

གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་དོན་རྒྱུ་མཐུན་དཔལ་སྤྱི་གི་མེ་
 ལོང་གི་རྒྱུ་ལས། བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱུ་ཡོ་ག་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལྟ་
 བུའོ། །རྫོགས་པ་ཨ་རྒྱུ་ཡོ་ག་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །རྫོགས་པ་
 ཚེན་པོ་ཨ་རྒྱུ་ཡོ་ག་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ། མ་རྒྱུ་ཡོ་ག་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལམ་ལྟ་བུའི་
 དོན་མཐའ་དག་སྟོན་པས་ན། དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་གི་སྤྱི་ཐམས་ལེན་ལྟ་བུ་
 ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་གསང་
 རྣམས་ནང་གི་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་ཡོ་ག་དེ་ལ་ནང་གསལ་སྤྱི་དཔལ་སྤྱི་ལྟ་བུ་གྲངས་
 ཚད་མེད་པ་ཡོད་དེ། གཤམ་བུའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་
 ཡོ་གས་སྤྱི་ལྟ་བུ་བའི་ལོ་ལ་ལྟ་སྤྱི་ལྟ་བུ་འཛིན་ཀྱི་འཇུག་པ་ཚད་མེད་པ་
 ཡོད་པས་ན་མཐའ་འདི་ཙམ་ཞེས་གསུང་དུ་མེད་ཀྱང་། ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རྒྱ་ཆེ་
 བ་ཐུན་མོང་སྤྱི་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཟབ་པ་ཐུན་མིན་སྤྱི་པའི་རྒྱུ་
 གཉིས་སྤྱི་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ཐུན་མོང་སྤྱི་པ་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུ་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་དེ་དག་རིགས་བསྐྱེད་སྤྱི་ལྟ་བུ་ཐུགས་ལོན་ཏན་
 ཐུག་པ་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་དཔེར་མེད་པ་བྱུང་བའི་ཉེ་དུ་ཀའི་རིགས་སམ།
 དུག་པ་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུ་དུག་ཏུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། བརྗོད་
 བུའི་སྤྱི་ཐམས་ཐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཐམས་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱི་ཐམས་
 གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་སྤྱི་ཐམས་ཡོ་གས་ལྟ་བུ་བཏོན་

ནས་འཆད་ཚུལ་གྱིས། རིམ་པ་ལྟར་པ་རྒྱུ་དང་མ་རྒྱུ་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཅེས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱི་ལྟ་བུ་གསལ་པོར་སྟོན་པ་གསང་
 བ་འདུས་པ་དང་། འོད་གསལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚལ་དང་།
 ཟུང་འཇུག་གི་ཡོ་གས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཏོན་ནས་བཤད་པ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཏེ། དུས་འཁོར་ལས་ནི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡོ་གས་ཟུང་འཇུག་ཉིད་རྒྱུ་ལྟ་
 བཏོན་པས་ན་དོན་རྒྱུ་ལྟ་བུ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡོ་གས་ཟུང་འཇུག་ཉིད་རྒྱུ་ལྟ་
 རྒྱུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱི་ཐམས་སྤྱི་ཐམས་མེད་གཞུང་དུ་མ་རྒྱུ་ཡོ་ག་
 ལ་ཡང་མ་རྒྱུ་མ་རྒྱུ་སྤྱི་ཐམས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཟབ་མོ་ཐུན་མིན་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱུ་སྤྱི་དང་། ཟབ་
 མོ་སྤྱི་ཐམས་སྤྱི་ཐམས་སྤྱི་ཐམས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། ཏུམ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཐམས་ཅེས་
 གསལ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཀུན་གྱི་གཞི་ལམ་སྤྱི་ཐམས་པོར་གྱུར་པ་ནི་གསང་བའི་སྤྱི་
 པའི་རྒྱུ་འདི་ཡིན་ཅིང་། ཅིའི་སྤྱི་ཐམས་འདི་དག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། ཟབ་
 པ་ཡིན་སྤྱི་ཐམས་ན། གསང་སྤྱི་ཐམས་ནང་གི་རྒྱུ་སྤྱི་ཐམས་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པའི་
 གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྫོགས་པ་ནི་འདི་ལ་རག་ལས་པའི་སྤྱི་ཐམས་པོ། དེའི་
 རྒྱ་མཚོན་སྤྱི་ཐམས་སྤྱི་ཐམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དབང་བཞིས་སྤྱི་ཐམས་པར་བྱས་ནས་
 རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པར་འདུ་ཡང་། རྒྱུ་གཞན་པ་ལ་
 མོ་ཆེན་ལྟ་སྤྱི་ཐམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་དང་། རྫོགས་རིམ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཐེག་ལེར་གནད་
 དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཙམ་ཞེས་བསྟན་ཀྱི། དེ་དག་གི་གནད་གང་ལ་ཐུག་པ་

སྒྲིབ་ཀྱི་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསལ་
པོར་ངོ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ནི་དོ་རྗེའི་ཆོག་ཏུ་སྒྲིབ་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྒྱད་
འདི་དག་ཏུ་གསལ་པོར་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་
ནི། དོ་རྗེ་ཅན་གྱིས་དོ་རྗེའི་ཆོག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་གནད་གསལ་པོར་བསྟན་པས་ན།
རྒྱད་དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱིར་བོ་དབང་བཞི་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱད་གཞན་དུ་བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས། གསུམ་
པའི་འཇགས་ལ་འཕངས་པ་ཙམ་ལས་གསལ་པོར་མ་གསུངས་ཞིང་། དེའི་དབང་
གིས་རྒྱད་ཀྱི་གནས་འཆད་པའི་རྒྱ་གར་པ་དག་ལ། བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུམས་
འཇུག་གི་ཆོར་བ་དེ་ཙམ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱི་སེམས་དང་། རྟོང་པའི་གོ་ཡུལ་
ཙམ་ལ་འདོད་པ་སོགས་རྣམ་པ་མང་པོར་བྱུང་བ་ནི། ཁ་སྐྱོར་བདུན་གྱི་འགྲེལ་
པ་དང་། ཞི་རྒྱ་བྱུ་ཏིས་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་སོགས་ལས་གསལ་བར་བཀག་པ་ལྟ་
བུ་སྟེ། དང་སང་བསེལ་ལྟན་འདིར་ཡང་། བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྲོད་པའི་
མན་ངག་ལ་སྒྲུར་པ་འདེབས་པ་དང་། ཆོར་བ་དེ་དང་སྟོང་འཛིན་གྱི་འདུ་
ཤེས་གསལ་དུ་སྒྲུར་བ་ལྟན་སྒྲིམ་སུ་འདོད་པ་སོགས་ལྟན་སྒྲུལ་དུ་མ་བྱུང་བ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱིས་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་ནི། འགྲུར་མེད་ཀྱི་
བདེ་བ་དང་། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲ། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པ། རྒྱལ་དང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་

ལས་འདས་པ་འི་མཁའ་བྱེད་མཁའ་ཡི་རྩེ་ཅན་དེ་ཉིད། རྒྱུད་ཉིད་དང་
འགྲེལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པའི་སྐབས་སོགས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་བསྟན་
པ་ནི་རྒྱུད་སྡེ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་གནད་ལ་བྱེད་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་
མན་ངག་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་
ལུང་ལས་གསལ་པ་བཞིན་དུ། སྐགས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ལྷ་སྒྲོམ་གྱི་གནད་མ་སྐས་
པར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་འདིས་ནི། རྩེ་ཅན་པ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་
དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་འཛིན་རྟེན་གསུམ་གྱི་རིན་
ཆེན་གཅིག་པུ་བཞིན་ཏེ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡང་ཕྱེ། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་
འགྲེལ། སངས་རྒྱལ་ཀྱན་གྱི་ཉི་ལམ་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་ཞེ་སྤྱགས་དམ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
མདུན་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ན་རྒྱུད་འདི་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གནད་
མེད་པར། སྐགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་ཅན་ཆོག་ཟབ་མོ་ཉི་ཆོ་བ་རེ་རང་སྤོང་ལྷུས་པ་དང་
འཆོམས་པར་རྟོག་གའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱིད་ནས་བབ་ཅོལ་དུ་བརྩམས་པའི་གཞུང་
ནམས་ནི་སློག་དང་བྲལ་བའི་རོ་བཞིན་དུ་གནད་ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས་ནས།
རྩེ་ཅན་ཐེག་པར་འདུན་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྐལ་བཟང་ནམས་ཀྱིས་འདི་ལྟ་
བུའི་རྒྱུད་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ལ་ལུས་དང་སློག་ལའང་ཡངས་པ་མེད་པར་ནན་
ཏན་དུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་གིང་རྟའི་ལམ་སྒོལ་ཆེན་
པོ་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་ཆེ་བ་ཐུན་མོང་གི་བཤད་ཚུལ་དང་། ཟབ་པ་ཐུན་མིན་གྱི་
འཆད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་རིག་སྒྲགས་འཆང་བ་ཀྱང་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་
ལྷན་ཟུར་པའི་བཀའ་སྒོལ་མྱེད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། མ་རྒྱལ་གྱི་རང་གཞུང་ལྷན་
འཆད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་སྤྱི་བའི་སེང་གེ་རོང་གྲོང་རྣམས་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་
སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འདི་ནི་མ་རྒྱུད་ཨ་ཏི་ཡིན་པས། རྫོགས་ཆེན་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་
བའི་ཨ་ཏི་མ་རྒྱུད་དང་གནད་གཅིག་པས་ན། གསང་བ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་
ལ། བསྐྱེད་རྫོགས་དབྱེར་མེད་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་གི་དགྱེལ་འཁོར་
བསྟན་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་སངས་
རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་བའི་རོལ་སངས་
རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་གསུམ་ལས་སྤྱི་མ་ལྷན་དུ་འཆད་པའོ། །འཆད་
ཚུལ་དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་གནད་ལ་དགོངས་པ་རོ་གཅིག་ན་ཡང་། ལྷན་པས་
འདིར་ནི་ཟབ་མོ་མན་ངག་གི་གནད་དང་ལྷན་པ་ལུགས་བྱི་མའི་ཚུལ་བཤད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། བརྫོང་བྱ་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་མཚན་དོན་བཤད་པ། བརྫོང་
བྱའི་དོན་གྱི་གནད་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ལ། རྫོང་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ལས་ལྟ་བུར་བའི་དངོས་པོ་གོ་བ་བཞིན་དུ། དབང་
པོ་རབ་མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་རྣམས་གྱིས་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་མཚན་དོན་རྫོགས་
པས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དགྱེལ་འཁོར་དུ་བསྟན་
པའི་རྒྱུད་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་བས་ཐོག་མར་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་ན།
སྤྱི་བ་ཉལ་ལྟེ་སྤྱི་ལས་བྱངས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཚོག་
ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལྟ་སྒྲགས་ཉིད་འཛིན་ལ་སོགས་
པའི་ཚུལ་སྤྱི་ཆོགས་འབྲེལ་བར་སྟོན་པའི་ཆོག་དོན་རྒྱུད་མར་གནས་པ་ལ་རྒྱུད་
ཅེས་བྱ་ཞིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་གསང་བའི་སྤྱི་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་དབྱེར་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྤྱི་
གསུང་བུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོར་ཡེ་ནས་གནས་པ་ནི་གསང་བ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་རྫོགས་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་
ལ། རྫོང་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན་གྱིས་མི་རྫོགས་པའི་བྱིར་ན་གསང་
བའོ། །གསང་ཚུལ་ནི་སྤྱི་གསུམ་རང་ལ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་བའི་སྤྱི་བ་པས་བསྐྱེད་པས་
ནས་མ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་ལྟ་དགོངས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱང་
རང་སྟོབས་གྱིས་མ་ཤེས་གིང་། གཞན་གྱིས་སྟོན་པ་མེད་པས་སམ་བསྟན་
ཀྱང་རྫོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་གང་པ་དང་། ཚུལ་འདིའི་ལྟ་སྟོན་སྟོན་པ་ཐུན་
མིན་རྣམས་སྟོན་མིན་ལ་མ་སྤྱོད་ན་གསང་སྟོ་འཆོལ་བས་སྟོ་སྤྱི་བའི་གནས་
སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་མི་སྟོན་པ་ནི་སྤྱི་བ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་གང་སྤྱོད་ཀྱི་གསང་བ་

གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་གསང་བའོ། །སྤྱི་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུ་གི་ལའོར་ལོའི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་མཉམ་ཉིད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེའི་རྫོད་བྱེད་
ཟབ་དང་རྒྱུ་ཆེ་བ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའམ་བཅུད་དམ་མཛོག་
ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་པོར་གྱུར་པ་འོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྐྱེ་གསུམ་འདུ་
འབྲལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ཅིང་ཐམས་ཅད་
དེ་ཁོ་ནའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཅིང་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྟག་
ཏུ་རང་གི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་པས་འབྱུང་བ་མེད་པས་
ན་དེ་སྐད་དུ་བྱའོ། །ངེས་པ་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་གདུལ་བྱ་ཞུགས་པའི་
ཐབས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་དོན་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རི་ལྟ་བུར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་
ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ངེས་པའམ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡིན་པས་དེ་
སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཞི་པོ་འདིས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་
དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
བཞིའི་ལྟ་བུ་ནས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་གཞི་གསང་བའི་སྤྱི་པོ། དེ་ཉིད་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་
སུ་མེད་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། དེའི་མཐར་ཐུག་སྐྱེ་གསུམ་

ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་འབྲས་བུ་གཞི་ཐོག་ཏུ་ངེས་པའོ། །ཡང་ན་མཚན་གྱི་རྣམ་
གྲངས་བཞི་པོའི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱིར་དབྱེ་ན། བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒོ་
ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་། རྫོད་བྱེད་ཆོག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱར་སྒྲུབ་བ་དང་
དེ་རྒྱར་བྱས་ཏེ་སྐྱར་གྲགས་པ་དང་། དེའི་བརྒྱུར་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་བམ་དུ་གཏོགས་
པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱེ་བཤད་འཇུག་གི་ཚུལ་མཚུངས་པར་
རྒྱུར་པོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་ལྡན་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཤད་
པ་དང་། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་དོན་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་
འཇུག་ལྟ་བུ་གི་གནས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཅན་དག་འདི་རྣམ་དུ། རྒྱུད་འདིའི་
བརྫོད་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཅི་ལྟ་བུ། བརྫོད་བྱ་རྟོགས་
པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་རྣམ་པར་གཞིགས་པ་རྣམས་
ལ་བཤད་པ། རྒྱུད་འདིའི་བརྫོད་བྱ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་པ་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་གཞི་ཡི་དཀྱིལ་
ལའོར་དང་དེ་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱ་
ཆོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་འབྲས་བུའི་དཀྱིལ་
ལའོར་ཏེ། མདོར་ན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུས་བསྐྱེད་པ་སྐྱེགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་
ཟབ་མོ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་གང་གིས་རྫོད་པར་བྱེད་པ་ནི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་དུ་
མ་ཆོགས་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་སྟོན་པ་ཅུ་རྒྱུད་ལེན་ཉེར་གཉིས་པའི་

བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཐོག་དོན་རྒྱུ་གསང་བའི་ཆོག་ཏུ་གར་བ་སྟེ། རང་སྒྲུང་འོག་མིན་ན་ཉིད་ལས་མི་གཞན་པའི་འཁོར་ལ་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་གི་དོན་རྩིས་བམེད་པར་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་གདུལ་བྱའི་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་སྟོབས་ལས་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དང་བའི་དོན་མིན་པ་ངས་དོན་མཐར་ཐུག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསང་བ་མཆོག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་སྐྱེསྤི་རྣམ་པས་སྐྱོལ་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲུང་སྒྲུང་བའི་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བརྟེན་འདོད་ཀྱི་ཉོག་པས་རྒྱུ་གཡོས་ནས། སྤྱི་གནས་དང་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བསྐྱལ་བ་ལས་རག་ཏུ་བརྟེན་པ་ནི་སྒྲུང་གསལ་བའི་རྒྱུ་དང་། དེ་བརྟེན་པའི་ཉེན་ནམ་མཆོན་མར་གྱུར་པ་སྤྱི་ཐོག་དུ་ཡི་གའི་གཟུགས་བརྟན་སྟེགས་བམ་ལ་བཀོད་པ་ནི་བརྟེན་གྱི་པའི་རྒྱུ་དེ། བརྟེན་བྱ་སྤྱི་གཞི་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་དོན་དེ་ཉིད། རྟོག་ཉིད་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་རག་གི་རྒྱུ་འབྲེལ་མར་གནས་པའི་སྟོན་སྟེན་རྟོགས་པར་གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུ་དོ། ། དེ་ཡང་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུ་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་དག་རྟོག་ཉིད་ཡི་གའི་རྒྱུ་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པ་ནི་དགོས་པ་སྟེ། སྤྱི་དོན་འབྲེས་པའི་དོན་སྤྱི་སྤྱི་ཡུལ་དུ་གར་བ་ལ་ཡུལ་རང་མཆོན་དུ་

ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་དོན་ལ་འབྱོར་ནས་ཐ་སྐྱོད་འགྲུབ་པ་ནི་ཆོག་ཀུན་གྱི་ཚུལ་ལོ། ། དེ་ལྟ་བུའི་བརྟེན་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་མཐོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཉིད་དགོས་སོ། ། ཉིད་དགོས་དགོས་པ་ལ་རག་ལས་དགོས་པ་བརྟེན་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས། དོན་རྟོགས་པ་རྟོག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པས་ན། བརྟེན་བྱ་རྟོག་བྱེད་ཤེས་བྱེད་ཤེས་བྱེད་དང་། རྟོག་བྱེད་དགོས་པ་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་དང་། དགོས་པ་ཉིད་དགོས་དེ་ལས་དེ་བྱུང་དང་། ཉིད་དགོས་བརྟེན་བྱ་གཉིས་དོན་གྱིས་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པས་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་བདེ་སྐྱག་ཏུ་གྲུབ་པའི་དགོས་པ་རྒྱུ་འདི་ལ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དོན་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེ་ཅམ་རྣ་བར་ཐོས་པ་དང་སྟེགས་བམ་མཐོང་བ་ཡང་ཕན་ཡོན་མཆོག་དང་ལྷན་པས་སྟོན་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསགས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ལུང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྤྱི་གཞི། རྒྱུ་སྤྱི་སྤྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྒྱུ་དོན། མཐུག་རྟོགས་པར་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་སྟེ་རྟོག་པའི་གྲངས་དང་མཚུངས་པར་གནས་པ་ལས། དང་པོ་སྤྱི་སྤྱི་མཆོགས་པ་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་མིན་པར་འཆད་དགོས་པས། རྟོན་པ་ནི་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེགས་བུ་དུས་བཞིའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྟོག་པའི་

བདག་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཤོད་མ་ཉིད་དུ་མཛོད་པར་སངས་
 རྒྱུ་པ་ཉིད་སྟོན་པར་འདོད་ཀྱི། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གཅིག་ལམ་སྤྱངས་ནས་
 སངས་རྒྱུ་པ་པེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཆོ་བ་
 གཅིག་སྟོན་པར་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །གནས་ནི་འོག་མིན་གྱི་གནས་
 མཐའ་དང་དབྱུང་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་པོ་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་རང་སྣང་བ་རྒྱ་ཆད་སྟོགས་ལྟར་དང་བྲལ་བ་ཡིན་
 ཀྱི། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་སྟོགས་ཀྱི་ཆས་ཕྱེ་བའི་གནས་རིས་
 རྒྱ་ཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རང་སྣང་བའི་རྣམ་པར་
 འཕྲུལ་བ་གང་ཞིག་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་
 བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་འཆར་བའི་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་རྒྱུད་མི་གཞན་པ་གང་
 ཡིན་པ་དེར་འདོད་ཀྱི། འགྲོ་བ་གཞན་རང་གི་རྒྱུད་དག་པ་འཕམ་དད་པས་འདུས་
 པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་ནི་དུས་བཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་འཕྲོ་འགྲུང་
 ལས་འདས་པའི་རང་ན་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་མི་ཟད་པ་རྒྱུ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བརྒྱལ་
 བ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྷན་སྐྱེ་ག་པོ་བཞུགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བཞུགས་
 ཀྱི། འདས་པ་དང་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འཕམ། རྒྱན་
 ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་དུས་ཉི་ཆོ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
 རྒྱུད་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཤོད་མ་ནས་
 དབྱེར་མེད་པར་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་པར་རྫོགས་པར་

སངས་རྒྱུ་པར་སྟོན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་སྤྱང་དོར་དུ་བྱས་ནས་རིགས་དང་བཤེས་
 གཉེན་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་པའི་རྒྱ་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་གཤོད་
 འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཀྱང་འདི་རྒྱན་བཤད་པའི་
 དུས་ནི་ཞེས་སྤྱང་གཞི་མཛོད་བསྟན་པའི་ཆོག་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྟོན་
 འཁོར་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དབང་ལས་འདི་རྒྱན་བཤད་ཅེས་དང་། དུས་
 ན་སྟོན་གྱི་དུས་གཅིག་ནི་ཞེས་མ་སྟོན་པ་ལའང་དོན་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ལྟ་བུར་སྤྱང་གཞི་མཛོད་བསྟན་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཡང་། ཕྱི་རྒྱུད་འབྱུང་
 བ་སྤྱང་གཞིའི་ཚུལ་དང་། བར་ལྟར་བཞུགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་། གསང་
 བ་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དང་སྤྱང་ནས་འཆད་པར་བྱ་ཞིང་། སུན་སུམ་
 ཆོགས་པའི་ཚུལ་རྒྱུ་པ་ནི། གཞི་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་
 ཐུགས་རྗེའི་རང་ལས་འཆར་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཞི་བོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་
 འཕྲོས་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱུ་པར་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཆོག་དོན་འགྲེལ་བས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་སྤྱང་སྤྱོད་པ་ལ་སུན་མོང་དུ་ནི་སྟོན་པས་སྤྱང་སྤྱོད་བཞིག་ན། ཞལ་
 འཕྲུལ་པ་དང་། འོད་འབྱེད་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟོན་པས་བསྐྱལ་བ་དང་། འཁོར་གྱིས་སྤྱང་སྤྱོད་བཞུགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་
 པའི་ཆོག་དག་གི་སྟོན་པ་དོན་གང་ཡིན་པ་སྤྱང་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཀྱང་། སུན་མོང་
 མིན་པ་འདིའི་རྒྱབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་

ལའོར་དུ་སངས་རྒྱལ་པའི་དོན་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་གི་དགོངས་པ་ལ་གསལ་
 པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངམ་ཞིང་ངོ་མཚར་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཉིད་ལ་ཉིད་གྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་ཤེས་གྱི་རོ་བོར་གདོད་ནས་དག་པར་སངས་
 རྒྱལ་པའི་ཆེ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐབས་གྱི་ཆ་བཟུང་བ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྤྱིང་སྤྱོད་
 བཞི། ཨེ་མ་རྟོ་ རྩོམ་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་མདོར་
 བསྟོད་བཅུད་དག་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པའི་ངང་
 དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་
 བའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་ཆ་བཟུང་བ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་སྤྱིང་སྤྱོད་བཞི། འོགས་
 བཅུ་སྟོང་ཁམས་ཡེ་ནས་དབེན་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་མདོར་བསྟོད་མཉམ་
 མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པའོ། །དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཚོགས་པ་
 ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཆེ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཡབ་ཡུམ་ཐབས་ཤེས་འདུ་
 འབྲལ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྤྱིང་སྤྱོད་བཞི། ཨེ་མ་རྟོ་ངོ་མཚར་མྱོང་
 གྱི་ཆོས། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་མདོར་བསྟོད་པ་དེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རང་བྱུང་
 གི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུ་ལས་མ་
 གཡོས་མི་གཡོས་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། གསང་བ་བཞིས་ཆོད་དེ་མ་
 རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་འདུལ་བྱེད་བྱགས་རྩེའི་སྤྱལ་པ་གང་འདུལ་སྐྱེ་
 འཕྱལ་བུ་བའི་རྣམ་པོའ་ཆད་མེད་པར་བསྟན་པ་དག་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་ཡུལ་

རིགས་དུག་དང་འཚམས་པར་སྤྱལ་པའི་སྤྱིས་བྱ་བུ་བ་དུག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་
 བསྟན་ཅིང་། བསྟན་པ་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་
 བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ཆད་མེད་ཀྱང་། ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་
 ལྷུང་རིགས་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཡང་གིན་ཏུ་གདུལ་བར་དཀའ་
 བའི་གདུལ་བྱ་གདུག་པ་ཅན་ལ་ཁོ་བོའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་
 ཚུལ་དང་བཅས་པའོ། །
 གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་རྒྱུད་དོན་ལ། རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 སྤྱིར་བསྟན་པ། ལམ་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་
 འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་གཞི་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་ལ།
 གཞི་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་བསྟན་པ། དེ་མ་རྟོགས་པས་འབྲལ་ཚུལ།
 འབྲལ་ཀྱང་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་ཚུལ། འབྲལ་བ་ལྷོག་ཚུལ་དང་
 བཞིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས།
 དང་པོ། བཅིང་མེད་རྣམ་པར་གྲོལ་མེད་པའི། ཡེ་ནས་ལྷན་ཚོགས་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལྟར་སྤྱང་སྤྱིད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་དུ་དག་ཅིང་། མཚན་
 མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བས་ན་སོ་སོར་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཆེན་
 པོར་སངས་རྒྱལ་པ་ནི་གཞི་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགྱིལ་ལའོར་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། སྤྱིང་སྤྱོད་གི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རོ་བོ་

ལ་སྤྱི་ལྟོ་འོད་གསལ་སྤྱི་པོ། དེ་མེད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའང་མེད་དེ། གཉིས་
 ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱན་དང་བྲལ་བས་ན་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་དང་བདེན་པ་
 གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་
 གི་གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན་མྱུང་འདས་དང་། མ་རྟོགས་ན་
 འཁོར་བའི་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་བཞིན་
 དུ་མ་གྱུར་པ་མེད་པས་ན་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ནས་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་བར་དུ་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འཇུག་པས་ན་
 རྒྱུ་དོ། །གཞི་དེ་དག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་སྤྱང་བས་ན་སྤྱང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཅས་
 སུང་བཞག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱལ་བའི་
 ཡུམ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཅིང་། རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་
 དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ནས་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པའི་སྤྱི་པོ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ལ། རང་དོན་སྤྱི་པོ་ཤེགས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་འདྲིར་ནི་སྤྱང་སྟོང་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་
 གཤོད་མ་གཞི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་འོ། །དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ན་
 གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་པར་སོན་པས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་
 པ་དང་། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་

པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཅི་རིགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལམ་པ་ཞེས་
 བྱ་འོ། །
 གཉིས་པ། གཞི་དེ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། མ་རྟོགས་པར་འབྱུལ་བ་སྟོ་བུར་
 བས་བསྐྱད་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱང་ཞིང་ཞེན་པ་ལ་འབྱུལ་བ་བཏགས་པའི་
 གཞི་ཞེས་བྱ་བྱ། མ་དག་འབྱུལ་པའི་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཤོད་
 མའི་གཞི་དབྱིངས་ནི་ངོ་བོ་ཀ་ནས་དག་བྱང་། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱང་
 བ་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱང་འཇུག་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས། གནས་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་། མ་རྟོགས་ན་སེམས་ཅན་འབྱུང་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་
 སེམས་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱིར་བཏང་དུ་ཡུལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མིན་
 ན་འབྱུལ་བྱང་མི་སྤྱིད་ལ། མ་འབྱུལ་པའི་དོན་རྟོགས་པའང་མི་སྤྱིད་མོད།
 སེམས་ནི་ཡུལ་འཛིན་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་
 རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བཟུང་བ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་འཛིན་པ་དང་། རྟོན་གྱིས་
 གོ་ལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཟུང་བ་ཐག་པ་ལ་སྤྱུལ་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་སྤྱིད་པ་
 བཞིན་དུ། གཤོད་མའི་རིག་མདངས་མ་འགགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་གྲུབ་
 པའི་རང་སྤྱང་ལ་ཡུལ་དུ་བཟུང་བའི་གཟུང་འཛིན་འབྱུལ་བའི་ས་བོན་ལས་སྤྱིད་
 པའི་སྤྱང་བ་རྒྱ་འབྱམས་སུ་མཆེད་པའི་ཆོན་། རྒྱ་ཉིད་ཆབ་རོམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ལྟར། འདི་ལྟར་གང་དང་ཅི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཟུང་འཛིན་ཐམས་
 དུ་སྤྱང་ཞིང་ཞེན་པའི་ངོར་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་མི་སྤྱང་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་

ཏུ་དམིགས་པའི་བློ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པས། རང་བཞིན་གཞིར་གནས་ཀྱི་དོན་བག་ལ་ཞ་སྟེ་མི་སྤྱང་བར་འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་སྤྱང་ངོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེས་གནས་ལྷགས་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་སྦྱོར་ཆད་མེད་ཀྱང་། མདོར་བསྟུན་ན་གནས་སྐབས་བཞིའི་སྦྱིབ་པ་སྟེ། སང་པའི་ཆོན་ཆོགས་དུག་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་རྒྱ་བ་རགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་པར་འཛིན་པས་སྤྱང་སྤྱིད་ནམ་དག་སྦྱུ་འབྱུང་བ་སྤྱུལ་བ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱིབ། མི་ལམ་གྱི་ཆོ་རྒྱུང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྤྱང་བ་སྤྱོད་ཆོགས་རང་སྤྱང་འལ་འོལ་དུ་གར་བ་ལ་ཞེན་པས་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱང་འོངས་སྤྱིད་རྫོགས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱིབ། གཉིད་འབྲུག་གི་ཆོ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལོག་ནས་ཅི་ཡང་དཀ་མེད་ཐུན་པ་ལྟ་བུའི་རང་དུ་འབྱུན་པས་མི་རྟོག་ཆོས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱིབ། སྟོམས་འདུག་གི་ཆོ་རགས་པའི་བྱུང་ཆོར་མཐའ་དག་བདེ་བའི་རོས་བཙོམ་ནས་གནས་པ་ལ་དེར་འཛིན་ཞིང་ཞེན་པས་བྱུང་འདུག་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་བར་འཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་འབྱུན་ནས་རང་གནས་སྤྱི་བཞིའི་དོན་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ངོ། །

དེ་ལ་འབྱུང་བ་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པས་འདིའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པར་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་ཉིད་རྩ་བར་གསུངས་ལ། སྤྱགས་རྒྱུད་ལས་ནི་སེམས་དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་དུ་གཡོ་བའི་སྦྱོར་ལས་རྒྱུང་སྤྱི་མོ་ལ། སྤྱི་པའི་ལྷན་ལ་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་སྤྱང་གསུམ་འཕོ་བའི་

བག་ཆགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་རྒྱུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྩ་བ་འང་གཞི་བཤད་པ་ཀུན་རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞི་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱང་དུས་ཉིད་ན་ཡང་རང་བཞིན་གཞི་ཡི་ཆོས་ཉིད་ལས་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་དེ། དུང་སེར་པོར་སྤྱང་བའི་ཆོན་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་དུང་དཀར་པོའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ། འདི་ལྟར་སྤྱང་སྤྱིད་གྱིས་བསྟུན་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི། རྟོགས་ཀྱང་རུང་མ་རྟོགས་ཀྱང་རུང་རང་གི་རང་བཞིན་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་ལས་གཡོ་བ་མེད་དེ། མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་དག་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཀྱང་རུང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཡེ་ནས་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

བཞི་པ་ནི། གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སམ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་དག་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱང་བས་ཐུན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཞི་ཡི་བཞུགས་ཚུལ་ལ་སྦྱོར་འདོགས་ཆོད་པའི་སྤྱགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པའི་དོར་ཐ་མལ་གྱི་ཞེན་པ་སྤྱང་བ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དུང་དཀར་པོར་དེས་པའི་དོར་སེར་པོའི་སྤྱང་བ་མ་ལོག་ཀྱང་དེར་ཞེན་ལོག་པ་བཞིན་ནོ། །ལྟ་བུའི་དོན་བཞིན་

སྒོམ་པ་སྒྲོབས་སུ་གྱུར་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆབ་
 རོམ་རིམ་བཞིན་ཆུ་རྒྱ་བ་ལྟར་ལུལ་བའི་སྤང་ཞེན་རྗེ་རྒྱུད་དང་། དག་པའི་
 མཐོང་བ་རྗེ་ཆེར་སོང་ན་ཡང་ད་རྒྱུད་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། མཐར་ལུལ་
 པའི་ས་བོན་ཕྱ་བའང་ཕྱོག་པའི་ཆོན། ཆབ་རོམ་ཆུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བ་
 ལྟར་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་སྒྲོབས་སུ་གྱུར་པས་ན་སྤྱར་ཕྱོག་པ་མེད་དོ། །འདི་
 རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་ལས། ཞེ་མ་ཏོ་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་པོ་ལས། ཞེས་སོགས་
 དང་། རི་སྤྱོད་འཛིག་རྟེན་ལུལ་པའི་ཆོས། ཞེས་སོགས་གྱིས་བརྟན་ཅིང་།
 དེ་དག་གི་ཚུལ་ཐུན་མོང་གི་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཡང་བསྐྱབ་ཅུས་ཏེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་རིག་ཅིང་འཛིན་པ་ཡི་ཆོས་སམ་རང་བཞིན་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཡུལ་རྟེན་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་འཛིན་པ་དང་།
 ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་ལྟར་ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་དེ། ཡུལ་ཅན་
 ཤེས་པ་འདི་ཡི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་ཏེ་གཟུང་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟ་
 བ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་རང་བཞིན་
 འདི་ལས་སེམས་དེ་རྟག་བདག་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་
 ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གོ་ལ་བ་དེ་ཡང་རང་གར་མི་ཕྱོག་
 པར་དེ་སྤྱར་ཕྱོག་པ་ཡང་ནི་དེ་ལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མས་དངས་པའི་ལམ་
 གོམས་པའི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས། རྒྱུན་ལས་མི་ཕྱོག་པའང་མིན་ཏེ་སྤྱོ་བར་བ་ཡིན་
 པས་མི་བརྟན་ཏེ་ཆོད་མས་གཞོན་པས་ན་ཐག་པ་ལ་སྐུལ་གྱི་སྤྱོ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རི་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་
 འབྲལ་མི་རུང་བའི་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་བདག་ལྟ་
 དང་ཆགས་སོགས་མ་རྣམས་ནི། དེའི་གཤིས་ལ་འབྲལ་རུང་གི་སྤྱོ་བར་བ་
 ཡིན་པ། དེ་ཕྱིར་སྤྱར་ཕྱོགས་བསམ་གྱིས་དབྱུད་པའི་རྣམ་ན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་རྟོག་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་གཞོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་རྣམས།
 ལམ་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱོ་གཉེན་པོ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་
 དུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱིས་གཞོན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ལྟ་ཅི་སྤྱོས། བག་ཆགས་མ་ཟད་
 པའི་རྒྱུད་ལ་ལར་ཅུང་ཟད་གཞོན་རྣམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་གཞོན་
 པ་ཅན་གྱི་ཆོད་མ་རང་རྒྱུད་ལ། སྤྱོད་རྣམ་པའི་སྤྱོད་པོ་ཅན་སྤྱོ་བའི་སེམས་
 རྒྱུད་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་དེ། ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་
 མིན་ཏེ། རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུས་བྱུང་པས་ན་སྤྱོན་ལ་ནི་མེ་ཅུང་ཟད་
 འབར་ཀྱང་ཡུན་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཆོ་བ་མེད་
 པ་ཡིན་པ་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། སྤྱོ་དེའི་
 རང་བཞིན་ནམ་རང་ཚུལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་ཕྱོག་ཕྱོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་འབད་
 དུ་ཟེན་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྣམ་པ་མེད་པས་སྤྱར་མི་ཕྱོག་སྤྱོ། སྤྱོ་ནི་ཡང་དག་
 པ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་ཏེ་བསྐྱོག་རྣམ་གྱི་ཆོད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུད་དང་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་སོགས་ལས་
 ཀྱང་ཚུལ་དེ་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གང་གིས་ཉོགས་པར་བྱེད་པ་ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་སྟེ།
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། གཞི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཤིང་དེའི་དོན་ལ་ཚུལ་
བཞིན་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཐུས་སྟོ་སྤྱད་ལ་བཞིན་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་
སྤངས་ནས་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ལམ་ལུ་ཡེ་ཤེས་
འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་ལས། ཤེས་འཇུག་མཚན་ཉིད་འབྱོར་
བའི་གཟུངས། །འབྲས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་རྒྱུན། །ཁུས་མཐུ་ཅན་དུ་གང་གྱུར་
པ། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་བའི་ཞིང་དུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་ཡང་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སམ་ལུགས་ནས་འབྲས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་
ན་ལམ་དང་། ཚུལ་འདི་ཐོབ་བྱ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པ་དང་། འདིས་
གཞི་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་དེའི་བཞིན་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་
སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེད་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་
དང་། ལྷར་བརྟན་པ་དང་། དགྲུང་བཞག་པའོ། །

དང་པོ། །ཐུན་མོང་ངེས་འབྱུང་གི་ཐེག་པ་བཞི་བྱི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་དང་བཅས་
པ་སྐབས་འདིར་རིང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཐུན་མིན་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ནི་འབྲས་
སུ་ལ་ཉེ་བའི་ལམ་སྟེ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྷར་བྱེད། ཐེག་པ་བཞི་ཡི་ངེས་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་

སྤྱད་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་མིའི་ཐེག་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ། རང་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ། བྱུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ། གསང་བ་སྤྱོད་
མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་ལྷ་ལས། དང་པོའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་ལས་འབྲས་རྒྱུད་མི་ཟ་
བར་ཡིད་ཆེས་པའི་འཛིན་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས།
དག་བཅུ་དང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་བསྐྱབས་པས་མི་དང་འདོད་
གཟུགས་ཀྱི་ལྷར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷ་བ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པར། ཚུལ་བྲིམས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་གོམས་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་སུ་རྒྱུན་ལྷགས་ལ་སོགས་
པ་བདུན་དང་། མཐར་འབྲས་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཟད་པའི་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལའང་གྲུབ་པའི་མཐའ་བྱེད་བྲག་སྤྱོད་པ་དང་མདོ་
སྟེ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ན་དག་
བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བྱིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཟབ་མོའི་ཚུལ་ལས་བདེན་པ་བཞི་ཉོགས་ཤིང་། བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་
ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་མངོན་དུ་
བྱེད་ལ། དེར་ཡང་རྟེན་དབང་པོ་རྣེས་དང་ལམ་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས་
འབྲས་སུ་ཆོགས་སྦྱོད་དང་བསེ་རུ་ལྷ་བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། རོན་དམ་དམིགས་མེད་དང་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་
སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས། ལམ་པར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་སྒྱུད་ཅིང་བདག་
མེད་གཉིས་ཀྱི་རོན་ལ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་སོགས་སྤྱོད་མཁས་པ་ལས་
འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །
དེ་ལ་ཡང་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡོངས་སྤྱོད་གསལ་བ་དབུ་མ་པ་དང་། གཉིས་
སྒྲོང་གི་རང་རིག་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པས་ཆོས་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མ་རྫོགས་
པའི་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་སྤྱོད་དོ། །

ལྟ་བུ་ནི། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། ལྟ་སྒྱུད་བྱུང་པར་ཅན་
ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ད་ལྟ་ནས་ཅི་རིགས་པར་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་བསྐྱུབ་བྱའི་ལྟ་དང་བདག་
གཉིས་བཟང་ངན་དང་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱུབ་པ་སྤྲུགས་
ནང་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་བཟང་ངན་ནམ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་བདག་གི་
རྒྱུད་ལྟའི་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱུབ་པ་སྤྲུགས་སྤྱི་པ་གཉིས་སྤྱོད་ལ།
སྤྱི་པ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རོན་དམ་པར་བདག་དང་ལྟ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་།
ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལྟ་དེ་བདག་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་པོར་བཟུང་
ནས་བདག་དང་ལྟ་རྗེ་ཁོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ལ་མཆོག་དམན་དུ་ལྟ་བ་
ཙམ་ཞིག་འདི་པའི་ལྟ་བ་བྱུང་པར་འཕགས་ཆོས་མིན་ཀྱང་། རྗེ་བོས་ཁོལ་བོ་
ལ་མཆོག་སྤྱིན་རུས་པ་ལྟར་ལྟ་དང་སྤྲུགས་ལ་བསྟེན་ནས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་

དངོས་གྲུབ་གཉིས་གདོན་མི་ཟ་བར་གྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ། དེའི་
རོན་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུལ་རུས་པར་ཤེས་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་མཐར་ཐུག་
ལྟ་དེ་དང་པོ་བོད་བྱེད་མེད་པར་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ན་ངེས་ཤེས་
བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ནི་རོན་དམ་པར་བདག་དང་ལྟ་མཉམ་པ་
ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བསྐྱུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་དུ་རྒྱུད་པའི་
རོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ན་ལྟའི་མཆོན་མ་སྐྱུ་དང་སྤྲུགས་སོགས་ལ་གཞུང་ལས་
བསྟན་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱུར་བ་ཉིད་དུ་བདག་ཉིད་
ལྟའི་པོ་བོར་སངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་གསེར་འགྲུལ་གྱི་རྩིས་ལྟགས་གསེར་དུ་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉོགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་དང་
རྗེས་སྤྱོད་མཐུན་པར་ལྟ་སྤྲུགས་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་
ཆོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པས་ན། བྱའི་བྱས་དང་གཙང་སྤྱོད་སོགས་ཆོ་
གའི་ཡན་ལག་མ་ཉམས་པར་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་ལྟ་མཉམ་
པའི་ཐབས་ལྟར་བྱུངས་པས། ལྟའི་མཐུས་གནས་སྐབས་སྤྱོད་གཟུགས་
ཀྱི་རིག་འཛིན་སོགས་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་མི་ཆོ་བཅུ་དུག་
ན་རིགས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་
བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་། དེ་ལས་ལྟ་དགོངས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པས་བདག་དམ་
ཆོག་པ་དང་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་མཉམ་པ་སྤྱིན་དང་གོགས་པའི་ཚུལ་དུ་ལྟ་བ་
དང་རྗེས་སྤྱོད་མཐུན་པར་སྒྱུད་པ་གྱི་ཡ་དང་སྒྲོམ་པ་ཡོ་ག་དང་མཚུངས་པར་ཉམས་

སྤྱི་ལྟོ་ལས་མི་ཆོ་བ་དུན་ན་རིགས་བཞི་ལྟོ་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་ལྟོ་ལས་པར་འདོད་
 བ་ལྟོ་ལ་ཡ་སྤྱི་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལས་ཀྱང་བདེན་
 གཉིས་ཟུང་འཇུག་གི་རྒྱལ་ལ་ངེས་པ་ཆེར་འཕེལ་བས་བདག་དང་ལྷ་དབྱེར་
 མེད་རྒྱལ་རྒྱལ་བཞག་པ་ལྷ་ར་བསྐྱབ་ཏུ་རུང་བར་མཐོང་བའི་ལྷ་བ་དང་རྗེས་སྤྱི་
 མཐུན་པར་སྤྱི་ལྟོ་བ་ལ་མ་ལྷོས་ཀྱང་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཁོ་ནས་ཀྱང་འགྲུབ་
 བར་མཐོང་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་གསུང་བྱགས་མཛོད་པ་དང་བཅས་པའི་བྱག་
 རྒྱ་བཞིས་རྒྱལ་བཏབ་སྤྱི་བསྐྱོམས་པས་ཆོ་གསུམ་ན་རིགས་ལྷའི་བདག་ཉིད་
 དུ་སངས་རྒྱལ་པར་འདོད་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྱི་ལྟོ་དེ་ལྷ་ར་སྤྱི་རྒྱུད་
 སྤྱི་གསུམ་ལའང་དག་པ་མཐར་སྤྱི་བ་འབྲས་བུའི་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་ཉིད་མཚན་མ་དང་སྤྱི་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་
 སྤྱི་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཛོད་པ་ལ་ད་ལྷ་ནས་ཅི་རིགས་པར་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་
 འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོད་ཅིང་དེའི་དབང་གིས་མདོ་ལམ་ལས་ཐབས་
 ཀྱིས་འཕགས་ཤིང་ལྷ་ར་བར་ཡང་གྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆོན་པོ་སྤྱི་གསུང་ནང་པ་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་བདག་དང་
 ལྷ་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་ཅིང་སྤྱི་ལྟོ་དག་མཉམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཟབ་
 མོ་དང་རྗེས་སྤྱི་མཐུན་པར། རིམ་གཉིས་ཟབ་མོ་བསྐྱོམ་ཞིང་སྤྱི་དོར་མེད་
 པའི་སྤྱི་དཔས་གང་སྤྱི་ཆོས་ཉིད་དག་པའི་རོལ་པར་སྤྱི་དཔས་ཆོ་འདི་ལ་སྤྱི་
 བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་མི་སྤྱི་བ་པའི་བྱུང་འཇུག་དུག་པ་རྩོམ་ཆོས་ཆོན་

པོར་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལའང་བསྐྱེད་རྩོགས་རྩོགས་ཆོན་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་མ་དུ་ཡོ་ག་པས་ནི། སྤྱི་གསུང་བྱགས་ཡོན་ཏན་ཐོན་ལས་ལྷ་
 འབྲས་བུ་དོན་དམ་དང་། ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དང་། དབྱིངས་དོན་དམ་དང་
 གསུམ་པོ་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དགོར་བ་དུན་པོ་ཉིད་དུ་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྤྱི་མདོར་ན་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་དབྱིངས་
 བོ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཀུན་མཚོག་ལྷན་གྱི་སྤྱི་དང་པ་ཉིད་དེ། དེ་ནི་ལྷ་ག་པའི་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྩལ་སྤྱི་སྤྱི་བཅུད་དུ་སྤྱི་བ་འདི་རྣམས་ཀྱང་
 སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ཤིང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 སྤྱི་མ་ལྷ་བུ་ནི་ལྷ་ག་པའི་ཀུན་རྩོད་བདེན་པ་སྤྱི་བདེན་གཉིས་རེ་རེའི་སྤྱི་དུ་
 ཡང་སྤྱི་སྤྱི་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་དག་
 པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་མོང་གི་བདེན་གཉིས་ལས་ལྷ་ག་པའོ། །ཡང་དག་པར་ན་འདི་
 ལྷ་ར་ཀུན་རྩོད་གཞི་དང་ལམ་གྱི་དུས་ན་སྤྱི་བ་རྣམས་དང་མཐར་སྤྱི་ན་འབྲས་
 དུས་ན་སྤྱི་བའི་དོན་དམ་མཐར་སྤྱི་གསུང་གཞི་འབྲས་པོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་
 ལྷ་ག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྤྱི་ཆོན་པོར་ལྷ་བ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་སྤྱི་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་བ་དང་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་དབྱིངས་ཏེ་སྤྱི་སྤྱི་བྱུང་འཇུག་
 གོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱི་པའི་རྩལ་རྩོགས་པའི་དོན་དུ་ཉིད་འཛིན་རྣམ་
 གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི་ལམ་
 བགྲོད་ནས་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཆོགས་ཆོན་གྱི་ས་ལ་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པར་

འདོད་པའོ། །ཨ་ཁུ་ཡོ་གར་ནི། གཞི་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཡང་ཕྱི་
 སྒོས་ཚུལ་གྱི་ལམ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ནང་དོ་རྩེ་ལུས་ཀྱི་རྩ་རྒྱུ་ཐིག་ལེར་གནད་
 ཏུ་བསྐྱུན་པ་ལས་འཆར་བར་བསྐྱུན་ཞིང་། དེའི་དོ་བོ་ཡང་དབྱིངས་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱན་ཏུ་བཟང་མོའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་ཐབས་བདེ་བ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགྱིལ་
 འཁོར་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་སྤྲས་བདེ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་
 ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་རིགས་དང་དགྱིལ་འཁོར་ཀྱན་གྱི་བྱུང་བ་དག་ཏུ་ངེས་པའི་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྟ་བ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་རང་ལུས་གཞན་ལུས་ཀྱི་ནུལ་
 འབྱོར་སོགས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ལ་བསྐྱུངས་པས་
 ལམ་ལྷ་མཐར་ཕྱིན་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །
 ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ལས་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཉིད་གཞོད་མ་ནས་བྱང་ཆུབ་པའི་
 རང་རིག་དོ་བོ་གནས་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་དབྱེར་མེད་
 པའི་རང་ནས་ཐུགས་རྩེའི་རྩལ་སྤྲང་མ་འགགས་པར་འཆར་བའི་སྐྱེ་གསུམ་
 རང་ཆས་ཀྱི་དོན་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱུང་བཅིང་བ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་རྩལ་བ་ལ་
 ལྟོས་མི་དགོས་པར་བྱུང་མེད་རང་གསལ་བསལ་བཞག་མེད་པའི་རྩལ་དུ་ངེས་
 པ་རིག་སྟོང་གཞུག་མའི་ལྟ་བ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་ཐེགས་ཆོད་ཅིག་བཞག་
 བཞི་དང་ཐོད་སྐལ་སྒྲོན་མ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྤྲང་བཞི་
 མཐར་ཕྱིན་ཏེ་ལྟོན་གྲུབ་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་རང་གྲོལ་བར་འདོད་པའོ། །
 དེ་ལྟར་ཐིག་པའི་ནུལ་གྲངས་ལྷ་ནང་གསེས་དང་བཅས་པར་བསྐྱུན་པ་དེ་དག་

གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་བསྐྱུན་ལྟ་སྟེ། ལས་འབྲས་ཆུད་མི་ཟ་བར་འདོད་པ་འཇིག་
 ཉན་པའི་ཡང་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཕྱི་དང་
 བར་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་བའི་རྩལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 འོག་གི་འཛིན་པ་འབྲུལ་བས་གང་ཟག་སོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པའམ་གཟུང་བ་ཕྱི་དོན་གྱང་མེད་པ་དང་། འཛིན་སེམས་
 གྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྲུལ་བ་བསྒྲོགས་
 བས་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་མཆོན་ཉིད་གྱི་ཐིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། དེ་
 ལ་རྟོགས་པ་རྩོགས་མ་རྩོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་སེམས་ཅམ་དབུ་མ་གསུམ་
 མོ། །ཡང་འབྲུལ་སྤྲང་ཉན་འབྲེལ་གྱི་སྤྲང་བ་དེ་ཉིད་ལས་འབྲས་བསྐྱུ་མེད་
 ཀྱི་རྩལ་དུ་གར་གྱང་ལྟ་སྟེ། ཐབས་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ན་ལྟར་དུ་དེ་ལས་
 གྲོལ་བ་སྟེར་གྱི་སྤྱིད་པའི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་མི་གོས་ཞེས་སྟོན་པ་
 ཕྱི་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ཉིད་བྱང་ཆུབ། ཉན་
 མོངས་ཉིད་ནུལ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོད་བོར་རྟོགས་ནས་ལམ་སྤྲངས་ན་ལས་འབྲས་
 ཀྱིས་གོས་པར་མི་འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ནུལ་འབྱོར་སྤྱི་མེད་སྐྱི་ཡི་གྲུབ་མཐའ་
 དང་། ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་གདོད་མ་ནས་དག་མཉམ་ཆོད་བོར་
 ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པས། ལམ་གྱི་རྩལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར། ཐ་མལ་ལས་འབྲས་
 ཀྱི་འཆིང་བས་ཡེ་ནས་གོས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 རྩོགས་པ་ཆོད་བོ་སྟེ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ཡང་

ཁྱུང་ཉིད་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
 བས་བསྟན་ལ་དེའི་ཚིག་འབྲེལ་ཚུལ་རོང་གྲོང་རྣམས་གཉིས་སོགས་ཅུང་མི་མཐུན་
 ཀྱང་སྐབས་འདིར་གནད་མཐུན་པར་འདི་ལྟར་བཤད་དོ། །
 གསུམ་པ་དགུར་སྦྱེ་བའི། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་
 པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཏེ་ངེས་འབྱུང་འབྲེན་པའི་ཐེག་
 པ་གསུམ། གྲི་ཡ་ཨ་ཡ་པ་ཡོ་ག་སྟེ་དཀའ་ཐུབ་རིག་བྱེད་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ། མ་
 ཏུ་ཨ་ཏུ་ཨ་ཏེ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་དགུར་རྣམས་པར་
 བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་དགུ་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམས་གཞག་ཐ་དད་མེད་
 པར་འདོད་པ་ནི། ལྟ་བུ་དང་ལྟ་ཡུལ་མ་བྱེད་ཅིང་མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བྱུང་མ་
 བྱེད་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ལ་ངེས་པ་འདྲོངས་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའི་བྱེད་པར་ལས། གྲུག་རྫོང་ཏུ་རྩེ་ཁོལ་གྱི་ཚུལ་
 ཏུ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་པ་སྤྱི་ཀྱང་དགག་མི་རུས་ལ། གྲུག་རྫོང་གྱི་ཡུལ་ཅན་
 ལྟ་བུ་མིན་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་
 པའི་སྟོང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་པ་གཞན་པ་རྣམས་དང་། ཐ་སྙད་གྱི་ཡུལ་
 རི་བཞིན་ངེས་པའི་ལྟ་བུ་གྲུག་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཐལ་དགོས་ན། དེ་འདྲེ་ལམ་གྱི་
 རྣམས་གཞག་ཆགས་པ་སྤྱི་ཀྱང་མི་སྤྱོད། །ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་
 ཅན་མིན་པས་ན་ཐེག་པའི་བྱེད་པར་འཕགས་ཚེས་སུ་མི་རུང་སྒྲམ་ན་ཡང་། དོན་
 དམ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་ཚུལ་གྱིས་གྲུག་རྫོང་ལ་ངེས་པ་སྟེ་ཚུལ་བྱེད་པར་བ་

ཡིན་པས་ན་གིན་ཏུ་ཡང་བྱེད་པར་འཕགས་ཚེས་སུ་རུང་ངོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་
 དང་སེམས་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།
 ཡོད་པར་སྟོན་པ་རྣམས་སྟོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་གྲུག་རྫོང་ཏུ་ལྟ་བུ་
 བལྟ་བུ་སོགས་ལྟ་བུ་མིན་པར་བསྐྱབ་པ་ཡང་ཆེས་དཀའ་སྟེ། སྐབས་འདིར་མེ་
 ཡོད་གྱི་གཞིར་གྲང་རིག་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། བྱི་ལ་འཛིགས་དུས་སེང་གེར་
 སྟོམ་པ་ལྟ་བུ་ཅུ་ཙམ་མིན་ཏེ། སྟོབ་གཉིས་སྟོང་ཞིང་མཐར་འབྲས་འབྱུར་མེད་ལ་
 སྟོར་བའི་ལམ་རྣམས་དག་གི་ལྟ་སྟོམ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྟོམ་ནི་རིག་པ་
 དང་རྒྱུ་པར་ལྟ་བུ་དགོས་པའི་བྱིར། ལྟ་བུའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོམ་པ་
 དང་། སྟོམ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་ནི་ཤར་དུ་བལྟས་ནས་རུབ་
 ཏུ་འགོ་བའི་དཔེ་དང་འདྲེ་ལ། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་
 པའི་ལམ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ལྟ་བུ་རྣམས་དག་སྟོན་དུ་
 འགོ་བར་ངེས་ཏེ་ཆད་མའི་སྟོན་ནས་ངེས་པ་རྣམས་དག་བསྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཡོད་མེད་ཅེས་པའང་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་གྱི་ངོར་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་ལ་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་ཆད་མས་ངེས་པ་བསྐྱེད་
 ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རྣམས་གཞག་གིན་ཏུ་མི་བདེ་བའོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་
 དབྱེད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལས་ངེས་པའི་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་དབྱེད་
 བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལས་ངེས་པ་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཞན་ཡང་ཨ་ཡ་ཏེ་ཡོ་ག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་མིན་པར་སྤྱི་བའི་ལུགས་ཀྱང་

བཞག་དགའ་སྟེ། སྤྱིར་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་
ཡིན་པར། འདིས་འདེགས་པ་དང་འདིར་འདེགས་པའི་ཐེག་པ་ཞེས་ལུང་སྤྱི་
ལས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་པར་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
ཐུག་ཡིན་པས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་བཏོན་
པའི་གཞུང་ཉིད་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་
པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྤྱོད་ཅིང་མཐུན་པར་བསྟན་པས་དབྱེ་བ་སྤྱི་ཚུལ་གྱང་སྟོ་
ཆོགས་ཏེ། གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་བྱེ་ཡང་དོན་འདིར་བསྟན་
པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རྒྱུད་འདི་ནི་ལུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་སྤྲུགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ། རོ་བོའི་ཆ་ནས་བསྐྱེད་
ཚོགས་གཉིས་སུ་བཤད་པ། ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་ཐབས་གྲོལ་གཉིས་
སུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་ཚོགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གཞི་རྒྱུད་ཀྱི་
དོན་ངེས་པའི་ལྟ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྤྱང་སྤྱོད་དག་མཉམ་གྱི་ཚུལ་ལ་
སྤྱོད་བཅོས་ཤིང་གོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་
པའམ་ལུང་གཞན་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ནལ་འབྱོར་ཞེས་གྱང་བྱ། བཅོས་
མའི་ལམ་ཞེས་གྱང་བྱའོ། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་རིམ་པར་སྤྱོན་
ཚུལ་དང་མཐུན་པར། སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ། སྤྱོད་རྗེ་རྒྱུ་མ། དུག་རྒྱ་གཅིག་པ། དུག་
རྒྱ་སྟོས་བཅས། ཆོམ་བུ་ཆོགས་རྒྱུབ་དང་ལྷའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་མར་

འཁོར་བའི་བག་ཆགས་དག་ཡར་ལྷུང་འདས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རྫོགས། རྫོགས་
པའི་རིམ་པའི་སྤྱོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། མདོར་ན་བཅོས་མའི་སྤྱོད་རྒྱར་
སྤྱོད་དག་པ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་འཕུལ་དུ་བའི་འཁོར་ལོར་འཆར་བའི་བར་དུ་
བསྐྱེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཐིན་ཏེ་སྤྱང་སྤྱོད་གཞིར་བཞེངས་ཀྱི་བསྐྱེད་
རིམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུད་པས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་འཛིག་
ཏེན་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀུན་རྒྱུབ་ལུས་ཀྱི་འདས་ལམ་མཛོད་དུ་བྱ་མི་ལུས་ནའང་།
བསྐྱེད་ཚོགས་ཟུང་འཇུག་གི་ཚུལ་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐིན་པས་ནི་རྫོགས་
རིམ་ངང་གིས་དངས་ནས་བདེན་དོན་མཐོང་བ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་
པ་མེད་དེ་མདོ་ལམ་གྱིས་གྱང་རིང་མོ་ཞིག་ན་བདེན་དོན་མཐོང་བ་འདྲན་བྱུང་
པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་གསང་འདུས་སོགས་ན་སེམས་དབེན་རྒྱུབ་པའི་
ཚུལ་སྤྱོད་གཞི་ནུ་ད་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཐེག་
གི་གནད་ནམས་དང་སྤྱོད་གཟུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དུག་རྒྱ་ལ་བཏེན་པའི་ཚུལ་
དང་། མ་བཅོས་སོར་བཞག་གི་རྫོགས་རིམ་ནམས་ལ་ནལ་འབྱོར་བཞི་མཐར་
ཐིན་པ་འདིས་ཆོགས་མེད་པར་འཇུག་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་པ་དེའི་དབྱེ་
སྟོན་གཞན་ཡང་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་འདི་འགོས་སྟོན་ཆོགས་དང་སྤྱིར་བས་
དུ་མར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ནི། ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་མོས་གཞི་རྒྱུད་དག་མཉམ་
ཆེན་པོ་རང་གནས་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛོད་དུ་འཆར་བར་བྱེད་པ་སྟེ།

དེ་ལ་རྫོགས་རིམ་མཐའ་མཛོན་སྤུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་གཉེན་མཉམ་ལམ་ཞེས་
 གྲང་བྱའོ། །རྫོགས་རིམ་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་རྟེན་ཅུ་རྒྱུ་
 ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྷན་ལམ་ལོངས་བུམ་ཅན་ཕྱ་ཐིག་ལུ་བདེ་ལྟ་བུ་དང་།
 བརྟེན་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་སྟོང་གཟུགས་དང་ཐོད་
 སྒལ་ལྟ་བུ་སྟེ་མདོར་ན་དོ་རྗེ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་སྒྲུ་ཆོགས་
 པ་དེ་དག་གྱང་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ཅི་རིགས་པར་བསྟན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟ་དང་སྟོར་
 བ་དུག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཉི་
 ཆོ་བར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྱང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་གྱི་དམིགས་
 པ་དང་ལུས་དག་གི་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་མཆོན་བཅས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྩོལ་
 བལ་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་སུ་འདུལ། ཉམས་སུ་སྤང་བྱའི་
 རོས་ནས་སྟོང་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ། སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་ལུས། དེ་གཉིས་
 ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། རྫོགས་རིམ་དེ་ཐམས་ཅད་
 གྱང་ལས་རྒྱུད་དུ་མར་བསྐྱེམས་ནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་འཆར་བ་ལ་
 དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་འཇུག་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་འདིར་ནི་མཆོན་བཅས་
 གྱི་རྫོགས་རིམ་ལོངས་ལོ་བཞིར་ཕྱ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཐབས་ལམ་རིམ་
 གྱིས་པ་སྟེང་སྟོང་དང་། ཅིག་ཅར་བ་འོག་སྟོའི་མན་དག་དང་། མཆོན་མེད་འོད་
 གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་དག་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་རིམ་གཉིས་ལམ་
 གྱིས་དྲི་མ་བསལ་སྟོབས་གྱིས་གནས་ཚུལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། རང་

བཞིན་གྱིས་དག་པ་མིན་ན་གནས་ཚུལ་དང་འགལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་
 རིམ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ལ་རྒྱུད་དགག་པ་སོགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་
 བོ་རྣམས་རང་དོར་ལྟ་སྒྱུར་གར་བ་དེ་ཡང་། སྐྱུ་མཉེན་ལྟ་བུ་སྤང་དུ་སྤང་བ་
 ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པའི་ལྷན་ལྟར་དང་། དེ་འཛོན་པ་ཡང་ལོག་གེས་
 སུ་འགྱུར་ཞིང་། དུག་ལྟ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྟོང་པ་སྤང་དོར་མེད་པ་ཡང་
 ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་ན། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་མདོ་ལས་གྱང་འཕགས་པར་ཁས་ལེན་
 པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ནོ། །མདོ་སྒྲགས་ཐབས་ཅམ་ཞིག་ལས་ལྟ་བུ་བྱུང་མེད་
 བ་བདེ་ཞིང་ལྟར་བའི་ཐབས་དེ་མདོ་ལས་གྱང་ཅིས་མི་སྟོན། དེས་ན་རྒྱུའི་ཐེག་
 པར་རྒྱ་འབྲས་ལྟན་གྱུ་བ་དུ་ལྟ་བུ་མེད་པས་ཐབས་དེ་དག་གྱང་རེ་ཞིག་བསྟན་
 པའི་སྟོན་དུ་མ་གྱུར་པར་གཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཡེ་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་
 ཡིན་ལུགས་མ་གཤེས་པར་ཐབས་ཅམ་ཞིག་གིས་བཅོན་ཐབས་སུ་སེམས་ཅན་
 སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱུར་བར་སྒྲུབ་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། རིམ་པ་གཉིས་པོ་དངོས་པོའི་
 གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ལམ་དུ་སྐྱབ་མ་ཁུས་པར་སྒྲགས་ལ་
 སྒྱུར་པ་ཆེན་པོ་བཏབ་པ་ཡིན་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཐབས་གྱི་ངེས་པའི་ལམ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་
 ལམ་གཉིས།

དང་པོ། རོ་མཆར་ཆོ་འཕྲུལ་ལྷན་གྱི་ཆོས། གཞན་ནས་ཡོད་འོང་མ་ཡིན་ཏེ། །
 ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་རང་དུ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་

པ་བཞིན་དུ། གཙོ་བོར་ཐབས་གི་སྤྱོད་པ་མྱོད་དུ་བྱུང་བས་རང་གནས་གི་ཡེ་
 ཤེས་བཅོན་ཐབས་སུ་འཆར་བའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་མུར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་
 སྟེ་མ་གྲི་ཀའི་སྤྱོད་པས་ལྷགས་ཁམས་ཡུད་ཙམ་གྱིས་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་
 འོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དུག་ལ་བཏེན་ནས་འབར་འཛག་གི་སྤྱོད་པས་བདེ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། མཁའ་གསང་སྤྱོད་པའི་དབབ་བཟུང་
 རྟེན་ཁྲབ་ལ་བཏེན་ནས་ལུ་བདེ་འགྲུར་མེད་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་
 བས། དེ་ཡི་ཡན་ལག་བདེ་ཆེན་གི་བརྟུལ་ལྷགས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་
 པ་དུ་མ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་བཙོན་འགྲུས་ཅན་ཐབས་གི་སྒོ་ནས་རྟོགས་
 བྱ་གཞི་རྒྱད་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སྒོས་བྲལ་སྒོ་འདས་གི་དོན་མཉམ་བཞག་ཏུ་
 ཅི་རིགས་པར་མྱོང་བའི་སྒོ་བས་ལས། རྗེས་ཐོབ་སྣང་སྤྱིད་དག་མཉམ་ཆེན་
 བའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ཤུགས་གིས་འདྲོངས་ཤིང་རྣམ་རྟོག་གི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་
 རྒྱུད་དང་། རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཁམས་སྤྱི་རགས་རྣམས་རྩ་ཡི་གནད་ལ་བཏེན་ཏེ་
 བཅིངས་པས། གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་འཆིང་བ་ན་ཡིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་འཆིང་
 བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཀྱན་རྟོག་བཞོན་པ་དང་བཅས་པ་བདེ་སྤྱོད་རྒྱ་རྒྱུ་
 དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པ་ལས། ཁམས་དང་རྩ་ཡི་འགྲོས་དག་ནས་འཁོར་ལོ་བཞིན་
 རྒྱུད་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་དབུ་མའི་རྩ་མཐུད་གོ་ལ་བ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་
 བ་རིམ་བཞིན་མཆིད་ནས་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་ལོག་པ་འབྲས་བུའི་
 མཐར་ཐུག་བདེ་ཆེན་དོ་རྗེའི་སྤྱོད་པ་འགྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། བོས་བསམ་སྒོམ་པའི་
 མཉམ་སྤྱོད་གིས། །རང་བྱུང་ཀྱན་ནམ་ལྟན་གིས་གྲུབ། ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་
 དུ། གཙོ་བོར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལྟན་གིས་རྫོགས་པའི་
 དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་བསྒོམས་པས། ལམ་བཟོད་ནས་
 རང་སྣང་སྤྱོད་པའི་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་གོ་ལ་བར་བྱེད་
 པ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་གོ་སྤྱོད་དང་ལྟན་ཅིག་བཞག་པའི་དོན་ཁམས་རིམ་གྱིས་གསེར་
 དུ་འགྲུབ་པ་བཞིན་འོ། །དེ་ལ་དབང་རབ་རྟོགས་གོམས་ཆེག་ཆོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་
 འཇུག་པ་ཅིག་ཅར་བའི་ལམ་དང་། ཐོག་མར་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེའི་
 དོན་བཞིན་ཏིང་འཛིན་ལ་རྩ་ལ་སྤྱོད་པ་རིམ་གྱིས་པའི་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ།
 ཏིང་འཛིན་དེ་ཡང་ཆོད་དུ་མ་འབྱོལ་གྱི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཙམ་སྒོམ་པ་མོས་སྒོམ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ལམ་མཆོན་ཉིད་པ་རྒྱད་ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་པ་དང་། གནས་
 སྐབས་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་པའི་ཐན་ཡོན་དང་ལྟན་པའོ། །འཆི་བ་དང་བར་
 འོ་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཆེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་ལྟ་བུ་རིམ་
 པ་བཞིན་ཆོད་དུ་འབྱོལ་བར་སྒོམ་པ་ནི་ལམ་ངེས་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་བཏེན་
 བས་རིག་འཛིན་བཞིན་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཅན་
 གིས་ཐོས་བསམ་གི་སྒོ་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་ངེས་པའི་
 ལྟ་བུ་བྱུང་པར་ཅན་སྤྱོད་དུ་བཏང་བས། དེའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་

ལམ་གྱི་ཉིང་འཛིན་རྩལ་སྤྱང་བའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐམས་ལཱ་ལྷུལ་པའི་ཉོག་པ་རྣམས་རང་གོལ་དུ་འགྱུར་ལ། ཀུན་ཉོག་གི་སེམས་
 གོལ་ན་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུད་ཁམས་ཀྱི་འཕོ་བ་ཡང་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གོལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། གཟུང་འཛིན་ལྷུལ་སྤང་གི་ཀུན་
 ཉོག་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་རང་ཞི་རང་གོལ་དུ་སོང་ནས་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་
 བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་སྒྲོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཐབས་
 གོལ་གྱི་ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒྲོ་ནས་བཞག་
 གི་གཅིག་ཤོས་ལ་གཅིག་ཤོས་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་
 བ་ལ་དོན་གཅིག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་རྣལ་
 འབྱོར་པའི་རྣམས་པ་དང་བསྟན་ནས་མཆོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་
 བ་དང་། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་ན་འང་སྒྲགས་ཀྱི་
 ཐབས་ཟབ་མོ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་
 གྲུབ་ཅི་རིགས་པ་འཕྲོ་བ་ལ། ལམ་ངེས་རྫོགས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲུབ་མཆོན་ཉིད་པ་
 ཡིན་ན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ནས་ཆོས་བྱུང་དང་བཅས་པ་རིག་འཛིན་གྱི་
 ས་ལ་གཤེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཆོན་སྟོང་ཆེན་གྱི་ཉིང་འཛིན་རྩལ་
 བཞིན་བསྒྲུབས་པའི་དུས་ན་ཡང་དུ་བ་སོགས་ཉལ་བ་ཅུ་རྫོགས་ཤིང་། སྤང་
 སྤོང་གཞིར་བཞེངས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས། མཉམ་
 བཞག་ཏུ་སྟོང་བཞིའི་འོད་གསལ་བྱངས་ཤིང་དེའི་རང་ལས་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་

གྱི་ལྷ་སྤྱང་ལྡངས་ཏེ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་རབ་འབྲམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལུ་མེད་པའི་
 རྣམས་པ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབས་སུ་བྱག་
 རྒྱའི་ཉེ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ལོ། །
 གསུམ་པ་ལམ་བགྲོད་རྩལ་ལ། སྒྲུབས་འདིར་བསྟན་བགྲོད་བྱ་ལམ་གྱི་རང་
 བཞིན་ནི་རྣམ་གོལ་མཐར་བུག་གི་འབྲས་བུའི་འཇུག་རོགས་སྤྱན་མེད་པ་ཡིན་
 ལ། དབྱེན་སྒྲགས་སྤྱེལ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལྡར་ཡོད་ཅིང་། རི་ལྟར་བགྲོད་རྩལ་ནི།
 གང་ཞིག་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་སྒྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཆེ་འདི་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་
 དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དེས། མཐར་བུག་གི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ལམ་ཡང་
 རོ་རྗེ་ཐེག་པ་འདི་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པར་ཤེས་ནས། མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་
 གྲུ་མ་ལས་སྤྱོད་བྱེད་དབང་བཞིས་བདག་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྤྱོད་པར་བྱས་ཤིང་།
 སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལྷག་པའི་དམ་ཆོག་ལ་སྤྱང་སྟོམ་རྩལ་བཞིན་བགྲིས་ཏེ། སྤང་
 སྤོང་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་རྣམས་དག་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལམ་རིམ་པ་
 གཉིས་ལ་རྩལ་བཞིན་བསྒྲུབས་པས་ལམ་ལྷ་པོ་རིམ་བཞིན་རྫོགས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོར་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་དེ་གྱི་ལ་ལམོར་གྱི་ལམོར་
 ལོར་ཡེ་ནས་དག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོམ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་མཉམ་
 པ་ཆེན་པོ་དང་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་རྩལ་ལ་སྒྲོ་བཞག་པ་ནི་ལུས་བྲན་པ་ཉི་བར་

བཞག་པ། བྱང་ཆོར་གྱི་རྟོག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱར་བ་ཆོར་བ་
 གྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་སེམས་ཉིད་
 འོད་གསལ་གཏུག་མའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲོམ་པ་སེམས་གྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ།
 ལའོར་འདས་སྤང་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དག་མཉམ་སྦྲུང་དོར་དང་བྲལ་
 བར་སྒྱུད་པ་ཆོས་གྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྟེ་རྒྱུད་རྒྱུ་འཕྲུལ་དམ་པ་ནས་རྩི་སྒྲིབ་
 བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་ཐེག་དམན་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲན་ཉེ་འཕགས་ཚུལ་
 དབྱས་མཐའ་ལས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། དམིགས་དང་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་དང་། འཕྲོ་བ་པས་དེ་ཉིད་བྱེད་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ། མདོ་ལས་སྤྲུགས་འཕགས་ཚུལ་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་སྟེ། རང་གཞན་
 གྱི་ལུས་སྟགས་མདོར་ན་ལའོར་བ་དང་བྱང་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་
 བས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་དབྱེར་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས། མཐར་འབྲས་ལ་ལམ་གཞན་བར་དུ་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་འཕྲོ་བ་པ་ནི་
 སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལོ། །དེས་ན་མདོ་ལམ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལའོར་འདས་སྤང་སྦྲུང་
 ཏུ་བྱེད་ཅིང་། འདིར་ལའོར་འདས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པར་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་
 གྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་སྒྱེ་ལ། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་ཡང་དག་
 སྦྲུང་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་དང་། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་
 བས་རྒྱུ་འཕྲུལ་རྟེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་སྒྱེ་ལ། །དེ་

ལྟར་ཆོགས་ལམ་ན་ཐོས་བསམ་གཏོ་ཆེ་བའི་སྒྲོ་ནས་དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་
 མེད་གྱི་དོན་གོ་ཡུལ་ཅམ་གཏོ་ཆེར་འཇལ་ཞིང་། འཕགས་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་
 སྒྱེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་འབད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ཆོགས་
 ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པ་
 ལས། སྒྲོམ་པའི་ཉམས་སྦྱང་གཏོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་གནས་
 ལུགས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བ་སྒྱུར་ལམ་བཞི་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་
 མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷ་བུ་འབྱུང་བའི་སྤྲ་ལྷས་མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུད་ལ་དང་པོར་སྒྲིས་པ་ན་སྒྱུར་ལམ་བྱོད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དག་མཉམ་བདེན་
 པ་དབྱེར་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་དེའི་གྲོགས་སུ་དད་
 སྟགས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་གོང་འཕེལ་
 ཏུ་གྱུར་པ་ལས་དད་སྟགས་ལྷ་སྟོབས་སུ་འགྱུར་མ་ལུས་ཀྱང་། དག་རྩ་གཡོ་
 བའི་ནང་ན་རྩ་མོར་གྱུར་པ་སྒྱུར་ལམ་རྩ་མོའི་རྟོགས་པ་སྒྱེ་ལ། །རྩ་མོའི་སྐབས་
 གྱི་དབང་པོ་ལྷ་པོར་རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྟུགས་ཀྱིས་བརྩི་མི་ལུས་པའི་སྟོབས་
 ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མདོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྒྲིས་པ་ན་སྒྱུར་ལམ་བཟོད་
 པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཉམས་སྦྱང་བྱེད་པར་ཅན་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོས་སྟུགས་པས་ན་དེ་སྒྲིབ་དུ་བྱའོ། །དེ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པ་
 ལས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འབྱེན་ལུས་པའི་དཔེ་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲིས་པ་ནི་ཆོས་མཚོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་དེ་བས་

མཆོག་གཞན་མེད་པར་དེས་འཕགས་ལམ་འདྲེན་བྱུང་པས་དེ་སྐད་ཅིས་བྱའོ། །
 དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་འདི་དག་གིས་མཐོང་ལམ་ལ་སྦྱོར་བས་ན་མིང་དེ་སྐད་གདགས་
 སོ། །སྦྱོར་ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་ས་མཆོམས་ཀྱང་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་མ་
 སྦྱེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་དགོས་ཀྱི། བསྐྱེད་རིམ་ཆོགས་ལམ་དང་། རྟོག་བསྐྱེས་
 སོགས་རྫོགས་རིམ་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་བཤད་པའང་། རིམ་གྱིས་
 པ་ལ་དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་དེ། དབང་
 ཏུས་ན་ཡེ་ཤེས་རོ་འཕྲོད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་གོམས་ཅིག་ཅུར་བ་སྤྱིད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དང་པོ་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱང་སྤྱོད་ཆུ་ལྷའི་ཆུ་ལ་དུ་ཤེས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཟབ་མོས་
 དཔེའི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པར་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བསྐྱེས་སོགས་ལ་རྣལ་
 འབྱོར་དུ་བྱས་ཀྱང་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་མ་འདྲོང་བར་ཆོགས་ལམ་ཙམ་དུ་གནས་
 པའི་སྐབས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུད་སྤྱོད་སོ་སོར་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
 ཆུ་ལ་གང་ཉམས་སྲུ་སྤངས་ཀྱང་རུང་། རྟོག་ལ་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ནམ་
 སྦྱེས་པ་དེ་ལ་སྤྱུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་གནད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དཔེ་ཡི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ལའང་སྦྱོར་ལམ་སྤྱོད་མ་གཉིས་སྲུ་རིམ་གྱིས་པའི་སྒྲོ་བ་ལྟ་སྤྲུལ་མཐུན་
 པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་སྲུ་ཆུ་ནང་གི་སྒྲོ་གཟུགས་ལྟ་བུར་མཆོམ་ཉིད་པ་གཉིས་
 སྲུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྫོགས་པ་མཐར་བུག་པ་དེས་མཆོམ་བྱ་དོན་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་སྒྲོ་བ་དངོས་ལྟ་བུའི་རང་མཆོམ་དེ་ཉིད་ཡུལ་དང་ཡུལ་

ཅན་གཉིས་སྲུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་དངས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་
 པ་མཛོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་
 བདུན་དང་ལྟན་པའི་མཛོན་རྫོགས་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་སྤྱང་
 སྤྱོད་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་དངོས་སྲུ་གཟིགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྤྱུགས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་ལམ་རྒྱུད་
 ལ་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་ས་དགྲུང་ཕྱེ་བའི་སྤྱི་བ་པ་རྣམ་པ་དགྲུ་ལས། སྒྲོ་མ་སྤྱང་
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་གཉན་པོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ས་
 གཉིས་པ་ཡིན་པ་སོགས་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ། མཐར་སྒྲོ་མ་སྤྱང་ཆུང་དུའི་ཆུང་
 དུའི་གཉན་པོ་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་མཐར་སྤྱི་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་བུག་
 པ་ན་མཐར་ལམ་རྩོམ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གནས་ལུགས་མཐར་བུག་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་ཕ་ཞིང་ཕ་བའང་
 དུངས་ནས་སྤྱང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ། འབྲས་བུའི་མཆོག་མི་
 སྤྱི་བ་པའི་ཟུང་འཇུག་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ས་དེ་དག་གི་མིང་ནི་པར་སྤྱི་བ་ཐེག་པ་དང་མཐུན་ལ། སོ་
 སོའི་ཡོན་ཏན་དང་རྟགས་ཆད་རྣམས་ཀྱང་མདོ་སྤྱུགས་མཐུན་པར་གཞུང་རྣམས་
 ལས་རི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ལྟ་བོ་དེ་ནི་
 ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐོང་ཆུལ་ལས་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོགས་ལམ་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གོ་ཡུལ་

ཙམ་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྒྱུར་ལམ་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ། མཐོང་ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ། སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོབ་པའི་འོད་གསལ། མི་སྒྲོབ་ལམ་ན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ཉིད་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འཕགས་པའི་སར་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་གཟིགས་ཚུལ་ཙམ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། གསལ་སྒྲུང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོབ་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཆེན་ཡང་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལས། བར་སྒྲུང་གི་བྱ་རྒྱུས་བཟུང་དུ་མི་རྒྱས་པ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱི་བློས་སོ་སོར་བསམ་པར་མི་རྒྱས་ཀྱང་། གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ཐོབ་གྱི་རེས་པ་སྒྲེ་ཚུལ་དང་སྤང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕགས་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་ས་བཅུའི་བྱུང་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྒྲུང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་ལས་སྒྲུང་གི་དག་པར་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཆོག་གསལ་ལམ་དུ་མོས་པའི་ལྟ་སྒྲུ། སྒྱུར་ལམ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲུ། མཐོང་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་ལྟ་སྒྲུ། སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་ལྟ་སྒྲུ། མཐར་ཐུག་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་ལྟ་སྒྲུ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་འདིས་ཀྱང་དག་པ་དང་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལམ་གྱིས་རི་བཞིན་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ལ། དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་རེས་འཛིན་མེད་པར་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་ཅེས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། དེ་ལ་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་

ཡིན་པས་ཐ་དད་མིན་ན་ཡང་། སྒྲུ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཆ་ནས་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། བསྐྱ་ཅན་དང་། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཆོག་ཆེན་གྱི་ས་ཞེས་བཞག་གོ། །སྒྲུ་གསུམ་དང་སྒྱུར་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་གང་ལྟར་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། འདི་གསུམ་ལ་སྤང་རྟོགས་མཐོང་མཉམ་མེད་པར་ལྟོག་ཆས་སྤྱེ་བ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་མཐུན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་ས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་དག་ཀྱང་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཟད་དོ། །ས་ལམ་འདི་དག་ཐབས་ལམ་དང་སྒྱུར་ན་འཁོར་ལོ་ལྟའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་སུ་བྱུང་བ་ལས་ལམ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་སྒྲེ་བ་དང་། དབུ་མར་རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་པ་ཉེར་གཅིག་གོལ་བ་ལས་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་ཚུལ་སྤྲུགས་རྒྱུད་སྒྱི་ལས་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་ས་ལམ་འདི་ལ་རྒྱ་ཡི་ས་དང་འབྲས་བུའི་སའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་། གངས་འདྲན་ཚུལ་དང་མིང་གི་བྱུང་པར་སོགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་རྒྱུད་སོ་སོར་གསུངས་ཏེ། དག་འབའི་ཁོ་ན་ལའང་ལམ་ལྟ་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་ཆོག་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དུ་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལ་ཐམས་ཅད་བྱུང་མེད་པར་ཚུལ་འདིར་དགོངས་གནད་གཅིག་པར་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི་དང་སྒྱུར་བ་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ནི། མོས་སྒྱུད་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་ན་ཡིད་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་སྒྲིན་ཀྱང་། ལུས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་གཟུགས་ལས་གནས་མ་གྱུར་པ། ལུས་རྒྱ་དང་བྲལ་ནས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་

པོའི་སྐྱོ་བོ་པ་ན་མ་སྤྱི་བ་རིག་འཛིན། མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་སྤྱོད་པའི་ལམ་ན་
 རྣམ་སྤྱི་བ་ཀྱི་ལུས་དོ་རྗེའི་ལུས་སུ་གནས་གྱུར་ཞིང་ལུས་དེ་མ་སྤྱི་བ་རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སར་སྤྱོད་ལ། ལུང་པོའི་ཟག་པ་མེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དང་
 ལྷན་པ་མཐོང་ལམ་མཆོད་ཆོད་བར་རིག་འཛིན། འཕགས་པ་སྤྱོད་པའི་ལམ་
 བྱུང་པར་ཅན་གང་ཞིག་རང་ལུས་གང་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རྒྱུ་ཏེ་སངས་རྒྱས་
 དང་མཛུགས་པ་ཆ་འདྲ་ཡང་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་མ་བཟུང་པས་མཐའ་འབྲས་དངོས་
 མ་ཐོབ་པ་ཕྱག་ཆེན་རིག་འཛིན། སྤང་རྟོགས་མཐའ་ཕྱིན་ནས་མི་སྤྱོད་པ་མངོན་
 དུ་མཛུགས་པ་ལྷན་གྱུ་བ་རིག་འཛིན་དུ་བཞུགས། བཀའ་སྡེ་བྱུང་པས་ནི་རིག་འཛིན་
 བཞི་ག་འཕགས་པ་སྤྱོད་པའི་སངས་བསྐྱེད་པར་བཞུགས་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་
 པ་མཐོང་ཡང་སྤྱོད་ལུས་སྤྱོད་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་སྤྱི་གསལ་མའི་ལུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་
 སྤྱོད་བར་མ་ལུས་པ་རྣམ་སྤྱི་བ་རིག་འཛིན། སྤྱོད་ལུས་ཏེ་སྤྱོད་འཛིན་མེད་པ་དྲུངས་
 མའི་ལུས་སུ་གྱུར་པ་ཆོད་བར་རིག་འཛིན་ཏེ་མཐོང་ལམ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞིང་།
 སྤྱོད་ལམ་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཅན་ཕྱག་ཆེན་རིག་འཛིན་སྤྱོད་ལམ་མཐའ་
 ཕྱིན་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་མ་རག་པ་སྤྱོད་ལྷན་གྱུ་བ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ཆ་
 ལུགས་འཛིན་པ་ལྷན་གྱུ་བ་རིག་འཛིན་དུ་བཞུགས་དོ། །དེས་ཆོག་ནི་བེད་རྩ་རའི་
 སྤྱོད་ལམ་དྲུངས་ན། བེད་ཡ་ནི་རིག་པ་སྤྱོད་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །རྩ་རའི་འཆང་བ་སྤྱོད་ལྷན་གྱུ་བ་དོན་རང་རྒྱུད་ལ་
 འཆང་ཞིང་ལྷན་པའོ། །དེས་ན་རིག་འཛིན་བཞི་འདི་ས་མཆོམས་གང་ལྷན་སྤྱོད་

གྱུང་འགལ་བ་མེད་དེ་བསྤྱི་བ་སྤྱོད་པ་ལག་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམས་
 གྱུ་བ་པ་ལའང་དེའི་སྤྱོད་འཇུག་སྤྱོད་དོན་གཟུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་དང་རལ་གྱིའི་
 རིག་འཛིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སར་རྒྱུད་པ། ས་ལ་
 གནས་པ། སར་སྤྱི་བ་པའི་རིག་འཛིན་གསུམ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཁོ་ན་ལའང་།
 དོ་རྗེ་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྐྱེད་པ་ལྷན་གྱུ་བ་རིག་འཛིན་ལྷན་གྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་
 མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གང་དུ་མཐའ་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
 ཐུགས་རྒྱུད་པའི། །དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་སྤྱི་བ་པོ་ནི། །ཟད་པའི་དུས་མེད་
 ཡིད་བཞིན་མཛོད། །འཕེལ་འགྲོ་བེད་པར་འབྱུང་བ་སྤྱོད། །ཞེས་དང་། གཅིག་
 དང་དུ་མར་བུལ་བ་ཡི། །མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད། །སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་གྱུང་མི་གཟིགས་ཏེ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་སྤང་། །ཞེས་དང་།
 ཆོས་སྤྱོད་བཀའ་མེད་བཟོད་དུ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྷན་ལམ་
 བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལྷན་གྱུ་བ་པའི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྩད་ནས་
 སྤངས་པ་ན། གཞི་དག་མཉམ་དབྱེར་མེད་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྤྱོད། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་
 མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་
 གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དོ་རྗེ་ལྷན་གྱུ་བ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་ཁྱབ་ཀྱི་རང་བཞིན།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མངའ་

བདག །འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་བྱང་པར་མདོར་བསྡུས་ན་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ལྷ་ལྷ་སྟེ་འབྲས་ཚོས་ཉེར་ལྷའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཉེན་སྐྱེ། བཏེན་པ་ཡེ་ཤེས། མཛད་པ་སྤྱིན་ལས་ཏེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་འདུ་ལ། རྒྱས་པར་བྱེ་ན་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནས་ལུངས་པའི་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཚད་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེའི་མཛད་པ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྤྱིད་ཏུ་རྟག་བྱུང་ལུག་གིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་རྒྱུ་ཅུས་བྱ་ན། རོན་དུ་གཉེར་བྱ་བླ་ན་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་སམ། དེ་ཡང་སྤྲང་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་བྱུང་གི་མ་ལམ་གྱིས་བསལ་ལ་སྒྲོ་བས་གྱིས་མདོན་དུ་གྱུར་པས་ན་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ན་རྒྱུ་ཅུས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བསྡུའི་རིམ་པ་སྣ་ཚོགས་གསུང་ཚུལ་དང་། རྒྱབས་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཚུལ་འདི་དག་རྒྱུད་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་དབྱེ་བསྡུའི་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་གསུངས་ཏེ། གསང་སྤྱི་ལྟོ་འོད་ཐེག་པའི་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་པུའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སམ་ཐབས་གྲོལ་གཉིས་སོགས་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་དང་། ཡང་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་མམ། ལྷ་སྒྲོམ་སྒྱུད་པ་གསུམ་དང་།

བསྟན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཚན་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་དོ་རྩེ་བཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རིམ་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཐུག་ཆེན་དང་ཚོས་དང་དམ་ཚིག་དང་ལས་གྱི་ཐུག་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞིའི་ཆིངས་གྱིས་བཅིངས་སྟེ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དབང་དང་དམ་ཚིག་དང་ལྷ་བ་དང་སྐྱབ་པ་དང་སྤྱིན་ལས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྷའི་ཁོངས་སུ་ལམ་ཀྱན་བསྡུས་ནས་འཆད་པ་དང་། ཡང་གསང་སྤྱི་ལྟོ་འོད་ཐེག་པའི་རྫོང་འཕྲུལ་མཆན་མཐའ་དུག་ཏུ་འཆད་དེ། གཞི་དམ་ཚིག་གིས་བཟུང་ཐག་ལྷ་བས་བཅད་ལ་སྒྱུད་པས་དོར། རིམ་པ་དབང་གིས་བཟོད། ཉམས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བླང། དོན་མན་ངག་གིས་རྒྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཡང་ལྷ་བ་སྤྲུལ་པ་སྒྱུད་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དབང་དམ་ཚིག་སྤྱིན་ལས་སྐྱབ་པ་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པ་དང་། ཡང་བདུན་པོ་དེའི་སྟེང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་ཏེ་བརྒྱུད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དཀྱིལ་རོང་ཆོས་འཁོར་དམ་ཚིག་སྐྱབ་པ་དབང་དང་སྤྱིན་ལས་ཏེ་གཞི་རྣམ་པ་ལྷ། ཐུགས་དང་ཐུག་རྒྱ་ཏིང་འཛིན་མཚན་པ་སྟེ་ཡན་ལག་བཞི་དང་དགྲུང་འཆད་དེ་ལྷ་སྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བས་ལོགས་སུ་མ་སྒྲོས་པའོ། །ཡང་ལྷ་བ་དང་སྒྱུད་པ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་དང་དབང་དང་དམ་ཚིག་དང་མཚན་པ་དང་ཐུགས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྤྱིན་ལས་དང་སྐྱབ་པ་སྟེ་རྒྱུད་གྱི་དངོས་པོ་བཅུའི་ཁོངས་སུ་ལམ་ཀྱན་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་ཞིང་ཐུགས་དང་ཐུག་རྒྱ་ཞི་ཚན་གཅིག་ཏུ་བསྡུ་བར་

མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་དབྱེ་བསྟུ་སྒྲུ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གྲང་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་
བཤད་བྱ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་གཞན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་
བཞིན་བཤད་ན་གང་ལྟར་གྲང་གསང་སྤྱི་པོ་ལམ་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་འཆད་
ལུས་པས་ན་བྱུང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་རང་ལུགས་སུ་ནི་རྒྱས་པའི་དབྱེ་སྒོ་ལྟར་འཆད་ན་བདེ་
བས། རྒྱད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་གམ་བསྐྱབ་པའི་མཐའ་བཅུ་གཅིག་གི་
ཚུལ་དུ་འཆད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུ། མི་གཡོ་བ་ཉིང་འཛིན་ལ་དོར་བ་སྤྱོད་
པ་གསུམ་དང་། བཀོད་པ་དགྱེལ་འཁོར། རིམ་པ་བཞུད་པ་དབང་། མི་འདའ་
བ་དམ་ཚིག་གསུམ་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བ་སྐྱབ་པ། གནས་སུ་སྟོབ་པ་མཚོད་
པ། རོལ་པ་ཕྱིན་ལས་ཏེ་གསུམ་དང་། འཆིང་བ་ཕྱག་རྒྱ་དང་། རྒྱུ་པ་སྤྲུགས་
ཏེ་ས་བཅུ་གཅིག་གི་གྲངས་དང་མཚུངས་པར་བཞག་གོ། དེ་དག་སོ་སོར་འཆད་
པའི། དང་པོ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་
དང་མཛོན་སུམ་པར། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་མཛོན་
རྟོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་ལྟ་
བུ་ནི་སྤྲུགས་སྤྱུ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུ་འགྲོ་ཞིང་བསྐྱབ་པ་གཞན་
ཀྱན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པས་ལྟ་བུ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཤེ་ཆེ་བས་ན་དེ་རྩེ་
ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

དོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། དེའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དགོས་པ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ལ་ཐུན་མོང་སྤྱི་བ་བསྟན་པ་དང་། ཐུན་མེན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ། དེ་ལྟའི་རྒྱ་ལས་དངས་ན་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞལ་བྱའི་ཡུལ་གང་ལ་
གེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་
སྒོའོ། །དེ་ལའང་གེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་བར་ལས་ཡུལ་རི་བཞིན་པར་གཏན་ལ་
ཐེབ་མ་ཐེབ་ཀྱི་ཚུལ་ལས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བུའི་
རིམ་པ་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་གནས་ཏེ། རྒྱད་འདི་ལས། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་
རྟོགས། བྱོགས་རྟོགས་ཡང་དག་ཉིད་མ་རྟོགས། །འདུལ་བ་དགོངས་པ་གསང་
བ་དང་། །རང་བཞིན་གསང་བའི་དོན་རྣམས་ནི། །ཡི་གེ་སྒྲུ་བཏགས་མིང་
ཚོགས་ལ། །བརྟེན་པའི་ཚིག་གིས་རབ་མཚོན་ཏེ། །ཁོང་ནས་གབ་སྐྱས་དོན་
འབྱེན་པ། །རྟོན་པ་རྩེ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྒྲུང་
ཚུལ་འདི་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདག་དང་ཚོས་སུ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་ཙམ་
ལས་གྲུབ་མཐའི་དབྱེད་པ་གཞན་མ་ཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པལ་པ་ནས་བརྒྱམས་
ཏེ་སྤྱང་སྤྱིད་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གཞི་ཡི་དགྱེལ་འཁོར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
དུ་གཏན་ལ་ཐེབ་པ་དཔལ་ལྷན་གསང་བའི་སྤྱིང་པོའི་གྲུབ་པའི་མཐའི་བར་
དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཅེ། གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་
ཐུག་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱེལ་སོ་ཐེག་པ་སྤྱུ་ན་མེད་པ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་
བ་ཐུན་མོང་མེན་པ་ནི། སྤྱང་སྤྱིད་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་ངེས་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་དོན་དེ་ངེས་བཟུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་
ཞིག་ལ་འཛོག་པས་གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ལ་བཞག་དགོས་ཏེ། མཐོང་
ལམ་མཉམ་བཞག་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་གིས་གདགས་ཀྱི་
ལྟ་བུ་ཞེས་ཆེར་མ་བརྗོད་ཀྱང་། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཆེན་ལྟ་བུ་པའི་
མིང་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
གི་སྐབས་ན་ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་པའི་ཚུལ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་
བ་ལས་སྒྲིལ་ཏེ་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་གསལ་སྤྱང་ཐོབ་
ཚུལ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་པ་བྱུགས་ཀྱིས་འདྲེན་ཚུལ། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་དོན་
མཆོག་གི་དོན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་ལས་སའི་
བྱུང་པར་དང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ།
འདྲིར་ནི་དབང་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕོ་བ་དང་ལམ་བྱུང་པར་བཞག་པའི་མཐུ་
ལས་བྱུང་འཇུག་སྒྲིལ་བུལ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱང་སྤྱི་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་ངེས་པ་འདི་སྤྱུགས་
ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐུན་མེད་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
དུ་གྱུར་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྤྱི་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་སྤེལ་རྣམས་ནས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར།
ཆོས་ཅན་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ། རང་རིག་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ་གསུམ་
དུ་ཡོད་ལ། དེ་གསུམ་ནི་སྐབས་འདིར་མ་ཟད་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་

ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་། བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་ངེས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་དེ་གསུམ་ནི་ཐུན་མོང་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་
ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ལྟ་བུ་ནི་སྟོན་བཅུད་ཉེན་བཅུད་པའི་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དབྱེལ་འཁོར་དག་པ་ཆེན་པོར་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་བུ་པའི་བདེན་པ་དག་མཉམ་
གཉིས་པོ་དབྱེར་མེད་པ་ཆོས་སྒྱུ་ཆེན་པོར་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་
རང་རིག་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ཚུལ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོ་ལས་སྤྱུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་འཕགས་
ཚུལ་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱུང་པར་འཕགས་པ་སྤྱུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཟབ་མོ་ཉིད་སྒྲུབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེན། གཞལ་
བྱུཆོས་དབྱིངས་སྒྲིལ་བུལ་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཙམ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ཆོས་
དབྱིངས་མཐོང་ཚུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་བྱུང་ཡོད་ལ། ལྟ་བུ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་
ནས་འཛོག་པས་ན་བྱུང་གིན་ཏུ་ཆེད། །དེ་ལ་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་
ཡུལ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་མེད་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་རིགས་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོ་ཡི་མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་
བཞིན་ཉིད་མ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྒྲིལ་པ་ལས་ལྟ་བུ་པའི་
སྒྲིལ་པ་གཙོ་བོ་རྒྱ་རིགས་པས་གྲུབ་དགོས་པས་ན། མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་

ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ་གནད་གཅིག་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 བཞེད་པ་མཐུན་ནོ། །འོ་ན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་གཅིག་པས་ན་ལྟ་བུ་འཕགས་པར་མི་
 གྲུབ་སྟམ་ན་གིན་ཏུ་ཡང་གྲུབ་སྟེ། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མཚོངས་དང་། །ཐབས་
 མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དབང་བྱས་པས། །སྤྲུགས་
 གི་ཐེག་པ་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚོངས་པའི་
 བྱུང་པར་དང་། གནས་ལུགས་མུར་དུ་མཐོང་བའི་ཐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་མང་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཤེད་ཞིང་མུར་བས་དཀའ་
 བ་མེད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཁོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལས་
 དབང་པོ་རྣོན་པོར་གྱུར་པ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འཕགས་པའོ། །
 དེ་ཡང་རྒྱུ་རིང་པོའི་གཟུགས་གཅིག་ལ་མིག་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བས་
 བལྟས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་བཟང་པོ་གྱི་བྱུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་ན་
 མདོ་ལས་སྤྲུགས་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་གསལ་སྤྱང་ཐོབ་ཚུལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་
 ཏུ་ངེས་པ་སྤྱེ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་སོ། །

དང་པོ་མདོ་ལམ་དུ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་རྗེས་དཔག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་
 སྒྲོམ་ཞིང་། ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་དང་བཅས་པས་གདོད་རིང་མོ་ཞིག་
 ན་མངོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། འདྲིར་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དུ་ཡིད་
 དཔྱོད་དང་བྲལ་བར་ཐད་ཀར་ཕྱོད་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་ནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
 དབང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་དང་། མན་ངག་གི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་དང་

ལྟན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ལ་གསལ་སྤྱང་ཐོབ་པ་ནི། མིག་སྒྲིན་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱིར་བས་རྒྱུར་རིང་པོའི་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའོ། །འབྲུལ་
 ལོའི་གཅད་པའི་གནད་ལ་མཁས་པས་གསང་ཐག་བཏོལ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཡི་ལམ་གྱིས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པའི་གནད་ཀྱང་
 མཐར་གཏུག་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ལ་འབབ་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་བས་
 བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རོ་མཉམ་དུ་ངེས་པ་དང་མུང་བར་དཀའ་བས། མཐའ་
 རྣམས་སོ་སོ་ནས་བཀག་པའི་སྟོང་པར་ཞེན་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སྤྲུགས་སུ་ཟུང་
 འཇུག་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་སར་སྟོན་པ་སྟེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས།
 དོན་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་གསུམ་པོ་རྩལ་དང་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་གྱི་གཟུགས་
 སུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་འདྲིར་ནི་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྲུབ་
 བོ་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་དབྱུང་ན་རྩལ་སྤྲོད་པ་བཞིན་དུ་
 རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་
 གང་དུ་འདྲ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་
 ནི་སངས་རྒྱུས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་གང་གིས། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་
 བ་དང་བྲལ་ཏེ་དེ་དང་མི་ལྟན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཙམ་ཡིད་
 ལ་བཟུང་ནས་སྟོང་པར་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་དམིགས་པ་ཀུན་དང་བྲལ་མི་ལུས་
 པ། དེས་ན་གཙོ་བོས་ཏེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་གང་ཞིག་འཕྲོ་བའི་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་ལྟན་སྤྱིས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྤྱིས་པ་དག་ནི་

སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་སྟོང་ངམ་
དབྱིངས་རིག་ཟུང་འཇུག་གི་དོན་རྗེས་པར་སྟོང་བ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་གསལ་
སྒྲུང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུར་བདེ་སྟོང་ངམ་དབྱིངས་རིག་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྒྱུར་བ་
ན། ཚེས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལུགས་ཚེས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་
དབྱིངས་དེ་ནི་རིག་པའི་ཆ་ལ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་
ལྷུན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བྱུང་ཅིང་
སྣང་བ་ཡང་མ་དག་པ་གནས་ཚུལ་ལ་མེད་པས་ན། གནས་ལུགས་འོད་གསལ་
བའི་རང་ན་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་རང་སྣང་ཞིང་། དེའི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་གང་
གྲུའི་སྒྲུང་གི་དུལ་གྱི་གངས་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་དང་
ལྷན་པ་སྟེ། རྣམས་སུ་མ་ཟད་ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་འདོད་དེ། རྒྱུད་
བླ་མ་ལས། གཞལ་མེད་གང་གྲུའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། །བསམ་མེད་མཉམ་
མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་
ནི། །བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །ཞེས་ཡོངས་སུ་
དག་པ་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་
ངོ་བོའི་ཆ་ནས་འགྱུར་བ་དང་བཟང་ངན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཚེས་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་ཐོབ་པའི་མཐུ་ལས་
འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚེས་བཅས་ཅད་ཚེས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལས་

མི་འདེམ་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་སྣང་བ་མ་ལུས་པ་ཡིན་སྟེ།
དག་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་མཆོག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་ནི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་
ཏེ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་འོད་གསལ་པའི་དབྱིངས་དེ་རི་ལྟ་བུ་
བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་མདོ་ཡི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ནི། མཉམ་
བཞག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་
ཆེན་པོའི་དོན་གཟིགས་པ་ན། དེའི་ངོར་དག་མ་དག་དང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་
པའི་སྒྲོས་པ་མི་མངའ་ཡང་། ཆོས་དབྱིངས་མངོན་དུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས།
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་ངོར་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྤྲུལ་ལས་ཀྱང་། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་
ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། ཁང་དག་འགོ་ཀྱན་བདག་མེད་མཐའ་
ཞི་ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་
གཟིགས་པ་སྤྲིབ་པ་མེད་པའི་སྟོ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་
ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་
འདི་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱུ་བ་པར་ཞོག ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རི་ལྟ་
བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་མི་རུས་སོ། །འོ་ན་མདོ་ལམ་ན་སྣང་བྱིན་ཀྱན་ཡེ་ནས་
སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དག་པ་ཆེན་པོར་མ་བསྟན་པས་མདོ་ལམ་ཁོ་ནས་
བདེན་པ་མཐོང་བ་མི་བྱིན་སྟུམ་ན། མདོ་ལམ་ན་ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་

བསྟན་པའི་དོན་དེ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་ཚོགས་བསགས་དང་ལྷན་
 བར་གོམས་པས་རང་ལམ་ན་སྤྲུལ་དོན་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་ཐོག་དག་པ་ཆེན་
 བོ་ལའང་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ན་ངེས་པ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་འདྲེན་བྱུང་སྟེ། དཔེར་
 ན་དག་ས་གསུམ་ན་སྟོན་བཅུད་དག་པར་མཐོང་བ་དང་། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་
 དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དག་ས་པའི་ཉམས་ལེན་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་
 དང་ཞིང་དག་སྦྱོར་གཉིས་པོ་འདི་ནི་སྤྲུགས་ནས་བཤད་པའི་དག་མཉམ་མཛོན་
 དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བས་ལྷུང་དུ་འཛོད་ཀྱི་བ་སྤྲུགས་
 ཀྱི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་མཛོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེར་
 མ་ཟད་ས་དང་པོ་ཐོབ་ནས་འདྲོད་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་སངས་རྒྱ་ཅུས་པར་མཛོན་
 ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲུགས་ལ་བཞེན་ནས་ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱ་
 བ་དང་། སྤྲུགས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་རིང་མོ་ཞིག་ན་རྟོགས་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་
 གནས་ཀྱི། དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་གནད་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་
 འདིར་བརྗོད་དགོས་པ་མང་ཡང་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་
 ན་དོན་དམ་པར་ཚོས་ཀྱན་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་གནས་ཀྱང་ཀྱན་རྗོད་ཏུ་རྒྱ་འབྲས་
 སྤང་བྲང་ཐ་དད་དུ་བྱེད་ཀྱི་ལའོར་བ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འདྲོད་པ་དེས་ན་
 རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་བདེན་དོན་མཛོན་
 སུམ་མ་མཐོང་བར་དུ་ཚོས་ཀྱན་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་རྫོངས་པའི་ཆ་ཡོད་
 ལ། སྤྲུགས་ལམ་དུ་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོ་འདོགས་བཅད་པའི་དུས་

ནས་ཀྱང་ལའོར་འདས་དབྱེར་མེད་དག་པ་ཆེན་པོར་ལྟ་བས་ན་ལྟ་བ་མ་རྫོངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མྱིར་ཀྱན་འབྱུང་ལམ་བདེན་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་འགོག་བདེན་
 གྱི་རོ་བོར་ཤར་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་
 གོ་ལ་བས་ན་རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྟ་བས་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་དང་། རྗོ་རྗོ་
 ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ལྷུང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་ལའང་རྗོ་རྗོ་མིང་
 གིས་བསྟན་ཏོ། །
 གཉིས་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ། སོ་སོར་བསྐྱབ་པ་དང་། ལུན་མོང་
 དུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དག་པར་བསྐྱབ་པ། མཉམ་པར་བསྐྱབ་པ།
 དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་དག་པའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་
 མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱང་བ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཡེ་
 ཤེས་སུ་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐ་སྟོན་དཔྱོད་པ་ཚད་མས་དངོས་སུ་བསྐྱབ་
 པ་དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མའི་སྟོབས་ལས་བསྐྱབ་པ་གཉིས།
 དང་པོ་འདི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་དག་སྤང་ཚུལ་ལྟར་བྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 རོར་སྤང་བ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་རིགས་པའི་སྟོ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་སྤྱིང་པོའི་གནད་
 ཅམ་བསྟན་ན། འདིར་ཚུགས་ཅིག་ལའང་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་རྣལ་ཞག་མིས་རྒྱ་ ཞིང་
 དག་པ་ན་གནས་པས་བདུད་ཅིང་རྒྱན། གཟིགས་པ་དག་པའི་འཕགས་པ་
 རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་མ་གྱིའི་སྤྱར་སྤྱང་སྟེ། དེ་ལ་རིག་པས་བརྟན་པའི་
 བྱ་བ་བྱེད་ལ། རོལ་པའི་བདེ་བ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡང་

སྤྱི་པ་ཕྱེད་དོ། །བག་ལ་ཉལ་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རི་
ལྷ་བའི་གཟིགས་ངོར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་
དང་། རི་སྤྱི་པའི་གཟིགས་ངོར་གཉིས་ཏེ་དག་པ་རང་སྤང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཆད་མེད་པར་སྤང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གཟིགས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་དག་
ལས་གང་ཞིག་ཆད་མ་དང་། ཡུལ་གང་ཞིག་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དུ་གྱུ་བ་
སྟམ་ན་ཡུལ་ཅན་རི་ལྷ་རི་ལྷར་དག་པ་དེ་ལྟར་ཆད་མ་དང་། དེས་མཐོང་བ་
གནས་ཚུལ་ཡིན་པར་གྱུ་བ་སྟེ། དྲུང་སེར་འཛིན་དང་དཀར་འཛིན་གྱི་སྒོ་དང་
ཡུལ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། གནས་
ཚུལ་ལ་སྤྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུ་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བསྐྱེད་
པ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། མིག་
སྤྱོད་མེད་པས་དྲུང་དཀར་པོར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་ནི་ལུང་དང་རིགས་
པས་གྱུ་བ་སྟེ། དང་པོ་ནི་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་དག་པའི་ས་ལ་
གནས་པ་སོགས་ལ་ཞིང་སོགས་དག་པར་སྤང་བ་ལུང་སྤྱི་ལས་གྲགས་པ་བཞིན་
ནོ། །འཕགས་པས་མཐོང་བ་རང་སྤང་ཡིན་ལ་ཐ་མལ་པའི་མཐོང་བའི་ཡུལ་
འདི་རྣམས་དག་པར་མཐོང་བ་མིན་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་རྒྱུད་དག་པ་དང་མ་
དག་པས་བཟུང་བྱ་བྱུང་མོང་པ་གཅིག་མེད་པར་ཐལ་ནའང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་
ཤུ་རིའི་བྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་མ་དག་པར་མཐོང་ཞིང་། ཆངས་པ་རལ་
པ་ཅན་གྱིས་དག་པར་མཐོང་ནས་བརྟུན་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིང་དག་

པར་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་བར་མཛད་ནས་པའི་ཞིང་ནི་རྟག་ཏུ་འདི་ལྟར་དག་
ཀྱང་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
གལ་ཏེ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇལ་བར་མི་བྱེད་ན། རང་རང་གི་གང་
མཐོང་བ་ཙམ་ཆད་མར་གྱུ་བ་པས་དྲུང་སེར་སྤང་དང་དཀར་སྤང་ལ་བདེན་རྒྱུ་
གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱབ་མི་རྟོག་པས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཡུགས་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་
གྱི་རྣམ་གཞག་མ་ལུས་པ་རྟུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་སྤང་དག་པ་དེ་
ཉིད་ལས་དོན་མ་དག་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་ལས། གཟུགས་
ཀྱི་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པར་རིག་པར་བྱ། །འབྲས་བུ་གཟུགས་དག་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དག་པར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་འབྲས་བུ་དག་དང་
གཟུགས་དག་པ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་དེ་མས་དག་པ་ན་ཡུལ་དག་
པར་མཐོང་བ་དེ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རི་ལྷ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་དྲུང་སེར་
འཛིན་ལོག་པའི་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་ཀྱང་གྱུ་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་གཅིག་ལ་སྤང་བ་མི་འདྲ་
བར་མཐོང་བ་ནི་འཛིན་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲགས་ཤིང་གྱུ་བ་ལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་གོམས་
པ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ཉིད་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྤང་བ་འབའ་

ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསལ་སྒྲུབ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་བར་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བའི་གཏན་ཚིགས་དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ་དག་པས་མཐོང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་མཐོང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པས་བྱབ་པོ། །གལ་ཏེ་མ་བྱབ་ན་དག་པས་མཐོང་བ་རྒྱུན་ལ་མ་དག་པས་མཐོང་བ་བདེན་དགོས་པས་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ལོག་གཤེས་ཅན་དང་ཕལ་པ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་གཤེས་པ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ལྟ་བུ་བརྟན་པ་འདི་ལ་གྲུས་པ་དང་རིགས་པ་གཤེས་པ་སྤྱི་ཞིག་གིས་སྒྲུབ་རུ་སྤྱོད་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་གོང་མས་ལོག་མ་སྤྱོད་འབྱེད་ཅུས་ལ། ལོག་མས་གོང་མ་ལ་གཞོད་མི་ཅུས་ཏེ་འཇུག་པ་ལས། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །རབ་རིབ་མེད་གཤེས་ལ་གཞོད་མིན་རི་ལྟར། །དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་གཤེས་སྤངས་པའི་སྒྲོས། །དྲི་མེད་སྒྲོ་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རི་སྟོང་པའི་གཟིགས་དོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །ཚུལ་དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་རི་སྟོང་པའི་ཆོས་འདི་དག་ལ། འབྲུལ་དོར་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་གཤེས་པ་ཅི་ནས་གལ་ཆེ་སྟེ། ཐ་སྟོན་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ཆུར་མཐོང་ཁོན་ཡིན་པ་དང་། དེས་མཐོང་བ་ཅམ་ཐ་སྟོན་ཀྱི་གནས་

ཚུལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་མ་ན་སྒྲོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུང་བ། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་དུང་དཀར་འཛིན་དང་སེར་འཛིན་ལ་ཆོད་མ་དང་ཆོད་མིན་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་འཐད་ཚུལ་ཡང་མ་བྱེད་པ་ཅམ་དུ་སྒྲོ་རྩིང་བར་ཟད་དེ། ཐ་མལ་པ་རང་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་འདི་ལས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཞན་མེད་ན། སེར་འཛིན་ཅན་ལ་དུང་སེར་པོར་སྒྲུབ་བའང་དུང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བདེན་པར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་མཐོང་བ་ཡིན་པས་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་མིན་སྟེ་ན། བག་ཆགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱད་པའི་མ་དག་པའི་སྒྲུབ་པ་འདི་རྣམས། ཐ་མལ་པ་ལ་སྒྲུབ་ཡང་རུང་འདིའི་གནས་ཚུལ་ནི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱད་དག་པ་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཡིན་པར་ཁས་སྤྱོད་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གནད་ཅུང་ཟད་བརྟན་ན། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྩི་ལོ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་དང་། དག་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་ཏུ་ཐ་སྟོན་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་བརྟེན་ན། རྒྱུད་དོ་བོ་བྱེད་ལས་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་བཞི་ལས། དང་པོའི་རྒྱ་ནི་རང་ཡུལ་ཆོས་ཅན་ཉི་ཆོ་བ་ལ་ཚུལ་བཞིན་བརྟགས་པའི་སྟོབས་ལས་སྒྲུས་པའོ། །དེ་པོ་རང་ཡུལ་ཅམ་ལ་གནས་སྐབས་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པའོ། །བྱེད་ལས་ཚུར་མཐོང་གི་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའོ། །འབྲས་བུ་སྐབས་དོན་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་འཇུག་པའོ། །ཕྱི་མའི་རྒྱ་

ཆོས་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུ་འཁོར་བཞིན་དམིགས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའོ། །དོ་བོ་ཅི་
སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཕན་སྐྱེ་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །བྱེད་ལས་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུ་གྱི་
ཚུར་མཐོང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའོ། །
འབྲས་བུ་ཅི་སྤྱོད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ནི་
མི་དང་ལྟ་ལོ་མིག་ལྟ་བུ་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་ཡུལ་ཕྱི་མས་ཤེས་ཀྱང་། ཕྱི་མའི་
ཡུལ་ཚུར་མཐོང་གིས་མི་ཤེས་པའོ། །དེས་ན་ཕྱི་མ་འདིའི་རང་ཡུལ་སྐྱུ་མིན་
ནི། རྒྱལ་གཅིག་གི་བྱོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་སྤྱང་བ། རྒྱས་སྐྱོད་ཅིག་ལ་བསྐྱལ་
བ་མང་པོའི་མཛད་པ་སྟོན་པ། ཆོས་དབྱིངས་འཁྱུར་མེད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་
དུ་སྐྱུལ་པའི་རོལ་བ་སྟོན་པ། རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་དུ་མཁུན་པ་སོགས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་གང་ཞིག་ཐ་མལ་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་ཡུལ་དུ་འགལ་བ་ལྟ་བུར་སྤྱང་སྟེ་
བསྐྱུང་བར་མི་རྣམས་པ་རྣམས་ཆད་མ་འདིས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་བསྐྱུང་རྣམས་པའི་
ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་གི་ཆད་མ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་
རིགས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བས་ན། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་ནམ་དུ་
ཡང་མི་བསྐྱུང་། འདི་གཉིས་ལས་འདས་པ་དང་དག་པ་དང་སྤྱོད་པ་དང་
མཉམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱུ་མོང་དུ་སྟོན་པ་ཆད་མར་བསྐྱུང་བ་
ལ་སོགས་པ་ཚུར་མཐོང་གི་ལམ་ནས་ཀྱང་བསྐྱུང་བར་རྣམས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་མས་
བསྐྱུང་ལ། སྐྱུ་མིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་

པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་སོན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱི་མས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་
ཟབ་མོ་རྣམས་ཚུར་མཐོང་ཁོ་ནས་བསྐྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
མ་གཏན་མེད་པའང་མ་ཡིན་པར་གནད་ཀྱི་དོན་ལ་མ་བས་པར་བྱའོ། །ཚུལ་
དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོའི་བྱོན་ཙམ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་
དང་འཕགས་པ་བཞིས་སེམས་ཕན་མཐོང་བ་བྱུང་ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་ལ། ལོག་
པའི་ཤེས་པ་ཇི་ཆེར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ལས་གཟིགས་པ་ཇི་བཟང་དུ་སོང་བའི་བྱུང་
བསྐྱུང་མི་རྣམས་ལ། བྱིས་བདག་དཔལ་སྤྱེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་པའི་ས་བོན་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས། དག་བཅོམ་པས་མ་གཟིགས་པ་ལྟ་བུ་འོག་མས་མི་ཤེས་
ལ་གོང་མས་ཤེས་པ་དག་ལའང་བཟང་ངན་མི་འབྱེད་པ་དང་། མདོ་ལས། སྒྲ་
ཡི་རྩེ་མོ་གཅིག་ལ་ཡང་། ཞིང་རྣམས་བྱེ་བ་བསམ་མི་བྱུང་། སྤྱོད་ཆོགས་དབྱིབས་
ཀྱང་ཐ་དད་དེ། །དེ་དག་འདྲེས་པར་གྱུར་བ་མེད། ཅིས་པ་ལ་སོགས་པར་
བསྟན་པ་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་མི་འཁྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྤྱུགས་གང་
ལའང་གནད་འདི་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཆད་མའི་སྟོབས་ལས་དག་པར་བསྐྱུངས་ན།
འདི་ལྟར་མ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྤྱུག་བསྐྱུང་དང་ཀུན་འཁྱུང་གིས་བསྐྱུས་
པའི་སྤྱང་བ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། བདག་གཉིས་ཀྱིས་
སྤྱོད་པའི་དབྱིངས་དང་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་སྤྱང་བ་རྣམས་ནི། བདག་འཛིན་

ལ་སྟགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་དང་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དེས་
བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ངོ་བོར་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་པས་ན། སྒྲུག་
ཀྱན་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་མ་དག་པ་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་
པར་གནས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་མ་གྱུར་པའི་
ཆོས་འགའ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་སྒྲུབ་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་ཡོ་ནས་དག་པ་ཆེན་པོར་
གྲུབ་པོ། །འདིའི་དག་ཚུལ་དེ་ཆོས་རྣམས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཆོན་དག་པར་
བརྗོད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སྤྱིར་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་
ཡོ་ནས་དག་པ་ཀྱན་བཟང་བདེ་བ་ཆེན་པོར་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ནི། བརྟ་བྱ་ཐུན་མོང་པའི་བྱ་དོན་མི་
འདོད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱི་རང་སྣང་ཙམ་དྲུཌས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
སྐྱུ་བའི་ངོར་དག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་སེམས་ལ་གཟུང་
བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཆོག་པ་པོ་མས་པའི་བག་ཆགས་མཐུ་
བརྟས་པ་ལས་རིགས་དྲུག་གི་སྣང་བ་སྣ་ཆོག་པ་སུ་སྣང་བ་མ་དག་པའི་སྐབས་
དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དག་པའི་སྣང་
བ་དང་། སྐྱེ་བ་མཐའ་དག་ཟད་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ན་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་
སྣང་བ་མཐའ་ཡས་པར་གཤམ་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་གྱི་རང་སྣང་ཙམ་
ལས་གཞན་དུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ཀྱང་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ནི་བདག་གཉིས་
གྱིས་སྟོང་ཞིང་འོད་གསལ་བ་སྣང་བ་སྣ་ཆོག་པ་མ་འགགས་པར་འཆར་བ་ཙམ་

དུ་གནས་ལ། སེམས་དེའི་འཛིན་པ་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་མ་ཞུགས་པར་
 བདག་དང་གཟུང་འཛིན་དུ་བཟུང་བས་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་ལས་ལས་དང་
 དེ་དག་གིས་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བདེན་པས་བསྐྱུས་པའི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་མི་ལམ་ལྟར་
 གཤམ་བའི་འབྲུལ་སྣང་སྟེ། རོན་ལ་མི་གནས་གིང་མི་བརྟན་ལ་བསྐྱུ་བའོ།
 སེམས་རང་གི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ལམ་སྐྱུངས་པས་རང་སྣང་འབྲུལ་
 བའི་ཆ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ལོག་པ་ན། དག་པའི་སྣང་བ་སྦྱོན་མེད་པར་གཤམ་
 བའི་སྣང་མི་ལྟོག་ཅིང་མི་བསྐྱུ་ལ་རོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྟོད་ཙམ་གྱི་རང་
 སྣང་སྦྱོན་མེད་དུ་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲུལ་སྣང་མི་བདེན་ལ། དག་སྣང་
 བེ་བསྐྱུད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བདེན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་ཁམས་ས་དང་
 རྩུགས་ལས་བྱུང་བ་དང་འཛམ་བུའི་ཚུགས་པ་སོགས་དང་། རྡོ་སོལ་དང་ཚུ་
 དང་སྒྲན་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་དངུལ་ཚུའི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་འདྲེས་པ་ན་མར་
 གསེར་གྱི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེར། མིག་སོགས་དབང་པོའི་ཡུལ་
 དུ་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མི་སྣང་ཡང་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་
 པར་ཡང་ཤེས་གིང་། དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་མར་དང་ཞག་
 ལ་སོགས་པའི་གོང་བུར་འཛིན་ཞིང་ཁ་ཅིག་གིས་མེ་དང་འབྲུད་ན་གསེར་དུ་
 འགྱུར་བ་ཙམ་མཐོང་ནས་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་པར་འཛིན་ཏོ། །ཁ་ཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན། རྒྱུན་སྣ་ཚོགས་གང་དང་འབྲུད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དེ་དང་འདྲ་བར་སྣང་བྱས་པར་འཛིན་ཏོ། །དེ་འདྲའི་གོང་བུ་དེ་གང་

བའི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ན་དུས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་འདུག་ཀྱང་མར་གསེར་གྱི་གོང་
 ལུ་ལྷར་འདུག་གོ། མེས་རེག་པས་ཅུང་ཟད་གདུང་བར་གྱུར་ན་ནི་ཟངས་དང་
 ལའར་བ་དང་ར་གན་གྱི་མདོག་ཏུ་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེས་ཆེར་གདུང་
 བ་ན་གསེར་ཐ་མལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་སོ། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འཛམ་
 ལུ་ལྷ་བོའི་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། །དེ་ཕན་ཆད་ཆ་གང་གི་རྒྱུན་གང་
 དང་ཤུད་ཀྱང་རུང་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ནི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་སྣང་
 བ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ལ། གོང་བྱ་དེ་ཉིད་དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་
 རྒྱུན་ལས་སྣ་ཆོག་སྤྱི་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བུ། དག་པ་དང་མ་དག་པ་དང་ཤིན་
 ཏུ་དག་པའི་གནས་ལས་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་སྤྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་སྣང་བར་
 འགྱུར་རོ། །གོང་བྱ་ལ་ཁམས་སྣ་ཆོག་སྤྱི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་
 ལས་དངོས་སྤྱི་སྣང་བ་དང་། དངོས་སྤྱི་མི་སྣང་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་
 མེད་པར་སྣང་བའི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་སོ། །
 གོང་བྱ་ལ་མར་གྱི་གོང་བྱར་འབྲུལ་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་ཐམས་ཅད་པའི་སྣང་བ་
 ལ་ཁ་ཅིག་གིས་བདག་དང་ཆོས་སྤྱི་འཛིན། གོང་བྱ་ལ་དདུལ་ཆུར་འཛིན་པ་
 ལྟར་ཁ་ཅིག་གི་ཡུང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་སྤྱི་
 བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་འཛིན། གོང་བྱ་ལ་གསེར་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་ལྟར་ཁ་ཅིག་
 གིས་ཡུང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཞིང་དག་པ་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་སྤྱོད་

ཡུལ་ཡོངས་སྤྱི་དག་པའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་རུང་བར་འཛིན། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གོང་བྱ་དེ་གསེར་ཉིད་དུ་མི་སྣང་ཡང་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན།
 དདུལ་ཆུ་ཉིད་དུ་སྣང་ཡང་གསེར་དདུལ་ཆུར་གནས་གྱུར་པ་འདར་མ་ཡིན། དདུལ་
 ཆུའི་རང་བཞིན་མེད་པ་འདར་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དདུལ་ཆུའི་རང་བཞིན་མི་བརྟན་
 པ་སྣ་ཆོག་སྤྱི་འགྱུར་བར་སྤྱི་བ་ཟད་པར་འགྱུར་བར་སྤྱོད། །གསེར་གྱི་རང་
 བཞིན་དེ་བས་ཆོས་བརྟན་པས་འགྱུར་དཀའ་བསྐྱར་རན་པར་མི་འགྱུར་བ་མེ་
 དཔུང་དག་པོ་འབར་བས་ཀྱང་ཟད་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་སྣང་བ་མ་དག་པ་རྣམས་ནི་མི་བརྟན་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་བ་
 རྒྱ་མེད་སྣང་བ་འགྱུར་སྤྱི་བ་ལས་བསྐྱེད་པས་ཟད་པའོ། །སྣང་བ་དག་པ་
 རྣམས་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ལུས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་དག་པ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཕན་ཆོད།
 སྤྱི་མ་དག་པ་ལ་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་སྤྱི་མེད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་
 དང་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་པས་གོལ་བའི་བདེ་བ་མཆོག་བསྐྱེད་པས་ན་བརྟན་ཞིང་མི་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཁམས་སྣ་ཆོག་སྤྱི་འགྱུར་གྱི་གོང་བྱ་དེ་ཡང་ཕན་ཚུན་
 ལྷོས་ན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་
 ཁམས་དང་སྣང་བ་སྣ་ཆོག་སྤྱི་པ་ཅན་དེ་ཡང་སྣང་བ་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྟར་
 བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །གྲོ་བྱར་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་
 ན་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྣང་བ་འདར་མི་མང་འཕོད། གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་ཀྱི་
 རང་མདངས་མ་འགགས་པའི་སྣང་བ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ནམ་ཡང་ལྷོག་པར་

མི་སྤྱི་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྐྱར་བ་
 དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣང་དག་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་ཡི་ངོ་བོར་སྐྱབ་
 བ་ན། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ལྷ་ནི་
 སྣང་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། འཁོར་བའི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་རྩ་
 རྩའི་སྐྱ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྐྱིབ་པའི་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཡང་ཟད་དེ་
 རོ་མཉམ་དུ་སངས་རྒྱས་པ། གཅིག་དང་དུ་མའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བའི་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱལ་བ། མཆོན་མའི་སྒྱུད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་གྱུར་ཤེས་བྱའི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཆར་བའི་བདག་ཉིད། དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་པའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲེ། འཁོར་
 འདས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་པའོ། །དེ་ནི་རིགས་ཀྱན་གྱི་
 བྱལ་བདག་དོན་གྱི་ལྷའོ། །ཆོས་ཕན་ཏྲགས་ཀྱི་ལྷ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་མཆོན་མའི་
 སྒྱུད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་ཏྲགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གྱུར་བ། ཞལ་
 ཕྱག་མཆོན་མའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོ་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་ཉེན་
 དང་བཅའ་བའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་སྟེ་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོ་ན་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
 བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་སྟོང་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཚུལ་གཅིག་པས་ཡེ་
 ཤེས་རྩི་རྩའི་སྐྱ་ཕན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་ངོ་བོར་དག་ལ། ཡང་ན་སྒྲོ་
 གསུམ་རྩི་རྩའི་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་རིགས་གསུམ་དང་། སྤང་

ལྷ་རིགས་ལྷར་དག་པ་སོགས་རིགས་ལྷ་དང་རིགས་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་བསམ་
 ཡས་སྐྱ་འབྲལ་དུ་བའི་རིགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དབྱེ་རུང་སྟེ། མ་དག་པའི་སྣང་
 ཚུལ་རི་སྟེད་པ་དང་མཚུངས་པར་དག་པའི་དབྱེ་བ་རུང་བ་དང་། ཆོས་གཅིག་
 ལའང་དེའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་རང་ཚུལ་ལས་
 མི་གཡོ་བའི་བྱིར། ཆོས་ཉིད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཅི་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བའི་
 གནད་ཀྱིས་རང་སྣང་རིས་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་ལུ་མེད་པ་སྐྱ་འབྲལ་དུ་བའི་རོལ་བ་
 ཡིན་པས་ན། སངས་རྒྱས་བྱངས་མེད་པའི་ཞིང་དང་བཅས་པར་ཡོངས་སུ་དག་
 པ་ཡིན་གྱུར། དབྱེ་བསྐྱའི་བྱུང་པར་རི་ལྟར་སྐྱར་གྱུར་མི་འགལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལས་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་སྟེ་རྣམས་
 བས་རང་རང་གི་ལྷ་བྱངས་དང་སྐྱར་ཏེ་དག་པ་སྒྱུར་ཚུལ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡང་རྒྱུད་འདི་ལས། སྒྲོད་
 བཅུད་རྒྱུད་རྣམས་དག་ཏྲགས་ཤིང་། །ཞེས་དང་། གསང་བའི་ཐིག་ལེ་དཀྱིལ་
 འཁོར་དབྱིངས། །འབྱུང་བ་ཤེས་རབ་རིགས་ཀྱི་ཡུམ། །ཆེན་པོ་རིགས་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྩི་རྩའི་ཆོགས། །དབང་པོ་ཡུལ་དུས་རིག་
 པ་རྣམས། །ཀྱན་དུ་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྷག་
 པ་ཡི། །བྱགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷས་ལྷ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ལ།
 རྒྱུད་གཞན་དུ་ཡང་། ཀྱི་རྩི་རྩའི་ལས། སེམས་ཕན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དེ་མས་བསྒྲིབས། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ལས། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་གཞན་འདིར་འཛིག་ཏེན་
 ཁམས་ན་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལས།
 འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་སངས་རྒྱུ་ལཱའི་བདག་ཉིད། །ཁར་མཁན་དག་དང་རིམ་
 བཟང་ལྟར་སྤྱང་། །ཁར་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་པུ་ཉིད། །གཅིག་པུ་འི་
 ཉམས་གྱིས་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། ཉེ་སྤྱུ་ཀའི་གལ་པོ་ལས། མཚན་
 ཉིད་རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུ་རྒྱ་ལཱའི་ཞེས། །འབྲས་བུ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིས། །སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བུན་མོང་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་སྤྱོད་མན་
 པ་དག་ན་རེ། སྤྱོད་བཅུད་འདི་དག་ལམ་བསྐྱོམས་ན་དག་པར་སྤྱང་དུ་རུང་
 བའི་རྒྱ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དངོས་སུ་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་
 ཀྱན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སྤྱང་བའི་བྱིར་ཞེན། རང་རེ་མ་དག་པའི་སྤྱོ་
 མིག་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱང་ཚུལ་མ་དག་པར་སྤྱང་བར་བདག་ཅག་གྱང་འདོད་དེ།
 མཐུན་པར་ཀྱན་ལ་དག་པར་སྤྱང་ན་ཅོད་པའི་གཞི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད། སྤྱང་
 ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་གནས་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་

དག་པར་གནས་ཞེས་འདོད་ན། གནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱང་མི་དགོས་ཏེ་འབྲུལ་
 པས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྤྱང་བའི་བྱིར། གངས་རི་སྤོན་པོར་སྤྱང་
 བའི་མིག་ཤེས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མ་ལས། སྤྱང་པ་ཉིད་གྱིས་བཅུད་བྱས་
 ཆོ། །ཁར་གིས་ལན་འདེབས་སྤྱ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་
 མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱན་སྤྱང་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོ་མི་སྤྱང་
 པའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ། ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་འཁོར་བ་དང་བྱང་འདས་གྱི་ཆོས་གང་
 བཞོད་གྱང་། རྒྱབ་བྱེད་དེ་ཉིད་སྤྱ་མ་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ་ཁོ་རང་ཡང་
 རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་རྒྱབ་བྱས་པས་ན། ཅི་ཅམ་མི་སྤྱང་པར་བསྐྱབ་པའི་
 རྒྱབ་བྱེད་བཞོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱང་བྱུང་གིང་མེ་ལ་བསྐྱན་པ་ལྟར་སྤྱང་ཉིད་རྒྱབ་
 པའི་རིགས་པའི་གོགས་སུ་འགྲོ་བས་ན་སྤྱང་པ་ཉིད་སྤྱན་འབྱེན་པའི་རིགས་
 པ་ཤེས་བྱའི་ཁོངས་ནས་མི་རྟེན་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཆོས་རྣམས་དག་པ་
 མིན་པའི་རྒྱབ་བྱེད་དུ་གང་དང་རི་བཞོད་གྱང་རྒྱབ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཁོ་རང་དག་པར་
 བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་བྱའི་ཁོངས་ན་ཆོས་ཀྱན་གནས་ཚུལ་ལ་དག་པར་
 རྒྱབ་པའི་རིགས་པ་ལ་སྤྱན་འབྱེན་བྱས་པའི་གཏན་ཆོགས་མི་རྟེན་དེ། དག་པ་
 ཆེན་པོས་བཅུད་བྱས་ཆོ། །ཁར་གིས་ལན་འདེབས་སྤྱ་བྱེད་པ། །དེ་ཡིས་
 ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། །བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་སངས་རྒྱུ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་དཔུལ་པར་སྤྱུག་བསྐྱལ་

ཆོས་ངས་རྒྱུ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དཔུལ་
 བར་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ནི་གནས་ཚུལ་མ་ཉོགས་པའི་འབྲུལ་པ་ཅན་གྱི་ངོར་སྤྱང་
 ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱང་ཚུལ་དེའི་ངོར་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པས་སྦྱོན་དེ་མེད་ལ།
 གནས་ཚུལ་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་སོགས་མེད་དེ། སྤྱི་འབྲུལ་རྒྱུ་པ་ལས། ཡང་
 དག་ཤེས་པའི་རང་རིག་སྟོ་མེད་ན། །བདེ་ག་ཤེས་ཆེད་ཡང་ངན་སོང་གནས་
 སུ་མཐོང་། །ཐེག་མཆོག་མཉམ་པའི་དོན་ཉིད་ཉོགས་པ་ན། །ངན་སོང་གནས་
 ཉིད་འོག་མིན་དག་ལ་ལྷན་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་ཆོས་ཀྱན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱུ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཀྱན་ལ་སྤྱང་བར་
 ཐལ་བ་དང་། ལམ་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་པ་ནི་སྟོ་གོས་
 ཤིན་ཏུ་ཅིང་བ་སྤྱི་ལྷོ་འོད་གསལ་ཏེ། དུང་དཀར་པོ་ཡིན་ན་མིག་སྦྱོན་ཅན་ལའང་
 དེ་ལྟར་སྤྱང་བར་ཐལ་བ་དང་། མིག་སྦྱོན་དག་པའི་ཐབས་ལ་འབད་མི་དགོས་
 བར་ཐལ་ཞེས་སྤྱི་བ་དང་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གནས་ཚུལ་
 ལྟར་མི་སྤྱང་བ་ནི་འབྲུལ་པས་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན་འབྲུལ་པ་སེལ་ཕྱིར་
 ལམ་གོམས་དགོས་ཏེ་ཆོས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་
 མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་གོམས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དག་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་སུན་འབྱེན་པའི་རིམ་པ་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་སུན་འབྱེན་
 པ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་སུན་འབྱེན་བརྟེན་པར་
 བྱ་སྟེ། དག་མཉམ་གཉིས་པོ་ནི་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གོགས་སུ་འགྱུར་

ཞིང་རིགས་པའི་འཇུག་པ་གནད་གཅིག་ལ། དེ་གཉིས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པས་ན། དག་པ་ཆེན་པོར་སྤྱབ་པ་ནི་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་གྱི་རིགས་
 པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པས་སུས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་མི་ནོན་ལ་མཆོག་
 ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ལྟར་དག་པར་གྲུབ་ཏུ་ཚུགས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་
 ན། འགོ་བ་འབྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྤྱང་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འདི་དག་
 གཟིགས་སམ་མི་གཟིགས། མི་གཟིགས་ན་རྣམ་མཁུན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 ལ། གཟིགས་ན་མ་དག་པའི་ཆོས་ཀྱང་གཟིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་དག་
 པ་ལྟར་སྤྱང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྤྱང་བ་ལྟར་མཁུན་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདེད་པའི་སྤྱང་བ་མ་དག་པ་དོན་
 ལ་ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་དག་པའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པར་གཟིགས་པར་
 མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བདེན་ཞེན་ཅན་གྱི་ངོར་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུར་སྤྱང་
 བ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་འཛིན་འདི་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཏུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་གཟིགས་
 ཀྱང་དེས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཟིགས་པར་མི་འགྱུར་
 བ་བཞིན་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་གཟིགས་
 མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་པར་
 སྤྱང་གི་གཟིགས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཏུ་གཟིགས་པར་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ། གཏན་ཆོག་གསལ་གསལ་བསྐྱབ་པ་དང་།
དེ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་གཏན་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་
བཞིན་དབྱད་པས། མ་དག་ལའོར་བའི་ཆོས་དང་། དག་པ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་བ་
ཅམ་ཡང་མེད་པར་ངེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཚོན་ཁ་ཅིག་སེམས་ལ་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་ཅམ་དབྱད་
པས་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་
དུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པས་ཅམ་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ངེས་
པ་སྐྱེ་བའང་ཡོད་མོད། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་
ན། ལས་དང་པོ་པས་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་སྤྱོད་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་བརྟགས་ཆོ། ལུས་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་བསམས་
ནས།མ་དབྱད་པའི་ངོར་ཡོད་ཀྱང་དབྱད་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
གནས་ལུགས་སོ་སྤྱུམ་པས་སྤྱོད་སྤྱོད་རིམ་འཛོག་གི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་
ཞིག་འཆར་ཞིང་། དེའི་ཆོ་དེའི་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་ལ་
མ་གྲུབ་པའམ། ཡེ་ནས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ལ་བསམས་པས་
ཚུ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་པའི་ངེས་པ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་
སྟེ། དེའི་ཆོ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟོག་འབྱུང་འགལ་མེད་དུ་གར་བའམ་

ཟུང་འཇུག་དུ་གོ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དུས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་རྟོག་འབྱུང་
དེ་གཉིས་ཆོག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ལ་ཐ་དད་ཅུང་ཟད་
མེད་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པས། དགག་གཞི་སྤྱང་
བ་དང་དགག་བྱ་བཅད་པ་སྐྱུར་ནས་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རང་སར་ཞིག་སྟེ།
དགག་སྐྱབ་བསལ་བཞག་མེད་པར་སོར་བཞག་དུ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པས་
གྱི་རྣམ་པར་འཆར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་པས་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པས།
ཆོས་ཅན་རེ་རེ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པས་ཆད་ཀྱི་དམིགས་
པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བས་མཐར་ཕྱིན་ཏོ། །
དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་དང་། སྤྱོད་པས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་དེ་
བཞི་པོ་སྤྱོད་པས་ཐེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་གི། སྤྱོད་
མ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟོག་བར་དུ་ཕྱི་མ་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་
རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བདེན་མེད་རྒྱུ་པ་ཅམ་ལ་གནས་ལུགས་སོ་སྤྱུམ་
དུ་སྤྱོད་ཅེ་གཏད་པས་ནི་སྤྱོད་པས་འདིའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཅམ་དུ་ཡང་མི་
ཕྱིན་ཏོ། བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀ་བ་དང་ལུས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་
ན་སོ་སོར་ཡོད་པར་གོ་བ་ཅམ་ཞིག་གིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་དོར་དང་
མཆོན་མའི་འདུ་ཤེས་གཞིག་པ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྒྱས་ཏོ། དམངས་
ཀྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་

བྲལ་མཐར་ཕྱིན་པས་ཚོས་ཀྱན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་མཉམ་
པ་ཆེན་པོ་ཉིག་པ་པོ། ཉི་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ལས། གང་གིས་དམིགས་མེད་མི་
ཤེས་པས། ཉི་ཡི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་ཤེས། ཉི་ཕྱིར་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ།
འཛིག་པས་དམིགས་མེད་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། མཉམ་ཉིད་
ལྟག་པའི་མཉམ་ཉིད་གྱིས། ཉི་ཀྱི་ལ་འཁོར་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིང་། ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། ཉིར་མ་བཟང་གི་ཐོག་པར་ཡང་། དམ་
ཚོས་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལས། འོད་སྤངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཉིག་
ན་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་གཉིས་དང་གསུམ་
ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཚུལ་འདིའི་སྒྲོན་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཡང་བསྟན་
པར་མཛད་དོ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་སྤྱོད་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་
པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤངས་དོས་ནས་དག་པར་གྲུབ་
པ་དང་། སྤྱོད་དོས་ནས་མཉམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་གཉིས་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ན་སྤྱི་མ་གཉིས་པོའི་ཤུགས་ལས་
གྲུབ་སྟེ། གང་དག་པར་སྤང་བ་དེ་མཐའ་ཀྱན་གྱིས་སྤོང་ལ། གང་སྤོང་པ་མཐའ་
ཀྱན་དང་བྲལ་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་སྤྱི་ལྟར་བྲལ་བའི་སྤང་བ་
སྤྱི་ཚོགས་སུ་འཆར་བས་ན། དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ཚོས་སྤྱི་ཐེག་ལེ་ཉག་

གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ནི། དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ་
ཟུང་འཇུག་ཚོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ཉི་དག་ཀྱང་རྒྱུད་ལས། གསང་
པའི་ཐིག་ལེ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས། ཉི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་དངོས། སྤྱོད་པས་
བཅུ་དྲུག་བཞེད་མཛོར་ཚོགས་པར། སྤྱོད་པས་ཡོན་ཏན་ཐོན་ལས་ཐུགས་།
མ་ལུས་བདག་ཉིད་ཞལ་མཐོང་བ། ཉི་བཟང་བསྒྲུབ་མཚོག་ཉིད་དམ་པ་ཡིན།
ཞེས་དང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་སྤང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་
ལ། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱང་། སྤྱོད་ཉིད་བདག་མེད་ཡེ་མཉམ་
རང་རིག་ཐུགས་། ཉི་མིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་མེད་པར་བྲན་དབང་བསྒྲུབ།
དོ་མཚར་སྤྱོད་པས་ཡོན་ཏན་ཞིང་ཁམས་ལས། གཞན་ན་མེད་དེ་དེ་ཉིད་དེ་
ལྟར་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩི་ཀྱན་ལས་
བཅུས་པ་ལས། བདེན་གཉིས་ཐ་དད་གྱུར་པ་ན། ཡེ་ཤེས་ལམ་ནི་དོན་མེད་
འགྱུར། གསལ་སྤོང་གཉིས་ནི་ཐ་དད་ན། ཉིག་ཆད་མཐར་ནི་ལྷུང་བར་འགྱུར།
ཞེས་དང་། ཚོས་ཀྱན་སྤྱི་པོ་ལས་ལས་འདས་པས་ན། མཐར་ཕྱིན་གྱུར་
པས་འབད་ཚུལ་ལས་ལས་གྲོལ། ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་པ།
ཟུང་འཇུག་རབ་ཏུ་མི་གནས་གྱུར་པའོ། ཞེས་དང་། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་
ལས། ཟབ་དང་རྒྱུ་ཆེ་དབྱེར་མེད་པས། སྤང་སྤོང་ཐ་དད་མེད་པར་འདྲེས།
སངས་རྒྱས་ཞེས་ནི་དེ་ལ་གསུངས། བྱང་ཆུབ་ཚུལ་འདི་བསྟན་པའོ། ཞེས་
དང་། རྩི་རྩི་ཐེང་བའི་རྒྱུད་ལས། ཀྱན་ཚོ་བ་དང་ནི་དོན་དམ་དག་ ཉིག་པ་

གཉིས་དང་རྣམ་པར་བྲལ། གང་དུ་ཡང་དག་འདེམ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཟུང་དུ་
འཇུག་པར་བཤད། ཅིས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་མ་ཙོ། །

གཉིས་པ་ཐུག་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ། སྐལ་པ་ཅན་ལ་སྐབས་དོན་ཐད་ཀར་
བསྐྱབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཅན་ལ་དེའི་ཚུལ་བརྒྱད་ནས་བསྐྱབ་ཚུལ་གཉིས།
དང་པོ། དེ་ལྟར་དག་མཉམ་དབྱེར་མེད་སྟོ་འདས་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱ་གཅིག་པའམ་ཚུལ་གཅིག་པར་
བསྐྱབ་ལ། དེའི་སྤང་ཆ་སྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་
ཡི་གེ་ཨ་ཡིག་ག་དངས་གཅིག་གནས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ཡི་གེ་སྒྲ་ཆོགས་སུ་
སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་པ་ན་རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
ཏེ་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དག་མཉམ་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོའི་
དོན་དེ་འད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོ་ལས་འདས་པར་སྟོང་བ་དང་
བཞིས་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ནི་རིམ་གྱིས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཡང་དག་མཉམ་
བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཆོས་ཀྱན་རོ་གཅིག་པ་རྒྱ་གཅིག་པ། དེའི་དཔེ་
ནི་ཡིག་འབྲུ་ཨློ་སྟེ་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་དང་སྒྲ་
གསུང་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དཔེ་དོན་གྱི་གཏན་
ཆོགས་གཉིས་པོ་དེའི་མཐུང་མ་བྱིན་རྒྱལ་ནི་ཆོས་ཀྱན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་
པ་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་འབབས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་ལྟར་དང་
མན་ངག་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཀྱང་ལུང་དང་མན་ངག་གི་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་

པའི་ཡིད་དབྱེད་མིན་པར་རང་སློབ་གཏིང་དུ་མངོན་སུམ་ཡིད་ཆེས་པ་བཞིས་
 རྒྱགས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་བཞི། དང་པོ་ནས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པའི་
 བྱིར་བཏག་ཅུང་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་སྐྱབ་གཅིག་
 པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྐྱབ་
 མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚམས་ཀྱན་ཡོན་ས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་འདི་ལྟ་བུ་སྒྲིང་
 རྒྱད་པར་དཀའ་བས་མི་འཐད་པར་སེམས་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྒྱབ་ཚུལ་མདོ་
 ཙམ་བཤད་ན། དང་པོ་ཕྱི་རོལ་པས་སངས་རྒྱས་ཚད་མའི་སྒྲིས་བྲུ་ཡིན་པར་
 ཐེ་ཚོམ་ཟབ་ལ། ཁོ་རང་གི་འདོད་པ་རིག་བྱེད་གྱི་ཡུང་ལས། ལྷ་དུས་པའི་མེ་
 ཏྲིག་བཞིན་དུ་བརྒྱུ་ལམ་ན་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཛིག་ཏེན་དུ་རྒྱལ་
 རིགས་དང་བུམ་ཟེའི་རིགས་ལས་འབྱུང་བ་ན། ལྷམས་སུ་འཇུག་ཆེ་གྲང་པོའི་
 རྣམ་པས་ཞུགས་པ་ཡུམ་གྱིས་མྱིས་པ་དང་། བལྟམས་ནས་མཚན་དཔེ་དང་
 ལྷན་ཞིང་དེ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་ན་འཁོར་སྐྱུར་དང་བྱུང་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུང་ཞེས་
 པའི་ཡུང་གིས་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། རིགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
 དེས་བསྟན་པའི་ལམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སོགས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་
 པས་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་གྲུབ་པས་ན། སངས་རྒྱས་ནི་ཐར་འདོད་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཚད་མ་དང་དེས་བསྟན་པའི་ལམ་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ་ཚད་
 མ་གྲུབ་པ་སོགས་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་བརྒྱབ་ས་ཤིང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཁས་

ལེན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ནས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཉིད་མི་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་
ལ། ལུང་ནི་ཐེག་དམན་རང་གི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་དོས་པ་འདྲ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་ཡང་ལུང་པོ་ལྟ་བུ་མ་དང་སྐད་ཅིག་
གི་ཚུལ་དུ་མི་བདེན་པར་མ་མཐོང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་
པས། སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་རིན་ཆེན་སྤེད་པ་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྒྲུབས་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས་པ་གང་དག་གསང་
སྟགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཟབ་མོ་ཁས་མི་ལེན་པ་དག་ལ། ལུང་ནི་མདོ་སྟེ་གདམས་
ངག་འཕོགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལས་སྟགས་རྗེས་སུ་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་།
སྤྱོད་པོ་བཞོད་པའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས། །
རང་བཞིན་མཉམ་པར་རབ་གནས་ཤིང་། །མི་གནས་ལེན་པ་མེད་པ་སྟེ། །
དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར། །གཟུགས་དང་ཆོར་བ་འདྲ་ཤེས་དང་། །
རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་པ་དག །བྱངས་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས། །
དེ་དག་བྱུང་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར། །ཞེས་སྤུང་ལྟ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་
བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། ཉན་མོངས་
པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ངོ་ཞེས་དང་། ཆགས་སོགས་དང་བྲལ་བ་
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་ནི་རྒྱལ་ཕན་ལ་བསྟན་ཏེ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཆགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་འཇམ་
དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལས་ཉན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་

རྒྱལ་དོ་རྗེའི་གཞི་ལགས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཉན་མོངས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
སུ་བསྟན་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་སོགས་ལས། འཁོར་བ་
བསལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འཁོར་བར་
དམིགས་པ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་འཁོར་བ་བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྟན་
པ་དང་། ཡང་པལ་པོ་ཆེ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་མང་ལ་ལ་དག །བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་ཆོག་གྱུར་གྱང་། །ནམ་མཁའ་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་བ། །རང་
བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་
དང་། གཞན་ཡང་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་
པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཤུག་བྱུང་བའི་ཞིང་འདི་རྟག་ཏུ་དག་
ཀྱང་མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་མེད་ཅིང་། བྱད་མེད་
ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱ་བ་ཡང་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མཉེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་རང་གི་ལུས་
བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་མངོན་པར་སྒྲུལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདུན་དུ་
རྟག་ཏུ་གནས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ལ་གཞོད་པ་སོགས་སྤྱི་རྗེས་ཆོར་གཅོད་
པའི་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་། རིགས་པ་ནི་རི་ལྟར་དག་
པ་ལ་སྤྱང་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱན་མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་འཁོར་འདས་བཟང་ངན་སྒྲུང་དོར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གོང་དུ་
རི་སྐད་བསྟན་པ་ལྟ་བུས་གསང་སྟགས་ཉིད་ཐེག་པའི་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་

པ་ཉིད་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚད་དག་པའང་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་ངེས་པའོ། །
 ཡང་སྤྲུགས་པལ་མོ་ཆེན་པའདད་པ་ཙམ་ལ་སློ་ཕྱོགས་ནས་བྱར་མེད་རྫོགས་
 ཆེན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཐད་པར་སེམས་པ་དག་ལ། སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་
 ན་སེམས་ཙན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ཡུང་ཁམས་སོགས་
 ལྟར་དག་པ་སྦྱར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགྱིལ་ལའོར་དང་གཏོར་
 མ་སོགས་བྱ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ཚུལ་དང་། བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་དོ་སྤྱོད་པའི་ཡུང་
 རྣམས་གྱིས་བསྒྲུབས་ཤིང་། རིགས་པའང་སྤྱོད་བཅུད་ཡེ་ནས་དག་མཉམ་དུ་
 གྲུབ་པ་ཉིད་ལམ་གྱིས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རྫོགས་པའི་
 གདེང་དང་ལྟན་པ་ལ་བྱ་རྩལ་གྱི་འཆིང་བ་ལམ་གྱི་གཤམ་སྤྱང་ཆེ་བར་གྲུབ་
 པས། རང་བབ་སོར་བཞག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རྩལ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་རྣམས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་
 ལྟར་ན་སྤྲུམ་སྤྲུམ་མ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་ཀྱང་རིག་ཁམས་ནོར་བུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུས་ཀྱི་གདང་བུ་ལྟར་ཐེག་པའི་
 རིམ་པ་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །དེས་ན་སྤྲུམ་སྤྲུམ་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པའི་སློ་
 ཚུང་ལ་གསང་བ་ཟབ་མོ་བཤད་ན་སྒྲག་པས་འདོར་བའམ་སློ་སྒྱུར་གྱི་གནས་
 སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཡང་གསང་བར་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ཡི་
 མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་དག་ལ་སྤྲུགས་སྒྲུ་མེད་གྱི་ལྟ་དགོངས་
 ཟབ་མོ་བསྟན་ན་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ན་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ལ་

མཁས་པས་མཐར་ཕྱིན་དོ་རྗེ་ཅེ་མོའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲུབ་ལུས་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གི་རིགས་པའི་སློ་ཙམ་སྟེ་ཞིབ་པར་བྱེན་ཆད་མེད་
 དོ། །
 བཞི་པ་དགོས་པ་ལ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལམ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་
 རང་རང་གི་ལྟ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དོ་
 རྗེ་ཐེག་པའི་སློམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་དག་མཉམ་རྫོགས་པ་འདིའི་ཚུལ་
 དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས། མིག་དང་འདྲ་བའི་ལྟ་བ་
 འདི་མེད་ན་རིག་པ་དང་རྐང་པར་ལྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ལམ་བསྒྲོམས་
 པ་སོགས་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འདི་ལྟ་བུས་
 ཟེན་པའི་སློམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་
 བས་ལམ་ཀུན་གྱི་གནད་འདི་ཁོ་ནར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའོ། །
 གཉིས་པ། སློམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་བ། སྤྱོད་པ་དོན་ཡོད་པ། དགྱིལ་
 ལའོར་དོན་དང་མཐུན་པ། དབང་བསྒྱུར་བས་ཐོབ་པ། དམ་ཆིག་འདའ་བར་
 དཀའ་བ། སྒྲུབ་པ་ཚུད་མི་ཟ་བ། མཚོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཕྱིན་ལས་ལ་
 དབང་འབྱོར་པ། སྤྲུགས་དང་ཐུག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་རྣམས་འདིའི་སྟོབས་ལས་
 འགྱུར་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དག་མཉམ་དུ་གནས་པ་མིན་ན་
 སྤྱོད་བཅུད་རྟེན་བརྟེན་པའི་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་མིན་པ་ལ་ཡིན་པར་བསྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་
 སློམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཡིན་ལ་ཡིན་པར་

བསྐྱེད་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱོད་པ་ཡང་འདོད་
 ཡོན་ལ་ཅི་བདེར་རོལ་བ་དང་སྤང་དོར་མེད་པ་དང་སྤྱོད་སྤྱོལ་སོགས་བརྟུལ་
 ལྷགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དུ་ལེན་པ་རྣམས། དག་མཉམ་ཡིན་ན་ལྟ་བ་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱི། མིན་ན་ཐུན་མོང་ཐེག་པར་དེ་དག་
 སྤང་བྱར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པས་ན་འདི་དག་ཐོ་ཙམ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
 ནའང་། དག་མཉམ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་དོན་
 ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དཀྱིལ་ལའོར་ཡང་། རང་བཞིན་གཞི་འབྲས་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་གཟུགས་བརྟན་དང་ལམ་གྱི་དཀྱིལ་
 ལའོར་ཡིན་ལ། ལམ་ལས་འབྲས་དཀྱིལ་མཛོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡང་། གཞི་དེ་
 ལྟར་མིན་ན་ལམ་ཡང་ཡང་དག་མིན་ལ་དེ་ལས་འབྲས་སུ་དག་པ་འབྱུང་མི་
 ཤེས་ནའང་། གཞི་རིམ་བཞིན་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་པས་དཀྱིལ་ལའོར་
 དོན་དང་མཐུན་པ་དང་། དབང་ཡང་རང་གི་སྒྲོག་གསུམ་ཆ་མཉམ་དང་བཅས་
 པ་དོ་རྗེ་བཞིར་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཉིད། དབང་གི་སྒྲོབས་ལས་མར་མེས་སུམ་
 པའམ་མཛུབ་མོས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གོ་ཁྱོད་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་དེ་
 ལྟ་སུ་མིན་པའི་དོན་དབང་གིས་དོ་སྤྱོད་དུ་མེད་པའི་བྱིར། དབང་བསྐྱར་བས་
 ཐོབ་པ་ཡང་དེ་ལ་རག་ལས་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཏུ་ཚོས་ཀྱན་རང་
 བཞིན་གྱིས་ལྟར་དག་པ་བཤད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་དང་། མིང་སོགས་བྲལ་
 བའི་མཉམ་པ་ལ་མཚན་མའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་

འདི་དག་ཀྱང་། དག་པ་དང་མཉམ་པ་མིན་ན་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་སྤོ་དོན་
 མཐུན་ཞིག་གིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་མི་རིགས་ཤིང་། ཡང་ཆགས་བྲལ་
 ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་སུ་བརྟན་པ་དང་མི་མཐུན་པ། སྤང་པོ་གདུང་བར་མི་བྱ་བ་དང་།
 འདོད་ཡོན་དང་དམ་རྗེས་ཕྱག་རྒྱ་དང་དུ་ལེན་པ་སོགས་སྤྱོད་པའི་དམ་ཚིག་
 འདི་དག་ཀྱང་། དག་མཉམ་གྱི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཐེག་
 པ་ལོག་མ་ནས་བརྟན་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པའི་བྱིར། སྤང་བྱ་ཡིན་པ་ཞིག་
 སྤངས་པས་ཕྱི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་པས་སྤྱོད་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྣམས་འདའ་
 བར་མི་རུང་བ་མིན་ན་ཡང་། དག་མཉམ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ལྟ་བ་དེ་དང་
 དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་བྱིས་ཕྱོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 འདའ་མི་རུང་བར་ངེས་པས་ན་དམ་ཚིག་འདའ་བར་དགའ་བ་དང་། རྒྱུ་བ་
 པའང་སྤང་ཁམས་སྤྱོད་མཚེད་ལྟ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལམ་བསྐྱབས་པས་རིམ་བཞིན་མཛོན་དུ་འབྱུང་བ་
 འཐད་ཀྱང་། མ་ཡིན་ན་སོལ་བ་བཀྱས་ཀྱང་མི་དགའ་བའམ། སེམས་བེམ་
 པོ་ཡིན་པར་རིམ་བཞིན་གོམས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་བ་མི་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ། ལྟ་དང་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་པ་མི་སྤྱོད་པས་རྒྱུ་བ་པ་ཚུད་ཟ་བར་འགྱུར་ན་ཡང་། དག་
 མཉམ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྒྱུ་བ་པ་ཚུད་མི་ཟ་བ་དང་། མཚོན་པའང་
 སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་ལྟར་འདུད་ཅི་ལྟ་སོགས་འཛིག་རྟོག་ན་དམེ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་
 མཚོན་པའི་གཙོ་བོར་སྤྱོད་པ། དེ་མ་དག་པ་ཡིན་ན་ལྟ་ལ་སྤུལ་མི་རུང་ཞིང་།

སྤྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱས་བརྒྱབས་པས་དག་པར་འགྱུར་སྟེ་མ་ནའང་། དག་པའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་སྤྲུག་རྒྱས་བརྒྱབས་ནས་འབུལ་བར་རིགས་ཀྱི་མ་
 དག་པ་ལུལ་བ་ལ་དོན་ལྟ་གཤམ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་བྱ་རྒྱུ་བཞིན་དུ་གཙང་
 བར་སྦྱར་འོས་ན་ཡང་། འདིར་གཙང་དམེ་སྤྱང་དོར་གཞིག་པའི་སྤྱིར་བདུད་
 ཅི་ལྟ་སོགས་དང་དུ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྲང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་
 མཉམ་པའི་གནད་ཀྱིས་འབྱུང་བས་ན་མཚོན་པ་རྣམ་དག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐིན་
 ལས་གྲང་སྤྲུག་ནང་པའི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་
 གསུང་ཕྱགས་དང་ཡེ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གསལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐིན་ལས་
 ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་རྣམས་གྲང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛེད་པ་དང་ཚུལ་
 མཐུན་པར་སྟོབས་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཡེ་ནས་ལྟའི་
 རོ་བོར་གྱུར་པ་མིན་ན་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ་བྱུང་བར་འཕགས་
 པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་གྲང་། དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དོན་ལ་
 བདག་དང་ལྟ་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་ན། སྤྲུག་ནང་པ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་བྱ་
 བའི་རྒྱུ་དེ་ཀྱི་ཚུལ་སོགས་ལས་འཕགས་པའི་སྤྱིར་ཐིན་ལས་ལ་དབང་འབྱོར་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་སྤྲུག་སྤྱི་པའི་ཚུལ་དུ་འཆིང་
 བ་དང་སྒྲོམ་པ་ལས་སྟོབས་ཆེ་བར་གྱུར་པ་ནི། ལྟ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་
 རྟོགས་གོམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་མཐུས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གནས་
 ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་མིན་ན་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུངས་

བརྒྱས་པ་སོགས་ལས། སྤྲུག་ནང་པའི་ཚུལ་དུ་སྤྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲོམ་གིང་
 འཆང་བ་ཆེས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་མི་གྲུབ་ནའང་། སྤྲུག་སྤྱི་པའི་བསྐྱེད་
 རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེས་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་སྟོབས་
 ལུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་ལྟ་བ་ཡང་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་
 བར་འཇུག་ཞུས་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟ་བས་གཏན་ལ་
 བབ་པའི་ཡུལ་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས།
 སྤྲུག་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཀུན་ཐིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་བདེ་
 ཞིང་ལྟར་བའི་ལམ་དུ་གྲུབ་ལ། དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་
 ལས་སྤྲུག་ཀྱི་ལམ་ཀུན་ལ་ངེས་པ་མཚོག་དུ་ཆེད་ནས་གདེང་དང་ལྟ་བ་
 འགྱུར་ཞིང་། ལྟ་བ་དེས་ཟིན་པའི་ལམ་ཀུན་སྤྲུག་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་དག་གིས་གསང་སྤྲུག་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཐའ་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་ཐིན་པ་ལྟ་བའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
 གཉིས་པ་ཏིང་པེ་འཛིན་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། སྐབ་ཚུལ། དགོས་པ་བཞི། དང་པོ་
 གང་གིས་སྤྱང་ཆེན་ལྟོས་འདྲའི་སེམས། །མཉམ་པར་བཞག་པས་བརྟུལ་
 བས་སུ། །སྤྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་རབ་བརྟེན་ན། །དངོས་གྲུབ་ཡ་མཚན་ཆེན་པོར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སམ་རྒྱའི་སྐྱེ་ལས་མཉམ་པའི་བློ་སྟེ་སེམས་
 ལས་སུ་རུང་བའི་སྒོ་ནས་གང་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཅིག་པར་གནས་
 པའམ། ཡང་ན་ཡུལ་དང་མཐུན་པའམ་མཚུངས་པར་གནས་པ་སྟེ་བྱིང་ཁོད་

སོགས་ཀྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཏུས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཚོགས་པའི་ཉིང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བསྐྱེད་ཅིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འང་སྐྱེ་གནས་བཞིའི་བག་ཆགས་སྒྱིང་བྱེད་བདག་སྤྲུག་གཞན་སྤྲུག་མཛོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་དོ་རྗེའི་ཆོ་ག་བཞི་བསྐྱེད་སོགས་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་པོ་ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད་དང་། བསྐྱེས་པ་ཨ་ཁུ་ལྟར་སྤྲུགས་ཙམ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྐྱེས་པ་ཨ་ཉི་ལྟར་སྤྲུག་ཅིག་དྲན་ཚོགས་སུ་སྒྲོམ་པ་བཞི་འཇམ། ཡང་ན་མངལ་སྐྱེས་དང་རྒྱས་སྐྱེས་གཉིས་དང་བསྐྱེན་ཉི་ཅིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་ཅར་བའི་བསྐྱེད་ཅིམ་གཉིས་སུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ནི་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྱོར་ལྟའི་ཅིམ་པས་བྱེ་བ་ལྔ་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པར་བཅས་པའི་ཐུག་རྒྱ་བཞིའི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་འཛིན་སོགས་དབྱེ་སྒོ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། དོན་ལ་བསྐྱེད་ཅིམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་ཉིང་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚོགས་ཅིམ་ལ་ཐབས་ལམ་སྤྱོད་འོག་གི་སྒོ་ལ་བརྟེན་པ་སོགས་དང་། གོ་ལ་ལམ་བུ་འཇུག་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམས་འབྱོར་ཅིམ་ཅིག་ཅར་གྱིས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་རྣམས་འབྱོར། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་རྣམས་འབྱོར། ཚོགས་པའི་རྣམས་འབྱོར་གསུམ་སྟེ། དབྱིངས་དང་ཡོ་ཤེས་གཉིས་སུ་

མེད་པ་དོན་གྱི་ལྟ་དང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྱང་བ་གཟུགས་སྐྱེ་རྟགས་ཀྱི་ལྟ་དེ། དེ་ལྟར་བྱའི་ལྟ་ལ་དམིགས་པ་ན། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་བསྒྲོམས་ན་ལྟ་གསལ་ལ་གསེར་འབྱུང་གྱི་རྩི་བཏང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་མོས་པས་བསྒྲོམ་པ་དང་པོ་དང་། གསེར་སོགས་བཞུས་པ་ལས་སྐྱེ་གཟུགས་བྱེད་པ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དག་པ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་སྐྱེད་པར་ཤེས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཆུལ་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་གཉིས་པ་དང་། ཆུ་དྲངས་བར་གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་བརྩལ་བ་མེད་པ་བཞིན་རང་བཞིན་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམས་འབྱོར་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྤྲུག་ཅིག་མས་ཚོགས་པ་གསུམ་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་གྱིས་སྤྲུགས་མཐའ་དག་བསྐྱེས་ཤིང་དེར་མ་ཟད་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ཉན་ཐོས་སེམས་ཙམ་དབུ་མ་ཡང་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་སྐྱེ་དུ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་འོ། །

གསུམ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་སྐྱབ་པའི་ཆུལ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་གནས་རྣམས་ནི་དོན་ཆེ་ཞིང་འབྲུག་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་སྐྱབ་ཆུལ་ནི་མདོ་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་ཏེ། གང་ལྟར་ཀྱང་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་བརྟན་པ་ཐོབ་དགོས་ལ་དེ་ཅིམ་བཞིན་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྔ་སྒྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས། སྒྲོབས་དུག་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ཅིམ་བཞིན་གོམས་པ་ན། ཅིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ལྔ་སྐྱེས་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་

པ་དང་ལྷན་པའི་ཞིག་ནས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་
 པ་ལྟ་ནི། ལེ་ལོ་དང་། གདམས་ངག་བརྗེད་པ་དང་། བྱིང་ཆོད་དང་། གཉེན་
 གོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བྱིང་ཆོད་ཞིན་ཡང་ཉ་ཅང་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་དང་
 གོ་གཉེས་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་གོགས་བྱེད། གསུམ་པས་
 དངོས་གཞི་དང་། ཐ་མ་གཉེས་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
 གོགས་བྱེད་པས་དེ་དག་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་ནི། དད་པ་འདུན་པ་རྩེ་ལ་
 བ་ཤིན་སྦྱངས་དུན་པ་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྟོམས་ཏེ། དང་པོ་བཞིས་
 ལེ་ལོ་སྤངས་ཏེ་ཉིང་འཛིན་ཐོབ་པ་ལ་དད་པས་འདུན་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་ནས་
 རྩེ་ལ་བ་བསྐྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཐོབ་སྟེ་ལེ་ལོ་སྤྱོད་ངོ་། །གདམས་ངག་
 མི་བརྗེད་པའི་དུན་པ་དང་། བྱིང་ཆོད་བྱུང་བ་ལ་རྟོག་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་།
 བྱུང་ན་སྤྱོད་བའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་སེམས་པ་དང་། བྱིང་ཆོད་ཞི་ཆེ་རྣམ་རྟོག་
 འདུ་མི་བྱེད་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ཉིང་འཛིན་བསྐྱུབ་
 པ་ལ་སྟོབས་དུག་དང་ལྷན་དགོས་ལ་དེ་ནི། ཐོས་པ་བསམ་པ་དུན་པ་ཤེས་
 བཞིན་བརྩོན་འགྲུས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་སོ། །དེས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 བཞིའི་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་རིམ་བཞིན་བསྐྱུབ་
 དགོས་པས་ཡིད་བྱེད་བཞི་ནི། བསྐྱེམས་ཏེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། ཆད་ཅིང་
 འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། རྩེ་ལ་བ་མེད་

པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞིའོ། །སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ནི། འཛིག་
 པ་དང་རྒྱན་འཛིག་པ་དང་སྒྲན་ཏེ་འཛིག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛིག་པ་དུལ་བ་
 ཞི་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་འདུ་བྱེད་བཅས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའོ། །འདི་དག་ལ་
 མདོ་ལས། འཛིག་པར་བྱེད། ཡང་དག་པར་འཛིག་པར་བྱེད། བསྐྱེམས་ཏེ་འཛིག་
 པར་བྱེད། ཉེ་བར་འཛིག་པར་བྱེད། དུལ་བར་བྱེད། ཞི་བར་བྱེད། ཉེ་བར་
 ཞི་བར་བྱེད། རྒྱད་གཅིག་ཏུ་བྱེད། ཉིང་འཛིན་དུ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ཡང་ཐོས་པས་འཛིག་ བསམ་པས་རྒྱན་འཛིག་ དན་པས་སྒྲན་འཛིག་དང་
 ཉེ་བར་འཛིག་ ཤེས་བཞིན་གྱིས་དུལ་བ་ཞི་བ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་རྣམ་ཞི་རྩེ་
 གཅིག་ ཡོངས་སུ་འདྲིས་པས་མཉམ་བཞག་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་སེམས་དང་པོ་
 གཉེས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་དང་དེ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་གཉེས་པ།
 བརྒྱད་པ་ལ་གསུམ་པ། དགུ་པར་ཡིད་བྱེད་བཞི་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་
 སྐབས་དགུ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གཡོ་བ་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཚུ་ལྟ་བུ། ཐོབ་པ་རོང་
 ཁུང་དོག་པོའི་ཚུ་ལྟ་བུ། གོམས་པ་ཚུ་གྲུང་ལྟ་བུ། བརྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་བུལ།
 མཐར་ཐྱིན་རི་བོ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ཏེ་ཉམས་ལྡེའི་ཚུལ་གྱིས་བགྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ད་ནི་ཚུལ་དེ་དག་གནད་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མན་ངག་ཏུ་བསྟན་ན།
 ཉིང་འཛིན་མ་ཐོབ་པའི་སྦྱོན་དང་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སེམས་བཞག་ཐབས་
 ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དད་འདུན་བསྐྱེད་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱེམ་
 པའི་རྩེ་ལ་བས་ལེ་ལོ་སོགས་སྤངས་ནས་དམིགས་པའི་ཡུལ་གང་དང་ཅི་ཡིན་

པའི་བསྐྱེད་ཆོག་གི་དོན་ལ་བཞག་པར་བྱས་པ་ནི་ཐབས་དང་པོ་ལོ། །དེའི་
 ཆོན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྟོན་པར་སྟོག་བཞིན་གཡོ་ན་ཡང་སྟོ་ཚུལ་བསྐྱེད་དེ་
 ཡང་ཡང་སྦྱང་བར་བྱ་ཞིང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་ཐོས་པའི་དོན་བསམ་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སྒྲ་མ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུ་མཐུད་ཅི་ལྟས་སུ་བྱ་བ་
 གཉིས་པའོ། །ཐབས་དང་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་རྒྱུན་ལ་གནས་པར་དཀའ་
 ཡང་བསྐྱེད་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱུན་དེ་ལ་བཞག་པར་བྱའོ། །སེམས་
 སྐར་མདའ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་དེ་དམིགས་པ་སྒྲ་མའི་རྒྱུན་ལས་གཞན་དུ་གཡོང་
 ཆོ། རྒྱུད་གཤོ་ལམ་སྟོལ་དུ་འཇུག་པ་ལྟར་དུན་པས་སྒྲ་མ་ཡང་རང་བྱུང་དུ་
 གྲུབ་ཏེ་བཞག་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཞག་ཐབས་དང་པོ་འདི་གསུམ་གྱི་དུས་
 ན་ཤོག་སྒྱུ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་པའམ་དེ་གཟར་གྱི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་གཡོ་བའི་ཉམས་ཀྱི་
 སྐབས་ཡིན་པས། རྣམ་རྟོག་ཤུགས་དུག་དེ་གནས་པའི་གོ་སྐབས་རྟོན་དཀའ་
 བས་དཔེར་ན་རྒྱུད་གཤོ་ལ་རྒྱུ་ལོན་བརྩིགས་པ་ལྟར་མ་ཞུམ་པར་རབ་དུ་འབད་
 པར་བྱ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་གདུལ་བར་དཀའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པོ་དེ་ཉིད། དུན་
 པའི་ཐག་པས་དམ་དུ་བཅིངས་ཤིང་སྟོན་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ར་བར་བཅུག་
 ལ། ཚུལ་བའི་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཁ་ལོ་དྲངས་བར་གཅིས་སོ། །སྒྲ་མ་ལས་དུན་པ་
 རྒྱུད་ཟེར་སྟོབས་སུ་ཀྱུར་པའི་ཆོན་དམིགས་ཡུལ་དེ་ཉིད་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གསལ་
 པའི་རྒྱུ་ལ་དུ་གནས་ཅམ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་བརྟན་པར་ཚུམ་པ་ན། རྩེ་གཅིག་པའི་
 རྒྱུ་ལ་གྱིས་ནང་དུ་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་པ་ཁོན་ལ་ཉེ་བར་འཛིག་པ་ནི་བཞི་པའོ། །

འདི་ཡི་དུས་གཟན་ལ་འདབ་ཆགས་འཁོར་ནས་མཁའ་ལ་ལྷིང་བ་ན་གཟན་དེ་
 བཞག་ནས་གཞན་དུ་ཡང་མི་འགོ་ལ། གཟན་དེའི་སྟེང་དུ་བབས་ནས་གནས་
 ཀྱང་མ་ལྟས་པར་པན་རྒྱུན་འཁུར་བཞིན་གཟན་ལ་འཁོར་བ་ལྟར་སྟོ་དམིགས་
 པ་ལ་རྒྱུད་འཁོར་བ་ཡིན་པས་དུན་པའི་རྒྱུན་བརྟན་པར་བྱ་བ་ཁོན་གལ་ཆེའོ། །
 དེ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་རང་གིས་སྟོ་བ་རྒྱུད་ཟེར་སྐྱེས་ནས་བྱུང་བ་གནས་
 གཅིག་ཏུ་ཡུལ་རིང་མི་སྟོན་པར་སྦྱར་དུ་གཡོ་བཞིན་པར་རྩི་བཅུད་འཐུང་བ་ལྟར་
 བཞག་པ་ལ་མོས་པ་སྐྱེས་པའི་ཆོན། སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཡོ་བ་མི་
 བཟད་པ་རྣམས་རྒྱུད་ཟེར་དུལ་བ་ཐོབ་པ་ནི་ལྟ་པའོ། །ཉིང་འཛིན་དང་དུལ་
 བ་འདི་གཉིས་པོ་གནས་སྐབས་དང་པོ་རྣམས་ལས་རྒྱུད་ཟེར་བཞག་བའི་བ་ཡིན་
 པས། ཐོབ་པའི་ཉམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉིང་འཛིན་སྐྱེ་བའི་མགོ་དང་པོར་ཚུམ་པའམ་
 རྟོན་རྒྱུད་ཟེར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནའང་། དཔེ་རིང་ཁུང་གི་རྒྱུ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་པ་བ་
 མང་པོ་བྲེལ་བཞིན་འཁུབས་པའི་རྒྱུན་འབྲིགས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ནའང་དེ་
 གཟར་གྱི་རྒྱུ་ལས་རིང་ཁུང་གི་རྒྱུ་རྒྱུད་ཟེར་དལ་བ་ལ་དཔེར་བྱས་སོ། །དུལ་
 བ་འདི་ཡི་སྐབས་ན་ནི་བྱམ་པར་བཅུད་པའི་བྱུང་བ་མ་བཏང་བར་དུ་གཞན་དུ་
 འགོ་དབང་མེད་ཀྱང་བྱམ་པའི་ནང་ནས་མི་སྟོན་པར་འགོ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་
 པ་ལ་སེམས་གཏད་པའི་ཆོ། དམིགས་པ་ཡིད་ཡུལ་ནས་མི་འཁོར་ཀྱང་རྟོག་
 པ་གཡོ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་དེའི་རང་དུ་མི་བསྐྱུལ་
 བར་ཤེས་བཞིན་གནས་པ་གཅིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་དུ་དེར་གནས་ཆོ་

བྱིང་ཤོད་བྱུང་ན་དེ་བསལ་བྱིང་སེམས་པས། སེ་སེའི་གཉེན་པོ་ཚུལ་བཞིན་
 འདུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཤམ་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་སྒྲ་ཚོགས་རང་བཞིན་འདུ་
 བདེ་ཞི་བར་བྱས་པ་ནི་དུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞི་བར་གྱུར་ན་བྱིང་ཤོད་ཀྱི་སྒྲོན་
 མེད་པའི་ཚུ་རྟོག་པ་དྲུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་མི་བསྐྱུལ་བར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིམ་
 ལུང་ལ་གསོ་བ་ལྟར་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རང་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །
 རྣམ་རྟོག་ཅུང་ཟད་ཞི་བའི་ཚུལ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་པ་ལས། རྣམ་རྟོག་
 རྣམས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་།
 ཚུ་རྟོག་རིམ་གྱིས་དྲུངས་པ་བཞིན་ཉི་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཡེང་བ་སྤོང་བ་
 བྱིང་བུ་ལོ། །གཡེངས་པའི་སྒྲོན་རྣམས་ཐག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་ཞི་བ་དང་
 ཉི་བར་ཞི་གཉིས་པོ་འདྲིའི་ཚོན་གོམས་པའི་ཉམས་ཚུ་གྲུང་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུ་
 གྲུང་དལ་འབབ་ལ་རྒྱང་ནས་བལྟས་ན་གཡོ་བ་མེད་པར་འདྲ་ཡང་། དྲུང་ནས་
 བལྟས་ན་བར་མ་ཆད་པར་འགོ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་གནས་པ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་
 ཞིབ་ཏུ་བལྟས་ན་གཡོ་བ་སྤྲོ་མོ་མང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དུས་ན་བརྩོན་པས་གོང་
 བས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱ་བ་གནད་དོ། །སྤྱོད་འཛིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་འདྲིའི་
 བར་དུ་བྱིང་ཤོད་ཀྱིས་བར་བཅད་ནས་སྤྱང་ཡང་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབས་ཡིན་པས་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱིས་ཅི་
 རིགས་པར་འདུལ་བ་གནད་ཆེའོ། །བརྩོན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྤྲོ་མ་
 ལས་འཕགས་ཏེ་རྩོལ་བ་མ་བཏང་ན་རྟོག་པས་བར་བཅད་མི་རུས་པར་དམིགས་

པ་ལ་རྩེ་གཅིག་གནས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པའམ་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་ལ་བརྟན་པའི་ཉམས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱབས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་
 ཟེར་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་ན་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་
 བར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབས་ཡིན་ལ་འདི་དུས་དམིགས་པ་ལ་བཏང་
 སྟོམས་སུ་གནས་པ་གལ་ཆེའོ། །འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པའི་སྒྲུབས་དེ་གོང་ནས་
 གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལས་རྩོལ་མི་དགོས་པར་རང་གིས་འཇུག་པའི་མཉམ་པར་
 བཞག་པ་ཐོབ་པ་ནི་སེམས་གནས་པ་དགའའི་ཐ་མ་སྟེ། འདྲོད་པའི་སེམས་རྩེ་
 གཅིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། སྤྲོ་མ་རྣམས་གོམས་ཞིང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་
 སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ཉམས་རི་བོ་ལྟ་བུ་གཡོ་འགྲུལ་
 མེད་པ་ནི་འདི་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་འབྱུང་བའོ། །དེ་འདྲའི་འདྲོད་སེམས་རྩེ་
 གཅིག་དེ་གྲུབ་ན་སེམས་གཏད་པའི་དམིགས་པ་ལ་རྩོལ་བ་མེད་པར་འདྲེ་ཞིང་།
 སྒྱོད་ལམ་ཀུན་ཏུ་རང་གིས་གནས་པ་དང་། རང་གར་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་
 བཞག་ན་སྤང་བ་འགག་ཅིང་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་
 འཆར་ལ། དེ་ལས་ལང་ཆོ་ལུས་སྒོ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩེས་ཀྱི་ཆོའང་
 ཆགས་སྤང་སོགས་ལུགས་ཞན་ཅིང་རྒྱན་མི་མཐུད་ལ། གསལ་ཉམས་ཆེ་དུས་
 ཀ་བ་སོགས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲོ་མོ་རྣམས་ཀྱང་བགྱང་བྱུང་སྒྲུབ་བྱེད་པ་སོགས་བདེ་
 གསལ་མི་རྟོག་ཅི་རིགས་སྒྲེ་ཞིང་།གཉིད་ཀྱང་ཉིང་འཛིན་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་མྱི་ལམ་ལ་ཆེར་དག་པ་འབྱུང་ཡང་། འདི་འདྲའི་ཉིང་འཛིན་དེ་ཡང་བདེན་

པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནམ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་བྱིན་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་གཞིར་
 སྐྱབ་དགོས་ཀྱི། ད་རུང་ཤིན་སྐྱབས་ཀྱིས་མ་ཟེན་ན་ཞི་གནས་མཆོན་ཉིད་
 པའང་མིན་ན་ལྷག་མཐོང་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའང་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་བཞག་གི་སྒྲིམ་གྱི་ཉམས་ཡིན་མིན་གཉིས་སྤྱོད་པས།
 སེམས་གནས་པའི་ཉམས་ཐོན་ཐུན་ལ་ལམ་མཐོན་པོར་རྒྱུ་པ་མི་བྱ་བར་ལམ་
 གྱི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་འདྲའི་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 དེ་ཡི་རང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སྤྱུང་བར་གྱུར་པ་
 བྱིན་སྐྱབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་དེ་རྟ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་
 བཞིན་དུ་དགོ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཇི་འདོད་བཀོལ་དུ་བཏུབ་ཅིང་། སེམས་
 འཆོར་བཀོ་སྤྱོད་མི་བདེ་བ་ལྟ་བུའི་གནས་ངན་ལེན་དང་ཡོངས་སྤྱུ་བྱལ་ཏེ་
 བདེ་བ་དང་། དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ལས་སྤྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་ལ་རྒྱ་བས་ལུས་ལྟེ་
 བ་སྤྱོད་པ་བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྱལ་ཏེ། སྤྱལ་ཆོགས་
 གསེར་གྱི་དོང་ཅེ་བཅུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་ལུས་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་ཡང་
 བ་འོ་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་དོན་མོས་ལུས་ལ་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་ལྟར་བདེ་བའི་རྣམ་པས།
 དགོ་བ་ལ་འདོད་དགྱུར་བཀོལ་དུ་བཏུབ་པ་ལུས་ཤིན་སྐྱབས་ཏེ། དེ་འདྲའི་
 ཤིན་ཏུ་སྐྱབས་པ་དེ་ཡང་དང་པོ་རགས་པ་དང་། དེ་ནས་སྤྱུ་བ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་
 ལ། རགས་པའང་དང་པོ་སྤྱུ་མོ་ནས་བརྒྱུ་མས་མཐར་ཡོངས་སྤྱུ་རྒྱུ་གསལ་
 གསལ་པོར་འབྱུང་ཞིང་། རགས་པ་དེས་སེམས་གཡོ་བས་ན་རིམ་བཞིན་དེའི་

ཤུགས་ཟད་ནས། གྲིབ་མ་ལྟར་སྤྱུ་བ་པའི་ཤིན་སྐྱབས་སྤྱུ་མོ་མི་གཡོ་བ་ཏིང་པེ་
 འཛིན་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྟལ་དེས་བསྐྱེད་
 རྒྱུ་གསལ་གང་བསྒྲུམས་ཀྱང་ཆད་དང་ལྷན་པར་འབྱུར་ངོ་། །ལྟལ་དེ་དག་ནི་ཏིང་
 འཛིན་སྐྱབ་ལྟལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། བསྐྱེད་ཏིང་འཛིན་ལ་སྐྱོ་བས་དམིགས་
 པ་ལ་བཞག དེའི་རྩོལ་བ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བསྐྱེད། དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་སྤྱུ་
 བཟུང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་གོད་སྤངས། སྐྱོན་མེད་པ་ན་བཏང་སྒྲོམས་
 སྤྱུ་འདུག་པ་སྟེ་རྩོལ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲོམས་ལུས་ཡང་ནས་ཡང་
 དུ་བསྐྱབས་པས། རང་གིས་གཡོང་བ་དང་བྱལ་ཏེ་ལེགས་པར་གཡོ་མེད་དུ་
 གནས་པ་ན་གྲུབ་པའོ། །ཡང་ན་སྐྱོ་བས་བཞག་ལ་རྩོལ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་ཤེས་
 བཞིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་བཏང་སྒྲོམས་སྤྱུ་གནས་པ་སྟེ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱབ་
 པ་དང་། ཡང་ན་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་
 སམ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་དམིགས་པ་ལ་ཇི་གནས་སྤྱུ་འཛིན་པ་གཅིག་སྤྱུ་སྟེ་གདམས་
 རག་གི་རིམ་པ་སྤྱུ་ཆོགས་སྤྱུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །
 བཞི་བ་དགོས་པ་ནི་ལྟ་བ་དག་མཉམ་ཆེན་པོས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་དེ་ལྟལ་
 བཞིན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བར་འབྱུར་བ་ནི་ཏིང་པེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་རྒྱུ་གསལ་པ་ལ་
 རག་ལས་པས་ན། ཤིན་ཏུ་གཡོ་ཆེ་སྟེ་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རིག་པ་དང་རྒྱུད་པར་ལྷན་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཁ་ལྟ་སྟོང་
 རྒྱུད་ཀྱིས་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་རྒྱུ་པ་མང་ཡང་། འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་

པ་ཅམ་ཡང་གྲུབ་པར་དགོན་པ་དང་སངས་ཀྱི་དུས་ན། རྒྱགས་ཀྱི་ལས་ལྷོ་རྒྱམས་
 གྲང་ཚུལ་བཞེན་གྲུབ་པ་ཏུང་བ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པ་ལས་བྱུང་བས་ན། ལས་
 དང་དངོས་གྲུབ་འདོད་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱུང་། མདོར་
 ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདིས་ལྷ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་དོན་ཚད་ལས་སྤྱོད་པ་
 འབྱུང་ལ། དེ་ལས་མི་འདའ་བ་དམ་ཚིག་དང་། ཉིང་འཛིན་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་ཡང་སྤང་ལ། དེ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ནས་དབང་དང་སྦྱབ་པ་ཐོན་ལས་མཚོད་
 པ་རྒྱམས་བྱ་ཞིང་། དེས་རྒྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ན་
 ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བར་འགོ་ལ། ཚས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་དག་མཉམ་ཆེན་
 པོའི་དོན་ལ་གདེང་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ན་བསྒྲོམ་པ་དང་མི་བསྒྲོམ་པའི་མཐའ་
 ལས་འདས་ཏེ་ཚོལ་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་
 མཐར་ཕྱིན་པར་གྲུབ་ཏེ། རྒྱུད་འདི་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་
 ཉིད་ཚུལ། ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱར་ཉིད་སྤྱོད་ཕྱིར། ཁབ་ག་དང་གཞན་དང་རྟོག་
 པའི་རྒྱུན། རྣམ་དག་སྤྱོད་ཐེག་པའི་མཚོག་ ཞེས་དང་། གསང་འདུས་
 ལས། དངོས་པོ་མེད་ལ་བསྒྲོམ་པ་མེད། ཁབ་སྒྲོམ་པ་བསྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །
 དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དེ། ཁབ་སྒྲོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིང་
 ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་བསྟན་ཏོ། །
 གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། དེའི་ཚུལ་སྦྱབ་པ། དགོས་པ་བཞི་ལས།

དང་བོ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱགས་འཆང་དངོས་གྲུབ་ནི། མཉམ་རྫོགས་ལྷན་
 གྲུབ་རང་གནས་གིང་། སྤྱོད་པས་ཅི་ལའང་ཐོགས་མེད་པས། ཐམས་ཅད་
 ཡོན་ས་དབྱེར་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཙུང་ལེ་སྒྲོན་ལས་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་
 སྟེ་ཐབས་གཤམ་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ནས་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་
 ཚུལ་བཞེན་སྤྱོད་པའི་རྒྱགས་པའི་སྒྲོན་གསུམ་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་དོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཏེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེར་ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་། རོ་
 བོས་དབྱེར་ཐབས་ལམ་བརྟལ་ཞུགས་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། གྲོལ་ལམ་བག་ཡིད་
 གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས། དང་བོ་ལ་ཐུན་མོང་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུད་པར་ཅན་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པ་གཉིས། དང་བོ་ལ་ཐུན་མོང་སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུད་པར་ཅན་སྤྱོད་
 སྤྱོད་པ་གཉིས་སོ། ། གཉིས་པ་གྲོལ་ལམ་ལ་དང་བཙོན་གྱི་སྤྱོད་
 པ་སོགས་བདུན་ནི་རིམ་གྱིས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྤང་དོར་མེད་པར་སྤྱོད་པ་
 ཅིག་ཅར་བའི་སྤྱོད་པ་གཅིག་དང་བརྒྱད་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་སྤྱོད་
 པ་ལ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྫོགས་ཐོབ་ཏུ་གང་སྤང་སྤྱོད་
 མ་ལྟར་བལྟ་བས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་བདེར་སྤྱོད་པ་སོགས་དབྱེས་ཤིན་
 ཏུ་མང་ཡང་། སྤྱོད་པ་པལ་ཆེ་བ་རྫོགས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་ནས་བཞག་ལ། དེ་ཡང་
 བར་གྱི་དོན་ཐོབ་ཚུལ་དང་ཉམས་ལེན་ལ་བོགས་ཐོབ་ཚུལ་ལས་སྤྱོད་པ་དུ་མར་
 འབྱུར་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཅན་དང་སྤྱོད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཅན་པ་དང་། ལས་
 དང་བོ་པ་དག་སྤྱོད་གཞོན་ལུ་སྤྱོད་པ། རྒྱུན་ཐུབ་ནས་སྤྱོད་པ་བརྟལ་ཞུགས་
 གྱི་སྤྱོད་པ། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྒྱལ་པོས་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་

དང་། གཞན་ཡང་ཀུན་འདར་དང་ཀུན་བཟང་སྤྱོད་ལས་ནམ་ཐུལ་གྱི་སྤྱོད་
པ་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་དང་དབྱེ་བ་དུ་མར་འབྱུང་རོ། ། དུས་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་འདུག་པའི་སྤྱོད་པ་དང་། བར་དུ་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་
པའི་སྤྱོད་པ་དང་། མཐར་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་འོ། ། དེ་ལ་དང་པོ་སྤྱོད་དཔོན་བཀུར་
ཞིང་དབང་ལོད་ནས་དམ་ཚིག་སྤྱང་བ་དང་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་མན་ངག་ཞུས་ལ་
བཀའ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་འོ། ། གཉིས་པ་བསྟེན་སྐྱབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
གཏོགས་པ་ནམས་སོ། ། གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་ནས་
ལས་ལ་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་དོ། ། དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ལམ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐུན་མོང་གི་ཐོག་པར་འདོད་
ཡོན་ནམས་ལམ་གྱི་གོགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་འདིར་དང་དུ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཅི་ཞེ་
ན་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དག་མཉམ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་གནས་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་དོར་
མ་དམིགས་ལ། རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཅི་བདེ་བར་
གནས་པའི་ལམ་གྱིས་བདེ་ཞིང་མུར་བར་མིག་འཕྲུལ་བཞིན་དུ་གོལ་བ་སྟེར་
གྱི། དཀའ་བྱུང་ལ་སོགས་པས་གདུང་བས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་གོགས་བྱེད་
པས་ན་སྤྲུགས་པས་རང་གི་སྤང་པོ་བརྟན་པ་དང་གདུང་བར་བྱེད་ན་རྩ་བའི་
ལྟར་བར་གསུངས་སོ། ། དེས་ན་འདོད་ཡོན་ལ་ཅི་བདེར་རོལ་པ་ཡང་ཐབས་
གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་མ་ཕྱོངས་པའི་གནད་གྱིས་ཐུན་མོང་

གི་ཐོག་པ་ལས་འཕགས་པར་འབྱུང་རོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་དོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལས།
དཀའ་བྱུང་སྤྱོད་པ་མི་བཟང་པས། ། ལུས་ནི་བསྐྱམས་ཤིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་འབྱུང་། །
སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱིས་ནི་སེམས་གཡེངས་ན། ། གཡེངས་པས་དངོས་གྲུབ་གཞན་
དུ་འབྱུང་། ། ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱོད་ལས། གཉིས་མེད་ཡེ་
ཤེས་སེམས་ལྡན་པས། ། མི་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད། ། མི་རྟོག་བདག་ཉིད་སེམས་
གྱིས་ནི། ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པས་སྤྱོད། ། ཅེས་དང་སྦྱོར་འཕྲུལ་བྱ་བ་
ལས། གང་གིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པར། ། དཀའ་བྱུང་སྤྲུག་བསྐྱལ་སྤྱོད་
པ་ཡིས། ། འབྲས་བུ་གཉིས་མེད་མི་ཐོབ་པ། ། དཀའ་བདེས་ཆོ་འདིར་འབྱུང་
པར་འབྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེར་མ་ཟད་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་གྲོང་
ཁྱེར་སྤྱོད་པའི་མི་གཙང་ལུད། ། ལུ་རམ་ཤིང་པ་ནམས་གྱི་ཞིང་ལ་ཕན། ། དེ་བཞིན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུད། ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཚོས་འབྲུག་པ་
ལ་ཕན། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཤེས་རབ་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་ཐབས་གྱིས་སྦྱོལ་བའི་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་
གཉིས་གྱིས་དང་པོ། སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་སྤྲུགས་གྱི་སྤྱོད་པ་མདོད་དུ་བྱུང་བ་
ལ་མི་མོས་པ་དག་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རུང་སྟེ་ལྟན་སྦྱོས་
གྱི་ཡེ་ཤེས་བཙན་ཐབས་སུ་འཆར་བའི་རྒྱུར་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྟེན་ཀྱང་ལྟ་
བུའི་བྱང་སེམས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པས་དེ་སྤང་བ་ནི་སྤྲུགས་གྱི་རྩ་ལྟར་དུ་
གསུངས་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་སྤྱོད་པ་མདོད་དུ་བྱུང་བ་ནི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་

ཏེ། སྤུན་མོང་གི་ལམ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་ཀྱི་མཐར་ཉོགས་པར་བྱ་
བའི་གནས་ལུགས་ལྟན་ཅིག་སྤྱིས་པའི་དོན། རང་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཉིད་
ཐབས་འདི་ལས་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་གི་གནད་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་
མངོན་དུ་མཐོང་ནས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་མ་ལུས་པ་དབྱིངས་ཡེ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་རང་དུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེ་མཆོག་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་ལས། སྦྱོར་དག་ནི་
ཐམས་ཅད་ལས། བྱུང་མེད་སྦྱོར་མ་བྱུང་པར་ཆེ། ཞེས་དང་། སྤྱི་བྱ་ལས།
དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། བསྐྱལ་
བ་བྱེད་བ་བྱངས་མེད་པས། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་གང་ཐོབ་པ། གང་གིས་དམ་
པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། སྦྱོར་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཏུ་
པོ་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་རྒྱུད་ལས། ཆགས་བྱལ་ལས་ནི་སྤྱི་གཞན་མེད། །
བདེ་ལས་བསོད་ནམས་གཞན་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་མཉམ་བཞག་
ནས། །འདོད་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྩི་རྩེ་ཀྱན་
ལས་བཏུས་པ་ལས། རི་ལྟར་འོ་མ་དང་ཉིལ་དག་ལ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་
པ་མེད་པར་མར་དང་ཉིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྱི་གས་དང་ཕྱག་རྒྱ་
མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྩི་རྩེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གསུམ་མཆོན་པར་མི་རུས་སོ། །གང་གིས་སྤྱི་ག་དང་ལྷན་ཡང་
དག་པར་སྦྱོར་བར་མི་རུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་རྟོག་དོ། །

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་
ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་མི་སྤྱི་ག་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་
པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ཐབས་མཆོག་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལའང་མི་དད་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཞིང་ལས་ངན་མཐར་བུག་པ་བསགས་
པའི་འགོ་བ་གང་ཞིག་གཉན་པོ་གཞན་གྱིས་སྤངས་པས་སྦྱབས་མེད་པར་
ངན་སོང་དུ་བརྒྱུད་མར་འགོ་བ་རྣམས་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་རྩི་རྩེ་རྒྱ་
ལས། སྤྱི་གས་ཀྱི་ཐབས་ཐབ་མོས་ལས་ངན་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུན་བཅད་ནས་བདེ་བླག་
ཏུ་གྱུ་ལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གདེང་དུ་གྱུར་ཅིང་རིམ་གཉིས་
ཀྱི་སྦྱོར་པ་རྩལ་རྩི་གས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། བསྐྱལ་བྱའི་སྤྱོད་འཕྲོག་ཅིང་
འབས་བྱ་འཆིང་བ་གསུམ་ལྟན་དུ་རུས་པའི་སྦྱོད་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་
པོ་སྦྱབ་པ་ནི་སྤྱི་གས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གཞན་ལས་ངོ་མཚར་མྱད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་དེ་དུས་སུ་བབས་ཀྱང་དང་དུ་མི་ལེན་པ་རྩལ་བའི་ལྷང་བར་
གསུངས་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་ནས་མོས་པ་ཅམ་ལའང་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་
དོ། །དེང་སང་ནི་ཟན་ལིང་ལ་ཕྱར་པ་རྩལ་རྩི་གས་སུ་གདེངས་པ་མང་སྟེ། རྒྱ་
ལས་ཉོན་ཆོབས་ཆེ་བ་དང་འབས་བྱ་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
རྟོན་དེ་ལ་བཀྱག་ནས། སྤྱི་གས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་ཆོགས་གནས་སྤྱར་བའི་ཚུལ་
ལ་འདུན་པ་གཏོད་པ་ནི་ཁྱེད་བར་འདུག་མ་གཏོགས་བསྐྱལ་བའི་ཆོག་ལ་རྩེས་

མཐུན་ཅམ་དུ་ཞུགས་པ་ལའང་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་དེ། བསམ་པ་སྤྱིར་རྒྱ་
 མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
 སྒོ་སྦྱོར་ཕལ་དང་བསྒྲུབ་སྦྱོར་ཕལ་གྱིས་མཚོན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གསང་
 བ་འདུས་པ་ལས། རྩོམ་སྤྱི་ལྷོ་འོད་སྦྱོར་བ་གཞན། ཐེག་པ་ཆེ་མཚོག་སྦྱོར་
 བ་དག །རབ་ཏུ་འབད་དེ་བསད་པར་བྱ། །ཡང་ན་གནས་ནས་སྦྱོར་བར་བྱ། །
 འདི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་ནི། །སྤྲུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་དང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་པོའི་རྒྱུད་ལས། གྱེ་མ་བསད་བྱ་ལགས་
 བར་བྱས། །གསད་པར་བྱ་བ་མ་བསད་དེ། །རི་སྤྱོད་སྤྲིག་རྣམས་གྲོལ་བར་
 བྱེད། །ཤི་བ་དེ་ཡང་མ་ཤི་སྟེ། །སྤྲིག་པ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིས། །མནར་མེད་
 ལ་སོགས་མི་སྦྱོའོ། །ཞེ་མ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟེ། །བསད་པས་སངས་རྒྱས་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ། །སྤྱིར་ཡང་བརྟེན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས། །གསད་པར་བྱ་བས་
 བསད་པར་བྱ། །ཞེ་མ་སྤྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་བས་ཀྱིས་ཏེ། །སྤྱིར་རྒྱུ་དམན་པས་འགྲུབ་
 མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱིར་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་བའི་དུམ་བུ་ལས། །སྤྱིར་རྒྱུ་
 བསྐྱལ་བའི་དམ་ཚིག་ནི། །བསད་ཅིང་མནན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱིར་པོ་རྩོམ་
 གཏམ་བྱས་ཏེ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྩོམ་བསྒྲུབ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 སྤྲུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བརྒྱུད་པོ་རྣམས་ལ་མི་གྲུས་པ་སྤངས་ཏེ་གནད་ཟབ་མོ་རྟོགས་
 པའི་སྒོས་མཚོག་ཏུ་གྲུས་པ་བསྦྱོར་པར་བྱའོ། །
 བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། །སྤྱིར་གནས་སྤྲུགས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱུབ་

པ་དང་། །བྱང་པར་དུས་ཚོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེ་རྒྱུའི་སྦྱོར་བ་ཟབ་མོ་རྣམས་
 ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཚོག་ཏུ་བོགས་དབྱུང་ནས་སྤྱིར་འཆང་རྒྱ་བར་
 བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ན་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་མཐུན་པར་རྒྱུ་ཐོབ་
 ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཅི་རིགས་པར་སྤྱད་ཅིང་དཀྱིལ་ལོར་ཟབ་མོར་འཇུག་ཅིང་བསྒྲུབ་
 པ་དང་། །གཞུགས་བརྟན་ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་འབྲི་བ་དང་། །དབང་ལོད་པའམ་
 བསྐྱར་བ་དང་། །དམ་ཚིག་ལ་གནས་པ་དང་། །བསྐྱེན་སྦྱོར་བྱེད་པ་དང་ལྟ་མཉམ་
 པའི་དོན་དུ་མཚོད་པ་བྱེད་པ་དང་། །ཐིན་ལས་སྦྱོར་བ་དང་སྤྲུགས་བསྐྱུར་བ་དང་།
 །ཕྱག་རྒྱ་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོར་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྒྱབ་པར་འཇུག་ཅིང་། །མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་གང་སྤྱད་ཅི་སྦྱོར་པའི་སྤྱིར་སྦྱོར་
 ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རོལ་པ་འབའ་ཞིག་
 ཏུ་གནས་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་སྦྱོར་བ་དང་མི་སྦྱོར་པའི་མཐའ་
 ལས་འདས་ཏེ་རང་གར་རང་གྲོལ་གཏུག་མའི་སྦྱོར་བ་ཤུགས་འབྱུང་དུ་སྦྱོར་བ་
 བྱེད། །རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཚུལ་ཏེ། །དེར་ནི་
 སྦྱོར་བ་རྣམས་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ལས། །ཡེ་
 བས་སྦྱེ་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྦྱུ་མར་སྤྱད་བ་མིག་ཡོར་ཚུལ། །སྦྱོར་སྦྱོལ་བྱ་
 བ་ཀུན་བྱས་ཀྱང་། །རྒྱལ་ཆ་ཅམ་ཡང་བྱས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 དག་གིས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་དུ་ལེན་པར་བཟོད་པ་དང་། །སྤྱིར་
 སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་སྤྱད་དུ་བཟོད་པས་ན་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་

ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་དགྲིལ་ལའོར་ལ། རོ་བོ། དཔྱེ་བ། དེ་དག་གི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ། དགོས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་དད་མིན་ལས་ཐ་དད་པའི། རང་དང་ནང་གི་སྤྱོད་ལ་གྱི། །དགྲིལ་ལའོར་བསམ་ཡས་ཡེ་ཤེས་རོལ། །འཛིགས་མེད་ཀྱན་བཟང་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཐུལ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་དངས་ན། མཐུ་ནི་སྤྱི་པོ་ལམ། བཅུད་དང་ལ་ནི་ལེན་ཅིང་འཛིན་པ་སྤྱི་སྤྱི་པོའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལམ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་འབྱེལ་མར་ཐད་ཀར་བསྐྱར་ན་ཀྱན་ནས་རྒྱུམ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་དགྲིལ་ལའོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གཙོ་བོ་ལ་ལའོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ལམ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙུག་ལྟ་ལ་འདས་ལའོར་པོ་བྱང་དང་བཅས་པ་ལ་འཇུག་པས་ན་སྐབས་འདིར་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་གཞི་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔྱེན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དགྲིལ་ལའོར་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་གཞི་རང་བཞིན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་ནི། སྤྱོད་བཅུད་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་ལྷ་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རིགས་གཅིག་ནས་བསམ་ཡས་སྐྱེ་འབྱེལ་བྱ་བའི་བར་དུ་དཔྱེ་བར་རུང་ཞིང་། རོ་བོ་དག་མཉམ་བཞེན་པ་དཔྱེར་མེད་ཉིད་རྣམ་པ་མ་འགགས་པར་གང་འདུལ་གྱི་བཀོད་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་བསྐྱོར་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ལ། མཆོན་བྱེད་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་དང་། མཆོན་བྱེད་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣལ་ཆོན། རས་བྲིས། ཐིག་དང་ཆོམ་བུ་བཞི་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་སྐྱེ་དགྲིལ་ལུས་ལྷ་ར་གསལ་བ་དཔེ་བོ་གཅིག་པ་ནས་དལ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་སུ་གསལ་བ་དང་། གསུང་དགྲིལ་ལྷ་གཙོ་ལའོར་གྱི་སྐྱགས་གསལ་ཞིང་བག་ཏུ་བརྟེན་པ། བྲགས་དགྲིལ་དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལམ་དུ་བྱས་པས་ལའོར་བ་མ་སྤངས་གནས་སུ་དག་པའོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་ནི། ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྱེལ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདྲ་སྐྱེ་གསུམ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་དགྲིལ་ལའོར་། སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ལྷའི་དགྲིལ་ལའོར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དཔྱེ་རུང་རོ། ། གཞན་དགྲིལ་ལའོར་བདུན་དུ་དཔྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དགྲིལ་ལའོར་འདིར་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །ཡང་དཔྱེ་སྐྱོ་གསུམ་སྟེ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དགྲིལ་ལའོར་ནི་ལྷ་བ་ལ་ཕྱོགས་གྱི་བཀོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བའི་དལ་ཏེ་གནས་སུ་སུམ་ཆོགས་པའོ། །བརྟེན་པ་ལྷའི་དགྲིལ་ལའོར་ནི་གཙོ་བོ་ལ་ལའོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྟེ་རྟེན་ལའོར་སུན་སུམ་ཆོགས་པའོ། །

གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་ལའོར་ནི། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་དུན་རིག་གི་ཤེས་པས་བསྐྱོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཡོ་བྱེད་གཟུང་འཛིན་སྤྱོད་བྲལ་

ནང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ། དེའི་ངང་ལས་འཕྲོས་པའི་དྲུག་
ལྷ་སོགས་ཏྲོག་ཚོགས་ནི་རྩ་ལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་སོགས་སངས་
རྒྱས་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། རིག་པ་གནས་པ་དང་
འཕྲོ་བ་ཉིད་ཡེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་དུས་སྟེན་
སུ་མ་ཚོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་། རང་བཞིན་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུགས་
བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་། སྐྱེ་གསུང་བྲགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་དབྱེ་བ་སྟུ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་ལ། རྒྱད་འདི་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་མ་ལས། འདིས་ནི་རང་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། །གཟུགས་
བརྟན་ལྷག་པའི་གཟུགས་བརྟན་གསུམ། །ཉིང་འཛིན་ལྷག་པའི་ཉིང་འཛིན་
དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ཚོགས་མཚོག་བསྟན། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་
བདུན་དུ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་
གནས་ལུགས་གཞི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྐྱོ་བྱུང་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་ནས་གཞི་
རི་བཞིན་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན་འབྲས་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ་གཉིས་
སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ན་ཡང་། རོན་ལ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མ་བྱས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་མ་དག་འཁོར་བའི་ཚོས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་ལ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། དག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་ཆ་འདྲ་ལ་ངོ་

བོ་ཡེ་ནས་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ། །གསུམ་པ་དག་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་
མཚོན་པའི་ཕྱིར་རྟུལ་ཚོན་ལ་སོགས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་དང་། སྐྱེ་
གཟུགས་དང་གསུང་རབ་མཚོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་མར་གྱུར་
པ་རྣམས་ནི་མ་དག་འཁོར་བའི་མཚན་མ་རྣམས་ལས་ཐ་སྟད་དུ་ལྷག་པའི་ཕྱིར་
ལྷག་པ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་དང་སྐྱབ་མཚོད་
ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རོན་དུ་ལྷག་པ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བ་ལ་སྟོན་
འགོ་དངོས་གཞི་རྗེས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གནམ་ས་བར་སྒྲུང་གི་
དབྱེད་ཤེས་པའི་སྟོན་ས་བརྟག་པ་དང་། རུང་བར་མཐོང་ན་སྒྲུང་བ་དང་མི་
སྒྲུང་བའི་བདག་པོ་ལས་ས་བསྐྱུང་བ་དང་། སྤར་བུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལ་ཡར་བསྐྱེད་པ་
གདབ་སྟེ་ས་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། སྟོ་འཕྱེ་བརྟག་པ་དང་གཉིར་སྒྲུང་བ་དང་
བསྟོམས་ལ་སྐྱུང་ལུལ་བྱ་བའི་ལས་དང་། སྐྱིན་སྟེག་དང་། སྟེགས་དང་། ཕྱག་
རྒྱ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ལྷས་ས་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་བ་དང་། མཚོན་ཆ་ལྷས་མཚམས་
བཅད་དེ་ས་གཞི་བསྐྱུང་བ་དང་། ལྷ་ཡབ་ཡུམ་རོལ་པའི་འོད་ས་ལ་བསྟེམས་
པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསམས་པས་ས་བཟུང་བ་སྟེ་ལས་རིམ་
དྲུག་གི་སྟོན་ས་གཞི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བའི་གཞིར་རུང་བར་བྱ་བའོ། །དངོས་
གཞི་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྟན་པའི་སྤར་བུ་དང་སྤར་བུ་ཚོན་བྱེ་འདུས་བྲས་ལ། མཚན་
ཉིད་དང་ལྷན་པའི་གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱོར་བྱོགས་ལ་སོགས་པའི་ལས་
ཀྱི་རིམ་པ་མ་གོར་བའི་སྟོན་ས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོད་དང་འཚམས་པའི་

ཐིག་གདབ་པ་དང་། ཚོན་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་མ་འགོད་པ་དང་། རབ་ཏུ་
གནས་པར་བྱ་བ་དང་། དེར་མཚོད་པ་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱིན་སྤྱིན་གི་མཐར་ཐུག་པར་
བྱ་བ་དང་ལྷན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཞིར་རུང་བར་བྱ་བ་ལོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་ལོར་དུ་བདག་ཉིད་འཇུག་ཅིང་སྒྲོབ་མ་ལ་དབང་
བསྐྱར་བ་ལ་སོགས་ལས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ལོ། །

བཞི་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པ་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་
པའི་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་ལོར་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་
གྱི་དཀྱིལ་ལོར་ཞེས་བྱ་ལོ། །

ལྷ་པ་གཞི་དེ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྲགས་རྗེ་ཞི་བ་དང་བདུད་འདུལ་ཁྲོ་བོའི་དཀྱིལ་
ལོར་གང་ཡང་རུང་བའི་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་
ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ་
རྣམས་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ནི་ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་
ལོར་ཞེས་བྱ་ལོ། །དུག་པ་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་བརྟོན་ནས་རང་
གནས་ལྟན་སྤྱོད་བདེ་བ་ཚོན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་གར་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་ཞེས་བྱ་སྟེ་ལམ་གྱི་དཀྱིལ་ལོར་གྱི་དམ་པ་ལོ། །

བདུན་པ་ལྟ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྟན་པའི་སྒྱེ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་སྐྱབ་པ་ཟབ་མོའི་
བྱིར་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ནི་ཚོམ་བུ་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་ཞེས་བྱ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདི་ལྟར་དཀྱིལ་ལོར་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་དོ་རྗེ་ཐིག་པའི་གཞི་

ལམ་འབྲས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པས་ན། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་
པར་བྱ་བ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་འང་ཡིན་ཏེ་གཞི་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་ལོར་
ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ལམ་བསྒྲོམ་པའི་དཀྱིལ་ལོར་ཉམས་སུ་བྱངས་ནས་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལོར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་དང་།
ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་འང་ཡིན་ཏེ། ལྷང་སྤྱིད་ཀྱི་ཚོས་མ་ལུས་པ་ཤེས་བྱ་གཞི་
རྒྱུད་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ལས་མི་འདའ་བས་ན་དེའི་ངོ་བོ་དང་། ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དཀྱིལ་ལོར་དེའི་ངོ་བོ་འཇུག་
དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་པས་ན་གཞི་དང་ལམ་གྱི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པའང་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱར་མེད་པ་
དང་། ཐོབ་པར་བྱར་མེད་པའང་ཡིན་ཏེ། གཞི་དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནི་སྒྲུ་བསམ་བརྗོད་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བས་ན་སྒྲོ་ལས་
འདས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཡེ་ནས་གནས་པའི་བྱིར་དུ་ལམ་གྱིས་བསྐྱབ་མི་དགོས་ལ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱང་བརྟགས་ན་དབེན་པའི་བྱིར་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡེ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མེད་ལ་དོན་དམ་པར་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཚོས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཐོབ་པ་མེད་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུང་

ཚུལ་ཐ་སྟོན་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་གནས་ཚུལ་དོན་དམ་ལ་བསྐྱབ་པ་མེད་པར་གནས་
པའི་བདེན་གཉིས་ཟབ་མོའི་དོན་མཐོང་བའི་སྒོས། སྐྱབ་མེད་མ་ལུས་ཐམས་
ཅད་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མིན་བསྐྱབ་པ་ལ་
རྒྱལ་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་
ཀྱི་ལམ་ཀྱན་འབྱུང་ཞིང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འདིའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་
པས་ན་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བའོ། །མདོར་ན་དགྲིལ་འཁོར་འདི་ནི། ལྟ་བུས་ཤེས་
པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སྲུབ་བར་བྱ་བའི་གཞིར་གྲུབ་ལ། སྦྱོང་
པའང་འདི་དང་མ་བུལ་བར་འཇུག་དགོས་པ་དང་། དབང་འབྱུང་བའི་གནས་
དང་། སྐྱབ་པས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་། མཆོད་པ་སྟོབ་པའི་ཡུལ་དང་།
ཕྱིན་ལས་དང་སྤྲུགས་བྱུག་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་ལ། དེ་ལས་མི་འདའ་བ་
དམ་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཀྱན་ལ་བྱུང་པར་འགོ་ཞིང་། རང་
བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རང་དུ་བྱ་བ་ཚུལ་མེད་པར་རྫོགས་
པ་ན་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཕྱོགས་བཞི་དབྱུག་བརྟགས་ཏེ།
དགྲིལ་འཁོར་བསམ་ཡས་ལྟན་གྲུབ་ནི། རྫོགས་ཆེན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པས། ཀྱན་འབྱུང་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་སྦྱོང་། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེ་དག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་སྣང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་བསྟན་པས་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱབས་བཤད་པའོ། །
ལྟ་བུ་དབང་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། དེ་དབང་དུ་གྲུབ་ཚུལ། དགོས་པ་བཞི་ལས།
དང་པོ། དད་བརྩོན་བརྟུལ་ཞུགས་རབ་རྟོགས་ན། །ཕན་པའི་དབང་སྦྱོར་ལྟས་
པའི་དབང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་པར་བྱ། །སྤྱིང་རྗེས་རྒྱུད་མ་བོས་པར་
བྱངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཨ་གྱི་ཁྱི་ཞེས་པའི་རྒྱ་ལས་དྲངས་ན་ཨ་གྱི་མདོན་
པ་ཁྱི་ལྟ་གཏོར་བ་འམ་སྤྲུགས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་
ཆོ་ག་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོབ་བུའི་སྟོ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དང་བཅས་པའི་
དྲི་མ་འབྱུང་པའམ་གཏོར་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྗེ་བཞིར་སྦྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་
པའི་ལྟས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པའམ་སྤྲུགས་པར་བྱེད་པའོ། །
གཉིས་པ་གཞི་དུས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་བཞི་ཡི་དྲི་མ་སེལ་ཞིང་། ལམ་བཞི་བསྐྱོམ་
པ་དང་། འབྲས་དུས་སྐྱབ་བཞི་ཐོབ་པའི་དོན་གྱིས་དབང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ལུས་
དང་རྩ་སྐྱལ་སྐྱར་དག་པར་བྱེད་པ་བུམ་པའི་དབང་། རག་དང་རྒྱུད་ལོངས་
སྐྱར་དག་པར་བྱེད་པ་གསང་བའི་དབང་། ཡིད་དང་ཐིག་ལེ་ཆོས་སྐྱར་དག་
པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། སྟོ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་དོ་བོ་ཉིད་
སྐྱར་དག་པར་བྱེད་པ་ཆོག་གི་དབང་སྟེ་བཞིར་ཡོད་ལ། འདི་ཡི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས།
སྟོབ་དཔོན་གསང་བ་ཤེས་རབ་དང་། །དེ་མ་ཐག་པ་བཞི་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
པའང་དེའོ། །ཡང་དབང་བཞི་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་བསྐྱེད་དེ་རིམ་པ་དང་སོ་སོའི་ཆོ་གའི་
བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ནི་རྒྱུད་སོ་སོ་ནས་བསྟན་ཏེ་རྒྱུད་འདིར་ཡང་ཕན་ལྟས་

ཟབ་མོའི་དབང་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཟབ་དབང་ཡང་རྣམ་དབང་གི་ཁོངས་
 སུ་བསྐྱུས་ན་གཉིས་ཡིན་ལ། ཟབ་དབང་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེན་དབང་ལྟ་སྟེ།
 དེ་དག་གིས་དང་པོས་ས་བོན་འཛིག་
 གཉིས་པས་རྣམ་པ་སྒྲིན། གསུམ་པས་ཉམས་མྱོང་བསྒྲིན། བཞི་པས་དེ་བརྟན་
 པར་བྱེད། ལྷ་པས་བརྟན་པ་མཐར་བྱིན་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་
 བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱུང་དབང་ལ་ཕན་རྣམས་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། ཞི་བའི་ཕན་
 དབང་ལ་སྤྱི་པོ་ལྷ་དང་དབུ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་བརྟུ་དང་། ཁྲོ་བའི་ཕན་དབང་
 ལ་གདན་དང་ལྷ་དབང་ཕྱག་མཆོན་ལ་སོགས་པ་ནང་གསེས་ཉེར་བརྒྱད་དུ་
 གྲགས་པ་རྣམས་ནི་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟ་ནས་སྤྲུགས་འཆད་ཉན་
 སྐབས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་རྣམས་པར་དབང་བསྐྱར་བ་མིན་པས་ན་ཕན་པའི་
 དབང་ཞེས་བྱ་ལ། གསང་བ་ཉན་པའི་དབང་དང་། དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དབང་
 གཉིས་གཙོ་ཆེར་བདག་དོན་རྣམས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། གསང་བ་འཆད་པའི་དབང་
 དང་། ཐུན་ལས་སྤྱོད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་
 རྣམས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། གཉིས་ཀའི་དོན་རྣམས་པའི་ཆེད་དུ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་བཀའ་
 རབ་འབྱུངས་ཀྱི་དབང་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྷ་ནི་རྣམས་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཕན་
 པའང་ཡིན་མོད་གཙོ་བོར་ལས་དེ་དག་རྣམས་པར་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

ཟབ་དབང་གསུམ་ནི། ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་སོགས་ལ་གཙང་དམེ་མེད་པར་

འོ་ལ་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ལ་གསང་བའི་དབང་བསྐྱར་
 བ་དང་། དེ་ག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་
 བ་དང་། ཆོས་ཀུན་མཉམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བ་
 ནི་ཟབ་མོའི་དབང་གསུམ་དང་དབང་གོང་མ་གསུམ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། དབང་འདི་ནི་སྤྲུགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་
 མེད་དུ་མི་རུང་བ་སྟེ། དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་གིན་ཏུ་ཉོགས་པར་དཀའ་བ་དག་མཉམ་
 བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གཞི་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས་པ་ཉིད། དབང་
 བསྐྱར་བའི་ཆོག་ཟབ་མོས་བཅོན་ཐབས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དོ་རྩེ་བཞི་
 ཡི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅེན་རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུན་བཞི་ཆོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་མཐུ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལས་ཟབ་མོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཉོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་དངོས་སུ་སྟེ་
 བའམ། སྟེ་རུང་གི་རྣམས་པ་རྒྱུད་ལ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚུངས་ལྟར་
 གྱི་རྒྱུན་སྒྲོབ་མའི་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་བྱུང་
 པའི་ཆོས་ཉིད་དག་མཉམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱུང་
 པ་སོགས་དབང་དང་པོའི་རྣམས་དང་། སྤྲོ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་གཉིས་པའི་
 རྣམས་དང་ཤེས་རབ་མ་གསུམ་པའི་རྣམས་དང་། བརྟན་ཆོག་གི་བརྟུན་པ་བཞི་
 པའི་དབང་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷ་དགོངས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་རབ་
 ཏུ་གནས་པ་དང་། ཟེན་པར་བྱས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་ལྟན་པར་གྱུར་པའོ། །

ཀྱེན་བཞི་ནི་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་སྣོད་ལྡན་གྱི་སྒྲོབ་མ་དང་པ་དང་ཤེས་
 རབ་ཅན་ནི་རྒྱུ་ཀྱེན། རྒྱགས་ལམ་གྱི་རྩལ་པ་རྟེན་པས་སྒྲོབ་མའི་རྒྱད་ཀྱིན་
 གྱིས་སྒྲོབ་པའི་དབང་བསྐྱར་རྩལ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བདག་
 པོའི་རྒྱུ། རྩལ་པའི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པའི་རྩལ་དང་རྒྱགས་དང་ཉིང་འཛིན་
 བྱི་དམིགས་པའི་རྒྱུ། དབང་དང་ཚོགས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མས་གོ་བྱེན་སྤྱི་མ་བྱེན་མ་འབྱུང་
 བས་ན་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱུན་བཞི་
 རྟེན་འཇོགས་པའི་མཐུ་ལས། རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འཆར་བ་ནི། །
 ཚོས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཚོས་ཅན་ཉིན་འབྲེལ་བསྐྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲོབས་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མཐུ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གསང་རྒྱགས་ཀྱི་སྣོད་པ་བྱུང་
 བར་ཅན་རྒྱགས་དང་ཐུག་རྒྱུ་འུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དབང་གིས་
 ཡིན་པས་ན། རོར་བུ་དང་སྒྲན་གྱི་རྩལ་པ་བཞིན་བསྟོན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ལུས་
 པའི་རྒྱུ་ལས། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པའོ། །གསང་རྒྱགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
 སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་
 ལ་བཏེན་ནས་དོ་རྩེ་བཞི་ཡི་དོན་ལ་གོ་བྱེད་ཏོགས་པ་ཅི་རིགས་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་
 གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ལམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་འབད་ན་སྟིགས་དུས་ཀྱི་ཆོ་བྱུང་
 གཅིག་ལ་དོ་རྩེ་འཆར་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱས་ལ། ཆོ་འདིར་ལམ་ལ་ཆེད་དུ་
 མ་འབད་ཀྱང་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་ན་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་འཆར་རྒྱུས་པར་

གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་ཞིང་ལུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་
 པ་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་ནི་དབང་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལས་འབྱུང་གི་ གཞན་དུ་
 ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཡི་ལམ་ན་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པར་ཚོགས་གཉིས་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་བསགས་པའི་རང་འབྱས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ། སོ་སོའི་སྒྱུ་
 པོ་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་ཀྱང་བཅན་ཐབས་སུ་འཇུག་རྩལ་པ་ནི། དབང་
 གི་མཐུ་ལས་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟན་ཅིག་སྟེས། །གང་དུ་ཡང་
 བྱི་མི་རྟེན་དེ། །བྲུ་མའི་དུས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་
 ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབང་མ་ཐོབ་ན་གསང་རྒྱུད་ཟབ་མོ་རྣམས་
 ཀྱི་སྟེགས་བམ་བཏུ་བ་དང་ཉན་པ་ཅམ་ཡང་མི་རུང་ན་སྒྲོབ་པ་སོགས་ལྟ་ཅི་
 སྟོས་ཏེ་རྒྱུད་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་མཉེས་པར་མ་བྱས་ཤིང་། །དབང་རྣམས་
 ཐོབ་པར་མ་བྱས་པར། །ཉན་པ་ལ་སོགས་རྩེ་མ་པ་རྣམས། །འབྱས་སུ་མེད་
 ཅིང་བསྐྱག་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། ཐུག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། དབང་མེད་ན་
 བྱི་དངོས་གྲུབ་མེད། །བྱེ་མ་བཅོམ་ལས་མར་མེད་ལྟར། །གང་ཞིག་རྒྱུད་ལུང་
 ང་རྒྱལ་གྱིས། །དབང་བསྐྱར་མེད་ལ་གསལ་བྱེད་པ། །སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོབ་མ་
 ཤི་མ་ཐག །དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔུལ་བར་འགོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབང་
 ཐོབ་ན་དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་བཀའ་ཐོབ་པའི་བྱིར་གསང་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་དང་དངོས་
 གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པར་འབྱུང་བས་ན། རིམ་བརྒྱུད་ཀྱི་

ཕྱིན་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་སྤྱོད་ལས་སྤྱུགས་ཀྱི་དབང་ཚད་དང་ལྷན་པ་ནོད་པར་
བྱ་བ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་ལ། དེ་ལས་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པའང་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུད་
ལས། དུས་འདི་ཕྱིན་ཚད་རྒྱལ་པའི་སྤྱུགས། །དན་སོང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་། །
ཆོ་རིང་བདེ་བ་ལུན་སྤྱོད་ཆོགས། །མཐོ་རིས་ཐར་པའི་བདག་པོར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་ཞིང་། གཞན་ཡང་དཀྱིལ་ལའོར་མཐོང་བ་ཙམ་ལའང་ཕན་ཡོན་
ཚད་མེད་ཡོད་པ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་ན་རྩོམ་གྱི་
པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒྲོ་གཅིག་ཕུར་གྱུར་པ་དབང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལམ་
བསྐྱོམ་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་དབང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་བྱུང་བར་
ཅན་ཡིན་པས་ན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་དང་། དེའི་
དོན་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྦྱོད་པ་ལ་ལུས་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུ་བ་པ་དང་མཚོན་
པ་སྤྱིན་ལས་སྤྱུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་དོན་ཡོད་པ་དང་དམ་ཆོག་ཐོབ་པར་བྱེད་
པས་ན་དབང་ནི་ཀྱན་གྱི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་དང་། གོ་འཕང་གི་རིམ་པ་ཐོབ་
པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་
ཅིང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་བསྐྱར་ཐོབ་མེད་པར་ཡེ་ནས་ཆོས་སྤྱོད་ཆོན་པོར་རྩོགས་
པའི་དོན་མཐོང་ན་རང་རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་
ཚུལ་ཉིད་དུ་ནི་དབང་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་
ལས། གཉིས་མེད་གྱུར་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་
དག་གིས་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པ་ལ་སྦྱོབས་མཚོག་དང་ལྷན་པ་སྦྱོབས་ཀྱི་པ་

ཐོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དབང་གི་རྒྱལ་བ་བསྟན་ཏེ། །
དུག་པ་དམ་ཆོག་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་གནད་ཀྱི་ཚུལ། དགོས་པའོ། །
དང་པོ། སྤྱོད་མཚོག་གི་དམ་ཆོག་ཏུ། །འདུལ་བའི་དབང་གི་ཚུལ་བྲིམས་
དང་། །རི་སྟེད་སྟོམ་པ་བསམ་ཡས་ལ། །མ་ལུས་ཀྱན་འདུས་རྣམ་པར་དག།
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་ས་མ་ཡ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ལས་དམ་ཆོག་སྟེ་འདེལ་བར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་
བཅད་པ་གང་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་གྱུར་པའི་
གནས་དེ་ལས་མི་འདེལ་བར་འཇུག་ཕྱོག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །
གཉིས་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྤྱུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་མདོར་བསྟུ་
ན། སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ལྷན་པའི་དམ་ཆོག་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། སྤྱི་ཡི་དམ་ཆོག་
ནི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། སྤྱུགས་སྤྱི་པའི་དམ་ཆོག་ཏུ་
གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགོས་མེད་དུ་འདེལ་བྱ་མིན་པས་སྤྱུགས་སྤྱོད་ཀྱི་
དམ་ཆོག་གི་གཞིའམ་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པས་ཐུན་མོང་སྤྱིའི་དམ་ཆོག་ཞེས་ཀྱང་
བྱའོ། །བྱུང་པར་གྱི་དམ་ཆོག་ནི་སྤྱུགས་སྤྱོད་མེད་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྩ་བ་དང་
ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ཡང་སྤྱི་ནི་སོ་བྱང་སྤྱུགས་ཀྱི་
སྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་སྤྱི་ཡི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་སྤྱི་དང་། རྣལ་འབྱོར་
པ་སྤྱོད་ཡི་རྩལ་འཕང་མཐོ་དམན་སོ་སོའི་གནས་རྒྱལ་བ་ན་ལྟ་སྤྱོད་ཕྱིན་ལས་
སོགས་རང་རང་གི་ཉམས་དང་སྤྱུར་ཏེ་བསྐྱབ་བ་ནི་ཐུན་མིན་གང་ཟག་སོ་སོའི་

བསྐྱུང་བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་གྱི་དམ་ཚིག་ཅེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །ལྷག་
པའི་དམ་ཚིག་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་གྱི་བསྐྱུང་བྱ་ལས་ལྷག་
པར་དམིགས་བསལ་ཏེ་གསུངས་པ། མེད་གའི་ཁོག་པ་མི་བཤིག་པ་ལ་སོགས་
པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱད་གཞན་ལས་ནི་རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་དང་། ཡན་ལག་སྟོམ་པོའི་
ལྷུང་བ་བརྒྱད་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱད་སོ་སོའི་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་དབྱེ་བསྐྱུ་
མང་ཉུང་སྟོ་ཚོགས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། འདྲིར་ནི་རྩ་བ་ལྟ། ཡན་ལག་བཅུ་ལྔ་
བཅོ་ལྷུང་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདི་གསང་སྐྱགས་ནང་པའི་དམ་ཚིག་ཐམས་
ཅད་གྱི་གནད་འགག་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། འདིའི་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་། དེ་
ལས་མ་འདས་ན་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་པ་ཡིན་པས་འདིའི་གནད་ཤེས་ཤིང་བསྐྱུང་
བ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལ་རྩ་བའི་དམ་ཚིག་ལྟ་ནི། སྤྱི་མེད་མི་སྤྱང་བ་དང་། སྤྱི་མ་
བཀྱར་བ་དང་། སྤྱགས་དང་ཐུག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་བཅད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་། གསང་བའི་དོན་སྟོན་མིན་ལ་མི་བཤད་
པ་སྟེ་ལྟའོ། །ཡན་ལག་བཅུ་ནི་དུག་ལྟ་མི་སྤྱང་བ་དང་། བདུད་ཅི་ལྟ་དང་དུ་
ལེན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་སྤྱི་མེད་མི་སྤྱང་བ་ནི། སྤྱི་མེད་ཅེས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དག་མཉམ་བཤེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱུ་
ཆེན་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱི་མེད་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཚོགས་པ་དང་ཐོབ་པ་ལས་
གོང་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཡིད་

ཆོས་ཤིང་མི་སྤྱང་བ་ཡིན་འོ། །དེ་མ་སྤྱངས་ན་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་སྤྱང་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་
པ་སངས་རྒྱས་དང་། ཅི་རིགས་པ་རྟོགས་པ་དག་འདུན་ཡིན་ལ། སྤྱི་མེད་
ཉིད་ལ་ཡིད་ཆོས་ཤིང་མ་སྤྱངས་ན་དེ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་རིག་པ་འཛིན་པ་
དང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་ཆོས་ཀྱང་སྤྱི་མེད་བ་
མི་སྤྱང་བ་དང་། དེས་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་འང་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
དགོན་མཚོག་གསུམ་བསྐྱུས་ཏེ། གཞི་དུས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཉིད་སངས་
རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲལ་མེད་དུ་ཆོས་ཀྱང་ཉི་མ་དང་
ཟེར་བཞིན་ཡོད་ལ་ངག་ཡི་གེའི་འཁོར་ལོར་གནས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་
བུ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་ནམས་བསྐྱབ་པའི་ཞིང་དུ་གྱུར་
པས་དག་འདུན་ཏེ་དགོན་མཚོག་གསུམ་དུ་གྲུབ་ལ། ཡང་ལམ་པའི་སྒོ་གསུམ་
སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་ངོ་བོར་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་དང་། ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་
ནི་ཆོས་དང་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དག་འདུན་ཏེ་ལམ་དུས་གྱི་དགོན་མཚོག་གསུམ་
དང་། ཡང་ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེས་བསྟན་པ་ཆོས་དང་།
དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དག་འདུན་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་
དང་། སངས་རྒྱས་པ་ན་ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་དང་སྤྱི་མེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
ཕྱིར་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དུས་གྱི་དགོན་

མཚོག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚུལ་གཅིག་ལས་
 ཐ་དད་མེད་པར་གྱུར་པ་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་དཀོན་མཚོག་སྟེ་དེར་ཐམས་ཅད་
 མཉམ་པར་རྫོགས་པས་ན། སྤྱི་མེད་ཉིད་བཟུང་བས་དེ་ཀྱན་བཟུང་བ་ཡིན་
 ལ། འཛིན་ཚུལ་ཀྱང་ངེས་པ་མ་རྟེན་ནའང་ལུང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་མོས་པས་
 འཛིན་པ་དང་། ལྟ་བུའི་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཡོན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་སྤངས་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་ན་ངེས་པས་འཛིན་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། ཕྱི་
 མ་ལ་ནི་ཕྱིར་ལྟོག་པ་མེད་དེ་ལམ་དམན་པར་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་ངེས་པ་དེ་
 ཉིད་གྱིས་འགོག་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པ་ལ་རྩོ་
 རྩོ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྟགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩོ་རྩོ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་ལ་བཟུང་ནས་
 སྤྱི་ཞིའི་རྒྱུད་པ་ཀྱན་གྱི་ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་ཅུས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མི་སྤོང་སྟེ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་པ་གནས་ལུགས་
 དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱང་མི་སྤོང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་དོན་དུ་བདག་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱབ་པའི་བསམ་སྦྱོར་མི་གཏོང་བ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིན་ལ། འདིར་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་ཅག་བྱུང་ཏེ་མཛད་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྲུབ་ངེས་པར་མཐོང་ནས། དེ་ལས་སྤྱི་ཕྱིར་ཕྱོགས་
 པ་དང་སེམས་ཁུམ་པ་དང་འཁོར་བར་སྐྱོབ་པ་སོགས་པ་དམན་ལམ་ཡིད་བྱེད་
 གྱི་དྲི་མ་ཀྱན་གཏན་ནས་ཞེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། བདག་དང་མཐའ་

ཡས་སེམས་ཅན་རྣམས། །ཡོན་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ། །ཡིན་པར་ཤེས་
 པའི་བདག་ཉིད་དུ། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གདོད་
 འགྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་། རང་
 དོན་ཡིད་བྱེད་དང་འཁོར་བར་སྐྱོབ་སོགས་གྱི་སྤྱོད་སེམས་ཁུམ་པའི་སྟོན་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་འདོར་བའང་སྤྱི་དེ་འདི་ལྟར་རྒྱ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་སྤྱི་པ་
 ཡིན་ལ་རྒྱ་མ་ཚང་ན་ས་བོན་ཆོག་པའི་ལྷ་གྲུ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་པས་
 བདག་གི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་པར་མཐོང་ལ། བདག་གི་ཡིད་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་
 ཁ་ན་ལས་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དམ་བཅའ་བཟན་པོར་བྱ་བ་ཙམ་ལས།
 རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མི་གཏོང་བའི་གདེང་སོ་སོའི་སྐྱོབ་སེམས་ཐོབ་ཀྱང་། འདིར་ནི་
 ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སེམས་དབྱེར་མེད་པར་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་མ་སྟོངས་
 པའི་སྟོན་ནས་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་གཏོང་བ་མི་སྤྱི་པའི་ཚུལ་དུ་ཆེས་
 བཟན་པའི་གདེང་སོ་སོ་སྐྱོབ་པའི་ས་ནས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟགས་
 གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པའང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 སྤྱི་མེད་པ་སྟགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ལྟ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 རྣམ་པ་ཅག་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཤར་བའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་སྟོན་ནས་མི་སྤོང་
 བར་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་དམ་ཆོག་དང་སྟོན་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོན་ལྟར་འདིས་

བཟུང་ནས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་གིང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱོད་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་པ་གདེང་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་
 ཡོད་ན་རྩ་བ་གནད་ནས་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། མོས་པས་རྒྱགས་ལ་ཞུགས་
 པ་དག་གིས་སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ནི། ལྟ་བ་ཟབ་མོ་དག་མཉམ་དཔྱད་མེད་
 ཀྱི་དོན་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་པོ་རྣམས་
 ལ་མི་དད་ཅིང་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་ནས་ལྟོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྩ་ལྟར་བཅུ་བཞིར་
 བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱོད་བཅུད་ལྟར་དག་པའི་དོན་ལ་འདི་ནི་གདུལ་
 བྱ་བ་ཀྱི་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཅུ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་དག་པ་མིན་ནོ་སྟེ་དུ་
 སོ་མ་ཉི་ཟ་བ་དང་། མཉམ་པའི་དོན་ལ་དམིགས་གཏད་ཀྱི་མཆོན་མ་ཅན་དུ་
 བཟུང་ནས་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་རྩ་ལྟར་གཉིས་ནི་རྒྱགས་
 ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་ནས་པས་ན། རྒྱགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱོད་པ་དང་གིན་དུ་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྩ་ལྟར་ཡིན་ལ། སྤང་པོར་གདུང་བ་
 བསྐྱེད་པ་དང་། དམ་རྗེས་དང་དུ་མི་ཡོན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་སྤང་
 བ་དང་བྱད་མེད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་མི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པ་མེད་དུ་བྱུང་བ་དང་འགལ་བས་ན། དང་དུ་སྤང་བྱ་འདི་དག་ལ་གཏན་
 དུ་ཡིད་འོག་པའི་རྣམ་པས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྤྱོད་ནས་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཟབ་མོ་དེ་
 དག་རང་གིས་ཉམས་སུ་ཡོན་པའི་སྐལ་བ་ཆད་པས་ན་རྩ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྩ་ལྟར་
 ལྟག་མ་རྣམས་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་རང་ལ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དཔོན་

དང་རྒྱགས་དོན་འཛིན་པ་མཆོད་དང་། རྒྱགས་ཀྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བ་སེམས་
 ཅན་དང་། རྒྱགས་རྒྱུད་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་གསང་བ་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་དོན་དེ་
 ཉིད་དངོས་སམ་བརྒྱད་ནས་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་གསུང་
 རྣམས་དང་། རྒྱགས་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་ཆོག་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དོན་དུ་གྱུབ་པའི་
 མཐའ་སྤྱོད་ཆོག་སུ་སྤང་བ་རྣམས་ལ་བཏེན་ཏེ་རྩ་ལྟར་བཞག་པ་ནི། ལྟ་བུ་
 སྤྱོད་པ་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱགས་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཏན་
 པར་གྲུབ་པས་དེ་རྣམས་ལ་གཅེས་སྤྱོད་སུ་མ་བྱས་ན། རྒྱགས་རྒྱུད་འཛིན་པའི་
 ཕྱིར་རྩ་ལྟར་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱོད་དཔོན་བཀའ་བ་དང་། རྒྱགས་
 གསང་བར་གདམས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་བསྐྱེད་ན་ཉེས་
 དམིགས་ཆེ་བས་རྒྱགས་རྒྱུད་རྣམས་ན་བཀའ་བཅད་དེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དང་འགལ་ན་རྒྱགས་དང་མི་མཐུན་པས་ན་འདི་རྣམས་ཀྱང་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 དང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་དང་ཆེས་འགལ་བ་བཅུ་
 བཞི་པོ་འདི་ཅུ་རྩ་ལྟར་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་ན་རྒྱགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཟབ་མོ་
 རྣམས་རང་གི་ཉམས་འོག་དུ་མ་རྒྱུད་ཀྱང་། སྤྱོད་པར་མི་བྱ་སྤྱོད་ཆོས་སྤྱོད་པའི་
 ཉེས་པ་གིན་དུ་མི་བཟད་པས་རེག་པ་དང་། དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྩ་
 ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་དབང་ཐོབ་པ་མན་ཆད་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་
 པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་ཉམས་སུ་ཡོན་མ་ལུས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་།
 རམ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་དང་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྤྱོད་པ་མོས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་རྒྱབ་

གྱིས་ཕྱོགས་པར་མི་བྱ་ལ། ལྷ་བ་ཟབ་མོ་དག་ལ་འང་ཡིད་ཆེས་མ་ཐོབ་ཀྱང་
འདི་ནི་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྷ་
བྱ་ཅིས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བར་ཤོག་སྟམ་དུ་མོས་པས་བཟུང་དགོས་ཀྱི།
འདི་མ་ཡིན་ཞེས་འདོར་བར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྷ་ར་ཡང་བདེ་མཆོག་ཉིང་དུ་
རྒྱུད་ལས། ཟབ་མོ་འཛི་ཆོས་ནི་སྟོན་པ་ལ། །གལ་ཏེ་མོས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། །
སྟོན་པ་དག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། །ཆོས་ཉིད་བསམ་མི་བྱ་བ་དྲན་བྱ། །གང་གིས་འདི་
བདག་ཡུལ་མིན་པ། །གང་གིས་ཆོས་ཉིད་མི་ཤེས་ཡིན། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་
དང་དེའི་སྲས་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་མཁྱེན། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྷ་ར་བསམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་མ་བུར་བ་ནི། སྦྱར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར། མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་བལྟ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། རྒྱུད་པར་གསང་
སྟགས་གྱི་ལམ་ནི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་མན་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་གོ་སྐྱབས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། རོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་མཉམ་
ལ། བཀའ་དྲིན་གྱི་རོས་ནས་ལྷག་པའི་བྱིར་ཕྱོགས་དུས་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་མཆོད་པ་བས་སྐྱེ་མའི་བ་སྦྱེའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་མཆོད་པ་པན་ཡོན་ཆེ་བར་
གསུངས་པ་ལྷ་ར་ཡིན་པས་ན། དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དབང་དང་གདམས་ངག་སྟོན་
པའི་སྐྱེ་མ་ཡིད་གྱིས་སྦྱངས་ཤིང་ལུས་ངག་གི་སྟོན་སྟེན་ཐུགས་དང་འགལ་བར་

བྱེད་པ་ནི་རྩ་བའི་ལྷ་ར་བ་དང་པོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཕྱི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་མ་ལ་སྦྱར་
དབྱེ་བ། འདྲེན་པའི་སྐྱེ་མ་ནི་ཆོས་སྟོན་འདྲེན་པ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མཁན་པོ་
ལྷ་བྱ་ཤེས་རྒྱུད་གོ་ལ་བའི་སྐྱེ་མ་ཆོས་འཆད་པ། མན་ངག་གི་ལུང་འབོག་པའི་
སྐྱེ་མ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བཤེས་གཉེན་ལྷ་བྱ། ཉམས་ཆགས་སྟོང་བའི་སྟོབ་
དཔོན་སྟིག་པ་བཤགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ། དམ་ཆོག་དབང་གི་སྐྱེ་མ་ནི་དབང་
རྒྱར་བར་བྱེད་པ། དེ་ལྷ་བོ་མིན་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གཞན་ནི་སྦྱིའི་སྐྱེ་མ་སྟེ་དུག་པོ་དེ་ལ་སྦྱོར་མོང་གི་སྐྱེ་མ་རྣམས་ལ་
ནད་པས་སྦྱོན་པ་བརྟེན་པ་ལྷ་ར་བཀྱར་ཞིང་། སྦྱོར་མིན་སྟགས་གྱི་ལམ་སྟོན་
པའི་སྐྱེ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ལྷ་བས་བཀྱར་སྟེ་བྱའོ། །ཡང་ན་སྦྱིའི་སྐྱེ་
མ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་དང་། འདྲེན་པའི་སྐྱེ་མ་ནི་རང་ལ་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཆོས་སྟོན་བར་བྱེད་པ། གཞན་བཞི་ནི་སྟགས་གྱི་དབང་
བསྐྱར་བ། རྒྱུད་འཆད་པ། ཉམས་ཆགས་སྟོང་བ། མན་ངག་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་
དག་བཀྱར་ཚུལ་ཀྱང་རིམ་པ་ལྷ་ར། རྒྱལ་པོ་དང་ཁུ་བོ་དང་པ་དང་མ་དང་མིག་
དང་སྟིང་ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཀྱར་བར་གསུངས་ལ། དབང་བསྐྱར་
རྒྱུད་བཤད་མན་ངག་སྟོན་པ་གསུམ་ཆར་མཇད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ནི་བཀའ་དྲིན་
གསུམ་ལྷན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཡང་བཀྱར་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུན་མི་བཅད་པ་ནི་གསུང་དང་སྦྱེའི་མཆོན་མར་
གྱུར་པའི་སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་དང་ལྷ་དང་གསང་སྟགས་དང་

བསྐྱུང་བཞེད་དང་འཕྲོ་འདྲའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་བུ་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་སྤྲུགས་སྤྲུག་མི་གཙོད་པ་དང་། རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲུག་གསལ་
 བ་དང་། བསམ་པ་ཆོས་རྒྱ། བཞེད་པ་དམ་རྒྱ། བསྐྱུང་བ་ལས་རྒྱ་སྤྱི་ལྷོ་ལྟ་བུ་
 བཞེ་རྒྱལ་མི་གཙོད་པའོ། ཅི་ལྟར་རྒྱལ་མི་གཙོད་ན་རབ་གྱིས་ཉིན་ཞག་གཅིག་
 ལའང་དུས་བཞི་དང་གསུམ་སོགས་སྤྲུགས་དང་ལྟ་བུ་བྱ་བ་རྒྱལ་མི་གཙོད་
 པ་དང་། ཉིན་ཞག་སྤྲུག་རེ་ལ་ཐུན་རེ་ཅམ་རྒྱལ་མི་གཙོད་པ་དང་། འབྲིང་གིས་
 རྒྱ་བ་རེའི་ནང་གི་དུས་བཞི་འཕྲུལ་དུས་དྲུག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། ཐ་མས་ཀྱང་རྒྱ་རེ་
 རེའི་ནང་དུ་ལན་རེ་འཕྲུལ། ར་བ་རེ་ལ་ལན་རེ་མ་ཆག་པ་བྱ་སྤྱི་མཆོད་པ་ཡང་
 ཅི་འབྲོར་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱི། མཆོད་པ་ལོ་རྒྱུད་འདས་པར་མི་བྱའོ། །ལྟ་སྤྱུ་བ་
 པར་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་དང་ལྟ་བུ་རྒྱའི་བཙོན་པ་འདོར་བའི་སྤྱོ་སྤྱིས་ན་རྩ་བའི་དམ་
 ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར་པོ། །

བཞི་པ་ཡང་དག་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱམས་པ་མཆོད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི། སྤྱིར་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། བྱེད་པར་སྤྲུགས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་བྱེད་པར་དུ་སྤྱོད་པ་
 དཔོན་གཅིག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་བཞེན་ཏེ་དབང་དང་མན་ངག་ལྟ་བུ་
 དུ་ཞོད་པ་དོ་མེད་སྤྲུག་ནམས་ལ་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་འགྲོགས་པའི་བཙེ་གཏུང་རྒྱུ་
 བཅད་པར་མི་བྱ་སྤྱི། སྤྱིར་ནས་འདོར་བ་སོགས་རྩ་ལྷུང་པོ། སྤྱིར་མཆོད་ལ་
 བཞིར་བཤད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་གཅིག་གིས་
 བསྐྱུང་བས་སྤྱི་ཡི་མཆོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱུང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་

རིང་བའི་མཆོད། ལྟ་སྤྱོད་མཐུན་པ་ཉི་བའི་མཆོད། དབང་ལྟ་བུ་གཅིག་ཞུས་
 པ་ནང་འདྲེས་པའི་མཆོད་པོ། ཡང་བཞི་པོ་དེ་སྤྱིར་། རྒྱ་མ་གཅིག་པ་མཛོས་
 པའི་མཆོད། ཆོས་ལྟ་བུ་ཅིག་ཉན་པ་ཉི་བའི་མཆོད་གཉིས་བསྐྱུང་ཏེ་དྲུག་ཏུ་
 ཡང་བཤད་ལ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བྱམས་པའི་སེམས་བཏང་བར་མི་བྱའོ། །
 ལྟ་བུ་གསང་བའི་དོན་སྤྱིར་སྤྱི་མི་བྱ། ཞེས་གསང་བ་མི་སྤྱི་བཞི། གང་ཞིག་སྤྱི་
 བའི་སྤྱོད་མ་ཡིན་པ་སྤྱིར་གྱུར་པ་གཞན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཟབ་མོ་དང་སྤྲུགས་
 འཛོན་པ་རྒྱ་མ་མཆོད་ལྟ་བུ་ཀྱི་སྤྱོན་སོགས་བཤད་པར་མི་འོས་པ་ཤེས་བཞིན་
 རྒྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་སྤྱིར་གསང་བཞི་ནི། སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་
 པོ་དང་། ལྟ་ཡི་མིང་གཟུགས་དང་། གྲུབ་ཏུགས་ནམས་དུས་རྒྱུ་དུ་ཡང་དོན་
 མེད་པར་མི་བཤད་པ་དང་། བར་གསང་བཞི་ནི་སྤྱུ་བའི་གནས་དུས་ཐོགས་
 རྩ་བའི་སྤྱུ་བ་པ་མ་ཆོར་བར་དུ་གསང་དགོས་པ་དང་། གསང་བར་འོས་པ་
 བེ་གཞན་མ་དད་པ་སྤྱི་བའམ་དངོས་གྲུབ་ལ་གཞོད་པའི་སྤྱིར་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་
 རྩ་མོ་བྱེད་ནམས་སྤྲུག་ཏེ་སྤྱད་པ་དང་། གསང་བར་གཉེར་གཏད་པ་རྒྱ་མ་
 དང་མཆོད་ལྟ་བུ་ཀྱིས་གསང་བར་གྱིས་ཞེས་སྤྲུགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་
 སྤྱུ་ལ་གསང་ན་དམ་ཉམས་དང་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་། མ་དད་པ་ནམས་ལ་
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོ་ནས་ཅི་རིགས་པར་གསང་པོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་སྤྱི་
 མེད་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པ་དང་། ངག་སྤྲུགས་བསྐྱུང་བ་དང་། ལུས་སྤྲུག་རྒྱ་དང་
 ལྟ་བུ་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་སྤྱུ་བའི་དམ་ཆོག་སྤྱི། འདི་གསུམ་

པོ་ལང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་དོན་གྱིས་
འདྲེེ། །གཞན་གསུམ་ནི་སྤྲུམ་དེའི་གྲོགས་སྤྱུར་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱབ་
བའི་དམ་ཚིག་སྤྱོད་དཔོན་གྱི་བྱུགས་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་སྤྱང་བའམ་
སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སྤྲུམ་བུ་རྒྱུ་བའང་
སྤྱབ་པའི་དམ་ཚིག་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་མཉམས་པར་སྤྱབ་པ་ནི་སྤྲུམ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་
གཞིར་གནས་སོ། །འདི་ལྟ་ནི་ལྟོན་གིང་གི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་འཇུག་པས་ན་སྤྱུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གི་ཆ་ཡོད་ལ་སྤྱང་བ་དང་སྤྱབ་
པའི་ཆ་ཡང་དབྱེ་རུང་ངོ། །

གཉིས་པ་གཉི་ལྔ་མཁས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་མི་སྤྱོད་ངོ། །
དཀར་རྩ་དམར་རྩ་དྲི་ཤ་ཆེན། དག་པའི་སྤྱོད་ཚུ་མི་འདོར་ངོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
དུག་ལྟ་པོ་འདི་དག་ཉན་ཐོས་པས་སྤྱང་བྱར་འཛིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་
སྤྱང་བྱར་འཛིན། སྤྲུགས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་གོང་ནས་གོང་
དུ་མ་སྤྱོད་པ་དང་ཐབས་ཀྱིས་འཕགས་སོ། །དེ་ལ་དུག་ལྟ་པོ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
སྤྱོད་ན། དོན་དམ་པར་སྤྱང་བྱའི་རྣམས་མ་གྲུབ་སྟེ་སྤྲིག་རྒྱའི་རྒྱལ་རྒྱུ་མཁས་མི་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་ན་ལམ་གྱི་གྲོགས་
སྤྱུར་ལྟར་ཏེ་དུག་བདུད་རྩིར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་ཡེ་
ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དག་རུ་འབྱུང་བའི་གཉིས་པོ་

ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཟེན་ལ། ཐབས་ཀྱིས་
ཟེན་ན་ལམ་གྱི་གྲོགས་སྤྱུར་ལྟར་ཆུ་ལ་ལ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལྟར་ན་ཡང་། ཉན་
མོངས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚིགས་རྫོགས་པ་ནི་ཡོ་བྱད་བྱིན་པ་ལས་ལུས་བྱིན་པ་
ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་དེ་དག་ལུས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དབང་
མ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་གང་དག་འདོད་པའི་ཉན་མོངས་ཆེད་དུ་མི་
སྤྱོད་བར་འདོད་པར་སྤྱུས་ནས་ཚིགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
ནོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་དགོ་བར་གྱུར་པའང་ཡོད་དེ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔས་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པས། སྤྱིང་རྒྱའི་དབང་གིས་འདོད་
པས་གདུང་བའི་བྱང་མེད་ཀྱི་རེ་བ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་ནས།
ཆགས་པ་སྤྱུས་པ་དང་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སྤྱོད་བས་ཆོམ་པར་བྱེད་
པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིང་རྒྱའི་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དགོ་
བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉན་མོངས་གཞན་ལའང་ཅི་རིགས་པར་སྤྱར་དུ་ཡོད་ལ།
སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་ནི་ཉན་མོངས་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡིན་
པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་ལམ་དུ་བྱས་ན་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་དང་། དེ་ཉིད་
རྟོགས་པས་ཟེན་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་གྱིས་མི་སྤྱོད་བར་གྲུབ་
བོ། །དང་པོ། འདོད་ཆགས་ནི་སེམས་ལུས་ལ་འདུན་ཅིང་དང་དུ་ལེན་པའི་
ནམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་ལ་སེམས་ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ལམ་

དུས་སུ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་འདུན་ཞིང་། འབྲས་བུའི་དུས་
 བ་ཆོས་ཀྱི་ལ་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་ཕྱོགས་པར་དང་དུ་སྤྱང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་
 པ་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་སུ་འགྲུབ་པའོ། །
 ཞེས་དེ་མི་མཐུན་པའི་ཡུལ་འདོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་
 སེམས་ལ་ཡོད་པས། ལམ་དུས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་གནས་
 པར་བྱེད་ལ། འབྲས་དུས་རི་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ་འཕྲུལ་པའི་དྲི་མ་བསལ་
 བ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་པདུད་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་ཀྱང་འཛམས་
 པ་རྩོམ་མི་བསྐྱོད་པར་འགྲུབ་པོ། །གཏི་མུག་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་རྒྱུ་
 ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་རྣམ་པས་ཡུལ་དེ་ལ་མི་རྟོག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པའི་
 རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་སེམས་ལ་ཡོད་པས་ལམ་དུས་ན་མཆོན་
 མར་མི་འཛིན་པ་དང་། འབྲས་དུས་ན་སྟོས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཀྱི་ལ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་དུ་འགྲུབ་
 པོ། །དེ་རྒྱལ་ནི་མཐོ་བའི་རྣམ་པར་འཇུག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་
 སེམས་ལ་ཡོད་པས། ལམ་དུས་སུ་བསྐྱུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཁྱུ་པར་འཇུག་
 པ་དང་སྐྱུ་ལམ་དེ་ལས་མཆོག་གཞན་མེད་པར་འཛིན་ཞིང་། འབྲས་
 དུས་སུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྱོར་པས་དབུལ་བའམ་ཁྱུ་པའི་རྣམ་པ་
 མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཉམ་པའི་བྱུ་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རོ་བོ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་དུ་འགྲུབ་པོ། །ཕྱག་དོག་ནི་བདག་གཞན་ལ་དམིགས་

ནས་མི་མཉམ་པར་འཇུག་ཅིང་མི་བཟོད་པའི་སྟོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྩལ་སེམས་
 ལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས། ལམ་དུས་སུ་བསྐྱུབ་བྱ་དང་བསྐྱུབ་བྱ་མིན་པ་ལ་
 འཇུག་ཕྱོག་བྱེད་ཅིང་། འབྲས་དུས་སུ་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པ་སྐྱུབ་པ་དང་གཞོད་
 པ་སྤྱང་བའི་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་འགྲུབ་པོ། །
 དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཞོར་བུའི་འོད་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་རང་རྩལ་ལྡ་པོ་
 འདི་ཡོན་པས་ཡོད་པས་ན། མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ལའོར་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་
 འདི་ལྟས་བྱེད་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་དུས་ན་དག་པ་མུང་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་ཀྱན་བྱེད་
 པ་ཡིན་གྱི། རྩལ་བྱུགས་དེ་ལྟ་དང་བུལ་ན་མདའ་འཕང་བ་བྱུགས་ཟད་པའམ།
 འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་འཕྲུལ་བྱེད་ལོགས་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
 བསྐྱུབ་མི་རུས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ནི་བར་ཞུགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་
 རང་རྩལ་གཏན་དུ་མི་འབྱུང་བར་ཞུགས་པ་མི་སྲིད་ལ། བཀག་ཀྱང་མི་དགོས་
 ཏེ་འཕྲུལ་པས་མ་བསྐྱུད་ན་ཡེ་ཤེས་ལྡར་འཆར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཚུལ་འདི་དྲི་མ་
 མེད་པར་གྲགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱུ་ནི་སྐམ་དང་དགྲུན་དུས་ལས་མི་
 སྟོ་ཡི་རྒྱུད་དང་འདམ་ལས་སྟོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ནི། ཉན་ཐོས་ཉན་ཐོངས་པ་སྤྱངས་ཤིང་འདུས་མ་བྱས་མཐོང་
 བ་རྣམས་ལ་མི་སྟོ་ཡི་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་རི་རབ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ན། སྤྱོད་ན་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས། དེའི་
 སྤྱིར་ཉན་ཐོངས་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ནི་རི་སྐད་དུ། འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་མེད་པས་འདུལ། །ཕྱག་རྒྱ་གྲུབ་
པ་ཆགས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་ཆགས་པ་སྦྱོན་དུ་
ཆེ་བས་ཆགས་པ་མེད་པས་འདུལ་བར་བསྟན་པ་འདྲ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཆགས་པ་
མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྲུག་སྤྱི་པ་ལྟར་ན་དམ་ཆོག་ཅན་
ཀྱི་སྦྱོ་བོས་བརྟགས་པའི་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆགས་པར་
མ་གྱུར་ན་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། སྤྲུག་ནང་པ་ལྟར་ན་གཟུངས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡིད་ཤིན་ཏུ་ཆགས་པར་མ་གྱུར་ན། ཡེ་ཤེས་དང་དངོས་གྲུབ་
མི་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱའི་དངོས་གྲུབ་དེ་དག་ནི་ཆགས་པ་མེད་ན་མི་འགྱུབ་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཆགས་པ་དང་ལྟན་པའི་
དབང་པོ་ལས་སུ་རུང་བ་སོགས་ཆགས་པ་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་བདེ་བ་འཕེལ་
ལ། ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་བདེ་བ་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་
རྒྱབས་ཆེ་བ་བྱུང་གིང་གིས་མེའམ་དུག་གིས་མ་བྱའི་མདངས་འཕེལ་བ་བཞིན་
འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་གཞན་དག་ཀྱང་ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་མ་
ཟེན་པ་ལས། ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་སྦྱོན་གྱི་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་ལས་རྒྱུན་གྱི་རོ་བོ་
ལ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་། འདི་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ཆགས་པ་དང་།
རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཆགས་པ་མིན་པར་བསྟན་ཀྱང་། ཡུལ་དང་རྣམ་པ་
སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་སོ་སོར་གྱུར་པ་ཅམ་ལས། སེམས་

ཀྱི་རྩ་ལ་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཚུལ་གཅིག་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟ་བུ་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་
ཏེ། སློ་བོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷས་པ་ལས། རི་ལྟ་རི་ལྟར་མེས་ནི་རྩ་རྟེན་པ། །དེ་ལྟ་
དེ་ལྟར་དེ་སྟོབས་སྦྱིར་ཞིང་འཕེལ། །རི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་
སྤྱི། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་མེ་རབ་འཕེལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
གསུམ་པ། འདི་ལྟར་སྤང་བ་ཀུན་ལ་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་
ནས་བདག་དང་ཆོས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རོང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལ་དེ་དུག་ལྟར་
སྦྱེ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དག་པ་དང་དེ་ལ་འདྲ་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་
གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་མཚན་མའི་དམིགས་གཏད་ཀུན་དང་བྲལ་བར་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་དུས་ན། རིག་པའི་རྩ་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་བོ་གང་སྦྱེས་ཀྱང་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ཡིད་འོང་མཐོང་བ་ན་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཡུལ་དང་
ཡུལ་ཅན་དུ་ཞེན་པས་ཆགས། དཀའ་བྱུང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྤྲུག་པ་སོགས་
ཀྱི་སྦྱོ་ནས་ཆགས་པའི་སློ་དེ་སྦྱོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། འདིར་གང་ཤར་གྱི་རྟོག་
པ་དེ་ཉིད་མ་བཀག་པར་སྦྱེ་བཅུག་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོས་ཟེན་པར་
བྱས་དུས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་དང་བདེ་བའི་བྱུང་བ་མ་འགགས་ལ།
གཏད་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་ཟང་ཐལ་དུ་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་
སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་སྟེ། ཡུལ་མ་འགགས་མ་འདྲེས་པར་གསལ་གིང་
བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཞན་ལ་འདྲ་འགྱེབ་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡང་སྤྲུག་ན་ལམ་ཁྱེར་གྱི་མན་དག་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་

རང་བཞིན་ཡིན་ཚུལ་ཙམ་ནི་མདོ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་སྤྱོད་
 པ་ལ་འདུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡེ་
 ཤེས་གཞན་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །མི་འདོར་བ་ལྟ་ནི་བདུད་རྩི་ལྟ་མི་འདོར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གཙང་དམེ་གཉིས་སུ་མེད་པས་དོར་བྱ་མིན་པ་དང་། དག་
 པ་ཡིན་པས་ཀྱང་དང་དུ་བྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཙང་དམེ་མེད་པར་
 སྤྱོད་པ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་བྱོང་ཞིང་མཚན་མའི་རྟོག་པ་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་པ་དང་། བརྟལ་ཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་དངོས་གྲུབ་ལྟར་དུ་ཐོབ་པ་དང་།
 ཐབས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདུད་རྩིར་གྱུར་པ་དང་།
 རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་རྣམས་སུ་གནས་པས་ན་དང་དུ་བྱུང་བར་བྱའོ། །དངོས་
 གྲུབ་ནི་བཀའ་བཞིན་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་བས་དུས་དུས་སུ་བདུད་རྩིའི་མཚན་
 པ་མི་བཅག་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་དག་ཀྱང་ཟེལ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་
 མེད་པར་འཚལ་ཉོག་ཏུ་སྤྱད་ན་ཐོ་ཙམ་སྤྱོད་པས་རང་རྒྱུད་རྒྱུད་ཟེལ་ལ། རྟོགས་
 པ་གྲོང་དུ་གྱུར་ནས་ནི་ཆེད་དུ་སྤྱད་ཀྱང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་རྟོགས་
 པའི་ཉམས་དང་སྦྱར་ནས་དེའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་
 བརྟེན་པར་བྱསྟེ། རལ་གྱི་འགར་ཐབས་བསྐྱབས་པས་ཤིང་དང་ཞེ་དང་རལ་
 གྱི་དངོས་ལ་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་འདི་
 བརྟེན་པར་ཉོན་མོངས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོགས་བདེ་ལྟར་གྱི་ལམ་བྱུང་པར་

བ་དང་དུ་ཡིན་པ་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་དང་དུ་བྱུངས་པས་ཉོན་མོངས་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་སུ་གར་ན་ཀུན་འབྱུང་ལམ་བཤེན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། ཡང་རྣམ་
 སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཉིད་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གར་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
 ངོ་བོར་གྱུར་པའང་ཡིན་པས་ན། ལམ་ཆེས་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་
 ལག་གི་དམ་ཚིག་འདི་དག་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཟེལ་མོ་
 རྣམས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ལ་རང་གིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་
 དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་ལ་རྒྱས་པར་བྱེན་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུར་འགྱུར་ཏེ་གཞུང་
 གཞན་ན་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །མདོར་ན་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་ལས་མི་
 འདའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དངོས་སུ་འགྲུབ་པའི་དམ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་ཡིན་ལ། དེར་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་ཕན་པའི་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་རྒྱས་
 པར་བྱེན་ཆད་མེད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དང་འཚམ་པར་དེ་འདུལ་
 བའི་དམ་ཚིག་གི་རིམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་དེ་དག་གི་གནད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། ཐབས་ཆེན་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དམ་
 ཚིག་འདིར་སོ་བྱང་གི་ཚུལ་བྱིམས་དང་སྒྲོམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་འདུས་ཤིང་། འོག་
 མའི་སྤྱོད་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བྱུང་
 མོང་དུ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལྟ་ཅི་འོག་མ་དང་འགལ་བ་ལྟར་སྤྱང་བའི་སྤྱོད་
 པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་ཆེས་འཕགས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་ན་
 ཡུལ་བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཆད་བའི་སྒོ་ནས་རྩ་བའི་པམ་པར་གྱུར་པའི་

དངོས་པོ་བཞིར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། སོ་ཐར་ནི་གཞན་གཞོན་སྤྱོད་པ་
 ཅམ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ནི་དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པར་སྤྱིང་རྗེའི་བསམ་
 པས་མི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྤྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཡོན་
 ཏན་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་དོན་ལ་ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བདག་
 བསྟོད་གཞན་སྤྱོད་དང་སེར་སྤྱོད་ཆོས་ནོར་མི་སྤྱོད་བ་སོགས་པམ་པར་གསུངས་
 སོ། ། རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པར་ནི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གདེང་དུ་གྱུར་པས་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་མ་དམིགས་པས་ན་ལྟར་སྤྱོད་ཐོག་གཅོད་པ་སོགས་ལ་ཐ་མལ་
 པའི་ཡུལ་བསམ་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་ཅུང་ཟད་མེད་ལ། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
 མཁས་ཀྱི་མཛད་པས་ཀྱན་རྗེ་ཅམ་དུ་དོན་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བྱད་པར་
 ཅན་ཡིན་པས་ན། ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་ཆ་ནས་སོ་ཐར་དང་། གཞན་པ་ན་
 ལ་ཞུགས་པའི་ཆ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའང་འདི་ལ་ཆང་ཞིང་འདུས་ཏེ།
 ལྷགས་དཔུལ་དང་གསེར་དུ་རིམ་བཞིན་གྱུར་པ་ན་སྤྱོད་པའི་རིན་ཐང་སྤྱི་མ་ལ་
 ཆང་བ་བཞིན་དང་། ཡང་ཟངས་ཀྱི་སྤྱོད་གཅིག་ཆོལ་ཟངས་སུ་བྱས་ནས་བརྩོག་
 པར་གྱུར་པ་ལ། གཞོང་པར་བྱས་ཆོག་ཅང་ཞིང་། ལྟ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་བྱས་
 ཆོ་ཤིན་ཏུ་གཅོད་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་གཞུགས་བྱས་ན་མཆོད་པའི་གནས་
 སུ་གྱུར་པ་ལྟར། སྤྱོད་གསུམ་ཀྱི་ལས་རྣམས་ཉོན་མོངས་དང་མཆོངས་པར་ལྟན་
 པས་སྤྱད་ན་འཁོར་བར་འཆིང་བ་དེ་ཉིད། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སྤྱོད་གཅིག་

གིས་བཟུང་ནས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱོག་སྤྱོད་ན་བདེ་འགྲོ་དང་ཐར་པའི་
 རྒྱར་འགྱུར་ལ། ཐབས་ཤེས་ཆོན་པོས་ཟེན་པར་སྤྱད་ན་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། ཐབས་ཤེས་ཆོན་པོའི་ཡང་ཆོན་པོས་ཟེན་པར་སྤྱད་ན་བྱང་
 ཆུབ་ཆོན་པོ་ཚོལ་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་གནས་
 གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་འོག་མ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་
 མདོར་ན་མི་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོ་མོ་འཕྲད་
 པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་ཀྱན་སྤྱོད་གིས། དངོས་གཞི་ཁམས་དབྱུང་པའི་
 བདེ་བ་ལ་ཞེན་ཅིང་། མཐར་ཆགས་པའི་ས་བོན་སེམས་ལ་བཞག་སྟེ་འཆིང་
 བར་བྱེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆོན་པོ་ལ་འདུན་
 པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཀྱན་སྤྱོད་བསོད་ནམས་ཆོན་པོའི་རྒྱ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་
 དངོས་གཞི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་ཐུག་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུ་དང་།
 རྒྱང་སེམས་དབྱུ་མར་འཆིང་བའི་མན་ངག་གི་ཐབས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཐ་མལ་པའི་འདོད་བདེ་ཡེ་ཤེས་
 སུ་འཆར་བ་དང་། མཐར་ཐ་མལ་པའི་སེམས་བག་ཆགས་ཀྱན་སྤྱོད་པའི་ཆང་
 ཆོང་ལྟ་བུ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྟ་བུས་སྤེལ་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་
 ཏུ་འཕགས་པར་གྲུབ་སྟེ་གཞན་ལའང་དེ་ལྟར་ཅི་རིགས་པར་སྤྱར་རོ། །དེ་ལྟ་
 བ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་གྲུབ་ལ། ཡེ་ཤེས་
 ནི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བྱུང་བའམ་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་གི་སྤྱོད་ནི་

ལྟ་བུ་བཟུང་བ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། རམས་སྒྲོག་ལས། དེ་བས་དམ་
ཆོག་ཅེས་བྱ་བ། །རང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། བྱེད་པ་ཏུ་ཡོན་ཏན་བདུན་བཏགས་
པའོ། །དང་པོ་དམ་ཆོག་འདི་ནི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་དགོས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དགེ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོག་
ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་འདི་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན་སྒོ་དེ་ཆག་པ་ན་བཅུད་
གནས་པའི་ཐབས་མེད་པ་ལྟར་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཀུན་ལྟར་ཟ་བས་ན། དམ་
ཆོག་ནི་ས་གཞི་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་གི་གཞི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བསྐྱུ་བ་པར་བྱ་བ་ལ་མེད་དུ་མི་
རུང་བའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་ན་མཆོག་ཏུ་འཕགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་ཐོབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཐེག་པ་སྤྱི་ལྟུང་ལས་ལྟ་སྤྱོད་གྲོགས་
གསུམ་ཞེས་གཤམ་རབ་ཏིང་འཛིན་ལྟུང་བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་བཞག་
པའི་ལྟུང་བྲིམས་དེ་ཡང་། འོག་མ་ལས་གོང་མ་འཕགས་ཏེ་སོ་ཐར་གྱི་ལྟུང་
བྲིམས་ལས་བྱང་སྤྱོད་འཕགས་ལྟུང་ཆད་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན། ཐེག་ཆེན་
ནི་དམིགས་པ་ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་ལྟར་དེའི་གྲོགས་སྤྱོད་
པ་ཡང་དེ་ལྟར་འཕགས་ཏེ། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། རོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དང་།
བདག་མེད་གཉིས་དང་མི་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཏིང་དཔག་དཀའ་

བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་
ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་འཕགས་ལྟུང་ཆད་མེད་ཀྱང་། དེ་ཞིག་བསྡུ་ན་རྒྱུད་
འདི་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱལ་མཆོག་ཀུན་བཟང་གི་ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
བཏགས་པ་ལྟར་བདུན་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བའི་ཕྱག་རྒྱས་
བཏབ་པས་ཡོན་ཏན་བཅུ་ལ་བ་མེད་པ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལས་སྤྱོད་པ་ཅུ་མ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རིགས་མ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་མ་བཏབ་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་
ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་ཅུ་མ་མོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་
སངས་རྒྱས་གདོད་འགྲུབ་པར་འདོད་པས་ན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱས་མ་
བཏབ་ལ། སྒྲགས་བྲུ་མེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་སངས་མ་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ངང་ལྟུང་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ཏུ་
བཟང་བའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་ལྟུང་བ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འཛིན་རྟེན་པའི་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་བཀྲུ་གནས་དམ་པར་
མཐོང་བས་མཐུ་བྱིན་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཆོངས་
དབང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་བཀྲུ་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལྟར་མི་བཀྲུར་ལ། བྱང་
སེམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུར་མི་བཀྲུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཆེས་བཀྲུར་བ་

ལྟར། དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལྷགས་པའི་སྤྲོམ་པ་ཅན་དག་ལ་འང་གོང་གི་རིམ་
པ་དང་མཚུངས་པར་བཀྱར་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལྷགས་
པའི་སྤྲོམ་གི་དམ་ཚིག་ཅན་རྣམས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ཆེན་པོ་འཁོར་མ་མོ་
མཁའ་འགྲོ་དང་བཅས་པ་སོགས་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱང་མ་རྣམས་ཀྱིས། སངས་
རྒྱུ་བཞིན་དུ་བཀའ་ཉན་ཞིང་གཙུག་གི་ནོར་བུར་བཀྱར་བས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་
གོགས་ཀྱི་མཐུས་སྟོབས་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་རོ། །

གསུམ་པ། སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོམ་དང་སྤྱོན་
དུ་དགོངས་པས་བྱིན་རྒྱབས་ལྷུར་དུ་འབྱུང་བ་ནི། འཁོར་སྤྱུར་གྱི་སྤྲོམ་མཚན་
དང་ལྷན་པ་རྒྱལ་སར་འབྱུང་ངེས་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་
སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདུང་
འཛིན་པའི་ཞེས་ཉེ་བར་དགོངས་ཤིང་། རྒྱ་དྲངས་བར་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་
བ་ལྟར་ལྟ་སྤྲོམ་དག་པས་གོགས་དམ་ཚིག་ལྷན་ལྟར་བྱས་པའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
དག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱང་ལྷུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པའོ། །

བཞི་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་སྤྱོད་ཡུལ་མཐུན་པས་ན་སྤྱོད་ཡུལ་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། གསང་སྤྲོམ་པ་གདོད་ནས་དག་མཉམ་སྤྱང་དོར་
མེད་པའི་དོན་ལ་གནས་བཞིན་སངས་རྒྱུ་གི་མཛོད་པ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མཐུན་པར་ལྷགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྲོམ་པ་གཞན་
གཉིས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་། ས་ཆེན་པོ་

ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་སྤྲོམ་གི་དམ་ཚིག་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །

ལྟ་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིང་དུ་སྤྱོད་པས་འཛིགས་པ་དང་བག་
ཚབ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ནི། འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་དག་མཉམ་
ཆེན་པོར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་དོར་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིང་
ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྤྱོས་འཁོར་བའི་ཉན་མོངས་དང་སྤྲོམ་བསྐྱེལ་
གྱིས་བག་ཚབ་དང་། ལམ་ལས་ཉམས་པར་དོགས་པའི་འཛིགས་པ་ཐམས་
ཅད་མེད་པའི་རང་ཚུལ་ལ་གནས་པ་སྟེ། མི་ལམ་དུ་ཆུས་ཁྱེར་བ་མིས་པ་ན་མི་
ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་དག་མི་སྤྲུག་ཅིང་། གཉིད་སང་ན་སྤྱང་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱོག་
པར་ཤེས་ནས་གཉིད་སང་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་སྤྱང་
གཉིན་དུ་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་ཉན་མོངས་སྤྱོད་པའི་ལམ་ལ་རྩོལ་བ་མི་བྱེད་ཀྱི།
ཉན་མོངས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་མཚོག་གིས་ཟེན་པའི་ཤེས་
བཞིན་ཆེན་པོ་ལས་མི་ཉམས་པ་ཅམ་དུ་གནས་སོ། །

དུག་པ་བཀྱི་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྤྲོམ་པ་རྗེ་སྟོན་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་འདུས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་
ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

བདུན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ཀྱིས་སོར་ཆུད་པར་འབྱུང་བ་
ནི། ཉན་ཐོས་ཆོས་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་དབང་དང་། ལུས་དག་གི་

ལས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་བཟུང་བས། ཉམས་ན་རྩ་གྲོ་མོ་ཆག་པ་ལྟར་སྤྲར་གསོ་ཐབས་མེད་ལ། བྱང་སེམས་ཆོས་ཀྱན་དངོས་པོར་མ་ཞེན་པའི་དབང་དང་། སེམས་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་དབང་གིས་ཉམས་པ་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ནས་གིན་ཏུ་ལྷག་པར་བྱར་རུང་སྟེ། གསེར་བུམ་གྱི་སྟོང་ཆག་རལ་དུ་གྱུར་པ་མགར་བ་མཁས་པས་སྤྲར་བས་ལྷག་པར་བྱར་བའུ་བ་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲལ་ན་ནི་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་དབང་དང་སྦྱུ་མའི་རོལ་པ་ལ་རིག་པ་དབང་བསྐྱར་བ་གཙོ་བོར་འདོད་པས་ཉམས་པ་རྣམས་གཞན་ལ་མ་བཏྱེན་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་གསོ་རྒྱས་ཏེ། གསེར་དབུལ་གྱི་སྟོང་ཆོམ་པ་མགར་བ་མེད་ཀྱང་རང་གི་རྩོལ་བས་བཅོས་བའུ་བ་པ་ལྷ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་བདུན་དང་ལྷན་ལ་རྒྱས་པར་བྱེན་ཆད་མེད་དོ། །ཡང་ན་ཡོན་ཏན་དང་པོ་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་དམ་ཆོག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡིན་ལ། བཞི་པ་དང་ལྷ་པོ་པོ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལྷར་བྱས་ན་འང་རུང་ངོ་། །མདོར་ན་དམ་ཆོག་ནི་མི་འདའ་བ་སྟེ། ལྷ་བའི་དོན་ལས་མི་གཡོ་བ་དང་། དཀྱིལ་ལོར་ལ་གནས་པ་དང་། དབང་གི་དོན་རྒྱད་ལ་འཛིན་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་སྦྱོད་པ་དང་སྦྱབ་པ་དང་། མཆོད་པ་དང་བྲིན་ལས་དང་སྤྲལ་དང་བྱལ་རྒྱ་རྣམས་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་དམ་ཆོག་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་མི་མཐུན་བྱོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་འགོག་པ་ནི་དགག་པའམ་སྤྱང་བའི་དམ་ཆོག་སྟེ། ཀྱན་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་སྤྲལ་གྱི་ལམ་ལས་

མི་འདའ་བར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་དོ་རྩེ་སྤྲལ་གྱི་ཚུལ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་གནས་པའི་བྱིར་དགག་སྦྱབ་བྱང་དོར་དང་བྲལ་བར་མེད་པ་བྱལ་བ་ལྷན་གྲུབ་གཅིག་པུའི་ཚུལ་དུ་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་མཐར་ཐུན་པར་གསུང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱད་ལས། མཉམ་ལ་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡི། །མཉམ་པའི་དམ་ཆོག་ལ་གནས་ན། །མཉམ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ཐོབ་འགྱུར་བས། །འདས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དམ་ཆོག་གི་སྐབས་བསྟན་ཏོ། །བདུན་པ་སྦྱབ་པ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། སྦྱབ་ཚུལ། དགོས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་། ལེ་ལེ་སྦྱོར་སྟོམ་མེད་པ་ཡིས། བེ་ཆོམ་མེད་པར་བསྦྱབས་བྱས་ན། །དཀྱིལ་ལོར་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །དོ་རྩེ་གསང་མཆོག་དམ་པ་འཐོབ། །ཅས་དང་། བསྟེན་པ་དང་ནི་ཉེ་བསྟེན་དང་། སྦྱབ་པ་དང་ནི་སྦྱབ་ཆེན་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཡང་སྤྲ་རྩ་ལེ་སྦྱོར་ལས་ཀྱན་ཏུ་ལེན་པ་སྟེ་འདོད་པའི་དོན་ལེན་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའམ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྦྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡང་སྤྱི་ལོ་སྦྱོར་ལས་དངོས་གྲུབ་སྟེ་བསྦྱབ་པར་བྱ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རིམ་པ་སྦྱ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་དང་དེ་སྦྱབ་པ་ལ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་གིས་བརྗོད་ལ་ངོ་བོ་ནི་གསང་སྤྲལ་གྱི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་གང་འདོད་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྟེན་སྦྱབ་

གྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་བསྐྱུས་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་བསྐྱབ་བྱེ་འོ་ནས་དབྱེ་ན་ཐུན་མོང་དང་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཐུན་མོང་ལའང་ལས་ཕྱ་མོ་དང་ཚན་པོ་གཉིས་དང་། མཚོག་ལའང་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

དེ་ཡང་རོ་ལངས་ཚེ་དང་བྲ་སྐྱབ་སོགས་གསུངས་པ་ཐུན་མོང་དང་། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་དང་ཚོགས་སྐྱབ་དང་སྤྱན་སྐྱབ་སོགས་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་བྱི་རོལ་གྱི་ཡོ་བྱད་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རྩལ་དང་། བར་དག་གིས་སྤྲུགས་བསྐྱུས་པ་དང་ཡིད་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་པ་དང་ཉ་ཉངས་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྩལ་བ་དང་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་དག་གཉིས་ལྡན་སྤྱུལ་ལྡན་བཞི་ལྡན་དང་སོ་སོའི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རྩལ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཕྱ་མོ་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པའི་མིང་འཇུག་ཀྱང་། སྐྱབ་པ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱབ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་ལྷུང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ནའང་། ལས་ཕྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་ན་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་

ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གནས་སྐྱབས་གྱི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དེ་དག་སྐྱབ་མི་རུང་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐོན་ལས་དང་སྐྱབ་པ་ལ་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅིན། ཐོན་ལས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མོད་གྱི་སྐྱབ་པ་ཐབས་དང་ཐོན་ལས་ཐབས་བྱུང་གི་ཕྱོག་པ་ནས་མི་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀའང་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མོད་ཀྱང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་བྱེད་ཡོད་པ་སོགས་སོ་སོའི་འདུ་ཚུལ་དང་དབྱེ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རོ་བོས་དབྱེ་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱབ་པ་དང་རྩོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་བསྐྱེན་པ་དང་སྐྱབ་པ་གཉིས་སམ། དེ་རེ་རེ་ལའང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བསྐྱེན་པ་དང་ཉེ་བར་བསྐྱེན་པ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་པ་ཚེན་པོ་སྤྱོད་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེད་པར་ཅན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་ཚོགས་སྐྱབ་བསྐྱུས་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་ལ་སྐྱབ་པ་བྱེད་པར་ཅན་བྱ་སྤྱུལ་ན། རྒྱ་དང་རོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་ཚད་བ་དང་ནང་རྩལ་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཚོགས་པའི་མཐུས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲུག་པར་གྱུར་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་རྒྱན་ཆགས་སུ་བརྩོན་པས་འབྲས་བུ་བར་ཆད་མེད་པར་ཐོབ་རུས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཟག་པ་མེད་པ་རིག་འཛིན་གྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཚོམ་བུ་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི། ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་སྐྱབ་པའི་གཞི་བཟུང་།
 བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིས་གཞུང་བསྐྱངས་པས། འབྲས་བུ་རིག་འཛིན་རྣམ་
 བཞིའི་གོ་འཕང་ཞག་སོ་དུག་སོགས་དུས་ལྷུང་བར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་ནི། གནས་དུས་སྟོན་འཁོར་རྩལ་དང་ལྟ་ལས་དང་པོ།
 དབྱེད་ལེགས་ཤིང་བར་ཆད་མེད་ལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་གནས་གང་ཡིན་པའོ། །
 གཉིས་པ་རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་བབས་
 པ་ན། ཐོག་མར་ཚོས་གྲངས་དང་གཟའ་སྐྱར་དུས་གྱི་སྒྱུར་བ་སོགས་བཀྲ་ཤིས་
 པ་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོའི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་
 གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པའོ། །
 གསུམ་པ་གསང་སྤྱུགས་ཟབ་མོའི་གཞུང་ལ་མཁས་ཤིང་དོན་ལ་རུས་པ་རྟེན་
 པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོར་འོས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །
 བཞི་པ་རྒྱལ་ཐེབས་དང་གཟུང་མ་གིང་དང་ཀླུ་དང་སྐྱུན་པ་དང་ཕྱག་ཚངས་
 པ་སོགས་སོ་སོའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཟབ་མོ་དེར་འདུ་བར་
 འོས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པོ་མོ་ཚོམ་བུ་དུ་བསྐྱབས་པའི་ལྟ་ཡི་གྲངས་དང་མཉམ་
 པའོ། །
 ལྟ་པ་འཚོ་བ་ཟས་ནད་སྒོག་སྒྲན་དགོས་པ་ཡོ་བྱད་སྐྱབ་པ་རྩལ་དང་བཞི་མ་ཚང་
 བ་མེད་པར་འདུ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་

ནས་སྐྱབ་པ་ཟབ་མོ་ལ་བསྟེན་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི། ཐོག་མར་
 ལྟ་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་པ་དང་། དེ་ལས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པ་ལ་
 མངོན་དུ་སྒྲོགས་པར་གྱུར་པ་ཉི་བསྟེན་དང་། དེ་ནས་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པ་དང་།
 དངོས་གྲུབ་སྐྱངས་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་དང་བཞི་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་འགལ་རྒྱུན་བསལ་བའི་སྤྱད་དུ་སྤྱི་མཚམས་བཅད་པ་དང་དམ་སྤྱི་མནན་
 པ་དང་ནང་གི་མཚམས་བཅད་པ་བྱས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞེངས་པར་བྱའོ། །
 དེ་ལའང་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་རྩལ་སྒྲོབ་མ་ལྟ་སྟོན་དུ་བྱ་བ་སྒྲོན་
 འགོ་དང་། མ་ཏྲི་བསྐྱལ་བའི་ཁོག་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་གནས་སུ་
 གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྲིས་ཤིང་དེར་སྐྱབ་རྩལ་བཀོད་ལ་དེ་དང་
 གཞན་ཡང་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཚུལ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དངོས་
 གཞི་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ་བཟུངས་ཤིང་མཚོན་པ་སྤྱི་ཚོགས་བྱ་བ་དང་།
 དེར་འཇུག་ཅིང་དབང་ལོད་པ་རྩལ་ཏེ་དེ་ཡན་ཆད་ནི་བསྟེན་པའོ། །དེ་ནས་སྐྱབ་
 པའི་གཞུང་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱངས་ནས་བསྐྱས་སྒྲོམ་ལ་འབད་པས་དངོས་གྲུབ་
 ཉི་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ནི་ལྟ་ཉི་བར་བསྟེན་པའོ། །དེ་ནས་ཞི་བ་ཡིན་ན་ཁྱོ་
 བོར་གནས་བསྐྱར་བའམ་སྤྱི་མ་བསྐྱབ་པའི་ཞི་ཁྱོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་འཕྲོ་འདུའི་
 དམིགས་པ་དང་། བསྐྱས་བརྗོད་ལ་འབད་ཅིང་བཟའ་བཏུང་རྒྱན་གོས་སོགས་
 འདོད་ཡོན་བདེ་སྟོང་དུ་རྩལ་བ་དང་། བྱོ་གར་བྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ལྟ་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་མངོན་

དུ་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ལོ། །དེ་ནས་དངོས་གྲུབ་བྱུང་བར་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉི་མ་རྒྱབ་ནས་སྐྱེ་ཤིངས་མ་གཤར་བའི་བར་གྱི་མཚན་གཅིག་ལ་སྟོན་ལ་འསྟོ་འདུ་ལམ་དུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་དང་། བཅ་གྲུབ་སྟོལ་བ་ལམ་དུ་བྱས་ཏེ་དབྱ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་དང་། ཐོ་ཤིངས་སྟོར་བ་ལམ་དུ་བྱས་ཏེ་ཡུམ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་དང་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་དཀྱིལ་ལོའོ་བའི་སྐྱེ་གསུང་བྲགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་སྐྱབ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རིམ་བཞིན་དྲངས་ནས་འཕགས་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྟོགས་པ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ཐོབ་ཟེན་པ་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ན་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞིར་འགྱུབ་པར་འགྱུར་པོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། རི་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མདུན་དུ་བཞག་པའི་ལྷ་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུང་དམིགས་པའི་རྟེན་ལ་སྟོབ་བཞག་ཅིང་གོམས་པའི་སྟོན་ནས་ཉམས་ལྷ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་པས་སྤྲང་མིན་ལྷ་སྐྱེའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྩལ་འབྱོརས་པ་ན་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་ཅོད་ཅིང་དམ་ཚིག་བཟུང་ལ་གདམས་ངག་བསྐྱབ་པ་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་ ཅེ་གཅིག་ཏུ་ལྟར་བསྟོམ་པ་ཉི་བར་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་ བརྟན་པ་ཐོབ་པ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ མཐར་ཕྱིན་པ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ། །

གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་ལ་ཐབས་མཚན་བཅས་གྱི་རྫོགས་རིམ་དང་། ཐབས་བྱུང་མཚན་མེད་གྱི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་གྱི་དང་པོ་རང་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་སྤྲ་བྱིག་དང་རྒྱུད་སྟོར་གཏུམ་མོ་རྣམས་གྱིས་བདེ་སྟོང་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པར་བྱ་བ་བསྟེན་པ་དང་། གཞན་ལུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་དབང་གཟུང་ལྡོག་བྱེད་གྱི་སྟོར་བས་ལྷན་སྐྱེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་སྐྱབ་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཐབས་དང་ཐབས་བྱུང་གི་དབྱེ་བས་བསྟེན་སྐྱབ་བཞིར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། རང་ལུས་ཐབས་ལྷན་ལའང་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། གོམས་པ་བརྟན་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་རིམ་པས་བསྟེན་སྐྱབ་བཞི་དང་། གཞན་ལུས་ལའང་གདམས་ངག་ཤེས་ཤིང་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་སྐྱེ་གསུང་བསྟེན་པ། ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་དོ་རྩེ་དང་པདྨ་མཉམ་པར་སྟོར་བ་ཉི་བསྟེན། དགའ་བ་སྤྲ་མ་གསུམ་སྐྱེས་པ་སྐྱབ་པ། ལྷན་སྐྱེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་སྐྱབ་ཆེན་པོ། ། དེར་མ་ཟད་དགའ་བ་བཞི་ཡང་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིར་གནས་ཏེ། སྤྲ་མ་རྒྱ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཆུན་པོ་བཞག་པ་ལོ། །མདོར་ན་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་འདི་དངོས་གྲུབ་གང་བསྐྱབས་ཀྱང་དེ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་ལམ་དང་། དེའི་རྒྱ་སྤྲ་མ་སྤྲ་གཉིས་སུ་སྟེ་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་འང་བྱར་བྱང་བས་ན་ལམ་ལྷ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ཉམས་ལེན་བྱན་གཅིག་ལ་སྐྱར་བའི་བར་གྱི་སྟོར་ཚུལ་སྤྲ་ཚོགས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི་མཚན་མེད་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་མཚན་བཅས་ཀྱི་ལམ་
མཐའ་དག་ཀྱང་འདི་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། རིམ་གྱིས་པས་ལམ་
དེ་དག་གི་ཐབས་གོམས་པ་ལས་གདོད་འདི་ལ་འཇུག་ཅུས་ཤིང་། ཅིག་ཅུ་
བའམ་རྫོགས་ཆེན་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དག་ནི་ཐབས་
ལྷ་བདེ་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པར། སྤྱི་མའི་མན་ངག་དང་བྱིན་སྒྲབས་འཕོ་བ་ཁོ་
ནའི་སྟོབས་ལས་ཚུལ་འདི་ལ་འཇུག་ཅུས་སོ། །གང་ལྟར་ཀྱང་འདི་ནི་རྫོགས་
རིམ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དམ་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་མའི་མན་ངག་གིས་
རང་གི་སེམས་ཉིད་རིག་སྟོང་གཏུག་མ་སྟོས་བྲལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐད་
ཀར་རྩེན་པར་ངོ་སྟོན་པ་ལྟར་དགག་སྒྲུབ་བཅས་པ་སྟོན་མེད་པར་འཛིག་པ་
སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ངོ་སྟོན་གྱི་མན་ངག་ཐོས་པ་ནི་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ཏེ། རང་བཞིན་
ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་འཇུག་པའི་བྱིར་མིག་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །
དེའི་དོན་རང་གིས་གོ་བ་ནི་ཉེར་བསྟེན་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །
གོ་བ་བཞིན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱོད་བ་ཐོན་
པ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གོམས་པ་བརྟན་ནས་
ལམ་གྱི་བྱ་རྩིས་དང་ཐེག་བརྒྱུད་གྲུབ་མཐའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ་རྫོགས་
པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་གདེང་ཐོབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་
བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་འདིར་འཇུག་
པ་ནི་མཚན་མ་རྫོགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འཇུག་མི་ཅུས་ཏེ་རང་རིག་པ་རྩལ་གྱིས་

འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་བཅོས་པར་འཛིག་པ་ནི་བཞག་ཐབས་ཡིན་ལ།
དེ་ལས་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་དུ་ཤར་
བ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟེ་བཞག་ཐབས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །
གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ལམ་བསྐྱབས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་
བའི་ཡེ་ཤེས། སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས། ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་
རིམ་པའི་ངོར་བཅོས་མའི་ལྟ་སྒྲུབ་ཤར་བ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་འོད་གསལ་
གྱི་ངང་ལས་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ། རྒྱུང་སེམས་ཅམ་ལས་
གྲུབ་པའི་ལྟ་སྒྲུ་སོགས་སྤྱི་བ་བ་མེད་པ་རང་སྤྱི་བ་ཅམ་དུ་ཤར་བའོ། །
གཉིས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཏིང་འཛིན་བརྟན་པས་ལྟར་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་ཏེ་མི་དམིགས་
པར་བསམ་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་པས་མཚན་བཅས་ཐབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་བ་བཞི་ཉམས་སུ་ཕྱོད་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཐ་མའི་དུས་
སུ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་འོད་གསལ་མཐོང་བའོ། །
གསུམ་པ་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་དབྱིངས་རིག་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་རང་
གི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་གསལ་མ་བཅོས་ལྷག་པར་ཕྱོད་བས། བཅོས་
མས་བསྐྱེད་པ་དང་ཐབས་ཀྱི་འབད་རྩིས་དང་བྲལ་བར་གནས་པ་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་གསུམ་ཀྱང་དག་པ་དང་མཉམ་པ་དབྱེར་མེད་པའི་
གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་ཀྱང་། ངོ་བོ་ལ་སྒྲུ་ལུས་
ཀྱང་སྟོང་པར་སྤྱང་། འོད་གསལ་ཀྱང་རང་སྤྱི་བ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པས་ཟུང་

འཇུག་ཡིན་མོད། གཙོ་ཆེ་ཆུང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏེ། །དེ་དང་མཆུངས་པར་
དག་མཉམ་ཞེས་པའི་མིང་འདི་དག་གྲང་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་འདོམས་ན་སོ་སོའི་
ཕྱོག་ཆ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། གང་རུང་རེས་གྲང་གཉིས་ཀ་སྟོན་ཏེ། དག་
པ་ཞེས་སྒྲིས་པས་ཀྱན་རྫོང་ཕྱོད་དག་པ་དང་། དོན་དམ་སྒྲིས་པའི་མཆོན་
མས་དག་པར་སྟོན་ལ། མཉམ་པས་གྲང་ཀྱན་རྫོང་ཕྱོད་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་
ཅན་དབྱེར་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲིས་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་
སུ་མཉམ་པར་སྟོན་པས་ན། ཆོག་དེ་གཉིས་གང་བརྗོད་གྲང་ཡེ་ནས་སངས་
རྒྱས་པའི་དོན་མཆོན་པར་རྣམས་པས་ན་རྒྱད་ནམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲ་ཆོགས་
སུ་གསུངས་པ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲ་ལུས་སོགས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་
འདི་ལ་ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་དང་། ཉམས་ལའང་བཟན་མི་བཟན་
སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ལ། དབྱེ་སྒྲ་གཞན་ཡང་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་མཐུན་
པའི་ཆོག་དོན། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་དོན། མཆོན་བཅས་
རྫོགས་རིམ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲས་དོན། མཆོན་མེད་རྫོགས་ཆེན་ནམ་འབྲས་
བྱ་དང་མཐུན་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཏེ་ཚུལ་བཞི་པོ་འང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་དུ་
ཡོད་ལ། ཚུལ་བཞི་པོ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་དོན་ལས་སྤྱི་མ་འཕགས་ཤིང་། ཐམས་
ཅད་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་གཞིལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཕྱ་ཐེག་
སོགས་གོམས་པའི་ཉིང་འཛིན་ཁོ་ནས་སྟོང་བཞིའི་ཉམས་སྟོང་བྱངས་པ་དང་།
སྟོམས་འཇུག་དང་གཉིད་འབྲག་དང་འཆི་བའི་སྐབས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཟིན་ཚུལ་

ནམས་སྤྱི་ཙམ་དུ་འབྲེལ་དང་། རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་གཡོ་བ་ཕྱ་མོ་འགོག་ཚུལ་ལ་བྱད་
ཆེ་ལ། གང་དུ་རྒྱུང་སེམས་ཕྱ་མོ་མ་ཐིམ་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་
མིན་ཞིང་། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀྱན་རྟོག་བཞིན་པ་དང་བཅས་པ་མཐའ་
དག་ཐིམ་པའི་འོད་གསལ་བའི་དབྱིངས་རིག་གདངས་མ་འགགས་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ནི། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་སྤྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི་སེམས་
མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་མིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་དབྱིངས་དང་རོ་
གཅིག་པ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རིག་གདངས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲུང་སྟོང་བྱང་འཇུག་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་བརྗོད་བྱ་དགོས་པ་མང་ཡང་གཞན་དུ་བཤད་པར་
བྱའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་གྲང་གསུངས་ན་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པར་
ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སྟོ་གོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཅི་སྟེ་ནམ་མཁའ་ཉོན་
མོངས་བྱ་བར་རུས། །དེ་ལ་རྗེས་གྲང་བསྟན་པར་རུས་སྤྱིད་གྱི། །རང་བཞིན་
འོད་གསལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་ཉོན་མོངས་བྱར་
མི་རུས། །ཅེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་འདོད། །དེ་ནི་སྟོ་བྱར་ཉེས་པས་མ་རུང་བྱས། །ཆོས་ཉིད་སེམས་ལས་
གཞན་པའི་སེམས་གཞན་ནི། །འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྗོད་དོ། །
ཞེས་དང་། རྒྱད་སྟེ་མ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འབྱུང་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱང་འདོད་

ཆགས་སོགས། གྲོ་བུར་བྱི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། སྐྱབས་འདིར་གཞི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་ལ་གོ་
 བ་རྒྱལ་མ་མ་ཆགས་ན་གཞི་འོད་གསལ་གཏན་ལ་དབབ་མི་རུས་ཏེ། འོད་
 གསལ་ཞེས་པ་སྟོང་པ་མེད་རྒྱུ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བཟུང་ན་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་
 མཐའ་དག་ལོག་པའི་ཆོན་སེམས་གཏན་མེད་ལ། སེམས་མེད་ན་སྟོང་པ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་སུ་ཞིག་གིས་ངོས་ཟིན་པར་བྱ། གལ་
 ཏེ་ཐ་མལ་པའི་སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བཟུང་ཞིང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་
 གྱི་རྟོག་དཔྱད་ཀྱང་གནས་རྟེན་པར་སྒྲིབ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཀྱང་རྟོག་
 གཞན་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་ཅིང་ཕྱིར་མི་རྟེན་དེ་ཚུལ་མཚུངས་སོ། དེས་ན་སེམས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ནས་དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་
 པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་། ཡེ་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་
 བར་གནས་པ་ལ། གྲོ་བུར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཀྱན་རྟོག་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་དང་བྲལ་
 བའི་སྐབས་ན། ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རང་གི་རྩལ་ལས་ཤར་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མེད་པར་རང་གསལ་དུ་ཕྱོད་བལ་འོད་གསལ་
 མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། རང་རྩལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་གཡོས་ན་ནི་འབྲལ་བའང་མིན་
 ལ་གྲོལ་བའང་མིན་ཏེ་གཞི་ཙམ་དུ་གནས་སོ། རང་རྩལ་ལས་གཡོས་པ་
 དེ་ཉིད་རྒྱུན་ལས་གོལ་ཏེ་གཞི་དང་མི་མཐུན་པར་གཟུང་འཛིན་ཅན་དུ་སོང་ན་
 སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་འབྲལ་བ་ཡིན་ཞིང་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་གྱི་

གཞི་འཛིན་པ་རྩ་སོག་གི་གཟེབ་ལྟ་བུའོ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤར་ན་ཡེ་ཤེས་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་མེ་དང་འབྲ་བར་གཟུང་འཛིན་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་
 ཆང་ཆིང་ལྟ་བུ་རྒྱུམས་སྒྲིག་པར་བྱེད་ཅིང་རྒྱུམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་ན་འདི་
 གཉིས་གནད་མ་ལོག་པ་གལ་ཆེའོ། རྒྱུམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་
 རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྒྱུམས་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་ལ། ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱིས་སུ་ནི་ལས་རྒྱུམས་སོགས། ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ནི་རྒྱུམ་པར་འབྱེད། ཟུང་དང་། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཤེས་པས་ནི། བྱིར་ཡང་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
 སོ། རྒྱུམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་འདི་གཉིས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། ཡུལ་རི་བཞིན་མ་རིག་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་
 དང་། རི་བཞིན་རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་ཡོད་ལ། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་རྒྱུམ་ཤེས་
 ལོག་ཀྱང་འདི་མི་ལྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་ན་འང་
 ཆབ་མོམ་དང་ཆུ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་འབྲལ་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་རང་ནས་འབྲལ་
 སྒྲར་གྲོལ་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་རང་དུ་གྲོལ་ཆུལ་ཤེས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་
 སྟེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། བྱི་ལོ་པའི་བསྟན་བཅོས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རིག་པ་མིན་ལ་རིག་པ་ཞེས་པ་གང་ཞེན་ནད་རིག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འགྱུར་
 མེད་གྱི་བདེ་བ་དག་ཀྱང་སྟེ་དེ་དག་འཛིན་རྟོག་འདིར་ནི་བྱུང་པ་རྒྱུམས་ཀྱིས་
 རབ་གསུངས་ཉིད་དེ། དེ་གང་ཞེན་གང་དུ་འཛིན་རྟོག་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་

ཏུ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་གིང་གི་མི་ཡི་བདག་པོ་སྒྲུབ་ཡང་གང་དུ་ཐིམ་པ་འོད་གསལ་མི་འགྱུར་བ་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞི་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་པ་ཡང་། ཆོས་དབྱིངས་སྒྲུབ་སྟོང་བྱུང་འདུག་ཡིན་པས་ན་སྟོང་རྒྱུ་ཙམ་མིན་པར་རིག་གནདས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པ་དང་། རང་གི་དོ་བོ་འབྱུང་གོལ་ལས་འདས་པ་དེ་ལས་མ་གཡོས་པས་ན་མ་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་གི་གཞི་ལས་རྩལ་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་བཞིན་པར་རྟོགས་ནས་གོལ་ཟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ནོར་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །གཞི་ལས་གཞི་སྒྲུབ་འཆར་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་འབྱུང་གོལ་འབྱུང་ཚུལ་འབྱུང་བ་གཞི་ལ་ལྟོག་ནས་སྒྲུབ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པའི་ཚུལ་རྣམས་རྩོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཁོན་ནས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སྤྱི་ཙམ་ནི་གཞིའི་སྐབས་སུ་འདྲ་སྒྲུབ་ཟེན་ཏེ། །དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རྩོགས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་དབྱུང་བསྐྱེད་ཏེ། གང་ལ་གང་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཆང་བའི་སྟོན་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བདེ་ཞིང་གྱུར་བ་མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་གསང་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པ་འདི་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཡང་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །མདོར་ན་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དོན་མཛོན་

དུ་གྱུར་ནས་མཐར་ཐུག་གི་གཏན་སྤྱིད་ཟེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་དགྱིལ་འཁོར་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དམ་ཆོག་དང་དབང་དང་མཚོན་པ་དང་སྒྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་དང་ལྡན་པར་བརྩོན་འགྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་དངོས་གྲུབ་གྲུབ་པར་བྱས་ནས། གཞན་དོན་ཏུ་ཐིན་ལས་སྒྲ་ཆོགས་རི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་བྱེད་པས་ན་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་འདུག་ཅིང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་སྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲུབ་ཙམ་ཡིན་ལ་རང་སེམས་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་ཤེས་ནས་མཉམ་རྩོགས་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་རང་དུ་གནས་པ་ན་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་ལས་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞི་གང་ནས་ཀྱང་། །རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྟེན་མི་འགྱུར། །སེམས་ཉིད་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་གཞན་ནས་མ་འཛོལ་ཅིག །ཅས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བརྩོན་འགྱུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཐིན་པ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་བསྐྱེད་ཏེ། །

བརྒྱུད་པ་མཚོན་པ་ལ། དོ་བོ། དབྱེ་བ། མཚོན་པའི་ཚུལ། དགོས་པ་བཞི་ལས། དང་པོ། སྐལ་ལྡན་གསལ་བའི་བྱེད་པར་གྱིས། །རིམ་གྱིས་ཡང་ན་ཅིག་ཅར་དུ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་སྦྱོར་ཞིང་། །མཚོན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་རིམ་སྒྲུབ་སྟེན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའམ། ཡང་ཡང་དགྱེས་པ་བསྐྱེད་པའམ། བཀྱར་བའི་དོན་ཅན་ཏེ། དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའམ་ལྟ་མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་ལས་སྒྲུབ་པ་ཀུན་

གྱི་སྒོན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སམ། བཀྱར་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེས་པ་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་མཆོད་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་སྒོ་
 གསུམ་གྱིས་བཀྱར་ཞིང་མཆོད་པའི་བསམ་པས་སྤྱི་དང་ནང་གི་དངོས་པོ་སྒྲ་
 ཆོག་སྒོན་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །
 གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཐུན་མིན་སོ་སོའི་དབྱེ་བ། ཐུན་མོང་ཆོག་སྤྱི་ལོ་ལོ་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱི་འཛིན་ཉེན་དང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་
 པའི་མཆོད་པ་དང་། སྤྱི་ན་ཡོད་པ་དང་སྤྱི་ན་མེད་པ་དང་། དངོས་སུ་བཤམས་
 པ་དང་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་དང་། ཞིང་དང་བསམ་པ་དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་
 ལས་ཐུན་མོང་དང་བྱུང་པར་གྱི་མཆོད་པ་དང་། ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་ནང་སྒོ་གསུམ་
 གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་དང་། བྱི་རོལ་རྩལ་དང་ཡོ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱེས་པ་གཉིས་
 དང་། རྣམ་པའི་ཆ་ནས་བཀྱར་སྤྱི་དང་ཟང་ཟང་དང་སྤྱི་བའི་མཆོད་པ་གསུམ་
 དང་། བྱི་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་པ་འཛིན་ཉེན་ན་ཉེར་སྤྱི་དུ་འོས་པའི་རིགས་
 རྣམས་སྤྱི་རྒྱུད་སོགས་སུ་འདམ་མཆོད་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་། བྱི་ཐུན་
 མིན་བྱུང་པར་གྱི་མཆོད་པ་རྣམས་ནང་པ་རང་གི་མཆོད་རྩལ་ཉེན་རྩལ་སྒོར་
 རྩལ་སྤྱི་བའི་རྩལ་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །གསང་བ་སྤྱི་དུང་གི་མཆོད་པ་
 དུག་ལུ་ཡེ་ཤེས་ལུ་མཆོད་པ། སྤྱི་འཛིན་བདེ་བ་ཆེན་པོར་མཆོད་པ་སྤྱི་ལུ་བ་
 དག་མཉམ་ཆེན་པོ། སྒོ་མ་པ་སྤྱི་འཛིན་གཞིར་བཞུགས། སྤྱི་དུ་གང་ཤར་རང་
 གོལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ལུ་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་

ངོ་བོའི་རིགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉེར་སྤྱི་དུ་གྱི་མཆོད་པ། བྱི་ཉེར་སྤྱི་དུ་གྱི་མཆོད་པ།
 གསང་བ་སྤྱི་ལུ་གྱི་མཆོད་པ། དེ་ལོན་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་མཆོད་པའོ། །
 དང་པོ་བྱི་མཆོད་ལའང་། དུག་རྒྱ་གར། བསྐྱེད་པ་སྤྱི། ཉིང་འཛིན་ཡིད། སྤྱི་
 ཆོག་སྤྱི་འདོད་ཡོན། མུད་བྱུང་མཐུན་རྩལ། བྱུང་འཕགས་ཐབས། སྤྱི་འཛིན་
 གཞིར་བཞུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ལའང་རྒྱུད་པའི་
 གོ་ལག་པའི་གར་མིག་གི་ལྟ་སྤྱི་ལུ་གྱི་འདུག་ཚུགས་གར་གྱི་ཉམས་ལ་
 སོགས་པའི་ཐུག་རྒྱུད་རྣམ་པ་མང་དུ་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལའང་དབྱེད་ཀྱི་
 ཆ་ནས་ཤ་ཏ་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་འགྱུར་ཞིང་། ཆོག་གི་ཆ་ནས་ཐུགས་
 དམ་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་
 མཆོད་པའི་རྣམས་ཆོག་སོགས་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །
 གསུམ་པ་དང་གྲུས་གྱིས་གཞི་བཟུང་ནས་ཉིང་འཛིན་གྱིས་མཆོད་པའི་སྤྱི་ན་
 རབ་འབྱུངས་སུ་སྤྱི་ལུ་ཤེས་རབ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །
 བཞི་པ་ལ་ཉེར་སྤྱི་དུ་བདུན་དང་། འདོད་ཡོན་དུག་དང་། བྱི་ཐུག་ཏུ་གོས་རྒྱུན་
 བཟུང་བུང་ཡོ་བྱེད་གནས་ཁང་ཡུལ་སྤྱི་གསུང་འབྱོར་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 སོ། ། །
 ལུ་པ་ནི་ལྟ་དང་སྤྱི་ལུ་རྣམས་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཆོད་རྩལ་དང་
 ཉེན་རྩལ་གཞུང་ལས་གྲགས་པ་རྣམས་སོ། །
 དུག་པ་ནི་སྤྱི་ན་སྤྱི་ལུ་སོགས་པ་སྤྱི་ལུ་ལ་ཐུན་མོང་པའི་མཆོད་པ་ནི་

ལྷ་རྒྱལ་ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་སྤེལ་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་མཆོད་པ་གཞན་ལས་འཕགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་སྒྲོལ་གི་མདོས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོགས་ཆུང་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཇི་སྟེད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཡོན་ནོ། །

བདུན་པ་ནི་སྤྱང་ཞིང་སྤྱིད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྒྲོས་སྒྲངས་ཏེ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱན་མོང་གི་ཐེག་པར་ཞིང་ཁམས་འབུལ་བ་དང་ཚུལ་འདྲ་ཡང་། འདིར་ནི་སྒྲོད་བཅུད་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དག་མཉམ་བཤེས་བཞེས་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་བཤེས་ཆོད་པའི་བྱ་བ་ཆུང་འབུལ་བ་སྟེ། འདི་ལ་སྤྱང་སྤྱིད་གཞིར་བཞེངས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལམ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་མཆོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནང་མཆོད་ལ། དམ་ཇུས་བདུད་ཅི། དམར་ཆེན་རྟུ། བ་ལིང་གཏོར་མ་གསུམ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་རྩོམ་པ་ལྷན་ཀྱི་ཅུ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་ཁམས་རྒྱལ་པར་དག་པའི་མཆོད་པ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་གཤམ་བ་དག་ཀྱང་ཡོན་ནོ། །

གསུམ་པ་གསང་མཆོད་སྒྲོར་སྒྲོལ་དངོས་སུ་གསུངས་ལ་གཞན་ཡང་དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལ། དུག་གསུམ་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་སུ་མཆོད་པ་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་སྤྱང་སྤྱིད་དག་མཉམ་བཤེས་བཞེས་པའི་སྤྱིར་སྤྱང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྒྲོས་སྒྲངས་ཏེ་མཆོད་པ་དང་མཆོད་ཡུལ་མཆོད་བྱེད་མ་དམིགས་པར་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་

པར་བྱེད་པ་མཆོད་པའི་རྒྱལ་པོའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་མཆོད་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི། དབང་བཞི་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལྷ་སྒྲོམ་དམ་ཆོག་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཆོད་མེད་པས་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོ་ན་མང་ཉུང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་འདིར་དངོས་སུ་རྗེས་དང་སྤྱིན་ཐེག་ཏིང་འཛིན་སྒྲོལ་བདུད་ཅི་བསྟོད་པ་སྒྲུ་ཡི་མཆོད་པ་ཙམ་གསུངས་ལ། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ན་དག་གིས་ཞི་བྱའི་མཆོད་པ་བཅུ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ས་པའི་བྱ་ག་དང་བྱ་ག་རྒྱ་གར། །ཀྱན་བཟང་ཞབས་བསིལ་བཞི་བསྟོལ་ཏེ། །བདུད་ཅི་གཏོར་མ་གསང་ནན་དང་། །ལྷ་ག་པ་ཏིང་འཛིན་སྒྲོར་དང་སྒྲོལ། །འདོད་ཡོན་རོལ་མོ་སྒྲུ་ཡེ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཁོ་བོ་ལ་ལྷ་ག་ཏིང་གི་ཆབ་ཏུ་རྟ་ཆར་གསུམ་སྤྱར་བའི་མཆོད་པ་སྤྱར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་འདའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱན་མོང་ཆོགས་མཆོད་བཤད་པ་ལ། སྤྱན་མོང་ཡིན་ཚུལ། དེ་ཡི་དགོས་པ། ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་འདི་ལ་སྤྱན་མོང་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན་ན་གོང་དུ་མཆོད་པའི་དབྱེ་བ་སྤྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཆང་བས་ན་སྤྱན་མོང་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཆོད་པ་ཉི་ཆོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་གྱིས་མཆོད་པ་ཀྱན་ལས་འཕགས་པ་སྟེ། བསོད་ནམས་ནང་ནས་ཆོགས་འཁོར་མཆོག་ཅས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མདོར་བསྟན་ཆུས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་སྐལ་ལྷན་འདུས་པའི་
 ཚོགས་ཀྱིས། འབྲེལ་ལྷན་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་བྱས་ལ། དངོས་གྲུབ་ལྷན་
 ཚོགས་ལ་ཕྱལ་བས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྫོགས་པའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་སྡོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 རྟགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཟབ་མོ་ལ་འདུ་བར་འོས་པའི་གནས་སུ་དཀྱིལ་ལའོར་རྒྱས་
 པའམ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་བཀོད་པའམ། མེ་ཏོག་གི་ཚོམ་བུ་ལྟ་བུར་
 དང་མཉམ་པ་བཀོད་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བྱིན་དང་གསང་
 བའི་མཚོད་རྗེས་སུ་འོས་པ་ཅི་འབྲེལ་བར་བསགས་ཤིང་། ཐ་ན་འང་ཤ་ཆང་
 བེ་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ནས་དམ་ཚིག་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་ཐབས་
 ཤེས་ཟུང་དུ་ཚོགས་པ་སྟེ། གཉིས་ནས་རབ་རྒྱུ་མང་པོའི་བར་ཅི་ཙམ་ཚོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་དུ་ལྷན་པ་ཤ་སྟག་རྒྱ་བྱོལ། །གལ་ཏེ་ཟུང་དུ་མ་
 ལྷན་པར་དཔའ་བོ་མང་ན་ནི་དཔའ་བོའི་དགའ་སྟོན་དང་། དཔའ་མོ་མང་ན་
 བེ་དཔའ་མོའི་སྟོན་མོ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་མཚོད་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །
 དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་འདུ་བར་འོས་པ་དེ་དག་ཞི་བྱོ་གང་བྱེད་པའི་རང་གི་མེ་
 ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷན་ཆས་སུ་བྱས་ཏེ་ཚོགས་ཁང་དུ་ཞུགས་པ་ན། སྒོ་བཞིའི་བློ་
 བོའི་ཚུལ་དུ་སྒོ་ཁང་ན་སྡོད་པས་ལེགས་པར་འོངས་སམ་ཞེས་དྲི་བའི་བརྟེན་
 མཛུབ་མོ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་ལན་དུ་འོངས་སོ་ཞེས་མཛུབ་མོ་གཉིས་བསྐྱེད་ས་
 ཏེ་བསྟན་ལ་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ན། ལས་ཀྱི་དོ་རྗེས་རིགས་གང་ཡིན་ཞེས་པའི་

བརྟེན་དོ་རྗེ་ཅེ་གསུམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གདེངས་པའི་ལན་དུ། རིགས་གང་ལ་མེ་
 ཏོག་ཕོག་པའི་གཙོ་བོ་དེའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་
 ལ་ཕྱག་འཆལ་ཏེ། དབང་ཐོབ་སྡུ་བྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་གཤམ་
 རིམ་བཞིན་དུ། གཙོ་བོའི་གཡས་གཡོན་དང་གྲུང་གཤམ་ལ་རིགས་ལྷན་གཤམ་
 མཚོན་པའི་ཕྱག་མཚན་སོགས་བཞག་པ་དེར་རང་གི་རིགས་གང་ཡིན་པའི་གཤམ་
 ལ་འཁོད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེས་ཕྱག་འཆལ་ལ་ཏིང་འཛིན་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པར་གསོལ་བ་གདབ་པ་རྣམས་ནི་སྡོན་འགྲོའོ། །
 གཉིས་པ་བགལས་ལ་གཏོར་མ་བྱིན་ཅིང་མཚམས་བཅད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་
 ལས་གཞུང་རྒྱས་པར་བསྐྱངས་ལ། ཚོགས་མཚོད་རྣམས་བསང་སྦྱང་སྟེལ་བསྦྱར་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ལ་བདག་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྟ་རྣམས་མཚོད་པར་
 བྱའོ། །དེ་ནས་ལས་དོར་གྱིས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་པ་སྤྱོད་ཕྱག་
 རྒྱས་བྱིམས་ལ། བརྟེན་དང་བརྟེན་ལེན་གྱི་ཚུལ་དུ་རོལ་བས་སྦྱང་ཁམས་སྦྱེ་མཆོད་
 ཀྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་བདེ་བཞེན་བོས་ཚོམ་པར་བྱའོ། །ཚོགས་ཀྱི་གཤམ་
 དུ་ཐ་མལ་པའི་སྤྱང་ཞེན་སྤངས་ཏེ་ལྟ་སྟགས་ཏིང་འཛིན་གྱི་རོལ་བ་འབའ་ཞིག་
 གི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ལས། ཐ་མལ་གྱི་ཕྱི་ཙེ་མོ་ཙེ་ཙེ་འབྲུ་སེམས་སོགས་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མི་རུང་སྟེ་གཙང་དམེ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་ཚོགས་རྗེས་རྣམས་ལ་མཉམ་པར་
 རོལ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་དོ་རྗེས་སྤྱོད་དང་གར་དང་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་མཚོད་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཉམས་དང་སྦྱར་ལ་ཅི་རིགས་པར་བྱ་སྟེ་མདོར་ན་བྱིན་དང་གསང་

བདེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །
 གསུམ་པ་མཇུག་ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་ག་མ་བསོགས་འཛོལ་མེད་པར་བསྐྱུས་ལ་གཏོར་
 མ་བཏང་། རྩོམ་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་ལོར་རྩོམ་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཆང་བར་
 བྱུང་། །གསང་སྤྱི་གསལ་སྤྱི་ལོ་མཆོད་པ་རྣམས་ནི་ལོ་གསལ་མཆོད་སྤྱི་ལོ་
 བྱུང་བར་འཕགས་ཏེ། ཡུལ་དང་བསམ་པ་དང་དངོས་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བས་
 སོ། །ཡུལ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་གི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་སྤྱང་སྤྱི་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དག་པའི་དཀྱིལ་
 ལོར་ཆེན་པོ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ལྷ་གཅིག་མཆོད་ཀྱང་སྤྱི་
 ཞི་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཆོས་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་རྩོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 བས་ཡུལ་ལ་རོལ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དངོས་སུ་མཆོད་པ་དང་བྱུང་མེད་
 བས་འཕགས་སོ། །དེ་ཡང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཕན་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 ལ་མཉེས་མི་མཉེས་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 པ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་སྒོ་དང་མོས་པ་དང་འཆོམས་པར་འཇུག་པས་ན་སྤྱི་གསལ་ཀྱི་
 ལྷ་ཤིན་ཏུ་མཉེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་བདེ་སྤྱི་གྱུ་
 བའོ། །
 གཉིས་པ་བསམ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་ངང་དུ་འཛིན་ཞེན་མེད་
 བར་རོལ་བས་སྤྱི་སོགས་པར་བྱིན་དང་དད་དང་སྤྱི་རྩོམ་གསལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོའི་རྒྱ་ཡི་ཆོས་རྣམས་མ་ལུས་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་

སྤྱི་ཉིད་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རོ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་
 ཀྱན་ལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཀག་པ་མེད་པར་སྤྱོད་པས་སྤྱི་ལོ་པའི་པར་
 བྱིན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བརྩལ་བ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་རྫོགས་པའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སྤྱི་གསལ་གྱང་གོས་པ་མེད་པ་དང་
 སྤྱི་ལོ་མེད་པ་ཚུལ་བྱིས་སོ། །འབྲུགས་པ་མེད་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་བཟོད་པ། ཉམས་པ་མེད་པ་དང་བྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་
 འགྱུར་བ་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དབང་པོ་ཀྱན་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མཉམ་ཉིད་
 ལས་མི་གཡོ་ཞིང་ཆོས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་གནས་པ་བསམ་གཏན།
 རང་བཞིན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཀྱན་མ་བཀག་པར་གསལ་
 ཞིང་དངོས་པོའི་མཆོན་མ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཤེས་རབ། བདག་གཞན་
 གྱི་དོན་བརྩལ་བ་མེད་པར་བྱེད་པས་ཐབས། ཞིང་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་སྤྱོན་ལམ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་བརྩི་བ་སྤྱོད་པས།
 དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་རྟོགས་པས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཀྱན་དང་བྲལ་ཏེ་གཉིས་
 སུ་མེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་
 ཏུ་པན་བདེ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་བཟུང་བས་དད་པ་དང་སྤྱི་རྩོམ་པ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ལྷན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་འཕགས་པའོ། །
 གསུམ་པ་དངོས་པོ་ནི་མཆོད་པའི་རྩོམ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསྐྱར་

བས་ཐ་མལ་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་མཉམ་པས་
ན་ཆོས་ཉིད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་
པ་དང་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་ཅི་ལྟར་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་རྣལ་གཅིག་གི་ཁྱོན་
ལའང་མཁའ་ཁྱབ་གྱི་ཞིང་གི་བཀོད་པའི་འབྱོར་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱང་ཏུ་བཟང་
པོའི་མཆོད་སྤྱོད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཛད་པ་མེད་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་ལོ། །
བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལྟ་ཉེ་བར་མཉམ་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་
ཅན་འདིའི་སྒྲོན་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་
འགྲུབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །མདོར་ན་མཆོད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་མཉམ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མཉམ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྒྲགས་
ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས། ཐེག་ཆེན་གསང་
བའི་ཆོག་གཅིག་ཅུམ། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་གྱུར་པ་ནི། སྦྱོལ་བོ་ཉན་ཐོས་བསམ་
ཡས་དང་། རྒྱལ་བ་མཐའ་ཡས་སྒྲས་བཅས་ལ། མཆོད་ཡོན་ཆོགས་ཆེན་
སྤེལ་བས་ནི། འབྲུམ་གྱི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། ཅི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་འདི་ཤེས་
པས། རྒྱལ་བ་མཉམ་པའི་མཆོག་འདི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
དེས་ན་སྦྱབ་པ་དང་ཟང་ཟང་དང་བཀྱར་སྟེའི་མཆོད་པ་གང་རུང་དུ་མ་གྱུར་པའི་
སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གཞན་མེད་དེ་འདི་ལྟར་ལམ་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲོན་པ་གསུམ་དང་། གཞི་
འཛིན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་དང་དམ་ཆོག་གསུམ་དང་། ཉམས་ལེན་སྦྱབ་

མཆོད་ཕྱིན་ལས་གསུམ་དང་། ཐབས་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཐའ་
བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་སྐབས་འདིར་བཤད་བྱ་མཆོད་པ་ཉིད་གྱི་
ཁོངས་སུ་དོན་གྱིས་གཞན་བཅུ་ཡང་བསྐྱར་རུང་བས་ན་ཀྱན་ལ་བྱུང་ཅིང་སྐབས་
གྱི་རང་གི་དོ་བོའི་ཕྱོག་ཆ་ནས་བསྐྱབ་མཐའ་གཞན་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པར་
འཆད་ལུས་པ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཆོས་ཉིད་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཆོད་
བྱ་དང་མཆོད་བྱེད་མཆོད་པ་མ་དམིགས་པར་རང་བཞིན་ལྟར་གྱུ་བ་ཆེན་པོར་
རང་སྒྲིབ་གི་བཀོད་པ་རང་ཤར་དུ་བདལ་བའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཆོད་
པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ལས། སྦྱ་
འབྲུལ་བྱ་བ་བརྟན་པ་ཡིས། སྤྱོགས་བཅུར་དུས་བཞིར་གཤེགས་པ་ཡི། །
སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་མཉམ། ཁམས་གསུམ་འགྲོ་རྣམས་མདོན་
དུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྦྱོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་མཆོད་པའི་སྐབས་བསྟན་ཏོ། །
དགུ་པ་ཕྱིན་ལས་ལ། དོ་བོ། དབྱེ་བ། དེ་སྦྱབ་ཚུལ། དགོས་པ་བཞི་ལས། དང་
པོ་རྒྱུད་ལས། ཤེས་རབ་དབྱིངས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་རོལ། ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་ཉིད་ཀྱང་གསོག། །
རྒྱལ་བ་མདོན་བྱུང་སྦྱོབ་པ་དང་། བྱིན་རྒྱབས་སྟོན་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། བྱ་
བྱེད་ལུས་པའི་གཟི་བྱིན་གྱིས། སྦྱ་མ་དོ་རྩེ་བཙན་པོའི་མཆོག་ ཅིས་གསུངས་
པ་ལྟར། ཀམ་ཞེས་པའི་སྦྱ་ལས་སྦྱོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བའི་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོད་

མེད་པ་བཞིའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་
ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ནས་གཙོ་བོར་གཞན་དོན་སྦྱུང་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་བྱུང་བར་ཅན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོན་ནས་མཆོག་ཕུན་གྱི་ལས་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི་
དགྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་སྤྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
གཞན་རྒྱུ་ལ་ཐར་བའི་ས་བོན་བསྐྱར་བ་རྣམས་སོ། །ཐུན་མོང་ནི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་བདེ་འབྲས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །རྟེན་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེན་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་རྫས་དང་ནང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་ཕྱིའི་རྫས་
ཐིས་པའི་འབྲུལ་ལའོར་དང་། སྤྱིན་སྤྱེག་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་། སྦྱ་དང་།
ཕྱག་མཆོན་དང་། བམ་ཆེན་དང་། ཤ་ལྷ་སོགས་རྫས་སྣ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པ་
ཆོད་མེད་པའོ། །ལུས་ཀྱི་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བྲོ་དང་གར་དང་ལྷ་སྒྲངས་དང་འདུག་
རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་གིས་སྤྲུག་དང་སྦྱ་དང་བདེན་ཆོག་བཟོད་པ་
ལ་སོགས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་ནི་འདུན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལས་བསྐྱབས་
ཏེ། དེ་དག་གྲང་རེ་རེ་བ་དང་ཕན་ཚུན་ཆོགས་པའི་རྒྱུ་གིས་བསྐྱབས་པ་དང་།
ནང་གི་དབྱེ་བ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲོན་ནས་ནི་ཆོད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་
སྤྲུག་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངོ་བོའི་ཆ་ནས་ཕན་འདོགས་
པ་དང་ཆར་གཙོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས། ཞི་བ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། དབང་དང་།

དྲག་པོ་བཞིའོ། །ཞི་བ་ལའང་ནད་གདོན་སྤྱིག་སྤྱིབ་དགྲ་འཛིགས་པ་བར་ཆད་
བྱུང་ཕྱར་ནི་བ་སོགས་དང་། རྒྱས་པ་ལ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་བཀྲག་མདངས་
ལའོར་ནོར་སྤྱོད་དཔལ་བདེ་བ་ཆོས་སོགས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་
ལའང་རྒྱལ་སྤོན་བཙུན་མོ་བརྟེན་སོགས་མི་དང་ལྷ་སྦྱ་གཞོད་སྤྱིན་སོགས་མི་
མ་ཡིན་པ་དང་། ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་སོགས་དཔལ་དང་བཟའ་བཏུང་གོས་
རྒྱན་སོགས་འབྱོར་པ་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། དྲག་པོ་ལའང་དགྲུག་པ་དབྱེ་བ་
བཅིང་བ་མནན་པ་བསྐྱོག་པ་བསང་བ་བསྐྱད་པ་རྣམས་དང་། བྱས་པ་བཞིག་
པ། སྦྱོ་དུག་ལྷག་པ་སོགས་གཟིར་བ། ལྷས་ངན་ཐོག་སེར་སོགས་དབབ་པ་
ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །ཡོན་ཏན་གྱིས་དབྱེན་ལས་གང་ཡིན་གྲང་པལ་
པ་དང་མཆོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །རང་དོན་ལ་ཆགས་པ་སོགས་དུག་གསུམ་
ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་དང་ལུན་ལ། ངོ་བོ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དགོངས་སྤྱོད་གྱིས་མ་
ཟིན་པ་དང་། འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཆེན་པོ་དང་མ་འབྲེལ་
བཞི་ལྷ་སྒྲངས་སྤྲུག་ཀྱི་ལས་ཡིན་གྲང་དོན་ལ་པལ་པའི་ལས་ཏེ་སྐབས་འདིར་
སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །མཆོག་ནི་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་
ཀྱན་སྦྱོང་གི་རྒྱ་བྱས་ནས། ངོ་བོ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྤྲུག་
ཀྱི་དགོངས་སྤྱོད་དང་ལུན་པ། འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
དོན་ཆེན་པོ་བདེ་སྤྱག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པའི་རིག་པ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ལམ་

ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དགྲ་བགའ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་གི་ནད་སོགས་ཞི་བའི་ལས་སྐྱབ་པ་འདུག་པའི་སྤྱི་པོ་དང་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དོན་ཡིན་པ་དང་དགོངས་སྤྱོད་ཟབ་མོས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་དམན་པ་མ་ཡིན་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་པོ་ལས་སྤྱོད་པ་ཕྱིར་བུད་པ་ནི་གཞན་ཉི་མོ་བའི་དོན་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་འབྲས་པོ་བོ་གསུམ་ཀ་པལ་པའི་ལས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ལམ་དང་མི་འགལ་བར་ལས་ཚུལ་པའི་དུས་ཤེས་པ་དང་། ལས་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཆུང་ལ་མཁས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། སྤྱི་པོ་དང་བྱུག་སྤྱོད་པ་ལས་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་དག་སྤྱི་པོ་དང་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་པོ་ལས་སྤྱོད་པ་ཕྱིར་བུད་པ་ནི་ཤེས་རབ་སོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་དང་ལྟན་པས་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་བདེ་སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་པ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྱུར་པ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་འདུག་པའི་ཕྱི་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕྱི་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་མཛད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཕྱི་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལས་ངན་དག་པོ་བསགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། འོག་པར་ལྟར་བཞུགས་ཏུ་ཡངས་པ་དག་ལ། དངོས་སུ་ཕན་གདགས་མ་རྣམས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་པལ་གྱིས་

མ་འོངས་པ་ན་ཕན་འདོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅམ་ལས་མི་རྣམས་ཀྱང་། འདིར་ཐབས་མཁས་སྤྱོད་པ་དག་པོས་དངོས་སུ་ལས་ངན་གྱི་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་རི་ལྟར་འདུན་ཞིང་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱི་པོ་ལས་སྤྱོད་པ་ཕྱིར་བུད་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལྟེ། སྤྱོད་པས། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རང་སྤྱོད་པའི། མིང་ཆོག་གཟུགས་སོགས་ཡིད་བཞིན་གྱིས། ལྟན་ལ་སྤྱོད་པའི་བཞིན་དུ། འགྱུར་བ་གསེར་འགྱུར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུང་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་པའི་སྤྱོད་པ་མི་ཆོད་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྤྱི་པོ་ལས་སྤྱོད་པ་ཕྱིར་བུད་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱང་ཆོད་མེད་ལ། སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མཛོད་དུ་འབྱེད་རྣམས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལྟེ། མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལྟེ། ཞེས་དང་། སེམས་ལས་མོད་ལ་འབྲས་བུ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཆོངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་པོ་ལས་དེ་དག་རི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཆུང་ལ་མཆོག་འབྲིང་པལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་རྩོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཤེས་རབ་ཅན་མཆོན་མེད་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་འཇུག་རྣམས་པའི་གྲོ་ལ་ལམ་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཞུག་མཛད་

གྲོང་དུ་ཐག་ཚད་པའི་རང་རིག་པ་རྩ་ལ་གྱི་དབང་ཐོབ་ན་འཁོར་འདས་གྱི་ཚུས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་བསྐྱར་ལུས་པ་ཡིན་པས་གང་བཞེད་པའི་དོན་ཆེད་
 དུ་རྩེ་ལ་བཞེད་པར་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུར་གྲོང་དུ་མ་གྱུར་
 བའང་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བུ་དེས་ཟིན་པར་སྤྱད་ན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །
 བརྩོན་འགྲུས་ཅན་མཆོན་བཅས་ཚོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གོམས་པས་སློག་ཅེས་
 པ་རྒྱུད་དང་གཞུགས་སྤོང་གཞུགས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་སློག་གཞུགས་འདྲེས་ནས་རྒྱུད་
 སེམས་གྱི་སྤྱུ་གྲུབ་པ་ན། ལས་གང་གི་དོན་དུ་གཉེན་པོའི་ལྟ་སོགས་གང་ལ་
 དམིགས་པ་གཏད་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་དངོས་སུ་སྤྱང་བའི་སྒོ་ནས་ལས་བདེ་
 གྲག་ཏུ་འགྲུབ་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་
 གྱུར་བ་རགས་པ་དང་སྤྱི་བའི་གསལ་སྤྱང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆོན་སྤྱུགས་དང་ཕྱག་
 གྱུ་ལ་སོགས་པ་གྲོགས་སུ་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 པའི་དངོས་གྲུབ་མཐའ་དག་འགྲུབ་ལུས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་གྲུབ་ན་
 དམིགས་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ལས་ཅི་རིགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་སྤྱུགས་བཞུགས་པས་ལས་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་
 ཆོག་མ་ཉམས་པས་ཆོག་དང་ལྟན་པར་དད་པའི་སྒོ་ནས་གསང་སྤྱི་གསང་སྤྱི་གསང་སྤྱི་
 བ་སྤྱུགས་ཀྱི་མཐུས་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་བསམ་པ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་ལུས་ཤིང་། དེ་
 ལ་ཆོག་ནི་ནང་སོགས་ཞིབ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རྣམ་དང་དམིགས་པ་སོགས་

འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱུགས་བཞུགས་པས་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུངས་
 པ་དེ་ཡིན་ལ་ཆོག་དེ་ལྟ་བུ་དང་བལ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཆོང་བའི་ཕྱིར་ལས་མི་འགྲུབ་
 པའམ། འགྲུབ་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ་
 རྩ་རྒྱུད་ལས། གང་ཡང་ལྟ་ཡི་སྤྱོད་པ་དང་། གང་ཡང་རྟག་ཏུ་ལྟ་མིན་སྟེ། སྤྱུགས་
 རྣམས་དེ་དག་གིས་བསྐྱབས་ཀྱང་། ཆོག་སྤྱུངས་ན་ལུས་མེད་ཡིན། ཞེས་དང་།
 ཆོག་ལྟན་པའི་སྤྱུགས་ཀྱིས་ནི། ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ། ཅེས་དང་། སྤྱུགས་
 བི་ཆོག་མེད་པར་སྤྱོད། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་འཁོར་བ་ན། ཁམ་ཞིག་ཅིག་ན་
 འགྲུབ་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་ཡང་དམིགས་པ་གསལ་
 བ་ཆོད་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ལྟ་ཅི་སྤྱོད་ཀྱང་། དམིགས་པ་མོས་སྤྱོད་ཅམ་ལས་
 མེད་ཀྱང་དད་པ་ཡོད་ན་སྤྱུགས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་
 མེད་དེ། སྤྱི་མ་ལས། སྤྱུགས་ལ་དད་པ་མེད་པས་ནི། འབད་པ་དུ་མ་བྱས་
 གྱུར་ཀྱང་། སྤྱུགས་རྣམས་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས། ལ་རུང་དམ་ཆོག་མི་
 བརྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དད་པ་དེ་ཡང་ལྟ་སྤྱུགས་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་
 པའི་ཡིད་ཆེས་སོགས་ཟབ་མོའི་གནས་ལ་ཐེ་ཆོས་དང་བལ་བའི་དད་པ་ཡོད་
 བ་ལྟ་ཅི་སྤྱོད་ཏེ། གཤིན་ཅེ་གཤེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས། ཆོས་ཉིད་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི། རྟོན་ལ་ཐེ་ཆོས་མེད་པ་ཡི། ལམ་ཁས་པ་ལ་ནི་དངོས་
 གྲུབ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ཀྱང་ལུང་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་
 བ་སྤྱུགས་དུ་སེམས་ཉི་མེད་པར་དད་པས་ཅི་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ན་ཡང་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱི་

མ་ལས། ཡང་ན་སྤྱོད་པོ་དད་པ་བརྟན། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དངོས་གྲུབ་ཉེ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲུགས་དོན་ཟབ་མོ་ཚུལ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་བཞི་
 མེད་ལ། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པའི་རྟོག་དཔྱད་མགོ་མཐེགས་ལངས་པས་
 སྤྲུགས་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་སོགས་ལ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེས་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་དབྱེད་
 བས་དད་པ་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྤྲུ་མ་ལས། རྟོག་
 ཅིང་དཔྱད་པའི་རྟོག་གོ་བ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་དངོས་གྲུབ་རིང་། །སྤྲུ་མས་མན་
 ངག་བརྟན་བྱས་ཀྱང་། །སྤྲོ་བ་མ་ཡིད་གཉིས་ཡོད་པ་ན། །དེ་ལ་དངོས་གྲུབ་
 རིང་བར་བཤད། །སྤྲུ་མས་མན་པ་སྤྲུ་བྱས་ཀྱང་། །སྤྲོ་བ་མ་ཡིད་གཉིས་
 མི་ཟེའོ། །སྤྲུ་མའི་མན་པ་དམ་པ་ཞེས། །གཙུག་སྤྲུ་བྱས་ན་འགྲུབ་
 པར་ངེས། ཞེས་དང་། སྤྲུགས་དང་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ། །དཔྱད་ན་དངོས་གྲུབ་
 མི་འབྱུང་སྟེ། །གལ་ཏེ་ཡིད་གཉིས་ཟ་གྱུར་རམ། །བསམ་པ་འགྱུར་རམ་དད་
 པ་ཉམས། །དེ་ཆོད་དངོས་གྲུབ་ཉེ་བ་ཡང་། །ཕྱིར་ལྟོག་འགྱུར་བར་གདོན་མི་
 ཟ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྲུགས་བརྟན་པ་ལ་དད་པ་གིན་ཏུ་
 གལ་ཆེ་སྟེ། དད་པས་བརྟན་ན་སྤྲུགས་གྲུབ་པ་ཡོད་ལ་སྤྲུགས་གྲུབ་ན། །ལུས་
 འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་གྲུབ་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པ་དང་། ངག་བདེན་ཆོག་
 གྲུབ་པ་དང་སེམས་ལ་རྟོགས་པ་ཤར་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་སྐལ་པ་
 མཉམ་པར་འགྱུར་བས་དད་པས་སྤྲུགས་བརྟན་པ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། །ལུང་
 སྤྲུ་མ་ལས། དད་པ་བརྟན་པོས་བརྟུན་པས་པ་ན། །ནམ་མཁའ་མེད་པར་འགྱུར་

ན་ཡང་། །སྤྲུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་མེད་མི་མིན། །ལྷ་དང་བྱང་སྤོང་གིས་བཤད་
 པའི། །རིག་སྤྲུགས་བརྟན་པ་མི་མིན་ན། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བས་བཤད་པ་
 ཡི། །གསང་སྤྲུགས་སྦྱོར་བས་བརྟན་པ་ནི། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་དང་། དད་པ་སངས་རྒྱས་དད་པ་ཆོས། །དད་པ་དགོ་འདུན་དད་པ་མ། །
 དད་པ་སྤྲུ་མ་དད་པ་པ། །དད་པ་ལམ་ཆེན་དད་པ་གྲུ། །དད་པ་ཡིད་བཞིན་
 འོར་བུ་སྟེ། །དད་པ་གསང་སྤྲུགས་དངོས་གྲུབ་ཉིད། །དད་པ་བསོད་ནམས་
 འོར་ཉིད་དེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྤྲུགས་པ་ཡིས། །རང་སེམས་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར། །གཞན་ལ་གྲུས་པས་མཆོག་ཏུ་བཀྱར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
 དམིགས་པ་བརྟན་པོ་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོག་འདི་རྒྱ་རྒྱུན་ཅི་ཙམ་བཟང་བ་དེ་ཙམ་
 སྤྲུགས་སྦྱར་ཏུ་འགྲུབ་པ་དང་སྦྱོབས་ཆེ་བ་ཡིན་ནའང་། མ་མཐའ་དད་པ་ཙམ་
 གྱིས་བརྟུན་པའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ལས་སྒྲུ་ཆོགས་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཞན་ཡང་རྣམས་ཙམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབང་དུ་བྱ་བ་སོགས་ལས་སྒྲུ་ཆོགས་སྦྱབ་པ་
 ཡོད་ཀྱང་། དེ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དགོངས་སྦྱོད་ཟབ་མོས་ཟིན་ན་ལས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་ཙམ་དུ་འགྱུར་ནའང་། སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་མཆོན་
 ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གསོ་རིག་ནས་བཤད་པའི་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །
 བཞི་པ་དགོས་པ་ནི། རི་ལྷར་འདོད་པའི་དོན་མཐའ་དག་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐབས་
 མཁས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བཞིན་རྣམས་སུ་སྦྱབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་བདེ་ལྷར་དུ་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པས་ན། ཕྱིན་ལས་འདི་ནི་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་དོ་མཚར་

དང་དགོས་པ་མྱད་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་གཅིག་
གྲུབ་ལས། སྤྲུགས་པས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟར། འབད་དེ་སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། མདོར་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ལས་མྱད་
དུ་བྱུང་བའི་གཞི་ནི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ་དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པ་
ལས་བྱུང་ཞིང་། རི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲིབ་པས་ཟིན་ཞིང་སྐྱབ་པ་
དང་མཚོན་པ་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་དང་མ་བུལ་བའི་སྒྲོན་ས་བསྐྱབ་དགོས་
པས་ན། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གཞི་དང་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་
པས་ན་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ལྷན་ལ། མཐར་ཐུག་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་
དམིགས་པ་དང་ཚུལ་བཟེད་པར་རང་བཞིན་མཉམ་ཆོག་ཆོག་ཆོག་ཆོག་ཆོག་ཆོག་ཆོག་
སྤྲུགས་པ་ན། ཚུལ་བཟེད་པའི་ཕྱིན་ལས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཐར་ཐིན་
པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། ལོག་པར་རྟོག་བཏགས་རྣམ་དག་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་
དབྱིངས་ལས་མི་གཞན་ཕྱིར། བྱུགས་རྗེ་ཆོན་པོས་འབྲེལ་བས་ན། འགྲོ་
དུག་དུས་གནས་མ་ལུས་སྤང་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་
ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྐྱབས་བསྐྱར་པའོ། །

བཙུལ་ཕྱག་རྒྱ་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། དེ་དག་གི་ཚུལ། དགོས་པ་བཞི་ལས། དང་
པོ། སྐྱེ་འབྱུལ་དུ་བས་མཛོན་ཆོག་པས་པ། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་རྒྱ། །
གསང་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པ་ཡི། སྤྱིང་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་འདེད་དཀའོ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། སྤྱིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ལས་འདེབས་ཤིང་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། རྒྱས་

བཏབ་པ་ལས་འདེད་བར་དཀའ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་
བདག་ཉིད་ཆོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་མཚོན་
པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་བྱུང་པར་ཅན་གང་གིས་གང་ལ་བཏབ་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་འདེད་
བར་དཀའ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་པའོ། རེ་ལ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཁྱེད་
པར་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་
རང་བཞིན་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སེམས་ཉིད་གདོད་ནས་དག་པ་ཕྱག་རྒྱ་
ཆོན་པོའི་རང་ལས་སྤང་བྲགས་རིག་གསུམ་ལྟ་སྤྲུགས་ཆོས་སྤྱིའི་རང་བཞིན་
དུ་གནས་པའོ། །

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རྩ་ལ་སྤྱིར་ཕྱིར་
སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལྟར་ཅིག་སྤྱིས་པའི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆོན་པོ་ཡེ་ཤེས་དོ་
རྗེའི་རང་ནས་སྒྲོ་གསུམ་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རོལ་པར་སྐྱབ་པའོ། །

གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་པ་བརྟེས་པ་ན། སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་ན་མ་
མཁའ་རི་སྤྱིད་དུ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་དོན་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དང་སྐྱུར་བ་དང་།
ཆོག་པ་རིམ་དང་སྐྱུར་བ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྐྱེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆོན་པོ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ། བྱུགས་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་པ་རིམ་དང་སྐྱུར་བ་ལའང་། རྟོན་གཟུངས་མ་དང་། ལམ་སྤྱི་ཚུལ་

དང་། འབྲས་བུ་ཡི་ཤེས་བཞི་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱུ་ནི། ཆོས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 མ་སྟེ་དོན་གྱི་གཟུངས་མཛོ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུ་ནི་སྒྲ་དང་ལུ་མར་ལྷན་པ་བྱུང་
 མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱུ་སྟེ་རང་གི་ཡིད་ལས་སྦྱལ་པའི་ལྷ་མོའོ། །ཕྱག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱུང་སེམས་
 སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷ་མོར་ཤར་བ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་རྒྱས་བཏབ་
 པ་ལས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འགྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུ་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་སྦྱབ་པའི་རྟེན་
 ཏུ་གྱུར་པ་གཟུངས་མ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་སོགས་སོ། །ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆོས་དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྗེས་མཐུན་ཅུ་མཚུངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུ་འོ། །
 ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་ལྷན་སྦྲེས་དངོས་སུ་ཕྱིར་བཞིན་ཕྱག་རྒྱུ་ཆེན་
 པོའོ། །དེའི་རང་ལས་རྗེས་ཐོབ་སྦྱུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་སྤྱང་བ་
 དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱུ་སྟེ། དེ་ཡང་དགའ་བ་བཞི་དང་སྦྱར་ན་དགའ་བ་མཆོག་དགའ་
 ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དགའ་བ། དགའ་བྲལ་གྱི་དགའ་བ་བཞིར་སྦྱར་ཏེ། རྒྱུད་ནམས་
 བ་གོ་རིམ་ཏུ་དགའ་བྲལ་གསུམ་པར་བསྟན་གྱང་། འདིར་ཆགས་པའི་གདུང་
 བ་ཟད་ནས་དགའ་བ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མཛད་དོ། །ཡང་གཞུང་
 གཞན་ཀུན་ན་དགའ་བ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན་མི་འགལ་
 ཏེ་ལུགས་གཉིས་པོས་གྱང་། ལྷན་སྦྲེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལོར་བུའི་

ཅེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་བབ་པས་དགའ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐའ་དང་།
 ཆགས་བྲལ་དང་པོ་རྩོམ་པའི་དབྱས་སུ་ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་བདེ་དང་བདེ་
 མིན་གྱི་ཆ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱད་ཅིག་མ་ལ་འདོད་དོ། །དེས་ན་སྤྱི་མ་
 གསུམ་བཞིར་བྱས་གྱང་མི་འགལ་ལ། བཞི་པོ་གནས་སྐབས་གསུམ་ཏུ་བསྦྱས་
 གྱང་མི་འགལ་ལོ། །སྦྱར་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཁྱུ་སྦྱབ་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱུ་བཞི་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་སྤྱང་སྟོང་སྦྱུ་ཡི་རྟེན་རྗེའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱུ་། གསལ་སྟོང་གསུང་རྟེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུ། བདེ་སྟོང་བྲགས་རྟེན་རྗེ་དམ་
 ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱུ། དེ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་རིག་སྟོང་ཡེ་
 ཤེས་རྟེན་རྗེ་ཕྱག་རྒྱུ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རྒྱུ་བཞི་པོ་འདི་དོན་དང་
 གནས་སྐབས་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ཏུ་མ་དང་གཞན་ཡང་མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་རྒྱུ་འཁོར་གིས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཆད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །
 གསུམ་པ་སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་མོ་སྦྱུ་གསུང་བྲགས་
 མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཅི་རིགས་པར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོར་གྱུར་པ་ལག་
 པའི་ཕྱག་རྒྱུ་བཅའ་བ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། འདི་ཡང་མི་འདའ་བའི་དོན་གྱིས་ན་སྦྱི་
 སྦྱུ་བྱེ་བྲག་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལའང་ནང་གི་དབྱེ་བས་ཕྱག་རྒྱུ་བཞི་
 ཆོང་སྟེ། བཅའ་བའི་ཕྱག་རྒྱུ་རང་གི་རོ་བོ་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱུ། དེ་བསྦྱར་ཞིང་
 དཀྱོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུ། ས་བོན་སོགས་གསལ་
 ཞིང་སྤྱགས་བརྗོད་པ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱུ། རང་ཉིད་ལྷ་སྦྱར་གནས་པ་ཕྱག་

ཀྱེ་ཆེན་པོ་ལོ། །དེ་ལ་ལག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནས་བཅའ་བའི་བྱ་གཞི་ཀྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ནི་ཐལ་མོ་སྤྱད་བའོ། །ཐལ་མོ་རྣམས་ཅེ་བསྟོན་ཏེ་སྤྱད་བའོ་རྗེ་ཐལ་མོ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཡིན་ལ། ལག་གཉིས་སོ་སོར་ཐལ་ཏེ་བཅའ་བའི་བྱ་གཞི་ཀྱེ་རྣམས་ཀྱི་གཞི་ནི་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་ནས་སོར་མོ་གཞན་རྣམས་བསྐྱམས་པ་དོ་རྗེ་ལེ་ཁྲ་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཞི་བ་དང་ཁྲོ་བོའི་ལྷ་རྣམས་རང་རང་གི་རྩ་བའི་བྱ་གཞི་ཀྱེ་དང་། སྤྱོད་འདྲེན་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ལག་གི་བྱ་གཞི་རིམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་སྟེ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གྲང་པད་སྒོར་དང་གར་པད་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་མཛེས་པར་བསྐྱར་ཞིང་ཉམས་དང་ལྷན་པར་བཅས་ལ་མཐར་མེ་གོ་ལ་གྱི་སྤྱོད་དང་བཅས་པས་དགོལ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བྱ་གཞི་རྒྱུ་ལེ་ཤེས་པ་དང་། དེས་རྒྱས་གདབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཞུང་དང་གར་ཟག་སོ་སོའི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཏག་པ་རྣམས་པ་དུག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ཁ་ཅིག་གིས་བྱ་གཞི་ཀྱེ་དང་སྤྱོད་པས་འདི་དག་རྣམས་པར་སྤྱོད་པའི་ལུས་དང་རག་གིས་བྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་ཞིག་སྟེ་ལུས་ཀྱི་མཚན་མ་ཞིག་ལ་བྱ་གཞི་ཀྱེ་དང་། རག་གི་བཞེད་པ་ཞིག་ལ་སྤྱོད་པས་ཞེས་བཏགས་པའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཐ་མལ་པའི་ལུས་རག་གི་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་ཅམ་དུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་འདི་དག་གྲང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ལྷ་སྤྱོད་པས་མཆོད་པའི་བརྟུང་གྲུང་པ་སྟེ་ལག་པའི་བརྟུང་དང་མིང་གིས་དོན་གོ་བ་བཞིན་ནོ་སྟེ་ལ་དང་།

གསུམ་པ་མཚན་མ་འདི་དག་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཅན་ཏེ་རྟོག་འབྲེལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་ཅམ་མོ་སྟེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། བཞི་པ་བྱ་གཞི་ཀྱེ་དང་སྤྱོད་པས་འདི་དག་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལུས་རག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྲང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱེན་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་པས་འབུལ་པའང་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་བདུད་རྟིག་ཅན་འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱེན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཆད་པ་ན་རག་གི་སྤྱོད་པའི་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་འཕགས་པའི་བྱེན་རྒྱུ་ཀྱིས་འབུལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱེན་རྒྱུ་ཀྱིས་འབུལ་པ་དང་། རང་གི་ལས་སྤྱོད་འདྲེས་ནས་སྤྱོད་པའོ་སྟེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། ལྷ་པ་ནི་རྩ་རྟོག་དུ་སྤྱོད་པས་འཕྲུལ་ལས་མ་འདས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱེན་རྒྱུ་ཀྱིས་འབུལ་པའི་སྤྱོད་པས་དང་བྱ་གཞི་ཀྱེ་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པ་ཅན་འདི་ལ་། དམ་ཆོག་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པས་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་ཉིད་དུ་ཀྱེན་ཏུ་བཏགས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པས། ཞེན་པས་ཞུགས་པ་ལྟར་དོན་ལ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མི་བསྐྱེད། དཔེར་ན་དོན་སྤྱོད་ལ་ལུལ་དུ་ཞེན་པས་ཞུགས་པ་ན་དོན་རང་མཚན་ཐོབ་པར་རྟུན་པ་ལྟར། མཚན་མ་འདི་དག་ལས་ལྷ་ཉིད་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། དུག་པ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཐེག་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་བྱ་གཞི་རྗེ་དང་སྤྱོད་པས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་།

ཕྱག་རྒྱའི་མཚན་མར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྤང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བག་ཆགས་
 གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཉིད་ཡུལ་དང་ལུས་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། རོན་ལ་
 རྣམས་དང་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་རྣམས་པའི་ལྟ་འདི་གཉིས་
 ལ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྣམས་ལྟའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པའོ། །
 དེ་ལྟར་དུག་པོ་དེ་དག་སྤྲུལ་ལས་བྱི་མ་འཕགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོན་ཏུ་
 གྱུར་པ་དུག་པ་འདི་ནི་རྣམས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ཚུལ་རིམ་ལྟར་བཞེད་རྟོགས་པ་དང་
 ལྟན་པའི་བྱིར་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་རྣམས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་དགོས་པ་གང་གི་བྱིར་འདེབས་པ་དང་། རིམ་ལྟར་འདེབས་པའི་
 ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་རྣམས་བྱི་པ་ལྟར་ན་འདི་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ནི་རྒྱ་ཚོས་དབྱིངས་
 རྣམ་དག་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་འབྱུལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་གྱུར་
 པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཐའ་ཡས་པ་མཚོན་པའི་གནས་
 སྤྱུ་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་རྩིས་པ་
 ཡོད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
 མར་གྱུར་པ་དང་། གང་གིས་ཀྱང་འདེམ་ཞིང་གཞིག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཉག་གཅིག་གི་རྒྱ་རྟགས་ཡིན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་རྩིས་པའི་བྱིར་། འདིའི་རྒྱས་བཏབ་ན་
 རང་རྒྱུད་འཛིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། བགེགས་ཆེན་པོ་མི་ཤེས་པའི་གྲོང་བྱིར་
 འཛོམས་པ་དང་། ལུས་བརྟན་ཅིང་བགེགས་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་

བྱེད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། ལས་རྣམས་ལྟར་མི་
 ཟ་བར་གྲུབ་པ་དང་། འདིའི་རོན་དང་མ་བུལ་ན་དམ་ཚིག་མི་ཉམས་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ནི་མོའི་རྟགས་དང་ཡང་ལྟན་པ་ཡིན་པས། ལྟ་མོ་རྣམས་
 རྣམས་པའི་སྒྲུ་སྟེ་གང་ཞིག་ལ་འདི་བརྟན་ན་དམ་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེས་
 པ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་ན་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་དུ་འདེབས་
 པའོ། །རྣམས་ནང་པ་ལྟར་ན་དགོས་པ་དེ་དག་གི་བྱིར་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་
 བོར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་ནས་ལྟག་པར་འབྱུལ་
 པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དབྱེར་
 མེད་པའི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་
 ལ་གནས་པ་སང་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་མངའ་དབང་ཆེན་པོ་
 ཚུལ་མེད་དུ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཐོན་ལས་སྤྲུལ་ཆོགས་ཡིད་བཞིན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་འདེབས་སོ། །
 གཉིས་པ་རིམ་ལྟར་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལ། རྣམས་བྱི་པ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་
 གཅིགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ན་དེ་ལས་འདེམ་མི་རྩིས་པ་ལྟར། བདག་གི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྟའི་མཚན་མར་གྱུར་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་མཐུས་དེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །རྣམས་ནང་པ་ལྟར་ན་ལྟའི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དེས་བདག་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ལྟ་ལ་ལྟ་ཐིམ་པ་ཆོས་ཉིད་
 ལ་ཆོས་ཉིད་འདྲེས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡེ་ཤེས་རོལ་པའི་ཚུལ་དུ་རྒྱས་བཏབ་པས་

རང་ཉིད་ལྟ་ལ་ལྟ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གནས་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་ཉིད་ཐབས་དེས་སད་པར་བྱེད་ཅིང་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་འདོད་དོ། །
བཞི་པ་དགོས་པ་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཐབས་
བྱུང་པར་ཅན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ཅིང་། སངས་རྒྱུ་གི་མཛུགས་སྐབས་
ལུས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡོན་ཏན་མཆོག་དང་ལྷན་པའོ། །མདོར་ན་ཕྱག་རྒྱ་འདིས་
མཆོན་དོན་གྱི་སྒྲོན་མཁའ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ཤིང་། སྐྱེས་
གི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་འདི་ནི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱེད་བ་ཐོབ་ཅིང་དམ་
ཆོག་ལ་གནས་པས་འཆང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་ཤིན་ཏུ་གསང་བར་
བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་སྒྲོམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞིང་སྒྱུད་པ་དང་སྐྱེད་པའི་གནས་
སྐབས་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་ལྟ་མཉམ་པ་དང་ལས་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་གི་
སྒྲོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཐབས་གཅིག་སྤྱི་ལོན་པས་ལམ་ཀྱན་དང་
འབྲེལ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་བསྐྱེད་འཆང་དགོལ་བའི་བྱ་བ་ལ་མི་སྒྲོམ་
པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་གཡོ་བ་མཐའ་དག་ཕྱག་རྒྱའི་རང་བཞིན་
དུ་བྱ་རྩལ་མེད་པར་རྫོགས་པའི་རང་དུ་མཐར་ཐིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་
རྒྱུད་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོག་མཆོག་ནི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ལྷན་
འབྱོར་ན། །མ་བསྐྱོད་མ་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རང་དུ་
གནས། །ཞེས་དང་། རམས་སྒྲོག་ལས། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པའི་རང་གནས་
ན། །བསྐྱེད་ཞིང་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པར་དཔའ་བོས་

གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཐབས་ཆེན་ཕྱག་རྒྱའི་སྐབས་སོ། །
བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེས་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། དེའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ། དགོས་པ་
དང་བཞི་ལས། དང་པོ་རྒྱུད་ལས། ཨ་ཉིད་སྤྱོད་ཆོག་པར་སྤྱད་བའི། །ཀ་ལ་
སོགས་པ་བཞི་བཅུ་གཉིས། །སྒྲ་ཡི་མིང་གིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས། །མངོན་
རྫོགས་རྒྱལ་པོར་དེ་ཉིད་དེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་མཉམ་པའི་སྤྱོད་ལས་ཤེས་
སྒྲོབ་དང་ཡིད་སྒྲོབ་གྱི་དོན་ལ་སྐྱེས་ཞེས་བཏགས་ཏེ་ཤེས་པ་ཤེས་རབ་དང་
སྒྲོབ་བྱེད་ཐབས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའོ། །ཡང་ན་འདིས་ཡིད་ཤེས་བདེ་ལྡན་དུ་
སྒྲོབ་པ་སྤྱི་མདོར་ན་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་ལ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་
སྐབས་འདིར་བཤད་བྱ་སྐྱེས་གྱི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱི་ཡི་གེ་
ལས་བཞུ་བར་བྱ་བའི་སྐྱེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གང་ཞིག །བྱུང་པ་བཞི་དང་
ལྷན་པས་དངོས་གྲུབ་སྐྱེད་པ་ལ་ལུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་གྱུར་པའོ། །
རོ་བོ་དེ་དག་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྐྱེས་གྱི་རྒྱ་ཡི་གེ་ རོ་བོ་གྲུབ་པ་བཞི་ལྷན་
འབྲས་བུ་ལུས་པ་ཐོགས་མེད་བཤད་པ་གསུམ་སོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་རོ་བོ་སྐྱེ་གདངས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་གསལ་བའི་
རང་བཞིན་ཨ་སོགས་ཤེས་རབ་དབྱིངས་གྱི་ཡི་གེ་བཅུ་དྲུག །ཀ་སོགས་གསལ་
བྱེད་ཐབས་གྱི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཅ་བཞི་སྟེ་ལྷ་བཅུ་ནི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་འམ་
ཕྱི་མོ་ཡིན་ལ། དེ་འདུས་པ་ཨོ་ལ་སོགས་པ་དག་གྱུང་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་ལས་
མ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཞེས་རྫོད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེན། ལུས་གནས་ཅུ་ཡི་ཡི་གེ་ སྟོང་ལྷ་ཡི་ཡི་གེ་ ཆོ་འབྲུལ་
སྤྱི་ལོ་ཡི་གེ་ མཆོན་བྱེད་སྤྱི་ཡི་གེ་བཞི་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལུས་ཀྱི་ཅུ་འདབ་
ན་ཡི་གེ་གནས་ཚུལ་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ཅི་སྐད་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྒྱུད་
འདིར་གནས་གསུམ་དུ་མོ་ལྷ་རྒྱུ་གསུམ་གནས་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་བསྐྱེད་ཆོ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གནས་རྣམས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ས་
བོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱི་གསང་བ་གསུམ་ལས་ཡི་
གཉིས་སྤྱི་སྤྱི་ཏེ་སྤྱི་ལོ་པ་དུ་མས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་གསུམ་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་པ་དུ་མས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཞིར་གནས་
གྱི་ཡི་གེ་ལོ་སྤྱི་གདངས་ལས་སྤྱི་ལོ་པ་དུ་མས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་དང་། དེ་མཆོན་བྱེད་དབྱིབས་གྱི་
རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་ཡང་འབྱུང་ལ། ཡོངས་སུ་དག་པ་ན་འབྲས་སུ་ཡོ་ཤེས་གྱི་
རང་སྤྱི་ཡི་གཉིས་སྤྱི་ལོ་པ་དུ་མས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་བོ་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འདུས་པ་ལ་བཏེན་ནས་ཐ་སྤྱོད་
དུ་ཀྱན་བྱང་གིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་གསལ་ལུས་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
མཛད་པ་ཀྱན་ཡི་གེས་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ལ། དེའི་ཕྱིར་
འཛིག་ཏེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་གྱི་ནང་ན་ཡི་གེ་ལས་མཐུ་དང་ངོ་མཆར་ཆེ་
བ་མེད་ལ། ཀྱན་ཚོ་བུ་དེ་ལྟར་བཟོ་དེ་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཏེན་འབྱུང་

གི་སྤྱི་ལོ་པ་མ་འགགས་བཞིན་དུ། དོན་དམ་པར་བཟོ་དེ་བྱ་མེད་པས་དེའི་ཚོད་
བྱེད་དུ་འང་མ་གྲུབ་ལ། ཚོད་བྱེད་ཉིད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མ་གྲུབ་པས་དེས་གང་ཡང་
བཟོ་དེ་པ་མེད་པར་གནས་གིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་ཡི་གེ་འབྲུག་ཅིག་གི་སྤྱི་ལོ་པ་མཐོང་ནའང་། དེ་ལས་གཟུངས་སྤྱི་བཞི་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །བྱེད་བྱ་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་སྤྱི་གསུམ་རྣམས་ནི་
གྲུབ་པ་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡི་གེ་ཐམས་
ཅད་སྤྱི་ཆེན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་དོ་བོ་ཅན་དུ་ཡོ་ནས་གྲུབ་པའོ། །ཆོས་ཅན་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རང་རང་གི་དོ་བོ་ཐུན་མོང་མེད་པར་སྤྱི་ལོ་པ་རང་བཞིན་
བསྐྱེད་དུ་གྲུབ་པའོ། །དེ་གཉིས་སྤྱི་གསུམ་ཅུ་མ་ཟད་ཆོས་ཀྱན་ལ་འཇུག་པ་
མེད་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་
པ་ཐོགས་མེད་འབྱུང་རུང་སྤྱི་ཆོས་ཉིད་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལས་ཅི་ཡང་འཆར་བའི་
ཏེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་གྲུབ་པ་ནི་
ཆོས་ཀྱན་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་ཡི་གེ་གཅིག་ནས་
མང་པོའི་བར་གྱི་སྤྱི་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲུལ་པར་བསྐྱེད་པས་
ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །ལུས་པ་མཐུས་གྲུབ་པ་
ནི་སྤྱི་ལོ་པ་དུ་མས་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་དུ་མས་འགྲོ་དོན་མཛད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
ལུས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཡོད་པའོ། །གཞན་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་
ཡོ་ནས་དག་མཉམ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་གནས་ཚུལ་ལ་སྤྱི་ལོ་པ་གྲགས་པ་མཐུ་

དག་གསུང་གི་དགྱིལ་ལོ་འོད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་རག་བརྗོད་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་ཡོན་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
 མ་ཤེས་པས་ཕན་ཡོན་མི་འབྱུང་བར་མ་ཟད། རང་སྤངས་ལ་ཐ་མལ་དུ་ཞེན་
 བས་འཆིང་བའི་རྒྱུ་ཡང་འབྱུང་ཏེ་ཐག་པར་སྤྱུལ་དུ་བཟུང་ནས་འཛིགས་སྒྲག་
 སྒྲེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྤྱུལ་སྒྲིད་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཟུང་
 བའི་ཆོག་ལོན་ཡིན་པ་སོགས་ལའང་འདྲའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཆོངས་པ་
 སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་སྤྲུགས་རྣམས་ལྟས་པ་མཉམ་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 སྤངས་པར་མི་འདྲ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 བ་དང་། དེ་ཡིན་པར་ལུང་ཆོད་མས་ངེས་པའི་སྤྲུགས་རྣམས་ནི་མཆོངས་པ་མེད་
 བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྱི་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲོལ་མཆོན་པའི་སྒྲོར་མ་གྱུར་པ་མེད་
 བས་གདུལ་བྱའི་དོར་གསུངས་པའི་སྤྲུགས་ཀྱང་ཆོད་མེད་ལ། ཕྱ་བའི་ཡི་གེ་
 རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དེ་ལས་བྱུང་བ་ཀུན་གྱིས་སྤྲུགས་ཡིན་པར་གསུངས་
 བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རིས་སྤྱི་ཆོད་པ་མེད་པའི་
 བྱིར་ཐམས་ཅད་གསུང་དུ་བརྟན་ན། སྤྲུགས་བརྒྱས་པ་དང་ཕལ་པའི་གཏམ་
 སོགས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྲུགས་ལ་ལྟ་ཡི་སྤྲུགས་སུ་
 དམིགས་ནས་དད་པས་བརྒྱལ་། གཞན་ལ་དེ་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །སྤྲུགས་
 ལའང་སྤྲུགས་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ནས་ཕལ་པ་དང་འདྲ་བར་བཟུང་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་
 ལས་མི་བྱེད་དེ། སྤྲུགས་ནི་རྟོག་མེད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ལ།

དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ནི་ཟླ་གཟུགས་ཚུལ་འཕྲོས་པ་བཞིན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་
 དགོས་ན། ཚུ་མེད་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་
 དད་སོགས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་བསམ་
 མི་བྱུང་པའི་མཐུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིག་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཡང་
 དོན་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དབལ་ཕྱ་བའི་རྟོག་པ་ལས། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྲུགས་བརྒྱས་པ། དེ་ལྟར་སྤྲུགས་རྣམས་དོན་ཡོད་དེ། །སེམས་
 ཅན་མིག་ཟུར་གྱིས་བརྟན་པའང་། །རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་སྤྱད་སྤངས་ཚུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་
 པའི་སྤྲུགས་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་མོས་པ་འཛོམས་ན་བྱིན་རྒྱབས་ཅི་བཞིན་
 འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཆོང་བའི་བྱིར་ས་བོན་དང་ས་ཚུ་སོགས་འཛོམས་པས་སྤྱུ་གུ་
 སྒྲེ་བའམ། རྒྱུད་དག་པའི་གང་ཟག་དང་དེ་ལ་དམ་པར་ལྟ་བའི་སྒྲོབ་མ་དངོས་
 སུ་འཛོམས་ན་བྱིན་རྒྱབས་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སྤྲུགས་དེས་གནས་སྤྲུགས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་དོན་རྒྱུབ་པར་མི་ལྟས་པ་མེད་དེ་སྤྲུགས་ལྟ་ཡི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །
 དེས་ན་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་ས་ནའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པས་གྲོགས་སུ་བཀུག་
 སྟེ་ལས་སྤྱོད་ཆོག་ཀྱིས་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུགས་ཡིན་པས། ཐུན་མོང་གི་སྒྲིད་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 བ་རྣམས་ལ་སྤྲུགས་དང་མཆོངས་པའི་དངོས་གྲུབ་སྒྱུན་པ་གཞན་འཛིག་རྟོག་
 བ་མེད་དེ། ཆོངས་དབང་དབག་བསམ་ནོར་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་

ལྷན་པ་ལ་ཆ་ཙམ་འགྲན་དུ་མེད་དོ། །ལྷ་སྒྲོམ་ཟབ་མོ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུད་དག་
པ་འགའ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལ། རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་
དུ་བསྐྱེད་བར་བཅུ་པོ། །དེ་དག་ནི་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། སྤྱི། བྱེ་བྲག །བྱུང་པར་གསུམ། དང་པོ་ལ་གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་གནས་
པ་གང་ཞིག་རང་གི་སེམས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་དུ་རྫོགས་པ་ནི་སེམས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་
བྱ་སྟེ་གཞི་ཡི་རྣམས་སོ། །ལམ་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཐབས་ཤེས་
ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྷན་པས་སེམས་བདེ་ལྟར་དུ་སྒྲོབ་པའི་རྣམས་
ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །འབྲས་བུ་སེམས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་
མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུབས་དང་དབྱུང་གཉིན་དམ་པར་
གྱུར་པས་འགྲོ་ཀུན་ཕན་བདེ་ལ་འགོད་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམས་ཞེས་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲོས་
པ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡང་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་ལས་སྒྲོས་
པ་མེད་པའི་དོན་གསང་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་རྣམས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲོ་མ་ལས། གཉིས་
མེད་ཡེ་ཤེས་འདི་ཉིད་ནི། །ཐུབ་པས་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། དོན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་སུ་གྱུར་པ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་ལའང་རྣམས་ཞེས་བཤད་

དེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། །ཆུང་དུ་བྱུང་བའི་
གཏོར་མ་འབུལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་
གི་ཆོགས་དང་སྤྱིན་སྟེག་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྣམས་ལའང་རྣམས་
ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་དོན་མང་པོ་ལ་རྣམས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་བྱུང་པར་ནི་སྐབས་འདིར་བཤད་བྱ་སྒྲོས་པའི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གོང་
གི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ནི་སྤྱིར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོས་བརྗོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་
ལ། རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་ཞིང་ལྟར་བར་སྒྲོབ་པའི་རྣམས་ཀྱི་
མིང་གིས་བསྟན་པའི་སྤྱི་མིང་དེ་སྒྲོས་པའི་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་
འདི་ཉིད་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམས་དེ་ལ་
སྤྱིར་གསང་རྣམས་རིག་རྣམས་གཟུངས་རྣམས་གསུམ་དུ་བཤད་དེ། དེ་དག་
གི་དོན་ནི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་པ་རིག་པ་བྱང་འཇུག་གསུམ་
མམ་ཡང་ན་ལྟོག་སྟེ་སྒྲུར་ནའང་རུང་ངོ་། །རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲུ་ཡི་དབང་དུ།
བྱང་འཇུག་དང་། ལྷ་ཡབ་དང་། ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་འཕམ། རྣམས་རང་གི་རྟགས་
ཀྱི་དབང་དུ་ན་གསང་རྣམས་ནི་ལྷ་མོའི་རྣམ་པ་དང་། གཞན་གཉིས་ལྷ་མོའི་
གཟུགས་སུ་བཞུགས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཡང་རྣམས་སྤྱོད་དང་རྣམས་
བྱི་བ་དང་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་དང་འབྲེལ་བའི་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་
དང་། ཡང་རྒྱ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
རྣམས་སུ་ཤར་བ་ལོག་རྟོག་གི་གཉིན་པོར་གྱུར་པ་ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་ངོ་བོར་

གྱུར་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་
བ་མཛྙགས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། དུན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
མི་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྲུགས་སུ་ཤར་བ་དུན་པ་ཉམས་པའི་གཉེན་
པོར་གྱུར་པའོ། །ལྷ་མོའི་རིག་སྤྲུགས་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར་བྱད་མེད་ཀྱི་ཉུགས་མཐའ་ཅན་དུ་མཛུགས་སྤྱོད་པ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་
ལ། ཡང་ན་རྒྱ་གཟུངས་ཐོབ་པ་ལས་སྤྲུགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར་
གཟུངས་སྤྲུགས་དང་། རོ་བོ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་རིག་
སྤྲུགས་དང་། ཐབས་གསང་ཞིང་བརྒྱ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསང་སྤྲུགས་ཏེ་
ལྷོག་པའི་དབྱེ་བ་ཅམ་ལས་རོ་བོ་ལ་བྱད་མེད་པ་སོགས་སྤྱུར་ཚུལ་སྤྱོད་མཛྙགས་
ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་ཏུ་དཀྱིལ་ལོར་གང་ཡང་རུང་བའི་སྤྲུགས་
ལའང་། རྒྱ་མཐོར་བ་རྩ་བའི་སྤྲུགས་ས་ཐོན་དང་། བསྐྱེད་པ་རྒྱེན་གྱི་སྤྲུགས་
ལྷ་བསྐྱེད་པ་དང་དབང་བསྐྱར་སྤྱོད་ལོར་མཛུགས་ཀྱི་དུས་སུ་བརྟེན་
པ་དང་། ལྷའི་སྤྱིང་པོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བརྒྱ་བར་བྱ་བ་བརྒྱས་པ་ལས་ཀྱི་སྤྲུགས་
དང་གསུམ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་འདི་ལའང་གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་དང་། ལོར་གྱི་སྤྲུགས་
དང་། སྤྱི་དྲིལ་གྱི་སྤྲུགས་དང་། ལས་ཀྱི་ཤམ་བུའི་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཞན་བསྐྱེན་སྤྱོད་ལས་གསུམ་གྱི་སྤྲུགས་དང་། ཅུ་སྤྲུགས་དང་སྤྱིང་པོ་ཉི་
སྤྱིང་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མ་རྒྱུད་དང་སྤྱོད་པ་ཐབས་རྣམས་ན་གྲགས་
པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྲུགས་དེ་ཡི་ཚུལ་ལ་འདྲག་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་སྤྲུགས་ལ་
ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ། ཉིང་འཛིན་ཟབ་མོས་སྤྲུགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ།
བརྩོན་འགྲུས་ཟབ་མོས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐར་དབྱུང་བ་གསུམ། དང་པོ་ལ་
ལྷ་སྤྲུགས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྷ་བ་དང་། དེའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཀུན་རྟོག་གསུམ་
སྤང་བའོ། །
དང་པོ་བརྟག་པ་རྣམ་པ་དུག་གི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་པལ་དགོས་ལ། དེ་ནི་ཐུག་
རྒྱ་དང་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། དེའི་ནང་གི་བརྟག་པ་ཐ་མ་ལྷར་ལྷ་སྤྲུགས་
དབྱེར་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དག་
མཉམ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་གྲོང་ན་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། ཀུན་རྟོག་ཏུ་ལྷའི་སྤྱོད་
དངོས་དང་སྤྲུགས་གཉིས་ཀ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་འབྱུང་པ་ཅམ་
ལ་བྱད་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤྲུགས་ཉིད་ལྷར་འཛིན་པར་བྱའོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་དང་བོ། ལྷ་སྤྲུགས་ལ་བཟང་ངན་དུ་སྤྱང་བའི་སྒྲོན་ས་
དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བ་ནི། འདི་ལྷར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་
གདུལ་བྱའི་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་སྤྱང་བ་དང་། སལ་པས་འདུལ་
བ་ལ་སལ་པར་སྤྱང་བ་གཉིས་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་བྱད་
མེད་པས་དོན་ལ་བཟང་ངན་མེད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཉིད་སལ་
པའི་དོན་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤྲུགས་གྲུབ་པས་ལྷ་མཐོན་སུམ་

བྱོན་པ་ཡང་ལྟ་ཉིད་སྤྲུག་སྤྲུལ་པ་བསྐྱབས་པ་སོགས་ཉིད་ལྟར་འབྲུལ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་གྲུབ་སྤྱི་ལ་བཅུ་དྲུ་བཅུ་དྲུ་བཅུ་པར་གྱུ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་བསལ་བ་ནི། སྤྲུག་
ནི་ངག་གིས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ཅུ་མ་སྟེ་དེ་ལ་ཡེ་གྱེས་མེད་པ་
སོགས་རྣམ་པའི་ཆ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ལྟ་དང་ཐ་དད་དུ་རྟོག་ན། སེམས་
ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སོགས་ན་བག་ཆགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བེམ་
པའི་རྣམ་པར་སྤྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་གྱེས་སྤྱི་དང་ཞིང་ཁམས་སྤྱོད་གས་
སྤྱང་བ་ཡང་སེམས་དང་ཡེ་གྱེས་གྱིས་མ་བསྐྱས་པར་འགྱུར་ལ། སངས་
རྒྱུ་གཅིག་ཉིད་ཞི་བ་དང་ཁྱོ་བོ་སོགས་བསམ་ཡས་སྤྱི་ལ་བྱ་བའི་རོལ་པར་
འཆར་བ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཅིག་ལྟ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལྟ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ་
རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ཡེ་གྱེས་གྱི་རོལ་པ་
ལས་མ་འདས་པར་གྱུ་ལོ། །

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་དང་གཞན་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པར་སྤྱང་བས་དོན་ལ་ཐ་དད་
དུ་རྟོག་པ་བོ་ནི། འདི་ལྟར་སྤྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
ཆོས་ཡིན་ལ། ཡེ་གྱེས་གྱི་ལྟ་ནི་གཞན་ན་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དོ་སྤྲུལ་
ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟུང་འཇུག་གཞི་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྱོ་
བྱར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱི་རང་བྱུང་ཡེ་གྱེས་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་ངེས་པ་དོན་གྱི་ལྟ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡེ་གྱེས་སྤྱི་ལ་བྱ་བ་

སྤྱོད་གས་སྤྱང་བར་མ་གྱེས་པར། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུག་ག་
གཤེད་ན་གྲུབ་གྲུབ་མོ་སྤྱོད་གསུམ་ཉི་ཆེ་བ་ཅན་ཡོད་ན། དེ་ཡང་དུལ་དང་སྤྱང་
ཅིག་མའི་ཆ་ཅན་ཡིན་པས་སྤྲུག་དུས་ཀྱི་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་
ཡེ་གྱེས་ཀྱི་སྤྱིར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། གང་ན་ཡོད་བཞིན་པའི་སྤྲུག་དེ་ལས་
གཞན་དུ་མཐོང་བ་ནི་ལྟ་དངོས་མིན་དགོས་ནའང་། སྤྲུག་བཅུའི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་གདུལ་བྱ་སྤྱི་ལ་བཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱི་ཅིག་
ཅར་སྤྱང་བར་མཛད་པ་ན། དེ་ལས་གཅིག་སངས་རྒྱུ་དངོས་ཡིན་གྱི་གཞན་
ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱི་ལ་མི་རྣམས་སོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་གས་
སྤྱང་བ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚུལ་གྱེས་པ་ཅུ་མ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་གྱེས་
པར་བྱུ་ལོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིར་བཏྲན་ནས་སྤྱི་ལ་བྱ་བ་སྤྲུག་སོགས་རང་རྒྱུད་
གྱིས་བསྐྱས་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པའི་དོན་ལ་རྒྱུད་
ཐ་དད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། སྤྱང་ཚུལ་ལྟར་ན་ཡང་དོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། རང་
གི་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལ་གཞན་དུ་སྤྱང་བ་མི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་
ཐ་དད་དུ་མ་ལ་རང་གི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པར་སྤྱང་བ་ལུས་
ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱང་ཚུལ་སྤྱོད་གས་པ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ལ། རང་
རྒྱུད་གཞན་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་པ་གང་ལྟར་སྤྱང་ཡང་རུང་སྤྲུག་དང་ཕྱག་རྒྱ་རྒྱུ་
སྤྱང་བ་ཉིད་གྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་མཛད་པ་སྤྱི་ལ་བཅུ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་གྱི་སང་རིམ་
གྱིས་འཁྲིད་ཅུས་པས་ན་སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཡེ་གྱེས་ཀྱི་རྣམ་

པར་འབྲུལ་བར་འདོད་ཀྱི། ཐ་མལ་གྱི་སྤྱོད་ལ་སྤྱང་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་གིས་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བ་ཞིག་སེལ་བར་མི་ལུས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་ལམ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་
 དབང་བོའི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱང་བ་ཡང་
 དོན་ལ་རང་སྤྱང་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱུང་བར་མི་ལུས་ཏེ། རང་དོར་སྤྱང་བ་
 ཡིན་པ་ཆད་རང་སྤྱང་ཡིན་པར་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་ཚུལ་ལུང་
 རྒྱུས་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རང་སེམས་དྲི་མ་དག་པའི་
 རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོ་འབྲུལ་དང་བྱིན་རྒྱབས་རེ་མཛོན་
 དུ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། མཐར་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་དག་ནས་གནས་ལུགས་མཛོན་དུ་
 གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་། རང་ཉིད་ཀྱང་སངས་
 རྒྱུས་ཐམས་ཅད་དེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ད་ལྟ་སངས་རྒྱུས་རྒྱུས་
 རང་དོར་སྤྱང་གྱི་རྒྱུས་པར་བྱོན་ནས་གནས་སྒྲུབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་
 སྤྱུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱང་གསུངས་པའི་དུས་སྤྱི་དང་བསྐྱེད་པ་ནི་སྤྱང་གསུངས་
 འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལོ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཅིས་ཀྱང་གིན་ཏུ་གཤེད་ཆོད། །དེ་ལྟར་ཡང་།
 འཇམ་དཔལ་དཔལ་ལོ་གཙོ་བོ་གཙོ་བོ་གྲུབ་ལས། ལྟ་ཉིད་གསང་སྤྱང་གསུངས་ཚུལ་གྱིས་
 བོ། །དེ་དོན་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་མཛད་པ། །སྤྱང་གསུངས་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་
 བས་ནི། །དེ་གྲུབ་ན་ནི་འགྲུབ་འགྲུར་ཏེ། །ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་

ཞུས་པ་ལས། གང་ཞིག་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་མཁྱེན་པ་ཡིས། །འབྲོ་བ་ཀུན་
 དང་རི་ལྷ་ར་མཐུན་པ་ཡི། །གསང་སྤྱང་གསུངས་གསུངས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་ལུང་མཛད་
 པ། །སྤྱང་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་འདྲེན་དེ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་དང་། སམ་བུ་ཏེ་
 ལས། སྤྱང་གསུངས་ཀྱི་གསུངས་ཀྱི་ལུས་ཅན་གྱི། །ལས་ཀྱི་ཆོག་གསུངས་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། །
 ཞེས་དང་། བདེ་མཚོག་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་ལས། སྤྱང་གསུངས་ཉིད་རྣམ་འབྱོར་མ་ཡི་
 གསུངས། །རྣམ་འབྱོར་མ་ཉིད་སྤྱང་གསུངས་ཀྱི་གསུངས། །ཅི་སྟེ་གོ་འཕང་མཚོག་
 འདོད་ན། །དེ་གཉིས་དབྱེ་བར་མི་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 བོ། ། །
 གཉིས་པ་ཉིང་འཛིན་ལ་དངོས་གཞི་ཉིང་འཛིན་གསལ་བ། གྲོགས་ལྟ་བུ་བས་ཟེན་
 པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། སྤྱོད་ལུངས་སྤྱོད་སྤྱང་གསུངས་ཐེང་འཕྲོ་འདྲེན་ཚུལ་རྣམས་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པ་གིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་
 ཡིད་དོར་གར་བ་ཙམ་དུ་མི་རྟོག་པར་ལྟ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བདག་ཉིད་
 ལྟའི་རྒྱུ་དུ་བྱ་བ་དང་། ལྟ་དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མིང་གསུངས་མཚན་མའི་
 རྣམ་པ་ཉི་ཆེ་བ་ཅན་དུ་མི་བཟུང་བར་སྤྱངས་རྟོགས་མཐར་བྱིན་པ་མཐར་ཐུག་
 འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་ལྟ་སྤྱང་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་གར་བའི་
 དག་པ་བྲན་པ་དང་ལྟ་བུ་པར་བྱུང་། །
 གཉིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡེ་ནས་དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྤྱོད་
 ཐིག་ལེ་ཉག་གཙོ་བོ་དང་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དམིགས་

པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ནི་གནས་གྲུབ་པའི་སྐབས་ན་གསལ་བཟོན་དག་གསུམ་ཇི་སྟེད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ལྷ་བས་ཟེན་པ་ཇི་ལྷ་བའི་ལྷག་མཐོང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྟོན་འགྲོ་དངོས་གཞི་རྗེས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དབང་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་ལ་གནས་པ་གང་གིས་སྤྲ་མ་མཉེས་པར་བྱས་ལ་སྐྱགས་བཏུ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྐྱགས་དག་པ་དང་བསྐྱེད་ཀྱི་མན་རག་ནམས་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱབ་བྱུང་བསྐྱེད་པ་དང་། དབྱངས་སུ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྤྱིང་གར་སྐྱགས་ཤིང་དང་ས་བོན་དམིགས་ལ་དེར་རང་སྐྱོག་པའི་ཚུལ་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལས་མཆུ་འགྲུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་ཡིད་བསྐྱེད་ཅམ་དང་། རྒྱུད་དང་སྦྱར་ན་འགོགས་བསྐྱེད་དོར་བསྐྱེད་བུམ་ཅན་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ་སྟོན་རྩོལ་འགོག་པའི་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་ནི་རྒྱུད་དང་རྩོལ་བ་དྲན་པའམ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་དང་དྲན་རྩོལ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ལུས་རྒྱུ་གི་རྩོལ་བ་ལྷགས་ཀྱིས་ཁེགས་ལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་འགྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་སྐྱགས་དང་སྦྱར་ཏེ་དམིགས་པ་མ་ཡིངས་པར་བྱེད་པ་དང་།

གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ལ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བུམ་ཅན་དང་སྐྱགས་ཏེ་ཡིད་བསྐྱེད་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལྷུང་བསྐྱེད་པའི་དབྱངས་མེད་ཀྱང་མཆུ་དང་མགྱིན་པའི་བྱེད་རྩོལ་ཅུང་ཟད་གཡོ་བའི་སྟོན་སྐྱོན་སྦྱར་བྱུང་བྱུང་བྱུང་བའོ། །

གསུམ་པ་དབྱངས་བསྐྱེད་པའི་དབྱུག་སྟེ། དང་པོ་སྐྱགས་ཀྱི་ཡི་གེ་སྐྱོགས་པའི་དབྱངས་ནི་སྐྱོན་ཏེ་ཅང་མི་ཆེ་མི་རྒྱུད་རག་མི་ལྷུང་མི་དལ་བ་བཞི་དང་། གཞན་ལ་སྐྱོབ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཡེང་བཞིན་བསྐྱེད་པའི་མིན་པ་དང་། སྐྱགས་འབྲུལ་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། ལྷན་སྦྱོར་སོགས་ཡན་ལག་ཤམོ་ཡང་མ་ཉམས་པས་སྤྲ་དག་པ་དང་། ཡི་གེ་རང་རང་གི་སྟེ་གནས་དང་བྱེད་པ་སོགས་མ་ལོག་པར་ཟུར་ཕྱིན་པར་བརྟོད་པ་སྐྱོགས་པའི་སྟེ་ཡོན་ཏན་བཏུ་དང་ལྷན་པར་བསྐྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་མཁུར་བ་དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱུད་འབྱེད་པའི་དབྱངས་ནི་ཕྱེ་ཡ་རྒྱན་ལ་གཏང་དབྱུགས་སྐྱོབ་ཏུ་དབྱུང་སྟེ་བྱུང་བའི་སྐད་ལྷན་ཁོང་དལ་ཞིང་རྒྱུན་རིང་བར་མཁུར་བའི་དབྱུགས་ཀྱི་རང་ལྷགས་ཅམ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱོད་པོར་བསྐྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱི་འབྲེན་ཚུལ་ཀྱི་དབྱངས་ནི་སྐད་སྟོན་ཞིང་ཕ་ལ་དཀྱུས་རིང་བ་འགྲུར་ལྷགས་ཀྱི་དེུ་དང་བཅས་པར་སོ་བསྐྱེད་པས་ནས་ཆངས་པའི་དབྱངས་བཞིན་ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པར་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པ་འཁུན་ཞིང་གདུང་བའི་སྐྱོད་པའི་དབྱངས་ནི་མཆུ་བཅུམས་ཞིང་ཕྱེ་

ཡ་རྒྱལ་ལ་གཏད་དེ་གཙོ་མ་རྒྱུ་བའི་གདངས་ཀྱིས་རྩ་མོང་གི་བྱ་སྤྱོད་པ་ལྟར་
མཐུན་ཞིང་གདུང་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་པའོ། །

ལྷ་པ་འབྲུག་སྐྱེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་སྒྲོགས་པའི་དབྱངས་ནི་འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལྟར་གདངས་
ཆེ་ཞིང་དུག་ལ་ཆོག་འབྲུ་ཅུང་ཟུར་བ་དར་དར་པོ་བྲག་ཁན་ས་རྒྱུད་གཤམ་བ་
པ་ལྟར་བསྐྱས་པའོ། །

དུག་པ་རྩོ་རྩེ་སྤྱི་པོའི་རུར་སྐྱད་ཀྱི་དབྱངས་ནི་མཆུ་བཙུམས་ཏེ་བྱང་བ་རྩ་མར་
བཙུག་པ་ལྟར་ཆོག་འབྲུ་མི་གསལ་ཞིང་སྐྱད་གདངས་ཆེ་བ་སྤྱི་པོ་ཁྱོས་པའི་
རུར་སྐྱེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་པའོ། །དེ་དག་ལ་དབྱངས་དུག་ཏུ་འདྲ་བཟོ་དེ་རིམ་
པ་ལྟར་ཅང་ཀ་དེའུ་དང་པར་ག་དེའུ་ བྱང་པེ་བ་དང་དུང་པེ་བ། ཤར་ཏ་པ་དང་
གར་ཏ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དབྱངས་དེ་དག་གནས་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་བཟོ་དེ་པར་
བྱའོ། །ཡང་སྤྱི་པོ་རུར་སྐྱེ་ཤར་ཏ་པ། འབྲུག་སྐྱེ་གར་ཏ་པ། མཐུར་དབྲུགས་
ཅང་ཀ་དེའུ་ མཐུན་གདུང་པར་ག་དེའུ་ རྒྱགས་སྐྱེ་སྒྲོགས་པ་བྱང་པེ་བ། ཆངས་
དབྱངས་ལ་དུང་པེ་བ་ཞེས་བྱང་གསུངས། དབྱངས་དུག་ལ་རྣམ་པར་བཞག་
པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱས་པའི་སྐབས་སུ་དུན་ཤེས་བག་ཡོད་
དང་ལྷན་པས་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གཡོང་བ་སྤངས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་ལྷ་སྒྲོམ་
དང་མ་བྲལ་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྩེས་ཏེ་བྱན་མཚམས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ། འགལ་སྐྱེད་དུ་གྱུར་པ་འདོད་ཡོན་
གྱི་གཡོང་བ་སོགས་བྱུང་ན་བར་ཆད་དུ་ཤེས་པས་སྤང་། བད་གདོན་རྣམ་ཏོག་

མང་བ་སོགས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ན་ལས་རན་འཛད་པ་ཡིན་སྟུམ་དུ་མི་ཞུམ་པར་
བྱ། ཉམས་པ་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་སྤྲུགས་འགྲུབ་པ་ལ་གཞོད་པར་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་དུ་དོར། ཤ་ཆང་སོགས་སྐབས་གཞན་དུ་བཀག་པ་རྣམས་
གསང་སྤྱི་ལྟོ་འོད་གསལ་སྤྱི་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྲུག་རྒྱས་པར་པའི་རྩ་མ་སུ་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ། །སྤྲུགས་འགྲུབ་པའི་མཐུན་སྐྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཆོགས་བསགས་སྤྱི་
སྐྱུང་ཅི་རིགས་བྱ། རང་རྒྱུད་དག་པའི་ཕྱིར་དད་པ་དང་དམ་ཆོག་དམ་བཅའ་
རྣམས་བརྟན་པོར་བཟུང་། ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་བསྐྱབ་པ་སོགས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུས་པ་སྤྱི་
པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ལ་འབད། གོས་རྒྱན་བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་སྤྲུགས་དམིགས་བྲུག་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
འགལ་སྐྱེད་སྤངས་ཞིང་མཐུན་སྐྱེད་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུགས་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་
དུ་མི་གཏོང་བའི་བརྩོན་པས་སྤྲུགས་སྐྱུབ་པའི་བྱ་བ་མཐར་དབྱུང་བར་བྱའོ། །
བཞི་པ་དགོས་པ་ནི་དཀྱིལ་ལ་ཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྒྲོ་བའི་རྒྱུད་སྐྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་
ཅིང་སྤྱི་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྲུག་རྒྱུར་གྱུར་པས་ལྷ་
རྣམས་མཆོག་ཏུ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་རང་གི་
རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་མེ་བཞིན་དུ་ཞུགས་ནས་སྤྱི་པའི་ཆང་ཆོང་བསྤྲུགས་ཏེ་གཟུངས་
དང་ཏིང་འཛིན་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྤྲུག་ཏུ་སྤྱི་
བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བྱན་མོང་དང་
མཆོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་འགྲུབ་ཅིང་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་

ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་རོར་བུས་ཀྱང་མཆོན་དུ་མི་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རོལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྦྱབ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྦྱིན་པ་
 ཉིད་ཡིན་པས་དགོས་པ་བྲལ་མེད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །མདོར་ན་སྤྲུལ་ཞེས་
 བྱ་བ་འདི་ནི་ལྟ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དབང་བསྐྱར་བར་
 བྱེད་པ་དང་དམ་ཆོག་གི་བྱེད་པར་ཀྱང་ཡིན། ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་
 ལྟ་བ་མཆོན་པའི་སྒོ་བྱེད་པར་ཅན་དང་ལྟ་སྒོམ་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་ཐབས་
 དམ་པའང་ཡིན། སྒོམ་པ་དང་སྦྱོད་པ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱང་ཡིན།
 སྦྱབ་མཆོད་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་རྒྱས་
 འདེབས་པར་བྱེད་པའང་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པའི་དཔེ་པོ་ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་
 ཞིང་། དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་སྤྱི་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་གཅིག་པུ་ཡིན་ལ།
 སྤྲུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་
 དོན་ལ་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའང་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་
 བརྗོད་པ་དང་རྗོད་བྱེད་བྲལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་
 པ་དང་བྲལ་བ་ཆོས་སྦྱེ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་གྲོང་དུ་རྗོགས་པ་ན་སྤྲུལ་མཐར་
 བྱེན་པ་སྟེ། བསྐྱེད་ཚུལ་མེད་པར་གསུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱུད་ལས། གསུང་གཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་ཡན་ལག་
 བེད། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཀུན་ཏུ་བྱུང་། སྦྱོང་དང་མིང་ཆོག་སོ་སོར་གྲགས། །
 ཐམས་ཅད་གསུང་གི་ཕྱག་རྒྱའི་མཆོག་ །ཅིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་

བུའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་མི་གསུང་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱལ་
 པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྲུལ་སྤྱི་ལྟོ་པ་མེད་
 དེ། ལག་ན་དོ་རྗེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། མཉམ་ཉིད་ངང་ལ་གནས་པ་
 ཡི། ཡན་ལག་བསྐྱོད་པ་རི་སྟེང་དང་། ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་རི་སྟེང་པ། །དེ་སྟེང་
 གསང་སྤྲུལ་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐབས་མཆོག་སྤྲུལ་གྱི་
 སྐབས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབས་སྤྱི་མ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱེན་པ་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྤྲུལ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
 ད་ནི་བཞི་པ་མཐུག་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་གཏད་པ་ལ། ཟབ་མོའི་རྒྱུད་དོན་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཏད་པ་དང་། གཏད་པའི་སྦྱོད་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་དང་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དོ་རྗེ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཇམ་དགུལ་
 པ་ཆེན་པོས་ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་གི་འཁོར་ལ་གྱེ་གྱེ་ཞེས་བོས་ནས། ཕྱོགས་བཅུ་
 དང་དུས་བཞིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ནི།
 ཡེ་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་ཞིང་དོན་དེ་ལ་གསང་བའི་སྤྱི་པོ་དང་རྗོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 མཆོན་དུ་གྲགས་པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་ལ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་དོན་དེ་ཚུལ་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྦྱོས་པ་
 ལ་འཆེལ་བའམ་ཞེན་པ་ཅན་འདི་ཡིས་ནི། རང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་ཞགས་པས་
 རང་ཉིད་སོ་སོར་བཅིང་བའམ་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དུང་དགའ་པོ་ལ་སེར་པོར་

མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྲུལ་པ་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་ཐེག་
 པ་སོ་སོའི་སའམ་གནས་སྐབས་རྣམས་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིམ་
 བར་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསང་བའི་སྤྱི་
 བོ་འདྲིར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཙམ་དུ་བྱུང་དེ། ཀུན་གྱི་ཐ་མར་འདྲི་ལ་ཞུགས་ནས་
 སངས་རྒྱ་དགོས་ཤིང་ཐེག་པ་དེ་དག་ནི་འདྲིར་འཇུག་པའི་ལམ་སྟེགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤངས་ཏེ་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གདུལ་
 གྱུ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ངོ་མཆོར་རབ་འབྱམས་དང་ལྡན་པ་བརྟེན་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཅུང་བྱང་
 མ་གསུངས་ཏེ་ཐེག་པའི་རིམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་གནས་སྐབས་
 སུ་རང་ལམ་གྱི་སྤངས་ཏེ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས་མཐར་ཐུག་འདྲི་ལ་གཞུགས་པའི་ཐབས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕྱོགས་དུས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དམ་པ་ནི་གསང་ཆེན་གསང་བའི་སྤྱི་བོ་འདྲི་ཡིན་ཏེ། འདྲི་
 ལས་འདའ་བ་མེད་པ་དང་སུས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཏྲགས་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་འདྲི་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཏེ་གསུམ་ནས་གཞན་ལ་མ་ཞོར་བར་སྒྲིབ་
 གང་གིས་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དབང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གིས་གཞུང་འདྲི་བྱེད་ས་
 ལ་མི་ལྷུང་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དོན་གྱིས་གདམས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་འཛིན་པའི་

ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཏེ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ལུང་གིས་ཆོས་བཤད་
 པ་གཉིས་ཡོད་པས། རྒྱུད་དོན་ཏེ་གསུམ་ནས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དེས་རྒྱུད་བཟུང་བ་
 ཡིན་པས་ན་དེ་ལ་དོན་གྱིས་གཏད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་
 དེ་ལྟ་བུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ན་རྒྱུད་སྟོན་པ་པོ་དང་དགོངས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ་
 ཡིན་ལ། དབང་ཡང་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ་དབང་གི་དོན་ནི་ཟབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་འདྲི་
 ལྟ་བུ་སྤྱི་བོ་ཙམ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤངས་སྤྱི་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་
 པ་གསང་བ་སྤྱི་བོའི་དོན་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཞིན་དུ། དབང་བསྐྱར་བ་དང་
 རྒྱུད་འཆད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཀྱང་ལྟར་སྤངས་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་དུ་འགྱུར་
 གྱི་རྒྱུད་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ལ། སྒོ་བྱོས་ཀྱི་ཕྱེད་ལ་ཞན་པས་རྒྱུད་རྒྱུད་གསོན་པ་འང་
 མིན་དེ། བཀ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་རྒྱལ་ལས། སྒོ་བ་དཔོན་ཅོལ་ཆུང་མཆོག་ཏུ་བཅ་
 པ་གང་གིས་མི་ཤེས་པའི་མི་དེས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོག་ཙམ་དུ་ཡང་
 དུན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དག་མཉམ་ཆེན་
 པོའི་དོན་འཆད་པ་ན་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གི་བཤད་ཚུལ་ལས་མ་
 འདས་པར་སྒྲིབ་དགོས་ཀྱི། བྱིས་པ་ཏེ་ག་གོ་སྒོ་ཕྱེད་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་རང་སྒྲོར་གང་བདེ་བའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཛིན་མཆོམས་བྱས་པའི་བརྗོད་
 སྒྲོས་དང་བསྟན་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དོན་ཟབ་མོ་ལོག་པར་བཤད་ན་ཉེས་པ་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་འདུས་རིག་པའི་རྒྱུད་ལས། ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་
 མ་ལྡན་ན། ལྟ་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས། དོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅི་བརྗོད་

ཀྱང་། ཁོར་མ་ནོར་གྱི་དོན་མི་དཔོགས། ཁྱིམ་སྤྱི་ལྷོ་འབྲངས་དཔུ་ཤོད་དེ། བསྐྱབ་པའི་ས་དང་ལམ་པ་ཡིན། ཁྱིམ་དོན་འབྲུམ་ཐུག་ཅི་བཟོད་ཀྱང་། གཞན་ལ་སྟོན་པར་མ་བྱེད་ཅིག བསྟན་ན་དོ་རྗེའི་བཀའ་རྒྱུན་དེ། དཔུལ་བ་དོ་རྗེར་དེ་ལྟར་འབྱུར། གང་དག་ཚུལ་འཆོས་མ་ཐན་དག་གིས། ཁོན་ལ་སྤོ་ཤིང་མ་བྱེད་བར། ཁྱིམ་དང་ཡི་གེས་ཁྱིད་ནས་ནི། མི་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོས་བསྟན་ན། མེས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོག་འཕྲོག་པ། མི་ཤེས་ཆོས་སྟོན་དེ་བས་ལྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། རྟེན་ལྗང་རྒྱུད་གཏད་པ་འདིས་དངོས་སུ་རང་སྣང་གི་འཁོར་དང་གསང་བའི་བདག་པོ་ལ་གཏད་ཅིང་། དོན་གྱིས་དམ་ཆོག་གི་བྱ་ར་བ་མ་མོ་མ་ཐའ་འགྲོ་རྒྱལ་ས་དང་མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྟན་པ་རྒྱལ་ས་ལ་དགོངས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཏད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁོན་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡང་། གྱེ་གྱེ་ཕྱོགས་བཅུ་དྲུག་བཞི་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་རེ་གཉིས་རེས་རིམ་པ་ལྟར་གཞི་རང་བཞིན་གྱི་སྣང་བ་རྟོགས་བྱར་གདམས་པ། ལོག་རྟོག་འབྲུལ་བའི་སྣང་བ་དག་བྱར་གདམས་པ། གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་སྣང་བ་བཞོད་བྱར་གདམས་པ། འབྲས་བུ་བདེ་གཤེགས་གྱི་སྣང་བ་ཐོབ་བྱར་གདམས་པ་སྟེ་སྣང་བ་བཞིར་རྒྱུད་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ཏེ་གདམས་ནས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་འཁོར་རྒྱལ་ས་ལ་གཏད་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཕྱོགས་དུས་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུ་གསུང་བྱགས་གྱི་གསང་བ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་མང་འཕྲོ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

འགོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ངས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཅིང་། གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ཇི་བཞིན་པར་བསྟན་པས་སྤྱོད་འདོགས་དང་སྦྱར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཞི་བ་གསང་བའི་སྤྱིང་པོ་དེ་ཁོན་ཉིད་དེ་ནི་མཆོག་དང་རབ་དང་སུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་སྤྱི་དོན་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བྱགས་ངས་པའི་དབྱིངས་ནས་སྤྱངས་ཏེ་འཁོར་རྒྱལ་ས་ལ་བསྟན་པའམ། ཡང་ན་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་གསང་བ་ཟབ་མོ་ཡིན་པས་གསང་བའི་སྤྱིང་པོ་དང་། སྤྱོད་སྦྱར་ཞི་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ངས་པའི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བྱགས་ཀྱི་གྲོང་ནས་བྱུང་ཞིང་སྤྱིས་པ་ནི་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཆོད་ལས་སྐབས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཞི་དབྱིངས་ལས་རང་རྩལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡང་དེའི་རང་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་སྤྱི་གང་ཟག་དེ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་ངས་པར་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ལྟར་དུ་སངས་རྒྱུ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། འཁོར་སྦྱར་གྱི་བུ་བུ་བོ་རྒྱལ་ཆ་བུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་ལས་སྤྱིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བྱགས་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སྤྱིས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ན་གཞན་ལ་རྒྱུད་སྟོན་པ་རིག་པའི་སྤྱིས་བུ་ཡིན་ཞིང་། རང་ཉིད་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་མཆོག་རིག་པ་འཛིན་པའི་ས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཐབས་

དང་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་ས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཞེས་
ཀྱང་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་ས་ལ་འདི་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་
པའོ། །ཡང་དཔེར་ན་མི་དབུལ་པོའི་བྱིས་ཀྱི་འོག་ན་རེན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཡོད་
པ་འབྱིན་པའི་རྩྭ་ལ་བ་ལ་གནས་པའི་ཆོག་ཏེར་དངོས་སུ་མིག་ལམ་དུ་མ་གྱུར་
པས་དབུལ་པོར་བརྟེན་ཀྱང་། གཏེར་ཆེན་ལ་དབང་བར་ཐག་ཆོད་པས་འབྱོར་
པ་ཅན་ཡིན་པའམ་ལྷགས་ཀྱས་ཟིན་པའི་ཉ་ཚུ་ནང་ན་ཡོད་ཀྱང་སྐམ་ལ་གནས་
པ་དང་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐུག་གི་ས་ལ་གནས་པར་གྱུར་པར་ཡང་གསུངས་
སོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་འོག་མའི་གནས་སྐབས་སམ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་
ཏུ་གྱུར་པ་ནི་མཐར་ཐུག་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་དགྱེས་
ལའོར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོགས་པ་དེ་དང་ལྡན་ན་རིག་
པ་འཛིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྟོ་རྟེ་འཛིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྐབས་འཆང་བ་ཞེས་
ཀྱང་བྱ་སྟེ། སྐབས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་པ་ཙམ་
གིས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགྱེས་
ལའོར་མཐོང་བ་ཙམ་ལའང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པར་སངས་རྒྱལ་པའི་ཕན་ཡོན་གསུངས་
ན། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དགྱེས་ལའོར་དག་མཉམ་དཔེར་མེད་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། འདིར་རྟོགས་པ་ཞེས་པའང་ལས་དང་པོ་
པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་ནས་ངེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་གསུངས་

སོ། །དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་ས་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་པའི་ལས་དང་པོ་པའང་ཅི་
ལྟར་དམན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་སངས་རྒྱལ་པ་ལ་སྐམ་པ་མཉམ་
ཞིང་། ལམ་དེ་བས་ཀྱང་ཐུར་བས་ན་སྤྱོད་པ་ཐ་མ་པ་སོགས་དང་སྐམ་པ་མཉམ་
པ་ཡོད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེན་དབང་ཐོབ་ཅིང་དབང་
དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྤང་སྤྱོད་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་པ་ནས་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ཕྱིར་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་། རྟོ་རྟེ་མེ་ལོང་ལས་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་སྟོན་ཕྱིར། །རང་སྤྱང་
རིག་པས་མངོན་བྱས་པ། །རིག་འཛིན་མཆོག་སྟེ་ལྷན་གྲུབ་པའི། །ཏིང་འཛིན་
ལུས་པའི་མཐུམ་མེད་ཀྱང་། །ས་སྤྱོང་སེམས་དཔས་བསྐྱེད་དུ་མེད། །བདེ་གཤེགས་
ཉིད་དང་སྤྱོད་ཡུལ་གཅིག་ །རིག་པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུང་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་དང་།
མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བའི་ཐུགས། །
རྟོགས་ནས་གང་ལ་གསལ་བྱེད་པ། །དབང་རྣམས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །
སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་དབང་བསྐྱེད། །ཞེས་དང་། སྤྱིང་པོའི་དོན་རིག་སྐྱད་
ཅིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །བྱིན་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བས་བཤད་མི་རྩོགས། །
དཀར་པོ་མཐར་ཐུག་བསོད་ནམས་ཀྱན། །སེན་མོའི་ཐོག་གི་ས་རྩལ་འདྲ། །
རྟོ་རྟེ་སྤྱིང་པོར་གཅིག་བསྐྱེད་པ། །ས་ཡི་དགྱེས་ལའོར་ཆེན་པོ་ཙམ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་རིག་པ་འཛིན་པ་དེ་དག་ནི་འཛིན་རྟེན་
མཚུངས་པ་མེད་པའི་མཆོད་གནས་ཡིན་ཏེ། མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས།

དོན་དང་ལྷན་པའི་དམ་པ་ལ། འུས་གསུམ་འུས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། བྱོགས་
 བཅུའི་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་ཡི། བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཕྱོད་ནས། སྤྲུགས་
 དང་འདུན་པས་བྱག་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་དོ་རྗེ་སྤྱི་པོ་གསང་
 འཛིན་པ། ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་རྩ་ལ་འདུག་སྤྱོད་པ། རྟེ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཞན་
 མེད་ན། རྟེ་ཡི་རྩ་སྤྲུགས་རྒྱལ་བའི་དབུས་བཀྱར་མཛད། ཅེས་དང་། གསང་
 བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། གང་གིས་གཙོ་བོ་སྦྱབ་པ་བོ་མཐོང་རེག་པ་
 དང་། ལེགས་པར་དྲན་དང་མིང་ཅམ་ངེས་པར་བློས་པ་དང་། རྟེ་པར་
 བྱེད་ཅིང་བྱོགས་གཅིག་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་རྩོ་རྗེ་འབྲས་བུ་
 དེ་ལ་རྟག་བྱག་འཛུལ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གསང་སྤྲུགས་
 གྱི་ཚུལ་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ལའང་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་དེ། དགོངས་པ་
 འདུས་པའི་མདོ་ལས། སྤྱི་པོ་དོན་ལ་རིག་པའི་མཐུ་མེད་ཀྱང་། ཁེམས་
 བསྐྱེད་ཅམ་གྱིས་དབུ་མ་བྲིས་གོན། ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་
 གསང་འདི་ལ། གང་དགའ་གང་ཞིག་འདུན་བསྐྱེད་པ། གཞན་གྱིས་བར་
 ཆད་མི་འབྱུང་བར། རྗེ་ལྷ་མོས་པ་དེ་ལྟར་བྱོང་། ཅེས་སོགས་རྒྱུད་རྣམས་སུ་
 རྒྱུ་ཆེར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། རྟེ་ཡན་ཆད་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གནས་རྣམས།
 རྒྱུད་གསུམ་དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་སྤྱི་དོན་གྱི་ཚུལ་
 དུ་རྣམ་པར་བཤད་བྱེད་ཏོ། རྟེ་གི་གསུམ་པ་རྗོད་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་ནི་རོང་གྲོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས་རྟོགས་

པར་བྱའོ། རྟེ་ལྷ་པ་སྤྲུགས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བློས་བསམ་གྱིས་སྦྱོ་
 འདོགས་བཅད་ནས་འཇུག་པའི་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་དོན་གྱི་གནད་
 ཅུང་ཟད་ཅམ་ནི། རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པ་སྤྱི་དང་། བྱང་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་
 གྱི་རྒྱལ་བོ་དང་། དཔལ་རོང་བོམ་པ་རྗེ་ཏེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 བཞིན་དུ་མདོ་ཅམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེའི་གནད་ཟབ་མོ་རང་རྒྱུད་
 ལ་རྗེན་པར་བྱོང་བ་ནི། རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་ལ་བྱོང་བ་དང་
 བྱིན་སྦྱབས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཡོད་པའི་སྤྱི་མ་མཚན་ཉིད་པ་ལས། དབང་གིས་སྤྱི་
 བར་བྱས་ནས་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་སྦྱབས་བྱོང་བ་དང་། བྱོལ་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་
 ཟབ་མོ་ཞལ་ལས་མཉན་པར་བྱ་བ་ལ་རག་ལས་སོ། རྟེ་ལྷ་པ་སྤྲུགས་སྤྱི་མེད་
 རྒྱུད་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་དོན། རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་
 སྟན་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྤྲུགས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་འདི་ལྷ་བུ་རྣམས་ནི་ལུགས་གཞན་
 བ་ཚུལ་བཞིན་སྦྱ་བ་མེད་དེ། རྒྱ་བ་གྲགས་པས། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་
 བོ། རྗེ་ལྷ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །
 མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། རྟེས་
 བ་རྟེད་པར་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སྤྲུས་སུ་བྱ་ཞིང་འཆང་བར་
 བྱ་ཡི། དད་མེད་སྤོ་རྒྱུད་རྣམས་ལ་གར་ཐོད་ཐོད་དུ་བསྟན་ན་མི་རུང་སྟེ། དབྱིངས་
 ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཟབ་དོན་འདི་ལྷ་བུ་རྣམས་སྤྱི་པོ་ཐུག་
 གི་དྲངས་མ་བཞིན་དུ་མཆོག་ཏུ་སྤྱང་བར་གསུངས་པས་ན་སྤོད་མིན་ལ་གསང་

བར་བྱ་ཞིང་། སློ་ལྟ་སྒྲུབ་པ་བཟང་པོ་སྤྲུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་དང་པ་རྣམས་ལ་
ལེགས་པར་བསྟན་པའི་སློ་ནས་གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་པོ་འཇུག་པ་རིན་པོ་ཆེ་
ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱའོ། །འདིར་སྤྲུས་པ། ཡུལ་དུས་གང་ཟག་དམན་
ཀྱང་བདག་ཅག་གི་སྤྱི་ལ་དང་པའི་ཚུ་མཆོམ་བསྟོགས་པས། རིག་འཛིན་
བརྒྱད་པའི་བྱིན་རྒྱུ་སྤྲུས་གཞུགས། ཅིག་ཅུ་ཡིད་ལ་འཆར་བ་སྤྲུམ་
དུ་སེམས། གཏོད་མའི་མགོན་པོ་བྱིན་ཅན་སྤྲུམ་མེས། གསུང་གི་གནང་བ་
ཡང་ཡང་བྱིན་ནས་སྤྱ། དབྱེས་པའི་བྱུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏད་པའི་མཐུས། །
འདི་ཚུལ་སྤྲུ་བའི་སྤྲོ་བས་པ་ཅུང་ཟད་ཐོབ། །ཟབ་གསང་རྩོན་པར་བཀྲུལ་དང་
བདག་སྤྱོད་སྤྱོན། གང་མཆིས་ཅུ་གསུམ་ལྟ་ལ་བཤུགས་བཟྱ་ཞིང་། རིག་
འཛིན་བརྒྱད་པའི་ལུང་དང་སྤྲུམ་མེས། མན་ངག་ལ་བརྟེན་ལེགས་པར་བཤད་
པའི་དགེས། ཆོས་དབྱིངས་དང་མཉམ་དག་པའི་སྤྲུང་བ་ནི། མཆོག་ཏུ་འོད་
གསལ་བདེ་བའི་སྤྱི་པོ་ཅན། །འཇམ་པའི་དཔལ་གྱུར་བདུད་རྩི་འཕེལ་
གིས། །འགོ་ཀུན་ཡིད་ལ་རབ་དགའ་སྤྱིན་གྱུར་ཅིག །འཛིགས་བྲལ་སྤྲུ་འགྱུར་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བསྐྱེདས། །ལུང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་རྩ་ཕྱོགས་ཀྱིན་
བསྐྱུགས། རིགས་ལམ་སངས་ཀྱི་རྩེ་ལོ་རྩེ་སྤྲུམ་ཐུབ། །མཚུངས་མེད་དག་
མཆོན་སྤྲུང་བ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག ཅིས་པའང་རྒྱལ་དབང་མཆོམ་འབྱུངས་རྒྱལ་བའི་
རྒྱལ་ཚབ་འཛིགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འོད་གསལ་མདོ་སྤྲུགས་
སྤྱི་པས་གསུང་གི་བསྐྱུལ་བ་སྤྲུ་བྱིར་གནང་བ་དང་། ཟུང་པར་ཀུན་མཁྱེན་

ཆེན་པོའི་དུས་མཆོད་དང་འབྲེལ་བར་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པའི་དུས་སུ་ཅུ་གསུམ་
ལྟ་ལ་གནང་བ་ཞུས་ཤིང་། དེ་ཉིན་ནས་བརྩམས་ཏེ་བྲིས་ཤིག་ཅིས་གསུང་གི་
གནང་བ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་དོ་རྩེས་ཀྱང་
མར་མེ་བྲི་སྤྲུག་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་སོགས་སྤུལ་ནས་ཅུ་གསུམ་ལྟ་ལ་ཆོགས་
ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་སྟེ། རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ལུང་དང་། དཔལ་
མགོན་སྤྲུམ་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་སྤྲུང་བ་དང་མ་བྲལ་བའི་སྤྱོད་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་
པས། ས་སྤྱོད་གི་ལོ་ཉོར་སྤྲུ་གསུམ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་རྩོགས་
བར་གྱུ་བ་པ་ཉིད་དུ་བཟྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་གསང་སྤྲུགས་སྤྱི་པོ་འཇུག་པ་ཕྱོགས་
དུས་ཐམས་ཅད་པར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་ལས་འགོ་ཀུན་བྱང་རྒྱུ་མཆོག་
གི་གནས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །མཛུ་ལམ། ॥

༄༅། །སྐྱེ་འཕྱུལ་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་བཤད་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་བཀྲ་ཤིས་གྲུབ་པའི་དབྱངས་
སྟན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྟོན་པ་ཀུན་བཟང་རྒྱལ་ཚབ་རིགས་ལྟ་དང་། རིགས་གསུམ་བྱ་མ་ལྟ་དང་རྒྱལ་
པོ་ཇོ་ ཀྲུ་ཀྲུ་རྩ་ཇོ་ལྷ་ལྷ་ཏི་དང་། སིང་ཏ་རྩ་ཇོ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །
ལྷ་པ་རྩ་ཇོ་མ་དེ་མའི་ཞབས། སྒྲོབ་དཔོན་ཀྲུ་ཀྲུ་རྩ་ཇོ་མ་དང་། རོ་ལངས་
བདེ་བ་དོ་རྩེ་བཞད་པ་རྩལ། སྒྲ་ལྷ་ཏ་སྟེ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། སངས་
རྒྱུ་ཀུན་དངོས་པ་སྒྲ་སམ་ལྷ་མ། སྒྲིག་དོར་སངས་རྒྱུ་གསང་བ་བི་མ་ལ། །
མ་ལོ་རིན་མཆོག་གཙུག་གྱེར་རྣམ་པ་གཉིས། ཞང་སྟོན་རྒྱལ་ཡོན་རྣམས་ལ་
གཞུབས་ཆེན་སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཆོ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་མཆོ་ཉང་ཆེན་
ཤེས་རབ་མཆོག་ ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཟུར་ཆེན་ཤྲ་འབྱུང་། ཟུར་ཆུང་ཤེར་
གྲགས་རྣམས་ལ་ ཐུགས་སྒྲུལ་ཀ་ཆེན་བཞེད་སྒྲོ་ཐུག་པ། སྟེ་སྟོན་ཆོས་
སང་གཙང་ནག་འོད་འབར་དང་། མེས་སྟོན་མགོན་པོ་ཤེས་རབ་ཚུལ་བྱིམས་
དང་། ཏྲ་ནག་བདུད་འདུལ་རྣམས་ལ་ ཤྲ་ཀྱ་འཕེལ་དང་བྱམས་པ་སང་གེ་
དང་། འགྲོ་སྟོན་བསམ་འགྲུབ་སྒྲོལ་ཆེན་སངས་རྒྱུ་མཆོན། གཞོན་ཏུ་དཔལ་
དང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོ། རིན་ཆེན་ཐུན་ཆོགས་རྣམས་ལ་ ཉི་ཟླ་སངས་

རྒྱུ་ལའོན་རིགས་ཆོ་དབང་དང་། དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་ཀུན་
དགའ་དང་། སྟོན་ལས་ལྷན་གྲུབ་འགྱུར་མེད་དོ་རྩེ་དང་། རག་དབང་ཆོས་
དཔལ་རྣམས་ལ་ འགྱུར་མེད་རྒྱུ་མཆོ་རིན་ཆེན་རྣམ་པར་རྒྱལ། བསྐྱེ་བསྟན་
འཛིན་ཨོ་རྒྱན་བསྟན་དོར་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་འཛིགས་མེད་དོ་མཆོར་
ཞབས། བསྐྱེ་བཀྲ་ཤིས་རྣམས་ལ་ རྒྱལ་བའི་སྒྲུལ་པོ་གཞན་པན་མཐའ་
ཡས་དང་། རག་གི་དབང་ཐུག་པ་སྒྲུལ་པ་མཆོན་ཅན་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་
དངོས་མི་པམ་རྣམ་པར་རྒྱལ། མཁའ་ཆེན་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཆོར་གསོལ་ རྒྱབ་
བདག་དོ་རྩེ་སེམས་དངོས་བི་ཇོ་ཡ། བསྟན་པའི་ཉི་མ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་སོགས། །
སྟིང་པོའི་རྒྱུད་རྒྱལ་ལེགས་པར་འཛིན་པ་ཡི། རིག་འཛིན་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་
གཞན་པན་མཐའ་ཡས་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་། ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཆོ་མཁའ་
ཆོན་དོ་རྩེ་འཛིན། རྒྱབ་བསྟན་ཆོས་འཕེལ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན་སོགས། །
རྩ་བརྒྱུད་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ རྒྱུད་པར་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཐར་ཐུག་དོན། །
ལེགས་བཤད་ཉི་ཟླའི་སྟོན་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཡིས། གསལ་མཛད་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནས། རིམ་བརྒྱུད་སྒྲ་མའི་ཆོགས་ལ་ གཞན་ཡང་གསང་ཆེན་
སྒྲོབ་བཤད་སྟིང་པོའི་སྒོལ། འཛིན་མཛད་རོང་བོམ་ཆོས་ཀྱི་བཟང་པོ་དང་། །
རང་བྱུང་དོ་རྩེ་འཛིགས་མེད་སྟིང་པ་སོགས། བྱིན་རྒྱབས་ཉི་བརྒྱུད་སྒྲ་མར་
གསོལ་བ་ བརྒྱུད་གསུམ་སྒྲ་མའི་དགོངས་དོན་བདུད་རྩི་བཅུད། མཛད་བྱུང་
ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་སྟིང་པོའི་རྒྱུད། སྟིང་གི་དཔལ་བེར་སྒྲོལ་བའི་བཀའ་རྩིན་

ཅན། །ཙ་བའི་སྒྲ་མ་མཆོག་ལ་གསལ་མཆོག་ལ་ཟུང་འཇུག་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་
 མེད་པ། །རྣམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་ཤར་བ་ཡི། །ཡི་དམ་ལྟ་ཆོགས་མཁའ་
 འགྲོཆོས་སྦྱང་བཅས། །སྦྱབས་གནས་དམ་པ་རྣམས་ལ་གསལ་བ་འདེབས། །
 དག་མཉམ་གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་རི་བཞིན་རྟོགས། །བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་མཐའ་རྒྱུན། །ཟུང་འཇུག་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་གྱུར་ནས། །
 མཐའ་ཡས་འགྲོ་ཀྱན་འདྲེན་པའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །བརྒྱུད་གསུམ་སྒྲ་མའི་
 ཕྱིན་རྒྱལ་སྤྱིང་ལ་ཞུགས། །བཤད་དང་སྒྲུབ་པས་སྤྱིང་བའི་བསྟན་པ་འཕེལ། །
 ཙ་གསུམ་སྒྲུང་མ་དབྱེས་པའི་གཟི་ཕྱིན་གྱིས། །འཛིག་རྟེན་དག་ལེགས་ཆེན་
 བོས་བྱུང་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའང་སྐྱུ་འཕྱུལ་བརྒྱུད་འདེབས་ལ་བཤད་བཀའ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁ་
 སྐོང་དང་སྒྲོན་ལམ་བཅས་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པས་སྤེལ་བ་དག་ལེགས་སྒྲུང་ཅིག །མཛུ་ལོ།

༢༢། །གདམས་ངག་སངས་རྒྱས་ལག་བཅངས་མ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་ཀྱན་མཁྱེན་རབ་ངོ་བོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །དན་པས་འཕྱུལ་སྒྲུང་ལུག་
 བ་ཀྱན་སེལ་བ། །ཡིད་ཀྱི་དཔལ་གྱུར་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཆོག་ལ། །དོན་དམ་རང་
 ངོ་ཤེས་པས་ཐུག་བཞུའོ། །སྤྱིང་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མཆོད་མི་བཟད་པ། །བརྒྱལ་
 བར་འདོད་པས་ལེགས་པར་བརྟུང་བཅད་ནས། །འཕྱུལ་པའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱུལ་
 བར་ལེགས་རྟོགས་ནས། །དེ་ཡི་རྒྱན་སྤྱུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲུག་ཅོད། །འདི་
 ལྟར་ནམ་མཁས་བྱུང་པའི་འགྲོ་དྲུག་གི། །སྤྱང་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱང་བ་
 ཡང་། །ལས་ཀྱི་མཐུ་སྤྱོད་ཆོགས་སོ་སོར་སྤྱང་། །ལས་ནི་ཉོན་མོངས་དབང་
 གིས་འབྱུང་བ་སྟེ། །རི་ལྟར་ས་བོན་ལ་བརྟེན་ཐུག་བཞིན། །དེ་ཡི་དབང་གིས་
 དེ་འབྱུང་རྟེན་འབྲེལ་མཐུ། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཡུལ་
 ལ་དམིགས་ནས་སྤྱང་དོར་ཞེན་པས་འབྱུང་། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བ་ཡི། །སྤྱང་བ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟར་ཞེན་རྣམས་ལ། །བདེན་བདེན་ཡོད་
 ཡོད་ངེས་ངེས་ལྟར་སྤྱང་བས། །རི་ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་འཛིན། །
 འཛིན་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུ། །བདེ་སྤྱུག་སྤྱོད་ཆོགས་མཐུང་བ་
 མངོན་སུམ་སྤྱང་། །སྤྱང་དུས་ཉིད་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ། །མ་གྲུབ་གང་
 གིས་མཐུང་དང་གང་ཞིག་མཐུང་། །བརྟགས་ན་དབེན་པ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་གྱང་། །

དེ་ལྟར་མ་ཤེས་མ་གོམས་ལུའལ་པ་རྣམས། །གཉིས་འཛིན་དམ་པོས་མེད་
 གྲང་ཡོད་ལྟ་བུ། །ཆོར་བའི་དབང་གིས་སྤྱིད་པར་ཕྱོག་མེད་སྟེ། །རི་ལྟར་མི་
 ལམ་དག་ན་གང་སྤང་བ། །རང་སྤང་ཙམ་སྟེ་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །གཉིས་
 སུ་སྤང་ཞིང་གཉིས་ལྟར་ཞེན་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་བདེ་སྤྱག་ཕྱོད་བའོ། །
 བདེ་བས་ཕན་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞོད་པ། །སེམས་ལ་མ་བྱས་བར་དུ་
 ཕན་གཞོད་བྲལ། །སེམས་མེད་རྣམས་ལ་ཅི་ཞིག་ལྟ་བུར་ཡང་། །བདེ་བས་
 ཕན་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་གཞོད་པར་བྱེད། །སེམས་ལས་གཞན་པའི་བདེ་དང་
 སྤྱག་བསྐྱེད་ནི། །སེམས་དང་ནམ་ཡང་ཤད་པར་མི་རིགས་ཏེ། །ཆ་མེད་སེམས་
 བྱི་གཞན་དང་འདྲ་བ་མེད། །རང་སེམས་རྣམ་པ་གང་དུ་གསལ་ཙམ་ལ། །བདེའོ་
 སྤྱག་གོ་སྟམ་དུ་ངོ་བོས་ལུའལ། །གང་ལ་མུང་བྱ་ཕྱོད་བྱེད་གཉིས་མེད་ན། །གང་
 གིས་གང་ལ་ཕན་གཞོད་རི་ལྟར་བྱེད། །གསལ་བ་ཙམ་ནི་མེ་ལོང་གཟུགས་
 བརྟན་འདྲ། །རི་ལྟར་སྤང་ཡང་སྤང་ཙམ་ཕན་གཞོད་བྲལ། །དཀར་དང་སྟོན་
 པོའི་གཟུགས་བརྟན་མི་འདྲ་ཡང་། །གཉིས་ཀ་བརྟན་ཙམ་གཅིག་བདེ་གཅིག་
 མི་སྤྱག་ །དེ་བཞིན་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་འདྲ་ཡང་། །གསལ་ཆ་ཙམ་སྟེ་
 གཅིག་ཕན་གཅིག་མི་གཞོད། །བྱ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཆ་དང་བྲལ་བ་ཡི། །རང་
 གིས་རང་ལ་ཕན་གཞོད་བརྟགས་ཀྱང་རྒྱུན། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྟངས་ན་དེ་ལྟ་
 བུའི། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པས། །གང་གར་འདྲ་བ་ཉིད་དེ་
 གསལ་ཙམ་ལས། །ཕན་གཞོད་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་ཤིན་ཏུ་དབེན། །འོན་

གྲང་རང་མེད་པ་ལ་རང་བཟུང་ནས། །ཡུལ་གྱིས་ང་ལ་ཕན་དང་གཞོད་སྟམ་
 དུ། །གཉིས་སུ་མེད་བཞིན་གཉིས་སུ་ནན་བརྟགས་པས། །བདེ་དང་སྤྱག་
 བསྐྱེད་བདག་གིས་ཕྱོད་ལྟར་སྤང་། །རང་ངོའི་སྤང་བ་བསྐྱེད་མེད་སྤང་དེ་ལ། །
 ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྤྱིད་པ་མི་སྤྱོད་སྟེ། །རྟག་ཏུ་འདོད་ལེན་འདུ་གཤམ་སྤྱ་
 ཆོགས་ཀྱི། །འཁོར་ལོ་ཁོར་མོ་ཡུག་ཏུ་སྒྲོར་བར་བྱེད། །ཐོག་མེད་གོམས་
 པའི་རང་གཟུགས་བདེན་སྤང་འདི། །འཐས་པར་སྤང་བས་ཞེན་པ་གསོས་
 བཏབ་ནས། །མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་འཕྲལ་ཕན་མི་འབྱུང་བས། །གོམས་པ་སྤྱ་
 མའི་གཤིས་བན་འདོར་བར་དཀའ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱིད་པའི་བདེ་སྤྱག་མཐའ། །
 སེམས་ལ་བྱག་པར་སྒྲོ་ཡིས་ཐག་ཆོད་ནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སེམས་
 ཀྱིས་ཡོངས་བཅུལ་ཆོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ལ་བདེ་སྤྱག་ཕྱོད་བའོའི། །བདག་དང་
 མུང་བྱའི་ཆོར་བ་གཉིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་བདག་གིས་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་མོད། །
 གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་རང་གིས་ཕྱོད་བའོའི། །སེམས་ཡིན་འདི་ལས་གཞན་
 པའི་སེམས་མི་སྤྱིད། །འདི་ལས་ཕྱོད་པོ་མུང་བྱ་གཉིས་མེད་ཅིང་། །གསལ་
 ཙམ་མ་འགག་ཆུ་ནང་ཟླ་བ་འདྲ། །གསལ་བ་ཙམ་དེའི་ངོ་བོ་འདྲ་ལེགས་བརྟགས་
 བ། །ཕྱི་ནང་གང་དུ་མི་དམིགས་ཆ་དང་བྲལ། །སྟོང་བཞིན་སྤང་བ་སྤྱིག་རྒྱ་
 ལྟ་བུའི། །རང་གིས་རང་ཕྱོད་རྒྱུན་སྤྱག་བདེ་བའི་ཆོ། །ང་ཞེས་གདགས་པའི་
 གཞི་དང་ཆོས་ཞེས་སྟེ། །འདོགས་པའི་ཡུལ་བྲལ་ཟངས་ཐལ་འབྱུང་ལ། །འཁོར་
 བ་ཅི་ཞིག་བདེ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི། །བདག་དང་གཞན་དང་བཟང་བན་གང་

ཞིག་ཡིན། །འདི་ནི་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་མ་བཅོས་རང་ངོ་བོས། །གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་ཡིན་
 །ལྷགས་འདི་དག་ལ། །སྒོ་བྱར་རྟོག་པས་ང་བདག་ཡུལ་རྣམས་སུ། །བཏགས་
 པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་སྤྱི་ཡོད་བསྐྱེད་བྱུང་། །བྱུང་ཡང་རང་སེམས་འབྱུལ་
 བ་འདི་ལས་བྱུང་། །ཐིམ་ཡང་རང་སེམས་གཉིས་མེད་འདི་རུ་ཐིམ། །ཡིན་
 །ལྷགས་འདི་འདྲ་མ་ཤེས་འཁོར་བའི་མཚོ། །སྒྲེམ་པའི་ཐབས་གཞན་རྒྱལ་
 བས་གསུངས་པ་མེད། །འདི་ལྟར་གཤིས་ཀྱི་དོན་ལ་ལེགས་གཞལ་ན། །དམིགས་
 པའི་སྒྲོས་པ་ཀུན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་སྟོང་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའི་རང་
 རྒྱལ་འདྲ། །ཅི་མེད་སྟོང་པ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་ཆད་པ། །འཁོར་འདས་སྣང་བ་འབྱུང་
 བར་མི་འཐད་པས། །གསལ་མདངས་ལྟན་གྱུ་བ་འཁའ་ལ་ཉི་ཤར་འདྲ། །
 དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་གསལ་བ་མ་དམིགས་ཤིང་། །མ་དམིགས་དེ་ལས་
 སྟོང་པ་གཞན་མེད་པས། །གསལ་དང་སྟོང་པ་འདི་ན་ཐ་སྟངས་ཀྱིས། །མདུང་
 བྱིམ་བཞེན་དུ་པན་རྒྱན་བཏེན་ཏེ་བཏགས། །བཏགས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དོན་མཐུན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་བཏེན་ནས་དོན་ལ་འཇུག་མོད་ཀྱི། །དོན་གྱི་ངོ་བོ་སོ་
 སོ་རང་གིས་ནི། །རིག་པར་བྱ་ལ་ཕྱོགས་ཆ་གཉིས་མེད་པས། །དབྱེར་མེད་
 བརྗོད་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གཤིས། །མ་སྦྱེས་མི་འགགས་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་
 ལྟར་བྲལ། །ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རང་སྟེ་དེ་ལ་ནི། །ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 འགའ་ཡང་མེད། །ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཀུན་ཁྱབ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཡང་
 དག་མཐའ་སྟེ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ། །ཆོས་ཉིད་འབྱུང་མེད་དོན་གྱི་བཞུགས་

རྒྱལ་འདི། །བྱར་མེད་གཤིས་ཡིན་བཅོས་མེད་བབ་ཀྱིས་བཏུ། །ཡིད་དཔྱོད་
 གྲུ་བས་བསྐྱེད་ན་མཐོང་མི་འགྱུར། །འདུས་མ་བྱས་པའི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་
 དང་། །འདུས་བྱས་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལོར་ར་རེ། །མ་བཅོས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་
 པའི་དེ་ཁོ་ན། །རང་སེམས་འོད་གསལ་ཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་གནས། །རང་ལ་ཡེ་
 བས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །སྒྲུ་མའི་མན་ངག་རྩལ་མེད་ལམ་གྱི་ནི། །རང་
 བྱུང་ཡེ་ཤེས་རང་འོད་གསལ་བར་འབྱུར། །དེ་ཆོ་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་
 ཆེན་པོ་ལས། །ལས་རྒྱུད་གཡོས་པའི་བཞེན་པ་ལ་བཏེན་ནས། །ཀུན་རྟོག་འབྱུལ་
 པའི་རང་གཟུགས་སྤྱིད་པའི་རྒྱ། །རང་གྲོལ་གཤིས་སུ་གཞི་ཅུ་བྲལ་བར་ཡལ། །
 རགས་དང་ཐ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན། །ཐབས་ཀྱི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་
 ཞུགས་པ་ཡང་། །དོ་རྩེ་ལུས་ཀྱི་གནད་ལས་འབྱུང་མོད་ཀྱི། །ཀུན་གྱི་མཐའ་
 བེ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། །དབུ་མ་རྟག་ཆད་བྲལ་བའི་དོན་ཉིད་དེ། །གང་དུ་མི་
 གནས་སྟེང་པོའི་བཞུགས་རྒྱལ་ཉིད། །དེ་ཉིད་མཐོང་བ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན། །དེ་ཡི་གདངས་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ཞེས་བྱ། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དབུ་མའི་
 གྲོང་ཁྱེར་དུ། །ལས་རྒྱུད་ཡན་པོར་ཞོན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། །སྦྱེ་འབྱུལ་སྤྱིད་
 པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་པ་ལ། །ལས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ་པའི་ཐ་སྟངས་བཏགས། །
 གནད་དེ་བོར་ནས་ཐབས་མཁས་ལམ་གྱི་ནི། །དམིགས་པ་ཅམ་ལ་མཐར་
 ཐུག་དོན་བཟུང་སྟེ། །ལུས་དབུས་རྒྱ་སྟོང་ལྟ་བུར་ཁ་སྦྱེའི་དབུགས། །བསྐྱེས་
 པས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་ཅེས་ཞེ་འདོད་ཀྱི། །མཐིལ་དུ་བཟུང་ནས་རྒྱུད་སྤྱིར་

བ་ཡི། །ཐབས་དེར་མ་བརྟེན་གྱོལ་ལམ་ཐེག་ཅེའི་གནད། །རྫོང་ཐེག་པའི་
 ལྷུང་ལམ་མ་ཡིན་ཞེས། །བརྟེན་པར་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མའོ་ཤིན་ཏུ་འབྱུལ། །
 བརྟེན་འབྱུལ་ཆེན་པོའི་རྫོང་ཐེག་ལུས་གནད་ལ། །བརྟེན་ཏེ་རིམ་གྱིས་ལས་རྒྱུང་
 དགག་པ་ཉིད། །རྫོང་ཐེག་པའི་ལྷུང་ལམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །ཐེག་ཅེ་ཤིན་ཏུ་རྣལ་
 འབྱོར་དགོངས་པའི་དོན། །ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་རང་གནས་ཡེ་ཤེས་ལ། །
 བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱུང་རང་གྱོལ་ལམ་མཆོག་འདིར། །སྟོན་ན་ཆོག་ཆེ་བུལ་
 ཞིང་གོགས་མང་བས། །བདེ་ཞིང་ལྷུང་ལམ་འདི་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། །
 དེ་ལྟར་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་ཆེན་པོའི་དོན། །རང་སེམས་འོད་གསལ་རྣམས་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན། །སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུ། །དགོངས་བརྒྱུད་བྱིན་
 རྒྱུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས། །ལྷན་སྦྲེས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བའི་མཐུས་
 མྱོང་ཆོ། །འབྱུལ་པའི་རྫུན་ཕུག་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་གདོད་ཀྱི། །རྣལ་འབྱོར་མཆོག་
 དེའི་ཡིད་ལ་ཐོབ་གྱུར་ནས། །སྟོགས་དང་དུས་ཀྱི་མཉམ་སྦྲེད་པའི་ཁམས། །
 འདི་ན་ཀུན་རྟོག་རྫུན་པས་སྦྱུལ་པའི་བྱིར། །རི་ལྷོ་མེ་ལམ་རང་རྣམས་བལ། །
 དུས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྟོགས་ཀྱི་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱང་། །གང་ནས་མ་འོང་གང་དུ་མི་འགོ་
 ལ། །གཉིད་ཀྱི་རིང་ལ་བདེན་པར་སྦྱང་བ་ལྟར། །ཤེས་ནས་སྤྱིད་པས་འཛིགས་
 པར་མི་བབྱིད་ལ། །གཅིག་ཕུར་ནི་བའི་གོ་འཕང་མི་འཆོལ་ཏེ། །སྤྱིད་ནི་མཉམ་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །ཤོལ་འཆུགས་མེད་པར་སངས་རྒྱལ་ས་ལ་
 འགོ། ། ཨེ་མ་རྟོ། །རང་བྱུང་རིག་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ནི། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་

སྤྱིད་ནིའི་མཐར་མི་གནས། །དེ་དོན་རྟོགས་ན་སྤྱིད་དང་ནི་བལྟར། །འབྱུལ་
 པའི་རྫུན་ཕུག་བརྟེན་དང་མཉམ་དུ་བྱེད། །སྟོང་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་
 འབྱོར་རྣམས། །གཞུག་མའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བརྟེན། །ཐམས་
 ཅད་དེ་ཡི་རབ་སྟེ་སྤྱིད་ཀྱི། །གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་
 ཉིད། །སྟུག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་བྱི་མ་དང་། །འབྱུར་བའི་ཟུག་རྩ་
 ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་བའི། །མཁའ་མཉམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ། །ཡེ་
 སངས་རྒྱལ་བ་ཆོས་སྒྲུའི་དགོངས་པ་ལ། །བཅས་བཅོས་མེད་པའི་རང་ས་ཟིན་
 པའི་གདོད་ཀྱི། །རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །ཡེ་སངས་རྒྱལ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་མཆོག་སྟེ། །བྱ་རྩལ་མེད་པར་འབྲས་ཆོས་མཐའ་དག་
 རྫོགས། །འདི་འདྲའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགོངས་དོན་ལ། །མོས་པ་ཅམ་ཡང་
 སངས་རྒྱལ་དཔག་མེད་དུང་། །དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་མཐུས་ཡིན་ན། །
 རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་རྣམས་སྐལ་བ་བཟང་། །བཟང་པོའི་བཟང་པོ་ཐེག་
 པ་དམ་པའི་མཆོག་ །རོ་མཆོར་འོད་ཟེར་བརྒྱལ་མའོན་མཛེས་ཀྱང་། །དམུས་
 འོང་ལྟ་བུའི་སྟོང་མན་སྐལ་རན་རྣམས། །མོས་པར་མི་འབྱུར་ཀྱི་མའོ་ལས་ཀྱི་
 མཐུ། །རང་བྱུང་རིག་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུའི་དབྱིངས། །ཀུན་ལ་བྱུང་
 པར་བཞུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི། །བདེན་པའི་མཐུ་དང་བདག་གི་སྟུག་བསྐལ་
 ཀྱིས། །དེང་ནས་འགོ་ཀུན་ལམ་མཆོག་འདིར་འཇུག་ཤོག །བྱུང་པར་དུས་
 ཀྱི་སྟེགས་མ་བདོ་བའི་སྐབས། །ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་གདུལ་བར་དགའ་བའི་

ཆོ། །ཐེག་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་བསྟན་པ་དར་བྱུང་ནས། །འགྲོ་ཀུན་རྒྱལ་བའི་
 གྲོང་ཁྱིམ་ཕྱིན་པར་ཤོག །འཇམ་པའི་དྲོ་རྩེ་ཞབས་ཀྱི་ཆུ་སྒྲེས་ལ། །ཀུས་པའི་
 ཡིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་སྟོགས་བྱས་ནས། །ལེགས་བཤད་མི་ཟད་སྒྲུ་བའི་སྟོབས་
 པ་ཅན། །མི་པམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་སྒྲེལ་བ་འདྲི། །ལེགས་པར་བསམ་ན་ཐེག་
 པའི་གནད་ཀུན་དང་། །སྙིང་པོའི་དོན་ཀུན་སྙིང་ལ་འཆར་བར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་
 དུས་ཀྱི་ཐ་མར་རབ་རྒྱས་ནས། །དྲོ་རྩེ་སྙིང་པོའི་བསྟན་པ་པན་པར་ཤོག །
 ཅེས་པ་འདི་ནི་ཆོག་གི་སྒྲེབ་སྒྲིང་མཛོན་ཆོས་སྤངས་ཏེ། དོན་གྱི་ལུས་བཟང་ཚོགས་པར་ལོན་པ་དྲོ་རྩེ་བཅུན་
 མའི་རྩེ་ཆགས་ཀྱི་དགའ་བ་ཡིན་པས་སྒྲེལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་རྒྱུ་ཅིན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རབ་
 ཆོས་ལུགས་ཡོས་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་གསུམ་ལ་སྒྲེབ་པར་བདུད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་དུ་མི་པམ་འོད་གསལ་དྲོ་རྩེ་
 ཤར་མར་སྒྲེལ་བ་དགོའོ། །མདྲ་ལོ། སྟོད་མིན་ལ་གསང་ཞིང་སྟོད་ལྗན་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཁྱི། ས་མ་ཡ།
 གྱུ་གྱུ།

༥ གདམས་ངག་སངས་རྒྱལ་ལག་བཅངས་མའི། །
 སྒྲིང་ཐབས་གནད་ཀྱི་མན་ངག་བཞུགས། །

འཁོར་འདས་ཀུན་བྱུང་དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་གཤིས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འཇམ་
 དཔལ་དཔལ་པོའི་གདངས། །རྩོལ་མེད་འོད་དུ་གསལ་བས་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །སྒྲིབ་
 གཉིས་སྙིང་གི་མུན་པ་འཛོམས་གྱུར་ཅིག །
 ཀྱེ་ཏོ། །དལ་བའི་རྟེན་ལྗན་སྟོ་བཟང་རྣམས། །མི་རྟག་སྟོག་འདྲའི་ཆོ་འདི་ལྷུར་

འཛིག་ཅིང་། །ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རྩེས་འབྲངས་ནས། །འཁོར་བའི་
 རྒྱུ་མཆོར་ཐར་མེད་ཆུད་དེ་རིང་། །ད་རེས་མཐོ་བསམ་ཤེས་ཤིང་ཆོས་དང་
 མཇལ། །ལྷུང་ལམ་སྙིང་པོའི་གདམས་པ་ཐོབ་ནས་སྟ། །རྩི་གཅིག་ཉམས་སྟ་
 ལེན་པར་མ་བྱས་ན། །དེ་བས་སྒྲོངས་ཤིང་བསྐྱུས་པ་གཞན་ཅི་ཞིག །འཁོར་
 པ་འདི་ནི་འདི་ལྷུང་སྟག་བསྐྱེལ་ཆེ། །མི་བརྟན་གཡོ་བ་སྟོག་གི་སྒྲོས་གར་འདྲ། །
 རི་ཅོམ་སྒྱུད་ཀྱང་དོམ་པ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡིད་བརྟན་མི་རུང་སྤྱི་མའི་འཇུ་
 དཀར་མཆུངས། །སྒྲིས་མཐར་འཆི་ཞིང་འདུས་མཐར་འབུལ་བ་སོགས། །རྒྱད་
 པས་མ་བཟུང་བདེ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །རང་དབང་མེད་པར་ན་རྒྱ་འཆི་དང་
 དབུལ། །དགྲ་འཕྲད་གཉེན་བུལ་འདོད་པས་ཐོངས་པ་དང་། །མི་འདོད་ཐོག་
 བབས་སྟག་བསྐྱེལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས། །མེ་ཡི་རྒྱབས་ལྷུང་བར་མཆོམས་མེད་
 པར་མནར། །གང་དུ་སྒྲིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་གྱི། །དབང་ཕྱིར་སྟག་
 བསྐྱེལ་གཞི་རུང་བོས་གནས། །རན་སོང་གསུམ་གྱི་སྟག་བསྐྱེལ་བཟོད་སྟག་
 མེད། །བྱད་པར་རང་སེམས་སྤང་ཆེན་སྒྱུ་འདྲ་ལ། །རང་དབང་མེད་པའི་ཉོན་
 མོངས་ནད་ཆེན་གྱིས། །ཉོན་དང་མཆོན་མོ་བར་མེད་གདུང་ཞིང་གཟིར། །དེ་
 ཡི་དབང་གིས་དཔལ་དང་གྲགས་པ་དང་། །བདེ་བའི་དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱག་
 པར་བྱེད། །འདི་ལ་དམ་ཆོས་བདུད་རྩི་མ་གཏོགས་པ། །གསོ་བའི་སྒྲན་གཞན་
 སྤྱད་ན་ཡོངས་མི་རྟོག། །དེ་ལྷུང་བསམ་ན་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་ནི། །བྱང་
 པའི་སྤྱད་ལ་བདེ་བ་མ་མཆིས་ཏེ། །མི་གཅོང་འདམ་དང་སྤྱི་གྲིང་མེ་འོབས་

ལྟར། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ཞིང་འཛིགས། རྟེན་འབྲེལ་འཁོར་བ་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཆུ་མཚོ་ལ། འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་བ་རང་དང་གཞན། སྒྲོལ་
འདོད་སྤྲིང་རྗེའི་བསམ་བ་སྒྲེས་ནས་སུ། འཕམ་མཚོག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
སྐལ་བཟང་དེས། ཐོག་མར་མཚན་ལྟན་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལས། ཐོག་
མཚོག་ལམ་དང་མན་ངག་སྤྲིང་པོའི་དོན། རངས་རྒྱལ་ལག་བཅངས་གདམས་
པའི་གནད་མཐོན་ནས། འབྲུལ་པའི་རང་མཚན་རྗེས་པར་སྤྲད་བྱས་ལ། རེ་
མེས་ཀྱི་གཟེབས་བཤིག་ཡེ་ཤེས་དོན་མཐོང་ཆོ། སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་རང་
གིས་མངོན་སུམ་དུ། ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་མྱོང་བར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། འབྲུལ་
མེད་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པར་སུ་མི་སྒྲོ། འདི་ན་ཉིན་དང་མཚན་མོ་བྱད་པར་
ནི། མ་ཡངས་དྲན་པའི་རྒྱལ་ལ་ལེགས་གནས་ཏེ། ཆེད་འཛིན་མེད་པར་
བྱར་མེད་གཉུག་མའི་དོན། བརྩོན་པ་དྲག་པོས་བསྒྲོམ་པར་མ་བྱས་ནས། ཐོག་
མེད་གོམས་པས་འབྲུལ་སྤང་འཐས་ཆེས་པས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་
གཙོང་ནད་ལྟ་བུའི་དབལ། རྩང་བདེ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་ཕྱིར། བདག་
དོན་ཤེས་པ་སུ་ཞིག་སོས་དལ་འདུག སྒྲོག་འདྲ་ཆོ་འདིའི་སོ་མཚམས་
ཅི་སྒྲོས་ཀྱི། སྤྲིད་བདེའི་རྒྱ་བྱེད་སྒྲོན་པ་ཀུན་བཏང་ཞིང་། འབྲུལ་སེམས་
བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གསོས་འདེབས་པའི། སྒྲོག་དང་བཟླས་སྒྲོམ་མཚོན་སོགས་
ཀུན་གྱང་ཞོག མ་འབྲུལ་ཡིན་ལུགས་སྤྲིང་དང་བདག་མེད་དོན། བདེན་
གཉིས་དབྱེར་མེད་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ། རང་ངོ་ཤེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལམ་

མཚོག་དེར། ཚེ་གཅིག་ནན་ཏན་སྤྲིང་པོ་བྱེད་པར་རིགས། འཕམ་མཚོག་འདི་
ནི་ཀུན་གྱི་སྤར་གྱུར་ཕྱིར། ཐུན་རེ་གོམས་པ་ན་ཡང་ལམ་ཀུན་གྱི། ས་དང་
འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྤྲད་བྱེད་ཅིང་། འབྲུལ་སྤང་ཐུན་པ་དབྱིངས་སུ་འགོག་
པར་བྱེད། ཆོས་ཉིད་རང་ངོ་ཤེས་པའི་རང་བསྐྱེད་ཏེ། ལུས་གནད་གཡོ་
མེད་རྩིས་བ་སྟོད་པའི་རང་། ཟིམ་མེར་མེ་སང་རེ་ཉ་རེ་པའི། རང་དུ་ཀུན་
རྟོག་བྱ་ལམ་རྗེས་མེད་ཚུལ། སྒྲོན་བསུ་རྗེས་དབྱོད་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བོར། འདི་
ལ་གནས་དང་མི་གནས་ཆེད་འཛིན་གྱི། འཇུར་མདུད་མེད་པར་སྒྲིམ་པོའི་
སེམས་ཀྱིས་ནི། ཚེ་གཅིག་བཅུར་དང་བཀག་པའི་ཞི་གནས་སེམས། བསྐྱེད་
པའི་ཚུལ་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་གྱང་། མཉམ་པའི་རང་དེར་རང་སོ་ཟེན་པའི་
གདེང་། རྟེན་ནས་འདུ་ཤེས་འགྲིམ་པོ་རྒྱང་འདྲ་བའི། སྒོ་བྱར་ཟུག་རྩ་སྤྲིང་
བ་གཏན་ཆད་དེ། ཅི་ཙམ་བཞག་གྱང་འབོལ་ལེ་སྟོད་དེ་བ། རི་ལྟར་བྱས་
གྱང་གསལ་ལེ་སང་རེ་བ། ཅི་ལ་བལྟས་གྱང་སྤྲིང་རེ་ཉ་རེ་བ། ཅི་གནས་མི་
བདེ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། མཁའ་མཉམ་བདེ་བ་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་གྲོང་། དམིགས་
གཏན་མཐའ་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དབྱིངས་སུ། འགྱུ་བའི་རྒྱུད་རྟོག་
འཆིང་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་གྱི། སྤྲ་བ་ཀུན་བུལ་གཡོ་མེད་མཉམ་བཞག་ལ། གོམས་
པ་ཆགས་ཤིང་བརྟན་པར་མ་གྱུར་པར། ལྟ་བུ་གོ་ཡུལ་ཙམ་ལ་བཞག་ནས་སུ། འཁོར་
ཡང་ཡང་ཡུད་ཤར་བས་མི་པན་པས། སྤྲ་བ་ཀུན་སྤངས་ཚེ་གཅིག་གོམས་
པ་གལ། ཀུན་རྟོག་འབྲུལ་པའི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་གདངས། གང་གོམས་སྤང་

མདའ་བཞེན་དུ་མཐོ་དམའ་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་འབྲུལ་པའི་སྤྲུགས་བསྐྱེགས་
 ཏེ། །ཉིན་མཚན་བར་མེད་འོད་གསལ་བར་དུ་འབད། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་
 བས་གོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། །ལམ་མཚན་འདི་ཡི་རང་ལུགས་ཞིག་ནས་
 དང་། །ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྩལ་འབྱུང་སྟེ། །ཆེད་འཛིན་ཞིག་ནས་
 ལྷག་མཐོང་ཡིད་དཔྱོད་མིན། །མ་བཅོས་བབས་ཀྱིས་གནས་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་། །རང་བྱུང་འོད་གསལ་ལྷག་མཐོང་དཔྱེར་མེད་པའི། །རྣལ་འབྱོར་ལམ་
 གྱི་ཉི་མ་སྒྲིང་དབུས་སུ། །ཤར་བའི་ལག་རྒྱུ་བམེད་པ་ལས། །འབྲུལ་
 རྟོག་ཐུན་པ་དབྱིངས་སུ་འགགས་འགྱུར་པས། །འབྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བདག་
 འཛིན་ཆགས་སྤང་སོགས། །གནས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོང་ཡེ་མེད་པས་ན། །ཅི་
 ཅུ་གོམས་པ་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་། །དེ་ཆོ་རྩལ་ལས་གང་ཤར་ཡེ་ཤེས་
 ལཱའི། །རོལ་པ་འགག་མེད་ཐ་མལ་ཆགས་སེམས་སོགས། །གོ་བས་ལམ་དུ་
 ཁྱེར་དང་མི་འདྲ་བ། །ཁྱོད་བས་རང་བྱུང་རྩལ་པ་ཤིན་ཏུ་བདེ། །འཛིན་ཏེན་
 ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་པ་རྣམས། །ཞི་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་མགོ་
 མནན་ཀྱང་། །བདག་འཛིན་སེམས་ལ་གཞོད་པར་མི་རུས་པས། །ཕྱིར་ཁིང་
 རོ་ཁྱོད་སེམས་ཀྱིས་ང་ཞེས་སྒྲུམ། །མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོར་བདག་མེད་དོན་མཐོང་
 ཆོ། །བདག་དང་གཞན་ཞེས་འབྲུལ་པའི་ཕུག་བདེ་བས་པས། །རྟོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་མཁའ་མཉམ་འཕེལ་ན་ཡང་། །ང་རྒྱལ་མེད་པར་ལམ་འདིའི་བྱུང་
 བར་ཏྲག་ཆེད་དུ་མ་བསྐྱོམ་ན་ཡང་སྒྲིང་རྗེའི་ཤུགས། །རྩྱལ་བམེད་པར་ངམ་

ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འདྲེན། །གོ་ཡུལ་ཆོག་གིས་སྤྲུག་འབད་མ་བྱས་པར། །མདོ་
 རྒྱུད་རྒྱུ་མཚོར་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་རྩལ། །དེ་འདྲར་བྱུང་ན་ལམ་མཚན་རྗོགས་
 པ་ཆེར། །གཞན་དུ་བསྐྱུན་པའི་རང་ཏྲགས་བསྐྱུ་མེད་ལ། །གཞན་དུ་བདེ་གསལ་
 མི་རྟོག་ཉམས་བན་བུན། །ཤར་བ་ཅུ་ནས་ཐོས་རྒྱ་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས། །མཐོན་
 ངོའི་སར་རྫོམ་ཁེངས་པས་བསྐྱེངས་ནས་སུ། །གཞན་གྱི་ཆེད་འཛིན་བདག་
 རྩལ་མི་སེམས་རྣམས། །རྩལ་མེད་ཆོག་གིས་ཆོད་བལ་མི་ཕྱོགས་ན། །མནར་
 མེད་མེ་ལྷེ་བཟོད་པར་རུས་རེ་ཀན། །འཁོར་རྒྱུ་རང་ལ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པར། །
 འཁོར་བར་ལྷུང་བའི་དོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས། །མཐོ་སྐྱད་བྱུང་རྒྱལ་འདོན་བཞིན་
 གཞན་དག་གིས། །གཞོད་པ་སྤྲོ་མོར་དོགས་པ་བྱེད་པ་མཚར། །དེ་ཕྱིར་རང་
 སྒོ་རང་ལ་མ་རོན་སུམ་ཕྱིར། །བདེན་ཞེན་གཡོ་སྐྱུ་རྩལ་འཚོས་བདག་བསྟོད་
 གྱི། །འཆིང་བ་དམ་པོར་སྟོད་པར་གྱུར་པའི་གདེང་། །མ་མཐོང་བར་དུ་སྐྱོམ་
 སྐྱད་མ་འདོན་ཅིག །སེམས་འདི་སྤྲ་ཁིང་ཟབ་སྟེ་བཏྲག་དཀའ་ལ། །སྤྲོ་ཆོགས་
 རྩལ་མང་དཔྱེགས་ལ་མི་ཤེས་ཤིང་། །མི་བཏྲན་བསྐྱེད་མགོ་བོ་སྐྱོངས་པར་
 བྱེད། །དེ་ཕྱིར་རང་སེམས་ཡིན་ཡང་ཆོད་ཟིན་དཀའ། །བྱུང་པར་སྐྱོམ་པའི་དུས་
 ན་ཉམས་མང་ཁིང་། །ཉམས་དང་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་དཔྱེགས་ལ་དང་། །
 དེར་ཡང་ཕྱི་ན་ཤུན་པ་མང་པོའི་རྩལ། །ཤེས་རབ་མན་ངག་ཅན་མིན་འབྱེད་
 མི་རུས། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འགྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་གདེང་། །ཐོབ་ལ་ནོར་བམེད་
 ཅིང་ཡོན་ཏན་ཆེ། །འདྲ་བ་འདྲ་བའི་ས་ཆད་མང་པོ་ཡང་། །འདོར་ཁིང་འདོར་

ཞིང་ཡེ་ཤེས་གནས་སུ་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མཆོག་།
 མདོ་དང་རྒྱུད་གྱི་ལམ་གནད་མཁས་པ་འཇམ། །རང་ལ་དེ་འདྲ་ཤེས་པའི་མཐུ་
 མེད་ན། །སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལམ་གྱིས་ཟེན་པ་གཅིས། །མཐོར་ལམ་ལ་དྲང་
 བོར་འགྲོ་བ་དང་། །དད་བརྩོན་དྲག་པོས་འཇུག་པ་ལྟར་སྤངས་ན། །ཆོ་འདིར་
 རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་བསྟེགས་པ་འཇམ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐོབ་པ་ཡིན། །
 གཞན་དོན་མི་བྱེད་ཐེག་ཆེན་ལམ་མེད་པས། །བདག་ཉིད་ཞི་བ་ཙམ་ཞིག་ངོ་
 མཚར་ཅི། །མཁའ་བྱུང་འགྲོ་བའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་འདི་དག་ལ། །པན་བྱེད་རྣམས་
 པ་ཅི་ཡོད་རང་ལ་སོམས། །འཇམ་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོའི་རྣམ་ཐར་ལ། །རྗེས་
 སུ་སྟེག་པའི་ཡོན་ཏན་གདེང་ཐོབ་ན། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་སངས་རྒྱལ་སར་
 འགྲོ་བའི། །གདེང་ཆེན་དེ་ནི་ད་ལྟ་ཐོབ་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ད་ལྟ་རྣམས་པ་མེད་
 བ་ཡང་། །དེ་རྗེས་འཇུག་པར་འདོད་པའི་དམ་བཅའ་ནི། །བསྐྱེད་པའི་མཐར་
 ཡང་གཏོང་བར་མི་འདོད་པའི། །སེམས་མཆོག་བསྟེན་ན་མོས་སྦྱོང་སེམས་
 དཔའ་ཡིན། །དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་པར་སངས་རྒྱལ་གྱི། །ས་ལ་བྱ་འཕྱར་བཞིན་
 དུ་འགྲོའོ་ཞེས། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གནད་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི། །ངོ་ཆའི་ཆོག་སྟེ་
 སྤྱོད་པ་བསྐྱེད་ན་ལེགས། །ལམ་མཆོག་རྫོགས་པ་ཆེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེ། །ཇི་བཞིན་
 འབྱོར་ན་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ལམ། །ཆོ་འདིར་རྫོགས་ནས་མདོར་སངས་
 རྒྱལ་བྱེད་ཀྱང་། །ལྷུང་བུལ་ལམ་གྱི་བྱེད་དེ་དོན་དུ་གཅིག་། །གལ་ཏེ་མདོར་ནས་
 བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བུའི། །ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་ས་ལམ་བགྲོད་ཀྱར་ན། །ལམ་དེ་

བགྲོད་པ་གཅིག་པུས་སངས་རྒྱལ་སར། །འགྲོ་བའི་ལམ་མིན་ཐེག་ཆེན་གཞུང་
 དང་འགལ། །ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱར་ན། །འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་
 ཡང་མི་སྣང་བའི། །སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་
 མཆོག་བསུ་ལམ་ལ་མ་སྦྱང་ཅིག །ལམ་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། །
 འདི་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཐམས་ཅད་འཇུགས། །བདག་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ན་
 ལས་དེའི་ཆད། །མ་བསྐྱེད་ཤེས་ཤིང་ལམ་དེར་མ་རྫོགས་ཤིག །སེམས་ཉིད་
 ཡེ་ཤེས་གནས་ལ་དབང་འབྱོར་ན། །རྩལ་སྣང་སེམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རོལ་བར་
 འཆར། །རིག་རྩལ་དབང་ཐོབ་དེ་ལ་རྩུ་འཕུལ་སོགས། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་
 འདུན་པ་ཙམ་གྱིས་རྫོགས། །དེ་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དབྱིངས། །
 མདོར་སུམ་བྱས་ནས་གནས་ཀྱར་ཐོབ་པ་ན། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་དཀའ་བ་
 མེད་པར་ནི། །ཉི་དང་འོད་ཟེར་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །འོན་ཀྱང་མོས་པ་
 སྦྱོང་བའི་ས་འདི་ན། །ཐོག་མེད་བསགས་པའི་ལས་ཤུགས་སྟོབས་ལྡན་པས། །
 ལྷུང་ལམ་སྟིང་བོའི་ཉམས་ལེན་ལེགས་བརྩོན་ཀྱང་། །གཞུང་ནས་བཤད་པ་
 ཇི་བཞིན་འབྱོར་བར་དཀའ། །རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རེ་བྱུང་གིས། །ཉམས་
 ལེན་ཇི་བཞིན་འབྱོར་བའི་ས་ཆད་དང་། །བསྟན་ཏེ་རྩེ་བ་དྲུག་ཙམ་བསྟོམས་
 པས་ཀྱང་། །རིག་འཛིན་ས་ལ་འགྲོ་ཞེས་གསུངས་ཐོས་ནས། །སེམས་གནད་
 གོམས་པའི་སྟོབས་སམ་དམིགས་རྩལ་གྱིས། །དྲངས་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་
 ཉམས་ཙམ་ལ། །སྤྲུལ་ལམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །དཔེ་ཡི་འོད་

གསལ་དག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་པལ་ཆེ་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་ལ། རྟོགས་
 པས་བཟུང་ནས་རང་ཉམས་བལྟས་ན་ཡང་། མཛོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་རྗེས་དཔག་
 མི་དགོས་པས། འདི་ཉིད་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ལུའལ། རོན་གྱི་འོད་
 གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལུང་། །
 ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཆོས་རྒྱན་ཏིང་ངེ་འཛིན། ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡང་ཡོད་
 དེ་སེམས། རྟེ་ལྟར་གྲེས་ནས་རང་གི་ཁམས་དབང་པོ། སྐལ་བའི་ཁྱད་གྱིས་
 ཆོ་འདིར་ཆེར་བསྒྲུམས་ཀྱང་། གཏོད་མའི་གྲུབ་མཐའ་སྟེག་དང་མི་སྟེག་
 པ། རྩ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་ལམ་མཆོག་ཉམས་ལེན་ལ། མོས་པ་ཅམ་གྱིས་
 རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་ས། ཐོབ་ཅེས་གསུངས་ཤིང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྣམས། །
 འདི་ལམ་བར་དོ་སྒྱུ་བ་གཞན་རྣམས་སུ། རིང་པོར་མི་ཐོགས་མཐར་ཐུག་འབྲས་
 ཐོབ་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་རི་རུས་སུ། བསྒྲུམ་པར་བྱའོ་སྐལ་བཟང་
 གོགས་པོ་དག རྟེན་བརྩོན་སྒྲོ་ཡི་སྟོབས་བཞིན་ཡོན་ཏན་རྣམས། ལམ་
 གཞན་གང་ལས་མུར་བར་མཛོན་དུ་ལུང་། མཛོད་དང་རྒྱད་སྟེང་ལེས་གསང་
 ལམ་རྣམས་ལ། ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་མོད་ཀྱི། རྟེ་ཀུན་རྫོགས་པའི་
 བདེ་མུར་ལམ་མཐར་ཐུག རྟེན་གསལ་རྩོམ་ཅེ་མོ་ཁོ་ན་ཡིན། འདི་ཉིད་
 ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྟིང་པོའི་ཡེ་གེས་རང་ལ་གནས་པའི་
 ཕྱིར། མཚན་ལྡན་སྒྲིམ་མའི་མན་དག་གནད་བརྟེན་ན། ཡུད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
 ཡིད་ཆེས་ལྟོག་མེད་སྟེས། འདི་ཡི་མན་དག་ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་རྣམས། འབད་

པ་རྒྱུང་དུས་རང་རྒྱད་མུར་གྲོ་ལ་བ། རྟེ་འབྲེ་ལམ་གཞན་གང་ལའང་མ་དམིགས་
 བ། རྟེ་རང་སྟོ་ཡིད་ཆེས་སྒྱུ་བའི་དཔང་པོར་བྱེད། རྟེ་བའི་སེམས་སྒྱུངས་བསོད་
 བམས་བསགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་འདུ་གེས་དམིགས་པའི་རྒྱུར་སོ་རྣམས། །
 གནད་དུ་སོང་ན་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱལ་གྱི། གོ་འཕང་སྒྲུབ་ལ་བསྒྲུབ་མེད་
 མོད་ཀྱི། རོན་མོངས་ཟུག་རྩ་འཆི་བའི་འཛིགས་སོགས་ལས། རྟེ་མ་ཐག་
 པར་དབུགས་འབྱེན་གྱིན་ཏུ་དཀའ། ཐབས་ལས་དཔེ་དོན་ཡེ་གེས་འབྱེན་པ་
 སོགས། ལམ་དུ་རྒྱུད་དང་མཐར་ཕྱིན་དེང་སང་དགོན། སེམས་ཉིད་གནད་
 ལ་རྒྱུང་བད་གོམས་པས་ཀྱང་། དུག་གསུམ་གདུང་བ་སྟོད་པོར་བྱེད་པ་དང་། །
 འཆི་བའི་འཛིགས་པ་དག་ཀྱང་ཞི་བཀྱིད་ན། གཏོད་པ་གཞན་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་
 ཅི་ཞིག་དགོས། ཁྱད་པར་སྟེགས་དུས་ཉོན་མོངས་ལུགས་དཔགས་པས། སེམས་
 ཀྱི་འདུ་བྱེད་རི་ལྟར་གོམས་ན་ཡང་། ལན་བསྐྱེད་མེད་པར་ཡིད་ཆད་གདུང་
 རྣམས་ཀྱང་། འདི་དང་འཕྲད་ན་དབུགས་འབྱེན་ལེས་པར་ཐོབ། རི་དབང་
 ཅེ་ནས་རི་ཕྱན་ལྟ་བུ་ལྟར། ལམ་འདི་རྟེན་པས་ལམ་གཞན་ཞོར་ལ་གེས། རྟེ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་རྒྱུ་མཆོ་འབད་མེད་དུ། སྒྱུད་པར་མཐོང་བས་ཡིད་ཆེས་རང་
 རྒྱུད་ལ། མཛོན་སུམ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འདི་ཟབ་འདི་མཆོག་ཅེས། ཟབ་ཟབ་མཐོའི་
 མཐོའི་སྟོང་སྒྲིང་མ་ཡིན་པས། ཉམས་སུ་ལོངས་དང་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རྣམས། །
 མི་འཕྲོག་གེས་རབ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར། མཆོག་གི་མཆོག་འགྱུར་
 ཐེག་པ་དམ་པའི་ལུགས། ཆེན་པོའི་ཆེ་བ་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ལམ། སྒྲིམ་མའི་མན་

ངག་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྟུ། ཀྱུན་གྱིས་ནོར་འབྲུལ་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཤོག།
 སྟིགས་མའི་སྟིགས་མ་དུས་ཀྱི་ཐ་མར་ཡང་། སྟིང་པོའི་སྟིང་པོ་ཐེག་མཆོག་
 རྟོགས་ཆེན་གྱི། བསྟན་པའི་ཉི་མ་འགོག་མེད་ཤར་ནས་ཀྱང་། བསྟན་
 འགོའི་རྒྱད་ལྟན་ཅུང་ནས་ཞི་བར་ཤོག། ཅུས་པའང་མི་པམ་པས་རབ་ཆོས་སྟགས་ཡོས་
 ས་ག་རྩ་བའི་ཆོས་ལ་བྱིས་པས་ཀྱན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་འབྲུང་བར་གྱུར་ཅིག།

༥ རང་གནས་ཡེ་ཤེས་འཁོར་ལོའི་མན་
 ངག་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་བྱི་གུ་མ་ར་རྩ་ཏ་ཡེ། གྱེ་རྟོ། རང་རིག་གཞུག་མ་མཇལ་
 འདོད་ན། ཁ་འཐས་སྒོམ་པའི་སྟག་ཅིར་རྒྱར་ལ་ཐོངས། འདི་ནི་ཅིས་མེད་
 ཡན་ལ་མ་བོར་ན། རྣམ་རྟོག་སྒྲུལ་ནག་གཅོས་པའི་ཁ་རྒྱངས་ཀྱིས། སྟིང་
 རྒྱང་དྲུགས་པས་ཡིད་གྱེ་རྟོག་མ་བསྐྱངས། ཉེ་ལྷོའི་ཤེས་རིག་འདི་ལ་བཟོ་
 བཅོས་དང་། ཉེག་གསུབ་དབྱེད་ར་མེད་པར་ཆམ་གྱིས་ཞོག། ཉེ་ལྷོར་བཞག་
 བས་རང་གཤངས་གནས་པའི་དུས། འདི་ཞེས་ངོས་བཟུང་གང་ཡང་མེད་པ་
 ལ། རྟོགས་ལ་རིག་འགག་མེད་ཡེ་མེ་མེ་བ། མཐའ་དབུས་སྟོགས་ཆ་མེད་
 པ་ཟངས་ལ། གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཏུ་རེ་སང་རེ་བ། རྒྱ་རྟོག་དྲངས་མ་བཞེན་

དུ་རང་གིས་མ་ངོན། རྟོད་པར་བསྐྱངས་ན་རེ་བས་རེ་གསལ་ལ། བེ་ཆོམ་
 དབྱེད་ཐག་ཆད་པའི་ཉམས་སྦྱང་སྟེ། ཁ་བཅོས་རང་དེར་མ་ཡེངས་དཔན་ཅམ་
 གྱིས། ཆོག་པར་བྱས་ནས་དེ་རང་རྟོད་པ་གལ། བཞག་པའི་ཐབས་དེས་
 ཆོས་ཉིད་གཞུག་མ་ནི། སྟུས་ཀྱང་རྒྱུབ་མེད་རང་གི་ངོ་བོས་མཐོང་། ཡོད་
 མེད་རྟག་ཆད་མཐའ་ལས་ཡེ་ནས་འདས། བརྟེན་བྲལ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 དེ་ཀར་ཟད། མི་ཤེས་སྟེ་བོའི་དབྱེད་ར་སྒྲིན་པོ་ལས། རྣང་དང་རྟོད་པ་ལ་
 སྟགས་སྒྲོས་པ་ཡི། ཡིད་དཔྱོད་དྲ་བ་སྒྲིན་ལྟར་བཀུམ་ནས་སྟུ། རྣལ་མའི་རང་
 བཞེན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བསྐྱེད་ནས། རྟོས་བྱས་སྒོམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་
 འདོད་པ། སྟིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལ་སྟེག་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། རང་གནད་ཐད་ཀར་
 རྟོད་བམན་ངག་གཅེས། ཐད་ཀར་བསྐྱངས་ཆོད་བྱིངས་དང་རིག་པའི་གཤངས།
 ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་རང་གནད་རང་གིས་སྦྱང་། ཆོས་ཉིད་རང་གི་གནད་གྱིས་
 མ་ཤར་ན། རྟོས་བཏགས་སྒོམ་སྟོས་ཆོས་ཉིད་དོན་མི་མཐོང་། རང་གཤིས་
 རྟོན་པར་ཤར་ཆོ་བུང་འཇུག་དོན། རྟག་ཆད་མཐའ་བྲལ་གཉིས་མེད་མཉམ་
 པའི་གནད། མཐར་ཐུག་འདི་ཞེས་རྟོག་གི་རེས་པས་ཀྱང་། བེ་ཆོམ་བྲལ་
 བའི་ཡིད་ཆོས་ཉི་མ་ཤར། གྱེ་མ་འོ་ཡེ་ནས་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་དོན། རང་
 བྱུང་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས། རྟོག་གའི་རྟོད་ལུལ་དག་ལས་རིང་
 འདས་པ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེ། ཡུན་རིང་དཀའ་བས་
 འབད་ཅིང་ལམ་མཆོག་ལ། རྣལ་བཞེན་བརྟོན་པ་ན་ཡང་རྟོགས་དཀའ་བ། །

ཆོག་སེལ་མེད་རང་སར་རྟེན་པའི་མན་ངག་འདི། རྩོམ་སྒྲིལ་པོ་མཁའ་མཉམ་ཐེག་
 པའི་ལུགས། ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཡང་པལ་པས་ལྟ་ཅི་སྒྲིལ། རྩོམ་ཆེན་ལྷུ་མཁས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ལའང་ཚུད་དཀའ་བ། འདི་ནི་འདི་ཡི་ངོ་མཚར་མཉམ་བུ་ལྟར་སྤྲོ། རྩོད་ནས་ཡོན་
 ཏན་མཐོང་ཆོད་མཚར་མིན། ཅི་ག་དབང་པོ་དམན་དང་སྤོན་སྤྲུང་སྤྲུང་། །
 འོག་པའི་བཤེས་ཀྱིས་ཟིན་ལྷུ་མཁས་མོས་མི་འགྱུར། རྩོམ་པས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ལྷག་
 དག་ཏུ་ཡང་། རང་གནས་གཞུག་མ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་བྲལ། རྩོམ་པའི་མན་
 ངག་སྤྱིང་པོ་བྱས་ནས་སྤྲོ། རྩོད་པོ་ཙམ་ཙམ་མང་བར་མི་བྱེད་པར། ལྷུང་ལམ་
 ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིག་དང་། རང་ལ་ཡེ་གནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན། །
 རིང་མིན་མཛོད་སྤྲུལ་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་
 ཡོན་ཏན་ཀུན། འདི་ལས་འབད་མེད་འབྱུང་བའི་གདེང་རྟེན་ནས། ལམ་
 ཀུན་སྤྱོད་མར་གྱུར་པ་རང་གིས་མཐོང་། རྩོམ་པ་ཐོ་རྩོམ་པ་བཟང་ཡང་རིང་པོའི་
 ལམ། རྩོམ་མེད་འདི་ནི་འབྲས་བུའི་བྱས་ཀ་སྤྲོ། གང་ལྟར་འབད་ཀྱང་འདི་
 ལ་བྲག་པའི་བྱིར། འདིར་འཇུག་ལྷུ་མཁས་ནི་སྐལ་བ་མཆོག་ཏུ་བཟང་། །
 ཨེ་མ་རྟོ། ཀ་དག་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་འཇུག་པའི་རང་། ལྷུན་གྲུབ་རང་འོད་
 གསལ་བའི་དབྱེ་ལ་འབར་བ། ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མཆོག་བཤེས་སྤྱོད་བྲལ་བ་ཡི། །
 གཞོན་ལུ་བུམ་པ་སྤྱོད་ཡི་གོང་ཁྱེད་དུ། རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པའི་མན་ངག་གི།
 ལམ་ནས་བྲངས་ཏེ་བདེ་བར་བྱིན་གྱུར་ནས། མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་
 ལུན་པ་ཀུན། འཇོམས་མཛད་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་མེར་གྱུར་ཅིག་གྱ། ། ཞེས་རབ་ཆོས་

དཔོ་རྒྱའི་ཆོས་དྲག་པོའི་གངས་ལ་འཇུག་དཔལ་དོན་རྩོམ་གསུང་བྱིས་པ་སྤྲོ། སྤྱོད་མིན་ལ་གསུང་བར་བྱ་བ་
 ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོའོ། མཛྲ་ཡོ། །

༥ སེམས་གནད་གདམས་པ་སངས་རྒྱས་ ལག་སྤྱིར་བཏགས་སོ། །

ན་མོ་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡེ། སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་ཀུན་ཡེ་ཤེས་འཇུག་དཔལ་དབྱངས། །
 དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མའི་ཚུལ་བསྟན་དེར་བཏུང་ནས། སེམས་དོན་ཟབ་མོ་ཤེས་
 ཤིང་སྤྱོད་འདོད་ལ། གནད་ཀྱི་མན་ངག་མཛོད་བསྐྱེད་བཟང་བྲལ། བརྒྱད་
 ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིང་པོའི་གནད། ལུ་ཐག་གཅོད་པ་རང་གི་སེམས་ལ་བྲག།
 སེམས་ཀྱི་གནད་གསང་མཐོང་བ་ཆོས་ཀུན་ཅེ། རྩོམ་སྤྱོད་ཀྱི་དོ་བོར་རྟོགས་
 པར་གྱིས། འདི་ལ་ཐོག་མའི་དུས་སུ་གལ་ཆེ་བ། རྟོགས་པའི་ཉམས་ལྷན་
 སྤྱོད་པའི་མན་ངག་གཅེས། སྤྱོད་པའི་མན་ངག་གནད་དུ་མ་ཚུད་ན། བཙུན་སྤྱོད་
 གོམས་པ་ལུན་པར་མཛད་འཕེན་འདྲ། མ་བཙུན་རང་བབས་འཇོག་པའི་མན་
 ངག་གནད། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱེད་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞལ། མཐོང་བའི་
 གདམས་པ་གནད་དུ་བྲལ་བར་བྲལ། མ་བཙུན་རང་བབས་ཡེ་ནས་གནས་པའི་
 དོན། ཆོས་ཉིད་གནད་ཀྱིས་ཤར་བའི་ཟབ་དོན་ལ། རྩོམ་གནད་ནས་ཆོད་
 པ་མ་བྱུང་ན། བཤད་བཤད་བསམ་བསམ་བྱིས་པས་འཇུག་སྤྱོད་མཆོངས། །
 མ་བཙུན་རྒྱལ་མཁོན་པོའི་རིག་པ་ལ། ཉམས་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་དེ་ནས་བྱུང་མེད་

གྱི། རྫོང་ཚུལ་གནད་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛིག་པའི། རེས་ཤེས་རང་གིས་རྟེན་
 པ་ལོ་མཆར་ཆེ། བར་གྱི་དུས་སུ་དེ་ལ་གལ་ཆེ་བ། མ་ཡིངས་རྒྱལ་ཆགས་རྫོང་
 བ་ཁོ་ན་ཡིན། རྫོང་ཚུལ་སེམས་ཉིད་རང་བབས་ནམ་བུ་ཆོ། རྟེན་རང་ཅོག་
 གོ་འཛིག་པ་གཅིག་ཤུས་ཆོག། བཟོ་མེད་སེམས་ཀྱི་རང་གཤིས་དེ་མིན་པ། །
 བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིད་དཔྱོད་སྤྱིན་ལྡང་ན། ཡེ་ནས་བཟོ་མེད་སེམས་ཉིད་
 རམ་མཁའི་གྲོང་། རྟོད་ཀྱིས་གྲོད་ལ་ལྟ་སྐྱེད་ཆེད་འཛིན་ཐོངས། རང་བབས་
 ཤེས་པ་རྒྱུ་ཆད་ཕྱོགས་ལྡང་མེད། གསལ་ལ་དྲངས་པ་རྫོང་ལ་དོས་བཟུང་བུལ། །
 དཔེ་ཡིས་མི་མཆོན་ཆོག་གིས་བརྟེན་མེད་ཀྱང་། རོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་མཛོན་
 སུམ་མཐོང་། གདོད་ནས་རིག་རྫོང་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་རང་། མ་གཡོས་མི་
 གཡོ་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་ནའང་། སྒོ་བྱུང་ཀྱང་རྟོག་དྲི་མས་རང་ཞལ་བསྐྱེད་སུ།
 ལྷ་ཆོགས་འབྲུལ་པར་འབྱུང་བ་ཀྱི་མའོ། སྤྱི་གྲུའི་ཚུལ་རྟེན་སྤྱི་གསལ་པས་
 ཅི། རྫི་ལམ་སྤྱ་ཆོགས་འགྲིམ་པའི་དགོས་པ་གང་། རམ་མཁའ་སྤྱར་གྱིས་
 བཏབ་པས་ཅི་ཞིག་ཟིན། རང་མགོ་རང་བསྐྱེད་ཀྱང་རྟོག་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱིས། །
 དོན་མེད་ཤ་ཐང་ཆད་པ་འདི་བོར་ལ། རྟེན་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་བལ་བསོས་
 ཉི། རམ་མཁའ་དོས་ན་འཁོར་འདས་ལྟ་མོ་ཀྱང་། དུ་མ་རོ་གཅིག་མཉམ་
 པ་ཉིད་དུ་ལྟོས། གོ་མས་པ་ཆགས་ན་ནམ་བུ་དེ་མ་ཐག ཉར་རེ་སང་རེ་རང་
 བབ་རྟེན་ནེ་བ། ཤེས་དང་མི་ཤེས་བཞག་བདེ་མི་བདེ་མེད། གྲུ་ཡངས་རང་
 སེམས་བདེ་བ་ཁོང་ནས་འཆར། རྟེན་རྒྱལ་ཆགས་པར་ནི་དེ་ཡི་རང་། འགྲོ་

འདུག་ཟ་ཉལ་རྫོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ། རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་བྱན་
 བ། བརྟེན་པའི་གོ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་འགྱུར། འདི་ལ་ཐ་མའི་དུས་
 སུ་གལ་ཆེ་བ། གནས་སྐབས་བཞི་ཡི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི། ཀྱན་
 རྟོག་ལས་རྒྱུང་འཕོ་བའི་སེམས་མཐའ་དག འཕོ་མེད་གཉུག་མ་ཡེ་ཤེས་གྲོང་
 ཁྱེར་དུ། རྫོང་པར་བྱེད་པའི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་གཅིག། འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་
 རམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ། རམ་རྟོག་དང་བུལ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དོན། གང་ལ་
 ཤར་བ་ཆོ་འདིར་མཛོན་འཆར་རྒྱ། རམ་ཞིག་བྱན་པའི་བྱ་ར་རང་སར་རྟོང་། །
 བྱན་དང་མ་བྱན་ཞེས་པའི་ས་མཆོམས་བུལ། ཉིན་མཆོན་ཁོར་ཡུག་འོད་གསལ་
 ཆེན་པོའི་རང་། རྩོལ་བུལ་གཡོ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གནས། རྟེན་ཆོག་གང་
 ལྟར་གང་རྫོད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་རོལ་པ་མཁའ་ལ་སེར་བུ་བཞིན། །
 བན་གཞོད་སྒྲུང་དོར་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡི། རྟོགས་ཆེན་ནམ་མཁའི་རྩལ་
 འབྱོར་ཨེ་མ་རྟོ། འདི་དུས་ཆེད་དུ་རྩོལ་བས་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་། ཤུགས་འབྱུང་
 དད་དང་སྤྱིང་རྟེན་མཛོན་ཤེས་སོགས། རས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ། །
 དབྱར་ཁའི་རྩི་ཤིང་ལྟ་བུར་རང་གིས་རྒྱས། རེ་དོགས་སྤྱིབ་གྲོལ་རྫོམ་སེམས་
 འཛིགས་སྒྲག་བུལ། རྫོང་འགག་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་མཁའ་ལྟར་གདལ། མཉམ་
 ཉིད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ནམ་མཁའ་ལ། རུལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལྷུང་ཆེན་བཞིན་
 དུ་རོལ། ། ཨེ་མ་རྟོ། ཆོགས་གཉིས་རྒྱུ་མཆོད་ལྟ་བུའི་ལག་རྟེན་ལས། །
 མཐར་ཐུག་སྤྱིང་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་གྱུར། རྩོལ་དེ་སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལ་

བརྟེན་ནས། ཆོག་མེད་ལག་ཏུ་གཏད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །འདི་ལྟར་བརྟེན་
 བས་དགེ་བས་འགྲོ་བ་ཀུན། །སྤྱོད་མེད་མཚོན་དང་དོན་སྤྱོད་པོ་ཡི། །དྲིན་ལས་
 རང་རིག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུ་ཞུ། །མཐོང་ནས་ཆོ་འདིར་རྫོགས་སངས་
 རྒྱས་གྱུར་ཅིག ། རབ་ཆོས་མེ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ལ་མི་མཁའ་འཇམ་དཔལ་
 རོ་རྩེས་གང་གར་གྱིས་པ་མཛྲ་ཡོ།

༥ སེམས་དོན་ཆེ་བ་བཞུགས་སོ། །

གདོད་མའི་ཤེས་པ་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་པ། །བཟོ་བཅོས་གསལ་བཞག་མེད་
 པ་འདི་ཉིད་ནི། །འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། །སྤྱུས་ཀྱང་མ་བྱས་
 མཁའ་འདྲ་རང་གི་བབ། །འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཁམས་ནས་སྤྱིན་བཞིན་དུ། །
 ཐོགས་མེད་གོམས་པ་རྟོག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་རང་ཞལ་
 བསྐྱེབས་བྱས་ནས། །སྒྲ་ཆོག་ལ་འབྲུལ་པའི་ཡོ་ལངས་རྟག་ཏུ་འབྲུག། །གཏུག་
 མའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་ནམས་ཀྱང་། །བཞག་ཐབས་མན་ངག་གནད་
 དང་མི་ལྟན་པར། །ཡིད་དཔྱད་ཆོག་གི་རྩེས་འབྲངས་ངོ་བོ་འཛོལ། །བཅོལ་
 བས་མི་རྟོག་ནམ་མཁའ་སྤར་བཟུང་འདྲ། །དུས་གསུམ་རྩེས་འབྲངས་རྟོག་པས་

མ་བསྐྱེད་པར། །བཟོ་མེད་ཞོག་ཅིང་སྤྱོད་མས་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་། །ཐོམ་མེ་ཡེ་རེའི་
 རང་ནས་ཀུན་རྟོག་གིས། །རང་མིག་རང་གིས་བསྐྱེབས་ཏེ་ཐུན་པར་འབྱམས། །
 དེ་ནི་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ཁོ་ན་ལ། །ཡིད་བརྟན་སྤྱོད་པོར་བྱས་ཏེ་རང་སེམས་ཀྱི། །
 གཤིས་ལུགས་སྟོ་ཡི་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བ། །གཏུག་མ་རྒྱ་ཡན་ཆེན་པོའི་བབ་
 ལ་ལྟོས། །དོན་རྒྱུད་མན་ངག་གནད་དུ་ལེབས་གྱུར་ན། །ཆོག་གིས་ཅི་བྱ་རྩོལ་
 བས་ཅི་ཞིག་སྤྱབ། །ནམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲོམ་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ནམ་མཁའ་ལྟ་
 ཐུ་མཐའ་དབྱས་མེད་པ་ལ། །དྲངས་གསལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་རང་མདངས་
 ཅན། །འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་རིག་པ་ནི། །དོན་བརྒྱུད་བྱིན་རྒྱབས་
 འཕོ་ཆོ་དུས་འདིར་མཐོང་། །སེམས་ཉིད་བཟོ་མེད་རང་གི་རང་གཤིས་ལ། །ཐེ་
 ཆོམ་བྲལ་པའི་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་ན། །བརྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་རི་བཞིན་མཚོན་དུ་
 མེད། །ཆོས་ཉིད་རང་གི་གནད་ལས་རང་གར་ཡོན། །འོད་གསལ་འགག་པ་
 མེད་པའི་རང་མདངས་ནི། །འདི་ཞེས་རིས་སུ་མ་ཆད་སྤྱེལ་བ། །ཡེ་ནས་ལྷན་
 གྲུབ་འཕོ་འགྱུར་མཚན་མ་སྤངས། །ང་བདག་རིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས། །
 དུས་གསུམ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་འོད་གསལ་དོན། །ཡེ་ནས་བབ་ཀྱིས་གནས་
 པ་འདི་ཉིད་ལ། །གསར་དུ་རྩོལ་བས་སྤྱབ་ཏུ་མ་མཆིས་ཤིང་། །སྒྲོམ་པའི་ཆོ་
 བ་གསལ་མདངས་འདོན་ཅི་དགོས། །འདི་ལ་ང་དང་བདག་ཏུ་དམིགས་པའི་
 ཆོ། །ཕྱ་རབ་རྒྱལ་གྱི་ཆ་ཙམ་ཡོང་ཡེ་མེད། །མཁའ་ལྟར་རྣམ་དག་ཡེ་སྟོང་ཆེན་
 པོའི་ཐུབ། །གསལ་ཞིང་འགག་པར་བྱ་བ་མ་མཆིས་ལ། །སྟོང་ངོ་སྤྱོད་དུ་རྟོག་

པས་ཆེད་འཛིན་གྱིས། དབྱུང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་པ་མ་ལུས་པ། མཁའ་
ལ་རིམ་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་ཡལ། དེ་སྤྱད་མུ་བཞིའི་འཛིན་སྤངས་གང་ཡང་
མེད། རྟོང་དང་རིག་པ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས། བཟུང་དོན་དང་མི་མཐུན་
མེད་མོད་ཀྱི། ཟུང་འཇུག་རྗེན་པར་མྱོང་ཆོ་སྒོ་ལས་འདས། སོ་སོ་རང་གི་
རིག་བྱ་ཙམ་དུ་ཟད། རང་རིག་གཞུག་མ་བབ་ཀྱི་དོན་མཐོང་ན། གནས་
དང་མི་གནས་མེད་པར་མཁའ་ལྟར་བརྟུང་། འབྱུང་བ་དངོས་མེད་བར་སྤང་
བྱ་རྗེས་མཆུངས། ཡིན་མིན་སྒྲོ་འདོགས་ཐེ་ཆོམ་གང་ཡང་མེད། ཡེ་ནས་འདི་
ལྟར་གནས་ཀྱང་ཕལ་པ་དག་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་པས་ཀྱང་། དབུལ་
པོའི་བྱིམ་འོག་གཏེར་ལྟར་མཐོང་དགའ་བ། སྤྱོད་མེད་མཁའ་ལམ་གྱིས་རང་
ལས་རྟེན། ། ཨེ་མ་ཏོ། དུས་རིང་བསྐྱལ་པར་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་མཚོའི་
འཛིངས། བརྒྱལ་ནས་འབད་བྱས་དོན་མེད་ཡིད་བཞིན་ལོར། ཆོགས་མེད་
ལག་རྒྱ་སྟེར་བའི་ངེས་དོན་གྱི། མཁན་ངག་ཟབ་མོར་དེང་སང་འཁུ་བ་མང་། །
སྐལ་པ་ཆེ་ལྷན་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ལ། བདེ་སྤྱད་འཇུག་པར་འདོད་པའི་སྒོ་
ལྷན་ནུམས། ཆོས་ཀྱི་སྟིང་པོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་གསང་། ཟབ་མོའི་དོན་འདི་
ལུ་ཐག་ཆེད་པར་མཛོད། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ལུང་མཁས་བྱས་ཀྱང་། །
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་མཐར་ཐུག་འདི་ཙམ་ལ། འཁོར་འདས་སྒྲོག་ལ་དབང་བསྐྱར་
དཔལ་ཆེན་པོའི། དགོངས་པའི་གཏན་སྤྱིད་ཟེན་པ་འདི་ཀ་ལགས། དེ་སྤྱད་
རྒྱུད་གཞན་གཉིས་སྤང་ཙན་གྱི་ཞལ། མ་མཐོང་ཆོག་གི་གདམས་པ་མ་ཐོག་

ཀྱང་། རང་རིག་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་རང་ཞལ་ནས། གཟུང་འཛིན་མེད་
པའི་རང་དུ་ཤར་བའོ། ། མེ་སྤྲེལ་རྒྱ་བགཉིས་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ལ་འཆི་མེད་མཆོག་གྲུབ་གླིང་
དུ་མཆོམས་ཀྱི་ཐུན་གསེང་དུ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་ཡིད་མཁའ་ལས་རང་སྤང་བ་མཛྲ་ལོ།

༥ སེམས་དོན་འབྲིང་པོ་བཞུགས་སོ། །

གཞུག་མའི་ཐེག་པ་བཟོ་མེད་རྒྱ་ཡན་གདངས། སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལམ་གྱིས་
ནམ་མཐོང་ཆོ། ཆོག་གིས་མི་མཆོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ རྩོལ་སྤྱོད་མི་དགོས་
རྟོག་པའི་འཛིན་སྤངས་ཡལ། ཡེ་ནས་ལྷན་གྲུབ་འདོད་གསལ་རྒྱན་ཆད་མེད། །
སྒྲོམ་པའི་ཆོན་གསལ་མདངས་འདོན་ཅི་དགོས། ཡེ་སྟོང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
རང་བབ་ལ། རྟོང་དོ་སྤྱོད་པའི་བཟོ་བཅས་ཅི་ལ་དགོས། མི་བསམ་དགུ་
བསམ་སེམས་ཀྱི་རྟོག་དབྱེད་ཀྱིས། མི་བཟོ་དགུ་བཟོ་བཅས་མའི་ལྟ་སྒྲོམ་
བརྒྱ། རང་བྱུང་རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། ཆོན་ཅིའི་རིམ་བཞིན་དུ་མ་
ཆགས་སོ། ། ཨེ་མ་ཏོ། ཆོས་ཉིད་བསམ་དུ་མེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ལམ་
གྱིས་མ་བསྐྱབས་ལུང་གིས་མ་མཆོན་ལ། རྣམ་པར་གཤམ་པ་བཟོ་བཅས་མ་
ཐོག་པར། ཆོས་ཉིད་གནད་ལས་ཤར་བ་རྩི་མཆོང་ཆོ། ཉི་མའི་སྤྱང་བས་བྱུང་
པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན། རྟོང་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་རིག་པ་འདི། ཆོས་
ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟིང་པོར་གྱུར་པ་ཡི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་སྟིང་པོ་ཡིན་ཞེས་

གསུངས། །དམར་སེར་རལ་གྱི་ཅན་ཞིག་འཇམ་དཔལ་དུ། །འཛིན་པ་བྱིས་
བས་འཇམ་དཔལ་ཆོ་འཕྲུལ་མཐོང་། །སློ་ལྡན་མཆོག་གིས་སྤྱིད་ཞིའི་ཆོ་འཕྲུལ་
བརྒྱ། །སྟོན་པ་འཇམ་དཔལ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོར་རྟོགས། །སྦྱ་དང་གསུང་གི་མཚན་
མར་མི་བརྟེན་པར། །ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་སྐབས་སྟིང་ལ་ཞུགས་གྱུར་ནས། །བྱིན་
སྐབས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་འཕགས། །འཇམ་དཔལ་ཉིད་དང་ཡེ་ནས་
གཉིས་མེད་ཡིན། ། མེ་སྤྱེལ་ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་སུ་མ་ཕྱུ་ལ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེས་བཞོད་པ་
མཛྲ་ཡི།

༥ སེམས་དོན་བསྐྱེད་པ་བཞུགས།

རིག་སྟོང་གཞུག་མ་ཐུག་ཀྱི་ཆེན་པོའི་དོན། །སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལམ་གྱིས་ནམ་
མཐོང་ཆོ། །འོད་གསལ་ལྷན་གྲུབ་གསལ་མདངས་འདོན་ཅི་དགོས། །ཡེ་སྟོང་
བབ་ལ་སྟོང་འཛིན་ཉེར་མཁོ་མེད། །ཆོས་ཉིད་བཟོ་མེད་རང་ལ་རང་ཤར་ཆོ། །
ཚུལ་མེད་འཛིན་མེད་ནམ་མཁའི་རང་དུ་གནས། །བཅོས་པའི་ལྷ་སྟོན་ཞེན་པ་
རང་སར་ཡལ། །འཇམ་དཔལ་འདི་ཡིན་གཞན་དུ་མ་ཆོལ་ཅིག །མེ་སྤྱེལ་ལྷ་
བ་གཉིས་པའི་ཆོས་སུ་མ་ཕྱུ་ལའོ། །སེམས་དོན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་འདི། །
རིག་གསང་ཆོལ་བའི་སྐལ་ལྡན་ལ། །རྫོལ་གསེར་བཞིན་ལམ་གནད་ཀྱི། །མན་

ངག་ཡིན་ནོ་སྟིང་ལ་ཆོངས། །འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེས་སོ། །མཛྲ་ཡི།

༥ སེམས་དོན་བཞུགས།

ན་མོ་གུ་རུ་མ་ཕྱེ་བྱེ་ཡེ། །གཞུག་མའི་ཤེས་པ་རྒྱ་ཡན་བཟོ་མེད་འདི། །ཆོག་
གིས་མི་མཆོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག །སྤྱོད་མའི་བྱིན་སྐབས་ཞུགས་ཆོ་འབད་མེད་
རྟོགས། །འདི་དོན་ནམ་མཐོང་མ་བཅོས་སྟོང་ཚུལ་ཤེས། །རང་སེམས་བསྐྱེད་
ངམ་སྟམ་དུ་བསྐྱེད་མི་བྱ། །མི་བསྐྱེད་སྟམ་དུ་སེམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། །རང་སར་
ཅོག་གིར་ཞོག་དང་རང་གིས་གསལ། །རང་བབ་རང་གནས་ནུལ་འབྱོར་བསྟོན་
པའི་མཆོག་ །དེ་ལ་བསྟོན་མས་ནས་བྱར་མེད་གཞུག་མའི་རང་། །སྤྱོད་ཆོག་རྟོག་
པ་ཕན་གཞོད་མེད་པ་ནི། །ནམ་མཁའི་རང་ལ་སྤྱོད་བཞིན་རྒྱ་བའི་ཆོ། །བག་
ཡངས་བདེ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཨ་ལ་ལ། །གནད་ཀྱི་མན་ངག་སྟིང་གི་བུ་ལ་
གདམས། ། མེ་སྤྱེལ་ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་དགུ་ལ་སྦྱུང་བའི་ཐུན་མཚམས་སུ་འཇམ་དཔལ་
དོ་རྩེས་བྱིས་པ་མཛྲ་ཡི།

༥ ཚིག་གསུམ་གནད་གྱི་མན་ངག་བཞུགས།

ན་མོ་མུ་ཕྱི་ཡེ། བ་མལ་ཤེས་པ་རྒྱ་ཡན་ལ། ཚིག་གིས་མི་མཚོན་
 རང་གིས་རིག། བཟོ་བཅོས་འཛིན་ཞེན་རང་ལོག་ན། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རིག་
 ཅས་བྱ། རྣམ་རྟོག་འདྲུང་བྱས་མ་བཅིངས་པར། གཏུག་མའི་རང་ཚུག་མ་
 ཤོར་བཞིན། བྱ་ཚེ་ལ་ཆེད་འཛིན་མེད་པ་ན། སྒྲོམ་པ་སྒྲུང་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། རྣམ་
 མཁའི་རང་ནས་སྒྲིན་བཞིན་དུ། སྒྲ་ཚོགས་རྣམ་རྟོག་ཅ་རྒྱབས་ཀྱིན། ལན་
 གནོད་མེད་པར་སྒོ་བདེ་ན། རང་སར་གྲོལ་ཞེས་དེ་ལ་བྱ། ཚིག་གསུམ་གནད་
 གྱི་མན་ངག་འདི། རང་གི་མྱོང་བ་ཅན་གྱིས་རྟོགས། ཁ་འབྲུམས་རྟོག་གིས་
 རྟོགས་མི་ཤེས། མི་པམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་བྲིས། ། མེསྟེལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་བཅུ་ཐམ་པ་
 ལའོ། །

༥ སེམས་ཀྱི་བདར་ཤ་གཙོད་པའི་གདམས་པ་ནམ་
 མཁའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡངས་པའི་སྒྲོ་འབྲེད་
 ཅས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་ཀུ་རུ་མུ་ཕྱི་ཡེ། བདེ་སྤྱད་གང་བྱུང་སེམས་ལ་རག་ལས་ཏེ། གང་ཞིག་
 རུ་རུ་བཟུང་ན་དེ་གི་འགྱོད། གང་ཞིག་དག་རུ་བཟུང་ན་དེ་གི་དགལ། དངོས་
 བོའི་སྤྲེང་ན་བདེ་སྤྱད་ཡེ་གྲུབ་མེད། ལུས་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱང་
 ཞིང་། ཏེ་ལ་མ་ཆགས་པ་རྣམས་ལུས་ཀྱང་གཏོང་། བདག་གཞན་བཟོད་སྤྲོད་
 རུང་རྣམས་ཆོར་མས་འཛིགས། ཞེན་མེད་མཁས་རྣམས་མནར་མེད་མེས་མི་
 འཛིགས། ཏེ་བས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སེམས་ནི་གང་
 གོམས་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི། རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འདུ་ཤེས་སྒྲ་ཚོགས་དང་། །
 བདེ་སྤྱད་སྒྲ་ཚོགས་ཅ་རྒྱབས་རྟོག་ཏུ་གཡོ། རང་ཞེས་སྒྲེམས་ཤིང་རང་ཞེས་
 དངོས་ལ་ཆགས། བདག་མེད་འདོད་པས་སྒྲ་ཚོགས་ལས་ལ་འདུག ལ་ལ་
 མཚོད་དང་བཞུས་སྒྲོམ་གྲོག་སོགས་བརྩོན། ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཐོབ་ཕྱིར་
 བརྩོན་པ་ཡིན། བདེ་བ་དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་མྱོང་བ་ཡི། ཐམས་དང་འདུན་པ་
 ཤིན་ཏུ་གཙོ་ཆེ་བས། བྱི་མའི་དོན་དང་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ། གཙིག་ཏུ་འདུན་
 པ་ཅམ་ཡང་དགོན་པ་ཡིན། ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་ཇི་སྟེད་མྱོང་བའི་སྒྲོ། ལུས་ཡིན་

ལུས་འདི་མི་གཙང་འབྲུལ་འཁོར་ཏེ། །རྒྱལ་ཅན་ནད་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་རྒྱ་བས་
འཛོམས། །རྩ་ཅིའི་ཟིལ་པ་བཞིན་དུ་ལྷུང་དུ་འཛིག། །ལང་ཚོའི་སྤང་བ་ཡུང་ཅམ་
འགྱུར་བའི་རྗེས། །རྒྱ་བས་ཆད་པས་ཉིན་བཞིན་རིམ་ཐར་དང་། །དབང་བའི་
སྟོབས་ཤོར་སྒྲི་དཀར་སོ་ཡང་འདོན། །དན་སྒྲུགས་འདྲ་ལ་འདོད་ཡོན་གྱིས་
ཅི་བྱ། །སྟིགས་དུས་ཆེ་མུང་རྒྱེན་མང་མི་འདོད་འཆུབ། །འཆི་བ་དེ་ཡང་ནམ་
འབྱུང་ཆ་མེད་ལ། །ཆོ་ཡི་མཐར་ཐུག་འཆོ་ཡང་ཡུན་ཐུང་བས། །ཆོ་འདི་གཙོ་
བོར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ། །ཀྱེ་མ་འཆི་བའི་ཆོན་ལུས་འདི་ཡང་། །འདོར་
ཏེ་གར་འགོ་ཆ་མེད་གནས་སུ་འབྱུངས། །སྤྱར་ནི་ཅུང་ཟད་ལྷོག་པ་མ་མཐོང་
ན། །ཆོ་འདིའི་གཉེན་གྲོགས་འཁྱོར་བས་ཅི་ཞིག་ཕན། །ཆོ་འདི་གཙོ་བྱས་
བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ནུམས། །རྒྱ་དང་འཆི་ཆོ་འགྲོད་པ་དྲག་བོས་གདུང་། །བྱས་བྱས་
འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་སྟིགས་སྟིགས་གི། །ཁུར་ཆེན་འཁུར་ཏེ་དན་སོང་གནས་སུ་འགོ། །
ཆོ་འདི་ཉལ་བཟུང་བདག་བདེ་འདོད་པའི་བྱིར། །ཁོར་གསོག་གཉེན་སྤྱད་དག་
འདུལ་སྟགས་བསྐྱོ་སོགས། །བརྩོན་ཆེན་ལས་ལ་འཇུག་པ་དེ་དག་ནུམས། །
འཇུལ་བའི་ནང་ན་འཇུལ་བ་ཆོབས་ཆེན་ཡིན། །གང་ཞིག་སྦྱིས་པར་གྱུར་པ་དེ་
ནས་བཟུང་། །རྒྱ་དང་འཆི་བ་གཟུང་མེད་ཆོས་ཡིན་པས། །དག་ཆེན་འདི་གས་
བཟུང་བཞིན་བག་བརྒྱུང་ནས། །ཆོ་འདིའི་བདེ་བ་ཆེད་ཆེར་འཛིན་ནུམས་
འཇུལ། །འདི་ལྟར་ལན་གཅིག་འཆི་བའི་སྟིགས་བསྐྱེལ་གྱང་། །བདག་ཞེན་ཅན་
གྱིས་བཟོད་དུ་མ་མཆིས་ན། །དན་སོང་གསུམ་སོགས་སྒྲེ་འཆིའི་ཁ་འགྲིམ་ཁིང་། །

ལུ་མེད་སྤྱུག་བསྐལ་མྱོང་བ་སུ་ཡིས་བཟོད། །འབྲུལ་སེམས་འདི་ལས་གྲོལ་
 བར་མ་གྱུར་ན། །གང་སྤྱིས་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྤྱུག་བསྐལ་མང་། །ཆམ་རྟོག་
 ར་ལ་འཕྱོ་བའི་སྤྱོ་བོ་རྣམས། །རང་དབང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་། །
 འཛིག་རྟོག་ཁམས་མང་ཡང་ཆགས་ཡང་ཡང་ཞིག་ །སྤྱོ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཡང་
 སྤྱོ་ཡང་ཡང་འཆི། །བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱི་ཆེ་འདི་ཁོ་ནར་ཡང་། །བདེ་སྤྱུག་
 ལྷ་ཆོགས་མྱོང་བ་བརྗོད་ལས་འདས། །ཇི་ལྟར་བདེ་འམ་ཇི་ལྟར་སྤྱུག་ཀྱང་རུང་། །
 འདུས་བྱས་སྤང་བ་མི་རྟག་གཡོ་ཁིང་འགག་ །ཅི་ཙམ་སྤྱུག་ཀྱང་སྤྱིད་ལ་ཡིད་འབྱུང་
 མེད། །སྤྱུག་བསྐལ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ལེན་བ་ཡི། །ཀྱེ་མ་འབྲུལ་བའི་སེམས་
 འདིའི་རང་ཚུལ་ལྟོས། །སྤྱིད་ན་དེགས་པ་འཕེལ་ཁིང་ཆགས་པ་རྒྱས། །སྤྱུག་
 བ་ཞུམ་པ་སྤྱོ་ཁིང་བདེ་བ་འཆོལ། །ཇི་ལྟར་གྱུར་ཀྱང་གཏན་བདེའི་ལམ་མི་
 འཇུག་ །ཀྱེ་མ་སྤྱུག་བསྐལ་ལུ་གུ་རྒྱད་ཏུ་འབྱམས། །ཉི་མ་གཅིག་ལ་རྣམ་རྟོག་
 འབྱུང་བའི་གྲངས། །འདི་ཞེས་བགྲང་བར་དགའ་བ་རྒྱ་རྒྱབས་མ་ཆུངས། །
 དོན་མེད་འདོར་ལེན་རེ་དོགས་འདུ་ཤེས་དེས། །ཤ་ཐང་ཆད་ཆད་རང་སྤྱུག་རང་
 གིས་ཉོ། །མི་འགྱུར་དབང་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི། །འཁོར་ལོ་བཞིན་ཏུ་
 རྒྱན་པར་འཁོར་བ་ཡི། །རྩ་བ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་ཐུག་ །གཉིས་
 འཛིན་མེད་ན་སྤྱོས་པ་ཡོད་མི་འགྱུར། །སྤྱོས་པས་བཟུང་ནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་
 ལ་བྱེད། །ར་ཞེས་སྤེམས་ཤིང་བདེ་སྤྱུག་འདོར་ལེན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་བྱ་བ་བར་
 མ་ཆད་པ་འདི། །མི་ལམ་ཏུ་ཡང་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་ལ། །ལེགས་པར་ག་ཞིགས་

ན་འདི་འདྲའི་དཀའ་བའི་ལུང་། རྟོན་མེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་གིས་རང་ལུང་ལས། །
 དབང་མེད་བྱེད་པོ་སྤྱུ་ཡང་མ་མཆིས་པས། རྟོན་པོ་ལོ་ལུང་འདི་ལོག་ན་མི་
 ལེགས་སམ། བདེ་སྤྱུག་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་སོ་སྤྱུ་སེམས་ཀྱང་། ལེགས་པར་
 དབྱུང་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བྱས། སེམས་ཀྱིས་གང་བརྟག་དེ་བཞིན་འབྱུང་
 པ་ལས། བྱི་རོལ་དངོས་པོའི་སྤྱིང་ན་བདེ་སྤྱུག་དབེན། མཐའ་མེད་ཐོག་མའི་
 ཏུས་ནས་ད་ལྟའི་བར། སྤྱོད་ཆོག་སྤྱུ་ལུ་མེད་མྱོང་བ་ལ། རྟོན་འབྲས་
 མེད་ཅིང་མྱོང་བའི་རྩེས་ལྷུ་མེད། མི་ལམ་བདེ་སྤྱུག་མྱོང་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། །
 རྟོག་པའི་རྩེས་འབྲངས་དོན་སྤྱི་ཡུལ་དུ་སྤྱང་། མི་ལམ་དག་ན་དེ་ག་གསལ་
 བར་སྤྱང་། ཉིན་སྤྱང་དག་ན་དངོས་སུ་འབྱུང་བར་སྤྱང་། ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཀྱི་སྤྱང་བ་དབྱེ་བསལ་མེད། འཛིན་ཏེན་དག་ན་གང་ཞིག་སྤྱང་བ་ཀྱུན། མི་
 ཤེས་སྤྱོད་པོས་ཆོག་སྤྱུན་གཅིག་ཏུ་འཛིན། རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་མི་རྟག་དུ་
 མར་མཐོང་། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བཞིན་གཡོ་ལ་རྒྱུན་མཐར་འགག། རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཆོག་སྤྱུ་ཏེན་འབྲེལ་སྤྱང་བ་འདི། སྤྱང་ཙམ་བསྐྱེད་ཏེན་སྤྱོད་ན་ཡང་། །
 དེ་ཉིད་དོན་ལ་མཁས་པས་ལེགས་དབྱུང་ན། སྤྱང་ཙམ་དུ་ཡང་སྤྱོད་དང་འགག་
 པ་མེད། རང་སེམས་བག་ཆགས་གོམས་པའི་རྟོན་འབྱུང་ལས། སྤྱང་ཙམ་
 ཏེན་སྤྱོད་པོས་འགོག་མེད་ཀྱང་། འགོ་འོང་དང་བུལ་མི་ལམ་སྤྱང་བ་བཞིན། །
 སྤྱོད་ཆོག་སྤྱུ་ཤེས་ཅན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱང་། སྤྱང་བ་དེར་ཞེན་དེ་ལ་འཇུག་ལྟོག་
 གི། འདུ་ཤེས་ཡང་དང་ཡང་གོམས་འགོ་བརྒྱུས་ས། རང་སེམས་འབྱུང་པའི་

ཆོ་འབྱུང་མ་ཤེས་ན། འདོར་ལེན་རེ་དོགས་རྒྱ་པོའི་གཉེར་བཞིན་འབྱུང་། །
 སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྱུང་ཞིང་སེམས་ལ་སྤྱང་། སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
 བརྟགས་ཤིང་ཀྱུན་ཏུ་ཞེན། སྤྱང་ཡང་སེམས་དེ་ཁམས་གསུམ་སྤིང་བ་ཡི། །
 སྤྱང་བ་ལུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུང་ཞིང་འབྱུང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་དུ་
 མའི་ཆོས་ཙམ་ལ། རང་ཞེས་བྱ་བ་ཡོང་ཡེ་མ་དམིགས་ཤིང་། ཆོས་སྤྱུ་གདགས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་ལྷན་ཙམ། བྱུ་བ་མེད་ན་སྤྱོད་ཞིག་གང་དུ་འཁོར། འདི་
 ལ་གང་ཟག་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱང་མེད། བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཁོར་དང་སྤྱོད་
 རན་འདས། བཅིང་དང་གྲོལ་བ་གང་ཡང་མ་མཆིས་བཞིན། རང་སེམས་
 རྣམ་པར་རྟོག་པས་འཆིང་ཞིང་མནར། ཆོས་རྣམས་མ་སྤྱོད་རྒྱ་ལྷན་ལ། །
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་གཟུགས་མེད་དམིགས་མེད་པས། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཚུལ་
 ལེགས་བསྐྱབས་ན། འབྱུང་སེམས་ཀྱིས་བྱས་འཁོར་བའི་ལུན་པ་སངས། །
 དེས་ན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འབྱུང་ལ། གྲོལ་ན་སེམས་གྲོལ་འཆིང་ན་
 སེམས་འཆིང་སྟེ། སེམས་སྤངས་ནས་ནི་འཆིང་གྲོལ་བདེ་སྤྱུག་དང་། སངས་
 རྒྱས་སེམས་ཅན་གཞན་དུ་བྱུ་བ་པ་མེད། ཀྱུན་བྱེད་རྒྱུ་པོ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་
 བཅད་ནས། ཡིན་པ་ཅིར་ཡང་བྱུ་བ་པ་མེད་པ་ལ། རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱུ་འཆར་
 ཚུལ་མ་འགག་པ། སྤྱོད་ཆོག་སྤྱུ་པ་ཇི་བཞིན་བརྟགས་ན་དབེན། དེ་བྱིར་
 རྟོག་པའི་རྩེས་སུ་མ་འབྲངས་པར། ཀྱུན་ཏུ་རྟོག་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཆོལ། །
 བཅོལ་བས་མ་རྟོན་སྤྱོད་པར་ལུགས་ཆོད་ཆོ། སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོད་སེམས་ཀྱི་

ཚུལ་མཐོང་ཡིན། །ལས་རྒྱུ་གིས་བསྐྱོད་སེམས་ཀྱི་ཚོ་འབྲུལ་ནམས། །མི་
སྐྱབ་མི་དགག་དེ་གར་བཞག་ནས་སྟ། །དང་པོ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་བཙལ་
ན། །ཡེ་སྟོང་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་རང་ལས་འཕྱོ། །སྤྱུང་གྲང་མ་བཅོས་རྒྱ་
རྒྱུན་དང་བྲལ་བ། །ལྟོན་གྲུབ་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བབ་དེ། །ཐེག་མཆོག་
སྟོང་པོའི་མན་ངག་གིས་མཐོང་ན། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །
གཞི་དབྱིངས་གཡོ་བམེད་པའི་རང་ཉིད་ལས། །རྩལ་སྤྲང་ཆོགས་བརྒྱད་སེམས་
ཀྱི་འདུ་འཕྲོ་ནམས། །མཁའ་ལ་སྤྲིག་རྒྱ་བཞིན་དུན་རང་ཤར་ནས། །སྒྲ་ཆོགས་
རོལ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོ་འབྲུལ་སྟོན། །དོ་བོ་མ་མཐོང་རྩལ་ལ་བདག་དུ་ཞེན། །
རྟོགས་པས་འདོར་ལེན་བརྒྱད་མས་འཁོར་བར་འབྱམས། །ཆོས་ཉིད་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཐོང་ནས། །རྩལ་སྤྲང་རང་སར་གྲོལ་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ། །
དེ་བས་མེད་སྤྲང་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཅན། །སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་རྗེས་
སྤྲུལ་འབྱུངས་པར། །དགག་སྐྱབ་མེད་པར་བྱ་ལམ་རྗེས་མེད་པོར། །རང་
གནས་གཏུག་མཆོས་སྐྱའི་རྒྱལ་སྤྲིད་བཟུང་། །དོན་མེད་སྤྲིད་པར་འཆིང་བའི་
ནམ་རྟོག་གདོན། །ལྟ་རུ་མ་བཟུང་འདྲེ་རུ་མ་བཀར་ལ། །སྤྲི་ནང་བོར་བས་
ཕན་གཞོད་དང་བྲལ་ཏེ། །གཏུག་མའི་རྒྱལ་ཐབས་ཟེན་པའི་སྤྲིས་བྱ་བདེ། །
ཀུན་བྱེད་སེམས་ཀྱི་རྩད་བདར་མ་ཆོད་ན། །གང་ཙམ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་ཀྱང་
འཆིང་བའི་རྒྱ། །སེམས་ཉིད་རྩད་ཆོད་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་ན། །སྤྲིད་ཞིའི་
དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །གཏུག་མ་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་སྤྲིད་མ་གཡོ་

ལ། །ལྟ་མེད་རོལ་པའི་ཆོགས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་ཤར། །གཏང་མེད་སྟོ་ལ་དགག་
སྐྱབ་ཆེད་འཛིན་ཞིག །འཆིང་དང་མནར་བའི་འདུ་ཤེས་རྩད་ནས་འགག།
ཀྱི་མ་འདི་འདྲའི་བདེ་ཆེན་མ་ཐོབ་བར། །ཆོ་འདིའི་སྤྲན་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀུན་ཅི་
སྟོས་ཀྱི། །སྤྲིད་ཞིའི་བདེ་འབྱོར་ཡོད་དོ་ཙམ་ཐོབ་ཀྱང་། །ཡང་དག་དོན་ལ་
འབྲུལ་སྤྲང་ཟུག་རྩའི་གཞི། །ནམ་རྟོག་བདར་ཤ་གཞི་ལ་མ་ཆོད་ན། །འཆི་
བའི་འཛིགས་སོགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཞོམ་པར་རུས། །གང་དུ་འཛིགས་པ་མེད་པ་
དོ་རྗེ་སེམས། །ཐོབ་པ་དེ་དག་མི་ཡི་སེང་གར་གྱུར། །རྩལ་བྲལ་ཟག་མེད་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི། །ནམ་མཁའི་སྤྲུལ་ཁྱུང་ཡངས་པོར་མཉམ་པར་བརྟུལ། །ཐམས་
ཅད་ཀུན་ལ་དེ་ཡི་མངའ་དབང་བསྐྱུར། །དེ་ནི་འཕོ་མེད་བརྒྱ་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །
ཞེས་རབ་ཆོས་མེ་སྤེལ་མགོ་སྤྲིའི་ཆོས་གཅིག་ལ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོ་རྗེས་ཡིད་ལས་རྟོལ་བ་དགོལ། །

༥ རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་གནད་མདོར་བསྡུས་
ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་བཞུགས།

ན་མོ་གྲུ་རུ་མཁྱུ་ལྷོ་ཡེ། །ཡུལ་དང་སྤྲང་དང་སེམས་སྤྲང་བ་འདི། །རིག་
པའི་རྩལ་ལས་མེད་བཞིན་མདོན་དུ་སྤྲང་། །གཉིས་སྤྲང་བཟུང་ནས་དེ་ལ་ལམ་
འབྲས་བྲ། །ཆོལ་བ་བྱ་རྩལ་སྟོ་ཡི་ཆོས་སྤྲུལ་བདེ། །ཐ་སྤྲད་དག་དུ་བྱི་དོན་སེམས་
མིན་ལ། །རི་ལྟར་སྤྲང་ཙམ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་འདོད། །དོན་ལ་གཅིག་དང་

ཐ་དད་བྲལ་བ་ཡི། མེད་པ་གསལ་སྒྲུ་མའི་རོལ་པ་ཅམ། གཉིས་སུ་
སྒྲུང་བ་སྟོང་ཞིའི་ཆོས་སོ་ཅོག། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་སྒྲུང་བ་ཞིན་རང་དོ་སྟོང་། །
གཉིས་མེད་རིག་པའི་མཁའ་ལ་སྒྲིན་ལྟར་གནས། རྒྱུན་ལས་བྱུང་ཞིང་འཕོ་
འགྱུར་རིས་སུ་ཆད། །ཀུན་བྱུང་རིག་པ་གསལ་སྟོང་མཐའ་དབུས་བྲལ། །
གདོད་ནས་མ་སྒྲིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་། །ལྷན་གྲུབ་འོད་གསལ་རིས་མེད་
མཉམ་པ་ཆེ། །ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་སྒྲུང་སྟོང་ཞིའི་ཆོས་ཀུན་བྱུང་། །རང་རིག་དོ་
བོ་འཕོ་འགྱུར་ཡེ་ནས་མེད། །བསལ་དང་བཞག་མེད་བྲི་གང་འགོ་འོང་བྲལ། །
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་དེ། གཉིས་མེད་ཆོས་ཟད་ཐིག་ལེ་ཉག་
གཅིག་གྲོང་། །འཁོར་དང་འདས་པ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དང་། རྟོགས་དང་
དུས་མཐའ་སྒྲུང་ཞིང་སྟོང་པའི་ཆོས། གང་གི་རང་དུ་རྫོགས་པ་འུབ་ཆུབ་པའི། །
གདེང་ཆེན་ཉིད་དེས་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པར། །རྒྱལ་པོས་ཅམ་ཡང་ཆོས་ཀྱང་
ཡོད་མེད་ཐྱིར། །ལྟ་སྟོན་འབྲས་བུའི་ལ་ཆེན་དེར་བཞུགས་ལ། གང་སྒྲུང་
དགག་སྒྲུབ་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། རྟོགས་པའི་གདེང་གིས་ཟེན་པའི་སྟོ་རྩལ་
ཆོས། མཁའ་ལ་བྱུང་ལམ་ལྟ་བུར་རྗེས་མེད་བོར། །ཡེ་ནས་ཡིན་པའི་རང་
དུ་མ་བཅོས་པར། །བཞག་པའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཐུ་མཐའ་མེད་པ་དང་། །དེ་ལ་
ཞིན་པ་ཀུན་རྟོག་འབྲུལ་པ་ཆེ། །དེ་ཡི་སྟོང་བྱེད་ལས་རྒྱུད་དཀར་ནག་བཅས། །
མཁའ་ལ་ཐུན་པར་སངས་པའི་དཔེ་བཞིན་དུ། །སྟོབས་དང་ཟུག་རྩའི་གཡོ་
འབྲུལ་ཐུ་མོ་ཡང་། །བཞིན་དུ་མེད་པར་བྱུངས་ནས་འབྱེན་བྱེད་ཅིང་། །རི་ལྟ་རི་

ལྟར་དེ་ཡི་སྟོབས་ཉམས་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཡེ་གེས་ཉི་མ་གསལ། །དེ་ལ་རྩལ་
མེད་མཁུན་བརྟེན་ལུས་པའི་འོད། །ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་བྲུབ་པར་ཡོངས་ཀྱིས་
སྒྲུང་། །འདི་ནི་ཀ་དག་དགོངས་པའི་རང་གནད་དེ། །འབྲུལ་སྒྲུང་དབྱིངས་སུ་
རང་འགག་བྱེད་པའི་ལམ། །རྩལ་བས་ལས་རྒྱུད་དབུ་མར་བསྟོམ་པ་སོགས། །
གནད་དུ་སྒྲིན་མཐར་འབྲས་བུ་འདི་ཐོབ་ཀྱང་། །འདི་ནི་སྟོན་ན་གིན་ཏུ་དཀའ་
བའི་ལམ། །ལས་རྒྱུད་གཅུན་པ་སྒྲུལ་གདུག་གཅོས་པ་འདྲ། །གཡོ་ཞིང་འབྲུར་
ལ་གིན་ཏུ་མི་སྒྲིན་འགྱུར། །དེ་བྱིར་གོ་ལ་མེད་འབྲུག་མེད་ལམ་འདི་ཟབ། །
བྱེད་པར་རིག་པའི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་པའི། །རང་གདངས་ལྷན་གྲུབ་
འོད་གསལ་སྒྲུང་བཞི། །མདོར་གྱུར་སྟོན་མའི་ལམ་ལ་བརྟེན་བྱས་ན། གནད་
ཀྱིས་ཟེན་པས་དེས་གསང་གྲུབ་མཐར་འཁྱོལ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བ་རིག་འཛིན་
བརྒྱུད་པ་ཡི། །དགོངས་པའི་རྩལ་ཐོ་བྱི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི། །ཐུགས་མཚོར་འབྱེལ་
བའི་གདམས་ཟབ་རིན་པོ་ཆེ། །སྤྲུའ་འགྱུར་རྫོགས་ཆེན་རིང་ལུགས་མ་མེད་
པའོ། །དེ་ལྟར་གེས་ན་དེ་དང་ལམ་གཞན་དག །འདྲ་འདྲེ་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཆོག་
མ་མི་བསྐྱེད་བར། །ཐིག་པ་ཀུན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ། །འདི་ཉིད་ཁོ་
ན་དེས་པ་གེས་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བརྗོད་པའི་དགེ་བ་དེས། །
གདོད་མའི་རང་རིག་རང་དུ་འབྲུལ་པ་ཡི། །འགོ་བ་མཐའ་དག་རྩོ་རྩིང་པོ་
འདིའི། །དྲིན་ལས་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་ལྷན་གྲུབ་ཤོག ། ཅས་པའངས་སྤྲུང་བ་
བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ལ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་རྩོ་རྩིང་གིས་པ་དགེའོ། །མཛུ་ལོ།

༥ རྫོགས་ཆེན་གདམས་པ།

འཇམ་པའི་དཔལ་ལ་གཉིས་མེད་རང་དབྱེད་ལྟར། རྒྱལ་འབྱོར་འདོད་ལ་ཉམས་
ལེན་གནད་གཅིག་བརྗོད། །རང་སེམས་རང་བཞིན་རང་གིས་མཐོང་བའི་ཆོ། །
གང་སྤྱིས་འབྱུང་བ་མཁའ་ལ་སྤྲིག་རྒྱ་བཞིན། །དགག་སྤྱབ་མེད་པ་སྟོང་པར་
ཐག་ཆོད་པས། །ཆེད་འཛིན་བཅོས་མའི་གཟེབ་དེ་རང་ཞིག་ནས། །གཟའ་
གཏད་མེད་པར་གང་དགར་བོར་བའི་སེམས། །མཁའ་ལ་མཁའ་ཡི་ཚུལ་དུ་
ཅི་དགར་ཅེན། །སྤང་དོར་ལ་ཞེན་བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི། །རྟོག་པའི་ཟུག་
རྩ་ཞི་བའི་རང་ཉིད་དུ། །འཁོར་འདས་དབྱིངས་ཀྱི་རོལ་པ་རྩོལ་མེད་བཟ། །
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་འོད་གསལ། །ཨེ་མ་ངས་པ་དོན་གྱི་འཇམ་
པའི་དཔལ། །ཡེ་ནས་རང་ལ་བཞུགས་པ་རྟོག་པས་བསྐྱིབས། །མཐོང་འདོད་
གཞན་དག་བཅོས་མའི་གཟེབ་ཀྱིས་བཅིངས། །འཛིན་པའི་འཆིང་རྒྱ་སྟོད་ཆོ་
རང་ཞལ་མཐོང་། ། ས་སྤང་བླ་བ་དུག་པའི་ཆོས་སུ་མ་ཕྱེད། །སྤང་མཛྲ་ཡི།

༥ ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་ཆིངས་གསུམ་གྱི་གདམས་པ་
དགའ་རབ་ཞལ་ལུང་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་མཆོག་གི་རྣམ་པ་རྒྱལ། །ཡིན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རིག་པ་འདི། །
རང་སྤྱང་འཆར་ཚུལ་ཅིར་ཡང་མ་འགག་པས། །སྤང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་རང་གི་
སེམས་སུ་ཤར། །ཡིན་ལུགས་ཤེས་ན་པན་གཞོད་སྤང་དོར་མེད། །མ་ཤེས་
གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རང་སྤྱང་ལ། །བརྟེན་ནས་བདེ་སྤྲུག་པན་གཞོད་སྤང་ཆོགས་
མྱོང་། །དེ་ཕྱིར་དེ་དོན་རི་བཞིན་གཏན་འབེབ་པའི། །སྤང་མའི་མན་ངག་རང་
གི་ཉམས་མྱོང་བསྐྱེད། །རང་སེམས་རང་དོ་ཤེས་པ་ཐོག་མར་གཅིས། །ཡིན་
ལུགས་ཤེས་ཀྱང་ཐོག་མེད་གོམས་པའི་སྟོ། །ཨེ་འཐས་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཡི་དབང་
སོང་ན། །འབྲུལ་པའི་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ངན་ཉོན་མོངས་དང་། །འཛིགས་
དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཕྱུང་བའི་ཞི་བས། །ཅི་ནས་རང་སེམས་གཤིས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་ལ། །ཡང་ཡང་གོམས་བྱས་ཕྱལ་སྤང་རོལ་པ་ཀྱུན། །རིག་པའི་དབང་
དུ་འདུ་བའི་རྩལ་རྫོགས་པ། །འདི་ལ་ཉམས་ལེན་སྤྱིང་པོར་བྱེད་པ་ནི། །བར་
གྱི་དུས་སུ་མེད་མི་རུང་བའི་གནད། །དེ་ཕྱིར་ཉོན་དང་མཚན་མོ་དུས་རྟག་ཏུ། །
རང་སེམས་རང་དོ་སྤྱོད་པའི་དྲན་པ་དང་། །འབྲུལ་མེད་ཅེ་གཅིག་གནད་དུ་
མ་བསྐྱེན་ན། །རྟོག་པའི་ཐ་སྲབས་དོན་མེད་རང་སྤྲུག་གི། །སྤང་བ་འདི་ལས་
ཕྱང་བའི་མི་འདའ་བས། །རང་སེམས་དཔང་ཚུགས་ནན་ཏན་གྱིས་ཤིག་ཨང་། །

དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ། །རང་སྣང་དབང་འདུས་རིག་པའི་
གདེང་ཟིན་ཆོ། །སྣང་སྤྱིད་དབང་དུ་མ་འདུས་གང་ཡང་མེད། །འཛིགས་མེད་
མེད་གེས་གངས་ཕྱི་ཟིན་དང་མཆོངས། །སྣང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྒྲིའི་ཞིང་
དུ་གཤ། །ཤར་བདེ་ཉིད་རང་གི་ཐོག་ཏུ་གྲོལ། །བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
སྒྲོ་རེ་བདེ། །ངོ་ཤེས་རྩལ་རྫོགས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་གསུམ། །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་
ལེན་གནད་ཀྱི་ཆིངས་གསུམ་སྟེ། །འདི་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མི་དེ་སྤྱིད། །
དེ་སྤྱིད་འཇམ་དཔལ་དོ་རྒྱུ་གདམས་པ་དགོ། ། །མེ་བྱ་རྒྱ་བ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་
དུག་ལོ། །མཆོ་ལོ།

༥ བཅིངས་གྲོལ་མེད་པ་གཤིས་ཀྱི་གནད་བརྟག་པ་
སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའི་མེ་ལོང་བལྟ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རང་རིག་ཀུན་བཟང་འཇམ་པའི་དཔལ་ལ་འདུད། །ཡིན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
རིག་པ་འདི། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དབུས་བྲལ་བ་ཉིད། །སྒྲོ་མའི་མན་
ངག་ལམ་གྱིས་མཐོང་གྱུར་ན། །མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ལྷན་སྒྲིམ་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །
འདི་ནི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཏེ། །གནས་ལུགས་འདི་ལ་སྒྲོ་ཡིས་
བཅོས་སུ་མེད། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འདས་
དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་བྲལ། །སེམས་གྱིས་མི་མཆོན་གཏུགས་རང་གི་གཤིས། །
སྣ་ཆོགས་ཆོས་ཀུན་དེ་ལ་མཉམ་པར་རྫོགས། །འདི་ཡི་རྩལ་སྣང་ཆོགས་བརྟན་
སེམས་སུ་སྣང་། །སེམས་ལ་འཁོར་འདས་སྣང་བ་སྣ་ཆོགས་གཤམ། །ཤར་ཆོད་
ངོ་བོའི་གཞི་རུ་རང་གྲོལ་ཏེ། །ངོ་བོ་ལ་ནི་ཕན་གཞོད་སྒྲུང་དོར་བྲལ། །དེ་ལྟར་
ངོ་བོའི་བཞུགས་ཚུལ་མ་ཤེས་པར། །རྩལ་ལ་བདག་ཏུ་ཞེན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་
བརྟན། །དེའི་ངོར་བདེ་སྒྲུག་ཕན་གཞོད་སྣ་ཆོགས་ཕྱོད། །སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་
གྲུབ་པ་མེད་མོད་ཀྱི། །རང་གིས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཕན་གཞོད་བྱེད། །ཐོག་
མེད་དུས་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆོད་དུ། །འཁོར་བ་འདི་ན་བདེ་སྒྲུག་ཅི་ཕྱོད་ཡང་། །དེ་

གྱི་དབྱིངས་ཡིན་ཏེ། བེག་ལེ་ཉག་གཅིག་གདོད་མའི་ཆོས་དབྱིངས་སོ། །དེ་
 ཡི་རང་ན་འཁོར་འདས་ཐ་དད་མེད། །བདག་དང་གཞན་མེད་གཉིས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བྲལ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྣང་སྟོང་ཐ་དད་མེད། །དེ་ཉིད་ངེ་
 བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །འདུས་མ་བྱས་ཏེ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །
 དབྱིངས་གཅིག་རང་འོད་གསལ་ལས་གཞན་གང་མིན། །གཞི་དབྱིངས་རྒྱ་མཚོའི་
 རང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། །འཛིན་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱད། །
 རྒྱ་རྒྱབས་ལྟ་བུར་བྱུང་བའི་རང་སྣང་ལ། །བདག་གཞན་གཟུང་འཛིན་མི་མཉམ་
 སྒྲ་ཆོགས་སྣང་། །སྣང་ལ་དེར་ཞེན་དེ་ལ་དེར་བཏགས་ནས། །འཁོར་འདས་
 སྒྲ་ཆོགས་མི་ལམ་སྐྱུ་འདྲར་མཐོང་། །ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 གདམས་པ་ཡིས། །ཆོས་ཉིད་གཞི་ཡི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་རང་། །འཛིན་
 སེམས་རྒྱ་རྒྱབས་རང་སར་གྲོལ་ནས་སུ། །མ་ལ་བྱ་བེམ་སྒྲོས་པ་ཉེར་ཞིའི་ཆོ། །
 ཐམས་ཅད་དབྱིངས་གཅིག་མཉམ་པའི་དོན་ལ་གནས། །དེར་ནི་ཐོག་མ་དབུས་
 མཐའ་མི་དམིགས་ཤིང་། །བདག་མེད་གཞན་མེད་སྤྱིད་དང་ཞིབ་མེད། །སྐྱེ་
 མེད་འགག་མེད་འགྲོ་འོང་གི་གང་མེད། །མ་ལུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུམ་པ་
 གང་། །མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། །འདི་འདྲའི་ནལ་འབྱོར་ཟབ་
 མོའི་དོན་དེ་ནི། །སྤྱོད་མའི་མན་ངག་ལམ་གྱིས་ངོ་སྤྱད་ནས། །མ་ཡངས་དྲན་པ་
 རྒྱན་ཆགས་གོམས་གྱུར་ན། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡི། །བདེ་ཆེན་
 རོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ས་མཆོག་ལ། །ཆོ་འདི་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གནས་པར་འགྱུར། །

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི། །མཐར་ཐུག་སྒྲགས་ལམ་ལྷན་
 སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེ། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །འདི་ནི་ཀུན་
 རྫོགས་ལམ་གྱི་ཕྱི་མོར་ཕྱིན། །འདི་བཞིན་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །
 རྣལ་འབྱོར་ལམ་རྣམས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །འདི་ལ་གང་གནས་བདེ་ཆེན་
 མཁའ་མཉམ་འཕྱོང། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་འདི་དོན་རྟོགས་པར་ཤོག །
 ཟབ་མོའི་དོན་དང་ལྷན་པ་འདི་ནི་ས་ལག་རྒྱ་ཆེས་ ༡༡ ལ་རྫོགས་ཀྱིས་དགོན་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་དོ་རྩེའི་
 ཡིད་མཆོལ་ས་འཕྲལ་དུ་བྱུང་བ་ཡི་གེ་སྟེ་ལ་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༥ སེམས་དོན་ཉམས་ལེན་ནམ་མཁའ་
གྲོང་ཡངས་བཞུགས།

ཡོ། །སྤྱིད་སྤྱིད་གདོད་ནས་བདེ་བ་ཆེ། །རིག་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ། །
 འཇམ་དཔལ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མེ་ལ། །བཏུང་ནས་གསང་བའི་མན་ངག་བསྟན། །
 ཡིད་དབྱོད་སེམས་གྱི་ཁང་བུ་བཞིག །སྒོ་བྲལ་གཏུག་མའི་རང་ཞལ་བཟླ། །
 དང་པོ་འགྲུ་དྲན་མ་ལེ་བའི། །རང་སེམས་སྤྱི་ནང་གང་དུ་གནས། །དབྱིབས་
 དང་ཁ་དོག་མཚན་ཉིད་ཅི། །གང་ལས་བྱུང་ཞིང་གང་དུ་འགག །ལེགས་བརྟགས་
 གཞི་རྩ་ཆོད་པ་ན། །མ་འགག་གསལ་ཡང་ངོ་བོ་སྟོང་། །གསལ་སྟོང་ཐ་དད་
 དུ་མེད་ཅིང་། །བརྗོད་བྲལ་ཉིད་དུ་ཉམས་སྦྱོང་བའི། །ངེས་ཤེས་སྦྱོང་བས་གཏན་

ལ་མཐུ། རྟེན་ཡང་འཛིན་ཞེན་མྱོང་བ་དང་། འདྲིས་ཕྱིར་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱ་བར། རང་སོར་སྟོད་ལ་རང་བབ་བཏུ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མེད་ལ། རྟོང་སྒྲུབ་ལ་སོགས་སྒྲོག་གི། ཡུལ་མེད་ཟང་ཐལ་ལྟན་འབྱམས་ངང་། འདི་ཞེས་གང་ཡང་མ་མཐོང་ཡང་། མ་མཐོང་ལུས་པ་གང་མེད་པར། རང་གི་ཆོས་ཉིད་རང་རིག་ལ། མཛོན་གྲུབ་བསལ་བཞག་མེད་པར་འཆར། རྟོག་པའི་དྲི་དང་ཐེ་ཆོས་ཀྱི། ཟུག་རྩ་ཆད་པ་ནམ་མཁའ་ལ། ཉི་མ་ཤར་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་། རྟེན་ཆེ་ལོག་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་བསྐྱམ། སྤྱིན་ཞལ་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་ཆད། དེ་ནི་བདེ་བ་གནད་ཀྱི་བད། རོ་འཛིན་གང་ལ་འང་མ་རིག་པར། ཁ་ནི་ཅུང་ཟད་ཐུ་བཞིན་པ། དབྱེར་མེད་གནད་ཀྱི་བད་ཞེས་གསུངས། འདྲེན་བྱེད་ཏ་རེར་ནམ་མཁའ་གཏད། དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མ་བཀག་པར། རྟེན་གསལ་བ་གནད་ཀྱི་བད། མིག་འབྲས་མི་གཡོ་ཙན་ནེར་བཞག དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མ་གཡོས་པ། རྟེན་མི་རྟོག་གནད་ཀྱི་བད། བད་བཞི་གྲོང་སྤེའི་མན་ངག་སྟེ། འདི་དང་ལྷན་ན་རང་ཤུགས་ཀྱིས། སེམས་དང་ཆོས་ཉིད་འདྲེས་པར་གསུངས། བྱེད་པ་དེ་རྣམས་རྩོལ་བ་ཡི། གཡོ་བས་མ་གོས་རང་བབས་སུ། རང་གནས་མི་བསྐྱལ་བསམ་བླུ་བར། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱན་སྤངས་གནས་པར་བྱ། རི་ལྟར་རྟོག་མ་ཅན་གྱི་ཆུ། མ་བསྐྱལ་རང་གིས་དྲངས་པ་བཞིན། རྟོག་པ་གཤིས་སུ་ཉལ་བ་ན། ཆོས་ཉིད་རང་མདངས་རང་གིས་འཆར། ཏར་རེ་ཙན་ནེ་མི་གཡོ་བ། གོ་མས་པ་ཆགས་ཤིང་བཏན་པ་གཅེས། མཆོན་མེད་

རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྟེ། མན་ངག་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། དུ་བ་ལ་སོགས་རྟགས་རྣམས་ནི། འདི་ཡི་རང་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་ཉམས་ཀྱི་སྤྱིན། རང་སེམས་མཁའ་ལ་གང་སྒྲུབ་བར། དགག་སྒྲུབ་རེ་དོགས་མེད་པར་ནི། ཆོས་ཉིད་རང་དུ་རང་བབ་ལ། འཛིན་པ་ཁོན་ཡུན་དུ་བསྐྱེདས། སད་མི་གཉིད་འབྲུག་སྟོམས་འཇུག་བཞིར། བྱེད་མེད་འོང་གསལ་ཁོར་ཡུག་གི་གོ་མས་པ་གྲོང་དུ་མ་གྱུར་བར། དེ་དང་གནད་དུ་བསྐྱེན་པ་གཅེས། ཆོས་ཉིད་རང་གང་ངས་དབྱིངས་རིག་གི་སྒྲུང་ཆ་མ་འགག་བཀོད་པའི་སྤྱིན། གཉིས་མེད་རང་ཤར་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་ཡི་མཛོན་རྟགས་འཛིན། སྤྱིབ་པའི་བུམ་པ་རིམ་བུལ་ལས། སྤྱོན་མེད་འོད་ནི་རི་བཞིན་ནོ། ཐོག་མེད་གཤིས་ལ་བཞུགས་པ་ཡི། ཀུན་རྟོག་གཉིས་སྒྲུབ་ཟད་པ་ན། ཆོས་ཀྱན་མི་གཉིས་ཐིག་ལེ་ཆེ། འབྲས་བུ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ནི། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། ལམ་གྱིས་བགོད་བྱ་མཐར་ཐུག་གོ། ཞེ་མ་རང་རིག་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས། ཞེ་ཉིག་ཉིས་མེད་རྩལ་དུ་གསུངས། ཞེ་ཉིའི་ལམ་གྱི་སྐལ་ལྷན་ལ། ཞེ་ཀླ་ར་འདི་སྟོང་ལ་བྱིས། རྟག་ཆར་རི་ཐོད་དུ་སྟོང་སྟོང་ཞིག་ལ་བྱིས།

༥ སེམས་དོན་གདམས་ངག་བཞུགས།

མགོན་མཆུངས་མེད་འཇམ་དབྱངས་བླ་མར་འདུད། བྱོགས་ཐོལ་མེད་འདུན་

ནམས་ཚུར་ཉོན་དང་། །ལམ་འགྲན་མེད་གནད་གྱི་ཚིག་གསུམ་བཤད། །སེམས་
བཅོས་མེད་ངང་ལ་ལྟན་ནེར་ཞེས། །དེར་ཡེངས་མེད་དྲན་པ་ཙམ་ཞིག་བརྟེན། །
ཕ་འགྲན་མེད་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པ་ལ། །བྱུ་རྟོགས་མེད་དད་པས་གསོལ་བཏབ་
ན། །དབྱིངས་སྒྲེམ་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་བརྒྱད་ཀྱི། །བྱིན་ལྷ་མེད་སྟིང་ལ་ཞུགས་
པ་ལས། །གཤིས་བརྗོད་མེད་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བའི་དུས། །སྟོ་བཅོམ་མེད་འདི་ག་
རྩེན་ནེ་བར། །ཐེ་ཚོམ་མེད་སྟོམ་དུ་ཤར་བའི་ཚོ། །དོན་སྒྲིབ་མེད་རིག་པའི་རང་
སོ་ཟེན། །རྩལ་མུ་མེད་ནམ་རྟོག་གང་ཤར་ཡང་། །དགག་སྒྲུབ་མེད་རིག་པ་
རང་གི་ངང་། །ཆེད་གཏད་མེད་གང་ཤར་རོལ་པའི་རྒྱ། །རྩོལ་སྒྲུབ་མེད་ཅི་
བྱས་སྟོམ་གྱི་དོན། །དེ་བར་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། །ཉིན་མཚན་མེད་འོད་
གསལ་ཁོར་ཡུག་ངང་། །སོ་ཟེན་མེད་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤངས་ཡལ། །ཡིད་
གཏད་མེད་སྟོན་པ་ཨ་ལ་ལ། །དོན་ལོར་མེད་མཐོང་བས་ཐུན་པ་སངས། །མུ་
ཐུག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་བརྒྱས། །བདེ་འགྱུར་མེད་ཐོབ་པས་རྟག་ཏུ་སྦྱིད། །སྤྱུག་
དོན་མེད་ཁྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ལ། །མཐོང་ཚད་མེད་རང་མདངས་སྟིང་རྩེས་
བྱབ། །དབལ་འཇོན་མེད་རྒྱལ་བའི་འབྱོར་བ་ཀུན། །འདིར་འབད་མེད་ལག་
པའི་མཐིལ་དུ་འབྱུང། །སེམས་བརྟོག་མེད་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱབས་ལྟ་བུ། །ཆེད་བཀག་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཤར་བ། །ལམ་རྩོལ་མེད་འདི་ཡི་བྱད་ཚོས་ཡིན། །རྩེ་འཚི་
མེད་པདྨ་བརྒྱད་བཅས་ཀྱི། །བྱམས་ལྷ་མེད་པ་ཐོག་ཚོས་སྐལ་འདིའི། །དྲིན་
འཁོར་མེད་ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་རྣམས། །ལམ་རྩོལ་མེད་རིན་ཆེན་ཐེམ་སྐྱས་

ལས། །དཀའ་ཚོགས་མེད་བདེ་ཞིང་ཆེས་སྤྱར་བར། །གནས་སྤྱོད་གོ་འཕང་
མཚོག་ལ་འཛེགས། །ཨ་ལ་ལ་རྟོ། །རབ་ཆེས་ལྷགས་བྱ་བླ་མཆོས་ལ་འཇམ་དཔལ་རྟོ་
རྩེས་བྱིས་པའོ། །

༥ རྟོགས་ཆེན་གདམས་པ།

རང་བྱུང་རིག་པ་དོན་གྱི་ལྟན་སྦྱིས་ནི། །ཡེ་ནས་ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཤིས་
ལྷགས་ཡིན། །རང་ཐོག་རང་བབ་རྩོལ་སྒྲུབ་བྲལ་བའི་ཚོ། །རང་གནས་དོན་
ལ་ཡ་མཚན་ལྟ་མོ་མཐོང་། །རིག་པ་ཉག་གཅིག་གཟུངས་གཏད་མེད་པ་ལ། །བྱར་
མེད་རང་བཞག་ནམ་མཁའི་དབྱིལ་ལྟ་བུ། །མ་བཅོས་ངང་དེར་བསྟོམ་དུ་མེད་
པར་གནས། །སྤྱོ་ཚོགས་སྤངས་བ་རང་བཞག་ཕན་གཞོད་བྲལ། །ཚོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་གཞི་ལ་ལྟན་གྱིས་རྟོགས། །རྣལ་མ་དལ་བ་བག་ཡངས་བང་ཀ་
མ། །ཅོག་གཞག་བཞི་ཡི་དགོངས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད། །མ་བཅོལ་གཞིར་
རྟོགས་ལྟ་སྟོམ་ཚོས་ལས་འདས། །སྟོ་འདས་གདོད་མཚོས་སྒྲུ་རང་ཤར་ལ། །
ཐེ་ཚོམ་རྣམ་རྟོག་དུ་བས་སྒྲིབ་ཏུ་མེད། །ཚོས་ཀུན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
གྱུར་པ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ངང་། །རང་ས་ཟེན་པ་རྣལ་
འབྱོར་ལམ་གྱི་མཚོག་ །ལམ་དེར་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐལ་བཟང་ལ། །རིག་
འཛིན་སྤྱོད་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས། །ཡི་དམ་ཞི་ཁྱོའི་ལྟ་ཡིས་མགོན་

མཛོད་ཅིག །གནས་གསུམ་མཁའ་འགོ་སྤྱང་མས་བར་ཆད་སོལ། །ལམ་མཆོག་
མཐར་ཕྱིན་དོན་གཉིས་ལྟན་གྲུབ་ཤོག ། མེ་བྱ་སྒྲ་བཅུ་གཅིག་ཆོས་བཙོ་བརྒྱད་ལོ། །
སྒྲ་ལོ།

༥ རྫོགས་ཆེན་གདམས་པ་བཞུགས།

སྤྱང་སྤྱིད་མ་ལུས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིང་། །གདོད་ནས་ཡེ་སངས་རྒྱས་པ་འཇམ་
པའི་དཔལ། །ཉིད་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མེད་པས། །མཉམ་ཉིད་རང་
དུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་འདུད། །ཐ་མལ་ཤེས་པ་བཟོ་བཙོས་བྲལ་བར་ཞོག །
གསལ་རིག་རྒྱན་ཆད་མེད་པ་འདི་ཀ་ལ། །བསྒྲམས་ནས་གསལ་བ་གསར་
དུ་འཆོལ་མི་དགོས། །གསལ་ལེ་ཡེ་རེ་བ་འདི་རང་གི་བབ། །གསལ་བའི་རོ་
བོ་ཕྱི་ནང་གང་དུ་འང་། །མ་གྲུབ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་བཞིན་མཐའ་དབྱས་
བྲལ། །གསལ་ཙམ་དེ་ཉིད་སྟོང་པར་རང་གིས་གནས། །སྟོ་བྱས་སྟོང་པས་
རང་མགོ་མ་སྟོར་ཅིག །རང་སེམས་གསལ་བ་རང་གི་ཉམས་ཕྱོད་ལ། །གསལ་
བཞིན་མ་སྟེས་སྟོང་པ་རང་གིས་ཕྱོད། །གསལ་སྟོང་དབྱིང་མེད་བརྗོད་བྲལ་
མཉམ་པ་ཉིད། །གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་རྣམས་ཏེ་རང་གིས་རྟོགས། །བརྟག་ཅིང་
བཙོས་པའི་ཡིད་དབྱེད་རྟོག་པའི་བྱིས། །མ་བཙོས་རྣལ་མར་བཞག་ནས་སོ་

ཟེན་ཆོ། །གཞུག་མ་རྒྱལ་པོའི་རང་ཞལ་རང་ལ་མངོན། །ཐེ་ཆོམ་བྲ་བ་ཤིན་ཏུ་
ཆོད་པར་འགྱུར། །ཡེ་ནས་འདི་ལྟར་ཡིན་མོད་ཐོག་མེད་ནས། །གོམས་པ་
རྟོག་པ་རྟོག་མ་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། །བཞག་ཀྱང་འདི་ཞེས་ངེས་པ་མི་རྟོག་ལ། །
དབྱེད་ཀྱང་རྣལ་མ་མཐོང་བ་དཀའ་བས་ན། །དང་པོ་རྟོག་པའི་རྩ་བས་ཞི་
བའི་ཕྱིར། །མ་བསྐྱལ་རྟོག་མ་དྲངས་པའི་ཚུ་ལྟོས་ལ། །དབེ་དེས་རང་སེམས་
རང་བབས་ལྟོད་མཁས་པའི། །བཞག་ཐབས་མན་ངག་གོམས་པ་གནད་དུ་
ཆེ། །མ་བཙོས་བཞག་པས་བཙོས་མེད་གཤིས་ཀྱི་དོན། །རང་གིས་གསལ་
ན་དེ་ཉིད་རྫོགས་པ་ཆེ། །སྤྱང་སྤྱིད་གདར་ཤ་དེ་ཉིད་གཅིག་དུས་ཆོད། །བྱ་སྒྲ་
དོན་ཆེ་ཐེག་པའི་རྩ་མོར་བགྱོད། །བརྗོད་མེད་རིག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། །
གསལ་འཛིན་སྟོང་འཛིན་འཛིན་སྤངས་དབྱིངས་སུ་ཡལ། །རི་ལྟར་སྤྱང་ཡང་
གཞུག་མའི་རང་དུ་གནས། །དེ་འདྲ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལགས། །
ས་སྤྱང་སྒྲ་བ་བཅུ་གཅིག་ཆོས་བརྒྱད་ལ་འཇམ་དཔལ་དབྱིས་པའི་རྩོ་རྗེས་གང་ཤར་གྱིས་པ་དག་ཞིང་བཀྲ་
ཤིས།

༥ ཡ་མཚན་ཀའི་ངེས་དོན་ཚིགས་བཅད་བཅུ་
གཅིག་པ་བཞུགས་སོ། །

ཞེ་མ་ཉོ། རོ་བོ་ཀ་དག་སྒྲོས་དང་བྲལ། །རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་འགྱུར་བ་
མེད། །ཐུགས་རྗེ་ཀྱན་བྱའོ་འཕྲུལ་ཆེ། །སྒྲུ་གསུམ་དབྱེར་མེད་རིག་པ་
ལས། །ཚིས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ན་མེད། །ཐམས་ཅད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལས། །
མ་གཡོས་མི་གཡོ་གཡོ་མི་འགྱུར། །སྒྲེ་མེད་སྒྲེ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ། །སྲིད་དང་
ཞིབ་ཤར་བའི་ཆོ། །རོ་བོ་མ་རིག་ཅུལ་སྒྲུང་ལ། །བདག་ཏུ་ཞེན་པས་འཕྲུལ་
པ་བརྟས། །གཟུང་འཛིན་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་འཁོར། །བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བསམ་
མི་བྱུང། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་། །རྒྱལ་བའི་བྱིན་རྒྱལས་མཐའ་
མེད། །འདི་ཀྱན་དབྱིངས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེ། །ཡངས་སོ་ཆེའི་མུ་མཐའ་མེད། །
མ་བྱས་ལྷན་རྗེ་གསུང་འཛུགས་ཆེ། །སྒྲོས་ན་སྒྲོགས་དང་དུས་མཐར་བྱུང། །རང་
བཞིན་གཡོ་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། །བྱས་དང་བྱེད་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ། །བཏགས་ནས་
སྤང་དོར་སྒྲ་ཚིགས་སྒྲིད། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་ན། །རྒྱ་འབྲས་སྤང་
དོར་ཆོས་ལས་འདས། །གཟུང་འཛིན་ཞེན་ཆགས་བརྟས་པ་ལས། །རྒྱལ་
དབང་གིས་བྲེགས་པ་ནི། །གཤིན་རྗེ་བདུད་སོགས་མཐུ་བོ་ཆེ། །ཀྱན་གྱང་
འཛོམས་པ་འཇམ་པའི་དཔལ། །རང་བྱུང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །དེ་ལ་

ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གྱང་། །མི་ལམ་སྒྲུ་མའི་རྣམ་རེལ་དུ། །འཛོམས་བྱ་
འཛོམས་བྱེད་རྩལ་དུ་འང་སྒྲུང་། །བྲི་གང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། །རྟོག་མེད་ཙོར་
བུའི་རྩལ་བཞེན་དུ། །སྒྲ་ཚིགས་སྒྲུ་འཕྲུལ་དུ་བའི་གར། །མཐའ་ཡས་གདུལ་
བྱར་འབད་མེད་འཆར། །ཡང་དག་དོན་ལ་གཉིས་མེད་གྱང་། །གཟུང་འཛིན་
ཅན་ལ་གཉིས་སུ་སྟོན། །གཉིས་སུ་མེད་པར་ནམ་རྟོགས་ན། །བྱིན་རྒྱལས་ཆོ་
འཕྲུལ་དེ་རུ་སྒྲུང་། །འདི་དོན་གང་གིས་རིག་པ་ངེས། །སྲིད་གསུམ་ཟ་བ་གཤིན་
རྗེའི་ཚིགས། །མ་ལུས་དབྱིངས་སུ་ཟ་བ་ཡི། །ཡ་མཚན་ཀའི་དོན་མཐོང་ཡིན། །
གིང་ལྷག་ལྷ་བཅུ་ཐམ་པའི་ཆོས་བཅུ་ལ་ཡང་བསྒྲོག་གི་བསྒྲེན་མཚམས་ལ་གནས་པའི་བྱན་གསེང་དུ་འཇམ་
དཔལ་དབྱེས་པའི་སྒྲོ་མཆོ་ལས་འཕྲུལ་དུ་རྒྱལས་ཀྱི་རྩལ་དུ་བྱུང་བ་མཛྲ་ཡི།

༥ དཔལ་ཡང་དག་གི་ངེས་དོན་རྩ་ལུ་
དགོངས་པ་བཞུགས་སོ། །

གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནི། སྤྱི་ཞི་ཀུན་བྱུང་ཉག་པར་བཞུགས་
ཉིད་ལ། ཡང་དག་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས། རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་བས་བསྐྱེད་
པ་གང་དེས་སྐྱོངས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཞེས། བཏགས་
པས་ཐ་དད་དོན་ལ་གཉིས་སུ་མེད། ཐམས་ཅད་མཉམ་པའི་བདག་ཉིད་
གཅིག་ལུང་། གཉིས་ཆོས་དབྱེ་བ་ནམ་ཡང་མི་དམིགས་སོ། རྟེན་གསུམ་
སངས་རྒྱལ་བ་དེ་ཆེན་གྲོང་འདིར་འདུས། རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་སེམས་ཉིད་
དབྱིངས་སུ་རྫོགས། འདིར་ནི་སྐྱེ་གསུམ་གདོད་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། ལམ་འ་
འགོ་སྐྱེ་མ་བདེ་མཆོག་ཅེས་སུ་བཤད། ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་སྐྱེ་འཆི་
བྲལ། རྟེན་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མཆོན་མའི་ཆོས་ལས་འདས། ཆོག་གིས་མི་
མཆོན་རང་བཞིན་བབ་གྱིས་གསལ། ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གྲུ་ཟུར་མེད་པར་
རྒྱུ། འདི་ནི་དོ་རྩེ་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། འདི་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་
བ་མེད་བཞིན་དུ། སྐྱེ་མེད་ཕྱོགས་དང་རྟེན་གྱི་སྣང་བའི་ཆ། ལམ་འདྲེས་རྣམ་
པར་བཀྲ་བ་སྐྱེ་འཕྱུལ་ཆེ། ལམ་རྟོགས་སྤྱིད་འགོ་ཉམས་ངའི་སྣང་བ་ལ། དབྱུགས་
འབྱེན་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་ཐབས་
དང་ཤེས་རབ་ཚུལ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ལྡན་ཐུག་རྒྱུ་བཞིར་ཡང་སྟོན། ཡེ་

ཤེས་ལྡན་ལྡན་པ་རོལ་བྱིན་པ་དུག །འཕྱོར་བདུན་ལྡན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད། ཐིག་དགུ་དབང་བཅུ་སྟོབས་བཅུ་ས་བཅུ་གཅིག །ལ་སོགས་སྐྱེ་འཕྱུལ་
དུ་བའི་རོལ་པར་སྣང་། ཀུན་གྱི་འཕྲོ་གཞི་རང་བྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས། རྣལ་
སྣང་བཞོད་པའི་བྱེད་པོ་སྟོག་གི་རྒྱུད། ལྡན་ལྡན་ལྷོ་ཡིག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལས། །
དོ་རྩེ་གསང་བར་འབྱུ་བརྒྱད་བཞོད་པ་ཤིང་། འདི་ནི་ལྡན་དང་སྐྱེགས་དང་དོ་
རྩེའི་ཐུགས། སྤྱིན་ལས་ཀུན་གྱི་རོལ་སྟོན་འཕྱུལ་པོ་ཆེ། གང་གིས་བསྐྱེས་
པ་ཅམ་ནས་སྐྱིབ་པའི་ཤིང་། ལྷག་མེད་ཟ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་མེ་འོད་འཕྲོ། །
ཨེ་མ་ཏོ། ལྷོས་ཤིག་རྩ་ལུ་གསང་བ་ཆོས་ཉིད་སྒྲ། བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་
ལྷན་སྐྱེས་སྐྱེགས་ཀྱི་གཏེར། འཕྱུལ་ཆེན་ཡི་གེ་བྱིན་རྒྱབས་དམ་པའི་མཛོད། །
འདི་ལ་བཞེན་ནས་མཆོག་ཐུན་དེར་སྐྱབས་འཇོལ། ཞེས་པའང་མི་པམ་པ་འགྱུར་མེད་
མི་བསྐྱེད་དོ་རྩེས་རྩ་ལུ་བསྐྱེས་སྐྱབས་ཡིད་ལ་རང་ཤིང་བ་ལྷན་ཤིང་སྐྱེལ་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ལ་དེ་
འཕྱུལ་ཡི་གེའི་ངེས་སུ་བཞོད་པ་དག

༥ བདུ་དབང་ཆེན་གྱི་ངེས་དོན་བཞུགས་སོ། །

སྒྲིབ་དབྱེར་མེད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དོན། །གདོད་ནས་འབྱུང་མེད་གཤིས་
སུ་ཆོས་ཀྱན་མཉམ། །མཉམ་པའི་དོན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །འདི་ལས་
ནམ་ཡང་གཡོ་བ་ག་ལ་སྲིད། །འདི་དོན་མ་རྟོགས་མི་མཉམ་སྒྲིབ་བ་ལ། །གཟུང་
འཛིན་སྒྲིབ་ཆར་འཛིན་པའི་སེམས་ཞེན་ཏེ། །སྒྲིབ་སེམས་རང་དབང་མ་འདུས་
འགོ་བ་རྣམས། །སྒྲོལ་བྱེད་ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་བསམ་ཡས་ཀྱང་། །ཀྱན་
ལས་སྤུལ་བྱུང་ཐབས་ཆེན་གསང་བའི་སྤྲུལ་སྟེ། །ལམ་མཆོག་རྟ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་
ལྷུང་འགོས་ཀྱིས། །ཐེག་པའི་རྩེ་རྩེ་ཆེན་རྒྱ་དཔེས་གཅིག་གིས། །མཉམ་
ཉིད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་སྒྲོལ་ན། །སྒྲིབ་ཞིང་སྲིད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ལ། །རང་དབང་མ་གྱུར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་
རིག་པའི་རང་དབྱེར་སྟེ། །དེ་ཉིད་བདུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་བརྟེན། །འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལ་རོལ་བཞིན་དུ། །གདོད་ནས་རྣམ་དག་སྒྲོལ་བུལ་བདུ་འི་
རིགས། །རྟ་ཡི་མགྱིན་སྤྲུལ་མཆོག་སྤྲུལ་དབང་དུ་སྤྱད། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་
ཐོགས་མེད་འགྲུགས་པར་བྱེད། །སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་རྣམས་གཞན་དོན་
བསྐྱུལ། །ཐུགས་རྗེ་ཆགས་པས་འགོ་རྣམས་དབྱིངས་སུ་སྤྱད། །སྲིད་ཞིའི་སྤྱི་
དཔལ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་རྗེ། །བདེ་ཆེན་བདུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཉིད། །འདི་
ཡི་ལྷ་སྤྲུགས་དམིགས་པའི་ཐབས་བརྟེན་ན། །ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་སྒྲོན་ལམ་

ཆེན་པོའི་མཐུས། །ས་ལམ་ལྷུང་བཟོད་དངོས་གྲུབ་ཐོགས་མེད་སྤྱིལ། །སྒྲིབ་
སྲིད་རྒྱུགས་པ་རང་དབང་མེད་པར་འདུ། །རྟ་འདུའི་ལས་རྒྱུང་སེམས་གྱི་དབང་
དུ་འདུས། །སེམས་ནི་རང་བྱུང་རིག་པའི་རང་དབྱེར་ཐིམ། །སྒྲིབ་གསུམ་འཕོ་བ་
འབྱུང་མེད་ཆོས་སྤྱུང་འགགས། །བདེ་ཆེན་དོ་རྗེའི་སྤྱི་མཆོག་ཆོ་འདིར་འབྲུབ། །
ཨ་ལ་ལ་རྟོ། །ཞེས་པའང་རབ་ཆོས་ས་སྤྱིལ་དཔོ་སྤྱིའི་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ལ་དགའ་ལུང་བདེ་མཆོག་
པོ་བྱང་དུ་མི་ལམ་བདུ་དབང་ཆེན་དོ་རྗེས་ཐིམ་པ་དགོལ། །

༥ ཡོན་ཏན་རྩོམ་པ་བློ་མཁས་པ་གྱི་དགོངས་པ་བཞུགས།

མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན། །ཐམས་ཅད་བདུད་རྩི་བདེ་བ་ཆེ། །གདོད་
ནས་ཡེ་སངས་རྒྱས་པ་ལ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་པའི་མིང་ཡང་མེད། །དོན་ལ་
དེ་ལྟར་གནས་མོད་ཀྱི། །རང་སྤྱང་འབྱུང་པའི་དབང་སོང་བས། །འགྲོ་ཀྱན་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོར་འབྱུངས། །ཐུགས་རྗེས་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །
རྣམ་རྟོག་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ། །དམ་ཚེས་བདུད་རྩི་འོད་ཟེར་འབྱེད། །
ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་མཐའ་ཡས་པ། །ཀྱན་ཀྱང་ཕན་བདེའི་གསོས་འབྱུང་མེད། །
ཡང་དག་དོན་ཀྱི་བདུད་རྩི་ནི། །མཉམ་ཉིད་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། །དེ་ཡི་
རང་དབྱེས་ཀྱན་རྩོགས། །བཟང་རན་སྤང་དོར་མེད་པར་མཉམ། །དོན་ཀྱི་
བདུད་རྩི་འདི་རྟོགས་ན། །བདུད་རྩིར་མ་གྱུར་ཆོས་མེད་པས། །སྤང་བྱིད་བདུད་
རྩི་རྣམ་དག་གི། །ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར། །དེ་ཆོ་དུག་ལྷ་འབྱུང་
ལྷ་དང་། །ཕུང་ལྷ་དབང་ལྷ་སྤྲུག་ལྷ་སོགས། །ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྟན་ཀྱི། །
བདུད་རྩི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེ་མ་བདུད་རྩི་བདེ་བ་ཆེ། །རང་བྱུང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷ། །ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་ཀྱན་བདག་ཉིད། །ཀྱན་ཀྱི་དཔལ་ལ་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། ། །ཞེས་པའང་སྤྱེལ་བྱས་གཉིས་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ལ་མི་ཕམ་པ་ཆེ་མཆོག་དབྱེས་
པ་རྩལ་གྱིས་བྲིས་པ་དག

༥ རྩོམ་པའི་དགོངས་པ་གྱི་དགོངས་པ་བཞུགས།

ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལོན། །གཉིས་ཆོས་ཀྱན་བྲལ་མཉམ་ཉིད་
རྩོགས་པ་ཆེ། །སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་མངོན་བྱས་པ། །རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དོན་
ཀྱི་ཕུར་པ་ཡིན། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་མི་ཐུང་རྩོམ་སྤྱོད་ཀྱི། །དུས་གསུམ་འབྱུང་
མེད་རྒྱུ་བྲལ་གཞོན་ལུ་ཉིད། །ཡེ་ནས་ཀྱན་ཁྱབ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ། །
འགྲོ་ཀྱན་སེམས་ལ་ཆོས་ཉིད་རྩལ་དུ་བཞུགས། །ཐབས་ཀྱི་གདམས་པ་སྤྱོ་
མའི་མན་རག་གིས། །སེམས་ཉིད་རང་སར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །
རིག་པས་ཕུར་བྱས་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །རང་རྩལ་རང་དབང་ཉིད་
དུ་རྒྱ་ཡིས་ཐེབས། །དེ་ཕྱིར་ཕུར་པ་སྤྱང་བྱིད་ཐལ་འབྱིན་ཀྱི། །དགོངས་པའི་
གདེང་གིས་གདུལ་དཀའི་སྒྲོག་འཕྲོག་ཅིང་། །བདེ་བའི་མཁའ་དབྱིངས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་སྤྱིན་སྤྱོ། །སྤང་བྱིད་སྤྱོ་འབྱུང་བྱ་བའི་འཁོར་ལོར་རྩོགས། །ཞེ་
མ་རྒྱལ་ཀྱན་སྤོང་ལས་སྤྲུག་པའི་ལྷ། །སྤྲུག་མཆོག་ཁོ་བོ་ཕུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཀྱིས། །འཁོར་འདས་སྤྱོད་སྤྱོག་དབང་བསྐྱུར་དཔལ་ཆེན་པོའི། །གོ་འཕང་ཆོ་
འདི་ཉིད་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུར། ། །སྤྱེལ་བྱས་གཉིས་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ལ་རྩི་མིང་པས་པ་བྲིས་
དག

༥ མ་མོའི་ངེས་དོན་གྱི་དགོངས་
པ་བཞུགས།

རང་བྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། །གཡོ་བ་ལྟར་སྤང་ལས་རྒྱང་
ཀྱན་རྟོག་གིས། །བཀོད་པ་བྱི་སྤང་འཛིག་རྟོན་སྤྲོད་པ་དང་། །ནང་ལུས་རྩ་
རྒྱུ་ཐིག་ལའི་འདྲ་འཕྲོ་ལས། །འཁོར་འདས་ལམ་གྱི་སྤང་བ་སྣ་ཚོགས་པ། །
ཀྱན་ཀྱང་སྒྲེ་མེད་ཡུམ་གྱི་མཁའ་ལས་ཤར། །ཡང་དག་དོན་ལ་བྱེད་པོ་འགའ་
མེད་ཀྱང་། །སྤྲོད་པའི་འགོ་ལ་བྱེད་པོ་དབང་ཆེན་གྱི། །ཚུལ་དུ་སྤང་བ་སྤྲོད་པ་
མ་མོ་ཡིན། །དེ་བྱིར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། །ལས་དང་ཡེ་ཤེས་
དངོས་གྲུབ་རབ་འབྱམས་རྣམས། །ཆོགས་མེད་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པ་ཐབས་གྱི་
མཐུ། །རགས་པ་བྱི་རོལ་སྤང་བའི་དབང་ཆེན་རྣམས། །ནང་གི་རྩ་རྒྱུ་ཐིག་
ལའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏེ། །རྒྱུ་སེམས་རང་དབང་བསྐྱུ་བའི་ཐབས་དེ་ཡིས། །མ་མོ་
མཁའ་འགོ་རང་དབང་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མ་ནི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས། །
མོ་ནི་འགག་མེད་རང་གསལ་རིག་པ་ཉིད། །ཟུང་འཇུག་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་
དོན་རྟོགས་ན། །མ་མོའི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །དབུ་མའི་དབྱིངས་
སུ་ལས་རྒྱུང་འདུས་པ་ན། །འཛིག་རྟོན་དྲེགས་པའི་མ་མོ་ལས་ལ་འཁོལ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་རྣམ་རྟོག་དབང་འདུས་ཆོ། །སྤང་སྤྲོད་མ་མོའི་སྟོག་ལ་རང་

དབང་ཐོབ། །བསྐྱེད་དང་འཛིག་པ་གསོ་དང་གསོད་པ་སོགས། །རབ་འབྱམས་
ལས་གྱི་ཆོགས་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་། །རང་རིག་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད། །ཆོས་སྐྱུར་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་འགྲུབ། ། །ས་སྒྲེལ་ལྷ་
གཉིས་ཆོས་ཉིད་གསུམ་ལ་མི་པམ་པས་བཀོད་པ་དག

༥ རིག་འཛིན་སྤྲོ་མའི་ངེས་དོན་དགོངས་
པ་བཞུགས།

དུས་གསུམ་བྱོན་པའི་རྒྱལ་བ་རིག་འཛིན་གྱི། །དགོངས་པའི་ཆུ་བོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་
མཚོར་འབྲེས། །མ་ཉམ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སུ་འདྲེལ་མེད། །དེ་དོན་གང་
རྟོགས་སྤྲོ་མའི་བྲགས་གསང་བེན། །རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱུད་སྤྱངས་
ཀྱང་། །མཐར་ཐུག་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་དེ་ཁོན། །ཐབས་གྱི་གདམས་པ་སྤྲོ་
མའི་མན་ངག་གིས། །རྟོགས་པར་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་ནམ་ཡང་མིན། །རིག་
འཛིན་སྤྲོ་མ་བྲགས་གསང་རྣམ་དག་གི། །དགོངས་པ་འཚོལ་ན་བརྒྱུད་ལྟན་སྤྲོ་
མ་བརྟེན། །སྤྲོ་མའི་བྱོན་སྐབས་སེམས་ལ་ནམ་ཞུགས་ན། །རིག་འཛིན་ཀྱན་
གྱི་དགོངས་པའི་དབང་བསྐྱུར་རྟོགས། །དུས་གསུམ་འབྱོན་པའི་སྤྲོ་མ་རིག་
འཛིན་ཆོགས། །རྣམ་འགྱུར་ཆ་ལུགས་འདུལ་ཐབས་དཔག་མེད་ཀྱང་། །ཆོས་

ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ།   །དབྱེར་མེད་འགྲོ་བའི་སྣང་ངོར་ཐ་
 དད་ཚུལ། །དེ་ཕྱིར་ལྷ་དང་སྒྲ་མ་རང་སེམས་གསུམ། །དབྱེར་མེད་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་ན། །ཁིང་གི་བཀོད་པ་ཡོན་ཏན་ཐུན་ལས་རྣམས། །འཇིག་
 པའི་རང་དུ་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པར་རྫོགས། །   ཞེས་པའང་ས་སྐྱེལ་ལྷ་གཉིས་
 ཆོས་བརྩ་གསུམ་ལ་མི་ཙམ་སྒོ་གྲོས་པ་དྲུག་པའི་སྐྱེལ་པ་དགོ

༥ མཆོད་བསྟོད་དྲེགས་པའི་ངས་དོན་གྱི་
དགོངས་པ་བཞུགས།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཀྱི་རོ་མཉམ་ཡང་། ཆོས་ཅན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
འབྱུང་སྣང་བ་ལས། སྤྱིད་ན་དབང་ལྡན་དྲེགས་པའི་སྤྱི་དཔོན་རྣམས། ལེགས་
ཉེས་སྣངས་འཛིན་དམ་ཚིག་རྗེས་གཙོད་བྱེད། རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞིན་དམ་
ལྡན་རྣལ་འབྱོར་པས། མཆོད་ན་འགོ་ཞིང་བསྐྱབ་ན་སྤོང་གྲོགས་བྱེད། ། བད་
ན་འགོ་བ་བསྐྱབ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། ལས་དང་ཡེ་ཤེས་དྲེགས་པར་སྣང་བ་ཀྱང་།
ཡང་དག་དོན་ལ་རང་སེམས་ཆོ་འཕྲུལ་ལས། སྤྱིད་པའི་བྱེད་པོ་དབང་ཆེན་
གཞན་འགའ་བྱེད། སེམས་ཉིད་དག་ན་དེ་ཀྱང་རང་དབང་འབྱུང་། མ་དག་
སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་མི་མཉམ་པར། །ལྟ་ཡང་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བྱེད་པས་ན། །ལྟ་
མ་སྤྱིན་ཞེས་ཡ་མ་བྱུང་གི་ཚིག་ རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མའི་སྣང་བ་འདི་དག་རྣམས། །

ཨ་འབྲས་ཞེན་སྐྱོམས་དམ་དུ་བཟུང་བས་ཅི། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྩ་ལ་
འབྱུང་ཀྱན། །སེམས་ཉིད་རིག་པའི་རྒྱལ་པོའི་རོལ་པར་བཀོད། །རིག་པ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ན། །དྲེགས་པ་ཀྱན་འདུལ་དགོངས་པ་མཛོན་དུ་
འབྱུང། །མཚོན་ཀྱང་རང་སྣང་སྐྱུ་མའི་རོལ་པར་མཚོན། །ལས་ལ་བཀོལ་
ཀྱང་རང་སེམས་སྐྱུ་མར་བཀོལ། །བདེན་མིན་རྩུབ་མིན་ཚུལ་སྒྲ་བ་འདྲ། །རིག་
དབྱིངས་མཉམ་པའི་ནམ་མཁའ་གཡོ་བ་མེད། །དེ་ལྟར་དེ་དོན་རྟོགས་པས་
རྣལ་འབྱོར་པས། །ལྟར་སྣང་ཞི་དག་མཛད་སྟོན་ཅི་སྟོན་ཀྱང་། །གཞན་ཕན་
ཐོན་ལས་ཉིད་འབྱུང་དྲེགས་པའི་ཚོགས། །རང་དབང་རང་འདུས་རང་གྲོལ་
ཚོས་སྐྱུར་རྫོགས། །ཁུ་རྩལ་ལས་རྒྱང་འཕོ་བའི་གཡོ་བ་ཀྱན། །གཡོ་མེད་མི་
ཤིགས་ཐིག་ལེར་ཐིམ་པ་ལས། །གཟུང་འཛིན་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་གཉིས་སྣང་
སེམས། །གཉིས་མེད་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྲོང་དུ་གྲོལ། །དེ་ཚོ་མི་ཤིགས་རྩ་
རྩའི་སྐྱུ་གཅིག་ལ། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་མཚོག་ །སྣང་སྟོན་
དྲེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྩོ་རྩོ་འཛིན། །ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་ཉེ་བར་འབྲུབ་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྟགས་བྱི་བརྒྱད་ཆེས་བཞི་ལ་མི་པམ་པས་བྲིས་པ་དག

༥ དམོད་པ་དྲག་སྒྲགས་ཀྱི་ངེས་དོན་དགོངས་
པ་བཞུགས་སོ། །

ལྟ་དང་བྱང་སྤོང་དྲེགས་པའི་རིག་སྒྲགས་མེས། །ལས་ཆོལ་བྱད་གིང་བཞེགས་
པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །མཉམ་ཉིད་ཉོགས་པའི་གདེང་དང་མི་ལྟན་ཞིང་། །སྤིང་
རྩེའི་ཐབས་བྲལ་ངན་སོང་འཁོར་བའི་རྒྱ། །སྤིང་འགོར་ཉམས་ངར་ཉེས་པ་སྣ་
ཆོགས་པ། །ཀྱན་ཉོག་སེམས་དང་འཕོ་བའི་དབང་གིས་བྱས། །དེ་ཕྱིར་རང་
རྒྱད་དག་འདི་བསད་བྱས་ན། །སྤིང་པའི་དག་སྤེ་མཐའ་དག་དུས་གཅིག་
ཆོམས། །རྣམ་ཉོག་འབྱུལ་པའི་དག་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱང་། །མཉམ་ཉིད་དབུ་
མའི་དབྱིངས་སུ་གསོད་པ་ཡི། །སྦྱ་རྩལ་མཐུ་གསང་དམོད་པའི་དྲག་སྒྲགས་
ཀྱིས། །སྟོབས་ལྟན་ནག་པོའི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར། །རི་ལྷ་རྣམས་བ་
ཀྱན་བཟང་བདེ་ཆེན་གནས། །གདོད་ནས་ཡོངས་གྲོལ་མཉམ་ཉིད་རྫོགས་པ་
ཆེ། །ཐེག་པའི་རྒྱལ་པོ་དགོངས་སྤྱོད་གདེང་ལྟན་ན། །ཁམས་གསུམ་ཡེ་གྲོལ་
སྤིང་གསུམ་གཏིང་སྒྲགས་པས། །རྣམ་ཡང་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་ངང་། །
རྣལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་གཏན་སྤིང་ཟེན་པ་དེས། །རྩོལ་བ་མེད་པའི་སྤིང་རྩེ་ཆེན་
པོ་ཡིས། །སྤིང་པར་ཤུགས་དྲག་སྒྲགས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱས་མཐར་ཞིང་། །དབང་
མེད་བརྒྱད་མར་འབྱམས་པའི་འགོ་ཀྱན་ལ། །ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྦྱ་མ་

སྦྱ་བུའི་ཚུལ། །མཆོག་ཏུ་བདེ་བ་སྦྱོལ་བའི་འཕྱིན་ལས་འཇུག །ཨ་ལ་ལ་ཏེ་
ངོ་མཆར་མྱད་དུ་བྱུང་། ། །ཞེས་པའང་ལྟགས་ཀྱི་བྲམས་རྒྱའི་ཆོས་བཞི་ལ་མི་པམ་པས་སྤེལ་
བ་དགོལ། །

༥ ཟབ་དོན་ཉམས་ལེན་གནད་གསང་བདེ་ལམ་
ཡངས་པ་བཞུགས།

ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་ལྷ་ངན་འདས། །རྣམ་དག་བདེ་ཆེན་ཡེ་ནས་
འགྱུར་བ་མེད། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུ་ལ། །དོན་དམ་རང་
ངོ་ཤེས་པས་ཐུག་བཞིའོ། །སྤིང་པ་འདི་ན་སྣ་ཆོགས་སྣང་བ་བརྒྱ། །མི་བརྟན་
འབྱུང་བ་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏེ། །ཐ་མལ་རྣམ་ཉོག་རྒྱན་ལས་མ་གཏོགས་
པའི། །འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །བདེ་ཡང་སེམས་ལ་
སྒྲུག་ཀྱང་སེམས་ཡིན་ཏེ། །མཐོ་རིས་ངན་སོང་ལྟ་འདྲེ་བཟང་ངན་ཀྱན། །སེམས་
ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས། །བྱེད་ལོ་སྦྱབ་ལོ་མང་པོའི་གྲོ་བོར་
ཏེ། །ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་རང་སེམས་གཞི་རྩ་ཆོད། །སེམས་ཉིད་གཉུག་མའི་རང་
བབ་ངོ་ཤེས་ན། །དེ་དང་བྲན་པའི་རྒྱན་ལ་གནས་ཀྱིས་དང་། །གདམས་པ་ཀྱན་

གྱི་མཐིལ་དུ་ཐེབ་པ་ཡིན། །དང་པོར་རྣམ་རྟོག་དག་རུ་ལང་བའི་དུས། །མི་
 བསམ་དགུ་བསམ་རྟོག་མང་མཆོ་རྒྱལ་ལུགས། །རང་དབང་མི་ཐོབ་ཤོག་
 རྒྱ་རྒྱུ་ཁྱེད་ལྟེ། །འཛིགས་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལོགས་པ་བརྒྱ་ཡིས་གཅོ། །བདུད་
 བཞིའི་གཡུལ་ཆེན་བྱས་ཀྱང་འདི་ག་རང་། །ལྷ་འདྲེའི་སྤྱོད་ཆད་བྱས་ཀྱང་དོན་
 ལ་འདི། །ཁམས་འདུས་ལས་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་ས་ཆད་གཅིག་ །རྣམ་རྟོག་མགོ་
 ཤོར་དུས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱད། །རང་སྣང་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་ཀྱང་ཤེས་པར་དགལ། །
 སྒོམ་གྱི་མགོ་ཟེན་ཡིན་ཡང་བཟོད་པར་དགལ། །ཐ་མ་རང་ཡལ་འགྲོ་ཡང་སྒོ་
 སུན་ལང་། །དག་བརྒྱ་དུས་གཅིག་སྤྱོད་དུས་སྤྲོ་ཆུགས་ཨང་། །གཉིས་པ་
 རྣམ་རྟོག་ཁོང་ཤེད་ཆག་པའི་དུས། །འགྲུ་འགྲུ་འཕྱུ་འཕྱུ་འདྲ་ཡང་བཟོད་
 པར་ཅུས། །དགུན་གྱི་རྒྱུད་ལྷགས་ལག་ཆ་མེད་པ་ལྟར། །སྤར་བས་ཤུགས་
 རྒྱུད་རྣམ་རྟོག་ཉམས་རྒྱས་ལོན། །བསྒོམ་འདོད་བྱོད་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་པ་འདི། །
 རྒྱུ་ལྟ་རྒྱས་འདྲེ་བརྒྱ་འདུལ་བ་དང་། །ཐད་སོད་སྤྱགས་ཀྱི་དག་བརྒྱ་བསང་
 པ་ལས། །དོན་ཆེ་ཡུན་གྱི་གཏན་སྤྱོད་འཕྲོག་པའི་དག། །རང་སེམས་རྣམ་རྟོག་
 འདི་ལས་གཞན་མེད་པས། །དག་འདུལ་བགེགས་འཛོམས་བྱ་བྱེད་མ་བཅོན་
 པར། །དག་ཡི་རྩ་བ་བགེགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི། །རྣམ་རྟོག་དག་རུ་མ་ལྟ་རང་
 སར་ཞོག །བྱུང་ཡང་རང་བྱུང་ཐིམ་ཡང་རང་ཐིམ་འདིའི། །རྒྱས་མཆོང་ཤེས་
 བས་རང་བབ་བཞག་པ་ན། །རང་ཞི་རང་ཡལ་འགྲོ་བའི་གནད་ཤེས་པའི། །རྣལ་
 འབྱོར་སེམས་ཀྱི་ངལ་བསོ་ཅུང་ཞིག་ཐོབ། །བསམ་བསམ་འགྲུ་འགྲུ་བདེན་

བ་བདེན་འཕས་འཕས་པའི། །ཀྱན་རྟོག་ཐོག་མེད་དུས་ནས་གོམས་པའི་ཤུགས། །
 དགག་དགའི་བ་རྒྱལ་གཡོ་ཡང་རྒྱ་མའི་དམག །ཐ་མར་སྤོབས་མེད་ནམ་
 མཁའི་སྤྱི་རྒྱུར་མཆུངས། །གསུམ་པ་རྣམ་རྟོག་གཉེན་དུ་ཤར་བའི་དུས། །
 གང་ཤར་ཅི་ཤར་པན་གོད་སྤྱོད་དོར་རྒྱུར། །རྣམ་རྟོག་ཁོང་དུ་འདུས་པའི་
 རང་སེམས་དལ། །བཏང་འགྲོ་བཞག་སྤྱོད་བྱན་འཁོར་བཟང་པོ་འདྲ། །སེམས་
 གྱི་རྒྱལ་པོས་རང་ས་ཞོན་པས་ན། །རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལུགས་རྒྱུ་
 དལལ། །བར་སྣང་དབྱིངས་སུ་བསེར་བསྐྱེད་གོད་མེད་མཆུངས། །དེ་ལ་ཡངས་
 པ་རིམས་ནད་བྱུང་བའི་རྒྱལ། །ཆོས་ཉིད་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་ན་
 ཡང་། །དཔོན་མགོ་བས་ཀྱང་གཡོག་མགོ་མཐོ་བ་ཡི། །རྣམ་རྟོག་ལངས་ཤོར་
 སྤར་གྱི་རྒྱལ་བསམས་ན། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་ལ་བདེ་བའི་ཉི་མ་འཆར། །ཀྱན་
 རྟོག་དག་པོ་རང་དབང་གྱུར་པའི་དུས། །ཤིང་པ་གསུམ་ན་དབང་དུ་མ་གྱུར་
 པའི། །དག་མེད་འདྲེ་མེད་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་མེད། །རྣལ་འབྱོར་གཡུལ་ལས་
 རྒྱལ་བ་རྟེན་པའི་མཆོག །སེམས་ཀྱི་གནད་ཐིགས་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་རྟེན་ན། །
 བསམ་བསམ་བསྐྱབ་བསྐྱབ་མང་པོ་ངལ་བའི་རྒྱ། །རི་ལྟར་བསྐྱབས་ཀྱང་བསྐྱབས་
 པའི་འབྲས་སུ་ནི། །སེམས་ཉིད་རང་ས་ཟེན་པའི་གནད་ལ་འདུས། །བཞི་པ་
 རྣམ་རྟོག་རང་སར་གྲོལ་བའི་དུས། །གང་ཤར་རང་གྲོལ་མཉམ་ཉིད་བདེ་ཆེན་
 གྲོང་། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱལ་པོ་མཁའ་ལ་བྱུང་སྤྱོད་མཆུངས། །ཡི་ནས་ཡོངས་
 གྲོལ་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རིག །འཁོར་བ་མིང་མེད་གདོད་ནས་ཐུང་ན་འདས། །

རང་བྱུང་རིག་པ་ས་ལ་ཁོར་འདས་མངའ་དབང་བསྐྱུར། །ཀྱུན་བྱེད་སྐྱུལ་པོ་གདོད་
 མའི་སྐྱུལ་ས་དུ། །ལའོར་ཆོ་ལམ་འབྲས་ཆོས་ཀྱན་འབད་མེད་རྫོགས། །ཡེ་
 བས་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་དེ་ཁོ་ན། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་
 དང་། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་མཆོན་གྱི་སྒྲིམ། །རི་ལྷར་བརྗོད་ཀྱང་འདི་
 ལས་གཞན་དུ་མེད། །རྒྱུང་སེམས་རྣམ་དག་ལྷ་ཡི་ལའོར་ལོར་སད། །ཡེ་ཤེས་
 སྐྱུ་མ་ལྷ་སྐྱའི་རྣལ་འབྱོར་རམ། །སྤང་སྤྱོད་དག་མཉམ་དོ་རྗེའི་དཀྱིལ་ལའོར་
 ཆོ། །མ་བསྐྱབས་རང་རྫོགས་རྒྱུང་སེམས་གཙུག་མི་དགོས། །ཡེ་སྤྱོད་འོད་
 གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས། །མཛོན་སུམ་རང་རིག་གཏུག་མའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ། །གནས་སྐབས་རྣམ་བཞིར་མཁའ་འདྲ་འཕོ་འགྱུར་མེད། །དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ཟེར་ཀྱང་དེ་ག་རང་། །སྤང་སེམས་སྐྱུ་འོད་གསལ་སྤོང་རྒྱུང་རིག་
 དང་། །ལའོར་འདས་དབྱེར་མེད་བྱུང་འཇུག་མཉམ་པའི་དབྱིངས། །ཐིག་ལེ་
 ཉག་གཅིག་གཏུག་མའི་དོན་མཐོང་བས། །མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་རྩྱུ་ལ་མེད་
 རིམ་གྱིས་བགོད། །ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱུང་འགྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །སྒྲིབ་བྲལ་
 མཁྱེན་གཉིས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་རྫོགས་པ། །གདོད་མའི་སངས་རྒྱས་རིགས་
 རྣམས་ཀྱན་བདག་མཆོག་ །མཛོན་འགྱུར་ཏུག་བྱུང་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ་འགྱུར། །
 དེ་ལྷར་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་རེས་གསང་གི། །ལམ་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེ་རབ་ཟབ་
 ཀྱན། །རྩྱུ་ལ་མེད་རང་དུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡི། །དེ་ལ་ལྷར་བའི་ལམ་མཆོག་
 རྫོགས་པ་ཆེའི། །མན་དག་རིན་ཆེན་དབང་གི་སྐྱུལ་པོའི་མཛོད། །བརྒྱུད་ལྷན་

སྒྲུ་མ་འི་དྲིན་ལ་ས་ལེགས་ཐོབ་ན། །བྱུ་རྩོལ་ལ་མ་གྱི་ཐེག་པ་ཟབ་ཤོས་རྣམས། །
 རི་ལྷར་བཟང་ཡང་འདི་ལ་བསྐྱུན་མི་རུས། །མཆིང་བུའི་ནོར་དང་ནོར་བུའི་
 རྒྱལ་པོ་བཞིན། །གང་ཞིག་རྩེ་མོའི་དམ་པར་ཤེས་པའི་སྒོས། །ཡང་རབ་སྐྱལ་
 ལྷན་རྣལ་འབྱོར་དམ་པའི་ཕུལ། །རྩོལ་སྤྱིང་པོའི་མཁའ་ལམ་འདིར་ཞུགས་
 ཤིག །འདི་ལྷར་ལམ་གནད་རྩུང་ཞིག་ཐོལ་བྱུང་དུ། །བརྗོད་པའི་དགོ་བས་
 མཐའ་ཡས་འགོ་བ་ཀྱུན། །སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་རིན་ཆེན་དམ་པའི་གླིང་། །
 རྩོལ་སྤྱིང་པོའི་དྲིན་གྱིས་མཐོང་གྱུར་ཅིག །མི་ཤིགས་མཁའ་མཉམ་རྩོལ་སྤྱིང་
 པོའི་ལུས། །སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 མཆོག་རྩེ་མོ་འབྱུར་བའི། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བཀྲ་ཤིས་མཁའ་མཉམ་ཤོག །
 ལུ་མེད་ནམ་མཁའི་སྟོན་ཀྱང་ཡོངས་བྱུང་བའི། །ཉེ་རུ་ཀ་དཔལ་དཔལ་ལྷན་
 མཁའ་འགོ་མ། །བདེ་བའི་གར་བཅས་དབྱེས་པའི་སྒྲུ་ལེན་པས། །ལམ་འདིས་
 སྤྱོད་ཀྱང་ཀྱུན་བྱུང་བའི་ཤིས་པ་སྟོལ། ། ཅས་པའང་རབ་ཆོས་ཤིང་འབྲུག་མགོ་བླའི་ཆོས་བཅུར་
 རྒྱ་ཕུགས་དཀར་བདེ་ཆེན་དབང་ལུག་རྩེ་མོ་སེམས་འོད་གསལ་རྩོལ་སྤྱིང་གི་སྤེལ་སྒྲུབ་མ་དཔུང་པར་དོན་གྱི་
 གནད་གསང་རྣམས་གང་གར་འབྲལ་བྱུང་དུ་བྱིས་པ་མཛྲ་ཡི།

༥ ཞིགནས་ལ་རབ་རྒྱལ་བའི་གཏམ་ལྟ་ཡི་རྩ་
དབྱངས་ལྟ་བུ་བཞུགས་སོ། །

རྣམ་རྟོག་རྩ་བའི་ཞི་བ་འཇམ་པའི་རང་། མཁའ་གཉིས་རང་འོད་གསལ་བའི་
དཔལ་ལྷན་པ། གཞོན་རྒྱུ་ལུས་ཅན་དེ་ལ་གྲུས་བརྟན་ནས། རྟོན་ཆེན་ལག་
རྒྱ་ལེན་པའི་གདམས་པ་བྲི། རྣམ་རྟོག་ཆུ་འབྲམས་བར་མེད་རྒྱན་འབྲིགས་
འདི། ཐོག་མེད་དུས་ནས་ད་བར་བསགས་བསགས་ཀྱང་། རྟོན་མེད་སྟག་
བསྐལ་རྩ་བའི་ཞིག་ལས། མ་བསམ་ཐབས་མེད་མེད་རེས་ཤོ་ཐག་
ཆོད། འདི་རང་འབྲམས་ན་འབྲལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བསྐལ་དང་། རང་སེམས་སོ་
མི་བསོད་ཅིང་ཞི་ལྷག་གི། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི། སྤང་
ཁྲོལ་རྩ་བ་འདི་ཡིན་ཁོ་ཐག་ཆོད། ཤོག་དྲིལ་བཞིན་དུ་རན་གོམས་ལང་ཤོར་
གྱི། རྒྱལ་འདི་ཤེས་ནས་ཡང་ཡང་དུན་པའི་རྒྱན། བརྟན་ནས་དམིགས་བྱའི་
དོན་ལས་མི་ཡངས་པའི། བརྟོན་པ་འདི་ལ་སྟོ་རྩ་གཅིག་རྒྱུ་ཡི། ལྷ་མིའི་
བདེ་འབྱོར་གང་དང་ཅི་ཡིས་ཀྱང་། རང་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་ལ་འགྲན་མི་
རུས། འདོད་ཡོན་བརྟན་པ་ལྷ་བ་སྟག་དང་མཚུངས། ལྷ་བ་ཞི་འདྲ་རང་སེམས་
སོ་རེ་བསོད། རིམས་ནད་བྱང་བ་ལྷ་བའི་བདེ་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་རྟོག་
མེད་ཉིད་འདི་ཡིན། འདི་འདྲའི་བདེ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་དཔལ། དབང་པོས་

ཀྱང་ནི་ཤིན་རྒྱུ་རྟོད་པར་དཀའ། དབང་མེད་གཡོ་བས་གཞན་དབང་ཞགས་
བ་ལས། གྲོལ་བའི་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟུས་སྦྱང་བ། དེ་དང་མཚུངས་པའི་
མྱང་བྱ་གཞན་མེད་ཕྱིར། ལྷ་ར་བཅས་འཛིག་རྟོན་ནང་ན་ལོར་གྱི་མཚོག། དྲངས་
པའི་མཚོ་ལ་ལྷ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཞིན། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་
རྣམ་མང་འཆར། རང་སེམས་འདུལ་བ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི། མ་དུལ་
སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་ར་བརྟན། དེ་བས་ལུས་སྟོག་དོར་ཀྱང་ཆེས་སྤྲིལ། །
གཏན་སྤྲོད་དུ་སེམས་སྦྱོང་དུན་པའི་རྒྱན། ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་གཏོང་བར་
མི་བྱ་བའི། འདུན་དང་དམ་བཅའ་ལྟོད་པ་མེད་པར་གྱིས། དང་པོ་སྤྲིལ་སྦྱོད་
རན་པོས་རི་བཞིན་དུ། རི་བས་རི་བརྟོན་ཅུང་ཟད་གོམས་གྱུར་ནས། དམིགས་
པའི་དོན་ལ་རྩ་གཅིག་སེམས་པ་ཡིས། ཞིགནས་རྟོགས་མེད་མ་ཐོབ་བར་དུ་
འབད། གོམས་ནས་རི་བས་རི་སྤྲོད་རང་སེམས་ཀྱི། སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་སྤང་
དོར་དཔྱོད་པའི་སྟོ། རང་ཉམས་ལམ་རྒྱས་ལོན་པའི་ས་ཚད་ལ། ལྷ་གངས་
འགའ་ཡིས་སྤྲོད་ཀྱང་བརྟོན་མཁན་ཅུང་། འདུན་བརྟོན་སེམས་དང་དཔྱོད་
པའི་རྒྱང་པ་བཞི། སྤྲོད་པོ་དུན་པའི་མུ་ཁུང་ལྷ་གྱུ་རྒྱད། བརྟན་པའི་མཐུ་
ལས་རང་སེམས་མེ་ལོང་ལ། རྣམ་མཁའ་ཁོར་ལྷག་བཀའ་བའི་བདེ་བ་འཆར། །
དམིགས་པའི་སྟོ་ནི་མཚན་མའི་རྟོན་དག་དང་། ལུས་ལ་བརྟན་པའི་རྒྱང་ལ་
དམིགས་པ་དང་། སྤྲོ་མའི་བྱ་མཚན་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ། གང་ལ་བརྟན་
ཀྱང་གོམས་ན་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། སྟོགས་དུས་ཉོན་མོངས་རགས་པའི་རྒྱང་སེམས་

ནི། ཁྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་འདྲ་འཕྲུག་ཅིང་འབྲུག་ས་པའི་ཕྱིར། བཀག་ཅིང་བསྐྱོག་
 པས་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བར་འགྱུར། ཉེ་ཕྱིར་སློ་སྐྱུ་འགྱུར་ནས་འདོར་བ་མང་། མ་
 བཅོས་སེམས་ཀྱི་རང་བབ་ལྟོད་པ་ཡི། རང་དོན་པ་ཙམ་ཞིག་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་
 བས། རྣམ་རྟོག་ལས་རྒྱུ་གཡོ་ཡང་དེའི་རྒྱུ་སྐྱུ། མ་འབྲས་རང་གར་འཛོག་
 པའི་ཐབས་ཤེས་ན། སེམས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ཐེ་བས་ཐེ་དྲངས་ལ། རྣམ་
 རྟོག་གསེར་བུ་ཐེ་བས་ཐེ་ཞིན་ས། དྲངས་གསལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 མཚོ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཡོན་ཏན་རྟོག་དུ་གྱུར། འདིར་ནི་ལྷག་མཐོང་རིག་
 པའི་གྲོང་ཆེན་དུ། བརྟན་པ་རིམ་ཐོབ་ཞིག་ནས་ལྷག་གིས་འགྱུར། ཤིན་
 ཏུ་བདེ་ལམ་རྩོལ་བཅས་ལམ་ལས་འཕགས། ཞི་ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཡོན་ཏན་
 རང་གིས་འགྱུར། རིག་པའི་རང་བཞིན་ཀ་དག་འོད་གསལ་དོན། རོམ་འཕྲོད་
 གྲང་ནང་གི་རང་སེམས་ལ། དམིགས་ནས་མ་བརྟེན་པས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་ན། ཞི་
 གནས་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་ཀྱན་གྱི་ལུལ། གོམས་ནས་བདེ་གསལ་མི་
 རྟོག་ཉམས་ཀྱི་རྩལ། ལྷ་ཚོགས་འཆར་ཞིང་རིག་པའི་གནས་ལྷགས་ལ། རེ་
 ཉེར་སོང་ནས་ངོ་འཕྲོད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ། དེར་སང་སྒོམ་པ་ཕལ་ཆེར་འདི་ཙམ་
 ཉིད། རིག་ངོ་འཕྲོད་གྲང་དེ་རང་མ་གོམས་ན། ཉམས་སྤངས་མི་འཆར་ཐ་མལ་
 རྣམས་དང་མཚུངས། ལྷལ་རྒྱུ་མི་འབྲུགས་སྒོམ་པའི་ལག་རྒྱུ་ལ། མ་
 བསྐྱོམས་འཆར་རྒྱ་རྒྱལ་བས་མ་གསུངས་སོ། རིག་ངོ་མ་འཕྲོད་ཞིག་ནས་ཙམ་
 གོམས་གྲང་། རྣམ་རྟོག་མགོ་འོན་ཡོན་ཏན་འགའ་མཛོད་གྲང་། ཀྱན་རྟོག་

རང་སར་གྲོལ་བའི་གནད་མི་ཤེས། འཛོན་པས་བཅིངས་པས་སྤང་དོར་སྤིང་
 རྩ་བསྐྱེད་ས། དེ་ཕྱིར་རང་དོན་ཤེས་དང་གོམས་པ་བརྟན། སེམས་སྤྱོགས་ཉམས་
 ལེན་རྒྱུ་ལ་ཟུང་འདི་ཡིན། གནས་ལྷགས་དོན་ལ་རང་བྱུང་འོད་གསལ་དང་། ཞི་
 ལྷག་ཟུང་འཇུག་ཡོན་ཏན་རྟོག་གྲུབ་ཡིན། མདོ་རྒྱུད་བརྒྱ་ལྷག་འཆད་པའི་
 རྟོན་ཆེན་དང་། ཀྱན་གྱིས་སྤྲ་མར་བཀྱར་བ་ཕལ་མོ་ཆེས། རང་སེམས་ནང་
 ཏུ་བཀྱག་ནས་མ་བསྐྱོམས་པས། ཕལ་པ་ལས་ནི་ཅུང་ཟད་འཕགས་པ་མེད། ཀྱན་
 རྟོག་མགོ་ཚོད་འདི་ཡང་དབང་ཆེ་ལ། མཁྱེན་དང་རྣམས་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཅང་མ་ཐོབ། དོན་མེད་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷགས་འདྲའི་རང་སེམས་ལ། བལྟས་
 ཤིང་བལྟས་ནས་སྒྲོ་བ་ཆེར་བསྐྱེད་དེ། དམ་པའི་མན་ངག་ཟབ་མཐོང་རྒྱུགས་
 བས། རང་སེམས་ཁ་ལོ་དུལ་བའི་ཅང་ཤེས་གིས། དོན་གཉིས་འབྲས་བུས་
 འབྱོར་ལྷན་ཡིད་འོང་གནས། ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་མཛོད་པར་ཐོབ་མཛོད་ཅིག རྩོད་
 བརྩོད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ན་དོན་ཆེ་བ། རང་སེམས་དུལ་བར་སྦྱོར་བ་འདི་ཁོ་ན། ལུས་
 བཟང་དཔག་བསམ་ནོར་བུའི་གཏོར་གྱིས་གྲང་། མཚོན་མིན་ཡོན་ཏན་
 ཆེན་པོའི་གནས་ཉིད་ཡིན། དེ་ཕྱིར་འདི་དོན་ལེགས་རྟོགས་སྤྲལ་བཟང་གིས། སེམས་
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གནས་ལ་རབ་གྱུས་པས། བྱ་བ་ཀྱན་སྤངས་རྩེ་གཅིག་
 ཡིད་གྱུར་ཏེ། དོན་བཟང་གཏན་གྱི་འདུན་མ་སྐྱེད་ས་འཆོལ་ལོ། ཞེས་པའང་
 ཤིང་འབྲུག་མགོ་རྒྱུ་འཆོས་བརྩལ་མི་ཕམ་པས་བྱིས་པ་དགོལ།

༥ རྫོགས་ཆེན་ལམ་ལ་བསྟུགས་པའི་གདམས་
པ་བཞུགས་སོ། །

འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་བགྱིས་ནས། གནད་གྱི་གལ་མདོ་
ངེས་པའི་གཏམ་ཞིག་བརྗོད། ཆོས་ལམ་ཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ། འབད་
པ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་གསོན། །ལུས་སེམས་མི་རྟག་ལ་ཁའི་ན་བྱ་
འདྲ། འཇིགས་ཆེན་འཆི་བ་ནམ་འབྱུང་ཆ་མེད་དེར། །ཕན་པའི་ཉེར་བསྟུགས་
བྱ་བ་མང་མོད་ཀྱི། རང་སེམས་འོད་གསལ་གོམས་ལས་མཆོག་གཞན་མེད། །
སེམས་ཉིད་རིག་སྟོང་གཞུག་མ་རྒྱ་ཡན་བབ། ཐམས་ཆོད་གནད་འདི་གསང་
སྟགས་ལམ་ཀུན་གྱི། སྦྱེལ་སོ་མཐར་ཐུག་རྣལ་འབྱོར་དགོངས་པའི་མཐིལ། །
ཡང་དག་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འདི་བཞིན་གྱིས། རང་རིག་གཞུག་མའི་བབ་
ལ་གནས་བཞིན་དུ། མཛོན་སུམ་འོད་གསལ་རང་གནད་གོམས་བྱས་ན། །
སྦྱེ་གི་བར་དོའི་འཕྲང་ཆེན་ཅིག་ཆར་ཆོད། །འཆི་བའི་གྲུབ་མ་བྱས་ན་འདི་
སྒྲོམས་ཤིག ཞག་བདུན་བསྒྲོམས་ཀྱང་ལས་རྒྱུད་འབྲུལ་འཁོར་ལྟོད། །ལོ་
ལྷར་མཐུད་ན་མི་འགྱུར་གཏན་སྲིད་ཟེན། །ལྟ་སྟགས་ཆོགས་གཉིས་ཀུན་ཀྱང་
རང་གིས་རྫོགས། འདི་ཤེས་ལམ་གཞན་འབད་པ་དེས་ཅི་བྱ། སྤྲང་སེམས་
གཞི་ཡི་རྩལ་དུ་ལམ་སྟོང་ན། སྲིད་གསུམ་འཇིགས་པ་མཐའ་དག་དེ་ཡིས་

ཆོམས། རྫི་ལམ་དགའ་ལ་གཡུལ་འབྱེད་གྲུབ་མས་ཅི། རང་སྤྱང་འཇིགས་པ་
སེལ་བའི་ཐབས་གཞན་དམན། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་འདི་མི་བསྟུ་
ཡང་། རྟེན་འབྱུང་སྤྲ་ཆོགས་བྱེད་པོ་སེམས་ཉིད་ཡིན། སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
རང་སར་རང་གྲོལ་ན། བྱ་བྱེད་གཞན་ལ་རེ་སྟོས་ཅི་ཞིག་དགོས། གང་གི་
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཆོ། ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་རྒྱ་མཆོའི་གྲུབ་མཐའ་
ཀུན། མཁྱེན་པའི་སྟོང་དང་གཞན་ཕན་བཅུ་བའི་བྱགས། རྩོལ་བ་མེད་པ་
ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་གྱུར། ལམ་འདིས་མཁྱེན་བཅུ་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀུན། །
འབད་མེད་འགྲུབ་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་བཞིན་ཏེ། འབད་པ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྟེན་པའི་
ལམ་གཞན་ཀུན། རྟེན་དག་ལག་མཐུས་སྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཆུད། རྟེན་བས་བདེ་
ཞིང་སྦྱར་ལ་ཆོད་ཆེ་བའི། ལམ་གྱི་ནང་ན་མྱད་བྱུང་མཐར་ཐུག་པ། རྒྱལ་བ་
རིག་འཛོན་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་དྲིན་ལས། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གསལ་
མོད་ཀྱི། ཡང་དག་ཆོགས་བསགས་ཟབ་མོའི་སྟོ་གྲོས་ཅན། མཆོག་གི་སྒྲུལ་
པ་ཆེད་དང་ལྷན་གྱུར་པ། འགའ་དང་འགའ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅམ་ཞིག་ལས། །
སྒྲུལ་དམན་ཕལ་ཆེར་འདི་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་འབྱུར། རྟེན་བས་ན་ལམ་གྱི་
སྟོང་པོ་ཡི། བྱུང་པར་ཤེས་ནས་ནན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་འབྲས། རང་རྒྱུད་མྱད་
བྱུང་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཡིས། འབྱོར་འབྱུར་སྤྲད་དུ་མི་འབད་སྟོ་ལྷན་སྟ། །
འབྲུལ་སྤྱང་འཁོར་བའི་སྟག་བསྟུལ་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱབས། མཐོང་བས་སྦྱོར་རང་
སེམས་གཞུག་མ་ལྟ། རལ་བསོས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་བྱོས་དང་། བདེ་བ་

ཆེན་པོས་དབུགས་ཆེན་ངེས་པར་འབྱེན། །སྒྲ་ཆོགས་པན་དང་བདེ་བའི་དངོས་
 གྲུབ་སྒྲོ། །རི་སྟེང་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་སྦྱེས་ན། །འབྲུལ་དང་ཡུན་
 གྱི་བདེ་བའི་དངོས་གྲུབ་ཆར། །སེམས་ཉིད་དབྱིངས་སུ་རྩོལ་མེད་འབད་
 འདྲིར་ཞུགས། །འབྲུལ་སྒྲུང་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་འདིས་འགོ་ཀུན་བསྐྱུས། །མ་འབྲུལ་
 རང་རིག་དབྱིངས་སུ་གང་གོམས་པ། །ཆུམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་མཆོག་གི་གོ་
 འཕང་རྟེན། །དེ་བས་སེམས་ཉིད་དབྱིངས་སུ་གཏན་སྦྱིད་ཟུངས། །མ་ཡངས་
 བྱར་མེད་རིག་པའི་རང་བབ་ལ། །དྲན་པ་རྒྱུན་ཆགས་འཇུག་པ་འདི་ཙམ་གྱིས། །
 དག་གསུམ་གསོད་དང་བདུད་བཞི་འཛོམས་པ་དང་། །འགོ་དྲུག་འཁོར་བའི་
 གཡང་ས་ལེགས་ཆོད་ཀྱང་། །ཆུམ་རྟོག་བར་སྒྲུང་སེར་བྲུ་ལང་ལོང་པོ། །དོན་
 མེད་མི་ལམ་ཐང་དུ་ཁྲིད་པའི་འཕྲུལ། །ཤེས་ནས་རང་དབང་རང་སོ་མ་ཟེན་
 པར། །འབད་པ་ཁོན་གདམས་པའི་དོན་པོ་ལེགས། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལེགས་
 པར་སྦྱོང་མཛོད་དང་། །ཞག་དང་སྒྲ་བའི་ཆ་ཡི་ཁྲོད་འཕེལ་ལ། །ངེས་པ་དོན་
 གྱི་རྩ་གསུམ་དགུས་པའི་བྱིན། །སྟོང་ལ་ལེགས་ཞུགས་འཛིགས་མེད་བདེ་ཆེན་
 ཐོབ། །
 ཅེས་ཤིང་འབྲུག་རྒྱ་བརྒྱུད་ཆོས་གསུམ་ལ་མི་པམ་འཛམ་དཔལ་དགུས་པས་འབྲུལ་
 བྲིས་མཛད་ལོ།

༥ འཛམ་པའི་དཔལ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། ། ཏིང་འཛིན་སྒྲིབ་ཡོད་
 བཞག་པའི་ཐབས། །ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དད་འདུན་བསྐྱེད། །ཤིན་ཏུ་བསྐྱིམ་
 པའི་རྩོལ་བཡིས། །ལེ་ལོ་ལ་སོགས་སྤངས་ནས་སུ། །དམིགས་པ་ལ་ནི་བཞག་

པར་བྱ། །དེ་ཆོ་སྟོག་གི་སྒྲོས་གར་བཞིན། །སྐད་ཅིག་མི་སྟོད་གཡོ་ན་ཡང་། །
 སྒྲོ་རྩོལ་བསྐྱེད་དེ་ཡང་ཡང་སྒྱུངས། །ཐོས་དོན་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །
 སྒྲ་མའི་རྒྱུ་མཐུད་ཅི་རུས་བྱ། །བསྐྱིམ་སྟེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་སྐབས། །
 འདི་དུས་རྒྱུན་ལ་གནས་དཀའ་ཡང་། །བསྐྱིམ་ཞིང་བསྐྱིམ་ཞིང་དེ་ལ་བཞག།
 སྐར་མདའ་བཞིན་དུ་གཡོ་བ་དེ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་ལས་གཞན་གཡེངས་ཆོ། །རྒྱ་
 དག་སྟོལ་དུ་འཇུག་པ་ལྟར། །དན་པས་སྤྱར་ཡང་སྒྲུ་ཏེ་བཞག །ཤོག་སྒྱུ་རྒྱུད་
 གིས་བྱེར་བའོ། །རི་གཟར་རྒྱ་བཞིན་གཡོ་བའི་ཉམས། །བཞག་ཐབས་དང་
 པོ་འདི་གསུམ་དུས། །ལེགས་པར་བསྐྱིམ་ཏེ་མ་འབད་ན། །ཆུམ་རྟོག་ཤུགས་
 དག་གཡོ་བཡིས། །གནས་པའི་གོ་སྐབས་རྟེན་དཀའ་བས། །རྒྱ་ལོན་བརྩིགས་
 པ་བཞིན་དུ་འབད། །ཤིན་ཏུ་གདུལ་དཀའ་སེམས་ཀྱི་རྟ། །དན་པའི་ཐག་པས་
 དམ་བཟུང་ཞིང་། །སྟོད་པའི་བཏང་སྟོམས་ར་བར་བཅུག །རྩོལ་བའི་སྤྲུང་
 ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་གཅེས། །དན་པ་བྱུང་བད་སྟོབས་གྱུར་ཆོ། །མི་གསལ་མོག་
 པོའི་རྩུལ་གྱིས་ནི། །སྟོ་ཡི་ཡུལ་ན་གནས་ཙམ་གྱི། །སེམས་ཀྱི་སྤྲུང་བྱུང་ཐོབ་
 ན། །རྩེ་གཅིག་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་སུ། །དམིགས་པ་ལ་ནི་ཉེ་བུར་འཇོག།
 གཟན་ལ་འདབ་ཆགས་འཁོར་ལྷིང་དང་། །འདྲ་བ་འདི་དུས་དན་པའི་རྒྱུ། །
 བརྟན་པར་བྱ་བ་གནད་དུ་ཆེ། །དེ་ཆོ་ཏིང་འཛིན་དེ་ལ་ནི། །རང་གིས་བྱུང་བད་
 སྒྲོ་བཡིས། །བྱང་བ་རྩི་བཅུད་འབྱུང་བ་ལྟར། །བཞག་པར་མོས་པ་རྟེན་པ་ན། །
 བཟོད་དཀའི་གཡོ་བ་བྱུང་དུལ་བ། །ཉིད་ནི་ངེས་པར་སྦྱེ་བར་འགྱུར། །ཉིར་

འཛིན་དུལ་བ་འདི་གཉིས་པོ། །སྒྲུང་ལས་བཟང་བའི་འཛིན་ཐོབ་ཀྱང་། །རོང་
ཁུང་དོག་མོའི་ཆུ་འདྲའི་ཉམས། །སྒྲུང་ལས་རྒྱུ་འཕྲིགས། །ལུས་
པར་བྱང་བ་འཁོར་བ་བཞིན། །ཟུན་ཀྱང་གཡོ་བ་མི་འདོར་བ། །ཉིད་ཡིན་
དུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ། །འདི་དུས་དམིགས་པ་དེའི་ངང་དུ། །མི་བསྐྱལ་གཤམ་བཞིན་
གནས་པ་གཅིས། །ཤེས་བཞིན་དུ་ནི་དེར་གནས་ཆོ། །བྱིང་ཆོད་བྱུང་ན་དེ་
བསལ་ཕྱིར། །སེམས་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། །རྣམ་ཏྲོག་སྒྲོ་ཆོགས་རང་འདུ་
བ། །ཅི་རྒྱས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞི་ཆོད་དང་བཏང་སྒྲོམས་སྤ། །སྒྲིབ་བྱ་
དཀའ་བ་རལ་གསོ་ལྟར། །ཤེས་བཞིན་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་གནས་པར་བྱ། །རྣམ་
ཏྲོག་ཅུང་ཟད་ཞི་བ་སྤ། །འཕེལ་བས་རྣམ་ཏྲོག་རྒྱས་པའི་གནས། །ཉེ་ཉོན་
རྣམས་ཀྱང་སྒྲུང་བཞིན་དུ། །ཆུ་རྒྱུ་རིམ་ཀྱིས་དྲུངས་པ་བཞིན། །ཉེ་བར་ཞི་
ཞིང་གཡངས་པ་སྤྲོང་། །གཡང་བའི་སྒྲིབ་རྣམས་ཐག་བཤིངས་ནས། །ཞི་
དང་ཉེར་ཞི་འདི་ཡི་ཆོ། །གོམས་པ་ཡི་ནི་ཉམས་སྤྱེ་བ། །ཆུ་རྒྱུང་དལ་ཀྱིས་
འབབ་པ་བཞིན། །གཡོ་མེད་གནས་པ་ལྟར་སྤྲང་ཡང་། །ཞིབ་ཏུ་གཡོ་བ་སྤ་མོ་
མང་། །དེ་ཆོ་བརྩོན་པས་གོང་དུ་སྤེལ། །སྒྲུབ་འཛིན་གནས་བརྩམས་འདི་ཡི་
བར། །བྱིང་དང་ཆོད་པས་བར་བཅད་ན། །སྒྲུང་ཡང་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡིན་
པས། །ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྒྲོམས་ཀྱིས། །ཅི་རིགས་གདུལ་བ་གནད་
དུ་ཆོ། །བརྩོན་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དེའི་ཐ་མར། །ཏྲོག་པས་བར་མི་ཆོད་པ་ཡི། །
བརྟན་པ་རྒྱ་མཚོ་དྲུངས་བ་ནི། །རྒྱབས་དང་བལ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས། །རྩོལ་བ་

ཅན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱེ། །འདི་ཆོ་བཏང་སྒྲོམས་གནས་པར་བྱ། །ཡུན་རིང་དུ་ནི་
རྩེ་གཅིག་དུ། །ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་ཅུས་པའི། །འདུ་བྱེད་དང་བཅས་སྐབས་
དེ་དག །འཕེལ་བས་རྩོལ་བ་མེད་པར་ཡང་། །འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་
བཞག་ནི། །ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཐོབ། །འདི་ཆོ་བཏང་གིས་གནས་
པ་ཡིས། །འདོད་པའི་སེམས་ནི་རྩེ་གཅིག་པ། །བྲུབ་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུར་པ་སྤ། །
རི་དབང་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་བ། །མཐར་ཕྱིན་ཉམས་ཀྱི་ཐོག་མའོ། །དེ་དང་
གོམས་པས་ལུས་དང་སེམས། །ལས་སུ་རུང་བ་ཤིན་སྤྲངས་ཏེ། །དེ་ཡང་དང་
པོ་རགས་པ་དང་། །དེ་ནས་དེ་ཟད་སྤ་བ་ཡི། །དྲུངས་མའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲང་བ་ཐོབ། །
དེ་ལྟར་ཉམས་པ་ལྟ་སྤྲང་བའི། །འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་པོ་བརྟེན་སྒྲོ་ནས། །སྒྲོ་བས་དུག་
དག་གིས་ཡིད་བྱེད་བཞིའི། །གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་སེམས་གནས་པའི། །ཐབས་
དགུ་རིམ་བཞིན་གོམས་པ་ལས། །བསམ་གཏན་ཉམས་ལྟ་རིམ་སྤྱེས་ནས། །
ཤིན་ཏུ་སྤྲང་བ་དང་ལྟན་པའི། །ཞི་གནས་ཉིད་ནི་འགྲུབ་པར་འགྲུབ། །དེ་དག་
རྒྱས་པའི་ཆུལ་ཉིད་དོ། །སྒྲོ་བས་བཞག་ཅིང་རྩོལ་བ་བསྤྱེད། །དུན་བཞིན་
གནས་ལ་གཡང་བ་སྤྲང་། །ཞི་ཆོ་བཏང་སྒྲོམས་རང་དུ་བསྤྲང། །རང་གིས་
གནས་ཆོ་གྲུབ་པ་སྤ། །སྒྲོ་རྩོལ་དུན་དང་ཤེས་བཞིན་དང་། །བཏང་སྒྲོམས་དང་
ནི་ལེགས་པར་གནས། །འབྲིང་པོར་དུག་པོ་འདི་དག་གོ། །སྒྲོ་བས་བཞག་ལ་
རྩོལ་བ་བསྤྱེད། །ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲོམས་གནས་པར་བྱ། །ཡང་ན་བཞི་
པོ་འདིས་ཀྱང་འགྲུབ། །སྒྲོ་བས་གནས་པ་གཉིས་པོ་འཕམ། །བསྐྱེན་གནས་པ་

ཁོ་ནར་སྒྱུར། །འདི་ནི་ཏིང་འཛིན་གདམས་ངག་སྟེ། །མི་ལམ་ནམ་པར་རྒྱལ་
བས་བྲིས། །འགྲོ་ཀུན་ཏིང་འཛིན་མཆོག་ཐོབ་ཤོག ། ཅེས་པའང་ཆུ་རྩ་རྒྱ་བཅུག་ཅིག་
ཆོས་བཅུག་ཉིས་ལ་ཕྱར་པའི་བསྟེན་ཐུན་སྒྲུབས་ཤིག་ཏུ་བྲིས་པ་དགོལ། །

༥ རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པའི་དོ་རྟེན་གྲུ་པ་བཞུགས།

ན་མོ་མཆོ་བྱེ་ཡེ། སྒྲ་མའི་མན་ངག་བདུད་ཅི་བཅུད་འཕྲུང་ཞིང་། །བརྒྱད་
པའི་གདམས་པ་ཟབ་མོའི་ལམ་བརྟེན་པས། །སེམས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་མ་བཅོས་
རང་བཞག་གི། །དགོངས་པའི་དོན་ལ་རྣལ་དུ་འབྱོར་བས་ན། །སེམས་ནི་ནམ་
མཁའ་མཉམ་པར་དྲངས་ཤིང་དྲངས། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཐ་སྲབས་རང་གིས་
མེད། །གཞུག་མ་ཆོས་སྒྲུ་ལྟན་སྒྲིས་བདེ་བ་ཆེ། །དངོས་ཀུན་རོ་མཉམ་དེ་ཉིད་
མཛོན་དུ་གྱུར། །རྣམ་མཁའ་འདི་ལ་བདེ་སྒྲུག་ཡེ་ནས་མེད། །དེ་བཞིན་རིག་
པ་གདོད་ནས་སྒྲི་མེད་ལ། །བདེ་སྒྲུག་འཕོ་འགྱུར་མཚན་མ་ཡོང་ཡེ་བྲལ། །
རང་རིག་འོད་གསལ་དོན་མཐོང་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ །རྣམ་མཁའི་རང་ན་སྣང་
བའི་ཆོས་ཀུན་བཟ། །རིག་པའི་རང་ན་འཁོར་འདས་སྒྲུ་མར་སྣང་། །སྣང་
ཡང་རང་གྲོལ་ཤོར་ཐོབ་སྤངས་སྤང་མེད། །དུ་མ་རོ་མཉམ་ནམ་མཁའི་རྣལ་
འབྱོར་བདེ། །དམིགས་གཏད་མཚན་མ་གང་ཡང་མེད་མོད་གྱི། །སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་
པོས་ཐོགས་དུས་མུ་མཐར་བྱལ། །ཅོལ་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐིན་ལས་
གྱིས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བམས་རྒྱ་མཆོ་སྒྲོལ་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་པའཆོས་སྤྱ་རྒྱ་
བདུན་ཆོས་བཅུག་སུམ་ལ་འཕྲལ་ཤར་རྩྭས་བྲིས་དགེ།

༥ འོད་གསལ་གཏུག་མ་སེམས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཚུལ་
ཚུལ་གནད་ཟབ་སྒྲིང་པོར་བྲིས་པ་
བཞུགས་སོ། །

སྒྲུ་མ་ལ་ཕྱག་འཆལ་སོ། ། གཏུག་མ་སེམས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཚུལ་། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔར་འདུད། སེམས་དོན་ཉམས་ལེན་འདོད་རྣམས་ཀྱིས། རང་སེམས་
གདོད་ནས་མ་སྦྱེས་པར། ཐད་ཀར་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་ཆོ། རང་བྱུང་འོད་གསལ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། གནས་ལུགས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་ཤེས། རྟེ་ཆོ་བཞག་ཐབས་
མན་ངག་ནི། མ་བཅོས་དེ་རང་ཅོག་གི་རང་བཞག མ་ཡེངས་དུན་པའི་རྒྱན་
བསྐྱུང་བ། འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་དབྱུང་ར་དང་། སྒྲོམ་དོན་གསལ་དང་མི་གསལ་
དང་། ཀྱུན་རྟོག་སྒྲུ་ཆོགས་འགྱུར་བ་ན། རང་གཤིས་མ་ཤོར་དེ་རང་བཞག །
རྣམ་རྟོག་དགག་སྐྱབ་མེད་པར་བོར། རྟེ་ཆོ་སྒྲིང་སངས་འདྲ་བ་ཡི། བྱི་རོལ་
འབེམ་ལ་གཏོད་འདྲ་ན། གཏོད་མཁན་སྒྲིང་གི་ནང་ན་ནི། སྒྲོམ་བྱེད་ཀེ་རེ་
བ་དེ་ལ། བལྟས་ནས་མ་བཅོས་རང་བབ་ཞོག མཆོན་བཅས་སེམས་འཛིན་
མ་བྱེད་པར། སེམས་དེའི་རང་བབ་བརྗོད་བྲལ་ལ། མཉམ་པར་འཛིན་པ་
གནད་དུ་ཆེ། རྟེ་ལྷ་རྒྱན་དུ་མ་ཡེངས་བསྐྱུངས། རྒྱུང་སེམས་འཇུག་པ་
གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལུས་གནད་ཆོས་བདུན་ལྟན་པའམ། སྦྱིལ་གྱུང་བཅས་

ལ་བྱང་པོར་བསྐྱང་། རང་བབ་ལྟོད་ཆགས་དལ་བར་བྱ། རང་དུ་སེམས་ལ་
སེམས་བཞག་པས། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་དུ་མཐོང་། ལས་རྒྱུང་དབུ་
མའི་དབྱིངས་སུ་སྒྱུད། མཐར་འཛིན་ཀུན་རྟོག་རང་སར་གྲོལ། ཆོས་ཉིད་
ཕྱི་ནང་བྱང་མེད་གྱུང་། རྒྱུང་སེམས་དབང་དུ་སྒྱུད་པའི་ཕྱིར། བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་
བྱེད་ལྟ་བུ་ཡི། རྟིང་རེ་འཛིན་དུ་མི་བྱ་བར། སྒྲོམ་བྱེད་སེམས་ལ་དམིགས་
ནས་སུ། མ་བཅོས་རང་བབ་འཛིན་པར་བྱ། ཚུལ་འདིས་ཞི་གནས་སྐྱབ་སྒྲུ་
ཞིང་། རྒྱུང་སེམས་དབུ་མར་སྐྱར་དུ་འཇུག། རང་བྱུང་འོད་གསལ་ལྷག་མཐོང་
འཆར། ཉམས་སྦྱོང་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡིན། གོམས་ནས་འཇུར་བས་
བཅིང་བའི་སེམས། གཏུག་མའི་རང་དུ་གྲོལ་བ་ན། བྱི་ནང་གཏད་འཛིན་
བྱེད་པར་མེད། འོད་གསལ་གཏུག་མའི་ནམ་མཁའ་འཕྱོ། འདི་ལྷ་རེ་མཛོད་
དང་ཕྱིར་རབས་རྣམས། སྒྲོམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱར་དུ་སྦྱེ། འདི་བརྗོད་དག་བས་
འགོ་ཀུན་གྱིས། གཏུག་མའི་གཏན་སྤྱིད་ཟེན་པར་ཤོག ། རབ་ཆོས་ལྷགས་
པམ་རྒྱ་༡༠ཆོས་༡༤ལ། འཇམ་པའི་དོན་རྒྱུ་ཚུལ་ལས། རྒྱུ་མིང་ཅན་གྱིས་ལེགས་པར་སྒྲེལ། རུས་
གསུམ་དག་ཞིང་གིས་གྱུར་ཅིག འདི་སྒྲོམ་གནད་གལ་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

༥ ཞེ་མ་རྟོ། ༡ གཏུག་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མགོན་པོ་ནི། ཀྱུན་ལ་ཡེ་
ནས་བྱུང་སྟེ་འཕོ་འགྱུར་མེད། སྒྲོམ་ཀུན་ཉར་ཞི་འཇམ་པའི་རང་ཉིད་ལས། །
འགག་མེད་རོལ་པའི་དཔལ་དང་ལྷན་པར་བཞུགས། ། ༢ གཏུག་མའི་གཤིས་
འདི་བཟོ་བཅོས་ཡུལ་ལས་འདས། རྟོང་གསལ་འཛིན་མེད་ཟང་ཀ་རྒྱ་ཡན་

ཆེ། །ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དེ་ན་རོ་གཅིག་པ། །སྒྲིལ་གཤམ་བྲལ་བས་དུས་
གསུམ་གཟོད་ནས་དག །༩ མཐའ་དབུས་བྲལ་བས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་གས་སྤངས། །
གཉིས་ཆོས་ཀྱན་བྲལ་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་
ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས། །ཟབ་མོ་སྒྲོ་ལས་འདས་པ་རྫོགས་པ་ཆེ། །༡༠ ཆོག་
དང་ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུས་མཆོན་དུ་མེད། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་རང་མདངས་
རང་གར་བ། །མ་བཅོས་འཛིན་མེད་བཞག་ན་འདི་ག་རང་། །རང་སེམས་
དྲངས་སུ་རྒྱུག་ཅིག་ནུལ་འབྱོར་བ། །༡༡ སྒྲུ་མའི་མན་ངག་གནད་དང་མི་ལྟ་
ན། །སྒྲོམ་དང་སྒྲུབ་ལོ་ཀྱན་ཉོག་སྒྲོན་མར་ཟད། །ཉོག་པའི་འཆིང་བ་འཆད་
པ་མི་གདའ་བས། །གནད་མེད་ཅུབ་ཅུབ་ཅན་ཆོ་འོ་རེ་བརྒྱལ། །༡༢ རང་བཞིན་
མཐའ་བྲལ་གཞུག་མའི་ནམ་མཁའ་ལ། །བེམ་སྒྲོང་ནམ་མཁའ་དག་ཀྱང་ཐིམ་
འབྱུར་བས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གང་གི་རང་ཉིད་དུ། །འཛིག་པའི་དབྱིངས་
དེ་རང་གི་སེམས་ལ་གནས། །༡༣ འཛིན་མེད་ལྷུག་པར་ཞོག་དང་འདི་ག་རང་། །
ལྷོག་མེད་ངེས་ཤེས་རྗེ་བས་རྗེ་གསལ་འགོ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་རྒྱབས་
ཀྱིས་དྲངས་པ་ལ། །ལྷོག་པའི་ས་གཅིག་ཡོང་ཡོད་མ་ཡིན། །༡༤ མ་བཅོས་
དྲན་པའི་རྒྱན་འདི་རྒྱ་བོ་དང་། །མར་མེད་ཅེ་མོ་བཞིན་དུ་མཐུད་ལ། །ཉོག་
ཏུ་བསྐྱེད་ས་བས་ཤེས་བཞིན་ཆེན་པོ་ཡི། །ནམ་མཁའི་གྲོང་ན་སྤང་བའི་སྒྲིག་
རྒྱ་ཀྱན། །༡༥ འལ་འོལ་ཡད་ཡུད་རྗེས་མེད་སང་སང་པོ། །ཕན་གཞོད་དགག་
རྒྱལ་བྲལ་བའི་ཉམས་སྤྱོད་གིས། །ཉོག་པའི་འཆིང་བ་སྒྲོད་པའི་བདེ་ཆེན་གཉིད།

རང་ལས་རང་གིས་རྟོག་པར་བྱོས་ཤིག་ཨང་། །༡༦ སྒྲིག་ཅིར་སྒྲོམ་པ་སྟོང་
རྒྱུང་ལང་བའི་རྒྱ། །ཡིད་དཔྱོད་ལྟ་བུ་ལ་མཁའ་ལ་ཆོན་ངེས་བྱས། །ཐམས་ཅད་
རང་སྒྲིག་རང་མགོ་བསྐྱར་བའི་རྒྱ། །ཤེས་ནས་ཡུག་ཅིག་སྤངས་ལ་སྒྲོ་བདེར་
མཛོད། །༡༧ སྒྲིགས་མ་ཉོན་མོངས་རགས་པའི་དུས་འདི་ན། །རྒྱུང་སེབ་
མར་མེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་གཞན། །བསྐྱེད་ཀྱང་སྟོབས་དང་ལྟན་པར་འབྱངས་
དཀའ་བས། །སྒྲུ་མའི་ཐུགས་རྗེ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །༡༨ རྒྱུང་བ་ཁོང་ནས་
སད་པས་སྤྱིད་པ་ཡི། །ཆོར་མའི་ཆང་ཆིང་མུ་དང་བྲལ་བ་ནམས། །ཡུག་ཅིག་
དོ་རྗེ་ཆོན་པའི་མེ་ལྷེ་ལ། །བསྐྱེད་ནས་སུས་ཀྱང་བརྗེ་བ་མེད་པའི་སྟོབས། །
༡༩ བམ་མཁའ་དོ་རྗེ་སང་གའི་རང་རྒྱུལ་གྱིས། །དོ་རྗེ་སྟོང་པའི་རྒྱལ་ཐབས་
ལེགས་ཟུང་ལ། །སྟོང་པའི་དོན་ལ་མོས་པའི་སྒྲུལ་ལྟན་ནམས། །གདོད་མའི་
རྒྱལ་ཐབས་ཆེན་པོར་འགོད་པར་མཛོད། ། ལྷགས་སྒྲིག་ལྟོས་པ་ལོ། །

༥ རིག་པ་ཡེ་ནས་དུས་གསུམ་འཕོ་འབྱུར་མེད། །རང་བཞིན་གནས་
པ་དྲན་ཆེ་དེ་ག་རང་། །རང་རྩལ་ཉོག་པའི་འབྱུང་བ་དངོས་མེད་ཀྱི། །རྗེས་སུ་
འབྱངས་ན་དེ་ལ་འབྱུལ་པའི་དངོས། །ལས་དང་པོ་ལ་ཉོག་པ་ལ་ལྷོས་པའི། །
སེམས་ཉིད་བབ་ལ་དྲན་དང་མ་དྲན་ཡོད། །དངོས་པའི་གཤིས་ལ་དྲན་དང་མ་
དྲན་མེད། །འབྱུར་མེད་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཡེ་ནས་ནི། །དྲན་དང་མ་དྲན་འབྱུལ་
གྲོལ་ས་ལས་འདས། །གཞི་དབྱིངས་ཕན་གཞོད་བྲལ་ལ་ཆེད་རྩལ་མེད། །རྩལ་

གྱི་རྟོག་པ་གང་ཤར་སྟོང་གཟུགས་ཏེ། མཁའ་ལ་སྒྲིག་རྒྱ་བཞིན་དུ་ཕན་གཞོན་
བྲལ། །དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་གནས་ན་རྣལ་འབྱོར་ལས། རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ན་ཕན་གཞོན་སྤང་། །སྤང་ཡང་རང་གི་རྟོག་པས་རང་བསྐྱུས་ལས། །
ཅི་ཡང་མེད་པའི་གཞི་རྩ་ཆོད་མཛོད་ལ། །བྱར་མེད་གཤིས་ལ་འཛིན་མེད་བཞག་
པའི་ལམ། །ཁོ་ནས་དུས་ཀྱི་འདའ་བར་གྱུར་པ་ན། རྟོགས་མཆོང་ཞིག་རྟོག་
མེད་ཆོས་སྐྱར་གྲོལ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་བདོ་ཡང་ཡ་མི་ར། །ཞེས་དགའ་བ་
ཟླ་ལྔ་མེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྗོངས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིལ། །

༥ རིག་པ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་འདྲ། །དགེ་སྤྲིན་བདེ་སྤྲིན་
ཅིས་ཀྱང་ཕན་གཞོན་བྲལ། །དེ་ལ་གནས་ནས་རྟོག་པའི་བླ་བུ་འདྲ། །
དགག་སྐྱབ་མེད་པར་ཞིག་ན་རྣལ་འབྱོར་ལས། །འགྱུ་བ་དངོས་མེད་མཁའ་
ལ་སྒྲིག་རྒྱ་འདྲ། །འོ་ཕོ་སྟོང་ཡང་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་བསྐྱེ། །དེ་རྗེས་འབྲངས་ན་རང་
གིས་རང་བཅིངས་ནས། །འཕྲུལ་སྤང་སྤིང་པའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུན་མི་ཆད། །
ཨ་རྟོ། རིག་པའི་དབང་དུ་འདུ་བྱེས་ལ། །རང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་སྤྲུག་
དབྱིངས་སུ་ཞིག །སེམས་ཉིད་གདོད་མའི་རྒྱལ་ས་ཐེན་པ་ན། །སངས་རྒྱས་
བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད། །གནད་ཀྱི་ཆོག་གསུམ་པ་རྩ་འབྲུག་ཟླ་ལྔ་མེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལྗོངས་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིལ། །

༦ རིགས་ཀྱི་འབྲུག་འབྲུག་སེམས་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ཚུལ། །དབྱིངས་མེད་རང་དོ་ཤེས་
པའི་ཕྱག་གིས་འདུད། །འཁོར་འདས་ཆོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཏེ། །གཞི་

ཅ་དབྱིངས་སུ་གཅོད་ན་མཐར་ཐུག་དོན། །དུན་རིག་སྒྲ་ཆོགས་འགག་མེད་གསལ་
ས་ལེ། །འོ་ཕོ་དོས་བཟུང་བྲལ་བ་སྟོང་སང་དེ། །རྗེས་མེད་རང་གི་རིག་པ་རྗེན་
ན་པ། །མ་བཅོས་གཞུག་མར་གནས་པའི་ལྟན་ན་པ། །འདི་ག་མི་བརྗེད་དུན་
པས་བསྐྱར་བའི་ཆོ། །དུན་ཤེས་རྒྱུན་ཆགས་སྤིག་གི་བཡི་རང་། །སྤང་སེམས་
དབྱིར་མེད་ཡེ་རེ་སྤེལ་བ། །གཡོ་རྒྱུང་འཆིང་བས་ཐིམ་མེ་ཡོ་མེ་བ། །དམིགས་
གཏད་མེད་པར་ཉ་རེ་ཐ་ལེ་བ། །དེ་རང་སྟོད་ཅིང་སྟོད་ཅིང་མཉམ་པར་བཞག།
གོ་མས་པ་ཆགས་ནས་བྱི་ནང་སྤང་གསུམ་ཀྱུན། །སྐྱེ་མ་མི་འདྲ་སྟོང་གཟུགས་
ལྔ་མ་ཕྱོལ། །ཞེན་ཆགས་འཛིན་སྤུང་ཞིག་པས་བན་མ་བུན། །གང་ཡང་གཟའ་
གཏད་མེད་པས་འལ་མ་འོལ། །ཤུགས་འབྱུང་རང་གྲོལ་བདེ་ཆེན་རྒྱུན་ཆད་
མེད་། །མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣལ་འབྱོར་གནས་པས་གནས། །གཡོ་བའི་རྒྱུང་
གིས་དགྲུགས་ནས་འཛིན་པའི་སེམས། །གཅིག་སྤྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཁམས་གསུམ་
སྤང་བ་ཀྱུན། །རྒྱུན་སྤྲུག་དབྱིངས་སུ་དེ་བཆོ་སེམས་ཀྱི་གཤིས། །སྐྱེ་འགག་
གནས་བྲལ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡི། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲུག་འབྲུག་ལ། །
འགྱུར་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་རྩལ་མེད་དོན། །ཆོས་སྐྱེའི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་
རྗེས་པ་ཆེ། །ཐེག་པའི་སྐྱེལ་སོ་འབྲས་སྤུའི་མཐར་ཐུག་མཐོང་། །འདི་ནི་
གཞི་ཡི་དབལ་ལྟན་ཉེ་རུ་ག །མཁའ་འབྲུག་སྐྱེ་འཕྲུལ་དུ་བའི་རིགས་རྣམས་ཀྱུན། །
སྟོ་དང་བསྐྱེ་བའི་བྱེད་པོ་གཅིག་སྤྲུལ། །མ་བྱས་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་ན་
སྤང་། །འོ་ལ་པ་འགག་མེད་མཁའ་འཕྲོ་རབ་འབྲམས་ཀྱི། །དུ་བ་བདེ་ཆེན་

དབྱིངས་སུ་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །བདེ་མཆོག་སྐྱུ་མ་བདེ་བའི་ནལ་འབྱོར་ནི། །བདེ་
ཆེན་ཏྲག་པའི་ལམ་ལོ་ཏྲག་ཏུ་བསྐྱོར། །

ཨེ་མ་ཏོ། །ཡེ་ནས་གསང་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན། །སེམས་ཀྱི་གསང་ལས་
ཆོལ་བར་མ་ཤེས་པར། །གསང་སྤྲུགས་ལམ་གྱི་དེ་ཉིད་ཆོལ་བ་རྣམས། །རྣམ་
རྟོག་སྤྱིད་པའི་མྱ་ངམ་ཐང་དུ་རྒྱ། །འདི་ན་འཆི་མེད་བདུད་རྩི་མཆོ་ཡོད་ཀྱང་། །
བྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་འཇུག་པར་ཡོང་མ་རུས། །དེ་ནི་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་མན་
ངག་ལ། །རྟོན་རྣམས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་འཛུགས་པར་གྱིས། ། ལྷགས་ཡོས་སྒྲ་
༡༥ཆོས་༡༥ལའོ། །

༥ ། བདེ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་བཞིན་ཉིད་གྱིས་མཉམ། །ཆོས་དང་ཆོས་
མིན་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྦྱོང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཡོ་བ་མ་བསྐྱེད་ན། །ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་སྟེ་ཕན་གཞོད་བྲལ། ། ཞེས་ཆུ་འབྲུག་སྒྲ་༡༥ཆོས་༡༥ལ་སྐྱུ་ལྟ་བུ་རིན་
པོ་ཆེ་དྲིན་བཞིན་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཡིད་ལ་ཤར་བའོ། །

༥ ། གདམས་ངག་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཞེས་བྱ་བ།

ཀ་དག་ཟང་ཐལ་དབྱིངས་ཀྱི་བཙུན་མོ་ལ། །ལྷན་གྲུབ་རིག་པའི་གཞོན་ནུས་
ཏྲག་འབྱུང་སྤྲུལ། །ཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་སྤྱིང་དབུས་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ། །འཇམ་དཔལ་བདུ་
སྐྱེས་དེར་གྲུས་བཏུད་ནས། །རྒྱལ་མཆོག་སྟོན་པ་དེ་ཡི་བསྟན་པའི་ལམ། །མ་

ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གདམས་ཆེན་མཆོ། །སྤྱིང་དབུས་རིག་པའི་གསང་
ནས་ལེགས་འདོམས་པའི། །མྱ་ང་བྱུང་བྲུགས་ཀྱི་གཏེར་འདི་ཁྱོད་ལ་གདམས། །
སྤྱང་འདིའི་རང་བཞིན་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ན། །སྤྱང་དེ་ཡོད་པར་སྒོ་ལྷན་སུ་ཡིས་
རྟོགས། །རང་བཞིན་རྟོག་པ་སྤྱངས་ཏེ་སྤྱང་ཉིད་བྱིར། །འདི་ལས་སྤྱང་བ་གཞན་
དུ་ཡོད་པ་མིན། །སྤྱང་དེ་མི་སྤྱང་དངོས་པོ་གྱུར་མིན་ཡང་། །སྤྱང་པའི་རང་
བཞིན་གཅིག་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། །སྤྱ་ཆོགས་སྐྱུ་འབྲུལ་དུ་བའི་རོལ་མོ་
འདི། །སྤྱང་དེ་ཉིད་ནི་སྤྱང་པའི་དགག་བྱ་བྱ། །སྤྱང་བ་དེ་འདི་སྤྱང་བ་འདི་ཡིན་
ཞེས། །མ་འདྲེས་དབྱེ་བ་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་མིན་ན། །ཡོད་དང་མེད་ཅེས་ཀུན་ཏུ་
བཏགས་པའི་ཆོས། །གནས་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཟད། །དེ་ལྟའི་
གཤམ་དེ་ཡོད་དང་མེད་པ་ཞེས། །ཐ་སྙད་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ལས་ཡོངས་འདས་
ཏེ། །གང་བྱིར་དབྱེར་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས། །དེ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པ་
སེམས་ཀྱི་ལམ། །གཉིས་ཆོས་སྤྱངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན། །ཡོད་དང་མེད་
པའི་མཐར་འཛིན་རང་ཞིག་ནས། །སྤྱིད་ཞི་མཉམ་པར་བདུལ་བའི་ཡེ་གྲོང་ནི། །
ལམ་དང་འདས་པའི་ཞེན་རྟོག་གཏོད་ནས་དག །དེ་ཉིད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་
བྲལ་བའི་ལམ། །བརྟེན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཉིད་ལས་ནམ་ཞིག་ཏུ། །སྤྱིང་ལ་གནས་
པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ན། །ཐབས་ཤེས་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པར་རྟུ་བྱུང་ཉིད། །
དེ་ནི་རྩིས་བཅས་འབྲལ་པ་ཀུན་དག་ནས། །རྩིས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཉིད་
གཤེགས་པའི། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལམ་ཀུན་རྫོགས་པའི་འབྲས། །གཉིས་

མེད་ཨ་ཏི་ཞེས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས། །སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་
 གྲངས། །སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་སེལ་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད། །ཐར་ལམ་སྤངས་བྱེད་ཡིད་
 བཞིན་རིན་པོ་ཆེ། །ཐོས་བསམ་བསྒྲུབ་པས་འབད་དེ་སྤྲིང་ལ་བཅང་། །ཆོས་
 ཀྱན་སྒྱུ་མའི་དབེར་ནི་མཚུངས་ཤེས་ནས། །ཉེ་བར་གོམས་པས་དངོས་ཏྟེག་
 རིམ་སྤྲངས་ཏེ། །སྒྱུ་སྟགས་ཉིད་དང་མགོ་མཉམ་དུ་མཐོང་ན། །དངོས་མཚན་
 སྤྲོང་བར་ཟད་པའི་དེ་ཉིད་མཐོང་། །དེ་ཆོས་སྤྲོང་དང་སྤྲོང་ཞེས་ཐ་དད་དུ། །ཞེན་
 པའི་དྲི་མ་སྟོབས་མེད་ཉིད་བྱས་ནས། །དབྱེར་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གདེང་
 གྱུར་ཆོ། །ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་རྒྱུད་དོན་ཡིད་ལ་འཆར། །ཡང་ན་ཉེ་བའི་ལམ་མཚོག་
 སེམས་ཀྱི་གསང་། །བརྟགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོག་གྱུར་ལ། །དབྱེད་པས་
 རིམ་མོར་བཀྲིས་པའི་བརྟན་སྤངས་ནས། །ཁྱོད་སྟོབས་ངོས་བཟུང་སྤྲིང་ལ་བདུད་
 ཅིར་བྱེད། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲུག་ །སེལ་བའི་གཉེན་
 མཚོག་སྤང་བའི་ལམ་བཟང་དང་། །ཡེ་ཤེས་མེ་སྟོབས་འབར་བའི་གྲོགས་གྱུར་
 པའི། །ཐབས་མཚོག་ཅི་རིགས་ཉམས་དང་བརྟུན་ཏེ་བཟུང་། །དེས་ནི་འཛིགས་
 ཆེན་འཁོར་བའི་གཡང་ས་ལ། །ལུས་ངན་སྒོ་ངའི་སྒྲུབས་ནས་རིག་ཁམས་ཁྱུང་། །
 དོག་མེད་བག་བརྒྱུད་ཚུལ་གྱིས་འཕྱོ་བཡི། །ཐབས་ཤེས་གཤོག་དུག་རྫོགས་
 པར་འགྱུར་བཡིན། །ཚུལ་དེ་གདམས་པའི་དོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ལ། །དམིགས་
 པའི་གདམས་པ་དེ་དང་ལྡན་པས་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལག་བཅངས་ཚུལ་དུ་བྱེད་པས་
 བ། །བརྗོད་པ་དེ་ནི་དོན་རབ་ཉིད་དང་ལྡན། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་དགོ་བདེ་མ་མེད།

ཏྟག་ཏུ་བྱུང་བར་བརྟུན་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད། །གཅེས་སྤྱིའི་མ་རྣམས་སྤྲིང་ལ་རེག་
 པའི་མོད། །རང་བྱུང་རྒྱལ་བའི་ཞལ་བཟང་མཐོང་གྱུར་ཅིག ། ཅེས་མང་དུ་ཐོས་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་གསང་ཅུང་ཟད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་མདོ་ཙམ་བཞོད་པ་ནི་
 བརྟེ་སྟོ་གོས་དྲི་མེད་ཅེས་བྱ་བས་བཀྲིས་པ་མཛད་ལོ།

༥ ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་གདོན་མི་ཟ། །ངེས་པར་འབྱུང་དང་བྱུང་
 རྒྱུ་སེམས་བསྒྲུབ་སྟེ། །རང་བཞིན་ལྷན་གྱུ་བ་དོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ། །ཐེག་
 མཚོག་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་བསྒྲུབ། །ཏྟག་ཏུ་སྤྲེམ་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས། །དེ་མིན་དམིགས་པའི་དངོས་གཞན་ཡོད་མིན་ན། །གསལ་བཞག་
 མེད་པ་བྱུར་མེད་ལྷག་པའི་གཤིས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འཇམ་དཔལ་རྣོན་པོར་
 བསྒྲུབ། །སྤང་སྟོང་སྒྱུ་འབྲུལ་དུ་བ་སྒྱུ་དོ་རྗེ། །གསལ་སྟོང་མ་ཆགས་པོལ་པ་
 གསུང་དོ་རྗེ། །རིག་སྟོང་ཟང་ཐལ་ལུག་རྒྱུད་ཐུགས་དོ་རྗེ། །ཡེ་ནས་དབྱེར་མེད་
 དོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །འཁོར་དང་མུ་ངན་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱུན། །
 མ་འདས་མི་འདའ་འདའ་བར་མི་འགྱུར་པའི། །དན་པའི་མེ་ཆེན་རྒྱན་ཆད་མེད་
 པར་སྟོར། །ཡུལ་དུག་བྱུང་གིང་ངེས་པར་འཚོག་པར་འགྱུར། །རྟུལ་བྲལ་གིན་
 ཏུ་དྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་ཐུགས། །སྤྲད་ཅིག་ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱལ་སར་མངའ་གསོལ་བའི། །
 རྒྱལ་བའི་ལམ་མཚོག་འདི་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས། །རིག་མཚོག་འཇམ་དཔལ་
 ཐུགས་ལས་འབྱུངས་པའི་སྤྲུལ། །འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འཇམ་པའི་
 དབྱུངས་ཀྱིས་གདམས་པའི་རྫོགས་ཆེན་ཀ་དག་གི་དོན་དང་མཚུངས་པར་སྤྲིང་
 གི་ཐེག་ལེར་དོལ་བཞུག།

༥ ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་གནད་
གྱི་མེ་ལོང་བཞུགས།

དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཕྱགས་ལ་བཞུགས་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཀྱན་
བཟང་འཇམ་པའི་དབྱངས། །འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ། །
ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །འདི་ན་ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་
རྣམས་ཀྱིས། །འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་བསྐྱོམ་བྱས་ནས། །འདུས་
བྱས་དགེ་བ་བྱད་དུ་གསོད་པ་དང་། །དམིགས་བཅས་ཀྱན་རྟོག་འཐམ་པོའི་
དགེ་རྩ་ལ། །ཞེན་པས་དམིགས་མེད་ཕྱལ་བའི་དོན་བོར་ཏེ། །དེ་གཉིས་བྱང་
འཇུག་ཉམས་ལེན་མི་ཤེས་པར། །མཐའ་གཅིག་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་རྒྱལ་རྒྱལ་
པོ། །རྫོགས་ཆེན་ཟབ་དོན་མ་རྟོགས་དབང་ལས་བྱུང་། །ཡང་དག་དོན་ལ་
དམིགས་སུ་མེད་ན་ཡང་། །རི་ལྟར་སྒྲུང་བ་རོལ་པའི་རྒྱན་ཡིན་པས། །གཅིག་
གིས་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་བར། །རང་བཞིན་མཉམ་རྫོགས་རང་ན་
ཅི་ཡང་བདེ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དང་པོའི་ལས་ཅན་རྣམས། །མཆོད་བསྐྱེད་གྲོག་
སོགས་རྣམ་རྟོག་འཕེལ་བའི་རྒྱན། །རི་ཞིག་བཞག་ནས་གཞུག་མར་རལ་
བསོས་ཏེ། །རང་བབ་རང་དང་གོམས་པ་ཆགས་པར་འབད། །དེ་ཕྱིར་གྲོག་
དང་མཆོད་སོགས་བཞག་ནས་སྒྲ། །ཟབ་དོན་མན་ངག་བསྐྱོམ་པར་རྒྱད་ལས་

གསུངས། །གཞུག་མ་ཁད་ཡངས་རིག་པའི་མདངས་ཐོན་ཆོ། །ཁུ་ལྷ་བཞིན་
དུ་སྒྲུང་བས་དེ་མི་འགོག་ །དེ་ཆོ་གང་སྒྲུང་རོལ་པའི་རྒྱན་ཉིད་དུ། །དགེ་ཚོགས་
རྒྱ་མཆོ་ཆེད་འབད་མེད་པར་རྫོགས། །དེ་ཕྱིར་མཆོད་གྲོག་ལ་སོགས་ཅི་བརྩོན་
ཀྱང་། །ཟབ་དོན་བསྐྱོམ་པའི་གནད་ལ་རི་པན་བྱུང་། །གང་སྒྲུང་བཟང་ངན་
སྒྲུང་དོར་མེད་པར་ནི། །ཆོས་ཉིད་རོལ་པའི་རྒྱན་ལ་བྱད་མེད་ཀྱང་། །མ་དག་
འབྲུལ་པ་ལས་བྱུང་སྤྲིག་སྤྲིག་གི། །ལུན་པ་ཞེས་བྱ་བཅའ་ཀྱང་རྟོད་པར་དཀའ། །
མ་འབྲུལ་རིག་པའི་རང་ནས་འགག་མེད་རྒྱན། །གང་སྒྲུང་ཅི་སྒྲོད་བདེ་དང་
དགེ་བའི་ལམ། །འདི་ནི་འབད་པ་མེད་པར་རང་གིས་འབྱུང་། །བརྩོན་པ་མེ་
ལྟར་འབར་ཀྱང་བསྐྱོམ་པ་འཕེལ། །བསྐྱོམ་པ་རི་ལྟར་བརྟན་ཀྱང་བརྩོན་རྒྱན་
འཕེལ། །གཉིས་ཀ་དོན་གཅིག་གནད་ལ་མཐུན་འཇུག་པ། །འདི་འདྲ་རྫོགས་
ཆེན་ལམ་གྱི་ལག་རྒྱུས་ཡིན། །ནམ་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་ཀྱན་རང་རིག་གི།
རང་དུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཐོབ་པ་ན། །སྤྱི་ཚུལ་མེ་རྟོག་གཅིག་ཀྱང་མ་བཤམས་
མོད། །སྒྲུང་སྤྱིད་ཡེ་རྫོགས་ཡོད་པ་ལྟན་གྱིས་བྱུང། །དེ་བཞིན་བསྐྱེད་བསྐྱེད་
ཕྱག་རྒྱ་ཕྱིན་ལས་སོགས། །མ་བཅའ་ཡེ་རྫོགས་མཉམ་པའི་རྒྱལ་བོ་ཡི། །
གདེང་ཆེན་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དབང་ཕྱག་རྣམས། །གང་ཟག་པལ་པའི་ལྟར་
སྒྲུང་ཡུལ་ལས་འདས། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཆོད་དུ་མ་ཕྱིན་པའི། །རྣལ་འབྱོར་
ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་སྒྲིས་བྱ་རྣམས། །སྒྲིས་བཅས་སྒྲིས་མེད་བསྐྱེད་རྫོགས་ཆོགས་
གཉིས་ལམ། །རེས་འཛིག་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །དམིགས་

བཅས་ལམ་ལ་འབད་པ་བརྟེན་ན་ཡང་། གཤམ་ལ་བྱར་མེད་རང་གོ་ལ་དོན་
ཤེས་པ་ཡི། རེས་ཤེས་རང་ནས་དགེ་བ་བརྟེན་པ་རྣམས། མི་འདོར་རང་ལྷས་
བསྐྱེམ་ཏེ་འཇུག་པར་བྱ། མཉམ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ། བསྐྱེམ་
པའི་དུས་ན་གང་སྤང་ཅོག་བཞག་གིས། དབྱིངས་ལ་མི་སྐྱེལ་རོལ་པའི་རྒྱན་
ཤེས་ནས། མི་དགག་མི་སྐྱེལ་རང་སར་རང་བཞག་བྱ། དེ་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་
དབྱར་མེད་གཞི་ཡི་དོན། རིག་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ཡི་རང་ཉམས་དང་། །
བསྐྱེན་ཏེ་རེས་འཛོག་རྒྱལ་གྱིས་ཚོགས་གཉིས་ལ། བསྐྱེལ་གྱང་འགལ་བ་མེད་
པའི་གནད་ཤེས་བྱ། བདེན་པ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལམ་ཇི་སྟེད། མི་
འགལ་ཡོངས་རྫོགས་མཉམ་པར་འབྱུང་བའི། ཇི་ལྟར་བྱས་གྱང་གྲུ་ཡངས་
སྟོ་བདེ་བའི། རྫོགས་ཆེན་ནམ་མཁའི་ལམ་ཡངས་ཐེག་པའི་མཆོག་ ཅིས་
འདི་ལ་གཞི་བྱས། འདུས་བྱས་གྱི་དགེ་ཅུ་བྱེད་མི་གསོད་པ་དང་། གཞི་
བདེན་གཉིས། ལམ་ཚོགས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་རྒྱལ་
ལེགས་པར་བཤད་པ། རྫོགས་ཆེན་སྟོར་ཁ་སྟོང་དགོས་སོ། མཛྲ་ཡོ། ། རབ་
ཆོས་མེད་ལྷ་སྟོན་ཉམས་ལེན་འོད་ཞིག་ལ་བྱིས།

༥ སེམས་ལ་ལྟ་བའི་མན་ངག་གསེར་ཁྱེན་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སེམས་ཁྱིད་ཁྱིའོག་ནས་བསྐྱེགས་པའི་གསེར་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་མ་དང་གཉིས་
སུ་མེད་པ་རང་སེམས་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ལ་བྱུག་འཆལ་
ལོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས། སེམས་ལས་མ་བྱུང་ཆོས་ཡོད་
མིན། ལྷ་ཚོགས་སྐྱེ་མའི་རོལ་གར་རྣམས། བྱེད་པོ་སྐྱེ་མཁན་བདུལ་བས་
འཛོམས། མ་རྟོགས་རིགས་བྱུག་འབྱུལ་པའི་སེམས། སེམས་དེ་རྟོགས་ན་
ཡེ་ཤེས་ཡིན། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་སྟིང་ལ་
བཞུགས། །

རྒྱ། ཞི་ལྷ་རྒྱ། རྒྱར་ལྟོས་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་སྟེ། ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག་
ཡངས་པོ། རང་ལ་བལྟ་བའི་རང་ཅམ། ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་གཅིས་སྤྱུག་
པོ། །རང་ཡི་སེམས་ཞེས་ཅི་འདྲ་འདུག དེ་རང་བལྟ་བའི་དུས་ལ་བབ། ཕྱིར་
བལྟས་རྒྱུ་གི་ཆོས་བརྒྱུལས། རྒྱར་ལྟོས་ཟབ་མོའི་ཆོས་གཅིག་མཆོག་ ཆོས་
ཀུན་སྐྱེ་མ་བརྟེན་མེད་དུ། ཤེས་ནས་རིག་པར་རོག་ཅིག་པའི། གཉིས་མེད་

ཡེ་ཤེས་ལ་འདྲུག་ཀྱང་། །འདིས་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་དྲག་བདལ་དུ། །སྤང་ཞེན་སེམས་
 གྱི་སྦྱབ་པའལ་ནས། །ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་མཐོང་བར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཉེ་བའི་ལམ་
 ཞེས་བྱ། །དབྱིངས་རིག་ཐབས་ཤེས་སྦྱོར་མི་དགོས། །དབྱིངས་རིག་འདྲུ་འབྲལ་
 མེད་པའི་ཚུལ། །རྗེན་པར་སྤོན་ཞོ་སྒྲལ་བ་ཅན། །ཨ་རྟོ། །ཡུལ་སྤང་སེམས་གྱི་
 རོལ་བ་ཡིན། །སེམས་མེད་ཡུལ་དེ་སྤྱིས་ཤེས། །ཤེས་ཅིམ་སེམས་དང་གཉིས་
 སུ་མེད། །མེད་སྤང་སྦྱ་མའི་རང་སྦྱུལ་ལོ། །ཨ་རྟོ། །སེམས་དེ་ངོས་བཟུང་གང་
 ཡང་མེད། །ཡོད་ན་ཡོད་པ་དེ་བསྒྲོམས་ཏེ། །མེད་ན་མེད་པ་དེ་བསྒྲོམས་ཀྱང་། །དེ་
 གཉིས་གང་དུ་སྤྱོད་པ་མི་ཆོད། །ཨ་རྟོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་གཉིས་ཆོས་སྤངས། །
 གཅིག་རྒྱ་མ་ཆོད་གཉིས་ཀར་སྤང་། །འདི་ཞེས་དམིགས་པ་མེད་པ་འདི། །
 སེམས་ཉིད་རྒྱལ་པོ་རང་གི་བབ། །ཨ་རྟོ། །ཅི་ཡང་བསྒྲོམ་རྒྱུ་མ་ཤེས་ཀྱང་། །
 བོར་བ་སྤོང་ཚུལ་མ་ཡིན་པར། །ནམ་ཡང་རྟེན་པ་མི་སྤྱིད་པར། །མཐོང་དེ་
 སེམས་གྱི་གཤིས་རྟེན་ཡིན། །རྟེན་མེད་དེ་ཀའི་རང་དུ་ཞོག། །དེ་གའི་རང་དུ་
 བཞག་ཅ་ན། །དངོས་ཆོས་རྒྱལ་ཅིམ་མེད་པར་ཡང་། །ཀུན་གསལ་ཤེས་པའི་
 ཕྱལ་དང་ལྷན། །གཉིས་མེད་དབྱིངས་རིག་འདྲུ་འབྲལ་མེད། །མེད་ཀྱང་ངོ་
 བོའི་བྱུང་བ་མིན། །བརྟགས་ན་མེད་ལ་བཞག་ན་གསལ། །བཟུང་བས་མི་
 ཟིན་ཆུ་ལྷ་འདྲ། །རྒྱ་འབྲས་གནས་འགྲོ་ངོ་བོས་སྤོང་། །སྤོང་བའི་རང་བཞིན་
 རང་འོད་གསལ། །གསལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་འགག་པ་མེད། །མེད་ཡོད་འགལ་
 འདུས་ཇི་ལྟར་དགོས། །བརྟགས་ན་ཡེ་ཤེས་དཔེར་མཆོན་སེམས། །རྟོགས་

ན་ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་རིག། །ངོ་མཆོར་ཆེའོ་སེམས་ཉིད་གདངས། །སྤོང་བས་ཅི་
 བན་སྤང་བས་ཅི། །གཉིས་མེད་སྤྱི་ཡིན་བསྒྲོམ་རྒྱུ་ཅི། །རང་བབ་ཁོ་རང་ཡིན་
 ཚུལ་སྦྱོངས། །གང་ཟག་དབང་བོའི་བྱེད་བྲག་གིས། །རིམ་མམ་ཡང་ན་ཅིག་
 ཆར་དུ། །སེམས་འདས་ཡེ་ཤེས་རང་སོར་མཐོང་། །འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་བྱེད་
 རྣམས་གྱིས། །སྤྱིང་དབུས་ཡེ་ཤེས་རང་ཕྱལ་གྱི། །སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ལྷན་རྟོ་
 རྗེའི་མེས། །རིགས་དྲུག་ས་བོན་བག་ཆགས་བསྐྱེད་སྤྱོད། །གཟུངས་སྤོབ་ཉི་མ་
 ཁོང་ནས་འབར། །ཡེ་ཤེས་ལག་བཅངས་ཚུལ་དུ་བྱེད། །ཆོ་གཅིག་ཡེ་སངས་
 རྒྱས་པ་གྲུབ། །ས་མ་ཡ། །རབ་ཆོས་ལྷགས་རྟ་རྒྱ་ཁྲོའོ་ཆོས་ཀྱི་ལུང་དཔལ་ཆེན་བསྐྱེད་མཆོས་སྒྲུབས།
 ཁྱི་རྒྱན་བདག་གི་ཁ་ནས་རུས་པ་དང་། ཟ་བྱེད་སོ་གཉིས་གཅིག་ཤིང་སོང་སྤང་གི་མཐའ་ཁ་ནས་འདི་འདྲ་
 ལྟར་གྱིས་སྦྱགས་སོ། །ཀུན་ལ་བཏུ་ཞིང་རོལ་པའི་གཞོན་ནུ་དེ། །ཀུན་ནས་བཀྲམ་ཞིང་སྤང་བའི་སྤྱིན་ལགས་
 མར། །ཐུང་ཆོ་གཅིག་རྒྱ་བའི་ཉམས་གྱི་མཐའ། །མ་བཅོས་ལྷག་པའི་ཆོག་དེ་བྱུང་ནས་མཆོ། །༡༩། །

༥ ། བ་མོ་གུ་རུ་པདྨ་མཐུ་བྱི་བཟོ་རྒྱུ་ཡ། །འདིར་སེམས་དོན་གྱི་རྒྱ་རྟོ་
 རྗེ་རྒྱལ་བོའི་ཞལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྱི་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྤོན་པ་ཤུག་
 སང་གེ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །རྒྱལ་ཀུན་མཁུལ་གྱི་པད་ཆལ་རྒྱས་པའི་ཆལ། །
 དམ་ཆོས་སྦྱ་དབྱངས་འབུམ་གྱིས་མཛོལ་བྱེད་པ། །དབྱངས་ཅན་རྒྱ་བའི་མདངས་
 འཛིན་རང་མོ་དེ། །དེ་རིང་བདག་གི་སྤྱོད་མཆོར་དབྱེས་རོལ་མཛོད། །རྒྱལ་བའི་
 ཡུམ་ཁྱོད་དབྱེས་པའི་ཞལ་བཟང་ནི། །ཟང་ཐལ་རྗེན་པར་བཞད་པའི་ཟོལ་

ནི། བསྐྱེད་པ་དུ་མར་གིན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་འདི་རོ་སྒྲུབ་ཆུ་བྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཡིན་ཆུ་ཡང་འདི་ལྟར་ཆུ་ཡང་བརྟེན་ཆེ་འཆང་གིས་བསྟན་
 པའི་ལམ་བྱེད་མདོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཨ་ཏིའི་བར། སྒོ་རིམ་དང་སྒྲུབ་པའི་སྐྱེས་
 གདང་ལྟར་ལས། དགོངས་པ་ནི་སེམས་གདུལ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་
 ཤེས་ཉག་གཅིག་ལ་མཐར་ཐུག་གོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་བའི་ལམ་
 དེ་ལམ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཡེ་ཤེས་སྒྲེབ་པའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པས་སོ། །ཐབས་
 ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲུག་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི། ཐབས་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་
 པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཆུ་ཡང་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་བྱེ་
 མདོས་གཟུང་འཛིན་རགས་པའི་ཆ་གཞིག་ནས། རྒྱུ་དང་སྐད་ཅིག་ཏུ་ཐབ་པ།
 རང་ཆུ་ཡི་གིས་གཟུང་བའི་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ཤེས་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཤིག་ དཔུ་མས་རང་རིག་བདེན་པར་
 འཛིན་པའང་ཤིག་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྒྱུ་ཙམ་
 མེད་པར་ཏྲོགས་པས་ན། གྲུ་རྒྱུ་ཡི་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ། དོན་དམ་
 པར་འདི་ཞེས་ཁས་ལེན་ཟད་པའི་བརྟེན་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་ཞིག་པར་
 ཤེས་ནས་འཛིན་གཏད་མེད་པར་དབྱིངས་རིག་བྱུང་དུ་ཞིག་པའི་ཆོ། བདེན་
 པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པའི་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྲུག་པར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱབས་ན་ཡང་། འདི་ལྟ་བུའི་
 ལམ་གྱིས་ནི་དཀའ་བ་མང་པོ་མི་དགོས་པར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བྲུག་རྒྱུ་གྱི་

ཆུ་ཡང་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ཞིང་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་ནས།
 སྒྲུབ་པ་ཤད་པའི་ཐབས་ཤེས་རོ་གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་། ཆུ་ཡང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་སྒྲིབ་པོ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཉི་བའི་ལམ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་འོག་མ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བསྟོན་ཅིང་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཐབས་
 ཤེས་མཉམ་པར་སྒྲིབ་པ་ཡུན་རིང་དུ་འབད་དགོས་གྱིང་། འདིར་ནི་དབྱིངས་
 རིག་གཉིས་དབྱེད་རོ་སོང་བའི་ཐབས་ཤེས་གསར་དུ་སྒྲིབ་པའི་ལྟ་བུ་སྒྲུག་
 བཅོར་མི་དགོས་ཏེ། ཡེ་ནས་དབྱིངས་རིག་གཉིས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཆུ་ཡང་
 དེ་ཉིད་རང་རྒྱུ་པར་སྟོན་ནོ་ཞེས་བྱས་ནས། སྐལ་བ་ཅན་ཞེས་སྐལ་ལྷན་ལ་
 ཆེད་དུ་བོས་ནས། སྐལ་མེད་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལ་མོས་ཤིང་སྒྲིབ་པར་མི་
 འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་སེམས་རང་ཐོག་ཏུ་རོ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཨ་ཞེས་བརྟེན་
 མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཉམ་ཞེས་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །
 དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་ཞུགས་པའི་རོ་མཚར་ལ་དམ་པ་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོག་གོ། །དེ་
 ལ་སེམས་རོ་སྒྲུབ་ན་སེམས་ལས་བྱེད་པའི་གྱི་དོན་ནམས་རི་ལྟར་ཡིན་སྟེ།
 འོ་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ཆུ་མཆོད་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཁོ་ནའི་རོལ་པ་
 ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་ན་ཡུལ་དེ་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དམིགས་ཤིང་ཤེས་
 ཏེ་སེམས་ཀྱི་ཕུལ་ལོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་རམ་སྟེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་
 ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་སེམས་ལས་
 ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་རྒྱུ་ཙམ་མེད་དེ། སེམས་དྲང་གཉིས་སུ་མེད་པས་སོ། །འོ་

ན་ཡུལ་ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་རི་ལྟར་སྒྲུམ་ན། ཡུལ་དེ་དག་རྗེས་གཞིགས་ཀྱིས་
བརྟགས་ན། རིམ་གྱིས་རྒྱུན་པར་ཡལ་ཞིང་དམིགས་སུ་མེད་ན། མེད་པ་ཉིད་
ཡོད་པར་སྒྲུང་མདོག་གི་གསོལ་སྟེ། མཁའ་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པ་མཁའ་རང་
གི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒྲུབ་ཆོག་པའི་སྒྲུབ་པའོ། ཞེས་དེས་སྒྲུང་བ་སེམས་
སྟེ་ཐག་བཅད་དེ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་སེམས་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་
དོན་བདེན་མེད་དུ་གཞིགས་པ་ལ་དབུ་མའི་རིག་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པས་སོ་སྒྲུམ་ན།
གང་ཟག་གི་དབང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཐོག་མར་ཕྱི་དོན་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་
ནང་ལ་མི་འཇུག་པའོ། སྒྲུང་དགོས་པར་བཤད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཕྱལ་སྒྲུབ་
པ་སོགས་དགོས་པ་འགའ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐོག་མར་བཤད་པ་ལས། དེ་མ་ཤེས་
པར་སེམས་ཅར་ཐོག་གི་གདམས་པ་འདེབས་མི་ཤེས་པ་ནི་མིན་ཅོ། རྒྱལ་
དེའང་མགོན་པོ་བྱམས་པས། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་སྒྲོས་རིག་ནས།
དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། སྒྲོ་དང་ལྟན་པས་གཉིས་པོ་མེད་
རིག་ནས། དེ་མི་ལྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
ནས་ལྟ་བུའི་དངོས་གཞི་བཤད་པ་ལ། སྒྱིར་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་།
དེ་དང་སྟོགས་མཐུན་པ་དང་། འོག་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བརྗོད་
མེད་ཨ་ཏི་ཡོག་གཉིས་པ་ནི་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་རྟག་
ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བུའི་གཞི་ཤེས་བྱ་ཙམ་ལ་དབྱེད་ཆོ། ཡོད་པར་རྟག་
པས་ནི་འཛིགས་ཆོག་པའི་བལྟས་ནས། རྒྱུན་རྟག་པར་སེམས་པས་རྟག་པའི་

མཐར་ལྟར་བའོ། །ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་མི་འབྲེལ་བར་རྒྱུན་ཆད་དུ་ལྟ་བུ་བཞི་ཆད་
པའི་མཐར་ལྟར་རོ། །ཡེ་མེད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་མཐོང་བཞི་ཤིན་ཏུ་བྱིས་པའི་
འབྲུལ་བ་རེ་ཞིག་པ་སྟེ། སར་ཏས། ཡོད་པར་འཛིན་པ་འགྲོ་བ་འབྲུལ་པ་སྟེ། །
མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་ནི་སྒྲུབ། ཞེས་དང་། ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་
མེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ལ། ཡོད་མེད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
པ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་སྒྲུངས་ཏེ་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་
ཡོད་ན་མེད་པ་ལས་ལྟོག་མེད་ན་ཡོད་པ་ལས་ལྟོག་དགོས་པས་སོ། །དེ་གཉིས་
ཀ་མིན་པའི་ཤེས་བྱ་ལུང་གསུམ་པ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ། ཡོད་
མེད་ལས་བཀལ་ཏེ་དེ་གྲུབ་པ་རི་བོང་གི་རྩ་དང་འབྲེལ། །འོ་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་
མིན་མ་ནིང་གི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་ཅི་སྒྲུམ་ན། དེ་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་པ་ལ་
བརྟགས་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མིན་ཅོ། །དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བཞི་
ལ་སྒྲོ་ཅི་གཏོད་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་དྲང་པོ་དྲི་མ་མེད་པའི་མ་བཅོས་
པའི་གཤིས་ལ་མི་ཉེའོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི། ཅི་ལ་ཡང་མི་
གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་མཐའ་དག་ཟད་པའི་
རང་བབ་ཙམ་སྟེ། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ།
འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་མི་བྱས། ཞེས་ཆོས་ཉིད་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་མཐར་བུག་
པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ཡིན་གྱི། དབྱེད་ཅིང་སྒྲོ་དང་ལྟོས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་

བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲོས་གཏུགས་ཤིང་འཛོག་རྒྱུ་ཡོད་པས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ལྟར་ལམ་དུ་བྱ་སྟམ་ན། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་
 པའི་སྒྲུབ་སྟེང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ན། སྒྲུབ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་ལ་སང་ལུས་པས། འདེམ་ཡེ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་ཤིང་འོད་གསལ་བས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ལའང་མི་
 གནས་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པ་ལ་བཏགས་
 པ་ཙམ་སྟེ། བྱམས་པས། དེ་བྱིར་ཐར་པ་ནོར་ཙམ་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མཐའ་བཞི་པོ་གང་མ་ཆོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་བརྒྱུ་པར་མི་དག །མཐའ་
 བཞི་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་ཤར་ནི་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔལ་
 ལྷན་བྱི་མ་མེད་པའི་མོད་ལས། རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ། ཡོད་པར་
 མཁས་རྣམས་མི་འདོད་དེ། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། བྲལ་བའི་
 རྣམ་མཁའི་བརྒྱ་བཞིན། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། གཉིས་ཀའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །དེ་ཉིད་དབུ་
 མ་པ་ཡི་རིག །ཅེས་དང་། རྫོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་སྟེ་དག་ལས་ཀྱང་། མཐའ་
 བཞིའི་བྱི་མ་རང་སངས་ཉིད། ཅེས་དང་། བྱམས་པས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་
 དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །ཞེས་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་ལས་
 གཞན་དུ་ཡང་བཏགས་པར་མི་རུས། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན། དོན་གྱི་ཡེ་

ཤེས་དེ་ནི་གདམས་ངག་གི་བཙན་ཐབས་སུ་སེམས་ལ་ངོ་སྤྲད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་
 ཞལ་མཇལ་བ་ལག་པའི་ནང་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །
 འོན་ལྟ་བརྒྱུ་དག་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྟེ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 གོ་སྟམ་ན། མཐར་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་
 པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འོག་ཏུ་བོར་
 བསྟོར་ཚུལ་སོགས་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ལས་
 གྲོལ་བའི་ལྟ་བུ་འོ་སྤྲད་པ་ལ་གཞུང་མང་ཡང་། འདིར་ཨ་རྟོ་ཞེས་སྟར་ལྟར་རོ། །
 ཤེས་རབ་བྱི་མེད་གྱིས་དབུད་ན་སེམས་ནི་འདི་འདྲ་ཞེས་ངོ་བོ་དངོས་བཟུང་གི་
 ཆ་གང་ཡང་རྟུལ་ཙམ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་
 རས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས།
 སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བཞི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཆོག་བྱ་དགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་པ། རྣམ་
 མཁའ་རི་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བཏགས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའི་དཔེས། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ། སེམས་ཡོད་
 པ་ཞིག་ན་ཡོད་པ་དེའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་རིག་པ་ལས། སེམས་
 ཡོད་པའི་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞེས་རྟུལ་ཙམ་དམིགས་སུ་མེད་ན་ཡོད་པ་ཅི་ལྟར་བསྐྱེད་
 ཏེ་བསྐྱེད་མི་ཤེས་སོ། །ཡང་ན་སེམས་མེད་པ་ན་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ་ཞེས་མེད་པ་
 དེ་བསྐྱེད་མེད་གྱི། སེམས་མེད་དོ་ཞེས་མེད་པ་བྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཐག་མི་ཆོད་

པས་མེད་པར་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་ཏེ་བསྐྱོམ་མི་ཤེས་སོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་
 རྟོགས་རེ་བ་མིན་ཏེ། གང་དུ་འདྲ་ཕྱོགས་མི་ཆོད་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་བསྐྱོམ་
 མི་ཤེས་སོ། །ཤུ་རྩ་ཞེས་ངོ་མཚར། འོ་ན་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་
 སམ་སྟུམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
 ཆོས་སྤངས་ཏེ་མེད་པས་སོ། །གང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་ཡོད་
 འདི་ལྟར་མེད་ཅེས་མ་འདྲེས་སོ་སོར་དབྱེ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལ། དབྱེ་
 བ་ཡོད་ཕྱིན་གཉིས་ཆོས་ལས་མི་འདའ་བས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་
 དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པར་གཉིས་ཀར་བསྐྱོམ་མི་ཤེས་སོ། །འོ་ན་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་
 ཆོས་གཅིག་ཡིན་པས། དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཏེ་གཉིས་
 ལ་མ་ཉྟེས་པར་རང་ཚུགས་གྲུབ་པའི་ཐུང་སུམ་པ་ཞིག་གསུམ། ཡོད་མེད་གང་
 རུང་ཞིག་ལས་གཞི་གཅིག་དབྱེ་མི་ཤེས་པས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐག་གཅིག་ཏུ་
 མི་ཆོད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་ཕུ་དེ་ལས་གཉིས་ཀྱི་སྤང་
 དུ་མི་རུང་བས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟགས་ཆ་མི་དགོས་པར་ཤེས་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་ལ།
 བྱི་མ་ལྟར་ལ་གང་རུང་ལས་མི་སྤང་བར་དགོས་པ་ལ། འདིས་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་
 ཀར་སྤང་བའི་ཆ་འཛིན་པས་གཅིག་ཡིན་ཞེས་བློ་ཡིས་འཛིན་མི་ཤེས་ཏེ། གཅིག་
 ཡིན་ན་གདོད་ནས་དབྱེ་མི་རིགས་ལ། འདིར་ནི་ཡོད་མེད་ཅེས་ཆོས་ཐ་དད་པ་
 གཉིས་སུ་འཛིན་རིགས་པས་སོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཟེར་
 བ་སུ་ཡང་མི་སྤིང་དོ། །གཅིག་ཡིན་རྒྱུའི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཡོད་ན་དེ་

དག་ཏུ་གྲུབ་པས་སོ། །དེས་ན་དབྱེ་མེད་དང་གཅིག་མིན་པ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་མཉམ་
 པས་གང་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བའོ། །དེ་གཉིས་ཀའང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་པ་ཅི་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 རྟོགས་རེ་ནས་གཞལ་ན་གང་ཡང་མིན་པའི་དོན་ནས་ཕྱོགས་ལྟར་བྲལ་བའི་
 དོན་ཡིན་གྱི། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་མིན་པའི་གཞི་གྲུབ་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བའི་དོན་
 མིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་ཉིད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཡོད་ཅེས་
 བྱ་བར་མི་སྤྱབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེད་པའང་མི་སྤྱབ་བོ། །དེས་ན་རྫོགས་པ་
 ཆེན་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་སེམས་གནད་ཀྱི་མཆོན་དཔེ་དང་། སྤྱི་མའི་མན་
 ངག་ རིག་པ་དེ་མེད་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྐལ་བ་ཅན་རེ་ཟུང་གི་སྟོང་ཡུལ་ཁོ་ན་
 ལས། དེ་ནི་བརྗོད་མེད་ཡིན་པ་དོན་དུ་གནས་པའི་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་དགའོ། །
 དེས་ན་དེང་སང་གི་སྒྲིམ་པ་པལ་སེམས་ལ་དབྱུང་པས་བརྗོད་རྒྱུ་མ་རྟོག་པ་ཅུ་མ་
 ལ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་དེ་འདྲ་བའི་གཞི་ཞིག་གྲུབ་པར་དམིགས་པས་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ། རྟོགས་རེ་རེ་ནས་དབྱུང་པའི་རིག་བཟོ་གསལ་སྟོང་
 གི་ཚུ་ལུང་སྟེལ་ནས་ཟུང་འཇུག་ཞེན་སྤང་གི་དུག་སྤོང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ཡུན་རིང་དུ་འབད་པ་ནི་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གོལ་སའོ། །དེས་ནི་
 འདྲི་ཞེས་ཐ་སྟོང་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཞིག་ཏུ་འཛིན་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བློས་དམིགས་
 ཤིང་བརྟགས་སུ་མེད་པར་གསལ་བ་འདྲི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འཁོར་འདས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རང་གི་གཤིས་སམ་གནས་ལུགས་རང་བབ་མ་བཅོས་མ་འབྲུལ་

བའོ། །ཞེས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བའི་འཕྲང་བསལ་ནས། བརྗོད་མེད་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་མཛུབ་ཚུགས་སུ་ངོ་སྤྲོད་བ་ཡིན་ནོ། །ཨྱ་རྩྱུ། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་ལུང་གི་ཆ་
 གང་ཡང་བསམ་བརྗོད་མེད་པས་ན། ཅི་ཡང་བསྐྱེད་ཆུ་ཞིག་མ་ཆེད་དེ། འདི་
 བསྐྱེད་མས་ནས་འདུག་གོ་སྐྱེད་པ་སྐྱ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ཤེས་སོ། །འོ་ན་བསྐྱེད་
 དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་སྒྲོར་མི་འཆར་
 བ་ཞིག་ན་དེས་ཅི་ཕན་སྐྱེས་ན། དེ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། འདིར་རྩལ་བོར་བ་
 ཞིག་མི་ཆེད་པར་སྒྲོར་ན་ནི། རྩལ་དེ་མ་ཆེད་ཀྱི་བར་དུ་དོན་མི་གྲུབ་པ་ཞིག་
 ན་འང་། འདི་ནི་དེའི་ཚུལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། བཟུ་ཡང་ཆེད་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་
 ཅན་དུ་གྱུར་པར་མཐོང་བ་དེ་ཀ སེམས་རང་གི་གཤིས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་དྲང་བོར་
 མཐོང་བ་ཡིན་ན། མ་ཆེད་པ་ཅི་སྟེ། ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོས། སེམས་ཉིད་མ་ཆེད་
 བྱ་བ་ཅི་ལ་ཟེར། གསུངས་པ་ལྟ་བུ། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པས་
 ཐ་སྙད་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཆེད་པའི་དངོས་པོ་ཐ་སྙད་དུ་རུང་བ་རྩལ་ཅམ་ཆེད་པ་མེད་
 ཀྱང་། མ་ཆེད་པའི་ཤ་ཐང་ཆད་མི་དགོས་པར། མི་ཆེད་པའི་གཤིས་ཅན་གྱི་
 རང་ཚུལ་རི་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཆེད་པ་རང་གི་ལག་ཏུ་མཆིས་པ་མཛོན་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་པས། བརྗོད་མེད་ཆེད་ཆུ་མེད་པའི་གཤིས་ཅན་དེ་གཉི་རང་གི་རང་བབས་
 སུ་རང་བསྐྱུངས་ལཱ་ཞོག། ཅེས་པ་སྟེ། ཅི་ཡང་མི་ཆེད་པས་འཛོགས་མ་ཆེད་ནས་
 བཞག་མི་ཤེས་ཞེན། གཏང་སོ་ཞིག་ཆེད་དུ་སྐྱེས་མི་དགོས་ཏེ། གཏང་སོ་མེད་
 རུང་ཅི་གཞོད། འཛོགས་མཚམས་མ་ཤེས་ཀྱང་ཅི་གཞོད། ཁོ་རང་གི་ཡིན་ཚུལ་

གདོད་ནས་དེ་འདྲ་བ་མེད་པས། ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བ་ཅམ་ཁོ་ནར་སྒྱུངས་དགོས་
 མོ། །དེ་ནས་དེ་ཀའི་དང་དུ་བཞག་ན་སེམས་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་ཡེ་
 ཤེས་རང་ཞལ་མཛུབ་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཆ་རྩལ་སྤྲ་རབ་མེད་དེ།
 ཡོད་ན་ཡོད་ལུགས་འདི་འདྲ་ཞེས་དམིགས་དགོས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ཨོ་
 རྒྱུ་ཆེན་པོས་བལྟས་པས་མཐོང་ཆུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་འདྲ། འདྲའམ་མི་འདྲ་
 རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདྲ་འདྲ་ལཱ་ཤེས་ལས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་
 འདྲ་ཤེས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལ་སྟོང་སང་
 ཟང་ཐལ་ཀ་ནས་དག་པའི་གོ་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་མ་འབྱུངས་ཀྱི་བར་དུ། དངོས་
 སྐྱེ་བའམ། རབ་ན་འང་སེམས་ཅམ་རང་རིག་རང་གསལ་ཅམ་ལས་མ་འཕགས་
 པས། དམིགས་སུ་མེད་པར་དེས་ཤེས་འབྲང་བར་བྱའོ། །འོ་ན་མེད་པ་ཅམ་
 དུ་ཟད་དོ་སྐྱེས་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཏང་སོ་མེད་དེ་མེད་པར་ཡང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀུན་གསལ་ཞིང་ཤེས་ལུས་པའི་རྩལ་དྲང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟན་ན། གསལ་
 བ་ནི་སེམས་ལས་གཞན་ལོ་སྐྱེས་པ་དང་། མེད་པ་ལས་གསལ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་།
 ཤེས་ཤིང་གསལ་བཞིན་ན་འང་མི་སྟོང་པའི་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པས།
 སྟོང་པ་ཁོ་ནས་ཕྱོགས་སུ་མི་ཆོད་དེ། ཨོ་རྒྱུ་ཆེན་པོས། རང་གིས་རང་གསལ་
 ཉི་མའི་སྟོང་པོ་འདྲ། །འདྲའམ་མི་འདྲ་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པར་སྟོང་རྒྱང་ཅམ་དུ་བཟུང་ན། དབྱང་

སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཙམ་ལས་མི་འཕགས་པས་སྟགས་ཀྱི་ལྟ་བར་
 མི་འགྱུར་ལ། འདིར་ནི་སྒྲུང་ཆ་སྒྲུ་མའི་ངོས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་ལ་སྟོང་
 རྗེ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་མཁའ་ལྟར་རྟག་བྱུང་བའུགས་
 པས་སྒྲུ་རྒྱུ་འེ་ལ་འབྱུང་མེད་དུ་སྟོང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བྱ་ལྟ་བུ་གསུགས་རྗེ་
 མི་འགགས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཕྲུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་སྒྲུང་ཆ་
 ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་བ་ནི། འདྲའ་ཡེ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སུ་འདུས་པས་ན་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་ལམ་དུས་སུ་བསྐྱབ་པ་འབྲས་དུས་སུ་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་གཉིས་ལ་སྟོར། དེས་
 བློ་ཡོད་མེད་གང་གི་སྟོགས་སུ་མི་ཆོད་ཅིང་། ཡོད་མེད་ཤེས་མོས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་
 བློ་སོགས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཤེས་རབ་བརྗོད་དུ་མེད་
 པའི་དབྱིངས་དང་། སྒྲུང་བ་ཐབས་ཤིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གདོད་ནས་འདུ་
 བ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་རོག་ཅིག་པའོ། དེའི་སྟོང་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
 ཤིག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བར་རང་གི་རང་གིས་བྱུང་
 དུ་འཇུག་པ་སྟེ། འདྲའ་དགའ་ཡེ་ཤེས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
 མི་དམིགས་ཤིང་འོད་གསལ་པས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པའི་འདུ་
 ཤེས་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་
 དབྱིངས་ཤིག་གཅིག་པའི་གཞི་མཐུན་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲུ་མ་ན། དེ་
 ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཅིག་པུ་ཞིག་དོ་བོས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་

པས་གཅིག་པ་དང་གྱི་སྟོང་འདོགས་མ་ཆོད་ན་རྗེ་གསུམ་ཆེན་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ།
 རོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལྟ་བ་ལས་མ་འཕགས་སོ། དེས་ན་ཐབས་ཤེས་
 རོ་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཡོད་མེད་སྟོགས་ཤིང་བ་དང་གཅིག་པ་དང་གྱི་མཐའ་
 གཞི་ཆོད་པས་ན་ཡེ་ཤེས་རྗེ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤིག་པ་དེ་ནི་
 བརྗོད་མི་ཤེས་པ་ཤི་བོང་གི་རྩ་ལྟ་བུ་མིན་པར་མཛོན་སུམ་རང་གི་ཉམས་སུ་སྟོང་
 ཆུལ། བརྟགས་ན་ནི་འདི་ཞེས་དམིགས་པ་མེད་ལ། རང་བབས་སུ་བཞག་
 ན་རང་གི་གདངས་དེ་བཞིན་དུ་འགག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསལ་བ་སྟེ། སྟོས་
 བརྟགས་ཤིང་བྱུང་དུ་མེད་ལ། གྲུབ་དོན་ལ་དམིགས་པས་ཅི་ཙམ་བརྟགས་
 དབྱུང་གིས་འཆོལ་བ་པལ་བའི་རྒྱ་སྟེ། ལྷ་ནང་གི་རྒྱ་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་
 ཤིག་པར་འདོད་ནས་ཅི་ལྟར་བཅའ་ཀྱང་མི་འཕྲད་པ་ལྟ་བུའོ། དེས་ན་རང་
 བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་བབ་གཏད་མེད་དུ་ཤར་བ་ཙམ་ལས། འདི་བསྐྱེད་ཞེས་
 པའི་བསལ་བཞག་གཏད་སོ་རྒྱལ་ཙམ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མིན་ཏེ། རྟོགས་
 པའི་དོ་བོ་ཞེས་སོགས་འདོགས་པ་ནི་སྒྲུང་བཤད་པ་ལྟར་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་
 པའི་དོན་ཙམ་ལ་བརྟགས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་པའི་དོ་བོ་ཞེས་ལོགས་
 སུ་ཡོད་པ་མིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དབྱིངས་
 ཤིག་ཡུལ་མེད་རང་གསལ་རྗེན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་དོན་
 རང་གི་དོ་བོ་ཁས་ལེན་ལས་འདས་ཆུལ་ནི། འདི་ལྟར་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་
 ཡིས་སྟོང་སྟེ། སྒྲུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཡང་རུང་བ་ལས་སྟེ་ཞིང་འབྱུང་

དོན་ཅི་དམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ན། ཆོས་གང་དང་ཡང་
མ་འབྲེལ་བའི་རང་གི་དོ་བོ་དེ་ལ་ཤེས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་དམིགས་སུ་མེད་
དོ། །དེ་ནི་གསལ་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་སྒྲིམ་གྱི་ཤེས་ཏེ། གསལ་ཞེས་པ་མར་མེ་ལྟ་
བུའི་འོད་གསལ་བ་དང་། ཆོས་སུ་ཤེས་པའི་གསལ་བ་གཉིས་ལས། སྒྲིམ་
ལྟར་ན་གཟུགས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཆོས་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལས་རང་གི་
དོ་བོ་མེད་པོ། །དེས་ནི་ཐབས་སྒྲིམ་ཆོག་པའི་ཚུལ་དུ་དབྱེད་པས་ཡོད་པའི་རྒྱ་
ཁུངས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་འདྲ་ལྟར་མེད་པས་ལས། ཤེས་པ་ཙམ་དུ་འདུག་
གསལ། གསལ་བ་དང་ཡུལ་འདི་ན་གནས་སོགས་དེས་ཆུ་བྱང་ཡང་། དམིགས་
སྒྲིམ་ཀྱི་ཀྱི་ལྟར་དུ་ཅེར་གྱིས་བལྟ་བུ་ལོ་ནས་ཤིག་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཞིག་མི་ཤིགས་
པར་སྒྲིམ་ཡང་། ལྟ་མ་ཤེས་པའམ། ཡུན་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། གནད་དང་ལྟན་ན་
རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་མི་འགྲོ་མི་སྟེད་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡི་མན་
རག་ལ་གོམས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཡོས་ནས་ལོགས་སུ་སྒྲིམ་
བར་གྱུར་པ་མིན་པར་རང་གི་རང་གིས་འོད་གསལ་བའོ། །གསལ་དུས་ཀྱང་
སྟོང་། སྟོང་བཞིན་དུ་གསལ། གསལ་མི་གསལ་ལྟམ་རྟོག་ཤར་མ་ཤར་སོགས་
གྱི་གནས་སྒྲིམ་པས་ན་ཡང་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ། གསལ་ཞིང་
ཟངས་ལ་གྱི་ཕྱལ་དང་ཐུགས་རྟེན་འགག་པ་མེད་པར་འཁོར་འདས་ཀྱན་ལ་བྱུང་
པའི་ཆོས་སུ་སྒྲིམ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་བསམས་ན། བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་ལས་

དོན་དམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ན། ཆོས་གང་དང་ཡང་
མ་འབྲེལ་བའི་རང་གི་དོ་བོ་དེ་ལ་ཤེས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདུག་དམིགས་སུ་མེད་
དོ། །དེ་ནི་གསལ་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་སྒྲིམ་གྱི་ཤེས་ཏེ། གསལ་ཞེས་པ་མར་མེ་ལྟ་
བུའི་འོད་གསལ་བ་དང་། ཆོས་སུ་ཤེས་པའི་གསལ་བ་གཉིས་ལས། སྒྲིམ་
ལྟར་ན་གཟུགས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཆོས་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལས་རང་གི་
དོ་བོ་མེད་པོ། །དེས་ནི་ཐབས་སྒྲིམ་ཆོག་པའི་ཚུལ་དུ་དབྱེད་པས་ཡོད་པའི་རྒྱ་
ཁུངས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་འདྲ་ལྟར་མེད་པས་ལས། ཤེས་པ་ཙམ་དུ་འདུག་
གསལ། གསལ་བ་དང་ཡུལ་འདི་ན་གནས་སོགས་དེས་ཆུ་བྱང་ཡང་། དམིགས་
སྒྲིམ་ཀྱི་ཀྱི་ལྟར་དུ་ཅེར་གྱིས་བལྟ་བུ་ལོ་ནས་ཤིག་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཞིག་མི་ཤིགས་
པར་སྒྲིམ་ཡང་། ལྟ་མ་ཤེས་པའམ། ཡུན་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། གནད་དང་ལྟན་ན་
རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་མི་འགྲོ་མི་སྟེད་པ་རང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡི་མན་
རག་ལ་གོམས་པ་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་ཐམས་
ཅད་གྱིས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཡོས་ནས་ལོགས་སུ་སྒྲིམ་
བར་གྱུར་པ་མིན་པར་རང་གི་རང་གིས་འོད་གསལ་བའོ། །གསལ་དུས་ཀྱང་
སྟོང་། སྟོང་བཞིན་དུ་གསལ། གསལ་མི་གསལ་ལྟམ་རྟོག་ཤར་མ་ཤར་སོགས་
གྱི་གནས་སྒྲིམ་པས་ན་ཡང་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ། གསལ་ཞིང་
ཟངས་ལ་གྱི་ཕྱལ་དང་ཐུགས་རྟེན་འགག་པ་མེད་པར་འཁོར་འདས་ཀྱན་ལ་བྱུང་
པའི་ཆོས་སུ་སྒྲིམ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་བསམས་ན། བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་ལས་

འདས་པའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཐ་སྟོན་སྒྲོ་ཡིས་གཞུགས་པས་མེད་དོ་ཞེས་མ།
 ཡོད་དོ་ཞེས་མ། སྒྲོ་སྒྲོ་འགའ་འདྲུག་ཞེས་མ། རྒྱུགས་གཉིས་ཆ་འདྲའོ་ཞེས་
 པའི་སྒྲོ་གྱིས་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་མི་གོས་པ་དོ་མཚར་རོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་དོན་ལ་བཞག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བརྟགས་ན་ཡོད་མེད་རྒྱུགས་སུ་མི་
 ཆོད་པའི་དྲུས་ཅམ་ནའང་། ཡེ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་པ་མི་སྲིད་སྟུམ་
 པ་སེལ་བས་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབྱེ་ར་མཚོན་པ་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན། དེ་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་བཞག་པའི་རྒྱུ་ལས་ནམ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་རྟོགས་
 བ་དེ་ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རང་ཤར་པའི་རིག་པ་འདི་ལྟ་མཐུན་རང་ལ་རང་ཆས་
 སུ་བཞུགས་པ་ལ། །རྟོ་མཚར་ཆེའོ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གདངས་ཞེས་བསྟགས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལམ་གཞན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་མི་རྒྱས་པའི་ཚུལ། ཁ་ཅིག་
 སྒྲོང་པ་ཉིད་བཟང་བར་བཟུང་། ཡོད་པ་རན་པར་བཟུང་ནས་མེད་དགག་ལ་
 ཕྱིས་ཆར་བྱེད་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་རི་ཅམ་
 ལ་གནས་པར་སྒྲུབ། མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཁ་
 ཅིག་སྒྲོན་ནས་རྟག་ཞེན་ལ་འདྲིས་པས། ཆོས་ཡོད་པ་རྟག་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིས་སུ་
 བྱེད་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཆོས་མཚོག་ཕྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལས་
 ལྟག་པའི་ཆོས་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ཡང་སྒྲུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་བར་དོན་གྱིས་བཀའ་
 སྒྲུལ་པས། སྒྲོས་བྱས་ཀྱིས་སྒྲོང་པས་ཅི་ཕན་སྒྲོང་བས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ།
 དེ་ནམས་སྒྲོས་བྱས་སོ། །སྒྲོང་སྒྲོང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། སྒྲོང་སྒྲོང་

གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་བའི་བདག་ཉིད་གཅིག་པུ་དེ་སྒྲུ་ཡིན། དེས་ན་བསྒྲོམ་
 རྒྱུ་ལ་གཞི་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྟེ། རྒྱུ་བཟུང་སེམས་ཁོ་རང་གི་ཡིན་ཚུལ་སྒྲོངས་ཞེས་
 སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོངས་སུ་སྒྲོང་བ་རྒྱུགས་རེ་བར་གྱུར་ན་འབྲུལ་
 བ་ལས། སྒྲིབ་བཏང་དངོས་ཞེན་གཞིག་པའི་སྒྲོང་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་
 སྒྲོ་གཅིག་པུ་ཡིན་ན། དེ་སྒྲོང་བྱ་ཞིག་ཏུ་སེམས་པ་ནི་བདུན་གྱིས་བསྒྲུས་པའོ། །
 དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོ་སྒྲོད་པའི་དྲུས་སུ་གདམས་པའི་སྒྲོད་དུ་
 གྱུར་པའི་གྲང་ཟག་དེ། རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་སམ་འབྱིང་
 ཐའི་རིམ་གྱིས་སམ། ཡང་ན་དབང་ཆོན་ཅིག་ཆར་ཞེས་དོ་སྒྲོད་པ་ཅམ་གྱིས།
 བསྒྲོམས་ཤིང་བཟོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་གོ་རྟོགས་ཅིག་ཆར་དུ། སེམས་ལས་
 འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་གི་སེམས་ལས་གཞན་དུ་འཛོལ་མི་དགོས་པར་
 རང་གནས་རང་སོར་མཐོང་ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཐོག་མར་ཡུལ་སྒྲོང་བདེན་གྱུ་བ་
 འགོགས་ཟེན་ནས་སེམས་ལ་ཞུགས་ནའང་སྒྲོབས་ཆེའོ། །གཞན་ཅི་ཡང་མི་
 ཤེས་ཀྱང་སེམས་སྒྲོང་ཚུལ་མ་ཞོར་བ་སྒྲོ་མའི་མན་ངག་གིས་ཟེན་ན་ལས་འཕྲོ་
 དང་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་སྒྲུབྱེ་ཡོད་ནའང་། ཐམས་ཅད་དུ་
 ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྱུར་བར་བྱུང་མེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ལམ་
 ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་མཐོང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྩ་ལས་སྒྲིབ་ན་གི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་བས་ཏུ་ཅང་ཐོས་མང་མིན་ཀྱང་
 འདུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་མིན་ལོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲོ་

སྒྲོ་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གཞུང་
དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ནའང་། སོ་སྒྲུ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་ག་
ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པར་བཤད་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན། དེས་མ་བྱུང་པའི་
ཆོས་མེད་པས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ལྷ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། ལྷ་དེ་སྒྲོས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་
ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲོ་དུ་གནས་མོད། དབྱིངས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་
ནམ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་སྒྲགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ཆེར་འཕགས་
ཏེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལྷགས་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་གནས་
ལྷགས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ལྷ་བ་ཡིན་ན་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གནས་
ལྷགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་པར་སྒྲུལ་ཁས་ལེན། དེས་
ན་རང་གཞན་གྱི་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་ངོ་མཚར་གྱི་ཀྲུ་སྒྲིང་ད་ལྟས་
ནས་འཇུག་པའི་ངེས་ཤེས་སུ་ལ་སྒྲུབ་པ་དེ་སྒྲོ་གྲོས་མིག་བཟང་བྱེད་པའི་རྟོགས་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་ལྷགས་སྒྲིང་སྒྲོང་འདྲུ་འབྲལ་མེད་པའི་གནད་ལ་རེག་
པ་ནི་དོ་རྩེ་ལྷ་ལུང་གྲུབ་མཐའ་ལོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་ལག་བཅངས་དུ་བྱེད་པའི་
ཚུལ་གྱི་ལམ་བཟེན་ན། ཆེ་གཅིག་ལ་ཡེ་སངས་རྒྱུ་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའོ། །སྒྲུས་པ། ཟབ། འདིའི་མཛད་བྱང་དངོས་མ་རྟེན་
ཀྱང་འཇམ་མགོན་མི་པམ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲུལ་མེད་ལགས། །ཟབ་གནད་

མཚར་སྒྲུག་རྩོགས་པའི་སྒྲིན་ལེགས་འདི། །ཉམས་ལེན་ལང་ཆོད་ར་བའི་གཉེན་
ཡིན་ཀྱང་། །གྲགས་ཆེན་ཚུལ་པོའི་མྱོས་རྒྱས་མ་ཟེན་ཞེས། །སྒྲོ་གྲོས་ན་ཆོད་
རྒྱུད་རྣམས་རེ་ཐག་ཆད། །འོན་ཀྱང་དབང་རྣམ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །སྒྲོ་
མཚན་མེ་ཏྲག་ཟས་ཅན་འགའ་ཡོད་ན། །ལེགས་བཤད་སྒྲུང་རྩེའི་རོ་འདི་མྱོང་
མ་ཐག །སྒྲིང་ལ་ཀུན་པན་བདུད་རྩིར་འགྱུར་བ་ཡིན། །སྒྲོན་ཆད་ཐོས་མང་
སྒྱི་རྒྱུ་མ་ཆོད་པར་། །སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་བལྟ་བས་ཅི་བྱ་ཞེས། ཆོས་མང་བཅའ་
ནས་སྒྲིང་པོའི་ཆོས་གཅིག་བཞག །དེར་དུས་ཅུང་ཟད་དད་འདི་རྒྱལ་བའི་མཐུ། །
ཐུགས་རྗེས་མཁའ་དབྱིངས་རྟག་བྱུང་བཟུལ་བའི་གྲོང་། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་རྒྱས་
འཕེལ་འབྱི་མེད་པའི་གཟུགས། །འཛིན་པའི་སྒྲོ་མཚོ་མཛོད་སུམ་མ་ཡིན་ན། །
ལྷ་ར་སྒྲིང་རྗེས་འབྲང་གང་ཟག་སུ་ལ་སྒྲུད། །དེ་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
དགེ་བ་ཡིས། །ཐེག་གཞན་མ་འདྲེས་བཀྲམ་ལེགས་གོས་བཟང་རྩེར། །ཐེག་
མཚན་ཁོར་ལུང་ཏྲག་གིས་མཛེས་བྱས་པའི། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་
བཅུར་རྒྱུག་པར་ཤོག །ལྷ་མཚན་རྒྱལ་པོ་འདི་རྟོགས་སང་གོ་ཡིས། །འཛིགས་
མེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་དབྲངས་བསྒྲགས་པ་ན། །ལྷ་དམན་རི་དྲགས་བྱེད་པའི་སྒྲོ་བས་
འཕྲོག་པས། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཀུན་ནས་འགོང་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སེམས་
དོན་གྱི་འགྲུལ་པ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་བསྟན་པ་ཡོངས་ལ་
ངེས་སུ་མ་ཆད་པའི་དག་པའི་སྒྲིང་བ་རབ་ཏུ་དཀར་ཁོང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་བའི་
བཅུད་ལེན་སྒྲིང་ལ་འབྲང་བའི་ལྷ་རིག་སྒྲིང་བ་སྒྲོ་གྲོས་བྱེད་ཞེས་པས་ཤར་མར་

སྒྲིམ་པ་དག་བར་གྱུར་ཅིག །མཛུ་ལམ།། །།

༥ གནས་ལུགས་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་གྲོང་ལས་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔལ་འཛོམས་སྒྲུ་ལས་བཞེད་སྟེ་གཞོན་ནུའི་གཟུགས་ཀྱི་རང་རྩ་ལ། རྩོགས་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་བོས་ཏེ། འདི་སྒྲིབ་ཅེས་གསུངས་སོ། ། གྱུ་རུ་
སྒྲིབ་རིག་པའི་དོ་རྩེ། འདི་ལྟར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་སོ་ཅོག་མ་
ལུས་པ། གང་གི་གྲོང་དུ་འདུས་ཤིང་དབྱེར་མེད་པའི་གཏུག་མ་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་ནི། མ་སྒྲིམ་པ། མ་འགག་པ། བྱར་མེད་པ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འདས་པ། དུས་
གསུམ་མི་འགྱུར་བས་མ་བསྐྱད་པ། འཁོར་འདས་ཀྱིས་མ་བཅོས་པ། གང་
ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་མ་མཆིས་པ། གང་གི་རང་བཞིན་མཉམ་
པ་ཉིད། རྒྱ་འབྱུལ་དུ་བའི་རོལ་པ་ཆད་མེད་པར་སྒྲིབ་ཡང་རིས་སྒྲིབ་མ་ཆད་པ།
དུས་གསུམ་རྒྱུ་ཆད་མེད་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བས་གོས་པ་མེད་པ། དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་གྱུང་དངོས་པོའི་ཆོས་མི་གནས་པ། ང་བདག་མེད་པར་
མཉམ་པ། སྤུལ་པ། ཡངས་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་
བཞིན་མ་དག་པའི་ཟུག་རྒྱལ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གཞར་ཡང་མི་རྟོག་པས་
ཀུན་བཟང་བདེ་བ་ཆེན་པོ། །མཁའ་ལྟར་བྱུང་ཅིང་ལྟོན་གྱིས་གནས་པ་འདི་
ནི། གཏུག་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་ཏེ་འཁོར་འདས་སོགས་སྒྲིབ་ཆོག་གསུ་
སྟེ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་འདི་ཡི་རྩ་ལ་ལས་ཤར་ལ། སྒྲོ་བྱར་བས་ཀུན་དུ་བཏགས་

པའོ། །འདི་ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། རང་
གི་རང་བཞིན་རང་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་
བཞི། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད། གདོད་ནས་གཞི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར། སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཅིག་པུ། རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་
བྱུང་བདག་ངེས་པ་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་
ལ་གཏུག་མ་སེམས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མ་
བཅོས་པའི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཀ་དག་ལྟན་གྱུར་ཀུན་དུ་བཟང་
པོའི་གྲོང་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་ཀྱང་བྱ།
བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་
ཀྱང་བྱ། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་འདི་
སེམས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་གསང་སྤགས་ཀྱི་
དེ་ཁོན་ཉིད་ཡིན་པས། འདིའི་གནད་ལ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པར་བྱས་ན། འཇམ་
དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དང་གཉིས་སྒྲིབ་མེད་པར་གདོད་མའི་དབྱིངས་སྒྲིབ་
འབྲས་བྱས་གཏན་སྟོན་ཟེན་པར་འགྱུར་བས་ན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་
གང་ནས་བརྟེན་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་བརྟེན་དུ་མེད་པར་ལ་བསྐྱེད་པ། ཐིག་པ་
དང་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་ལྟ་བུར་ཞུགས་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་སྤངས་སྤང་མེད་པར་
ཟད་པས། དངོས་གྲུབ་དང་འཕྲིན་ལས་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཆོར་བསྐྱེད་ཀྱང་།
མཐར་ཐུག་གྲུབ་པས་ལ་མེད་པའི་ལྟ་བུར་སྒྲིབ་ཆོས་སྒྲིབ་། ཐམས་ཅད་དེའི་རང་

བཞིན་ཡེ་ནས་བབ་གྱིས་གནས་པ། ཤེས་པས་ཚོག་པ། ཤེས་ནས་སྤྲར་མི་
 ལྷོག་པ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་གིས་ཐོབ་པ། ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་
 རྫོགས་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། རྒྱུད་དང་ལུང་དང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་དུས་
 གཅིག་ཏུ་རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་གིས་ཐོབ་པ་ཨེ་མ་རྟོ། །གང་གིས་ཚོག་འདི་
 ཐོས་པའང་རྩོམ་བཞུགས་པའི་ས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་བྱི་གང་བྲལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བཞུགས་སོ། །
 ཞེས་རང་སྤྲང་རྩལ་གྱི་སེམས་དཔས་རྩོམ་བཞུགས་སུ་བཞུང་སྟེ་ཡི་གེར་སྟེལ་
 བའོ། །རབ་ཆེས་ས་སྤང་ལྷ་པོ་ཆེས་ལེ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའི་ཡིད་མཚོ་ལས་སྤྲུམ་ལྷ་རྩལ་དུ་
 གར་བ་རེདོགས་མེད་པར་བྱིས་པ་མཛྲ་ལོ། །

༥ ། འཇམ་དཔལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དབྱེར་མེད་
 པའི་དོན་ལ་སྦྱོན་པ་རིག་སྟོང་དོ་རྩེའི་རང་གདངས་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཕྱོགས་བཅུ་དུས་བཞི་བདེ་གཤེགས་སྤྲས་བཅས་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་སྤྲར་གྱུར་གཉིས་
 མེད་ཚུལ་འཆང་བ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་། བྱར་
 མེད་དོན་ལ་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་གྱུར་ཅིག གདོད་མའི་མགོན་པོ་དཔལ་ལྷན་སྤྲ་
 མ་ལ། མཉམ་ཉིད་ཆོས་སྤྲར་ལྷ་བའི་མོས་གྲས་ཀྱིས། དོན་རྒྱུད་དགོངས་
 པའི་བྱིན་རྒྱལས་སྟོང་ལ་འཕོས། རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་ཆེན་ཐོབ་པར་ཤོག །
 ཡེ་ནས་གནས་མྱིར་རྩལ་བས་སྦྱབ་པ་དང་། དབང་པོའི་བྱད་པར་སོགས་ལ་
 མི་ལྟོས་ཀྱང་། སྤྲ་བས་ཡིད་མ་ཆེས་པ་སེམས་ཀྱི་གསང་། སྤྲ་མའི་མན་ངག་
 སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་གྱུར་ཅིག སྤྲོས་ཤིང་དབྱེད་པ་ཀུན་རྟོག་བསྟོན་མ་རྟེ། །
 བཅུ་ལ་ཞིང་སྦྱབ་པ་རང་ཉིད་ངལ་བའི་རྒྱ། དམིགས་ཤིང་སྟོམ་པ་མྱིར་ཞིང་
 འཆིང་བའི་གཟེབ། རྒྱལ་རྩེའི་སྤྲོས་པ་ནང་ནས་ཆོད་པར་ཤོག བསམ་བཞེད་
 བྲལ་ལ་མཐོང་བ་གང་མེད་ཀྱང་། མ་མཐོང་ལྷག་མར་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད། །
 རང་སེམས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་ཟབ་མའི་དོན། མཚོན་པར་དགའ་བའི་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པར་ཤོག སྤྲོས་ཀུན་ཀ་ནས་དག་མྱིར་ཡོད་མཐའ་སྤངས། རིག་

གདངས་ལྟོག་གིས་གྲུབ་པས་མེད་མཐའ་བྲལ། །གཉིས་སུ་བརྩོད་ཀྱང་རྟོག་
 པས་འཇུག་ཚུལ་ཅི། །དབྱེར་མེད་བརྩོད་བྲལ་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ཤོག །
 འདི་ན་འཇུག་མོས་སྒྲོ་བ་ཇི་བཞིན་དུ། །དང་པོར་ཡིད་དཔྱད་ཆོག་གིས་མཚོན་
 བྱས་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་རང་བབ་ཡིད་དཔྱད་ཡུལ་ལས་འདས། །རང་གིས་རང་
 ལ་སྒྲན་ཏེ་མཐོང་བར་ཤོག །འདི་ལ་བསལ་བར་བྱ་བ་མ་མཐོང་ཞིང་། །བཞག་
 རྟེན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མ་དམིགས་པས། །དགག་སྐྱབ་ཚུལ་བསམ་མ་བསྐྱད་ཆོས་
 ཉིད་རང་། །ལྟོག་གིས་སྐྱབ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་ཤོག །ཤེས་བྱའི་གཞི་དང་
 བཤོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ། །ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཡང་། །
 རང་བཞིན་གཤིས་ལ་ནམ་མཁའི་གོ་རིམ་འདྲ། །བྱར་མེད་དོན་ལ་ལྟོག་གིས་
 གནས་པར་ཤོག །འབྲུལ་པས་སྒྲོ་བཏགས་མ་དག་འཁོར་བའི་ཆོས། །དེ་
 ལས་ལོག་པ་དག་པའི་སྤང་བ་ཡང་། །སྟོན་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་པར་སྒྲོས་
 པའི་ཆོས། །སྒྲོས་མེད་གཤིས་ལ་མི་གནས་མཐོང་གྱུར་ཅིག །སྒྲོ་བྲལ་ཆོས་
 ཉིད་གཤིས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ལ། །ལྟ་དང་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱད་ཀྱིན་རྟོག་པས་
 བསྐྱབས། །ཐ་མལ་གཤིས་སུ་སོན་ལ་ལྟ་སྒྲོམ་བྲལ། །རྣལ་མའི་དོན་ལ་བབ་
 གྱིས་གནས་གྱུར་ཅིག །གང་ལ་དམིགས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་དུག །གང་ཞིག་
 ཚུལ་བས་ཟེན་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན། །གང་ལ་སྤང་དོར་བྱ་བ་སྒྲོད་པའི་འབྲང་། །
 ཟུག་རྩ་ཀྱན་བྲལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་ཤོག །སྒྲོས་པའི་གཟེབ་རྩ་མ་ཚུད་རིག་
 པའི་གདངས། །སྒྲོ་བྲལ་མཛོན་སུམ་མཐོང་ལ་ཡིད་དཔྱད་ཀྱི། །ཞགས་པས་

མཁའ་ལ་མདུད་པ་མི་འདོར་བར། །རང་བཞག་རྣལ་མའི་དོན་ལ་མཁས་གྱུར་
 ཅིག །དེ་ཆོ་རང་རིག་གཞོན་ལྟ་བུམ་པ་སྒྱུའི། །མཁྱེན་ཆ་རང་འོད་གསལ་བ་
 འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མའི་སྤང་བ་ཡིས། །སྐྱིབ་པའི་
 ལྷན་པ་འཐིབ་པོ་འཛོམས་གྱུར་ཅིག །མ་བཅོས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་
 ལ་། །བཅོས་མའི་ལམ་གྱིས་གསར་དུ་སྐྱབ་མེད་པས། །རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་མཐར་
 ཐུག་འབྲས་བུའི་དོན། །རང་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པ་མཐོང་བར་ཤོག །ཡིད་
 དཔྱད་ཆོག་གི་སྒྲན་པ་འབྲུལ་པའི་ལམ། །རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྟོག་པའི་བྲ་བ་སྟེ། །
 ལུང་ལས་མ་བྱུང་རང་གིས་རིག་བྱ་བའི། །མན་ངག་ཟབ་མོ་སྟོང་ལ་བསྒྲོམ་
 པར་ཤོག །གཟུང་འཛིན་སེམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲུལ། །གང་ལྟར་དམིགས་
 པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མིན། །སེམས་ལས་མ་བྱུང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྒྱ། །དེས་པ་
 དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །རིག་སྒྲོང་རིག་པའི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད། །མཉམ་པ་ཉིད་གྱུར་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ། །འཁོར་འདས་རེ་
 དོགས་ཞིག་པའི་རང་ཚུལ་དུ། །མི་གནས་ཆོས་སྒྱའི་གཏན་མིན་ཟེན་པར་ཤོག །
 འདི་ལྟར་ལུས་དང་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ཡང་། །རབ་རིབ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་དབང་
 གིས་སྤང་། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་གདངས་གྱིས། །ཆོས་ཟད་གདོད་
 མའི་དབྱིངས་སུ་སྐྱབས་གྱུར་ཅིག །དེ་ཆོ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱ། །
 རྟོགས་དུས་སུ་མཐའ་མིན་དུ་འགོ་ཀྱན་གྱི། །ཕན་བདེའི་དོན་ཀྱན་འཛོལ་བའི་
 ཡིད་བཞིན་ནོར། །སྐྱིབ་བྲལ་འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པར་ཤོག ། ཅེས་པ་

འདིན་རྩྭ་ན་རྒྱ་གི་ཁྱ་ར་ཉིའི་རྩམ་པར་འབྲུལ་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྗེ་བཙུན་པདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་དབང་
མོས་རབ་ཆོས་མེའི་བླ་ཆོས་ཀྱི་དུས་དགེ་བར་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རེག་དང་། ཤེལ་དཀར་ཐོང་བ་རིན་པོ་ཆའི་
རྒྱན་ལྷན་བཅས་བཀའ་འཁོར་བསྐྱེལ་བའི་རྒྱུན་བྱས་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་མི་པམ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའམ་
འོད་གསལ་དངོས་ཤིང་ཞེས་བྱ་བའི་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་སྟེ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའི་རང་སྐྱད་བྱུང་མིན་རང་
རྒྱ་རྩྭ་གསལ་པར་གང་གར་སྒྲུས་པའི་དགོ་བས་འགོ་རྒྱན་གདོད་མའི་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུང་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག།

བ་ཡི། །སྤྱལ་པའི་རྣམ་འོས་གངས་མེད་འབྱེད་པར་ཤོག །མ་ལུས་འགོ་ཀྱར་
 གདོད་མའི་གོང་ཁྱེར་དུ། །ཕྱམས་གཅིག་ཀྱར་རྒྱ་བཟང་པོའི་གོ་འཕང་ལ། །
 འཕོད་པའི་སྐབས་ཆེན་སློན་ལམ་མཐུ་གྲུབ་པ། །རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབ་རྒྱ་གསོལ། ། ཞེས་པའང་རང་གྲུ་འོད་གསལ་གྱི་མེ་འདོད་བཞིན་འཇམ་དཔལ་དགུས་པས་
 བྱིས་པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག མཆོ་ཡོ། ། །

༥ ཨེམ་ཏི། ཐེག་མཆོག་འདྲ་གསལ་དོན་རྟོག་པོ་ཡི། །བརྒྱད་གསུམ་
བྲམ་མའི་ཚོགས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཐུགས་བརྒྱད་དགོངས་པའི་བྱིན་རླབས་
རྟོག་ཞུགས་ནས། །ཆོ་འདྲིར་དོན་རྟོག་པོ་མཐའ་བསྟེགས་པར་ཤོག །མཐོང་
བའི་ཆོས་ལ་དགོངས་པའི་རྩལ་རྫོགས་ཏེ། །འཇའ་ལུས་འཕོ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་
བརྟེས་ནས། །ནམ་མཁའ་རི་རྒྱུད་དོན་རྟོག་པོའི་ལམ། །འགོ་ལ་སྟོན་ཅིང་ཐམས་
ཅད་སྟོན་གྱི་ཅིག །བདག་ལ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་འབྲེལ་ཐོབ་རྣམས། །ཐེག་
མཆོག་རྫོགས་པ་ཆེ་ལ་དད་གྱུར་ནས། །ལམ་དེས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
ཡི། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱ་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤོག །བདག་གིས་འགོ་ཁམས་
རྒྱ་མཚོ་གནས་ཀྱི་བར། །རྒྱལ་བ་རིན་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །
འདྲ་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་མཆོག །མཁའ་བྲུང་ཞིང་དུ་འཛིན་
སྟོང་སྟེལ་གྱི་ཅིག །གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་མཐུན་བར་ཆད་བཤ། །མཐུན་པའི་
སྟོན་ཆོང་བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་ལ་མཐུད་དང་ལྷན་

༣༡། ཆོ་སྒྲུབ་གསང་འདུས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་
ཁྱེན་རྒྱབས་མུར་འཇུག་བཞུགས་སོ། །

ཞེ་མ་རོ། ཀུན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མངའ་ཆོད་པ་མེད། འཇིག་རྟེན་ལྷན་ཆོད་
བདག་རིགས་མཆོག་ལ། རང་བྱུང་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེན་རས་གཟིགས། །
གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། །འཆི་མེད་དོ་རྗེའི་སྐྱེ་བཞུགས་
པ་དྲུང་འབྱུང་། ཐུགས་སྐྱེས་ཐུབ་པའི་འབངས་གྲོགས་ལྷ་དང་། སྦྱོན་ལམ་མཐུ་
ལྷན་ལང་གོ་ལོ་ཙུ་བར། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཆོའི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། །ཟབ་
གཏེར་སྒོ་འབྱེད་རིག་འཛིན་རཏུ་གྲིང་། ཐུགས་ཀྱི་སྐྱེས་མཆོག་ཆོད་བར་
གྲགས་པ་སོགས། །འདིར་སོ་སོའི་བརྒྱུད་རིམ་འཇུག། རྒྱུད་ལྷན་རིག་འཛིན་
སྤྱི་མཐུན་ཆོག་སྐྱེས་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། །
སྤྱི་གཙུག་ཉི་ཟླ་པ་དྲུང་གཤམ་སྟེང་ན། རང་འབྱུངས་སྐྱེས་བཅས་རྒྱལ་བའི་
དོ་བོ་ཉིད། བཀའ་ཁྱེན་མཉམ་མེད་ཅུ་བའི་སྤྱི་མཐུན་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་
སོ་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། །དབང་གིས་རྒྱུད་སྦྱོན་དམ་ཆོག་རྣམ་པར་དག།
བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐའ་རུ་སྦྱིན། ཞེ་མི་ཟུང་འཇུག་གཏུག་
མ་དོ་རྗེའི་སྟོན། ཆོ་ཡི་རིག་འཛིན་འགྲུབ་པར་ཁྱེན་གྱིས་སྟོབས། ། ཞེས་པ་འདི་
འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེས་སོ། །

༣༢། ལྷ་ཀྱེ་བཀྱ་ཤིས་བསོད་ནམས་བཀྱ་ཤིས་ལ། གསོལ་བ་མཐུ་དབང་
ཐུག་བཀྱ་ཤིས་དབང་ཐུག་དང་། ལྷ་དབང་གྲགས་ཀླུ་ཆགས་མེད་ཞབས། །
ལྷ་ཀུན་དགའ་ཐོན་ལས་དབང་ཐུག་ལ། གསོལ་བ་ཤེས་རབ་གྲགས་
པ་ཀླུ་ཆངས་དབྱངས་དང་། བསྟན་འཛིན་ཐོན་ལས་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་
དང་། བདེ་ཆེན་རྒྱལ་བོ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པ་ལ། གསོལ་བ་ལྷ་བུ་
རོ་འོད་གསལ་དོ་རྗེ་དང་། བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ལས་གྲིང་མ་ཉིའི་མཆོན། །
བརྒྱུད་ལྷན་རིག་འཛིན་སོགས་སྟེ། ཞེས་ལྷ་ཀྱེ་བཀྱ་ཤིས་ནས་སྟོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་བར་རྒྱལ་ཆབ་
རིན་པོ་ཆའི་དོ་རྗེའི་གསུང་ལ་ཁྱེན་ཆད་བཀའ་ཁྱེན་ཐོབ་རིམ་བཞིན་མཛུགས་ལ་ནས་བྱིས་པའོ། །

༥། བསང་རྒྱུ་ཁྱེན་རྒྱབས་ནི། བསང་རྒྱུ་ཁྱེད་དུ་པད་ཉིའི་གདན་ལ་ཁྱོ་བོ་བདུད་
ཅི་འབྱེལ་བ་ལྷང་སེར་རྒྱ་གམ་དང་སྤྲིག་མཇུབ་མཛད་པ་ཁྱོ་བོའི་ཆས་ཐམས་
ཅད་དང་ལྷན་པ་གསལ་བར་གྱུར། ཞི་བཟླ་ཨ་མི་ཏ་ཀླུ་ལི་ཆོ་རྒྱ་ཆོ་རྒྱ་རྩྱ་པཎ།
ཞེས་བརྒྱུ་ལོ།

རབ་སྟེང་། བདུ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་དང་། ཁོར་ཡུག་འོད་གྱི་བྱ་བར་གསལ་ལ་ རིན་
 ཆེན་སྒྲ་ལཱ་འུ་ཕིག་པ་ལ་། འགྲུར་མེད་དོ་རྩེ་འུ་ཕིག་གདལ་། གྲུ་ཆད་སྒོ་བྱམས་
 རྒྱན་རྣམས་རྩོགས་། ཏྲ་བབ་ཆོས་འཁོར་གདུགས་ཏྲོག་མཛེས་། སོ་བྱང་མཉམ་
 ཡངས་འོད་དྲུ་འབར་། བྱི་གསལ་ནང་གསལ་འདྲི་མེད་། རོ་མཚར་རྒྱལ་བའི་
 སོ་བྱང་གསལ་ལ་། རྒྱ་རྒྱ་ན་ཅ་ག་མཛུ་ལ་རྩི་། དེ་ནས་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ནི་། རྩི་ རང་བཞིན་
 རྒྱན་གྲུབ་དགྱིལ་འཁོར་དབུས་། མ་བྱ་ཉི་ཟླ་བདུ་འུ་སྟེང་། ཡི་གེ་རྩི་ཡིས་འཕྲོ་
 འདྲུ་ལས་། ཆོ་ཡི་བདག་པོ་སྒྲུ་མདོག་དམར་། མཉམ་གཞག་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་འཛིན་
 རིན་ཆེན་རྒྱན་རྩོགས་ཅོད་པན་ཅན་། གོས་དཀར་ཡུམ་དང་གཉིས་མེད་འབྲིལ་།
 དམར་སེར་གཞོན་ཚུལ་བདེ་བ་རྒྱས་། ཆོ་མདའ་གཡས་ལ་ཆོ་བུམ་གཡོན་
 བདེ་ཆེན་ཡབ་དང་གཉིས་མེད་འབྲིལ་། ཆོ་དང་དཔལ་གྱི་འཕྲོ་འདྲུ་གསལ་།
 ཤར་ཏུ་ལུ་སེ་དཀར་མོ་ལ་། རྩོ་རུ་ལུ་ལེ་སྟོན་མོ་བསྐྱེད་། རུབ་ཏུ་གྱི་རྟེ་དམར་
 མོ་སྟེ་། བྱང་དྲུ་ལྷོ་རྩི་ལྷང་གྲུ་བསྐྱེད་། དེ་ཡི་བྱི་རིམ་འཁོར་ཡུག་ལ་། ཤར་བྱོགས་
 དཀར་མོ་མཁྱོགས་མ་སྟེ་། རྩོ་བྱོགས་སྟོན་མོ་རྒྱས་མའི་ཚུལ་། རུབ་བྱོགས་
 དབང་གི་མཁྱོགས་མ་དམར་། བྱང་བྱོགས་ལས་གྱི་མཁྱོགས་མ་ལྷར་། དེ་ཡི་
 བྱི་རིམ་བདུ་དང་། མི་འགྲུར་དོ་རྩེ་འུ་ཕིག་བཅས་ལ་། ཤར་དྲུ་བྱོགས་རྒྱ་སྟོར་
 ཞགས་པ་། རུབ་ཏུ་བྱོགས་སྟོན་བྱང་དྲིལ་བུ་། ཆོ་ཡི་བདག་པོ་མཁྱོགས་མར་
 བཅས་། དེ་ཡི་བྱི་རིམ་བདུ་ལྷ་། མེ་ཏྲོག་མཛེས་པའི་འཛུམ་བཅས་ལ་། ཆོ་བདག་
 རྒྱལ་བ་རིགས་གྱི་ཡུམ་། ཤར་དྲུ་རྒྱན་བཟང་ལྷ་གི་དཀར་། རྩོ་རུ་སངས་རྒྱས་

སྒྱན་མ་སེར་། རུབ་ཏུ་ན་བཟང་དཀར་མོ་དམར་། བྱང་དྲུ་དམ་ཆོག་སྒོ་ལ་མ་
 ལྷར་། དེ་ལྷར་གཙོ་འཁོར་ལྷ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཆོ་ལྷ་རིག་འཛིན་ཆོགས་
 ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་བཞིན་། ཆོ་ཡི་འཕྲོ་འདྲུ་འོད་ཟེར་ཅན་། རྒྱན་གྲུབ་འགྲུར་
 བམེད་པར་བསྒྲུམ་། ཞོ་ལྷ་ཡུ་སྐྱ་ཏྲ་བླ་ག་ཏྲ་རྒྱ་ན་ལྷ་དྲ་ས་མ་ཡ་ཇ་ཇ་། ལྷ་བས་
 འདིར་མདུན་བསྐྱེད་ནང་རྒྱབ་ལྷར་བྱ་སྟེ། སྒྲ་བྱ་མ་སྟོགས། ཞོ་མ་རྒྱ་བྱ་བྱ་རྒྱ་ན་བཟོ་སྒྲ་
 སྒྲ་མ་ལྷ་རྒྱ་གོ་རྟེན་། ཞེས་བཟོད་པས། མདུན་གྱི་དལ་བུམ་པ་དང་བཅས་པ་མི་དམིགས་
 པ་ལས་། གཞལ་ཡས་ཁང་ཆེན་པོ་སྒོ་བཞི་གྲུ་བཞི་ཏྲ་བབས་གདུགས་ཏྲོག་ཆོས་
 འཁོར་རྣམས་ཡོངས་སྒྲུ་རྩོགས་པ་། བྱི་གསལ་ནང་གསལ་འོད་དྲུ་འབར་བ་།
 ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་སྒྲུང་ལས་གྲུབ་པའི་དབུས་སྟེ་། མ་བྱ་བརྒྱད་དང་བདུ་ཉི་མ་ཟླ་
 བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དྲུ་། རང་བྱུང་རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡི་གེ་རྩི་དམར་
 པོ་འོད་འབར་བ་ལས་འོད་ཟེར་པར་འཕྲོས་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྒྲིབ་
 པ་སྒྱུར་ས་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་ལུལ་། ཁྱད་པར་དྲུ་འཁོར་
 འདས་གྱི་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་དྲུངས་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཚུར་འདུས་
 རྩི་ལ་ཐིམ་། རྩི་ཡོངས་སྒྲུ་རྒྱར་པ་ལས་། ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲུ་མདོག་དམར་
 པོ་ཞལ་གཙིག་ལྷག་གཉིས་པ་། ལྷག་མཉམ་གཞག་གི་སྟེང་ན་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་འཛི་
 མེད་ཆོའི་བདུད་རྩིས་གང་བ་འཛིན་པ་། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དྲུ་མས་བརྒྱན་པ་།
 མདུན་ན་ཆོ་ཡི་ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ་ཞལ་གཙིག་ལྷག་གཉིས་སྒྲུ་མདོག་དམར་
 སེར་། ལྷག་གཡས་བདུ་འུ་སྟེང་བ་ཡབ་གྱི་མགུལ་ནས་འབྱུང་ཅིང་། གཡོན་

བས་ཆེ་ཡི་བུམ་པ་ཡབ་ཀྱི་སྟན་གཡས་ཀྱི་ཐང་དུ་འཛིན་པམ། དབུ་སྒྲ་གྲོལ་བམ།
 སྒྲ་གཅེར་བུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པདྨའི་ཕྱེད་བ་དང་རྒྱན་དུག་གིས་སྒྲིས་པམ། འཇུ་མ་
 བའི་མདངས་དང་ལྗན་པམ། ཞབས་གཉིས་ཡབ་ཀྱི་སྒྲིད་ལ་འབྲིལ་བའོམ། དེའི་
 ཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་ཆོ་དཔག་མེད་སྒྲ་མདོག་སྟོན་པོ་ཕྱག་ན་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་
 པམ། ཡུམ་སྐུ་མ་གྱི་དང་འབྲིལ་བའོམ། ལྷོ་རུ་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྗན་ཆོ་དཔག་མེད་
 སྟན་མ་ཡབ་ཡུམ་སྒྲ་མདོག་སེར་པོ་ཕྱག་ན་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ། ལུབ་ཏུ་རྩ་མ་
 བར་སྒྲ་མཛའ་ཆོ་དཔག་མེད་དབྱིངས་སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་སྒྲ་མདོག་དཀར་པོ་ཕྱག་
 ན་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ། བྱང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཆོ་དཔག་མེད་སྒྲོལ་མ་ཡབ་
 ཡུམ་སྒྲ་མདོག་ལྗང་གྲུ་ཕྱག་ན་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ། དེའི་ཕྱི་རིམ་དུམ། ཤར་
 དུ་ལྷ་སེ་མ་དཀར་མོ་གཡས་མདའ་དར་དང་། གཡོན་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ།
 ལྷོར་སྐུ་ལེ་སྟོན་མོ་གཡས་མདའ་དར་དང་། གཡོན་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ། ལུབ་
 ཏུ་གྲི་རྟི་མ་དམར་མོ་གཡས་མདའ་དར་དང་། གཡོན་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ།
 བྱང་དུ་ནྲི་རྟི་མ་ལྗང་གྲུ་གཡས་མདའ་དར་དང་། གཡོན་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་
 པམ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་མོ་ཕྱེད་སྒྲིལ་དུ་བཞུགས་པའོམ། དེའི་ཕྱི་རིམ་ལ་
 ཤར་དུ་དཀར་མོ་མཁྱེགས་མ་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ། ལྷོར་སྟོན་མོ་མཁྱེགས་
 མ་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ། ལུབ་ཏུ་དམར་མོ་མཁྱེགས་མ་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ།
 བྱང་དུ་ལྗང་མོ་མཁྱེགས་མ་ཆོའི་བུམ་པ་འཛིན་པམ། གྲུན་ཀྱང་པདྨའི་ཕྱེད་སྒྲིལ་
 གྱིས་བཞུགས་པའོམ། དེའི་ཕྱི་རིམ་དུ་ཤར་དུ་སྒྲོ་མ་ལྷགས་ཀྱི་མ་དཀར་མོ་ལྷགས་

ཀྱུ་དང་བསའི་གཡུ་འཛིན་པམ། ལྷོར་སྒྲོ་མ་ཞགས་པ་མ་སེར་མོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
 ཞགས་པ་འཛིན་པམ། ལུབ་ཏུ་སྒྲོ་མ་ལྷགས་སྒྲོག་མ་དམར་མོ་ལྷགས་སྒྲོག་དང་
 ལྷ་སྒྲོ་འཛིན་པམ། བྱང་དུ་སྒྲོ་མ་དྲིལ་བུ་མ་ལྗང་གྲུ་རྒྱུ་གམ་དང་གཡུའི་གཡུ་འཛིན་
 པམ། སྒྲོ་མ་རྩམས་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་གར་སྟབས་སུ་བཞུགས་པའོམ། གྲུན་ཀྱང་རིན་
 པོ་ཆེའི་རྒྱན་དུ་མས་སྒྲིས་པ་ལམ། དར་རྩམ་པ་ལྗང་སྟོན་གཡོགས་དང་། དམར་
 པོའི་ཤམ་ཐབས་ཅནམ། འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྲོ་བར་བསྒྲོམམ། བདག་
 མདུན་གྱི་ལྷ་དེ་དག་རང་རང་གི་སྒྲི་བོར་ཨོྲ་དཀར་པོམ། མགྱིན་པར་ལྷུང་དམར་
 པོམ། ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་མཐིང་ག་རེ་རེ་བསྒྲོམམ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་གསུང་
 ཐུགས་སུ་བྱིན་གྱི་བསྐྱབས་ཨོྲ་ལྷུང་རྩྱུམ། ཡེ་ཤེས་ལྗང་དབང་བསྐྱུར་བར་བསམམ།
 ཨོྲ་ལྷུང་རྩྱུ་སྐྱུ་རྩྱུ་ དེ་ནས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ལྷུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་སྟེང་དུམ། རྩྱུ་དམར་པོའི་མཐའ་ལ་རྩ་བའི་སྒྲགས་གྱིས་བསྒྲོར་བར་བསམམ།
 སྒྲགས་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འབྲོས་པས་བདེ་བ་ཅན་ནས་རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའ་སྒྱུན་བྱངས་ལ་རང་རང་ལ་བསྟེན་པས་དམ་ཆོག་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་
 བར་གྱུར་ཏེ། འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གར་བར་བསྒྲོམམ། དེ་ནས་ཆོ་མདའ་པོལ་
 མོ་དང་བཅས་ཏེ་སྟན་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོ་ན་ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། རྩྱུམ། ལུབ་
 ཕྱོགས་བདེ་ཆེན་དག་པའི་ཞིང་། འབྲུར་བ་མེད་པའི་ཕོ་བྱང་ནསམ། རིགས་
 བདག་ཆོ་ཡི་མགོན་པོ་ནིམ། ཆོ་ཡི་ལྷ་མོ་མཁྱེགས་མ་དང་ཕོ་ཉ་སྒྲུལ་པ་ཡང་སྒྲུལ་
 བཅསམ། རྩལ་འབྱོར་བདག་ཅག་སྒྲུབ་པ་པོསམ། ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བསྒྲུབ་བྱའི་

གར་གྱི་སྒོ་མར་ཕྱག་འཆའ་བསྟོད་ རྩི་ རྩལ་གསུམ་ཀུན་གྱི་ཆོ་བདག་ནི་ རྩོ་
 ཕྱོགས་རྒྱས་པའི་ལས་མཛད་ཅིང་ རྩོན་མོ་ཞགས་པ་ཕྱིན་ལས་མ་ རྩོ་ཡི་སྒོ་
 མར་ཕྱག་འཆའ་བསྟོད་ རྩི་ སྤིང་གསུམ་ཀུན་གྱི་ཆོ་བདག་ནི་ རྩལ་ཕྱོགས་
 དབང་གི་ལས་མཛད་ཅིང་ དམར་མོ་ཕྱགས་སྒོག་ཕྱིན་ལས་མ་ རྩལ་གྱི་སྒོ་
 མར་ཕྱག་འཆའ་བསྟོད་ རྩི་ སྐྱ་གསུམ་ཀུན་གྱི་ཆོ་བདག་ནི་ བྱང་ཕྱོགས་
 དྲག་པོའི་ལས་མཛད་ཅིང་ ལྷང་མོ་དྲིལ་བུ་ཕྱིན་ལས་མ་ བྱང་གི་སྒོ་མར་ཕྱག་
 འཆའ་བསྟོད་ རྩི་ དེ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ནི་ བཅ་མཁའི་ཁམས་ལ་དབང་
 ཡང་བསྐྱར་ སྐྱ་མདོག་མཐིང་ནག་འོད་ཟེར་འབར་ ཕྱག་འཆའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་
 མོ་ལའོ་ རྩི་ རྩོ་རྩེ་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ནི་ འབྱུང་བ་ཆུ་ལ་དབང་ཡང་བསྐྱར་ སྐྱ་
 མདོག་དཀར་ལ་འོད་ཟེར་འབར་ ཕྱག་འཆའ་ཡུམ་ཆེན་ལྷ་གི་ལའོ་ རྩི་ རིན་
 ཆེན་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ནི་ འབྱུང་བ་ས་ལ་དབང་ཡང་བསྐྱར་ སྐྱ་མདོག་མེར་
 ལ་འོད་ཟེར་འབར་ ཕྱག་འཆའ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་ལའོ་ རྩི་ བདྲ་རིགས་
 ཀྱི་ལྷ་མོ་ནི་ འབྱུང་བ་མེ་ལ་དབང་ཡང་བསྐྱར་ སྐྱ་མདོག་དམར་ལ་འོད་ཟེར་
 འབར་ ཕྱག་འཆའ་ན་བཟང་དཀར་མོ་ལའོ་ རྩི་ ལས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་
 ནི་ འབྱུང་བ་རླང་ལ་དབང་ཡང་བསྐྱར་ སྐྱ་མདོག་ལྷང་ལ་འོད་ཟེར་འབར་
 ཕྱག་འཆའ་དམ་ཆོག་སྒོལ་མ་ལའོ་ དེ་ནས་ཕྱགས་དམ་གནད་ནས་བསྐྱལ་བནི་ རྩི་ གསང་
 འདུས་ཆོ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ རྒྱལ་བ་ཆོ་བདག་གཙོ་དང་འཁོར་ དགའ་
 རབ་ཕྱི་སྤྱོད་དང་ ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་བེ་མ་ལམ་ རྩི་ཆེན་ཀར་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་

ལྷ་དང་བྱང་སྤོང་ལ་སོགས་པའི་ ཆོ་ལ་དབང་བའི་རིག་འཛིན་ཆོགས་ རྒྱལ་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་ལམ་ ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྲས་པས་བསྟོད་ བྱིད་
 རྣམས་ཕྱགས་རྩེའི་མངའ་དབང་ཅན་ བདག་ཅག་སྐལ་ལྷན་རྒྱུ་བ་པོས་
 བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་ཆོ་ སྐྱ་ཡི་བྱིན་རྒྱབས་ལུས་ལ་སྦྱེལ་ གསུང་
 གི་བྱིན་རྒྱབས་དག་ལ་སྦྱེལ་ ཕྱགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡིད་ལ་སྦྱེལ་ སྐྱ་གསུང་
 ཕྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་ ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ རྩོ་
 རྩོ་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ་ སྐྱེ་འཆི་མེད་པའི་དབང་ཆེན་སྐྱར་ འབྱུང་བ་མེད་
 པའི་བྱིན་ཆེན་པོ་ འབྱུང་བ་ཕྱི་ཡི་བཅུད་བསྐྱུས་ལམ་ རྣལ་འབྱོར་ནང་གི་ལུས་
 ལ་བསྟེམས་ ལུས་ལ་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ་ དག་ལ་རུས་བ་བསྐྱེད་
 ཏུ་གསོལ་ སེམས་ལ་བདེ་བ་བསྐྱེད་ཏུ་གསོལ་ བྱིད་ཀྱི་ཕྱགས་དམ་དུས་ལ་
 བབས་ འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྦྱེལ་ སྐབས་འདིར་བརྒྱུད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་
 རྩོ་ན་བྱ་གསུངས་ དེ་ནས་བསྐྱེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་དུ་ཆོའི་མདའ་དང་གཡལ་ རྩོས་དང་གྲུག་ལ་བསྐྱེལ་
 དབྱངས་སྤྱན་པོའི་འོ་མོ་དང་བཅས་ཏེ་ ཆོ་འགྲུགས་ཤིང་བསྐྱལ་བར་བྱ་བནི་ རྩི་ བཙོམ་ལྷན་
 མགོན་པོ་ཆོ་དབག་མེད་ སྐྱ་ནི་ནམ་མཁའི་རྩལ་བག་མེད་ མཁའ་དང་མཉམ་
 པའི་སྐྱ་མངའ་བ་ འབྱུང་བ་མེད་པ་རྩོ་རྩེའི་སྐྱ་ སྐྱ་མདོག་དམར་ལ་འོད་ཟེར་
 འབར་ ཕྱག་གཡས་རྩོ་རྩོ་ཆོ་དར་བསྐྱེམས་ གཡོན་པས་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་འཛིན་
 གསང་བའི་ཡུམ་མཆོག་གོས་དཀར་མོ་ ཆོ་བུམ་བསྐྱེམས་ནས་གཉིས་མེད་
 འབྲེལ་ ཡང་གསང་ཕྱགས་ཀྱི་གཡུན་སྤྱིང་པོ་ཕྱགས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱེལ་ མགོན་

པོས་ཆོ་བཞག་གནས་འདིར་ལགས། བདག་ཅག་ཆོ་སྒྲུབ་བརྟན་པར་མཛོད་
 སྐབས་འདིར་བསྟེན་པ་དང་ཕོ་ཉ་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཆོ་སྒྲུབ་ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པས། དང་པོ་
 རིགས་འདུས་གཙོ་བོའི་སྒོམ་བསྐྱེད་ནི། བདག་ཉིད་ཆོ་དཔག་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་དོ་རྩེ་རྒྱ་
 གམ་གྱི་སྟེང་ན་ཉི་ཟེའི་གཟུང་སྒྱུར་གྱི་ནང་དུ་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་རྩྱུ་དམར་གསལ་
 དེའི་ཞབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོའི་དོ་བོ་ཨེ་དཀར་གསལ་། དེའི་དཔུང་པའི་ནང་དུ་སྟོག་
 གི་དོ་བོ་ཐོ་དམར་ལྷང་། དེ་དག་ལ་ཨོ་གྲུ་ཅུ་ཡུ་ལྷ་སྒྱི་རྩྱུ་རྩྱུ་ ཨེ་ལྷ་ར་ཁི་རྩྱུ་
 བརྟེ་ཡེ་སྒྱུ་རྩྱུ་ དེའི་ཕྱི་ལ་ཡང་། རྩྱུ་རྩྱུ་བརྩ་ཨེ་ཡུ་ཤེ་རྩྱུ་ཨེ། ཞེས་སོགས་རིགས་
 ལྷའི་སྟེང་པོ་འབྲུ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་བསྐྱོམ་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་
 གཙོ་བོ་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་ཡང་སོ་སོའི་ས་བོན་གྱི་མཐར་རང་སྒྲགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་
 བར་གསལ། བདག་གི་ཐུགས་ཀའི་སྒྲགས་སྟེང་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་གཟུངས་
 ཐག་ལ་བརྒྱད་ནས་བུམ་ལྷའི་ཐུགས་ཀར་སོག་། ཐུགས་དམ་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱེད་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་སྒྲགས་སྟེང་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྒྱུད་འཕྲོས་པས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆོའི་རང་བཞིན་ཐོ་དང་། ཨེ་དང་། རྩྱུ་གསུམ་
 ཀྱི་དོ་བོ་བཀྲག་མེ་རེ་སྟོད་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་ཁེངས་ཏེ། རྩྱུ་
 འུབ་འུབ་བསྐྱེད་པས་བུམ་པ་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་མེར་མེར་གང་། བདག་ལ་ཡང་
 ཐིམ་པས་ཐུགས་ཀའི་འབྲུ་གསུམ་བཀྲག་མེད་པར་ལྷན་པར་བསྐྱོམ་། ཆོའི་
 ལྷ་ཆོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གཡས་ཐམས་ཅད་ན་ཆོའི་མདའ་དར་རིགས་
 ལྷ། གཡོན་ཐམས་ཅད་ན་ཆོའི་བུམ་པ་བསྐྱེད་པས་། ཞལ་ནས་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲུ་

དེ་རི་རི་སྒྲོགས་ཤིང་འཁོར་འདས་ལམ་གསུམ་གྱི་ཆོ་བརྒྱུད་རང་དབང་མེད་པར་
 འགྲུགས་པའི་ལས་མཛད་པར་བསམས་ལ། གཟུངས་ཐག་སྟོང་གར་གཟུང་སྟེ། ཨོ་གྲུ་ཅུ་
 ཡུ་ལྷ་སྒྱི་རྩྱུ་རྩྱུ་ ཨེ་ལྷ་ར་ཁི་རྩྱུ་ཡེ་སྒྱུ་རྩྱུ་ རིགས་འདུས་གཙོ་བོའི་སྒྲགས་དེ་ལ་བརྒྱ་
 སྟོང་སོགས་བསྟེན་ནོ། དེ་ནས་ཐུགས་དོ་རྩེ་རིགས་ཀྱི་སྒོམ་བསྐྱེད་ནི། བདག་མདུན་གྱི་ཐུགས་
 ཀའི་འབྲུ་བརྒྱད་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཐུགས་བརྒྱུད་རྒྱལ་བ་ཐུགས་དོ་
 རྩེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲུང་བ་ནམ་མཁའི་དྲངས་མ་དང་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཐོ་རྩྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་གསལ་
 བ་དབུགས་ཀྱི་རྟ་ལ་རྩྱུར་དྲངས་ཏེ། ཤངས་ཀྱི་རྩྱུར་སྒོམ་ལས་ཀྱང་རྩྱུ་འཕྲོས་།
 འབྲུ་གསུམ་དང་བྱུང་པར་ཐོ་འབྲུམས་པས་། རང་གི་སྒྲུ་ཆོ་ཡར་བུ། གདོན་
 ཀྱིས་ཁྱེར་བ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱེད་ཤིང་བཀྲག་ལ་བདག་དང་བུམ་པ་
 ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་ཞིང་། རང་ལུས་དང་བུམ་པ་ཁེངས་ཤིང་བྱུང་པར་དུ་རང་
 གི་ཉི་ཟེའི་གཟུང་བར་དུ་སྟོག་རྟེན་འབྲུ་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས་བཀྲག་མེད་པས་
 གཟི་བཞིན་དང་ལྷན་པར་བསྐྱོམས་ལ། རྩྱུ་རྩྱུ་བརྩ་ཨེ་ཡུ་ཤེ་རྩྱུ་ཨེ། ཞེས་བརྒྱ་རྩ་
 བརྒྱད་སོགས་བསྟེན་ནོ། དེ་ནས་སྒྲུ་བདེ་གཤེགས་རིགས་ཀྱི་སྒོམ་བསྐྱེད་ནི། བདག་མདུན་གྱི་
 ཐུགས་ཀའི་འབྲུ་བརྒྱད་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཐུགས་བརྒྱུད་རྒྱལ་བ་
 རྒྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲུང་བ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་བོ་
 ཆོན་པོ་དང་། རྒྱ་བཟན་དང་། རྟེང་གུ། རྒྱ་མཚོ་ཆོན་སྒྱིན་ལ་སོགས་ཆུའི་
 བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཐོ་རྩྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་གསལ་པས་དབུགས་

གྱི་རྟ་ལ་ཚུར་བྲངས་ཏེ། ཤངས་རྒྱུ་སྒྲོམ་ལས་ཀྱང་རྩྱུ་འཕྲོས་མེད་འབྲུག་གསུམ་
 དང་བྱུང་པར་བྱི་འབྲུམས་པམ། རང་གི་སྒྲ་ཆོ་ཡར་བམ། གདོན་གྱིས་བྱེད་བ་
 ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་བཀྲུག་ལ་བདག་དང་བུམ་པ་ལ་ཡང་ཡང་
 བསྐྱུས་ཞིང་། རང་ལུས་དང་བུམ་པ་ཁེངས་ཤིང་བྱུང་པར་དུ་རང་གི་ཉི་ལྔའི་
 གཤུའི་བར་དུ་སློག་རྟེན་འབྲུག་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས་བཀྲུག་མདངས་གཟི་བརྟེན་
 དང་ལྡན་པར་བསྐྱུས་པ་ལམ། ལྷོ་རྩྱུ་བརྩ་ལྷ་ཡུའི་རྩྱུ་ལམ། བརྩ་ཙ་བརྩུང་སྟགས་བསྟེན་
 བོ་ དེ་ནས་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ནི། བདག་མདུན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་འབྲུ་
 བརྩུང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཐུགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་
 ཆོའི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲུང་བ་སའི་བཅུད་མེད་པམ། རི་བཟང་། རི་བཟང་། གངས་
 རི་། སྒྲུན་རི་། རྩེ་ཤིང་ནགས་ཆོལ་གྱི་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལམ། རྩྱུ་ལྷོ་གསུམ་གྱི་
 རྩམ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བས་དབུགས་གྱི་རྟ་ལ་ཚུར་བྲངས་ཏེ། ཤངས་
 རྒྱུ་སྒྲོམ་ལས་ཀྱང་རྩྱུ་འཕྲོས་མེད་འབྲུག་གསུམ་དང་བྱུང་པར་བྱི་འབྲུམས་པམ། རང་
 གི་སྒྲ་ཆོ་ཡར་བམ། གདོན་གྱིས་བྱེད་བ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་བཀྲུག་
 ལ་བདག་དང་བུམ་པ་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་ཞིང་། རང་ལུས་དང་བུམ་པ་ཁེངས་
 ཤིང་བྱུང་པར་དུ་རང་གི་ཉི་ལྔའི་གཤུའི་བར་དུ་སློག་རྟེན་འབྲུག་གསུམ་ལ་ཐིམ་
 པས་བཀྲུག་མདངས་གཟི་བརྟེན་དང་ལྡན་པར་བསྐྱུས་པམ། ལྷོ་རྩྱུ་བརྩ་ལྷ་
 ཡུའི་རྩྱུ་ལམ། བརྩ་ཙ་བརྩུང་སྟགས་བརྒྱུ་ དེ་ནས་གསུང་བཟུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བརྒྱས་ནི། བདག་
 མདུན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་འབྲུ་བརྩུང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཐུགས་བཅུའི་

རྒྱལ་བ་གསུང་བཟུང་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲུང་བ་སའི་བཅུད་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་མེ་དང་། བསྐྱུས་པའི་མེ་དང་། ཉི་མ་ལ་སྟགས་པའི་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལམ།
 རྩྱུ་ལྷོ་གསུམ་གྱི་རྩམ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བས་དབུགས་གྱི་རྟ་ལ་ཚུར་བྲངས་
 ཏེ། ཤངས་རྒྱུ་སྒྲོམ་ལས་ཀྱང་རྩྱུ་འཕྲོས་མེད་འབྲུག་གསུམ་དང་བྱུང་པར་དུ་བྱི་
 འབྲུམས་པམ། རང་གི་སྒྲ་ཆོ་ཡར་བམ། གདོན་གྱིས་བྱེད་བ་ཐམས་ཅད་དབང་
 དུ་བསྐྱུས་ཤིང་བཀྲུག་ལ་བདག་དང་བུམ་པ་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱུས་ཞིང་། རང་
 ལུས་དང་བུམ་པ་ཁེངས་ཤིང་བྱུང་པར་དུ་རང་གི་ཉི་ལྔའི་གཤུའི་བར་དུ་སློག་
 རྟེན་འབྲུག་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས་བཀྲུག་མདངས་གཟི་བརྟེན་དང་ལྡན་པར་བསྐྱུས་
 པམ། ལྷོ་རྩྱུ་བརྩ་ལྷ་ཡུའི་རྩྱུ་ལམ། བརྩ་ཙ་བརྩུང་སྟགས་བརྒྱུ་ དེ་ནས་ཐིམ་པས་ཀའི་རིགས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་བརྒྱས་ནི། བདག་མདུན་གྱི་ཐུགས་ཀའི་འབྲུ་བརྩུང་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 པས། ཐུགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐིམ་པས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲུང་བ་
 རྒྱུ་ལྷོ་གསུམ་གྱི་རྩམ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་
 བས་དབུགས་གྱི་རྟ་ལ་ཚུར་བྲངས་ཏེ། ཤངས་རྒྱུ་སྒྲོམ་ལས་ཀྱང་རྩྱུ་འཕྲོས་མེད་
 འབྲུག་གསུམ་དང་བྱུང་པར་བྱི་འབྲུམས་པམ། རང་གི་སྒྲ་ཆོ་ཡར་བམ། གདོན་གྱིས་
 བྱེད་བ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་བཀྲུག་ལ་བདག་དང་བུམ་པ་ལ་ཡང་
 ཡང་བསྐྱུས་ཞིང་། རང་ལུས་དང་བུམ་པ་ཁེངས་ཤིང་བྱུང་པར་དུ་རང་གི་ཉི་
 ལྔའི་གཤུའི་བར་དུ་སློག་རྟེན་འབྲུག་གསུམ་ལ་ཐིམ་པས་བཀྲུག་མདངས་གཟི་
 བརྟེན་དང་ལྡན་པར་བསྐྱུས་པམ། ལྷོ་རྩྱུ་བརྩ་ལྷ་ཡུའི་རྩྱུ་ལམ། བརྩ་ཙ་བརྩུང་སྟགས་

བསྟེན་ནོ། དེ་ལྟར་བསྟེན་པས་སྟོགས་བཅུ་ལྔ་པ་འདི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་ལྟར་ལོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ལྔ་པ་དབང་དང་
 དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་སྟེ། འབྲུང་བ་ནམ་མཁའ་འདི་བཅུད་བསྟེན་པས་ལུས་སྒྲིམ་ཆེད་འཛིན་གཞིམ་གང་
 ཡང་མེད་དེ་དོན་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། ཆུའི་བཅུད་ཀྱིས་རྒྱན་ཆད་མེད་ཅིང་ཆོ་རིང་བར་བྱེད་དོ། མའི་བཅུད་
 ཀྱིས་བཀྲག་མདངས་དང་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། སའི་བཅུད་ཀྱིས་གཟུགས་གཉེས་མ་མེད་ཅིང་སྒྲ་བ་དང་བརྟན་
 པར་བྱེད་དོ། རླུང་གི་བཅུད་ཀྱིས་ཡང་རྩལ་བདེ་ཞིང་མི་འཁྲུང་བར་བྱེད་དོ། མདོར་ན་འབྲུང་བ་ཕྱིའི་བཅུད་
 བསྟེན་པས་ནང་གི་འབྲུང་བ་སྟོབས་སྒྲུབ་ཅིང་སོར་རྒྱུད་ནས་གནས་པས་ཆོ་གུང་ལ་སོགས་འདྲ་བའི་
 བདེ་མི་འབྲུང་ཞིང་ཆོའི་རིག་འཛིན་ཐོབ་པར་འཁྲུང་བའི་དགོས་ཆེད་ཡོད་པའོ། དེ་ནས་ཆོ་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་
 པ་ནི། བདག་མདུན་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་འོད་ཟེར་སྟོགས་
 བཅུར་འཕྲོས་པས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆོའི་བཅུད་ཀྱིས་གང་བར་
 བསྒྲུལ་ཆོའི་ཕོ་ཉ་ལྟ་མོ་བཞི། མགྲོགས་མ་བཞི་དང་སྒྲོ་མ་བཞི་རྣམས་བསྐྱེད་
 བས། དེ་རྣམས་གྱི་སྦྱུལ་པ་ཡང་སྦྱུལ་གངས་མེད་པས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་
 ཀྱང་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ནས་འཛིན་
 ཏེན་དང་འཛིན་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་སྟོག་དཔལ་འབྱོར་དབང་ཐང་ཆོས་
 སྲིད་བྱིན་རྒྱབས་རྩས་མཐུ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲངས་བཅུད་ཐམས་ཅད་
 རང་རང་གི་ཕྱག་གི་བུམ་པར་བསྟེན་གྱིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བུམ་པར་སྤྲུག་
 རྒྱ་སྒྲགས་ཏེ་ཆེལ་གྱིས་གང་བས་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ལ་ཡང་སྒྲགས་སྒྲ་དེ་
 རི་རི་དབང་བསྐྱར་ནས་བུམ་བཅུད་སྦྱི་བོར་སྒྲགས་པས་ལུས་དཀར་ལྗེ་མས་ཀྱིས་
 གང་བར་བསམ། དྲངས་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་གའི་ཁྱི་ལ་ཐིམ་པས་ལུས་བཅུ་
 དྲག་ལང་ཆོའི་བཀྲག་མདངས་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོ་སྟོག་མི་རྣམས་པའི་རྒྱལ་མཆོན།
 མི་འཁྲུང་བའི་གཡུང་དྲུང་། མི་ཤིགས་པ་དོན་རྒྱུ་ལྟར་སྦྱང་ཞིང་ཆོ་ཉི་ལྔ་

དང་མཉམ་པར་བསམས་ལ། མདའ་དར་གཡབ་སྟེ། རྩི། ཤར་གྱི་སྟོགས་ནས་ཆོ་
 འགྲུགས་མ། ལྷ་སེ་དཀར་མོ་ཆོ་ཡི་བདག་ཕྱག་ན་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་བསྐྱེད་པས་
 བུམ་པའི་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་ཁང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བྱི་ནང་མེད་བུམ་
 པའི་ཁ་རྒྱན་དཔག་བསམ་གྱིང་བུམ་པའི་མགྲུལ་ཆིངས་ལེ་བརྟན་དར་བུམ་
 པའི་གཟུངས་ཐག་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་ཤར་གྱི་སྟོགས་ནས་
 ཆོ་སྟོག་ཅིག་རྩི། ལྷ་སེ་སྟོགས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ། ལྷ་སེ་སྟོན་མོ་ཆོ་ཡི་བདག་
 ཕྱག་ན་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་བསྐྱེད་པས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་ཁང་གཞལ་
 ཡས་ཁང་ལ་བྱི་ནང་མེད་བུམ་པའི་ཁ་རྒྱན་དཔག་བསམ་གྱིང་བུམ་པའི་
 མགྲུལ་ཆིངས་ལེ་བརྟན་དར་བུམ་པའི་གཟུངས་ཐག་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་
 ལ་བསྐྱེད་པས་ཤར་གྱི་སྟོགས་ནས་ཆོ་སྟོག་ཅིག་རྩི། ལྷ་སེ་སྟོགས་ནས་ཆོ་
 འགྲུགས་མ། གྱི་རྟེ་དམར་མོ་ཆོ་ཡི་བདག་ཕྱག་ན་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་བསྐྱེད་པས་
 བུམ་པའི་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་ཁང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་བྱི་ནང་མེད་བུམ་
 པའི་ཁ་རྒྱན་དཔག་བསམ་གྱིང་བུམ་པའི་མགྲུལ་ཆིངས་ལེ་བརྟན་དར་བུམ་
 པའི་གཟུངས་ཐག་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་ཤར་གྱི་སྟོགས་ནས་
 ཆོ་སྟོག་ཅིག་རྩི། ལྷ་སེ་སྟོགས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ། ལྷ་སེ་སྟོན་མོ་ཆོ་ཡི་བདག་
 ཕྱག་ན་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་བསྐྱེད་པས་བུམ་པའི་རང་བཞིན་གཞལ་ཡས་ཁང་གཞལ་
 ཡས་ཁང་ལ་བྱི་ནང་མེད་བུམ་པའི་ཁ་རྒྱན་དཔག་བསམ་གྱིང་བུམ་པའི་
 མགྲུལ་ཆིངས་ལེ་བརྟན་དར་བུམ་པའི་གཟུངས་ཐག་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ལུ་གྲུ་

སྤྱད་ལ་བདུད་ཐེང་། བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་ཆོ་ལྷག་ཅིག་། རྩི་ཤར་ཕྱོགས་དཀར་
 མོ་ཤེལ་གྱི་གཞུང་ཡས་ནས་། དཀར་མོ་མཁྱོགས་མ་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་འཛིན་།
 ཐུགས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་དཀར་མོ་མཁྱོགས་མ་འབུམ་། རྩོམ་ཆོ་མཆོག་འགྲུགས་པའི་
 ལས་མཛོད་ཅིག་། རྩི་ ལྷོ་ཕྱོགས་བེད་ཀྱི་ཁོང་ཁམས་ནས་། རྩོན་མོ་མཁྱོགས་
 མ་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་འཛིན་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་རྩོན་མོ་མཁྱོགས་མ་འབུམ་། རིན་
 ཆོན་ཆོ་མཆོག་འགྲུགས་པའི་ལས་མཛོད་ཅིག་། རྩི་ རྩུབ་ཕྱོགས་བདུ་རྩུབ་འི་
 ཁོང་ཁམས་ནས་། དམར་མོ་མཁྱོགས་མ་ཆོ་ཡི་བུམ་པ་འཛིན་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱུལ་
 པ་དམར་མོ་མཁྱོགས་མ་འབུམ་། བདུ་ཆོ་མཆོག་འགྲུགས་པའི་ལས་མཛོད་
 ཅིག་། རྩི་ བྱང་ཕྱོགས་ཨིན་ཀྱི་ལའི་ཁོང་ཁམས་ནས་། ལྷང་མོ་མཁྱོགས་མ་
 ཆོ་ཡི་བུམ་པ་འཛིན་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་ལྷང་མོ་མཁྱོགས་མ་འབུམ་། ལས་
 རབ་ཆོ་མཆོག་འགྲུགས་པའི་ལས་མཛོད་ཅིག་། ད་དུང་མཁྱོན་གལ་ཆོན་ལ་བར་ཆོན་བསྐྱབ་
 བ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བསྐྱུལ་ཏེ་། རྩི་ ཁམས་གསུམ་གནས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ་། ལྷ་མོ་
 རྩོམ་ལྷགས་ཀྱུ་མ་། ཐུག་ན་ཆོ་ཡི་གཞུང་བསྐྱུལ་མ་། རྩོངས་ཤིག་རྩོངས་ཤིག་ཆོ་
 རྩོངས་ཤིག་། རྩི་ དུས་གསུམ་གནས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ་། ལྷ་མོ་རྩོམ་ལྷགས་
 པ་མ་། ཐུག་ན་རིན་ཆོན་ལྷགས་པ་བསྐྱུལ་མ་། རྩོངས་ཤིག་རྩོངས་ཤིག་ཆོ་
 རྩོངས་ཤིག་། རྩི་ སྤོང་གསུམ་གནས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ་། ལྷ་མོ་རྩོམ་ལྷགས་
 རྩོག་མ་། ཐུག་ན་བདུ་རྩོག་བསྐྱུལ་མ་། རྩོངས་ཤིག་རྩོངས་ཤིག་ཆོ་རྩོངས་ཤིག་།
 རྩི་ སྤྱུ་གསུམ་གནས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ་། ལྷ་མོ་རྩོམ་ལྷགས་པ་ལྷ་མོ་རྩོམ་ལྷགས་
 རྩི་ སྤྱུ་གསུམ་གནས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ་། ལྷ་མོ་རྩོམ་ལྷགས་པ་ལྷ་མོ་རྩོམ་ལྷགས་

གཡུ་ཡི་གཞུང་བསྐྱུལ་མ་། རྩོངས་ཤིག་རྩོངས་ཤིག་ཆོ་རྩོངས་ཤིག་། རྩི་ མཁྱོགས་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་རྩོངས་ལ་། བྱིན་ཆོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། དབང་
 ཆོན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་ལ་། གསང་བ་བཞི་ཡི་རྒྱས་ཐོབ་ཅིག་། རྩི་རྩི་
 བཟླ་ལྷ་ཡུཾ་ཤེ་རྩི་ལྷ་ཡུཾ་ན་ཇ་ཇ་། ཞེས་ཏེ་གཅིག་བསྐྱེད་། དེ་ལྟར་ཆོ་འགྲུགས་བསྐྱུལ་ཆོར་
 བས་། ད་ནི་ཆོ་སྤྱོད་ཁོང་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་བསྐྱུལ་བ་ནི་། དམིགས་པ་སྤྱུར་ཡང་ཡུམ་ལའི་སྤྱུལ་
 པས་འཛིག་ཏེ་ན་ཁམས་ཀྱི་ཆོ་བཅུད་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཏེ་ཆོ་ལྷ་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁྱོ་
 ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ་དང་བྱང་སྤོང་། རིག་འཛིན་སྤྱུ་དབང་། འགོ་བ་མིའི་སྤོག་
 བྱི་དང་། བམ་མཁའ་ཉི་ཟླ་འབྱུང་བའི་བཅུད་ཐམས་ཅད་བདག་དང་བུམ་པ་
 ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐམས་། ཡང་འོད་དུ་མེ་རེ་འདུས་ནས་། བསྐྱུལ་བྱ་ག་ལ་ཡང་
 སྤྱོད་སྤྱོད་ཐམས་པས་སྤྱོད་འཆི་མེད་པ་རྩོམ་ཆོ་ཐོབ་པའི་གདེང་བསྐྱེད་ལ་། རྩི་
 བམ་མཁའ་ཉི་ཟླ་དཔྱད་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ་། དེ་བཞིན་ལྷ་མོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། རིན་
 ཆོན་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་བསྐྱུལ་མ་། ཆོ་དང་བདུད་ཅིས་བཀའ་ནས་ཀྱང་། སེམས་
 ཀྱི་ཁམས་ནས་ཆོ་ཉམས་ན་། བམ་མཁའ་ཉི་ཟླ་ལས་བཅུད་བསྐྱུས་ལ་། འཁོར་
 ལོ་འབར་བའི་རྒྱས་ཐོབ་ཅིག་། ཆོ་འདི་བཅོལ་ལོ་སྤོག་འདི་བསྐྱེད་། རྩི་ ཤར་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ་། རྩོམ་ལྷགས་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 བུམ་པ་བསྐྱུལ་མ་། ཆོ་དང་བདུད་ཅིས་བཀའ་ནས་ཀྱང་། ཐུག་གི་ཁམས་ནས་
 ཆོ་ཉམས་ན་། རྩི་ལྷ་མོ་ཁམས་ནས་བཅུད་བསྐྱུས་ལ་། རྩོམ་ལྷགས་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 ཅིག་། ཆོ་འདི་བཅོལ་ལོ་སྤོག་འདི་བསྐྱེད་། རྩི་ ལྷོ་ཡི་ཕྱོགས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་

བསམ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་གཏེར། །བདུད་ཅིའི་སྤྱིན་ཆེན་མཆོས་ལོ་ཏྲག་
 ཆོལ། །འདོད་འཛིན་བ་མཆོག་གྲུབ་པའི་དམ་ཚུལ་རིགས། །བཟའ་བརྟུང་
 གོས་རྒྱུན་ཉེ་བའི་རིན་ཆེན་སོགས། །ལྷ་དང་གྲུ་དང་གཞོན་སྤྱིན་མི་རྣམས་དང་། །
 བྱུགས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཆོད་པ་རྣམས། །བྱུགས་བཅུ་ཀྱུན་ནས་
 སྤྱིན་བཞིན་གཏིབས་བྱས་ཏེ། །མཁའ་བྱུང་འཛིན་ཏེན་ཞིང་གི་བཀོད་པ་ཀྱུན། །
 ཕ་གསུམ་ཆོ་ཡི་ལྷ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ། །འཆི་མེད་ཆོ་དང་དབང་གི་དངོས་
 གྲུབ་སྟེལ། །ཞེ་ཡིག་སྟོང་པའི་དབྱིངས་དང་མཉམ་སྦྱོར་བ། །མི་ཡིག་བདེ་
 ཆེན་ཐིག་ལའི་བཅུ་དྲུག་ཆ། །དབྱེས་སྦྱེད་གཟུངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལེགས་ཤར་
 བ། །བཀྲ་ཤིས་ལྷ་མོའི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུ་གར་གྱིས། །རབ་འབྱམས་ནམ་མཁའི་
 ཁྱེན་ཀྱུན་ཡོངས་བཀའ་ནས། །ལྷ་རྣམས་མེ་ཏྲག་ཆོགས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་ཤིང་། །
 ལྷ་དང་མིང་བདེ་སྟོང་མཆོད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱ། །རྣམ་པར་སྦྱུལ་པའི་མཆོད་སྤྱིན་
 རབ་འབྱམས་འདི། །ཕ་གསུམ་ཆོ་ཡི་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །འཆི་མེད་
 ཆོ་དང་དབང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེལ། །དོ་རྩེ་ལུས་ཀྱི་ཕ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་ཁམས། །
 རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བྱུང་མཆོད་རྣམས་ནི། །དམ་ཚུལ་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་
 པ་ཡི། །སྤྱན་རས་མཆོར་བསྐྱེད་གཏོར་མ་ལྷན་པོར་སྦྱངས། །ཁམས་གསུམ་
 འཁོར་བ་དབྱིངས་སུ་སྒྲོལ་བ་དང་། །སྤྱང་སྤྱིད་བདེ་ཆེན་ཞིང་དུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །
 མད་བྱུང་གསང་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་རྣམས། །མ་ཆང་མེད་པའི་འབྱོར་བས་
 བརྒྱན་པ་འདི། །ཕ་གསུམ་ཆོ་ཡི་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །འཆི་མེད་ཆོ་དང་

དབང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེལ། །མཉམ་ཉིད་མི་གཡོ་མཉམ་ཉིད་སངས་རྒྱས་པས། །
 རན་རྟོག་མཆོན་མའི་སྟོན་ཡུལ་རང་གིས་མེད། །གཟུང་འཛིན་མཆོན་མ་ཀྱུན་
 ལས་འདས་པ་ཡི། །མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་མཆོད་པ་རྣམ་པར་རོལ། །སྤྱང་གྲགས་
 རིག་པ་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རང་། །ཡེ་ནས་རྣམ་དག་འོད་གསལ་གཏུག་མའི་གྲོང་། །
 མ་འགག་རང་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་ཟེར་ཐིག་སྦྱང་། །ལྷན་རྒྱུགས་དོ་རྩེ་བཀོད་པའི་
 མཆོད་པ་འདི། །ཕ་གསུམ་ཆོ་ཡི་ལྷ་ལ་མཆོད་པར་འབུལ། །འཆི་མེད་ཆོ་དང་
 དབང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེལ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ལུལ་བའི་བསོད་ནམས་གྱིས། །
 འགོ་ཀྱུན་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆག་ཀྱུན་དག་ནས། །འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་རིག་འཛིན་
 གྲུབ་པ་དང་། །བསམ་དོན་མཐར་ཐུག་དོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་ཤོག །ཞོ་མ་དུ་
 སྤྱ་རྩེ་མེ་ལྷ་ས་སྤྱད་སྤྱ་ར་ཏ་ས་མ་ཡེ་ཨུལ་རྩྱ། །ཞེས་མཆོད། །བསྟོད་པ་ཆོ་སྒྲུབ་གཞན་ནས་
 སྤྱང་བཞི། སྤྱི་ཆོས་དབྱིངས་རང་ལས་རང་བྱུང་རང་ཤར་བའི་འགོ་བའི་འཆི་
 བདག་འཛོམས་མཛོད་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཆུལ་བ་ཀྱུན་གྱི་གསུང་གི་དབང་
 ལྷག་ལྷ་བཙོམ་ལྷན་ཆོ་དབག་མེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བསྟོད་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་ཆོས་དབྱིངས་རང་ཉིད་ལས་སྤྱིང་རྩེས་གཟུགས་སྤྱིའི་རྣམ་རོལ་ཅིར་ཡང་
 སྟོན་ནམ་མཁའ་ལྷ་བྱུང་བྱུང་པའི་བཙོམ་ལྷན་འདས་མགོན་པོ་ཆོ་དབག་
 མེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བསྟོད་ཆེད་སྤྱད་སྤྱ་བྱུང་རྣམས་ལྷན་པོ་ལ། །ཉིན་བྱེད་འོད་
 ཟེར་འབུམ་གྱིས་འཁྱུང་བ་བཞིན། །མཆོན་དཔའི་གཟི་བྱིན་ཀྱུན་ནས་ལྷ་མ་
 མེ་བ། །བཙོམ་ལྷན་ཆོ་དབག་མེད་ལ་ཕྱག་འཆའ་བསྟོད། །རབ་མཛེས་བསྐྱེད་

ཟླ་བའི་ཁྱིམ་དུ། །ས་བོན་རྩི་ལས་མཚན་དཔེའི་སྐྱར་སྒྲུབ་བ། །ཏིང་འཛིན་
 ཕྱག་རྒྱས་བདུད་ཅིའི་བུམ་པ་འཛིན། །འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་བསྟོད། །ཆོས་སྐུ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཏུ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། །གཟུགས་
 སྐུ་འཇའ་ཚོན་བཞིན་དུ་སོ་སོར་གསལ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཚོག་ལ་
 མངའ་བཞེས་བ། །རིགས་ལྡེ་ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། །བཅོམ་
 ལྷན་ཕྱགས་ལས་རྣམ་རྟེན་ལ་སྐུ་འཕྱུལ་གར། །མཛེས་སྐྱུག་ལང་ཚོའི་འོད་ཆགས་
 དཔལ་མེའི་གཟུགས། །ལྟ་རྫས་གོས་རྒྱན་འཁར་བའི་སེམས་མ་མཚོག་འཆི་
 མེད་འདོད་དགའི་དཔལ་སྦྱེལ་བརྒྱད་ལ་བསྟོད། །ཚད་མེད་བདེ་ཆེན་དག་པའི་
 རང་བཞིན་ལས། །ལས་བཞིའི་ཕྱིན་ལས་གར་གྱི་རོལ་ཅེད་གྱིས། །གཞལ་
 ཡས་སྒོ་སྒྲོང་རྩི་རྩེའི་ལྷ་མོ་བཞི། །འཁོར་ཚོགས་སྐུལ་པར་བཅས་ལ་ཕྱག་འཚལ་
 བསྟོད། །གང་ཞིག་དྲན་པས་འཆི་མེད་མཚོག་སྦྱེལ་བ། །ཅུ་གསུམ་ཆེ་ལྷ་འདུས་
 པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། །དང་བའི་ཡིད་གྱིས་དད་པའི་ཤུགས་ལྷུང་སྟེ། །རྩལ་
 སྟེད་ལུས་གྱིས་བཏུང་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བསྟོད། ། ཅས་བྱས་ལ། ཡིག་བརྒྱུ་ཚར་གཅིག་
 བཟ། སྐབས་འདིར་ཕུན་གང་རུང་གཅིག་ལ་ཆོས་སྒྲོང་གི་གསོལ་ཁ་རྣམས་བཏང་། དེ་ནས་ཆོགས་མཚོན་
 འཕྱུལ་བ་ནི་སྤྱི་མའི་ལས་བྱང་རམ། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་གང་རུང་ནས་ལེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་མའི་
 སྤྱགས་རྒྱུབ་ནས་སྤངས་ཏེ་བཀོད་པ་ནི་ག་ཆར་སོགས་ཆོགས་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་བཤམས་ནས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ལ། རྩི་ རང་ཉིད་ལྷ་ཡི་ཕྱགས་ཀ་ནས་ ཆོགས་འཁོར་སྤྱང་བྱིར་ཡི་གེ་
 འཕྲོས་ རྩི་ལས་མེ་བྱང་དངོས་འཛིན་བསྟེན་ ཡི་ལས་རྒྱུད་བྱང་བག་ཆགས་
 གཏོར་ ལྷི་ལས་རྒྱུད་གཉིས་འཛིན་བཀྲམ་ རྩི་ལྷི་ལྷི་ རྩི་ རང་ཉིད་ལྷ་

ཡི་ཐུགས་ཀ་ནས་ འུག་གིས་སྒོ་བ་པའི་ཡི་གེ་འཕྲོས་ རྩི་གིས་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་སྦྱང་ ལྷ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིར་བསྐྱར་ ཨོྲཱི་གིས་འདོད་ཡོན་སྦྱང་གིད་
 གང་ རྩི་ཡིས་མཐོང་སྒྲུང་ལྟ་ཚོགས་དགུས་ ཨོྲཱི་ལྷ་རྩི་རྩི་ རྩུག་འཕྲེན་པའི་
 རྩི་ རྩི་བཅུན་བསྐྱོད་ཐོད་ཐོད་རྩལ་ དབང་ཆེན་ཡབ་ཡུམ་གཙོ་དང་འཁོར་
 འཆི་མེད་ཆེ་ཡི་ལྟ་ཚོགས་རྣམས་ དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་གིང་དང་བཅས་ རྒྱ་
 ལ་སྒྲིབ་སེམས་མི་མངའ་ཡང་ འགྲོ་རྣམས་བསོད་ནམས་བསལ་པའི་ཕྱིར་
 ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ རི་རྩི་བོ་རྩི་ས་མ་ཡ་སྤྱི་ ཚོགས་སྤྱད་
 དང་པོ་མཆོད་པའི་ རྩི་ བདེ་བར་གཤེགས་སོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ སངས་རྒྱུ་
 ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ལ་ ཞལ་བས་ཚོགས་གི་མཆོད་
 པ་འབུལ་ རྒྱ་གསུང་ཐུགས་གི་དངོས་གྲུབ་སྤྱུལ་ གྲུ་རུ་ལྷ་ལྷུང་བ་རྒྱ་གི་
 རྩི་ག་ཅ་ཅ་ཀྱ་པུ་རྩི་ལྷ་རྩི་ བར་པ་བཤགས་པའི་ རྩི་ རྩི་བྱུང་དུས་ནས་ད་ལྟའི་
 བར་ མ་རིག་བདག་ལུས་ངག་སེམས་གིས་ ཕ་བ་ཡན་ལག་དམ་ཉམས་
 པ་ འདོད་ཡོན་ཚོགས་གི་མཆོད་པས་བཤགས་ བཟོ་ས་མ་ཡ་ཤུཆེ་ལྷ་
 གསུམ་པ་བསྐྱལ་པའི་ རྩི་རྩི་བཟོ་ཨོྲཱི་གྲུ་ཤ་རི་རི་རྩི་བོ་རྩི་ས་བཀུག་ལ་ རྩི་ ཆེ་མཆོག་
 བསྐྱོད་པའི་རྩི་ རིས་དྲག་པོ་རྩི་ རིས་དྲག་གཏུམ་པའི་རང་བཞིན་ལ་ ཡུལ་མེད་བལ་སྐར་
 ལྟར་འབྱུགས་ ལས་གི་པོ་ཉ་ས་སྟོང་གསུམ་གང་ གཡས་པས་རྩི་རྩི་ལུང་པ་
 འདྲིལ་ གཡོན་པས་ལྷགས་ཀྱི་ཞགས་པ་འཛོན་ དབྱ་བགེགས་སྒྲོལ་བའི་
 དུས་ལ་བབ་ རུལ་སྤྲོད་བཞིན་དུ་བསྐྱུག་པར་མཛོད་ ཨོྲཱི་བཟོ་གྲུ་རུ་བསྐྱོད་

མེད་ཅུལ་ རྩི་ཏི་ཤུ་དྲུག་བཞག་གས་འབྱུང་པོ་སྤྲ་ར་ཡ་རྩི་ཡུལ་ ཞལ་དུ་བསྟུབ་པ་ནི་
 རྩི་ སྤྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་ཞལ་བྱེས་ཤིག་མཁས་གསུམ་ཡོངས་སྒྲོལ་དག་
 བཞག་གས་ཞལ་དུ་བསྟུབ་ རུམ་ས་བྱེད་ཉོམ་ཁུང་ཡངས་པའི་མགུལ་དུ་བསྟེམ་
 འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་ངང་དུ་མཆོད་པ་བཞེས་ སྤྱ་རུ་དེ་བ་རྩུ་གི་ནི་དག་
 བཞག་གས་ཀྱི་ཤ་བྲག་རུས་པ་ལ་ཁ་ཁ་བྲ་ཏི་བྲ་ཏི་ དེ་ནས་བྱགས་དམ་བསྐྱང་བ་ལ་ དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་མཐའ་བསྐྱོར་དུ་མཆོད་སྒོར་གི་རྩལ་ཅི་འབྱོར་བས་སྒོར་ཞིང་ བྱུང་བར་དུ་ཆོལ་ཆེན་གྱི་མར་མེ་
 སྒར་ ལྷོ་སའི་བསུར་དུད་གཏོང་ རྩི་གད་དང་བདུད་ཅི་འཕྱུང་འཐོར་ཞིང་ ཐོད་རྩལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་
 བདས་མཆོན་ཏེ་དབྱངས་སྟན་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས། རྩི་ དུར་ཁྱོད་གསང་བ་མཆོག་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་ གསང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞུང་བཞིན་བཤམས་ནས་
 གྲང་ སྤྱབ་རྩལ་གཉན་པོ་གཞུང་བཞིན་བཀྲམ་ལགས་ན་ རྩི་རྩི་སྒྲོབ་དཔོན་
 ཐུགས་དམ་བསྐྱང་གྱུར་ཅིག་ ཡི་དམ་ལྷ་ཆོགས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་གྱུར་ཅིག་
 མཁའ་འགོ་ཆོས་སྒྲོང་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་གྱུར་ཅིག་ དམ་ཅན་སྤྱང་མའི་ཐུགས་
 དམ་བསྐྱང་གྱུར་ཅིག་ སྤྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་འཕྱུགས་དམ་གཉན་བསྐྱངས་
 ཏི་ རྩི་ལ་འབྱོར་བདག་གི་གཡུང་དམ་སོར་སྤྱུལ་ཅིག་ ཨོ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩི་བྱོ་རྩི་
 རྩི་ དམ་རྩལ་གཏོར་ཆེན་བཤམ་པ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་
 བདུད་ཅི་སྟན་མཆོད་སྒྲིང་བ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་ རྩུ་
 རྩུ་ས་བཀའ་བ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་ དུར་ཁྱོད་རྩལ་
 ཆེན་བཀྲམ་པ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་ རྩི་སྤྱང་ཐོད་

རྩི་གས་པ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་ རྩི་ཆེན་སྤྱང་
 གསལ་གཏམས་པ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་ ལྷོ་སའི་
 གསུར་དུད་གཏོང་བ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་ རྩི་རྩི་
 རྩི་བྱུག་པ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་ རྩི་གད་དཔའ་
 བོའི་མཆོད་པ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་ འདོད་ཡོན་རོ་
 མཆོག་སྤྱངས་པ་ཡང་ མ་དང་མཁའ་འགོ་བརྟེན་བྱིར་འབུལ་ ཐུགས་དམ་
 གཉན་པོ་བསྐྱངས་གྱུར་ཅིག་ གཡུང་དམ་ཉམས་ཆག་སོར་སྤྱུལ་ཅིག་ སྤྱ་
 རུ་དེ་བ་རྩུ་གི་ནི་མ་རྩུ་བ་ལི་རྩུ་མ་རྩུ་བ་རྩུ་མ་མི་ཏ་མ་རྩུ་རྩུ་ཁ་ཁ་བྲ་ཏི་བྲ་ཏི་
 ཏི་ དམ་རྩལ་རྩུན་གྱི་མཆོད་པ་འདི་དག་ཀུན་ གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་ངང་
 དུ་འབུལ་ལགས་ན་ སྤྱང་དོར་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གྲང་ ཐིམ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱེས་པ་ཆེན་པོར་རོལ་ གཞན་ཡང་སྤྱོད་གཏོར་ཆེན་རྩུ་གྱིང་པ་ཉིད་གྱིས་
 མཛད་པའི་སྒོར་བ་འཆི་བདག་བདུད་འཛོམས་སོགས། སྒོར་བཤགས་ཟབ་མོ་དག་གྲང་བཏོན་ན་ལེགས་སོ། །
 དེ་ནས་བཤགས་པ་ནི་ ཏི་ ཡེ་ཤེས་གསར་ཙམ་མཆོག་སྤྱན་གྱིས་ཆོས་ཀུན་ས་ལེར་གཟིགས། །
 ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོས་འགོ་ཀུན་མགོན་གྱུར་པ། །རབ་འབྱམས་ཐུགས་བརྩའི་
 ཞིང་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །གསང་འདུས་ཆོལ་ལྷ་ཆོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །
 མ་རིག་བདག་ཅག་ལུས་དང་ངག་སེམས་གྱིས། །བག་མེད་ཚུལ་གྱིས་དམ་
 ལས་འགལ་གྱུར་ཏེ། །རྩི་གསུམ་སྤྱང་མའི་ཐུགས་དང་ཅི་འགལ་བ། །ཐོགས་
 མེད་ཐུགས་རྩི་ཅན་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །ཆོ་རབས་ཐོག་མ་མེད་ནས་ད་

ལྟ་འདྲི་བར། མི་དག་བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ཉེ་བ་ལྟ། ཁྱི་བཞི་ལོག་བརྒྱད་ལ་
 སོགས་སྟོག་པའི་ལས། བཀྲིས་དང་བཀྲིད་སྟུང་ཡི་རང་བཀྲིས་ཀྱན་བཤམས། །
 མཚོག་གསུམ་སྟོབ་དཔོན་པ་མ་སོགས་ལ་བརྟམ། འགོ་ལ་འཆོ་དང་གསང་
 འཆལ་རྟོག་རན་འགྲུས། མི་རུང་གནས་གོགས་ཡོ་བྱད་བརྟེན་པ་སོགས། །
 འོས་མིན་ལས་ལ་ཞུགས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤམས། བག་མེད་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་གཞན་དབང་གིས། ལྟ་བུ་སྟོམ་སྟགས་བརྒྱུས་ཏིང་འཛིན་དུས་མཚོད་
 གཡེལ། བྱི་ནང་ཡོ་བྱད་དུས་སུ་མ་བརྟེན་སོགས། བཀྲི་འོས་དང་དུ་མ་སྤངས་
 མཐོལ་ལོ་བཤམས། སོ་ཐར་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། བྱུང་
 བར་གསང་སྟགས་རྩི་རྩེ་ཐེག་མཚོག་གི་ བྱི་དང་བྱུང་བར་ལྟག་པས་བསྟུས་
 པ་ཡི། རྩ་བ་ཡན་ལག་དམ་ཚིག་ཉམས་པ་བཤམས། མདོར་ན་འཕྲལ་རྒྱུན་
 ཡུན་གྱི་སྟོབ་གྱུར་པ། སྟོག་ལྟར་ཉེས་པའི་དངོས་པོ་གང་མཆིས་ཀྱན། བྱི་
 བས་འགྱུར་བས་བཤམས་ཤིང་སྟོམ་བཀྲིད་ན། བྱམས་མགོན་ཐུགས་རྗེས་
 དག་ཅིང་ཆངས་པར་སྟོལ། ཞོ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩི་བྱོ་རྩི། ཞེས་དང་ཡིག་བརྒྱུ་བརྩེ། ཁྱི་
 བས་དོན་དམ་ལྟ་བུའི་སྟོང་བཤམས་ནི་གནས་ལུགས་རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་སྟོབ་ཞག་སྟེ།
 ཀྱན་གཞི་མ་བཅོས་སྟོང་ཡངས་ནས་ རང་རིག་རང་གསལ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
 གདོད་ནས་མ་སྟེས་ཀྱན་བཟང་མོ་ གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་ བསྐྱང་
 དང་བཤམས་བྱ་བཤམས་པའི་ཡུལ་ རྣམ་དག་སྟོས་བྲལ་ཆོས་ཀྱི་སྟུ་ ཆོས་
 ཀྱི་སྟུ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ གཉིས་མེད་རྟོགས་པས་ཐུགས་དམ་བསྐྱང་ དེ་ལྟར་

རྟོགས་ན་སྟོང་བཤམས་མཚོག་ དེ་ནས་བརྒྱུད་དང་བརྟེན་ལན་གྱིས་ཆོགས་བྱངས་ལ་རྩི་
 བར་གྱི་ཆོགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་ལོ། ལྟག་མ་རྣམས་བསྟུས་ཏེ། རྩི་ དང་པོ་ལུང་གིས་མི་མཚོད་
 དུ་ བྲམ་ཡི་དམ་ལུང་གི་བདག་ དེ་ནས་ལྟག་མས་མི་མཚོད་རྒྱ་ འཁོར་
 ཆོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟག་ལ་དབྱེས་ ཐ་མ་གཅིག་ཏུ་མི་བསྟེ་རྒྱ་ ཆོས་ཉིད་ཡོ་ནས་
 རྒྱ་འབྲས་གཅིག་ ལྟག་མ་ཁ་རྩས་མི་བྱན་རྒྱ་ བྱུང་དང་ར་གཉིས་དམ་ཆོག་
 གཅིག་ ཞོ་ལུ་རྩི་བ་ལི་རྟ་བུ་ཨ་ཕི་ཏ་ཏ་ཏི་ བྱི་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། རྩི་ དཔལ་
 གྱི་བཀའ་ཉན་ཆོགས་ཀྱི་ལྟག་སྟུང་མ་ དབང་གི་བཀའ་ཉན་མ་མོ་མཁའ་
 འགྲུའི་ཆོགས་ ལས་རྣམས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དམ་ཅན་རྣམས་ དཔལ་
 གྱི་བཀའ་སྟོང་ཅི་བཀྲིའི་བཀའ་ཉན་ཆོགས་ མཁའ་འགྲུ་གིང་དང་ལྟུའི་
 ཆོགས་དང་བཅས་ དུར་བྱོད་བདག་མོ་མ་བདུན་སྤང་བཞི་དང་ འབར་མ་
 སོ་ཉ་དབང་ཐུག་ཉི་ཤུ་བརྒྱད་ དུར་བྱོད་ཆས་སོགས་འཛིགས་ཤིང་སྟེག་ཚུལ་
 ཅན་ མེ་ཏོག་རྩུན་འཕྱང་དེལ་བུའི་སྐྱ་རགས་མཛེས་ཐུག་ན་རྟུའི་གཞོང་
 ཐོགས་གཏོར་ལེན་མ་ ལྟག་གཏོར་འདི་བཞེས་དཔལ་གྱི་བཀའ་ལུང་བཞིན་
 རྣལ་འབྱོར་བཅོལ་པའི་ཕྱིན་ལས་འགྲུབ་པར་མཛོད་ ཞོ་ལུ་རྩི་བརྩེ་ཨ་ཏི་
 གྲ་ཤལ་མ་ས་མ་ཡ་ལྟ་ཏི་ལྟ་ཏི་རྩི་བྱོ་བྱོ་ དེ་ནས་སྟོན་ལམ་ནི། རྩི་ བྲམ་ཡི་དམ་
 མཁའ་འགྲུའི་ཆོགས་རྣམས་ལ་ བདེ་ཆེན་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་ཡིས་
 བདག་གཞན་བསོད་ནམས་ཆོགས་ཆེན་ཡོངས་རྩི་གས་ནས་ མ་ལུས་དཀྱིལ་
 འཁོར་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པར་ཤོག། ཅས་བྱུང་། དེ་ནས་ཐུགས་དམ་བསྟུལ་བཞི་ རྩི་ མ་

དབྱིབས་བརྒྱུད་མཁུལ་གྱི་བུམ་པ་མཁུལ་གྱི་དཔལ་བེའུ་ནས་ཆེད་དུ་དཔལ་
 མཁུལ་བརྒྱུད་ཀྱི་ས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་མཁུལ་གྱི་པོ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་རྣམས་བཀུག་
 བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོ་ལ་ཐིམ་པས་བཀུག་མདངས་གཟི་བཞིན་དང་ལྷན་
 པར་བསམས་ལ་མདའ་དར་གཡལ་སྒྲེ་རྩྭ་མཁུལ་དཔལ་ཆེན་པོའི་དུས་ལ་བབ་སྟོན་
 ཆོ་བསྐྱལ་པའི་དང་པོ་ལ་དོ་རྩེ་ཆོ་སྒྲུབ་སྲུ་ཡིས་བསྒྲུབས་སྟེ་སྒྲི་འཆི་མེད་པ་
 སྲུ་ཡིས་བརྟེས་མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད་པ་དང་ཡུམ་མཆོག་གསང་ཡེ་གོས་
 དཀར་མོ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སྟེ་སྒྲི་འཆི་མེད་པའི་ཆོ་ཡང་ཐོབ་པ་བཅའ་
 སྒྲི་མེད་པའི་སྒྲི་མཆོག་བརྟེས་ཀྱི་ཕྱགས་དཔལ་དུས་ལ་བབ་ཤིང་རིག་འཛིན་
 དགའ་རབ་དོ་རྩེ་དང་མཁུལ་འགྲོ་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཆོ་ཡིས་ཆུ་བོ་ཆེན་པོའི་
 དན་ཏིག་ཏུ་སྒྲི་འཆི་མེད་པའི་ཆོ་ཡང་ཐོབ་པ་བཅའ་བཅའ་སྒྲི་མཆོག་
 བརྟེས་ཀྱི་ཕྱགས་དཔལ་དུས་ལ་བབ་ཤིང་རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲི་དང་མཁུལ་
 འགྲོ་རིན་ཆེན་ཞི་བ་མཆོས་སོ་སྒྲི་མེད་པའི་དུས་འགྲོ་དུ་སྒྲི་འཆི་མེད་པའི་དངོས་
 གྲུབ་ཐོབ་པ་བཅའ་སྒྲི་མཆོག་བརྟེས་ཀྱི་ཕྱགས་དཔལ་དུས་
 ལ་བབ་སྟོན་དཔོན་པོ་ལྷ་འབྲུང་གནས་དང་མཁུལ་འགྲོ་ལྷ་ལྷུ་མ་མཆོ་རས་
 བཀ་ལྷག་ལྷ་ར་ཏི་ཀ་རུ་སྒྲི་འཆི་མེད་པའི་ཆོ་ཡང་ཐོབ་པ་བཅའ་བཅའ་སྒྲི་མཆོག་
 བརྟེས་ཀྱི་ཕྱགས་དཔལ་དུས་ལ་བབ་ཤིང་པའ་ཆེན་པོ་མ་མི་ཏ་
 དང་མཁུལ་འགྲོ་དབྱིངས་ལྷག་རྒྱལ་མོ་ཡིས་ལྷན་གྲུབ་གཏེར་གྱི་དུས་འགྲོ་
 དུ་སྒྲི་འཆི་མེད་པའི་ཆོ་ཡང་ཐོབ་པ་བཅའ་སྒྲི་མཆོག་བརྟེས་

ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་དཔལ་དུས་ལ་བབ་སྟོན་དཔོན་པོ་ཆུ་ཆེན་ཀ་ར་དང་བམ་ཟེའི་
 ལུ་མོ་བདེ་ལྷན་མས་སྒྲུབ་གནས་བཀ་དཔལ་བྱ་བྱུང་དུ་སྒྲི་འཆི་མེད་པའི་
 ཆོ་ཡང་ཐོབ་པ་བཅའ་སྒྲི་མཆོག་བརྟེས་ཀྱི་ཕྱགས་དཔལ་
 དུས་ལ་བབ་ཤིང་གཞུབས་བན་ནམ་མཁུལ་སྒྲིང་པོ་དང་མཁུལ་འགྲོ་ཤེས་དཀར་
 རོ་རྩེ་མཆོས་སྟོན་བཀ་མཁུལ་ཆུང་སྒྲུབ་གནས་སྟེ་སྒྲི་འཆི་མེད་པའི་ཆོ་ཡང་
 ཐོབ་པ་བཅའ་སྒྲི་མཆོག་བརྟེས་ཀྱི་ཕྱགས་དཔལ་དུས་ལ་
 བབ་སྟོན་དུས་ཆོ་ཡི་ཁྱེད་པེ་བཟང་དང་ད་ལྟ་ཆོ་ཡི་དཔལ་པེ་འདྲེ་ཆོ་ཡི་ལྷ་
 ཆོགས་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་ནམ་མཁུལ་
 མཐའ་དང་མཉམ་པ་ཡིས་སྟོན་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཆོ་རུ་བསྐྱུས་པ་བཀ་ཤིས་
 ལུམ་པའི་ནང་དུ་སྒྲི་ལ་སྒྲུབ་མཆོག་བདག་ལ་ཆོ་དབང་སྒྲུབ་སྒྲི་ཡི་སྒྲུབ་པས་
 གྲོག་སྟོང་འབྲུག་གསུང་གི་སྒྲུབ་པས་འབྲུག་སྟོང་ལྷིང་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་
 ཆོ་བརྒྱུད་བསྐྱུས་ཀྱི་བཟུང་བསྐྱུས་ཞིང་གཤིན་རྩེ་སྟེ་སྒྲི་རྣམས་འདུལ་ཞིང་གཤོང་
 སྒྲིན་པོ་ལ་ཆོ་སྒྲིག་བརྒྱས་པ་བྲུལ་དུ་ཆུག་སྒྲི་ཆོ་ཉམས་པ་སོར་དུ་ཆུག་སྒྲིང་
 བཞི་རྒྱ་མཆོད་མཐའ་བསྐྱོར་ནས་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་ལུམ་པར་སྐྱུས་དཔལ་
 དང་བསོད་ནམས་བདག་ལ་སྒྲིད་ཀྱི་ཉགས་དང་མཆོན་མ་བསྟན་པ་དང་དོ་རྩེ་
 ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྟོང་ལ་གཞན་ཡང་སྟོན་བསྟོན་བསྐྱུས་མཐའི་ཁྱེད་རྣམས་ཕྱགས་རྩེའི་སྒྲིགས་བྱའོ་
 སྒྲུབ་པ་གོལ་བའི་ཆོ་སྒྲུབས་འདིར་དབང་བཞི་རྒྱས་པར་བསྐྱུར་བའོ་དུས་རྒྱུན་ཏིང་པོ་འཛིན་གྱིས་དབང་
 དང་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ནི་མདུན་གྱི་དུས་འགྲོ་བའི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་མོས་གུས་གདུང་བའི་ཕྱགས་
 བསྐྱེད་ལ་ན་མོ་ཕྱགས་བརྒྱ་དུས་གསུམ་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཕྱགས་རྩེ་

ཆོན་པོ་དང་ལྷན་པུ་ རྩོམ་ཆེའི་རིགས་དང་ རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་ བསྐྱེའི་
 རིགས་དང་ ལས་ཀྱི་རིགས་དང་ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་ སྒྲུ་
 ཡི་རིགས་དང་ གསུང་གི་རིགས་དང་ ཐུགས་ཀྱི་རིགས་དང་ ཡོན་ཏན་དང་
 སྤོན་ལས་ཀྱི་རིགས་ལ་སོགས་པུ་ རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལ་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་ཆེའི་དབང་མཆོག་དམ་
 བ་བསྐྱར་དུ་གསོལ་ ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ནས་མཁའ་ཁམས་གང་བའི་ཕ་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཆེའི་
 ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་ བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བདག་དང་སྤྱོད་བདག་ལ་དབྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆི་མེད་ཆེའི་
 རྣམས་སྒྲུ་དེ་རི་རྒྱུ་གསོལ་ རིགས་ཀྱི་ཡལ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་མཛད་ ཡུམ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་བུམ་པ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་བ་བསྐྱེས་ཏེ་ འཁོར་འདས་
 ལམ་གསུམ་གྱི་དྲངས་བཅུད་མ་ཡུམ་པ་བུམ་པར་བསྐྱེས་ནས་ཆེ་ལེ་འཁོར་བས་ སྤྱོད་པོ་ནས་དབང་བསྐྱར་
 བདུད་རྩི་དཀར་ན་པ་ཀྱིས་བྱུང་བས་གསང་གནས་ནས་སྤྱོད་པོའི་བར་གང་བས་ནད་གདོན་སྤྱི་གསེབ་ཐམས་
 ཅད་དག་ རང་རྒྱུད་སྤྱོད་རྩི་ཕྱི་ལ་ནས་དབང་བཞིའི་རྩོགས་པ་མཛོད་དུ་གྱུར་ བདུད་རྩི་ཡར་ལུང་པས་
 རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་པས་དབྱར་བ་བརྒྱུ་ དེའི་ཆོ་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་འརྣམས་
 ཀྱིས་མེ་ཏོག་འཐོར་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྩི་སྤྱོད་
 ལེན་ ཁོ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་བསྐྱེད་ འཛིན་རྩོད་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་བསྐྱེད་དེ་ བདག་
 ཅག་འཆི་བ་མེད་པ་ཆོ་ལ་དབང་བའི་རིག་འཛིན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ཆེན་པོ་དུས་འདི་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་
 བསམས་ལ་ གྱི་ རྩོམ་བཅུན་ལོ་རྒྱུན་མགོན་པོ་ཆོ་དབག་མེད་ གསང་བ་ཡེ་ཤེས་
 ཡུམ་མཆོག་གོས་དཀར་མོ་ ཆོ་ལྷ་རྒྱལ་བ་ཡལ་ཡུམ་གཙོ་དང་འཁོར་ བཀྲ་
 ཤིས་བུམ་པ་ལྷ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་ འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་བདུད་རྩིས་རབ་ཏུ་བཀའ་
 བཀྲ་གམ་མདངས་བཅུད་དང་ཆོ་ཡི་འོད་ཟེར་འབར་ བསྐྱེན་སྒྲུབ་ལས་སྤྱོད་སྒྲུབ་
 ཆོད་མཐའ་རུ་ཕྱིན་ དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བའི་དུས་ལ་ད་བབས་ན་ མགོན་པོ་

ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་བཞག་དུས་འདིར་ལགས་ ཐུགས་ལ་ལེ་ལོ་བཏང་སྒྲོམས་མ་མཛད་
 བར་ རྩོམ་ཆེའི་ནམ་ལངས་ཉི་ཟླ་མཁའ་ལ་གར་ རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྩི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་ རྒྱལ་ལྷན་བདག་ལ་ཆོ་ཡི་དབང་མཆོག་བསྐྱར་ སྤྱོད་འཆི་མེད་
 བ་ཆོ་ཡི་དབང་ཐོབ་ཤོག་ ཞོ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ལྷ་རྩྱུ་བརྩྱ་རྩྱ་ན་ལྷ་ཡུཤེ་ལ་སྤྱི་ཉི་རྩྱུ་
 ལྷ་ ཞེས་སྒྲུབ་པ་གོ་ལ་མཐའ་བུམ་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དངོས་སུ་སྤྱང་བའོ། ཐུན་མཐའ་
 དམིགས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་བས་ཆོག་ དེ་དང་རྩོམ་འབྲེལ་དུ་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ནི་ རྩྱུ་ བདེ་གཤེགས་
 རྒྱལ་བ་མ་ཡུམ་དགོངས་སུ་གསོལ་ རིག་འཛིན་མཁའ་འགོ་དམ་ཅན་སྤྱང་
 མའི་ཆོགས་ ལྷ་ཡི་དགེ་བསྐྱེན་དམ་ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་བདག་ཅག་ལ་ ཆོ་དང་ཆོས་དང་སྤོན་ལས་རྣམ་བཞི་དང་
 ཀྱང་མགྲོགས་མིག་མཐོང་རིལ་བུ་མཁའ་སྤྱོད་དང་ མཐུ་དང་རྩྱུ་འཕུལ་མཛོན་
 ཤེས་ལུས་མཐུ་དང་ སྤྱི་དཀོར་ཟས་དང་འོད་དགའི་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་ ཀྱ་
 ཡ་སྤྱ་ག་ཅི་ཏུ་སྤྱ་སྤྱ་སྤྱ་པ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ་ ཞེས་སྒྲུབ་པ་གོ་ལ་མཐའ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩོམ་
 རྣམས་འོ། རྩོམ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་གཏད་ དུས་རྒྱུན་བདུད་རྩི་ཕྱོད་བས་འབུས་ དེའི་རྩོམ་སུ་ལུས་
 བར་བདུད་རྩིས་གང་བའི་དྲངས་མའི་དྲངས་མ་བཅུད་ཀྱི་ཡར་བཅུད་རྣམས་
 སྤྱིར་གའི་འབྲུག་སུམ་ལ་ཐིམ་ ཉི་ཟླའི་གཤུལ་བསྐྱིགས་ཏེ་ལུན་ཐར་དུ་སོང་
 འོག་གི་དེ་རྩོམ་གྱི་རབ་ཞི་གུན་དུ་ལངས་བས་བསྐྱོལ་མར་རྒྱས་གདབ་
 ར་བཞིའི་རྩི་མོར་ཏྲ་མགྱིན་གྱི་སྤྱུགས་ཀྱིས་བཅིངས་པས་བསྐྱུང་ཞིང་ དེའི་
 སྤྱིང་དུ་ཆོ་དབག་མེད་དཀར་པོ་ཆོན་གང་བ་ཞིག་དབང་རྟགས་སུ་བཞུགས་པས་

སྒྲུབ་པ་དང་པ་ས་ཆོ་ནམ་ཡང་མི་འཕོ་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བསམས་པ་ཆོ་གསུངས་
 བརྗོད་པ་མཉམ་ཉིད་ལྟ་བུའི་དང་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་། དེ་ནས་བདག་གི་ལུས་ལ་ཆོ་བསྐྱེད་ཆོ་དེ་ཆོ་འཇུགས་
 བར་བྱསྒྲེ་ རྩི་ དམ་ཆོག་ཆོག་པོའི་དུས་ལ་བབ་ དེ་ལྟར་ཆོ་འཇུགས་དབང་
 ཡང་བསྐྱར་ དེ་ནི་དོ་རྗེའི་ཆོ་འཇུགས་འཆའ་ སྒྱེ་འཆི་མེད་པར་སྒྲུབ་འདེབས་
 འཆའ་ སྒྲོན་ཆོ་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ལ་ རི་བོ་ཏ་ལའི་ལྟ་བུ་དུ་ རིགས་གསུམ་
 མགོན་པོའི་ཕོ་བྲང་དེར་ སྒྲོབ་དཔོན་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་དང་ ལྟ་ལུ་མ་སྒྲུ་
 ར་བ་ཡིས་ དོ་རྗེ་ཆོ་མཆོག་བསྐྱབ་པ་ལ་ ཆོ་དབག་མེད་པ་དང་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིན་
 དོ་རྗེ་ཆོ་ཡི་དབང་ཡང་བསྐྱར་ སྒྱེ་ཤི་མེད་པའི་སྒྲུ་ཡིས་བཏབ་ བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་
 དམ་དུས་ལ་བབ་ དེ་ལྟ་ནམ་འབྱོར་བདག་ཅག་ཀྱང་ དོ་རྗེ་ཆོ་འདི་ས་ལ་
 འཇུགས་ གལ་ཏེ་ས་ལ་མ་ཆུགས་ན་ ས་ཡི་སྒྲིང་པོ་གསེར་ཡིན་པས་ ཆོ་
 འདི་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་དུ་འཇུགས་ དོ་རྗེ་ཆོ་འདི་ཆུ་ལ་འཇུགས་ གལ་ཏེ་ཆུ་
 ལ་མ་ཆུགས་ན་ ཆུ་ཡི་སྒྲིང་པོ་ཆུ་ཡིན་པས་ ཆོ་འདི་ཆུ་ཡི་དཀྱིལ་དུ་འཇུགས་
 དོ་རྗེ་ཆོ་འདི་མེ་ལ་འཇུགས་ གལ་ཏེ་མེ་ལ་མ་ཆུགས་ན་ མེ་ཡི་སྒྲིང་པོ་བྱོད་
 ཡིན་པས་ ཆོ་འདི་བྱོད་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་འཇུགས་ དོ་རྗེ་ཆོ་འདི་རྒྱུ་ལ་འཇུགས་
 གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་མ་ཆུགས་ན་ རྒྱུ་གི་སྒྲིང་པོ་དབྱགས་ཡིན་པས་ ཆོ་འདི་དབྱགས་
 ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་འཇུགས་ དོ་རྗེ་ཆོ་འདི་མཁའ་ལ་འཇུགས་ གལ་ཏེ་མཁའ་ལ་
 མ་ཆུགས་ན་ བམ་མཁའི་སྒྲིང་པོ་སེམས་ཡིན་པས་ ཆོ་འདི་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 དུ་འཇུགས་ དོ་རྗེ་ཆོ་འདི་མི་ལ་འཇུགས་ གལ་ཏེ་མི་ལ་མ་ཆུགས་ན་ མི་ཡི་

སྒྲིང་པོ་ཐོ་ཡིན་པས་ ཆོ་འདི་ཐོ་ཡི་དཀྱིལ་དུ་འཇུགས་ ལོ་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་
 འཇུག་གོ་ སྒྲོན་བསྐྱེད་མཐོང་པའི་ཆོ་འཇུག་གོ་ ཞི་ནི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་ རྩི་
 བེ་ཆོ་ཡི་གཞུང་ལས་ཁང་ ལྷོ་ནི་མི་ཟད་རིན་ཆོན་གཏེར་ རྩི་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་
 པོའི་སྒོག་ ལྷོ་ནི་སྒྱེ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷའི་ཐུག་སྒྲུ་ཡིས་
 ཆོ་འདི་འབྱུང་མེད་སྒྲུ་ཡིས་གདབ་ སྒོག་འདི་འབྱུང་མེད་བཏན་པར་འཇུགས་
 འདིར་འདུས་སྐལ་ལྷན་བདག་ཅག་གིས་ འཆི་མེད་དོ་རྗེའི་ཆོ་ཐོབ་ནས་ སྒྱེ་
 འཆི་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ཤོག་ ཅས་བརྗོད་ དེ་ནས་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མེ་ཏྲག་དཀར་
 པོ་འཕོར་ རྒྱལ་ཐེབས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ཆད་དང་སྒྲིང་པོ་ཆོ་དང་བཅས་པའི་མདའ་དར་གཡལ་སྒྲེ་
 ཞི་སྒྲུ་ཡི་སྒྲུ་སྒྲེ་སྒྲུ་ལ་ཐིམ་ སྤང་པོ་ལྷ་ལ་རབ་དུ་ཐིམ་ ལྷོ་གསུང་གི་གསུང་
 སྒྲེ་གསུང་ལ་ཐིམ་ ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་མཆོག་ལ་ཐིམ་ རྩི་ ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་
 ཏེ་ཐུགས་ལ་ཐིམ་ རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་ལ་ཐིམ་ ཉིན་མོ་བཀྲ་ཤིས་མཆོན་
 བཀྲ་ཤིས་ ཉིན་མཆོན་ཏྲག་དུ་བཀྲ་ཤིས་པས་ རྒྱལ་ལྷན་རྣམས་ལ་བཀྲ་ཤིས་
 ཤོག་ སྒྲིང་པོ་ཉི་ཟླ་གསལ་གྱུར་ཅིག་ ཞི་ལྷོ་རྩི་ལྷོ་ལྷོ་ན་རྩི་རྩི་ ཞེས་མི་འབྱུང་
 བར་སྒྲུབ་པ་དང་པོ་ དེ་ནས་སྒྲོན་ལམ་ནི་ ལེ་མ་ཏོ་ ཆོ་དབག་མེད་པའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་
 བསྐྱེད་སྐྱབ་མཐར་བྱིན་འདི་ཡི་མཐུས་ བཞི་བསྐྱེད་ཅུ་བཞིའི་ནད་རྣམས་དང་
 སྒྲིང་ཐུག་བསྐྱེད་ཅུའི་བགལ་རྣམས་དང་ སྒོ་བྱུར་དགུ་བཅུ་ཅུ་གཅིག་དང་
 དུས་མིན་འཆི་བ་རྣམ་བསྐྱེད་སོགས་ མི་མཐུན་ཆོ་ཡི་བར་ཆད་རྣམས་ མ་
 ལུས་ཞི་ཞིང་བསྐྱོག་པར་ཤོག་ ཅས་ལན་གསུམ་བརྗོད་ལ་ རྟོན་འཕེལ་སྒྲིང་པོ་བསྐྱེད་ཆོང་།

མཆོད་ལྷ་མ་ཡོན་བདག་དང་བཅས་པས་མེ་ཏོག་བཟུང་སྟེ་ཐལ་མོ་སྒྱར་ནས་ མོ་ འབྲུབ་པར་གྱུར་
 ཅིག་དོ་རྗེའི་སྒྱུ་ནི་སྒྱེ་འཆི་བྲལ་ ཆངས་པའི་གསུང་ནི་སྒྱེ་མེད་ཏྲག་པ་དོ་རྗེའི་
 གསུང་ སྒྲོས་བྲལ་ཐུགས་ནི་དུས་གསུམ་འབྲུར་མེད་དོ་རྗེའི་ཐུགས་ འཆི་
 མེད་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡང་དག་ལྷན་པ་ཡི་ ར་སྒྲུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བ་འབྲེན་
 པ་འོད་དཔག་མེད་ སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་དང་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་འབྲུབ་གྱུར་ཏེ་
 བདག་ཅག་ཆོ་དང་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ རྒྱལ་ས་ཆེན་འགོ་བའི་དོན་ལ་སྦྱོད་
 པར་ཤོག་ ཅིས་ལན་གསུམ་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་ རོ་རྗེའི་ཐ་ཆོག་གོ་ དེ་ནས་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་
 ཅི་རིགས་བཟོད་པར་བྱའོ་ གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ལྷག་གཏོར་གཏོར་བ་དང་གསེལ་ཁ་མཆོད་པ་སོགས་
 སྟོན་དུ་བྲུབ་ནས་ ཆད་མདོ་བྱ་བ་ནི་ གཏོར་མ་དཔག་ ར་བརྟུང་ ཏུང་འབྲུང་ ར་ལྟ་བུར་ལ་འདི་སྐད་དོ་
 རྩོམ་ སྟོན་ཆོ་འདས་དུས་བསྐལ་པའི་དང་པོ་ལ་ འོག་མིན་གནས་མཆོག་བདེ་
 ཆེན་པོ་བྱང་དུ་ བཅོམ་ལྷན་དཔལ་ཆེན་པདྨ་ཉེ་རུ་ཀམ་ ཏྲ་སྐད་གསུམ་བསྐྱགས་
 སྒྱར་སྤྱིད་མ་མོ་བསྐྱས་ ཐ་ཆོག་གསུམ་གྱིས་དམ་ལ་བཏགས་པའི་ཆོ་ བག་
 མོ་ལ་སོགས་མཁའ་འགོ་བྱེ་བ་བསྐྱས་ སོ་སོའི་གཟུགས་མཆོག་དམ་པ་བསྟན་
 བས་ཀྱང་ གཡར་དམ་ཅན་ལ་དངོས་གྲུབ་སྦྱུལ་བ་དང་ བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་
 ལེན་པར་མ་ཆད་དམ་ བཅོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་སྒྲུབ་པར་མ་ཆད་དམ་ རྣལ་
 འབྱོར་ཆོ་སྟོག་བསྐྱིད་བར་མ་ཆད་དམ་ སྟོན་ཆོ་ཞལ་བཞེས་དམ་ལས་མ་འདའ་
 བར་ ཤུགས་དམར་གྱི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་ལ་ ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐྱལ་བཅོལ་
 བའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད་ རྩོམ་ དེ་འོག་བར་གྱི་བསྐལ་པ་དབུས་མ་ལ་ ཐུག་

ཐུག་མ་ར་ཏི་ཀའི་གནས་མཆོག་ཏུ་ རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་བདུ་འབྲུང་གནས་
 དང་ ཆོ་ལམ་གསང་བའི་ཡུམ་མཆོག་མཐོ་རས་ འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་དཀྱིལ་ལའོར་
 སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ ཆོ་དཔག་མེད་པ་དངོས་སུ་བྱོན་ནས་སུ་ སྒྱེ་འཆི་འཛིགས་
 བྲལ་དོ་རྗེའི་དབང་ཐོབ་ཆོ་ རྒྱུད་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱུ་མཆོ་སྤྱིན་ལྷ་འདུས་
 སོ་སོའི་གཟུགས་མཆོག་དམ་པ་བསྟན་ནས་ཀྱང་ གཡར་དམ་ཅན་ལ་དངོས་
 གྲུབ་སྦྱུལ་བ་དང་ བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་ལེན་པར་མ་ཆད་དམ་ བཅོལ་བའི་
 ཕྱིན་ལས་སྒྲུབ་པར་མ་ཆད་དམ་ རྣལ་འབྱོར་ཆོ་སྟོག་བསྐྱིད་བར་མ་ཆད་དམ་
 སྟོན་ཆོ་ཞལ་བཞེས་དམ་ལས་མ་འདའ་བར་ ཤུགས་དམར་གྱི་གཏོར་མ་འདི་
 བཞེས་ལ་ ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐྱལ་བཅོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད་ རྩོམ་ དེ་
 འོག་བར་གྱི་བསྐལ་པའི་དབུས་མ་ལ་ ཐུག་དམར་བསམ་ཡས་ལྷ་རྒྱུ་པ་སྤྱིད་
 དུ་ སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་བདུ་འབྲུང་གནས་དང་ སྟོན་མའི་དྲངས་མ་རྗེ་འབངས་
 གོགས་ལྷ་ཡིས་ འཆི་མེད་ཆོ་ལྷའི་དཀྱིལ་ལའོར་ཞལ་བྱས་ཆོ་ ཏུར་བྟོད་གནས་
 པའི་མཁའ་འགོ་སྟེ་བརྒྱད་དང་ དེགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་བཏན་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་
 སོ་སོའི་གཟུགས་མཆོག་དམ་པ་བསྟན་ནས་ཀྱང་ གཡར་དམ་ཅན་ལ་དངོས་
 གྲུབ་སྦྱུལ་བ་དང་ བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་ལེན་པར་མ་ཆད་དམ་ བཅོལ་བའི་
 ཕྱིན་ལས་སྒྲུབ་པར་མ་ཆད་དམ་ རྣལ་འབྱོར་ཆོ་སྟོག་བསྐྱིད་བར་མ་ཆད་དམ་
 སྟོན་ཆོ་ཞལ་བཞེས་དམ་ལས་མ་འདའ་བར་ ཤུགས་དམར་གྱི་གཏོར་མ་འདི་
 བཞེས་ལ་ ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐྱལ་བཅོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛོད་ རྩོམ་ དེ་

འོག་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཐ་མ་ལུགས་སྒྲིག་པ་མཁུ་གཏན་གྱི་དབེན་གནས་སུ་
 སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་པ་མཁུ་གཏན་ཆེན་མཆོག་གྱུ་དང་། བཅུ་ལྔ་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་གྱི་ལོ་རྒྱུ་
 ཡིས་། གསང་འདུས་ཆོ་ལྷའི་དགྱིལ་ལའོར་ཞལ་བྱེས་ཆོ་། དབང་ལྷན་ཉིར་
 བརྒྱད་མཁུ་འགྲོ་སྐྱེད་ལྟ་བུ་གཏིས་། གིང་དང་ལྷན་བརྒྱན་མར་བཅས་པ་ཡིས་།
 སོ་སོའི་གཟུགས་མཆོག་དམ་པ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། གཡར་དམ་ཅན་ལ་དངོས་
 གྲུབ་སྒྲུབ་བ་དང་། བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་ལེན་བར་མ་ཆད་དམ་། བཅོལ་བའི་
 སྒྲིབ་ལས་སྐྱབ་བར་མ་ཆད་དམ་། རྣལ་འབྱོར་ཆོ་སྒྲིག་བསྐྱེད་བར་མ་ཆད་དམ་།
 སྒྲིབ་ཆོ་ཞལ་བཞེས་དམ་ལས་མ་འདའ་བར་། ཤ་བྲག་དམར་གྱི་གཏོར་མ་འདི་
 བཞེས་ལུགས་སྐྱེད་དམ་ཆུད་བསྐྱེད་བཅོལ་བའི་སྒྲིབ་ལས་མཛོད་། རྩེ་དེ་འོག་
 ལྷ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐ་མ་ལུགས་། རྩེ་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཐུན་མཛོད་མཛོད་གྱི་དཔལ་འདི་ཕྱིར་
 སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་པའི་དང་། རིག་འཛིན་སྐྱེད་པ་འཆར་རྒྱ་སྐྱེད་
 པ་ཡིས་། ལྷ་གསུམ་ཆོ་ལྷའི་དགྱིལ་ལའོར་ཞལ་བྱེས་ཆོ་། བསེ་ལང་མཁུ་འགྲོ་
 བཀའ་སྒྲོད་སྒྲོལ་གིང་བཞི་། གཏོར་སྐྱེད་དམ་ཅན་ཆུ་མཆོར་བཅས་པ་ཡིས་། སོ་
 སོའི་གཟུགས་མཆོག་དམ་པ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་། གཡར་དམ་ཅན་ལ་དངོས་
 གྲུབ་སྒྲུབ་བ་དང་། བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་ལེན་བར་མ་ཆད་དམ་། བཅོལ་བའི་
 སྒྲིབ་ལས་སྐྱབ་བར་མ་ཆད་དམ་། རྣལ་འབྱོར་ཆོ་སྒྲིག་བསྐྱེད་བར་མ་ཆད་དམ་།
 སྒྲིབ་ཆོ་ཞལ་བཞེས་དམ་ལས་མ་འདའ་བར་། ཤ་བྲག་དམར་གྱི་གཏོར་མ་
 འདི་བཞེས་ལུགས་སྐྱེད་དམ་ཆུད་བསྐྱེད་བཅོལ་བའི་སྒྲིབ་ལས་མཛོད་། གཏོར་

མ་ཐོར་དུ་འཕེན་ན་། རྩེ་། གཏུག་པའི་དམ་ཉམས་དག་དང་བགེགས་། བསྐྱེད་པའི་
 རྩེ་མ་གཏོགས་པའི་། སྒྲིབ་འོག་སྐྱེད་པ་མཆོམས་གནས་པ་ཡི་། ལྷ་གྲུ་གཞི་
 བདག་སྐྱེད་གཟུར་ཅིག་། གཏོར་ཐོར་དག་དང་བགེགས་ལ་འཕེན་། ཀུན་གྱི་
 གྲོགས་མཛོད་དམག་དབང་སྐྱེད་། ཅས་བདེག་གོ་། དེ་ནས་བརྒྱན་མ་སྐྱེད་བཞི་། རྩེ་། འཛིག་
 ཉིན་བོད་ཁམས་སྐྱེད་བ་བརྒྱན་མའི་ཆོགས་། བདག་ཉིད་ཆེན་མོ་དོ་རྩེ་ཀུན་
 གྲགས་མ་། དབལ་ལྷན་ཉིད་དོ་རྩེ་ཡ་མ་སྐྱེད་། གངས་ཀྱི་གཡུ་བུན་དོ་རྩེ་ཀུན་
 ཏུ་བཟང་། འབྲོག་ཆེན་ལའོར་འདུལ་དོ་རྩེ་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་། བདུད་མོ་ཆེན་
 མོ་དབང་ཆེན་བཞི་ཡང་། འདིར་གཤེགས་བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་འདི་འོངས་
 ལུགས་། དམ་བཅའ་བཞིན་དུ་བཅོལ་བའི་སྒྲིབ་ལས་མཛོད་། ཤ་མེད་གངས་དཀར་
 དོ་རྩེ་གཡུ་བུན་མ་། ཁ་རག་བྱུང་བཅུན་དོ་རྩེ་དཔལ་གྱི་ཡུམ་། གཏོར་ཆེན་མཁུ་
 སྐྱེད་དོ་རྩེ་ཀུན་མོ་དང་། མ་འེ་རབ་འབུམས་དོ་རྩེ་དག་མོ་རྒྱལ་། གཞོད་སྐྱེན་ཆེན་
 མོ་མཐུ་ཆེན་བཞི་ཡང་། འདིར་གཤེགས་བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་འདི་བཞེས་
 ལུགས་། དམ་བཅའ་བཞིན་དུ་བཅོལ་བའི་སྒྲིབ་ལས་མཛོད་། ཀོང་བཅུན་དེ་མོ་དོ་
 རྩེ་བོད་ཁམས་སྐྱེད་། བཅོན་ལ་རོལ་པའི་དོ་རྩེ་སྐྱེན་གཅིག་མ་། གཡུ་ཡི་དྲིལ་
 བུད་དོ་རྩེ་བུ་ལེ་མ་། སྐྱེན་བཅུན་ལྷན་ཆོས་དོ་རྩེ་གཡར་མོ་བསིལ་། སྐྱེན་མོ་ཆེན་
 མོ་བཞིན་མཛོད་བཞི་ཡང་། འདིར་གཤེགས་བཀའ་ཡི་གཏོར་མ་འདི་
 འོངས་ལུགས་། དམ་བཅའ་བཞིན་དུ་བཅོལ་བའི་སྒྲིབ་ལས་མཛོད་། རྩེ་། བརྒྱན་
 མ་སྐྱེད་མཛོད་མ་སྐྱེད་བཞིན་རྣམས་ཀྱང་། དཔོན་གཡོག་མང་པོ་སྐྱེན་པ་འབུམ་

ཆེན་སྒྲུངས་པ་ལམ་ སྒྲེར་ཆགས་འདུས་པའི་བྲོ་བརྟུངས་པས་ རྫོངས་པའི་གཏི་
 ལུག་པོ་བོ་བཅོམ་ གཏུམ་ཆེན་འབྲུགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ དབང་པོ་ཡན་
 ལག་རྫོགས་པ་ལམ་ གཤོག་པ་དོ་རྫོང་བྲོ་བརྟུངས་པས་ གུན་ཏུ་རྫོངས་པའི་
 སྒྲུག་དོག་བཅོམ་ འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ དབྱས་ཀྱི་ཁྲི་རྒྱ་
 རྒྱུམ་པོ་ལམ་ དོ་རྫོང་མཆུ་ཡི་བྲོ་བརྟུངས་པས་ བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ར་རྒྱལ་བཅོམ་
 རྒྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ དུག་གསུམ་འཛོམས་པའི་བྲོ་བརྟུངས་
 པས་ སྒོན་གྱི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོ་བསྐྱང་ མ་ཆོགས་རྒྱ་གཉིད་ལ་རུ་ ཏན་ལྷན་
 རྒྱལ་པའི་ལས་བྱས་པས་ རྣལ་འབྱོར་སྒོར་བའི་ཆོག་རྫོགས་ དབང་ཆེན་
 གར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ བདུད་བཞི་འཛོམས་པའི་ལས་བྱས་པས་ ཁམས་
 གསུམ་བསྐྱལ་བའི་ཆོག་རྫོགས་ ཐུག་བརྟན་ཆེན་པོའི་ད་ལ་རུ་ བཀའ་འདས་
 བསྐྱལ་བའི་ལས་བྱས་པས་ རུད་མཐོན་པའི་ཆོག་རྫོགས་ ཨོ་ཏྲེ་བཟོ་གྲོ་ཏ་
 ཏ་ཡ་གྱི་མ་རྩ་ལུ་ལུ་རྩ་ལུ་ལུ་ལུ་ལུ་ ཨོ་ལེ་ ལུ་ལེ་ རྩ་ལེ་ ལུ་ལེ་ རྩ་ལེ་ རྩ་ལེ་
 དག་བཞགས་སྐྱེ་ལུ་རྩ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་
 བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པའི་ རྩ་ ཆོས་སྒྲུ་སྒྲེ་མེད་སྒོར་བའི་རང་ཉིད་ལས་ གསང་
 འདུས་ཆོ་ལུ་དགྲིལ་འཁོར་འཛའ་ལྷར་གར་ འགྲོ་གུན་སྒྲིད་པའི་མཆོ་ལས་
 རབ་བསྐྱལ་ནས་ སྒྲེ་མེད་ཆོས་དབྱིངས་རང་དུ་བཟོ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་
 རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་
 རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་
 རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་ལུ་ རྩ་ལེ་ལུ་ལུ་

གུལ་བྱའི་དབལ་དུ་གར་ སྒོན་ལས་རྣམ་བཞིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་ དེ་ནས་
 རྫོན་ལམ་གདབ་པའི་ ར་མོ་ བདག་གིས་ལྷ་མཆོག་བསྐྱབས་ལ་སོགས་ དུས་
 གསུམ་ཆོགས་གཉིས་ཅི་བསགས་པའི་ འབྲས་བུ་དུས་འདིར་སྒོན་གྱི་ཅིག་
 ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ནས་ སྒོན་ལས་གང་བརྩམ་མུར་འགྲུབ་ཅིང་
 བདག་གཞན་གཉིས་མེད་སངས་རྒྱས་ཤོག་ ཅེས་དང་གོང་གི་ ཨོ་ འགྲུབ་པར་
 གྱུར་ཅིག་དོ་རྫོང་མཆུ་ལེ་ བསོད་ནམས་འདི་ཡིས་མཁའ་བྱུང་འགྲོ་གུན་གྱི་
 འཆི་བས་འཛིགས་སོགས་སྒྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཆད་དེ་ བདེ་སྒྲིད་ཐུག་སྐྱེད་ཆོགས་
 པའི་དབལ་ཐོབ་ནས་ གུན་གྱི་ཐེག་མཆོག་ལམ་ལ་འཇུག་པར་ཤོག་ བདག་
 གྱུར་ཆོད་པལ་མེད་མགོན་གུན་ཏུ་བཟང་ འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སོགས་སྐས་
 བཅས་རྒྱལ་གུན་གྱི་ རྣམ་ཐར་ཇི་བཞིན་ལུ་མཐའ་ཇི་སྒྲིད་དུ་ མ་ལུས་འགྲོ་
 བའི་པན་བདེ་སྐྱུབ་པར་ཤོག་ གཞན་ཡང་རྫོན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་གདབ་ དེ་ནས་མེ་ཏོག་འཐོར་
 ཞིང་བཀའ་གིས་བརྫོད་པའི་ ཏོ་ ཆོས་སྒྲུའི་བཀའ་གིས་མགོན་པོ་ཆོད་པལ་མེད་ མི་
 འགྱུར་དོ་རྫོང་ལུ་བཀའ་གིས་ཤོག་ འོངས་སྒྲུའི་བཀའ་གིས་བུམས་མགོན་ཐུགས་
 རྫོང་ཅན་ འགགས་མེད་ཆོངས་དབྱངས་གསུང་གི་བཀའ་གིས་ཤོག་ རྒྱལ་སྒྲུའི་
 བཀའ་གིས་རིག་འཛིན་ཐོད་ཐེང་རུ་ རྫོན་བྲལ་འགྱུར་མེད་ཐུགས་ཀྱི་བཀའ་
 གིས་ཤོག་ འཁོར་གྱི་བཀའ་གིས་ལས་ཅན་རྫོང་འབངས་ཆོགས་ གུལ་བྱ་དཔལ་
 འབྱོར་རྒྱས་པའི་བཀའ་གིས་ཤོག་ གསང་ཡུམ་བཀའ་གིས་མཁའ་འགྲོ་མཆོ་རྒྱལ་
 མ་ བདེ་སྒྲིད་རྒྱུ་ཆད་མེད་པའི་བཀའ་གིས་ཤོག་ གདམས་པའི་བཀའ་གིས་

ཡང་གསང་སྤྱོད་ཆོས་མཁས་སྤྱུགས་པ་དང་རྒྱུ་པ་གྲག་གིས་ཤོག་པ་
 ཡི་དམ་བཟུང་གིས་གསང་འདུས་ཆོ་ཡི་ལྷ་མོ་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་འགྲུབ་པའི་
 བཟུང་གིས་ཤོག་པ་མཁའ་འགྲོའི་བཟུང་གིས་རིག་པའི་ལྷ་མོའི་ཆོག་མཁས་ རྩོམ་རྩི་
 ལང་ཆོ་འགྲུབ་པའི་བཟུང་གིས་ཤོག་པ་བཟུང་གིས་དམ་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 ཆོག་མཁས་གང་བསམ་ཡིད་བཞིན་འགྲུབ་པའི་བཟུང་གིས་ཤོག་པ་ རྩོམ་རྩི་བཟུང་གིས་
 སྤྱོད་པའི་མཆོད་དང་ལྷ་མོ་ རྒྱུ་པ་གསུམ་འདུ་འབྲུལ་མེད་པའི་བཟུང་གིས་ཤོག་པ་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་མཐར་ཕྱིན་འདི་ཡི་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་ འགྲོ་ཆོས་མཁས་བདེ་ཆོན་ཞིང་
 དུ་སྤྱོད་པ་དང་ ཉིང་འཛིན་ཟས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་འཛོལ་བྱེད་ཅིང་ ཐོག་མའི་རང་
 བཞིན་ས་ལ་འཁོད་པར་ཤོག་ ཆོས་ཚུལ་འདིས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཐ་གྲུ་བྱུང་
 གང་དུ་དར་བར་ཞལ་དྲོ་བྱིན་ཆགས་གིང་ དག་མཆོན་བཟུང་གིས་བདེ་ལེགས་
 གོང་དུ་འཕེལ་ གོགས་ཞི་བསམ་དོན་ལྷན་གྲུབ་བཟུང་གིས་ཤོག་པ་ རྩོམ་རྩི་བཟུང་
 དཔོན་ཞབས་བཏན་བཞེད་པ་འགྲུབ་ དག་འདུན་འདུས་པའི་སྤྱོད་པའི་བཟུང་
 སྤྱོད་པ་དང་ འཁོར་སྤྱོད་སྤྱོད་བདག་ཆོ་རིང་སྤྱོད་པས་འབྱོར་ལྷན་ རྒྱལ་བསྐྱེད་
 སྤྱོད་པས་བཅུར་རྒྱུ་པའི་བཟུང་གིས་ཤོག་པ་ གཟུགས་བཟང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་
 ཆོ་ཀྱན་གྱིས་འདུད་ སྤྱོད་པས་ལས་རྒྱལ་རྒྱལ་ལས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པ་དང་ ཆོ་རིང་
 ཅན་མེད་སྤྱོད་པ་བཟང་འཁོར་ཆོག་མཁས་འདུ་ བདེ་སྤྱོད་ལུན་སྤྱོད་ཆོག་མཁས་པའི་བཟུང་
 ཤོག་པ་ཤོག་ ཅས་སོགས་བཟུང་གིས་ཀྱི་ཆོག་མཁས་སྤྱོད་པ་ཅི་རིགས་བཟོད་པས་དག་ལེགས་སྤྱོད་པ་
 དེ་ལྟར་ཆོ་སྤྱོད་ཀྱན་ལས་ཁྱད་འཕགས་བཅུད། །གསང་བ་འདུས་པའི་ལས་བྱེད་བསྐྱེད་ཆོག་ཏུ། རིག་འཛིན་

རྒྱལ་གྱི་ཞལ་ལུང་བཞིན་བཞོད་པའི། དག་པས་འགྲོ་ཀྱན་ཆོ་མཆོག་འགྲུབ་པར་ཤོག། དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་
 རྒྱུ་རིག་འཛིན་ཆོན་པོས་ཟབ་མོ་ཆོ་ཡི་གདམས་པ་གྲངས་མེད་པ་གཏེར་ལས་སྤྱུལ་བ་ཐམས་ཅད་གང་ཉམས་
 སྤྱོད་པས་ཀྱང་ངོ་མཚར་དང་བྱིན་རྒྱལ་ཆོ་ཡིན་མོད། གཏེར་ཆོན་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་རྟོན་འབྲེལ་ཐམས་
 ཅད་ལེགས་པར་འགྲིགས་པའི་དབང་གིས་འདི་ཆོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་ཞལ་དྲོ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་ཀ་ཆོ་
 ཞིང་བཟུང་གིས་པར་ཡོངས་སྤྱོད་པས་གིང་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱུ་པར་ཆོ་སྤྱོད་པས་འདུས་འདི་ལ་བཞེན་
 ཅས་གཏེར་སྤྱོད་བཟུང་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་ཤིན་ཏུ་རིང་པོར་འཛོག་ཞེས་པ་དང་། དེང་སང་
 གི་བར་དུ་ལམ་འདི་ལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་པས་ཞིག་བྱས་ཕྱིན་ཆད་དུས་མིན་དུ་འཆི་བམ་མཐོང་ཞེས་ཀྱན་གྱིས་
 སྤྱོད་པ་ལྟར་དངོས་སྤྱོད་ཆོས་པར་མཐོང་ཐོས་སྤྱོད་པ་དང་། བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་མི་རུས་པའི་པལ་བཟུང་ལ་
 ཡང་སྤྱོད་པས་དུ་ཆོ་སྤྱོད་པའི་དང་འདི་ཡི་སྤྱོད་པ་ཆོད་བཏོན་པ་དག་གིས་ཀྱང་དམིགས་བྱ་སྤྱོད་པས་ལས་གྲོལ་
 ཉེ་ཆོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡང་མང་དུ་མཐོང་བས་ན་ཆོས་འདི་ནི་ཟབ་པར་ཡིད་ཆེས་རྟོག་པ་ལེགས་པས་འདི་ལ་
 འབད་པ་དོན་ཆེ་སྤྱོད། ཨོ་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། འདི་ལྟར་གཞུང་བཞིན་སྤྱོད་པས་བསྐྱུབ་པ་ ཆོ་མཐར་ཕྱིན་
 པར་མ་གྱུར་ན་ ཆོ་བདག་བསྐྱེད་པས་ཤོག་གི་ རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་ ཆོ་ལ་དབང་ཐོབ་ཐེ་
 ཆོ་མེད་ སྤྱོད་པས་ཅན་ལག་ཏུ་ཤོར་སྤྱོད་པས་ སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་ཀྱན་ལ་གསང་ ཟབ་པའི་མཐར་ཕྱག་མིན་
 རེ་ཀན་ ཞེས་དང་ འདི་ལྟར་ཟབ་མོའི་མན་རྟག་གནད་ཡིག་བཅས་ ཨོ་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལེགས་པ་ཅུད་སྤྱོད་པོ་
 སྤྱོད་ འདི་ལས་ཟབ་པ་གཏེར་དུ་སྤྱོད་པས་ སྤྱོད་པས་ཆོད་ཆོད་འབྲས་སྤྱོད་པས་རྒྱལ་དུ་ཡང་ གཏེར་བདག་
 བཟང་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་ མ་འོངས་ལྟ་བུ་ཁ་རལ་དུས་ཀྱི་ཆོ་ ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ་རྒྱ་སྤྱོད་པ་
 གཏེར་ ཅས་དང་ མདོར་ན་རང་དོན་གཞན་དོན་གདུལ་བྱ་སྤྱོད་པས་གང་བསྐྱུབ་ཀྱང་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཆོ་
 རིང་ན་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པས་ ཆོ་སྤྱོད་པ་ལ་འཁྱེད་ཏེ་བྱེད་ཞེས་བསྐྱུབ་པའི་ཐེ་ཆོག་ཐོ་ ཞེས་དང་ བསྐྱེད་
 འཛིན་སྤྱོད་པས་བཟུང་སྤྱོད་པས་བྱེད་ བཟུང་བཞིན་སྤྱོད་པས་དངོས་སྤྱོད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ ཞེས་གསུངས་
 གིང་ ཨོ་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེའི་བཟུང་ལ་ཞིན་མཁའ་ཆོན་བཟུང་ཡི་གེ་བཞོད་ནས་ མ་འོངས་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ལ་
 རྒྱལ་ལྟར་གཟིགས་དང་འཕྲད་ནས་ཀྱང་ འགྲོ་དོན་བསྐྱེད་པས་ཐར་རྒྱུ་ཤོག་ ཅས་རྩོམ་པའི་བདེན་ཆོག་གཏེར་
 རྒྱུ་དང་བཅས་ཉེ་མཐོང་ནས་གཏེར་དུ་སྤྱོད་པས་ལས། སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་གནས་སྤྱོད་པས་ གཏེར་སྤྱོད་
 རྒྱལ་པོ་རྒྱ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཆོས་གཟིགས་ལ་གདན་དྲངས་པ་ལེགས་ཏེ། ཟབ་ཆོས་འདི་ལ་བཞེན་ནས་
 བསྐྱེད་འཛིན་དམ་པ་རྒྱུ་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པས་ཆོན་པོ་རྒྱུ་པས་ཀྱིས་མཆོན་པའི། གང་ཟག་རྒྱུ་པས་
 ཀྱི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་ཆོད་པའི་དུ་བཏོན་པའི་སྤྱོད་པས་འབྱོར་པས་རྒྱུ་པས་སྤྱོད་པས་བྱེད་པ་དང་། པལ་

པའི་སྒྲུ་རིམ་དུ་ཆེ་སྒྲུབ་དང་སྒྲོང་མཆོད་བསགས་པ་སོགས་ལ། ཡི་གེ་མ་བུ་འཐོར་ཐབས་སུ་གནས་པ་རྣམས་
 རྟོགས་གཅིག་ཏུ་བྲི་ལ་ན་པན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཐོང་ནས། གཏེར་གཞུང་གི་ལས་བྱང་ཉིད་གཞིར་བཞག །
 དེར་ཞལ་འཕང་རིགས་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་བཞེས་མ་ཉམས་པ་བཞིན་ཁ་བསྐྱངས། སྐབས་སུ་བབ་པའི་མཆོམས་
 སྒྱུར་གསར་བསྟན་བཅས་ཏེ་བཀྲ་གཞག་མར་བཀོད་པ་ཆོད་བར་འདོད་དགའི་དཔལ་སྟེར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 བྱི་རྒྱལ་དབང་པདྨའི་བླ་ཉུ་ལུར་པ་མི་ཕམ་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བས། རབ་ཆོས་གིང་
 ལུག་ཁྲུམས་ལྷའི་ཆོས་ཀྱི་དང་པོ་གཟུང་སྐར་དགེ་བཤེས་དབང་པདྨ་འཇམ་དཔལ་ཉེ་ཉིན་གསུམ་གྱིས་གཞུང་དང་། ཡན་
 ལག་གི་ཡིག་ཆ་བཅས་ཞེ་ཆེན་བསྟན་གཉིས་དར་རྒྱས་གྲིང་དུ་བྲུབ་པར་བཀྲིས་པ་འདིས། ལམ་འདི་ལ་ཞགས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག ལྷ་ཆུང་། **གམཐག་ཁྱིམ་**
 གམཐག་ཆུང་། ཡོ་ཐོ་ ལུ་ཆུང་། དགོའོ། །འདི་འི་ཆ་ལག་ཏུ་སྒྲོང་མཆོད་བྱ་བའི་ལག་ལེན་རབ་གསལ། བད་གྲིང་གི་
 བྱིན་འབེབས་འོད་དྲ། རིག་འཛིན་བྱིན་འབེབས། སྒྲོང་བ་འཆི་བདག་བདུད་འཛིམས། བརྒྱད་འབེབས། ཅང་
 སྒྲུབ་ཀྱི་བརྒྱུས་དམིགས་ཟུར་བཀོལ། བཀའ་སྒྲུང་གི་གསོལ་མཆོད་བཅས་ཡོད་ལ། གཞུང་དང་ཆ་ལག་
 རྒྱལ་སྤྱི་དེན་པོ་ཆེའི་གྲངས་ལྟན་དེ་རྣམས་ཆོགས་པས་དགོས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདྲ་ལོ། །
 ཞོ་སྒྲིལ། ཆོ་འོད་དཔག་མེད་གྲུབ་པའི་ན་དུའི་དབྱངས། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཁྱབ་གཞིམ་མེད་དོ་རྩེའི་སྟོག །
 གྲུབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་པདྨ་མི་ལྷ་མས། །སྟོ་གཏེར་རིན་ཆེན་འབྲས་བུའི་དབྱིག་ཏུ་སྒྲུབ། །༡༩། ཆོད་བཤེས་
 གཏེར་ཆེན་རྒྱ་གྲིང་པ་ཡིས། །འཆི་མེད་ཆོ་ལི་ལྷན་པོ་བརྟན་མིར་དུ། །ངོ་མཆར་བསྟན་འགྲོའི་གཙུག་སུ་
 དངས་པའི་ཆོས། །སྐལ་བཟང་རིག་པ་འཛིན་པའི་བརྟན་ལེན་གྲུབ། །༢༠། འདི་ཉིད་དགོས་པ་ཁྱད་
 འཕགས་རིང་གཟིགས་ཏེ། །སྒྲུར་ཡང་འཇམ་དཔལ་དགུས་པའི་དོ་རྩེ་ཡིས། །ཆོས་སྒྲུན་རྒྱལ་དང་བཤེས་པས་
 ཆར་དུ་དངར། །འདི་འདྲའི་ཐབས་ཆོས་ས་གསུམ་ནོར་ལས་གཅིས། །༢༡། ཆོས་སྒྲིན་འདི་བཀྲིས་འབྲས་
 བུ་འཆི་མེད་ཞིང་། །འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་མཁན་ཆེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །དགུས་རབ་ལུ་དང་བསྟན་འཛིན་
 གང་བཞུགས་རྣམས། །ཞབས་པད་དོ་རྩེའི་ཁྱིམ་འཕང་འཆོ་གཞེས་གསོལ། །༢༢། །བདག་དང་མ་མ་སྒྲུན་
 སྤྱིང་འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱི། །བཅོམ་ལྷན་ཆོ་འོད་དཔག་མེད་ཁྱེད་ཅི་འདྲ། །དེ་འདྲར་གྱུར་ཏེ་རིས་མེད་བསྟན་
 འགྲོའི་དོན། །རྒྱབས་ཆེན་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་དར་བ་ཤོག། །༢༣། གྲོ་མཐའ་དམག་མ་ལུས་ཞིབ་དང་། །
 ཆོས་ལྷན་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཐང་དར་ཞིང་རྒྱས། །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི། །སྒྲུང་བ་
 དམ་པས་འཇིག་རྟེན་མཛོལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པའདྲ་སྟོགས་མ་ལུ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོན་པའི་དུས་འདིར་སྟེ་
 དགུ་རྣམས་འབྱོར་བ་དུག་གི་ཐོངས་གཤིང་རྒྱུ་ཆགས་གདུང་བ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་

གཞོད་འཆོའི་བསམ་སྒྲུར་དན་པས་འདི་དང་ཕྱི་མར་རྒྱད་པ་ཆེན་པོ་བར་མེད་སྒྱུང་བར་མཐོང་བས་གིན་ཏུ་
 སྟོང་བཅུ་ཞིང་། །འདི་ལྟ་བུའི་གསེར་ཆོས་གདམས་ཟབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདི་དང་ཕྱི་མ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་བསགས་པའི་ཐབས་སྟོབས་ལུ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་འཇམ་
 མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་མི་ཕམ་རྣམས་པར་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འདྲི་མ་མེད་པའདྲ་སྒྱི་བོར་ཕེབས། རབ་གིས་ཀྱང་ཟབ་
 ཆོས་འདི་ཉིད་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་བོ་ལྷ་རངས་གེས་རྟེན་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་སྟེ། དགོས་པ་
 དུ་མ་མཐོང་ཞིང་རིས་མེད་བསྟན་འགྲོར་སྒྲུན་པའི་ལྷག་བསམ་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲུལ་ས་ག་ལྷ་བའི་
 དུས་ཆེན་༡༧༥༥་གྲུབ་དབང་མཉན་པ་ཆེན་པོའི་མཆོན་གྱི་བྱིན་རྒྱུ་ཐོབ་པ་ཀམ་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཉི་
 མས་དཔལ་ལྷན་སྟོན་ཆོགས་དར་རྒྱས་གྲིང་གི་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་ཆོས་སྒྲིན་གྱི་མ་མོར་འདུ་བ་བཀྲིས་པའི་སྐབས་
 སྟོང་ནས་སྟོན་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

ཡུང་ཐིབས་སེ་ཐིབ་། དངོས་གྲུབ་ཆར་ལྟར་སི་ལི་ལི་། འཆི་མེད་ན་བུན་བྱ་ལུ་
 ལུ་། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་བན་མ་བུན་། སྒྲུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་།
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲིན་གྲོལ་ནས་། འཆི་མེད་རིག་འཛིན་ཐོབ་པར་ཤོག་།
 ཅེས་བྱིན་འབེབས་པའོ་། དེ་ནས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཆོད་པལ་མེད་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་
 མེ་ལོང་ཉས་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒྲི་གཙུག་ནས་མར་སིབ་སིབ་ཐིམ་པར་
 བསམས་ལ་། རྟོགས་རིམ་གྱི་ངང་ནས་། དཔུ་། ཅེས་བྱས་ལ་བཞག་གོ་། དེ་ནས་དབང་བསྐྱར་རིམ་པ་
 བྱ་། འཆི་མེད་ཆོད་བྱིན་འབེབས་རྟོགས་སོ་། ས་མ་ཡ་། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་། ཤམ་བྱ་། རྟ་ཐིམ་། ཨ་ཐིམ་། བདག་འབྲ་པན་
 སྤྱིང་པས་ལྟོ་བྲག་སྒྲན་མདོའི་བྲག་སང་གའི་གདོང་པ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་གཏོར་མ་ལགས་སོ། །
 དགེའོ། །

ལྷོ་། བྲགས་སྒྲུབ་ཡང་སྤྱིང་འདུས་པ་ལས་། རིག་
 འཛིན་བྱིན་འབེབས་བཞུགས་སོ་།

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་བཀའ་ཡི་ཐིན་ལས་ཉིད་། སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐིན་དངོས་གྲུབ་ཀུན་གྱི་གཏོར་། རིག་
 འཛིན་ཅུལ་འཆང་རྣམས་ལ་བྲག་འཆོལ་ལོ་། སྒྲུབ་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱན་ལ་སོགས་། རྟོན་འགྲུའི་རིམ་པ་
 ཡོངས་རྫོགས་ནས་། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ནི་ཆས་སུ་ཞུགས་། རྟོན་དུད་བཏང་ཞིང་གཞེན་བསྐྱེད་། དེ་ལ་བསྐྱོར་
 ཞིང་རོལ་མོ་བསྐྱེད་། དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲན་གྱི་ཐོ་བྲང་ནས་། བྱིན་ཆེན་དབང་པ་འདི་སྐད་དོ་། ལྷོ་། དཔལ་
 ལྷན་ལུབ་ཕྱོགས་ལུ་རྒྱན་ཡུལ་། རྟ་ན་གོ་ཤའི་མཆོད་སྤྱིང་དུ་། ཡ་མཚན་མཆོག་
 གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་། པན་འབྱུང་གནས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། ཉེ་དུ་ག་ཡི་གནས་
 བཅུ་མཆོག་། བསེལ་བ་ཆོལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་། ཡོན་ཏན་སྒྲ་ཆོགས་དངོས་གྲུབ་
 བརྟེས་། པན་སི་རྟས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། སྤྱོད་ཁྱེར་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གནས་། རྟ་
 ག་ར་ཉིའི་གནས་མཆོག་དུ་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་། སྤོ་
 ལྷན་མཆོག་སྤེད་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། ཤར་ཕྱོགས་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་གནས་།
 དགའ་བ་ཆོལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་། ཁམས་གསུམ་དབང་སྤྱད་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་།
 པན་རྒྱལ་པོས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། མཆོད་རྟོན་བདེ་བྱེད་བཅུགས་པའི་དུང་། སོ་
 ས་སྤྱིང་གི་དུར་ཁྲོད་དུ་། འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་། ཉི་མ་འོད་
 ཟེར་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། ཡུལ་ནི་རྒྱ་གར་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་། ཟ་རྟོར་རྒྱལ་པོའི་ཡུལ་
 དབུས་སུ་། བདུད་འདུལ་དྲག་པོའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་། ཤུག་སང་གསེབ་བྱིན་

ཐོབ་ཅིག་། དབུས་འབྲུང་མ་ག་རྩ་ཡི་ཡུལ་། རྩོམ་གཤམ་གྱི་གནས་མཆོག་རྩ་
 མུ་སྟེགས་འདུལ་བའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་། སེང་གོ་སྒྲ་སྒྲོགས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་།
 ཡུལ་ནི་གངས་ཅན་ཐོད་གྱི་ཡུལ་། སྟག་ཆང་སེང་གོ་བསམ་འབྲུབ་རྩ་ དྲེགས་
 བ་ཆར་གཅོད་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་། རྩོམ་གྱི་ཐོད་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། ཡུལ་ནི་རྒྱ་
 བཀ་ཤར་སྟོགས་ཡུལ་། རི་བོ་རྩེ་ལུང་གནས་མཆོག་རྩ་ ཡོན་ཏན་བདུད་རྩི་
 དངོས་གྲུབ་བརྟེན་། བི་མ་མི་ཏུས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་རོ་མཆར་མཆོག་གི་
 གི་གནས་། ཡང་རྫོང་ཤེལ་གྱི་བྲག་ཐུག་རྩ་ འཇམ་དཔལ་སྒྱུ་ཡི་དངོས་གྲུབ་
 བརྟེན་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་རོ་མཆར་མཆོག་གི་
 གནས་། མཆིམས་ཐུ་བྲེ་གུའི་དགེ་ལུན་མུང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་།
 རྒྱལ་བ་མཆོག་དབྱངས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་རོ་མཆར་མཆོག་གི་གནས་།
 མཁར་རྒྱ་གསང་བའི་དབང་ཐུག་རྩ་ ཡང་དག་ཐུགས་གྱི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་།
 བམ་མཁའ་སྟེང་ཐོས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་རོ་མཆར་མཆོག་གི་གནས་།
 ཡང་ལུང་ཤེལ་གྱི་བྲག་ཐུག་རྩ་ བདུད་རྩི་སྟོན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་། གཉགས་
 ཆེན་རྩེ་ནས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་རོ་མཆར་མཆོག་གི་གནས་། རྩི་རིང་
 སེང་གའི་རྫོང་གསུམ་ནས་། ཐིན་ལས་ཐུང་བའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་། མཁར་
 ཆེན་མཆོ་རྒྱལ་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་རོ་མཆར་། ཤམ་པོ་གངས་གྱི་ར་བ་
 བས་། རྩོད་གཏོང་མ་མའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་། དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་།
 བྱིན་ཆེན་རོ་། གནས་མཆོ་སྟགས་གྱི་སྒྲུབ་གནས་ནས་། དྲེགས་བ་ཀུན་འདུལ་

དངོས་གྲུབ་བརྟེན་། རྒྱངས་ཆེན་དཔལ་སེང་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་། གཡལ་
 མ་ལུང་གི་དབེན་གནས་ནས་། དྲག་སྟགས་མཐུ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་། བེ་ར་
 ཅོན་སྟེན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་། བསམ་ཡས་དབུ་རྩེ་རིམ་གསུམ་ནས་། བདེ་
 ག་ཤེགས་འདུས་པའི་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་།
 བྱིན་ཆེན་། ལྷན་གྲུབ་དབྱིངས་གྱི་དགྱིལ་ལའོར་ནས་། སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་
 ཐིན་ལས་འདུས་། ཞི་ཁྲོའི་ལྷ་ཆོགས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་། ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་
 གནས་མཆོག་ནས་། བར་ཆད་སེལ་ཞིང་ཐིན་ལས་སྒྲུབ་། མ་མོ་མཁའ་འགོས་
 བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་། དཔལ་ཆེན་ཉི་ཤུ་ཀྱི་ཡི་གནས་བཅུ་ནས་། ལེགས་
 ཉིས་རྟུངས་འཛིན་དམ་ཆོག་རྩེས་གཅོད་པའི་། ཀུན་སེང་དབང་ཐུག་བྱིན་ཐོབ་
 ཅིག་། བྱིན་ཆེན་། བཀའ་འདུས་གསང་བའི་དགྱིལ་ལའོར་ནས་། དབྲུ་བཤེགས་
 འཛོམས་ཤིང་བར་ཆད་སེལ་། ཆོས་སྦྱོང་སྒྲུང་མས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་། བྱིན་ཆེན་།
 སྒྲ་མེད་གསང་བའི་དགྱིལ་ལའོར་འདིར་། སྟགས་འཆང་རྣལ་འབྱོར་བདག་
 ཅག་གིས་། སྒྲ་མེད་མཆོག་གི་རྩེས་ལ་བརྟེན་། བརྟེན་སྒྲུབ་གཞུང་བཞིན་བསྒྲུབ་
 ལགས་ན་། སྒྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས་། སྟོན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཇི་བཞིན་
 དུ་། དུར་ཁྲོད་གནས་བརྒྱུད་ལ་སོགས་ནས་། མ་ཆོགས་མཁའ་འགོ་འབུམ་
 དང་བཅས་། རྒྱན་དང་ཅོད་པན་སི་ལི་ལི་། ཤུགས་སྒྲུ་རོལ་མོ་དི་རི་རི་། བམ་
 མཁའ་བྱུང་བའི་གར་མཛོད་ཅིག་། གནས་འདིར་བྱིན་ཆེན་དབང་རྩ་གསོལ་།
 དབང་ཆེན་རྣམས་གྱིས་དབང་བསྐྱར་ལ་། བྱིན་ཆེན་རྣམས་གྱིས་བྱིན་ཐོབ་ཅིག་།

[illegible]

༥ ཨོྫཱུཿརྩི་ བཙམ་ལྷན་སྒྲུབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དེ་གཤེགས་སྒྲུབ་པ་
 རིགས་ལྷུ་ མགོན་པོ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ སྒྲུབ་སྒྲུབ་དབྱེ་འཇུག་ས་ ཐུགས་
 གས་རྩེ་འབངས་གོགས་ལྷུ་ གཏེར་རྩོན་རྩུ་གྱིར་པ་ གསར་གཏེར་བརྒྱད་
 པའི་བླ་མ་ ཙ་བརྒྱད་རྩི་རྩོལ་དཔོན་དང་ གཞན་ཡང་བཀའ་གཏེར་གསར་
 རྩིར་གི་བླ་མ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པ་དང་བཙས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་སྤྱད་པ་ལྟ་
 ཨ་མི་ཏཱ་ཁ་རི་བླ་ཏི་ མ་དུ་རྩུ་ཁ་རི་བླ་ཏི་ མ་དུ་བའི་རྩུ་ཁ་རི་བླ་ཏི་ རེས་
 འཇུག་རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ཅག་སྤྱིན་གྲོལ་གྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་མཛད་དུ་
 གསོལ་ ཨོྫཱུཿརྩི་ དཀྱིལ་འཁོར་གཙུ་མཆོག་མགོན་པོ་ཆེ་དབག་མེད་ཡབ་
 ཡུམ་ ཆེ་བདག་རིགས་བཞི་ཡབ་ཡུམ་བཙས་ ཆེ་འུ་མོ་བཞི་ མཐོགས་
 མ་བཞི་ སྒོ་མ་བཞི་ ཡུམ་མཆོག་ལྷུ་ མགོན་ཐབས་ཆེ་འུ་མོ་འཁོར་
 དང་བཙས་པ་རྣམས་དང་ གཞན་ཡང་ཡི་དམ་རྒྱུད་སྤེ་དུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ལྟ་ཆོགས་མ་ཡུས་འཁོར་བཙས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་སྤྱད་ཨ་མི་ཏཱ་ཁ་རི་བླ་

ཉི་མ་རྒྱ་རྒྱ་ཁ་རྒྱ་ཉི་མ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་མཆོག་རྒྱ་ལ་འབྱོར་པ་ལ་མཆོག་
 ཐུན་མོང་འཆི་མེད་ཆེན་པོས་གྲུབ་སྤྱོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཤིང་། ཨོྫེ་ལྷ་ལྷོ་
 ཡུལ་ཆེན་རྩོམ་པ་མོ་སངས་རྒྱས་རྩོམ་པ་མོ་ལའང་འགྲོ་རིན་ཆེན་པདྨ་མཁའ་
 འགྲོ་ལས་དང་འཛིན་ཏེན་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཆོག་ག་ཟེ་མཁའ་འགྲོ་བྱ་གས་
 འགྲོའི་ཆོག་ས་དང་གཞན་ཡང་འབུམ་སྒྲག་ཡངས་པའི་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་
 གྱི་ཞལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལྟུ་ཨ་མི་ཏྲ་ཁ་རྒྱ་ཉི་མ་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་མ་རྒྱ་རྒྱ་དམ་ཐུན་
 རྒྱ་ལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྱི་སྤོན་ལས་གང་བཅུ་མ་ཐོག་སེམས་མེད་དུ་འགྲུབ་པར་མཛད་
 དུ་གསོལ་ཤིང་། རྒྱ་མ་མོ་ཨོྫེ་ལྷ་ལྷོ་གསང་གཏེར་གཏན་གྱི་སྤྱང་
 མ་མིའི་བྱ་ར་དག་བསྐྱེད་མཁའ་འཛིན་ནང་གི་གཏེར་སྤྱང་སྤྱང་བུད་ནག་པོ་གསང་
 བའི་བཀའ་སྤྱང་རྩོམ་པ་མོ་གཞན་ཡང་བཀའ་གཏེར་གསང་རྩོམ་
 གི་ཆོས་སྤྱང་སྤྱང་མ་མཐུ་རྩལ་ཅན་ལའོར་སྤྱལ་པའི་ཆོག་ས་བཅས་གྱི་ཞལ་དུ་
 སྒྲུབ་པ་ལྟུ་ཨ་མི་ཏྲ་ཁ་རྒྱ་ཉི་མ་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་མ་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་མ་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་མ་
 གསང་སྤྱུག་རྒྱ་ལ་འབྱོར་པ་བདག་ཅག་གི་སྤྱང་མ་དམ་པ་མཛད་པ་དང་། རྒྱ་
 མི་ནང་གི་བར་ཆད་བསལ་ཞིང་གཞོད་བྱེད་དགྲ་བཤེས་གཞུག་པ་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྤྱང་དུ་སྤྱོད་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཤིང་། ཞེས་རྒྱ་མ་མོ་སྤྱང་མ་དང་བཅས་ཀྱི་མཆོག་དོན་
 ལ་ཁྱོད་གཞུག་ཅན་དུ་སྤྱང་ནས་མཆོད་དོ་།

༥ མཚོན་པའི་སྒྲིབ་གྱི་གཟུངས་དང་། རབ་འབྱམས་སྤྱོད་པ་བཅུ་འཛིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ལུ་མཚོན་པའི་སྒྲིབ། །རྒྱལ་སྤྱི་
 ལྷ་བདུན་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་ཏྲགས་བརྒྱད། །རིབ་ཆེན་ལྷ་བདུན་ཉེ་བའི་རིབ་ཆེན་
 བདུན། །ལྷ་བརྣམས་ལྷ་ཚོགས་བདུན་ཅི་སྒྲུབ་མཚོག་དང་། །བསྟོད་དབྱངས་
 རོལ་མོ་ལྷ་རྣམས་བྲུས་རྒྱུན་དང་། །རྫོ་རྩེ་ལྷ་མོ་བཅུ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ། །བདག་
 གཞན་ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་རྒྱར་བྱས་པའི། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་
 པའི་མཚོན་པའི་སྒྲིབ། །དངོས་འབྱོར་ཡིད་སྣུལ་ཟག་མེད་མཚོན་པ་བཅས། །
 མ་ལུས་ལུས་མེད་རྒྱུན་བཟང་བདེ་ཆེན་གཏོར། །སྒྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་
 ལ་འབུལ། །ཞོ་མ་དུ་དུ་རྩ་མེ་གྲུ་ས་ལུ་དྲ་སྤྲ་ར་ཅ་ས་མ་ཡི་ཞུ་ཞྱུ་རྩེ་མིང་པས་སོ། །

༄༅། རང་སྐྱེས་བཟླས་དམིགས་ཟུར་
བཀོལ་བཞུགས།

ཐུ་རྒྱུ་བ་དང་ནང་རྒྱུ་བ་སྟབས་གཅིག་ཉམས་ལེན་འདོད་ན་ལས་བྱང་གཞུང་གི་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སོང་བའི་
མཚམས་སུ། བདག་ཉིད་ཆོད་པ་མེད་གྱི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་རྩི་དམར་པོ་གཅིག་
འཕྲོས་པ་མདུན་བསྐྱེད་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོའི་བུམ་པར་ཞུགས། དེ་ལ་
ཅུ་བའི་སྤྲུགས་གྱིས་བསྐྱོར་བར་བསམ། བདག་གི་སྤྲུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གཟུངས་

ཐག་ལ་བརྒྱད་དེ་སོང་པས་དགེའུ་ལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་
 དམ་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱུལ། དལ་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་སྟེང་
 འོག་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་བཀུག་
 དང་གཟི་མདངས་དཔལ་དང་གཟི་བཟིང་། ཁྱི་འབྱམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་།
 ཅམ་མཁའ་ཉི་ཟླ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་འཁོར་འདས་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དང་
 འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲོ་འདྲུང་འབ་སེ་འབ་སེ་སྤྱི་ལ་རུག་རུག་ ཆོ་དཔག་མེད་གྱི་ཐུམ་
 པར་ཐིམ་ཞིང་བདག་ལ་ཡང་ཐིམ་པར་བསྒྲོམས་ལ། ཨོྲེ་ཨྲེ་རྩྱུ་བརྩྱུ་རུ་བརྩྱུ་
 ཨྲེ་ཨྲེ་རྩྱུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ ཞེས་གྲུ་རུ་ཆོ་དཔག་མེད་དབྱེར་མེད་དུ་རྒྱབ་པའི་སྟོང་པོ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ན་འབྱུང་
 འབྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་རྟེན་པ་བསྐྱེད་པའོ། ཐུན་མཚམས་སྟེ། གྱི་རྩེ་བཅུན་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་
 ཆེ་ རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་ཆོ་དཔག་མེད་ འགོ་བ་ཀུན་གྱི་གཉེན་གཅིག་ཤུ་
 མགོན་མེད་བདག་ལ་ཐུགས་རྟེན་བྱངས་ བདག་ལ་རེ་ ས་གཞན་ན་མེད་
 སྟོན་སྟུག་རེ་ལྟོས་ཁྱེད་ཤེས་པས་ འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་ འབྱུང་
 བ་ཕྱི་ཡི་བཅུད་སྟུས་ལ་ རྣལ་འབྱོར་ནང་གི་ལུས་ལ་སྟིམས་ རོ་རྩེ་ཆོ་ཡི་དབང་
 ཐོབ་ཤོག་ ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་ལ་དབང་བྱང་པའི་རྩལ་དུ་ གཟུངས་ཐག་ལས་བརྒྱད་
 དེ་འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་བཅུད་འོད་ཟེར་དུ་ནར་བྱུང་སྟེ་བདག་གི་གནས་གསུམ་དང་།
 ཁྱེད་པར་སྟོང་གའི་ཁྱི་ལ་ཐིམ་པས། བཀུག་མདངས་གཟི་བཟིང་དང་ལྷན་པར་
 བསམས་ལ་སྟུགས་སྟུ་མ་རུང་ཟད་བསྐྱེད། ཁྱེན་སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་གཞན་གོང་དང་འབྲེལ་
 ལ་། ཁྱེད་པར་དུ་ཆོ་དཔག་མེད་ཡབ་ཡུམ་སྟོར་བ་མཛད་པའི་སྟོར་མཚམས་ནས་

འོད་ཟེར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོས་པས། རྟོང་གསུམ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཐོ་རྟུ་གསུམ་གྱིས་མེ་རེ་རེ་གང་བར་གྱུར་པ་ལས།
 ཐུག་གི་བུམ་པའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་ཆོ་འགྲུགས་པ་དང་སྤྱད་པའི་མོ་ཉའི་ཚུལ་
 དུ་འཕྲོས་པས། འབྲུ་གསུམ་གྱིས་གང་བ་ཐམས་ཅད་ལུབ་ཉིལ་གྱིས་བསྐྱུས་
 བས་ཐུག་གི་བུམ་པ་རྒྱ་ཁྱོན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཆེལ་གྱིས་གང་
 བར་བསྒྲོམ། ཡང་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས་བྱི་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་ནས་
 མཁའ་འབྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཤིང་བདག་དང་བུམ་པར་ཐིམ་པ་དང་། རང་
 རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཤིན་ལས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ངོ་བོར་འདུས་ཤིང་ཐིམ། གསང་བ་སྤྱོད་པ་དུས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱུ་
 གསུང་ཐུགས་གྱི་རང་བཞིན་འཆི་མེད་ཆོའི་བདུད་རྩིར་འདུས་ཤིང་བུམ་པར་
 ཐིམ། བདག་ལ་ཡང་ཐིམ་པར་བསྒྲོམས་ལ། ཨོ་ཨུཾ་ཧཱུྃ་སྐྱུ་དུ་སྐྱུ་འོ་ར་སྐྱུ་པ་
 ལ་ཧཱུྃ་ཨུཾ། ཞེས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་འབྲུ་བཅུ་བཞི་པ་འདི་ཅི་རིགས་བསྐྱུ། དེ་ནས་ཆོ་ལས་
 ལ་སྐྱུར་བའི་བསྐྱུས་དམིགས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་བདག་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། བདག་
 གི་ཐུགས་ཀའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཙོ་བོའི་ཐུགས་དམ་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ནས། ཐུགས་
 དུས་གྱི་རྒྱལ་བའི་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། འབྲུང་བ་བཞིའི་བཅུད། ཉི་ཟླ་
 བས་མཁའ་འགྲོ་བ་སྣོད་བཅུད། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཨེ་ཐོ་རྟུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་རིངས་པར་ལུབ་ལུབ་བསྐྱུས་ནས། རང་རང་གི་ཐུག་གི་བུམ་པར་
 མེར་མེར་ཆེལ་ཆེལ་དུ་ཁོལ་ཞིང་། ཁོལ་བ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་བུམ་པར་

སིབ་ཐུག་གིར་གྲུག་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་པ་བདག་ལ་ཡང་འཆི་མེད་སྐྱུགས་གྱི་
 རང་གཟུངས་གྱི་སྐྱུ་དེ་རེ་རེ་དབང་བསྐྱུར་བར་བསམས་ལ། ཨོ་ཆོ་རྒྱུ་གཡུ་རྒྱུ་གཡུ་
 ཆོ་རྒྱུཾ། ཨུ་ཡུ་རྒྱུ་ན་གཡུ་ཆོ་རྒྱུཾ། ཞེས་ཆོ་ལས་ལ་སྐྱུར་བའི་སྤྱིང་པོ་འབྲུ་བཙོ་ལྷ་པོ་ཅི་རིགས་བསྐྱུའོ། །
 སྐྱུ་ལོ།

༥ བདུད་རྩི་འབྱེལ་བ་འཆི་མེད་ཆོའི་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ཆོ་འགྲུགས་ནི། ཧཱུྃ། བཙོམ་
 ལྷན་མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད། སྐྱིབ་པའི་བྱི་མ་མ་ལུས་སེལ། །མཁའ་དང་
 མཉམ་པའི་སྐྱུ་མངའ་བ། །མཉམ་ཉིད་སྐྱུ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ། ཧཱུྃ། བཙོམ་
 ལྷན་མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད། །གསུང་མཆོག་རྣམ་པར་དག་པའི་གསུང་། །
 མཁའ་དང་མཉམ་པའི་གསུང་མངའ་བ། །མཉམ་ཉིད་གསུང་ལ་ཐུག་འཆལ་
 ལོ། ། ཧཱུྃ། བཙོམ་ལྷན་མགོན་པོ་ཆོ་དཔག་མེད། །ཐུགས་མཆོག་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་ཐུགས་། །མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཐུགས་མངའ་བ། །མཉམ་ཉིད་ཐུགས་
 ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ། ཧཱུྃ། བས་མཁའ་དབྱིངས་ཐུག་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག །
 རོ་རྩེ་དབྱིངས་ཐུག་ཡེ་ནས་སྐྱེ་གི་མེད། །རིན་ཆེན་དབྱིངས་ཐུག་དགོས་འདོད་
 རེ་བསྐྱོང་། །བསྐྱོད་དབྱིངས་ཐུག་འཛིན་མེད་ཆགས་དང་བུལ། །ལས་གྱི་དབྱིངས་
 ཐུག་མཛོན་སྤྱོད་ཤིན་ལས་མཛད། །དབྱིངས་ཐུག་ཆེན་མོ་ལྷ་རྣམས་གྱིས། །རོ་
 རྩེ་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད། ། ཧཱུྃ། ཤར་གྱི་ཐུགས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ། །གསང་

བའི་ལྷ་མོ་རྒྱས་འདེབས་མ། རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་སངས་རྒྱས་སྤྱན། ། རྒྱག་རྒྱའི་ལྷ་
 མོ་ལྷ་སེམས་མ། ། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྒྱ་པེ་མ། ། འགྲུགས་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་གས་ཀྱུ་མ། །
 ཆོ་བདག་ཆེན་མོ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། ། ཤར་ཕྱོགས་དྲི་ཟའི་ལག་ནས་ཆོ་དྲོངས་
 ལ། ། ཤར་ཕྱོ་མེ་ལྷ་མོ་ལག་ནས་དཔལ་སྦྱོབ་ཅིག ། བརྩ་ཨོ་ཀྱ་ཤ་ཇེ་ ལྷ་ཡི་
 ཕྱོགས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ། ། གསང་བའི་ལྷ་མོ་ཟ་བྱེད་མ། ། རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་
 ལྷ་མ་གྱི། ། རྒྱག་རྒྱའི་ལྷ་མོ་ལྷ་པེ་མ། ། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་པེ་མ། ། འཆིང་བའི་
 ལྷ་མོ་ཞགས་པ་མ། ། ཆོ་བདག་ཆེན་མོ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། ། ལྷོ་ཕྱོགས་གཤིན་
 རྒྱའི་ལག་ནས་ཆོ་དྲོངས་ལ། ། ལྷོ་རྒྱབ་སྤོང་པའི་ལག་ནས་དཔལ་སྦྱོབ་ཅིག །
 རྒྱ་ལྷ་ཤ་གྱི། ། རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ། ། གསང་བའི་ལྷ་མོ་ཆོ་འཕེལ་
 མ། ། རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་གོས་དཀར་མོ། ། རྒྱག་རྒྱའི་ལྷ་མོ་གྱི་རྟེ་མ། ། མཆོད་པའི་
 ལྷ་མོ་ལྷ་པེ་མ། ། རྒྱལ་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་གས་སྒྲོག་མ། ། ཆོ་བདག་ཆེན་མོ་ཁྱེད་རྣམས་
 ཀྱིས། ། རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱང་དཔལ་ལག་ནས་ཆོ་དྲོངས་ལ། ། རྒྱབ་བྱང་རྒྱུང་ལྷ་མོ་ལག་
 བས་དཔལ་སྦྱོབ་ཅིག ། བརྩ་སྒྲོ་ཅ་པོ། བྱང་གི་ཕྱོགས་ནས་ཆོ་འགྲུགས་མ། །
 གསང་བའི་ལྷ་མོ་སྒྲོངས་བྱེད་མ། ། རིགས་ཀྱི་ལྷ་མོ་དམ་ཆོག་སྒྲོལ། ། རྒྱག་རྒྱའི་
 ལྷ་མོ་ལྷ་པེ་མ། ། མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ལྷ་པེ་མ། ། འཕེབས་པའི་ལྷ་མོ་དྲིལ་བྱ་མ། །
 ཆོ་བདག་ཆེན་མོ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས། ། བྱང་ཕྱོགས་གནོད་སྤྱོད་ལག་ནས་ཆོ་
 དྲོངས་ལ། ། བྱང་ཤར་དབང་ལྷ་མོ་ལག་ནས་དཔལ་སྦྱོབ་ཅིག ། ཀམ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
 ཞེས་སོ། །

༥ ཆོ་སྒྲུབ་ལྷ་གས་སྤོང་པའི་ཆོ་འགྲུགས་ནི། རྒྱ། བཙུམ་ལྷ་མོ་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོ་
 དཔག་མེད། ། འབྱུང་བ་ལྷ་མོ་དབང་རྒྱུར་ལྷ་མོ་འཛོམས། ། རྣལ་འབྱོར་བདག་
 གི་ཆོ་དང་གཡང་སྤེལ་ཅིག ། རྒྱེད་འོག་ཕྱོགས་བཅུ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན། །
 བྱོས་དང་འབྱམས་དང་ཡར་བའི་ཆོ་ཁྱུག་ཅིག ། རྒྱེད་ཕྱག་བརྒྱད་ལྷ་མོ་བགོགས་
 ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས། ། བརྒྱས་དང་འབྲོགས་དང་བཙུམ་པའི་ཆོ་ཁྱུག་ཅིག །
 འབྱུང་བའི་དགྲ་གཤེད་འབྲུགས་པའི་ལས་སྦྱོར་གྱིས། ། རྣམས་དང་ཟད་དང་
 འཐོར་བའི་ཆོ་གསོས་ཤིག ། རྟན་གྱིས་བསྐྱངས་དང་ཡུད་གྱིས་བརྒྱལ་བ་དང་། །
 རྟུང་གྱིས་འབྲོགས་པའི་ཆོ་དང་གཡང་གསོས་ཤིག ། ཆོ་ཁྱུག་གཡང་སྦྱོབས་དངོས་
 གྲུབ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། ། འབྱུང་ལྷ་མོ་འོད་ལྷ་མོ་འབར་བའི་ཆོ་བཅུད་སྤྲིམས། ། འཆི་
 མེད་ཆོ་ཡི་དངོས་གྲུབ་བདག་ལ་སྦྱོལ། ། ཞེས་སོ། །
 ༦ ཆོ་འཕེལ་ཆང་ལ་དམིགས་ཏེ། རང་གི་ཕྱགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། མདུན་
 བརྒྱེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ལ་ཕོག་པས། ཕྱགས་ཀའི་རྩི་དང་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་
 འོད་ཟེར་སྒྲོ་ཆོགས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོས་པས། འཕོར་འདས་ཀྱི་ཆོ་དང་
 བསོད་ནམས། རྟན་པར་དུ་འབྱུང་བ་ལྷ་ཡི་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལུབ་ལུབ་ཀྱིས་
 རྩིལ་བསྐྱས་ནས། ཆོ་ཆང་དང་ཆོ་ནས་ཆོ་རིལ་རྣམས་ལ་སིབ་སིབ་ཐིམ་པར་
 བསྒྲོལ། ཨོ་ཆོ་ལྷོ་ གཡུ་ལྷོ་ གཡུ་ཆོ་ལྷོ་ ལྷ་ལྷ་རྒྱ་ནག་གཡུ་ཆོ་ལྷོ་ ཞེས་བརྒྱུ་ལོ། །

༡༣། །ཆོ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཀའ་སྲུང་མཆོད་ཐབས་བདུད་ཅིའི་
ཆར་འབེབས་བཞུགས་སོ། །

གཏོར་མ་དང་སྒྲེམས་པུད། རི་ཡི་ཁྱི་གིས་བསང་། ཨོྲཱེ་ཨོྲཱེ་གིས་འདོད་ཡོན་མི་ཟད་པའི་གཏོར་དུ་
ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། ཨྱོ། སྒོན་ཆོ་ཀུན་བཟང་ཉེ་རུ་གཏེ། །སྒྱུན་སྒྲུབ་དོ་རྗེའི་ཐ་ཆོག་
ཅན། །ལྷ་དང་དྲང་སྲོང་གྲུབ་པའི་གཙོ། །ཆོངས་དང་དབང་པོ་འཛིག་རྟེན་སྦྱོང་། །
ལྷ་སྐྱུ་གཞོན་སྒྱིན་རིག་སྒྲགས་འཆང་། །གནས་དང་ཡུལ་དང་ཞིང་སྦྱོང་བའི། །
འཆི་མེད་དཔའ་བོ་རྒྱ་གི་མ། །བདུད་ཅི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྣམས། །འདིར་གཤེགས་
དམ་རྒྱས་མཆོད་པ་བཞེས། །ཆོ་མཆོག་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་མཛོད་ཅིག །བྱུང་
པར་ཟབ་གཏོར་ཆོས་འདི་ཡི། །བཀའ་ཡི་སྲུང་མར་ཞལ་བཞེས་པ། །དག་
བསྟེན་ཤེལ་ལའང་རི་དང་། །རྩོམ་སྐྱུ་བདུད་མགོ་དགུ་མ། །བསྟེན་ཁ་ནག་
པོ་ཉི་པ་ཙ། །དག་བསྟེན་དོ་རྗེ་ལེགས་པ་སོགས། །གཏོར་སྲུང་ཆོགས་རྣམས་
གནས་འདིར་བྱོན། །མཉེས་མཆོད་འདོད་ཡོན་གཏོར་མ་དང་། །མཐུན་པའི་
དམ་རྒྱས་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོད། །ཉམས་ཆག་འགལ་འབྲུལ་ཅི་མཆིས་བཤགས། །
ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་དགྲེས་པར་བསྐྱང་། །རིག་འཛིན་རྣལ་འབྱོར་བདག་
ཅག་གིས། །རྩོམ་ཆོ་ཆོག་སྒྲུབ་པ་ལ། །མི་མཐུན་བར་ཆད་སྲུང་བ་དང་། །
མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་སྦྱོལ། །བྱི་རྣམ་པུ་ལ་ནི་རྟེན་པ་ཉི་ས་པ་རི་སྐྱ་ར་

ཨི་དི་བ་ལི་རྟུ་པ་པ་ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི། །ཞེས་མཆོད་དོ། །འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེས་བྱིས་པ་མཛྲ་ཡི། །

༥། བ་མོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྩ་གསུམ་ཆོས་སྦྱོང་སྲུང་མའི་བདེན་པས་
གཞོན་བྱེད་དགྲ་བགེགས་ཐམས་ཅད་གཏོར་གཞོང་རི་རབ་གསལ་བའི་འོག་
ཏུ་ཞུགས་ཅིག །

༥། ཆོགས་ཕྱིན་རྒྱབས་ནི། རི་ཡི་ཁྱི། ཆོགས་གཞོང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་
པ་བརྒྱ་རྒྱུ་ཡངས་པའི་ནང་དུ་ཆོགས་རྒྱས་ཤིང་ཤིང་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་དམ་
ཆོག་གི་རྒྱས་རྣམས་ངོ་བོ་ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ལ། རྣམ་པ་
འདོད་དགུ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྒྱིན་སྲུང་མི་ཟད་པ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྦྱུ་འབྲུལ་
དུ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར། ཨོྲཱེ་ཨོྲཱེ་ཉེ་རྟེན་ལ་ལྷ་གསུམ་བརྒྱབ་པོ། །

༥། ཆོགས་བསྐྱུས་ནི། ཆོགས་རྒྱས་རྣམས་ཨོྲཱེ་ཨོྲཱེ་ཉེ་རྟེན་ལ། ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ལ། དོར་སེམས་
ལྷ་ཆོགས། །ཁ་བརྒྱུད་རྩ་གསུམ་ལྷ་ཆོགས་ཆོགས་ལ་སྒྱུན་འདྲན་གཤེགས། །བྱི་
ནང་གསང་བའི་བདེ་ཆེན་ཆོགས་མཆོད་འབུལ། །དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་
ཅད་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །གཉིས་འཛིན་དགྲ་བགེགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
སྦྱོལ། །མཉམ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱངས། །མཆོག་དང་ཐུན་
མོང་དངོས་གྲུབ་སྦྱུལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའང་ཆོགས་གྲངས་བསགས་པ་སོགས་ལ་མ་ཁོ་བའི་

ཆོགས་བསྐྱུས་འཛམ་དཔལ་དོ་རྗེས་སོ། །དག་ལེགས་འཕེལ། །

༥ བསྐྱུང་བ་བཞུགས། རྩྱུ། སྒྲིང་སྤྱི་དྲུམ་དག་རང་ལས་རང་གར་བ། ཡིད་
བཞིན་དབྱེས་དགྲུང་འཆར་བ་བསྐྱུང་བའི་རྗེས། བྱི་ནང་གསང་བའི་འདོད་
ཡོན་མ་ཆང་མེད། །ཀྱུ་བཟང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་མཆོད་སྤྱོན་འདིས། །རྡོ་རྗེ་
སེམས་དཔའི་ལྷ་ཆོགས། །ཁ་བསྐྱུར། རྩ་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་བྱགས་དམ་
བསྐྱུང་། །འཁོར་ཆོགས་སྤྱུལ་པར་བཅས་པའི་བྱགས་དམ་བསྐྱུང་། །བྱགས་
དམ་དབྱེས་བསྐྱུང་ཉམས་ཆག་འགལ་འབྲུལ་བཤགས། །མཆོག་དང་བྱུན་མོང་
དངོས་གྲུབ་སྤྱུལ་དུ་གསོལ། །བསྐྱུང་བའི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེའི་ཆོག་བརྒྱད་པ། སོ་སོར་ཁ་བསྐྱུར་
བཅས་ཏེ་བྱགས་དམ་བསྐྱུང་། ས་མ་ཡུམ།

༦ བཤགས་པ་ནི། རྩྱུ། རྩ་གསུམ་སྤྱི་མ་གསལ་ཅིང་དགོངས་སུ་གསོལ། །མ་
རིག་བདག་ཅག་ལུས་དང་རག་སེམས་ཀྱི། །བག་མེད་རྩལ་གྱིས་དམ་ལས་
འགལ་གྲུང་ཏེ། །ལྷ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་དང་ཅི་འགལ་བ། །སྤྱིང་ནས་འཁྱོད་
པ་དྲག་པོས་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །སྤྱིང་མེད་ཆངས་པ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
སྤྱུལ། ། བཤགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྡོ་རྗེའི་ཆོག་དྲུག་པ། སོ་སོར་ཁ་བསྐྱུར་བཅས་ཏེ་ཉམས་ཆགས་སྤྱུངས།
ས་མ་ཡུམ།

༣༢། ཆོ་སྒྲུབ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྒོར་བ་འཆི་
བདག་བདུད་འཛོམས་ཞེས་བྱ་
བ་བཞུགས་སོ། །

སྤྱན་དྲུག་དྲུག་མཁུན་པམ་མཆོད་པག་མེད། །བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་མགོན། །པར་འབྱུང་གནས་
སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ། །སྤྱུ་གསུམ་མཆོག་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་ཉིད་མཆོད་ཅིང་བསྐྱུང་བའི་བྱིར། །སྒོར་བའི་རིམ་
པ་བྱིབར་བྱ། །རང་གཞན་ཆོ་སྒྲུབ་གཏང་རག་སོགས། །གཞུང་བསྐྱུང་ཆོགས་མཆོད་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ། །སྤྱོན་
འདྲན་བསྐྱུང་བའི་རིམ་པ་བྱ། །དབྱངས་སྤྱོན་པོའ་མོས་འདི་སྒྲིབ་དོ། ། རྩྱུམ་ རྩུབ་བྱོགས་བདེ་ཆེན་
དག་པའི་ཞིང་། །འཁྱུར་བ་མེད་པའི་ཕོ་བྲང་ནས། །བཅོམ་ལྷན་མགོན་པོ་ཆེ་
དཔག་མེད། །སྤྱོན་གྱི་བྱགས་དམ་རི་བཞིན་དུ། །གནས་འདིར་སྤྱོན་འདྲན་
གཤེགས་སུ་གསོལ། །འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེ་ཡི་ལྷ། །ཆོ་བདག་རིགས་ལྷ་ཡབ་
ཡུམ་དང་། །ཆོ་ཡི་ལྷ་མོར་མགྲོགས་མར་བཅས། །ཁོ་ཉ་སྤྱུལ་པ་ཡང་སྤྱུལ་
ཆོགས། །བྱགས་དམ་དབང་གིས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །དགའ་རབ་བྱི་སྤྱི་
དང་། །ཁོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་བེ་མ་ལ། །རྩྱུ་ཀར་ནམ་སྤྱིང་ལ་སོགས་པའི། །ཆོ་ཡི་
རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་རྣམས། །མ་ལུས་འཁོར་བཅས་གཤེགས་སུ་གསོལ། །
བྱགས་དམ་དབང་གིས་གཤེགས་ནས་གྲང་། །དམ་ཆོག་གསང་བའི་དབྱིལ་
འཁོར་འདིར། །ཉི་ཟླ་པར་འཛིན་གདན་སྤྱིང་དུ། །དབྱེས་པའི་རྩལ་དུ་བཞུགས་སུ་
གསོལ། །བཅོམ་ལྷན་མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གསང་བའི་

སྒྲུབ། །ཕྱགས་རྗེས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ། །ཆོ་བདག་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །བཅོམ་ལྷན་ཆོ་བདག་འཁོར་བཅས་ལ། །ཀྱན་བཟང་མཆོད་སྒྲིན་འབུལ་
བཞི། །ཨ་རྒྱུ་བདུད་སྒོས་མེ་ཏོག་དང་། །མར་མེ་དྲི་ཆབ་ཞལ་བས་ཆོགས། །
སྒྲུ་སྒྲན་ལ་སོགས་མཆོད་པ་འབུལ། །གཟུགས་སྒྲི་དྲི་རེག་བྱ་ཆོས། །འདོད་
ཡོན་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །དམ་རྩས་སྒྲན་གཏོར་རྟ་དང་། །སྒྲོར་སྒྲོལ་
ལ་སོགས་མཆོད་པ་འབུལ། །ཤ་ཆང་དཀར་དམར་ལོངས་སྒྲོད་རྩས། །དར་
གཏུགས་རྒྱལ་མཆོན་སྒྲན་གཟིགས་དང་། །རྩུང་ཤར་གླིང་ཐོང་རའི་སྒྲུ། །སྒྲན་
པའི་དབྱངས་སོགས་མཆོད་པ་འབུལ། །ཕྱགས་དམ་གཉན་པོ་བསྐྱང་གུར་
ཅིག ། རྩེ་ རྩེ་གསུམ་བདེ་གཤེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གསུང་གི་བདག་
ཉིད་བཅོམ་ལྷན་འདས། །ཆོ་དཔག་མེད་པ་རྒྱལ་བའི་སྒྲུ། །འོད་དཔག་མེད་
པའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །སྒྲུ་མདོག་དམར་ལ་འོད་ཟེར་འཕྲོ། །གོས་དཀར་
ཡུམ་དང་གཉིས་མེད་འབྲིལ། །ལོངས་སྒྲོད་རྒྱན་རྩྭ་སྒྲོགས་མཆོན་དཔེས་སྒྲུས། །
ཆོ་དཔག་མེད་པའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །སྒྲེ་འཆི་མེད་པ་རྩོ་རྩེ་འོ་སྒྲུ། །ཆངས་
དབྱངས་འགགས་མེད་རྩོ་རྩེ་འོ་གསུང་། །སྒྲོས་བུལ་འགྱུར་མེད་རྩོ་རྩེ་འོ་ཕྱགས། །
འཆི་མེད་དབང་པོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། ། རྩེ་ ཕྱགས་མཆོག་འགྱུར་མེད་
ཆོ་ཡི་ལྷ། །རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ལྷ་མ་གྱི། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་ཕྱགས་དམ་
བསྐྱང་། །ཡོན་ཏན་རེ་བསྐྱོར་ཆོ་ཡི་ལྷ། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་སངས་རྒྱས་
སྒྲན། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །སྒྲུ་མཆོག་འགྱུར་མེད་

ཆོ་ཡི་ལྷ། །རྩམ་པར་སྒྲང་མཛད་དབྱིངས་ཕྱག་མ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་ཕྱགས་
དམ་བསྐྱང་། །སྒྲིན་ལས་ཐོགས་མེད་ཆོ་ཡི་ལྷ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དམ་ཆོག་
སྒྲོལ། །ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །ཤར་གྱི་ཆོ་བདག་ཆེན་
མོ་ནི། །རྩོ་རྩེ་སྒྲིག་མོ་ཆོ་བདག་མོ། །ལྷ་སེ་དཀར་མོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །
ལྷོ་ཡི་ཆོ་བདག་ཆེན་མོ་ནི། །རྩོ་རྩེ་སྒྲིག་མོ་ཆོ་བདག་མོ། །ལྷ་ལ་སྒྲོན་མོའི་ཕྱགས་
དམ་བསྐྱང་། །རྒྱབ་གྱི་ཆོ་བདག་ཆེན་མོ་ནི། །རྩོ་རྩེ་སྒྲུ་དབྱངས་ཆོ་བདག་
མོ། །གྲི་རྩེ་དམར་མོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །བྱང་གི་ཆོ་བདག་ཆེན་མོ་ནི། །
རྩོ་རྩེ་གར་སྒྲུར་ཆོ་བདག་མོ། །འོ་རྩེ་ལྷ་མོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །རྩོ་རྩེ་ཆོ་
མཆོག་འགྱུགས་པའི་ལྷ། །དྲི་བའི་ཆོགས་ལ་དབང་རྒྱུར་མ། །དཀར་མོ་མཁྱོགས་
མའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །རིན་ཆེན་ཆོ་མཆོག་འགྱུགས་པ་མོ། །གཤིན་རྗེའི་
ཆོགས་ལ་དབང་རྒྱུར་མ། །སྒྲོན་མོ་མཁྱོགས་མའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །པདྨ་
ཆོ་མཆོག་འགྱུགས་པའི་ལྷ། །སྒྲུ་ཡི་ཆོགས་ལ་དབང་རྒྱུར་མ། །དམར་མོ་
མཁྱོགས་མའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །ལས་རབ་ཆོ་མཆོག་འགྱུགས་པ་མོ། །གཞོན་
སྒྲིན་ཆོགས་ལ་དབང་རྒྱུར་མ། །ལྷ་མོ་མཁྱོགས་མའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །འི་
བྱེད་དཀར་མོ་མཁྱེས་པའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །འཕམས་གསུམ་དབང་སྒྲུད་ཆོ་བདག་མོ། །
ཕྱགས་རྒྱུ་མ་ཡི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །རྒྱས་བྱེད་སེར་མོ་རྩུ་འབྲུལ་ཅན། །དུས་
གསུམ་དབང་རྒྱུར་ཆོ་བདག་མོ། །ཞགས་པ་མ་ཡི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །དབང་
སྒྲུད་དམར་མོ་རྒྱུར་མཁྱོགས་མ། །སྒྲིད་གསུམ་དབང་རྒྱུར་ཆོ་བདག་མོ། །

ཕྱགས་སྒོ་ག་མ་ཡི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། མཐོན་སྒྲོན་ལྷ་མོ་དྲག་ཅལ་ཅན། སྒྲུ་
གསུམ་དབང་སྒྲུང་ཆོ་བདག་མོ། གྲིལ་བུ་མ་ཡི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། འབྲུང་
བ་ལྷ་ལ་དབང་སྒྲུང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དྲངས་མ་སྒྲེད་པའི་ཡུམ། ལྷ་མོ་ལྷ་ཡི་
ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། གཞན་ཡང་ཆོ་ལ་དབང་བ་ཡི། ལྷ་དང་དྲང་སྤོང་
རིག་འཛིན་ཆོགས། ཆོ་བདག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། ཤར་ཕྱོགས་
ཆོ་བདག་དཀར་མོ་ནི། རྩོམ་རིགས་ཀྱི་དཔལ་བོ་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྣམས་
ཀྱི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། ལྷོ་ཕྱོགས་ཆོ་བདག་སེར་མོ་ནི། རིན་ཆེན་རིགས་
ཀྱི་དཔལ་བོ་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། རྟུའ་ཕྱོགས་
ཆོ་བདག་དམར་མོ་ནི། བུ་རིགས་ཀྱི་དཔལ་བོ་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྣམས་
ཀྱི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། བྱང་ཕྱོགས་ཆོ་བདག་ལྷ་མོ་ནི། ལས་ཀྱི་རིགས་
ཀྱི་དཔལ་བོ་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། རྩི་ ཡེ་ཤེས་
སྤང་བ་ལམ་མེ་བ། ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། འཛི་མེད་དབང་
པོ་ལྷ་ཡི་ལྷ། ཆོ་བདག་མེད་པའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། སངས་རྒྱུ་སྒྲུ་ལྷའི་
བདག་ཉིད་ཅན། ཆོ་བདག་རིགས་ལྷའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། མགོན་པོ་ས་
བཅུའི་དབང་ཕྱག་སྟེ། ཕྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། དཔལ་ལྷན་
སངས་རྒྱུ་པདྨ་སྟེ། བུ་འབྲུང་གནས་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། ཀྱུན་ཤེས་ཀྱུན་
རིག་དམ་པ་པོ། དགའ་རབ་རྩོམ་རིགས་དམ་བསྐྱང་། ཐེག་པ་མཆོག་
གསུམ་སྟོན་པ་པོ། ཕྱི་སྤྱིའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། རྣམ་གྲོལ་གསུམ་ལ་

མཁས་པ་པོ། བེ་མ་མི་འདི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། སྤྱིད་པའི་དྲ་བ་འཛོམས་པ་
པོ། རྩི་ཆེན་ཀ་རའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། གསུམ་རིག་གཅོང་མ་དག་པ་སྟེ། ལྷ་
མོ་སྤྱིའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། མཁས་པ་སྒྲུ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་འཆང་། ལྷོ་
ལྷན་མཆོག་སྤྱིད་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། འཁོར་ལོས་སྒྲུང་བ་སྟོབས་པོ་ཆེ། ལྷོ་
ལྷ་སྒྲུལ་པོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། ཉི་མ་འཆང་ཀའི་དཀྱིལ་ལྷ་བྱ། ཉི་མ་
འོད་ཟེར་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། ཕྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཕྱབ་ཆེན་ལྷན། ཤར་ཕྱོགས་
གའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། བདག་མེད་སེང་གའི་སྒྲུ་དང་ལྷན། སེང་གའི་སྒྲུ་
སྒོ་གསུམ་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། རྩོམ་རིགས་བྱེད་འཛིགས་པར་བྱེད། རྩོམ་
གྲོ་ལོད་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། འགྲོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་སྟོན། མཁྲུ་ར་བའི་
ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། ཐམས་ཅད་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོ། མཁའ་ཆེན་
བཟང་ཡི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། རྣམ་གྲོལ་ཞི་བ་ཞི་བ་ཉིད། ཞི་བ་མཆོ་ཡི་
ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོ། བདེ་ཆེན་རྒྱ་
མཆོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། བམ་མཁའ་ལས་བྱུང་རང་བྱུང་བ། བམ་མཁའི་
སྤྱིང་པོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། སྟོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་སྟེ། རྩི་སྤྱིའི་
ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། གསང་སྒྲགས་རྒྱལ་པོ་དོན་ཆེན་བྱེད། ཆོ་དབང་གྲགས་
པའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། སྒྲུབས་དང་སྒྲོབ་པ་སྒྲུ་ན་མེད། མགོན་པོ་རྩོམ་
ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལེགས་པར་འཛུགས། ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
མཆོའི་ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། བུམས་དང་སྤྱིང་རྩོམ་པའི་འཁོར་ཅན། ཅན་

བརྒྱད་བྲམ་མའི་བྱུགས་དམ་བསྐྱང་། །དཀྱིལ་ལམོར་ཆེན་པོ་ཡངས་པ་ཆེ། །ཆོ་
 ཡི་ལྷ་ཆོགས་བྱུགས་དམ་བསྐྱང་། །དོ་རྩེ་ལྷུགས་ཀྱི་ཞགས་པ་ཆེ། །སྒོ་མ་བཞི་
 ཡི་བྱུགས་དམ་བསྐྱང་། །ལྷུགས་ཆེན་མགྲོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་ཉ་རྣམས་ཀྱི་
 བྱུགས་དམ་བསྐྱང་། །རི་སྐད་སྒྲུལ་པ་དེ་བཞིན་བྱེད། །སྤྱང་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་
 དམ་བསྐྱང་། །འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་དམ་པ་སྟེ། །ཆོ་བདག་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་
 དམ་བསྐྱང་། །དོན་གྲུབ་བསམ་པ་འགྲུབ་པ་སྟེ། །ཆོ་ལ་དབང་བའི་བྱུགས་
 དམ་བསྐྱང་། །བྱུགས་དམ་གཉན་པོ་ཡར་བསྐྱངས་ལ། །གཡར་དམ་གཉན་པོ་
 ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོལ། །སྒྲུགས་བྱུགས་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་སྟོབས། །མཆོག་དང་བྱུན་
 མོར་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །འདི་ལྷ་ར་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས། །ཆོ་ཡི་ལྷ་
 ཆོགས་དགོངས་སྤྱུགས་ལ། །བཙུམ་ལྷན་ཆོ་ཡི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས། །མཁུན་
 བཅེ་མཛད་པ་དབག་མེད་པའི། །སྟོབས་དང་རྒྱས་པ་བསམ་མི་བྱེད། །རྩ་
 འཕྱུལ་བྱུགས་རྩེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས། །རྣལ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པ་ཡི། །ཆོ་
 ཡི་བར་ཆད་ཞི་བར་མཛོད། །སྟེང་ལོག་སྟོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་སོགས། །
 བྱི་རོལ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ན། །འཕྲོས་དང་འབྱུམས་དང་ཡར་བ་དང་། །རལ་
 དང་ཞིག་པའི་ཆོ་གསོས་ཤིག །སྟོང་སྤྱག་བརྒྱད་ཅུའི་བགོགས་རྣམས་ཀྱིས། །
 བརྒྱས་དང་འཕྲོག་དང་བཙུམ་པ་དང་། །ཉམས་གཞིག་བྱས་པའི་ཆོ་ལྷག་ཅིག །
 འབྱུང་བ་དག་གཤེད་འཐབ་པ་ཡིས། །ཉམས་དང་ཟད་དང་འཐོར་བ་དང་། །
 ཆད་དང་ཞིག་པའི་ཆོ་གསོས་ཤིག །གཞན་གྱིས་མནན་དང་བཙུམས་པ་དང་། །

བརྒྱད་དང་གཟེར་དང་གཞོམ་པ་ཡི། །ཆོ་ཡི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སྟོག །གཟུགས་
 ཅན་དག་དང་གཟུགས་མེད་བགོགས། །སྟོན་ལས་འབྲལ་སྟེན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས། །ཆོ་ལ་གཞོད་པའི་སྟེན་བགོགས་རྣམས། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཞི་བར་
 མཛོད། །ཆོ་བསྟོད་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་སྟོག་
 རྣམས། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་བརྟན་གྱུར་ཅིག །ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་གསལ་གྱུར་
 ཅིག །འཆི་མེད་ཆོ་ཡི་སྦྱོབ་ཤོག ། རྗེ་ ཆོ་ཡི་ལྷ་ཆོགས་དགོངས་སྤྱུགས་ལ། །
 ཆོ་རབས་སྟོན་ནས་ད་ལྟའི་བར། །མི་དག་བརྒྱ་དང་མཆོམས་མེད་ལ། །ཕྱི་
 བཞི་ལོག་བརྒྱད་ཁར་མ་ཐོ། །བྱུན་མོར་ཉམས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །རྩ་
 བ་སྒྲུགས་བྱུགས་དང་ནི། །བྱུན་མོར་བྱང་པར་ཡན་ལག་གི་ །སྦྱི་དང་བྱི་བྱག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི། །གཞུང་དང་འགལ་ཞིང་བརྒྱབ་པ་ཡིས། །ཆག་ཉམས་ཐམས་
 ཅད་མཐོལ་ལོ་བཤགས། །སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བསྦྱབ་པ་དང་། །རིག་འཛིན་སྤྱགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སོགས། །ཉམས་པར་
 གྱུར་པ་ཅི་མཆིས་པ། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་བྱང་གྱུར་ཅིག །ས་མ་ཡ་ཤུ་རྩེ་ལྷན་
 ཞེས་ཆོ་གསུང་གསང་བ་འདུས་པའི་སྟོང་བ་འཆི་བདག་བདུད་འཛོམས་ཞེས་བྱ་བ་གཏོར་སྟོན་རྩ་གྲིང་པའི་
 གཡར་དམ་དུ་བདེ་ཆེན་གྱིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞོད་པ་ལགས་སོ། །

༣༡། མར་མེ་སྒོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་འོད་
གསལ་བཞུགས།

ཨོྭ་ཨུཾ་ཧཱུྃ་ཧྲཱིཾ་ དུར་ཁྱོད་གསང་བ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ། རྡོ་རྗེ་སྒོ་བ་
དཔོན་མཆོད་ལྷུ་མ་འདུས་པའི་ཆོགས། ལྷ་མེད་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་ཡོངས་སུ་སྒོན་བཞུགས། བདེ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་དཀྱིལ་ལའོར་དུ། རྟག་ཏུ་དབྱེས་བཞུགས་ཅུ་གསུམ་སྤྱང་མའི་ཆོགས། མཉམ་
ཉིད་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་ཚུལ་གཅིག་པའི། ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་རང་ནས་
བྱུང་གིས་སྒོ་བས། སྒོ་དང་བཅུད་རྣམ་དག་ཡེ་ནས་བདེ་བ་ཆེ། མཉམ་པ་ཉིད་
དབྱིངས་མི་འགྱུར་སྒོས་དང་བྲལ། འོད་གསལ་ལྷན་གྱུ་བ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི། བེག་ལེ་ཉག་གཅིག་སྒོ་བས་ཀྱིས་གྱུ་བ་པར་ཤོག རྟོན་ནས་ལྷ་མེད་སྒྲིབ་
པོ་ཐོབ་བར་དུ། འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤྱང་མུན་པས་མི་བརྗེ་ཞིང་། ཐབས་
ཤེས་སྤྱང་བརྟེན་འབྱུང་བསྐྱེད་ཀྱིས། མི་ལྷོག་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་འཇུག་
པར་ཤོག གང་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དེར། ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཆོགས་སུ་
སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གསང་སྤྲུགས་སྒོན་དང་བསྟན་པ་དང་། འབྲུལ་
མེད་བདུད་ཀྱི་ལས་རྣམས་སྒྲོང་བར་ཤོག རྟོན་པ་ཆེན་པོས་ཐེག་མཆོག་ལྷག་
པར་མོས། སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོའི་འགྲོ་ཁམས་ཡོངས་སུ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཆེན་

པོས་མཐར་ཐུག་ཆོས་མཛོད་མཐོང་། སྤྱིན་ལས་ཆེན་པོའི་དོན་ཀུན་འགྲུབ་གྱུར་
ཅིག འདུས་པའི་ཆོགས་འདི་མི་འབྲལ་ཆོས་བྱར་འགྲོགས། ཐེག་ཆེན་སྒྲིབ་
པོའི་དོན་ལ་མཐུན་པར་བརྟེན། བསྟན་ལ་སྒོ་དང་པོའི་ཡིད་ཅན་མཐར་བྱེད་
ཅིང་། རྟོན་གྱུ་བ་འདོད་རྒྱུའི་དཔལ་གྱིས་འབྱོར་བར་ཤོག རྟག་ཏུ་འཛིན་བར་
གིས་རིགས་དྲུག་ཡུལ་མཐོང་ཞིང་། འབྲུལ་སྤྱང་མུན་པས་གལ་ཏེ་གེགས་
བྱེད་ན། ཡེ་ཤེས་སྤྱང་བའི་གོ་འབྱེད་སྒོན་མེ་འདིས། རིག་འཛིན་སྐྱབ་པ་
པོ་ཡི་ལུལ་མཆོན་ཞིག བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་མདུན་ནས་བསུས། ཡི་
དམ་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱབ་ནས་བརྟེན། རྟེན་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ཆོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་བསྐྱོར་ནས། ས་ལམ་རིམ་པར་གེགས་མེད་བཞུད་གྱུར་ཅིག འཇམ་
པའི་དཔལ་གྱུར་ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་ཡི། ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱིས་སྤྲུགས་བཅུའི་མུན་
པ་བསལ། བརྟེན་བའི་སྐུན་རས་འགྲོ་ཁམས་ཀུན་གཟིགས་པའི། བསྐྱེད་ཅན་
ཀྱི་ཡིད་ཅན་དབང་དུ་གྱུར། རྟེན་པོ་ལྷན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། ཡི་
གོ་འཁོར་ལོ་ཆོགས་ཆེན་འཕྲོ་བཡིས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་ཆར་
བཅད་ནས། སྐྱེ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཤོག ཐབས་ཅན་
མཉམ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གྲོང་། བདེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། རྟག་
ཏུ་མི་འགྱུར་ལྷན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་ཡི། བཀའ་ཤེས་སྤྱང་བས་མཁའ་ཁྱབ་འབར་
བ་ཤོག ཅེས་པའང་ཐམས་ཅད་འདུལ་གྱི་རྒྱ་ཆོས་ལ་འཇམ་དཔལ་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེ་ཡིད་མཆོ་ལས་
བྱུང་བ་མཛྲ་ལོ།

༥ ཨོྫ་ཨོྫ་རྩྱུ་རྩྱུ་ སྒྲོད་བཅུད་གཉིས་མེད་ཡབ་ཡུམ་དག་པ་ལ། །འབྲས་ལུ་
རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མེད་ཤར་བས། །མཐའ་དབུས་མེད་པ་གསལ་བའི་འོད་འབར་
འདི། །འཁོར་བའི་མུན་ཁང་གཞོམ་ཕྱིར་བཞེས་སུ་གསོལ། ། དག་ལེགས་
འཕེལ། །

༣༡ ། དང་སྒྲོང་ཨ་མོ་ལི་ཀའི་མངོན་ཤེས་
གསལ་བའི་མེ་ལོང་སྒྲུབ་ཚུལ་
བཞུགས་སོ། །

ཨོྫ་སྒྲི། འདིར་དང་སྒྲོང་ཨ་མོ་ལི་ཀའི་མངོན་ཤེས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལོ་རྒྱུས་དང་།
གདམས་ངག་དངོས་གཉིས། དང་པོ་སྒྲོན་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཕུབ་པའི་སྒྲུན་སྒར་ཡར་འོད་ཆེས་བརྩེད་ཉེན་མོར་
ལུ་མོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མ་གཅིག་འོང་ནས་འདུག་པ་ལ། ཤུག་ཕུབ་པའི་ལུ་མོ་གང་ནས་འོང་བ་ཡིན། རིགས་
ཅི་མིང་ཅི་ཡིན་གསུང་བས། ལུ་མོ་འཛུལ་ནས་བདག་རིགས་དང་སྒྲོང་ཡིན། གནས་ལ་དེས་པ་མ་མཆིས།
མིང་ལ་དང་སྒྲོང་ཨ་མོ་ལི་ཀའེས་བྱ། བདག་སྒྲོན་སངས་རྒྱུ་འོད་སྒྲུང་གི་སྒྲུན་སྒར་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་
ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་མངོན་ཤེས་འཆད་པའམ་སྒྲོན་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན། སྒྲིགས་
མའི་དུས་སུ་ཟག་མེད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལྟན་པ་ཉིན་རྒྱུད་དང་འདྲ་ལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཅུང་ཟད་
ཡོད་ཀྱང་འགྲོ་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པས། དེའི་དུས་སུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བྱང་མེས་སྐུ་ལ་ཕྱེས་པ་ལ་ཟག་
མེད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སྒྲོན་པར་མ་བྱས་ན་བདག་གི་མགོ་བོ་འགས་པར་ཀྱང་ཅིག་ཞེས་ཁས་སྤངས་ཏེ་སྒྲོག་
སྒྲིང་ཕུལ་ནས་མི་སྤང་བར་ཀྱུར་ཏོ། །གཉིས་པ་གདམས་ངག་དངོས་སྒྲོར་དངོས་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྒྲོར་

བ་རྒྱས་བསགས་པ་ནི། བ་ལེ་ཀ །བྱུད་ག །སྒྲོས་དཀར། སྒྲོང་སྒྲོས། སྒྲོང་སྒྲོས། གཡེར་མ། ལུ་ཟེ། སྒྲོག་
སྒྱ་བརྒྱད་ཞིབ་པར་བརྒྱད་ལ་ཆ་གཅིག་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་སྒྲུག །ཆ་གཅིག་ཟེ་འོག་དམར་པོའི་ལྷག་མར་
བཅུག །པ་མི་ལོང་ལུ་ལྟེ་བཞེས་ཆུ་ཀྱི་ཤིས་ལ་རྟེན་གྱི་ཁ་བཅད་དེ་བཞག །སྒྲོན་འོག་ནས་བཤད་པ་
ལྟར་གྱི་སྒྲོ་དོ་སྒྲོག་འཁོར་དང་། མེར་ལྷེད་གི་ལུར་ལུ་མོར་བཞེ་བ་ལྟ་འདྲ་བྱ། བར་སྒྲུབས་བདུག་རྒྱས་སྒྲོང་
སྒྲུ་གཡེར་མ། སྒྲོག་སྒྱ་གསུམ་སྒྱུར་བ་བཞག་སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆེས་སྒྲོང་གཞི་བདག་ལ་འབུལ་
རྒྱུའི་གཏོར་མ་དང་། དང་སྒྲོང་ལ་ཕུལ་རྒྱུའི་དཀར་གཏོར་སོགས་མཚོན་པ་གཙུག་པ་མཛེས་པར་བཤམས། ཞག་
གསུམ་གཙུག་པ་གནས་པས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་ཆད་མེད་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས། རང་
ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གསལ་ལ་ལུ་ནི་བརྒྱ་ཅད་བརྒྱད་བཞེས། དེ་ནས་མདུན་རྟེན་བསང་སྒྲུངས། མི་
དམིགས་པའི་རང་ལས་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བའི་རྒྱལ་དུ་རང་གི་
མདུན་དུ་བརྒྱ་དང་རིན་པོ་ཆའི་ཁྲིའི་སྒྲིང་དུ་དང་སྒྲོང་ཆེན་པོ་ཨ་མོ་ལི་ཀ་སྒྲུ་མདོག་
དམར་པོ། ཞལ་གཅིག ཕྱག་གཉིས་པ། མཛེས་སྤྲུག་ལྟ་བུའི་མེ་ལོང་དོམ་པའི་
གཞོན་ནུ་ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པ་ཅུང་ཟད་ཁྲོ་ལ་འཇུག་པའི་ཉམས་ཅན། ཕྱག་
གཡས་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་ལུ་བསམ་འཕེལ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཕྱགས་ཀར་འཛིན་
པ་དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་འབྱུང་གཏོར་གྱི་ལུས་པ་བདུད་ཅིས་བཀའ་བ་ལ་རྒྱུན་དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་གི་མཛེས་པ་ཕྱག་གཡོན་པས་བཟུང་བ། སྒྲུ་སྒྲོད་ལྟ་རྒྱས་ཀྱིས་
བཟུབས་ཤིང་སྒྲུ་སྒྲོད་སྤྲུག་ལྷགས་ཀྱི་ཤམས་ཐབ་གསོལ་བ། དཔུ་སྒྲུ་རལ་
པའི་ཐོར་ཅོག་ཅན། རིན་པོ་ཆའི་དཔུ་རྒྱུན་སྒྲོན་ཆ་མཁུལ་རྒྱུན་ཕྱག་གཏུབ་
ཞབས་གཏུབ་སྒྲུ་རགས་དོ་ཤལ་སོགས་ཡིད་འཕྲོག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲིག་པ།
ཞབས་གཉིས་མཉམ་པའི་སྤྲུབས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་འཁོར་དུ་དང་སྒྲོང་མངོན་
ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ། སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་སྒྲིང་ཉེ་ཞིང་གསུང་སྒྲུང་སྒྲུང་

དུ་སྒྲིག་པ་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་བསམ་ལ།
 བདག་མདུན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་
 དང་རིམ་བཞིན་བཞིག་དཔྱད་ཡོད་ཀྱང་དྲང་སྲོང་ཨ་མོ་ལི་ཀ་ལའོར་དང་བཅས་
 པ་སྐད་ཅིག་གིས་སྒྲུབ་དངས་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྱུར། ཞེས་དམིགས་པ་དྲག་ཏུ་
 གཏང་ནས། བདུག་རྩལ་མེར་བསྐྱེད་ལ་མདའ་དར་གཡབ་ཅིང་སྒྲིང་པོ་ལ་རྩེ་རྩྱུ་བོ་རྩེ་ བཏགས་པ་
 བརྒྱུ་བརྒྱས། དེ་ནས། རང་གི་ཞལ་ནས་སྐྱགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་བྱུང་དྲང་སྲོང་གི་ཞལ་
 དུ་ཞུགས་པས་དགེས་པ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོན་གྱི་དམ་ཚིག་དྲན་ནས་སྒྲུང་སྤྱིད་སྤྱིབ་
 མེད་དུ་གསལ་བའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེད་པར་བསམ་ལ་སྒྲིང་པོ་འདི་ཅི་རིགས་བརྒྱུ་ལ།
 ཨོྭ་ཨ་ཏི་སི་ན་ཨ་མོ་ལི་ཀ་རྩྱེ་མ་རྩེ་ ཨོྭ་ཏིང་ལུ་བ། ཨོྭ་རཏུ་ཏི་རྩྱེ་ཏི་ར། ཨོྭ་ཨ་
 ཨོ་སེ། ཞེས་བརྒྱས་པས་སྤྱི་ལམ་དངོས་སུ་སྒྲུང་སྤྱིད་གྱི་ལེགས་ཉེས་གསལ་ཞིང་། བསྐྱེད་ནམས་མེ་ལྟར་
 འབར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་པོ། །དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དུས་སུ་གཙང་སྒྲིག་པ་བྱུང་མེད་ཅུམས་སྤྱང་
 བར་བྱ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སྐྱགས་དེ་དམ་ཚིག་དང་བྱང་སེམས་ལྟན་པས་སྤོང་ཕྲག་གསུམ། དད་བརྩོན་
 སྤོང་ལྟན་ཅུམས་ཀྱིས་ཁྱི་ཕྲག་གསུམ་བརྒྱས་པས་རྟགས་འབྱུང་པོ། །དེ་ལ་རྟགས་ཁྱི་མི་ལམ་དུ་བྱུང་མེད་
 མཛེས་མ་རང་གི་མ་སྤྱིད་སོགས་ཀྱིས་ཟས་འོར་སྤྱིར་ཞིང་གཏམ་མང་དུ་སྒྲུབ་སོགས་སྤྱི། དེ་རྩེས་རང་གི་
 རྩ་བར་འུར་སྒྲུ་སོགས་ཐོས། དེ་རྩེས་རང་གི་ཡིད་ལ་གང་འདོད་གསལ་ཞིང་། ཨ་མོ་ལི་ཀ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་
 རྩ་བར་གཏམ་སྒྲུབ་པར་འོང་། དེ་དུས་ལས་ལ་སྤྱད་བ་དང་རང་ལུས་གཙང་སྒྲུབ་པ་གལ་ཆེ། རྩུང་སྤྱིད་གྱི་ལྟ་
 འདྲི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། ལྟ་འདྲི་མི་གསུམ་རང་ལ་བཤད་དུ་འོང་། དེ་ཅུམས་ལ་འཛིགས་སྒྲུག་དང་རེ་དོགས་སྤྱངས་
 ཏེ་སྒྲུམ་རྩུངས། ཉ་སྤྱིད་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པར་བདུག་རྩལ་དང་གཏོར་མ་སྐྱེད། དེ་ལ་གཏོར་མ་ཨེ་ཀ་
 རོ་འི་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་དྲང་སྲོང་གི་ལྷགས་རྩོ་རྩེ་སྤྱི་ལུ་འོད་ཟེར་གྱི་སྤྱི་ལུས་གསོལ་
 བས་དགེས་པར་བསམ་ལ། ཨ་མོ་ལི་ཀ་ས་པ་རི་ཕྱ་ར་ཨི་དམ་བ་ལི་རྟ་ཁ་ཁ་

ལྷ་ཉི་ལྷ་ཉི། ཞེས་ལན་གསུམ་གྱིས་སྤུལ་ལ། སྤོན་ལས་བཅོལ་བ་ནི། གྱི་དྲང་སྟོང་ཨ་མོ་ལི་
 ཀ་ཁྱོད། རྒྱལ་བ་ཤུགས་ཅེ་གཏེ་བརྒྱད་པར་བཅས་པའི་སྤྱན་རླབས་ལས་སྤངས་
 པའི་བཀའ་དང་དམ་ལས་མ་འདའ་བར། རྣལ་འབྱོར་སྦྱབ་པ་པོ་བདག་ལ་
 ཁམས་གསུམ་དུས་གསུམ་སྦྱིབ་མེད་ས་ལེར་གསལ་བའི་མངོན་ཤེས་སྦྱེལ་ཅིག་
 བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་འོང་ལྷ་བ་ལྟར་སྦྱེལ་ཅིག། གང་འདོད་པའི་
 དོན་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དབང་དུ་སྦྱར་གྱིག། མདོར་ན་ཅི་བཅོལ་བའི་སྤོན་
 ལས་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྦྱབས་གྱིག། ཅས་གྲུལ། ། ༥ གལ་ཏེ་སྦྱབ་པའི་སྒྲབས་
 འདིར་ཚད་ལྡན་དུ་བསྦྱབས་ཀྱང་ལས་འགྲུང་ན་གནད་འབེབས་སྟོག་ནས་འཐེན་པ་ལྟ་བུ་ལ། དང་པོ་སྟོག་
 འཐོར་ནི་ཤོག་བྱེད་ཀར་པོ་སྒྲ་བཞི་པའི་དབུས་སུ་འཐོར་ལོ་སྤྱུང་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་ལ་ཉེ་བ་ལ། བདག་
 འཆང་བ་པོ་ལ་མངོན་ཤེས་སྦྱེལ་ཅིག་དང་། གཞན་ཡང་འདོད་གསོལ་གྱི། དེའི་ཕྱི་རོལ་སྤྱུང་འདེབ་བརྒྱད་
 དུ་བཀོས་ལ། དབུ་ཡི་ཐད་ནས་བརྒྱུ་མས་ཡིག་འོན་བརྟན་གྱི། ཞོ་ཨ་ཁྱི་སི་ན། ༡ ཨ་མོ་ལི་ཀ ༢
 རྟི་མ་རྟི། ༣ ཞོ་ཉིང་། ༤ ལུབ། ༥ ཞོ་རྩ་ཁྱི། ༦ རྟེ་ཉིང་། ༧ ཨ་ཨ་ཨ་ས། ༨
 ཞེས་སྟོང་པོ་ཚེན་བརྒྱད་དུ་གྱི། དེའི་ཕྱི་རོལ་སྤྱུང་ལ་ཡིག་འོན་བརྟན་གྱི་ཆེན་སྟོང་དང་འདོད་གསོལ་གྱི།
 དེའི་ཕྱི་རོལ་དྲང་སྟོང་གི་སྤྱོད་གཞུགས་ཀྱིས་མཚན་རྒྱན་ཆུང་མས་མངོན་ཆོག་ནས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི། ལེགས་
 པར་ཉེ་བཅས་ཚོན་སྒྲུད་སྤྲེལ་འཆིང་རྒྱག་དར་གྱིས་དྲིལ། སྟོག་སྤྱགས་དང་ཡི་རྟེན་གྱི་རབ་གནས་བྱ། རྟག་
 པའམ་སེང་ལྷེད་གི་སྤར་བུ་སོར་བཞི་བ་དང་ལྟན་དུ་འཆང་བའམ། ལས་ཅིས་ཀྱང་འགྲུངས་ན་སྤར་བའི་དཔལ་
 ཟུར་རྣམས་ལ། ཞོ་ཁྲོ་ཁྲོ་ཁྲུག་ཇ་ཁྲུག་ཇ་སྤར་ཇ་མ་སྤར་རྟེ་ ཞེས་གིས་པར་དར་སྒྲུད་སྤྲེལ་
 དཀྱིས་ལ་སྤར་བུ་སྟོག་འཐོར་ལ་གཞིར་ནས་བཞག་པའམ། ལག་པས་འདྲིས་གིང་། རྩ་ས་གྱི་དུད་པ་
 ཆེན་པོ་གཏོང་དམིགས་པ་གཟིར་བས་སྟོན་གྱི་དམ་ཚིག་དབང་གིས་རང་དབང་
 མེད་པར་འོང་ཞིང་ཅི་བཅོལ་བའི་ལས་རྣམས་མངོན་སྤུ་གསལ་བར་སྟོན་

ཅིང་སྐྱུ་བར་བྱེད་དོ། ། ། འདི་སྐྱུ་བ་པོ་ལ་སྙིང་ཉི་ཁོང་ལས་ཤིན་ཏུ་སྐྱུ་བའི་གནད་འབེབས་ཅུང་
 ཟད་ལས་མང་དུ་བྱེད་མི་རུང་བས་གཟབ་པར་གྱིས། གལ་ཏེ་བསྐྱུ་བ་པའི་དུས་སུ་སྙིང་མི་དག་འཁོང་མི་ལམ་
 སོགས་འཕྲུབས་ན་འགལ་འདྲི་ཐེའུ་རང་གི་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་པས་དེ་མཉན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་དུག་ཤོག་
 ལ་ཐེའུ་རང་རྐང་གཅིག་གི་གཟུགས་ཤིས་ལ་སྙིང་གར་ཏྲིལ་ཇ་འཁོས་གཟིར་དེ་མཐར། ཨཱ་ར་ཡ་རྩེ་རྩེ་
 རན་རན་བར་གཅོད་དམ་སྤྱིད་ཐེའུ་རང་ལྟ་པོ་སྐྱུ་བ་ཡ་རན་ཅས་ཤིས་ར་རུའི་ནང་དུ་བཞུགས་རང་
 ཡི་དམ་དྲག་པོར་གསལ་ལ་འགྲུགས་བཞུགས་དང་དྲག་སྒྲགས་ཀྱིས་གཟིར་ལ་ཡུངས་བྱུན་དང་ལུང་ལུས་
 བདལ་ནས། འཕྲུམ་པའི་འོག་ཏུ་མཉན་ནོ། །བར་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནམ་གྲུང་ན་དྲག་སྒྲགས་བག་ཤེ་བསྒྲ།
 གསུམ་པ་རྩེས་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱུ་བ་པ་བྱས་པའི་རང་གི་དང་བཙོན་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཅི་
 རིགས་བྱུང་བ་ན། སྟོག་འཁོར་སྒྲོལ་རྟོལ་གྱི་ཁྱུག་མ་རྣམས་ན་ལྟག་གཡས་ཀྱི་གོང་པ་ལམ་མཆོན་གཡོན་ཏུ་
 བཅེངས། ཉ་སྟོང་ཆོས་བརྒྱད་སོགས་ལ་གཏོར་མ་མཆོད་པ་འབུལ། བསར་བྱང་རྒྱུན་དུ་མ་ལུ་སྐྱུ་བ་གོགས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་རྩུལ་དུ་སྤངས་ཏེ་ལ་གདུང་མེམས་བསྐྱེད། ཅི་ཟེ་ཅི་འབྲུང་གི་སྤངས་ཆོད། སྤང་
 རྟོར་ཐམས་ཅད་ཁོ་ལ་དྲི། གལ་ཆེ་དུས་མིས་མ་མཐོང་བར་བདུག་རྩེས་བཞེགས་པའི་དུད་པ་སྐྱུ་དང་ན་བར་
 བཟོད། ཡིད་ཀྱི་གར་འདོད་པ་དྲངས་ཏེ་ལ་དྲི། སྐྱུ་བའི་དབང་པོ་ཤལ་ཏེ་རྩོམ་ན་ཇེ་ ཞེས་ལན་བདུན་
 བསྒྲས་སོ། །དེ་ལ་གནད་དམ་པ་གསུམ་ནི། བར་ཆད་མེད་པ་སྐྱུ་བ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་གནད། ཉལ་ཏུ་རང་
 གཅིག་ལུ་མ་གཏོགས་སུས་ཀྱང་བྲ་འདི་འདྲ་ཤེས་སྒྲུམ་མཐོང་ཐོས་དང་། སྐྱུ་བ་རྩེས་ཀྱང་མ་རིག་མ་མཐོང་
 བར་བྱ་བ་དང་སྐྱུ་བ་དུ་འགྲུབ་པའི་གནད་རྩེས་གཅོད་ཁོང་ཆད་བ་དང་། སྙིང་པོ་དག་པར་བསྒྲ་ཁོང་གཉིད་
 ཁར་དེ་རྒྱབ་དྲངས་ཏེ་བྱོན་པ་མཐོང་ནས་སྤང་རྟོར་ཅི་འདྲ་བའི་སྒྲུམ་དུ་བྱོད་པ་འཕེལ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལ་
 འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུན་དུ་འགྲོགས་པའི་གནད་སྙིང་པོ་ཉིན་རེ་བཞིན་བསྒྲ་ཁོང་། མཆོད་པ་ལ་དུས་སུ་བཙོན་པ་དང་
 དམ་ལ་གནས་པ་འོ། །གལ་ཏེ་དྲིས་སམ་མ་དྲིས་ཀྱང་བཤད་དུ་འོང་བ་ལ། ལར་ངེས་ཆ་མེད་པར་བྱུང་ན་རང་
 གི་དྲངས་ཏེ་མི་དགུས་པ་མེད་པར་དམ་ཆོག་ཤིན་ཏུ་གཅོད་པར་བྱ་བ་དང་། ལན་གསུམ་དྲི་བ་གལ་ཆེ། རྩེས་
 མ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངེས་པར་བཤད་དོ། །དྲངས་ཏེ་ཨ་མོ་ལ་ཀ་ཞེས་བྲ་བ་འདི། གྲོང་ཁྱེར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་བསྒྲུམ་
 ཁོང་རྒྱ་བ། ཡི་དུགས་ལ་ཆད་པའི་རྩུལ་ཅན། ལུང་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཅན་དྲངས་ཏེ་གི་ཆད་ཅན། མི་ཤེས་མི་མཐོང་
 བ་གང་ཡང་མེད་པའི་མཛོན་ཤེས་དང་རྩུ་སྐུལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཁོས་སྟོག་སྙིང་བཙོན་ལྟན་འདས་ལ་སྐུལ་
 ཁོང་སྒྲུམ་པ་སྤངས་ནས་མཛོན་ཤེས་བཤད་པར་པས་སྤངས་པས་ན། སྟོག་སྒྲགས་འདི་བསྐང་བའི་སྤྱད་ཅིག་

གིས་མི་བཟོད་པར་སྤེབས་འོང་། རྩས་ཀྱི་དྲུག་པ་འདིའི་དྲི་ཚིར་བ་ཙམ་གྱིས་སྟོན་མི་རྒྱགས་པ་གཤམ་བྱ་ཚོད་
ལྟར་འོང་། རྩ་དགས་ཕྱི་དགས་དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲ་ཆ་མ་ལུས་པའི་མཐོང་བ་སྟོན་པ་གཏམ་སྒྲིབ་བར་ཤུག་། རྩུབ་
པ་པོ་ལ་སྟིང་ཉེ་ཞིང་ལས་ལྷུང་ལྷུ་གཡང་བཀྲ་གིས། འོངས་སྟོན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་དང་མཉམ་པར་ཤུག་
ལས་མཐའ་རིང་ཞིང་ཆོས་ལ་དཀར་བའི་མེད་ཤེས་འབྲུལ་གྱི་མེ་ཡོང་སྒྲུབ་པ་འདི་འདྲ་བ། རྩ་གར་ནག་
བལ་ཡོད་ཨུ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་ན་དགོན་པ་ཀྲུན་ལ་མེད་པའི་གདམས་དག་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བྲུའདི་སུ་ལ་མི་སྤྲེལ་བར་རང་གི་སེམས་ལ་སྟོག་ལྟར་གཅིས་པར་འཚོངས་ཤིག་ཅེས་ཨུ་རྒྱལ་བ་དྲུང་འབྱུང་གནས་
ཀྱི་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཡིག་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་འདིར་ནི་ཁུངས་ལུབ་
ཀྱི་གཞུང་གསུམ་གྱི་སྟིང་པོ་གཅིག་ཏུ་དྲི་ལ་ཏེ་བདག་མི་པམ་འཛམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་ཡི་གེར་བྲིས་པས་དགེ་
བས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཐོག་ཉེ་སྒྲིབ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །མཁོན་ལྷན་གྱི་སྒྲ་མ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་
བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་ལས་ལྷུང་བའི་མན་དག་འདི་ནི་རིག་པ་འཛིན་པ་གྱི་འཁྲབ་ཀྱི་པོ་དྲོ་གཙུག་ཏུ་བཀོད་
ནས་བདག་མི་པམ་འཛམ་དབྱངས་རྒྱ་མཚོས་ཁུས་པ་ལགས་ཕྱིན་ཆད་ཡིག་ཆ་འདིའི་སྟེང་ནས་ལུང་བྲོབ་པས་
ཆོག །འདི་གཞུང་མན་དག་བསྐྱབས་ཤིང་ཡིད་ཆེས་པའི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །མན་དག་
དགེའོ། །

༥ སྒྲོན་ལམ་རྩོམ་ཆེན་ཆོག་གི་རྒྱ་མཐུད་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་བཞུགས་སོ། །

དངོས་པོའི་སྒྲོས་མཚན་ཀྱན་ལས་རབ་ཞི་ཡང་། །འགག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་
རོལ་གར་གྱིས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་པན་བདེའི་མཚན་སྒྲུབ་བ། །བྱུང་བདག་
འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་འགྲོ་འདི་སྒྲོངས། །རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་དངོས་པོ་
ཉུགས་ཀྱི་ཁམས། །ཐབས་མཁས་གྲུབ་པའི་བཅུད་ཀྱིས་ཟེན་པ་ན། །རྣམ་
གྲོལ་སྒྱུ་བཞིའི་དབྱིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། །སྒྲོན་པའི་མཚན་འདིར་བརྩོན་པ་
དོན་རབ་ལྟན། །དེ་ལ་འདིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སྒྲིན་ཅིང་། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཟད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་
སྒྲེལ་བའི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྡེ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་
པ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོན་ལམ་དེ་ལ་རྣམ་གངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་ན་ཡང་
སྐབས་འདིར་ནང་རྒྱུད་ལྟེ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་གཞག་ཕྱང་ཟད་ཅིག་འཆད་པ་ལ། བསྡེ་
བའི་དཔའ་བོར་གསོལ་བ། བསྡེ་རྒྱུའི་དགེ་རྩ་བརྟན་པ། བསྡེ་བ་དངོས་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཞེས་

པ་སྟེ། བརྒྱུད་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་ཞི་ཁྱོ་རབ་འབྱམས་དང་། གཞན་ཡང་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་རྩོམ་སྒྲོང་བའི་སྒྲུང་མར་བཅས་པའི་རྩ་གསུམ་ལྟ་ག་
པའི་ལྷ་ཚོགས་ཏིལ་གྱི་གོང་བྱ་ཁ་བྱས་པ་ལྟར་མདོན་སྒྲུམ་བཞིན་དུ་བཞུགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་གཟིགས་པས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་
གསོལ་ཞེས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི། དེང་འདིར་བརྩོན་པས་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བ་དང་། ཏུས་གསུམ་
བསགས་དང་ཡོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས། །བསྡེམས་ཏེ་ཞེས་དེང་འདིར་གྲུས་ཏུག་
གི་བརྩོན་པས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའི་
དགེ་བ་འདི་དང་། དེས་མཚོན་པའི་རང་གིས་ཏུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་
དགེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གིས་བསགས་པ་མིན་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་
རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེམས་
ཏེ་གནས་པ་ནི་གང་བསྡེ་རྒྱུའི་དགེ་བའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲུམ་དུ། རང་གིས་
ད་ལྟའི་དགེ་བ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་ཏུས་གསུམ་སྒྲོན་པས་ད་ལྟ་བ་
གང་ལ་ངོས་འཛིན་སྒྲུམ་ན། དང་པོ་ད་ལྟ་སྐྱབ་བཞིན་པའི་དགེ་བ་དེ་གཙོ་བོར་
སྒྲོས་ལ། དེ་དག་ཏུ་མ་འདུས་པ་གཞན་ཏུས་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཁུངས་སུ་
འདུ་བས། སྒྱིར་རྒྱ་ཆེ་བ་ནས་སྒྲོས་པའི་སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་
སྒྲོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲུམ་དུ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་པ་བསྡེ་རྒྱུ་བྱུང་ན་ཡང་། མ་འོངས་པའི་དགེ་

བ་ལ་སོགས་པ་མི་འབད་དེ། དེ་དག་ད་ལྟ་མེད་པའི་བྱིར། རི་བོར་གི་རྩ་བ་ཞིན་
སྟུམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འདུན་པས་དམིགས་
བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་གཏོང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། བདག་
གི་མ་འོངས་པའི་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ཤོག་ཅིག་སྟུམ་ན། མ་འོངས་པའི་རང་གི་སྒྲོག་གསུམ་
གྱི་ལས་དང་། དེས་ཕན་འདོགས་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ད་ལྟ་ན་ཡོད་པ་མིན་
ཡང་། སྒྲོའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསམས་པས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
ཕན་འདོགས་པར་རུས་པ་བཞིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་བྱུང་
ཆོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ། གནས་སྐྱབས་ཀྱི་ལམ་
གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ། །བརྟན་པ་དང་འགོ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་དག་ཅུ་དེ་དག་
གི་བྱིར་བསྐྱོས་ན་གནས་སྐྱབས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཙམ་དོན་དུ་གཉིས་ཏེ་མདོན་
མཐོའི་བྱིར་བསྐྱོ་བ་མིན་ཞིང་། རང་དོན་ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་ཆེད་དུ་འང་
མ་ཡིན་ལ། འཕྲོ་བ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོ་བ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་བྱིར་བསྐྱོ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བསྐྱོ་བ། ལམ་དངོས་ལ་བསྐྱོ་བ། ལམ་གྱི་

བྱེད་ལས། འགྲུབ་པའི་རྒྱར་བསྐྱོ་བ། ལམ་གྱི་མཐུན་སྦྱོར་ཆོང་བར་བསྐྱོ་བའོ། །
དང་པོ་ནི། དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །རིགས་བཟང་སྒོ་
གསལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། །སྤྱིར་རྗེ་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་མ་ལ་གྲུས་ལྡན། །དཔལ་
ལྡན་དོ་རྗེའི་ཐེག་ལ་ངེས་གནས་ཤོག། །དེང་གི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྗེ་
སྤྱིར་བྱང་ཆུབ་སྤྱིར་པོར་མཆིས་ཏེ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་
གི་རིགས་ཡོངས་སུ་སང་པས་ན་རིགས་བཟང་པོ་གསེར་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
བ་དང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གསང་རྟོགས་རུས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྟེ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
གང་ཞིང་། ལམ་གྱི་རྩ་བ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱི་མ་མཆོག་ལ་མི་འགྱུར་
བའི་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ནས་དོན་གཉིས་སམ་དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་
བདེ་སྤྱད་ཏུ་འགྲུབ་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ལྟ་
བུ་གཞིག་ཅིང་གཞོམ་དུ་མེད་པ་ལ་འདེགས་ཤིང་སྦྱར་བའི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་སྟེ།
དེས་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལ། དབང་གིས་སྤྱིན་པ་སོགས་
འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སྤྱད་པ་ལ་ཞུགས་ཙམ་
གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་
གནས་པ་ལ་ངེས་པར་གནས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་སྤྱད་གདུལ་བྱ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སུ་ངེས་པ་གཞིར་བཞག་

ནས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལྟག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་
ལ་འབེབས་ལྟས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྟར་
བ་ལྟར་བར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་གཉིས་དང་ལྟན་ཞིང་ལམ་རྒྱད་
ལ་སྒྲུབ་པའི་གོགས་དང་རྒྱལ་སྤངས་ཤིང་མཐུན་ཆུན་མོས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་
སྒྲུབ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོན་ནས་དཔལ་
ལྟན་དོ་རྗེའི་ཐེག་པ་ལ་ངས་པར་གནས་པ་ཉིད་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་སྒྲིའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ཆེད་དུ་
བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་གིས་སྒྲིན་ཅིང་དམ་ཚིག་སྒྲོམ་པར་ལྟན། །རིམ་
གཉིས་ལམ་ལ་བསྟན་སྐྱབ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །དཀའ་བ་མེད་པར་རིག་འཛིན་
གོ་འཕང་བགོད། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་བདེ་སྒྲག་འགྲུབ་གྲུར་ཅིག་ ཅེས་
པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་གཞུག་མའི་རྩ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་སེམས་
དང་བཅས་པ་སྒྲུབ་གསུང་བྲགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་བསྐྱབ་གཞིར་གནས་པ་ཉིད་
དབང་བཞིའི་སྒྲོན་ནས་སད་པར་བྱས་ཤིང་སྒྲུབ་ཞེས་སྒྲིན་རུང་གི་ལུས་པ་བྱད་པར་
ཅན་རྒྱད་ལ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་ལ་སྟོས་
པའི་གོ་བྱོར་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངས་པ་ཅི་
རིགས་འདྲངས་པ་ནི་ལམ་བསྐྱོམ་རུང་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་རུང་གི་རྒྱར་འགྲུབ་
བས་ན་དབང་གིས་སྒྲིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་སྒྲོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་

ཚིག་སྟེ། དབང་གི་སྟོག་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བཟུང་ན་
དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་མི་ཐོབ་པས་སྒྲོན་སྤངས་པའི་ཆན་སྒྲོམ་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་བསྐྱབས་པའི་ཆན་དམ་ཚིག་སྟེ། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་འདེལ་
བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་ལུང་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྒྲོམ་
པར་བྱེད་པ་དང་ལྟན་པ། དེ་ལྟར་དབང་གིས་སྒྲིན་ཅིང་དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་
པར་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེས་བསྐྱེད་རྟོགས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྟན་
པ་དང་སྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་དཀའ་བ་མེད་པར་རིག་འཛིན་རྣམ་པ་བཞིའི་
གོ་འཕང་རྒྱར་དུ་བགོད་དེ། །འསྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྟན་པ་མཚོག་གི་
དངོས་གྲུབ་དང་། གྲུབ་པ་དང་དབང་རྒྱལ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ལུན་མོང་གི་
དངོས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དཀའ་ཚིགས་དང་ཡོན་རིང་དུ་
འབད་མི་དགོས་པར་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པར་གྲུར་ཅིག་ཅེས་སོ། །དེ་ལ་བསྟན་
སྐྱབ་བཞི་དང་སྒྱུར་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་སྒྱུར་ན་སྟོང་ཆེན་དང་
སྟོང་རྗེ་སྒྲུམ་བསྟན་པ། ལུག་རྒྱ་སྤྱ་རགས་ཉེ་བསྟན། སྒྲོས་བཅས་ནས་བསམ་
ཡས་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་བར་སྐྱབ་པ། ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྐྱབ་
ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤངས་པ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོའོ། །རྟོགས་རིམ་དང་སྒྱུར་ན། ཀུན་
རྩོད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་གནད་ཤེས་པ་བསྟན་
པ། རང་བྱུང་ལུས་གནས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་ཞིང་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་
པ་ཉེ་བསྟན། ལུག་རྒྱ་མོ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་སྐྱབ་པ། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་

ཞུགས་པའི་བདེ་ཆེན་དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་འོ། །གཉིས་ཀ་
དང་སྒྲུབ་ན་དབང་བཞིའི་ལམ་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་དང་བསྐྱེན་སྒྲུབ་བཞི་པོ་
རིམ་པར་སྒྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུད་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོན་པ། ལུང་
ན་རག་དོང་སྒྲུགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོན་པ། མན་རག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་
ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི། རྣམ་བཤུ་ཡི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སྒྲོན་པ། སྒྲ་གྲགས་གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒྲོན་པ། དཔྱད་རྟོག་
ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒྲོན་པ། ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་གྱི་རོལ་པ་ལ་སྒྲོན་
པའོ། ། དང་པོ། ཅིར་སྒྲུང་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་འཁོར་ལོ་རྫོགས། །ཞེས་པ་སྟེ།
ཕྱི་ནང་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཅིར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་རང་མཚན་གྱི་
ཞེན་པ་ལོག་སྟེ། རྣམ་སྟོང་སྒྲུ་དོ་རྗེ་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བ་ཞེས་སྒྲུ་མ་ལྟར་འབྲུལ་ཞིང་
མང་ལ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའོ། ། ཡང་ན་ཅིར་སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་
རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྟ་འདོད་ལྟར་འབྲུལ་པའོ། ། དེ་ལྟར་
ལྟ་དང་རྟོག་ཚིགས་དཔྱེས་མེད་དུ་འབྲེལ་བའོ། །མཉམ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བཤད་
དོ། ། །གང་ལྟར་ཡང་མདོར་ན་ཅིར་སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་
བ་ལྟ་ཡི་འཁོར་ལོའི་ཚིགས་སམ་རང་བཞིན་དུ་འབྲུམས་གྲུས་པ་སྟེ་སྒྲུང་བ་
ཐམས་ཅད་སྒྲུ་དོ་རྗེའི་རོལ་རྫོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྲལ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་སྒྲ་གྲགས་

པ་ཐམས་ཅད་གྲགས་ཅིང་ནས་རང་གི་རོལ་སྟོང་པའི་གྲགས་སྟོང་བྱང་
འཇུག་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། ། བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའི་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲ་
གདངས་ཤར་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་འགྲུ་བ་རང་རིག་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འགྲུ་བ་སྒྲ་ཚིགས་པ་གསལ་བ་སྟོང་པ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་
རང་རིག་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་འོད་གསལ་བྲགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཉིད་དུ་ཤར་
བའོ། །

བཞི་པ་ནི། བདེ་ཆེན་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་མདོན་གྱུར་ཤོག །ཅིས་དེ་ལྟར་སྒྲུང་
གྲགས་རྟོག་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རིག་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་
དོ་རྗེ་ཉིག་གཅིག་གི་རོལ་པར་ཤར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐ་མལ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་གང་ཡིན་པ་བདེ་བ་སྟེ།
དེ་ཡང་གཞོམ་གཞིག་དང་བྲལ་ཞིང་སྒྲ་ན་མེད་པས་ན་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཁོར་འདས་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་
སྲིད་ཞི་ཀུན་བྱུང་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་ཚོས་གང་ཡང་མ་སྤངས་
དངོས་པོའི་ཚོས་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་རང་བཞིན་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉིག་
གཅིག་གི་གྲོང་དུ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་རྣམས་
དང་གསར་དུ་འདུ་བ་དང་། སྒྲུང་ཡང་འབྲལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གདོད་ནས་
འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེར་མདོན་དུ་འགྱུར་བར་ཤོག་

ཅིག་ཅིས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་ཤར་བའི་གནད་འདི་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོ་སོ་དང་སྒྲུར་ན་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཅོན་པ་དང་། སྒྲུ་ལུས་དང་། རྒྱུང་སྒྲགས་མི་ཤིགས་པའི་བསྐྱེས་པ་དང་། འོད་གསལ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གོམས་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་དབང་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བཞི་བསྐྱེམ་པ་ལས་སུ་རུང་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲུང་སྒྲིད་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་བའི་གནད་ཡིན་པར་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་ལའང་། སྒྲིབ་པ་ཡེ་དག་གི་བཤགས་པ། ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་གྱི་སྒྲོང་བ། རྒྱུད་ཉོན་མོངས་རང་གྲོལ། འབྲས་བུ་རན་སོང་དོང་སྒྲུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས་ཆགས་རྟོག་སྒྲིབ་མ་སྤངས་གནས་སུ་དག། ཅིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་ཤིང་ཉམས་པའི་སྒྲོན་དེ་དག་གཉིན་པོས་མ་བཅོམ་པར་ལྷགས་ལ་བཅའ་ལྷར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་པ་དང་། རྫོད་བཅུད་རྒྱུད་རྣམས་ངོ་བོའི་གནས་ཚུལ་དག་པ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་སྤང་སོགས་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་སྒྲིབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཤགས་བྱ་ཉམས་ཆགས་དང་རྟོག་སྒྲིབ་དེ་དག་བཤགས་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུས་བཤགས་ན་བཅོས་ཤིང་བསྒྱུར་བ། སྤངས་ཤིང་ཟད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདོད་ནས་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་མེད་པས་གཉིན་པོ་གཞན་གྱིས་བཅོམ་ཞིང་མ་སྤངས་

པར་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་རང་རང་གི་གནས་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཐག་པ་ལ་སྒྱལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་པ་ལྟ་བུའོ། །
གཉིས་པ་ནི། བྱི་ནང་གསང་བ་དབྱེར་མེད་རྟོགས་པས་བསྐྱང་། །ཞེས་བྱི་ཡོ་བྱད་རྫས་ཀྱིས་བསྐྱང་བ་སྒྲན་གཏོར་རྟ་མར་མེ་དངོས་སུ་བཤམས་པ་དང་། བར་སྤང་བོ་རྟོན་གྱིས་བསྐྱང་བ་ནི་བྱིའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་ནང་གི་ཁུ་དུལ་རྒྱུང་གསུམ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་དང་བཅས་པ་སྒྲན་སོགས་སུ་ཤེས་པ་དང་། གསང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གསལ་བ་སྟོང་པ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དང་བྲལ་བ། སྒྲོན་ཀ་དག་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱང་བའོ། །དེ་ལ་སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཉམས་ཤིང་ཁ་འཕྲི་བ་དེ་རང་སོར་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུས་བསྐྱང་ན། སྤང་མེད་གསར་བཞག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྡན་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པས་བསྐྱང་བ་སྟེ། བྱི་སྒྲོད་དང་ནང་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གསང་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ངོ་གཅིག་པས་ན། རྒྱང་སྒྲིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པས་བསྐྱང་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ཡེ་ལྡན་དུ་བསྐྱང་བའོ། །ཡང་ན་བྱི་འབྱུང་བ་ལྟ། བར་སྤང་བོ་ལྟ་གསང་བ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་རྣམས་ཡུམ་ལྟ་རིགས་ལྟ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡི་ངོ་བོར་དག་པའམ་གདོད་ནས་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པས་རྟོག་ཚོགས་ལྟའི་རང་བཞིན་

དུ་བསྐྱར་བཤོམ་། རྟེན་ལྗོངས་ལྟར་གཉིས་པོ་འདི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟུག་
 པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གཤིས་ལ་སྤངས་བྱའི་དྲི་མ་མ་སྤངས་
 བར་དག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 འབྲུལ་མེད་དུ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་བྱང་ཆོས་བསལ་བཞག་མེད་པའི་གནད་དེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་
 མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། གང་ཤར་རང་གྲོལ་ཀུན་བཟང་གྲོང་ཡངས་སུ། །ཞེས་པ་སྟེ།
 མཆོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་དོ་འཕྲོད་པ་ན་རྣམ་རྟོག་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ཆུང་རྒྱུ་བས་བཞིན་
 རང་སར་རང་གྲོལ་བས་ཀུན་ནས་དོར་བྱ་མ་དག་རང་མཆོན་པའི་ཆོས་མི་རྟེན་
 བར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་པའི་གྲོང་ཡངས་སུ་སྤངས་ཐོང་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བརྟེན་པ་ནི་ཉམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །
 བཞི་པ་ནི། རན་སོང་དོང་སྒྲུགས་སྤྱི་ཞི་མཉམ་གྱུར་ཅིག །ཅིས་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་རྟོག་ཆོགས་མ་སྤངས་རང་སར་གྲོལ་བས་འབྲས་བུ་རན་སོང་དུ་འགྲོ་
 བའི་ས་བོན་བྱུངས་ནས་སྤངས་ཏེ། འཁོར་འདས་སྤངས་སྤང་གི་མཆོན་རྟོག་ཡོངས་
 སུ་ཟད་པས་རན་སོང་དོང་ནས་སྒྲུགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་པ་དང་ཞི་བའམ་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་རོམ་ཉམ་པར་བརྟེན་
 ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མཛོད་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་པའོ། །

གསུམ་པ་མན་ངག་རྫོགས་ཆེན་ལའང་། ཐིག་ལེ་རང་གནས་གྱི་ལྟ་བུ། བསྐྱར་
 དུ་མེད་པའི་དམ་ཆོག་ འདུ་འབྲུལ་མེད་པའི་སྒྲོམ་པ། སྤང་ཐོབ་བྲལ་བའི་
 འབྲས་བུ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་དང་ཞིང་ཁམས་
 རྫོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐིག་ལེ་ཞེས་པ་གྲུ་བྱུར་མེད་པར་ཀུན་ནས་ལྷུ་མ་པའི་
 དོན་ཏེ་ཡེ་སྟོང་ཆེན་པོར་གདངས་ཅུལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱུ་དང་ཞིང་
 ཁམས་རྒྱུ་མཆོད་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། དམ་ཆོག་ཆེན་པོར་སྤང་སྤང་མཆོན་མ་དག །ཅིས་སྤང་སྤྱིང་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་རང་དུ་ལ་
 བཟུངས་པས་མེད་པ་བྲལ་བ་ལྷུན་གྲུབ་གཅིག་པུའི་དམ་ཆོག་སྟེ། ཐམས་ཅད་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པར་ཤེས་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དམ་ཆོག་བསྐྱར་རྒྱུ་མེད་པ་
 ཡེ་སྐྱུང་གི་དམ་ཆོག་ཆེན་པོར་སྤང་སྤང་གི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་རང་བབས་
 སུ་དག་སྟེ། བསྐྱར་མེད་བསྐྱར་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟོན་བཅུད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོར་རྟོགས་པའི་གནད་ལ་མི་འདའ་བ་སྟེ། འདི་ནི་དམ་ཆོག་ཀྱང་ཡིན་ལ་སྟོན་
 པའང་དོན་གྱིས་འདིར་འདུའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། རྩབ་བརྟེན་ཆེན་པོ་རེ་དོགས་མཛུགས་པ་གྲོལ། །ཞེས་སེམས་ཉིད་
 སྒྲོས་བྲལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་གྲོང་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དབྱེར་མེད་པས་ན་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་པར་བརྟེན་པའི་
 འདའ་བར་དགའ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་བཟང་རན་གྱི་ཞེན་རྟོག་ཟད་

དེ། དེས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་དག་རང་མཚན་པ་
འཁོར་བར་འཛིང་བའི་ཆོས་ཤིག་གསེར་གླིང་དུ་རྩོམ་པ་བཞིན་བཅའ་ཀྱང་
མི་རྟོག་པར་ཐག་ཚད་པས་བཟང་འདོད་ཀྱི་རེ་བ་དང་། རན་འདོད་ཀྱི་དོགས་
པས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པའི་འཛིང་བ་དམ་པོའི་མདུད་པ་གྲོལ་ཏེ་སོ་མ་དལ་བ་
རྣལ་མ་བག་ཡངས་སུ་སྒྲོང་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་སྐྱེ་མཛོན་གྱུར་ཤོག །ཅིས་འཁོར་འདས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་སྐྱེ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་གྲོང་
ན་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་དུ་རྫོགས་པས་
རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་རྫོགས་གོམས་མཐར་ཕྱིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྟོག་དུ་གྱུར་པ་རང་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་གི་རོ་བོའི་
བཞུགས་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཛོན་དུ་གྱུར་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་སྟིང་ལ་ཞུགས། སྐྱེ་འབྱུལ་བྱ་
བའི་ལམ་བཟང་སེམས་ལ་རྫོགས། །སྤྱོད་ལས་རྣམས་བཞི་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡིས། །ལུ་མཐའ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་སྐྱོལ་བར་ཤོག །ཅིས་པ་སྟེ། དགོངས་
བརྟུན་བརྟུན་དེ་བརྟུན་པ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་འོང་བའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱུད་
བཤད་བསྟེན་རྫོགས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བབ་ཀྱི་ཚུ་བོ་བཞིའི་བྱིན་རྒྱབས་
སྟིང་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་རྟོག་ཆོགས་ལྟའི་རོ་བོར་དག་པའི་སྐྱེ་འབྱུལ་
བྱ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གསང་བའི་གནད་ཟབ་མོ་སེམས་ལ་རྫོགས་པ་སྟེ་མ་

ལུས་པ་མཛོན་དུ་རྫོགས་ནས། བྱན་མོང་དང་མཚོག་གི་ཞེ་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་
སྤྱོད་ལས་རྣམས་པ་བཞི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
སྤྱོད་ལས་དེ་ཡིས་ནམ་མཁའ་གར་བྱུང་པའི་ལུ་དང་མཐའ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་
རི་སྟོན་པ་རྣམས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྐྱོལ་
བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

བཞི་པ་ལམ་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་ཆོང་བ་ལ་སྐྱོན་པ་ནི། ཞེ་བློ་སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོས་
ལུང་སྟོན་ཅིང་། །མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞིན་སྒྲོང་བ་དང་། །ཆོས་སྒྲོང་
སྒྲུང་མས་བར་ཆད་ཀྱན་བསལ་ནས། །ཡིད་ལ་སྐྱོན་པ་མཐའ་དག་འགྲུབ་གྱུར་
ཅིག །ཅིས་པ་ཡི་དམ་ཞེ་བ་དང་བློ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་འཁོར་ལོས་ས་ལམ་
དང་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་
ཚུལ་རྣམས་ལུང་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱུན་
མི་ཆད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ངོ་། །གནས་གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་རྣམས་
ཀྱིས་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བར་མཛད་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ལས་དང་འཛིག་རྟོག་
གྱི་དྲེགས་པ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ཆོས་སྒྲོང་སྒྲུང་མས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་
པའི་བར་ཆད་ཀྱི་འཆོ་བ་ཀྱན་བསལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཡིད་ལ་
རེ་བའམ་སྐྱོན་པ་མཐའ་དག་སྟེ་མ་ལུས་པ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྟོར་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་
པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་དོན་ཀྱན་འགྲུབ། །མ་ལུས་སྐྱེ་

རྒྱུའི་འགལ་རྒྱུ་ཀྱན་ཞི་ཞིང་། །སྒྲུ་ཚོགས་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་འབྱོར་
 བྱུར་ཅིག །ཅེས་འཛིག་རྟེན་གྱི་པན་བདེ་མཐའ་དག་གི་རྩ་བ་ཀྱན་མཁུན་རྒྱལ་
 བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་དང་སྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་ས་
 ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་གོང་དུ་འཁེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
 པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་པའི་སྒྲུལ་བྱ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་
 དབལ་ཡོན་སྤེལ་བའི་བཞེད་པའི་དོན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛུགས་བཟང་ཐམས་
 ཅད་ཀྱན་ནས་གོགས་མེད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། མ་ལུས་ཤིང་ལུས་
 པ་མེད་པའི་སྒྲུ་རྒྱུའི་འགལ་རྒྱུ་དུ་གྱུར་པ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གི་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་རྒྱད་པའི་ཚོགས་ཀྱན་མཐའ་དག་སྟག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། སྤྱི་ཞེའི་དགོ་
 ལེགས་ཀྱི་སྒྲུ་སྐུ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རི་སྟོན་པ་མཐའ་དག་ཡིད་ལ་བསམ་
 པ་བཞིན་དུ་འབྱོར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་དོན་དོ་རྩེའི་གསུང་
 དབྱངས་ཉིད། །མོས་པའི་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་བཀྲལ་བ་ལས། །མ་རྟོགས་
 ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །རྩ་གསུམ་སྤྱང་མའི་སྒྱུ་སྤྱང་མཐོལ་ཞིང་
 བཤགས། །བདག་རྒྱད་རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་གྱུ་འཁེལ་བའི་ཕྱིར། །འཇམ་མགོན་
 དགེས་པའི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས། །བསྐྱལ་གསུང་བདུད་རྩིའི་ཐིག་ཐུན་
 འཐོར་བའི་ཆོ། །ཚུལ་འདི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པ་ཅུང་ཟད་རྟོན། །དེ་ཆོ་རིགས་ལམ་
 གྱེ་བའི་རྒྱ་གཏེར་ལས། །རྣམ་དཔྱོད་མགྱིན་པའི་ལམ་དུ་ཡོངས་འབྱེལ་བ། །
 མར་ཐོས་དང་སྟོང་དགེས་པའི་ཞལ་གྱི་ལུང་། །དྲི་མེད་བདུད་རྩིའི་གྲུང་དང་

འགྲོགས་པ་ལས། །སྤྱ་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་བཤད་ཆ་ཡོད་ན། །དགོ་བ་
 དེས་ནི་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་ཀྱན། །མྱོང་བྱུང་ཐེག་པ་མཚོག་ལ་རབ་ཞུགས་ནས། །
 བུམས་གཅིག་གཏོང་མའི་གཞི་ལ་གྲོལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་རིགས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུང་བདག་བཀའ་དྲིན་གཞལ་དུ་མེད་པ་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མ་
 ཀྱན་མཁུན་དོ་རྩེ་གཟི་བཞིན་གྱིས་གསུང་གི་གནང་བ་སྤུལ་བ་ལ་བརྟེན། མཁན་
 ཆེན་པདྨ་བཟླ་ལས་བཤད་ལུང་མཐོས་ནས་སྒོན་ལམ་དོ་རྩེའི་ཚིག་གི་རྒྱ་མདུད་
 ཀྱི་འབྲུ་འགྲེལ་ཅུང་ཟད་འགོད་པ་པོ་ནི་མི་པམ་སྤྱོད་གྲོས་དྲི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་མོངས་
 རུལ་གྱི་ན་བ་བདག་གིས་རྫོང་གསར་བཀྲ་ཤིས་ལྷ་རྩེར་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱ་
 མའི་དྲིན་གྱིས་བྲིས་པར་གྱུར་མོད་ཀྱི་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་རྟོག་གི་ཆ་ནི་རང་
 སྤྱོད་དྲི་མའི་སྒྱུ་ན་ཡིན་པས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་བཤགས་ཤིང་། དགོ་
 བས་བསྟན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ཡར་ཐོའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལྟར་གོང་ནས་
 གོང་དུ་འཁེལ་བར་གྱུར་ཅིག་གྱ། །མཛུ་ལོ། །
 སྤྱས་པ། སྤྱོད་མེད་དབྱིངས་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་འབྲུལ་གར། །ཞིང་སྤྱོད་མཚན་དཔེའི་
 རྣམ་པར་བསྐྱར་བ་ཡི། །རང་བྱུང་རིག་པ་ཞི་དང་ཁྱོ་བོའི་ལྟར། །དབྱེར་མེད་
 དག་ཐོབ་བྲལ་བས་སྤྱག་བགྱིའོ། །གང་ལ་སྤྱི་བ་པའི་ལུང་པོ་མ་དམིགས་གྱང་། །
 སྤྱོད་པར་ཀྱན་རྟོག་སྤྱི་བ་པའི་དྲི་མ་ཀྱན། །འབྲུད་བྱེད་རྣལ་འཕྲི་ལམ་བཟང་དུ་
 མའི་སྤྱོད། །སྤྱོད་པས་བར་སོང་དོང་ནས་སྤྱགས་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བྱུང་བདག་དོ་
 རྩེའི་ཚིག་དབང་པདྨ་ལོ་ཞལ་གྱིས་མཐུན་རྒྱུ་དཔུལ་སྤང་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་སྤུལ་

ཏེ་དོང་སྒྲུགས་ཀྱི་སྒྲོར་རྣམས་དང་། སྒྲོན་ཚོག་འགྲེལ་བ་བཅས་པར་དུ་བསྐྱབས་ན་ཞེས་པའི་བཀའ་སྤྱུལ་དང་བཅས་དགེ་སྒྲོང་འགྱུར་མེད་ཀྱན་བཟང་དང་། སྒྲོ་གྲོས་མཚོག་སྟེར་ཅན་ནས་པར་དུ་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བས་འཁོར་བ་དོང་ནས་སྒྲུགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག་སཛ་མཛུ་ལོ། །

༥ བཀྲ་ཤིས་དོན་ཀྱན་གྱུ་བ་པའི་དབྱངས་སྟན་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཨོ་སྤྱི་བེ་ཇ་ཡུ། ཆོས་དབྱེངས་རྣམ་མཁའི་ཁྱོན་ཀྱན་ཡོངས་བྱུང་བ། །རབ་འབྱམས་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཡི་ཚོགས། ཏིལ་གྱི་གོང་བུ་བཞེན་དུ་བཞུགས་པ་ཡི། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་མཛད། །ཡུམ་རྣམས་རེན་ཆེན་བུམ་པས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། །སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་མེ་ཏོག་འཐོར། །ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་རྩེའི་སྒྲུ་དབྱངས་ལེན། །ཁྱོ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་བགལས་རྣམས་པ་མཐར་བསྐྱུང། །འཛིག་རྟེན་སྒྲོང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཆོང་ཅིང་བསྟོད། །ཀྱན་གྱུང་ཁྱེད་དཔེས་བཞེན་གྱུང་ལ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ཡོན་ཀྱན། །དེང་འདིར་མངོན་པར་སྤྱོད་བ་ཉིད་གྱུར་པས། །བཀྲ་ཤིས་རབ་མཚོག་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །དགའ་རབ་བྱི་སེང་བསྐྱ་ཐོད་ཐེང་རྩ་ལ། །གྲུབ་མཚོག་

བརྒྱད་དང་རྩེ་འབངས་ཉི་ཤུ་ལ། །གཏེར་སྟོན་བརྒྱ་ཅ་བཀའ་གཏེར་དག་སྦྲང་བརྒྱད། །རིག་འཛིན་སྤྱི་མའི་ཚོགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །དེང་ཁྱོད་རང་དོན་དུ་ཕྱེད་ན། །དེང་འདིར་ཞེས་བསྐྱུང། མི་མཐུན་རྒྱུད་པ་ཀྱན་ཞེན་ས། །མཐུན་སྟེན་ཆོ་བསོད་བདེ་ལེགས་གོང་དུ་འཕེལ། །རྩི་ལྷར་བསམ་པ་ཡིད་བཞེན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །སྤྱན་ཚོགས་དཔལ་ཡོན་རྒྱས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །གདོད་མའི་མགོན་པོ་རིགས་ལྷ་གངས་ཆེན་མཚོ། །སྟོན་པ་བཅུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་སྟོང་ལ་སོགས། །མཁའ་བྱུང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །དུས་གསུམ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །དེང་ཁྱོད་སྟགས་རིགས་བརྒྱ་རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་རིགས་མཚོག་གཅིག །སྒྲུབ་པ་སྟེ་བརྒྱད་བདུད་འདུལ་ཁྱོ་བཅུ་སོགས། །ཞི་དང་ཁྱོ་ཚུལ་སྒྲུ་འབྱུལ་བྱ་བའི་གར། །རབ་འབྱམས་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །དེང་ཁྱོད་སྟགས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྟེ་ཆེན་པོ་དུག །རྒྱུད་ལུང་མན་དག་བཀའ་གཏེར་དག་སྦྲང་སོགས། །རྒྱལ་བ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་མཛོད། །ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །དེང་ཁྱོད་སྟགས་ཉེ་བའི་སྤྱི་མཚོག་བརྒྱད་དང་སེམས་མ་བརྒྱད། །སྤྱི་བཟང་སེམས་དཔའ་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ཡི། །ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་དག་གི་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །དེང་ཁྱོད་སྟགས་རྩི་རྩེ་ལག་མོ་རིགས་ལྷའི་རྒྱ་གི་ནི། མཚོ་རྒྱལ་ལ་སོགས་ཐུགས་ཀྱི་དཔེས་སྟེ་ལ། །གནས་ཡུལ་ཞིང་གི་དཔའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ། །དཔལ་ལྷན་མཁའ་འགྲའི་ཚོགས་ཀྱི་

བཀྲ་ཤིས་དེས། དེང་ཁྱོད་སྐྱེས། སྤེལ་པོ་སྤུམ་ཅུ་དྲེགས་ཆེན་བཙུང་དང་། །
 ཆངས་དབང་བྱུང་འཇུག་བརྒྱ་བྱིན་རྒྱལ་ཆེན་སོགས། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་པའི་
 སྤོན་ལས་བཀའ་སྐྱོང་བ། །དོ་རྩེའི་ཆོས་སྐྱོང་ཆོགས་ཀྱི་བཀྲ་ཤིས་དེས། །དེང་
 ཁྱོད་སྐྱེས། བསྟན་འཛིན་ཞབས་བརྟན་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པ་དང་། །བསྟན་
 པའི་སྦྱིན་བདག་རྣམས་དང་འགྲོ་བ་ཀུན། །བདེ་སྦྱིད་གོང་འཕེལ་ཆོས་ལྷན་
 བསམ་དོན་འབྱུང། །ས་གསུམ་དཔལ་དང་ལྷན་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །སྤང་
 སྤྱིད་རྣམ་དག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ། །མི་ཤིས་རྒྱུད་པ་ཡེ་ནས་མི་མངའ་བའི། །
 བདེན་པ་དེ་ཡིས་མཁའ་བྱུང་འགྲོ་བ་ཀུན། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤིས་རྟོགས་པའི་བཀྲ་
 ཤིས་ཤོག །མཉམ་ཉིད་རང་ནས་སྤྱོད་དུས་འགྲོ་ཀུན་ལ། །ལན་དང་བདེ་
 པའི་སྤོན་ལས་སྦྱན་གྱིས་གྲུབ། །རྟོག་བྱུང་མཆོངས་མེད་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྱི་
 མཆོག །དེང་འདྲིར་མཛོན་དུ་འགྱུར་བའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །ས་གསུམ་དབང་
 བྱུང་སྤྱིད་གསུམ་བྲན་དུ་འཁོལ། །སྤྱོད་ལས་རྣམ་རྒྱལ་སྤང་སྤྱིད་ཟེལ་གཞོན་
 པའི། །ཨོ་རྒྱན་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་རིང་ལུགས་གང་། །སྤྱོད་ལས་དུས་ཀུན་ཏུ་
 རྒྱས་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག ། ཅེས་པའང་རབ་ཆོས་མེ་སྤེལ་འོད་འབར་གདོང་པ་བཟང་པོའི་
 རྒྱལ་ཆོས་༡༡གཟའ་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤིན་ཏུ་དགེ་བར་སྦྱབ་པར་འཆི་མེད་མཆོག་གྲུབ་གླིང་དུ་མི་པམ་འཇམ་
 དཔལ་དབྱེས་པའི་དོ་རྩེའི་སྤོ་མཆོ་ལས་བྱུང་བ་ནོར་བུའི་གཏེར་ཆེན་པོ། བཀྲ་ཤིས་དང་དགེ་ལེགས་མི་ཟང་
 པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་འདི་སྤེལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ་དཔལ་དུ་གནས་པ། དེ་ཕྱིར་སྤེལ་བར་བགྱིས་
 བ་དོན་ཀྱན་འབྱུང་བོ། །སམ་མཁྲའི། །དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ། ། ༥ ཨོ་སྤྱི། ༡ མཁྱེན་བརྩེའི་
 རྒྱ་གཏེར་མཁྲའི་རས། བསྐྱབས་པས་སྤོ་ཆོགས་ཤིང་ཏུ་དང་། །འོད་དཀར་ཅན་ཡང་མཁའ་ལ་འཆར། །དེ་ཆོ་

འོད་ཟེར་བྱེད་བརྒྱས། །༩ སྤོ་གོས་པར་ཀུས་ཏུ་ཆེལ། །མཆོག་ཏུ་རྒྱས་པའི་འཇུམ་ཐེང་གཡོ། །འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་དང་མི་པམ་མགོན། །རྣམ་རྒྱལ་རྒྱུ་མཆོའི་དཔལ་ལ་ཆགས། །༩ གང་དེའི་ལེགས་བཤད་རོལ་མཆོ་
 ལས། །ཆ་གས་ཅུམ་ཞིག་སྤར་དུ་བསྐྱེད། །དགེ་ཆོགས་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་སྦྱིན། །རྣམ་དག་སྦྱོན་ལས་
 འབྱུང་བར་ཤོག །ཅེས་པའང་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྤོ་གོས་པས་སྦྱོན་ཆོག་ཏུ་བྱས་པ་སམ་དུ་ཀ་
 ལྷ་ཏ་རྩ་མ་ཏུ།

༥༡། །སྐྱེ་འགྲུར་བསྟན་པ་རྒྱུས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཚུལ་
རྒྱལ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྐྱེ་འགྲུར་བསྟན་པ་རྒྱུས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཚུལ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ། དེའང་དུས་ཀྱི་ལམ་ལ་
ཅུ་གསུམ་ལྟེ་བླ་གསུམ་རྒྱུད་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཙམ་མེས་པའང་བསོད་
ནམས་ཆད་མེད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་ནས་སྒྲིབ་པ་ཀྱང་རྒྱལ་པའི་
ཚུལ་དང་ཚུལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཟབ་མོའི་ཐོག་པ་དང་འཕྲད་ནས་འཛིན་སྒྲིང་སྒྲིབ་པས་སྐྱེ་ལམ་ལ་བསྐྱེད་པ་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པས། སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀྱིས་དང་ཁྱད་པར་
ཚོགས་མང་གི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། བ་མོ། བློགས་བཅུའི་བདེ་
བར་གཤེགས་པ་སྐྱས་དང་བཅས། །ཁྱད་པར་མཉམ་མེད་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་དང་། །
རྒྱལ་སྐྱས་བརྒྱད་དང་གནས་བརྟན་འཕགས་པའི་ཚོགས། །མཐུན་བཅུའི་བདག་
ཉིད་མཚོག་རྣམས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་
རིན་པོ་ཆེ། །སྒྲོན་དང་སེམས་དཔའ་འཕགས་པའི་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས། །ཡང་
ཡང་དགའ་བས་བཅའ་ཞིང་བརྟག་པའི་དོན། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་
རྒྱས་གྱུར་ཅིག །མཁན་སྒྲོ་བཙུན་རྒྱལ་སྐྱེའི་ལོ་པཎ་དང་། །བཀའ་གཏེར་
རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ཡི་དམ་ལྟ། །མ་མགོན་གཟའ་རྡོར་བརྒྱད་གསུམ་དྲེགས་
པའི་སྟེ། །སྐྱེ་འགྲུར་ཅུ་གསུམ་ལྟ་ཚོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཐུབ་བསྟན་མདོ་
དང་སྐྱགས་ཀྱི་ཚུལ་མཐའ་དག །གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་བཅུ་བས་བྱངས་གྱུར་པ། །

ཆེས་ཆེར་སྒྲིབ་པའི་དོ་རྩེའི་དམ་དགོངས་ནས། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་པའི་བསྟན་
པ་། བློགས་དུས་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་གསུང་བླགས་དོ་རྩེ། །རིགས་གསུམ་སེམས་དཔའ་
སྐྱེ་འབྲུལ་རོལ་མོ་ཡིས། །གངས་ཅན་ཕན་བདེའི་ཉི་མ་གསལ་བར་མཛད། །
མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐྱས་འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས། །བསམ་
བཞིན་སྐྱེའི་པའི་སྒྲོས་གར་ཉེར་བཟུང་ནས། །བྲི་མེད་རྒྱལ་བསྟན་ལོར་བུའི་
རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་ས། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་། ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གཞུང་ཀྱན་རང་
དབང་གིས། །མ་ཞོར་བསྐྱེད་ལྷན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིས། །གངས་ལྗོངས་སྐྱེ་
པའི་སྒྲོ་ཆེན་ཐོག་མར་བྱས། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་། སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱས་
མདོ་དང་སྐྱགས་ཀྱི་ཚུལ། །ཉམས་སུ་ལེན་ལ་གཞན་བྱིང་མི་འཛིག་པར། །བཀའ་
དང་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་གཞུང་ཀྱན་རྩོགས། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་། བདེན་
གསུང་བཀའ་ཡི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས། །ཟབ་མོའི་ཚོས་གཏེར་ལོར་བུའི་མཛོན་
པར་མཛེས། །མདོ་དང་སྐྱགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་བུང་དུ་འབྲེལ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་།
མདོ་བུང་བ་ཉོར་མཁན་པོའི་སྒྲིང་པ་དང་། །མཚུངས་མེད་དཔལ་ལྷན་གྱུ་ཡི་
ལྟ་བ་གཉིས། །བྱང་འབྲེལ་བརྒྱད་པའི་བཀའ་སྒྲོལ་བླག་རྒྱས་བཏབ། །མཚོ་
སྐྱེས་རྒྱལ་། ཟབ་མོ་ནང་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་དགོངས་པའི་བཅུད། །ཐུན་མིན་མན་
ངག་གསང་བའི་ལམ་མཚོག་ནས། །འཇའ་ལུས་ཚོས་སྐྱེར་གཤེགས་པའི་རོ་
མཚར་འབར། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་། རབ་འབྲམས་ཞི་ཁྲོའི་ཁྱབ་བདག་སྐྱབ་སྟེ་
བརྒྱད། །བཀའ་བབ་རིག་འཛིན་སོ་སོའི་དགོངས་བཅུད་དང་། །ཀྱན་འདུས་

པདྨའི་བཀའ་སློལ་གཅིག་ཏུ་འབྱེད། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་
སྒྲུག་སྒྲུག་པ་ཆེ། །ཚང་ལ་མ་ཞོར་རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ལུང་། །རྒྱ་གེའི་
ཞལ་གྱི་དྲོད་རྒྱངས་ཐོ་ལེ་བ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་
བདུད་ཅིའི་བུཅུད། །མཁའ་སྒྲུབ་བྱེད་པས་ཞལ་ནས་སྟན་ཏུ་བརྒྱད། །རྟོག་གོ་
རན་པས་རང་བཟོས་མ་བསྟན་པ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་
སྐྱེས་པའི་ཡོན་གྱིས་ཀྱང་། །མི་འགྲུགས་དབྱིངས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོའི་ཐུགས་
མཛོད་ཆོས། །བཙུ་བས་རྗེས་འཇུག་སྐལ་བ་ཁོ་ནར་བཀྲམ། །མཚོ་སྐྱེས་
རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལ། །རང་བཞིན་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
གདངས་ཤར་བས། །ཐུན་སྒྲོམ་སེམས་ལས་འདས་པའི་རྗེས་པ་ཆེ། །
མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་དམིགས་གཏད་ཞིག །མཐར་
འཛིན་ལྷ་བའི་འཛིན་སྐྱེས་དྲུངས་ནས་ཐུང་། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་སྒྲུང་སྒྲོང་
ཐུང་ཏུ་འཇུག །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
དོན། །ཟབ་ཞི་སྒྲིས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །རིག་སྒྲོང་མི་ཤིགས་
དོ་རྗེ་གྲུབ་པའི་མཐའ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ལུང་གི་སྒྲིན་འབྲིགས་
ཤིང་། །པ་རོལ་རྒྱལ་འཛོམས་རིག་པའི་སྒྲོག་ཐེང་འབར། །མན་ངག་གནད་
ཀྱི་བདུད་ཅི་སྟོང་ལ་སེམ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་གཞི་གསལ་
ལམ་ནས། །མ་ལུས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡོ་ཤེས་སྒྲུ། །བྱུང་བདག་འཇམ་དཔལ་
དོ་རྗེར་རབ་སྒྲུབ་པ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་།

ལྷ་དམན་རི་དྲགས་ཆོགས་རྣམས་སྒྲག་མཛད་པ། །ཐེག་མཆོག་སང་གའི་སྒྲུ་
དབྱངས་སྒྲུག་གསུམ་བྱུང། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་
པའི་གོས་བཟང་ཅེར། །འོད་གསལ་དོ་རྗེ་སྟོང་པའི་ཏྲོག་མཛོམ་པ། །སྒྲུགས་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་
དང་ནས་འགྲོ་བ་ཇི་སྟོང་ཏུ། །བསྟན་དང་བསྟན་པའི་སྟོང་པའི་ཡོངས་རྒྱུགས་
པར། །མཁའ་ཁྱབ་ཞིང་ཏུ་འཛིན་སྒྲོང་སྟོང་པའི་ཡོ་ཤེས། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས། །རྒྱལ་བསྟན་སྟོང་པའི་སྟོང་པའི་ཡོ་
ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་
རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །
མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་
རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་
མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་
ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་
རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །
མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་
རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་
མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་
ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །མཚོ་སྐྱེས་
རྒྱལ་མཚོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གསལ་པའི་ཡོ་ཤེས་ལས་མཁའ་ཁྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚོ་མཐོ། །

༄༅། །ཀྱུ་རོ་སྒྲ་ཏུ་ལྷ་སྒྲ་ཆེ་བི་སྒྲ་ཉི

ལུ་རྒྱ་རི་ཀ་རྒྱ་མ་བི་ཏུ་ར་ཉི་སྒྲ།

༄༅། །གུ་རུ་ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་

པར་དཀར་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གུ་རུ་པར་མཛུ་བྱི་བརྩ་ཉི་ཀྱེ་ཡ། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཀུན་དངོས་
དོ་རྩེ་འཁར། །ཞིང་འདིར་སྒྲུལ་པའི་ཚུལ་བསྟན་མཆོ་སྦྱིས་རྩེས། །རིག་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །དཔལ་ལྷན་པར་ཀ་རས་འགོ་འདི་སྦྱོངས། །
རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་གང་གི་ཉིན་བྱེད་ལ། །དད་གསུམ་སྦྱིང་གི་ཆུ་སྦྱིས་རབ་
སྦྱོགས་པས། །བྱིན་རྒྱབས་སྒྲུང་བས་གོ་བྱེ་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །སྒྲུང་ཙུ་འི་
ཟེལ་མངར་སྒྲུལ་ལྷན་འདོད་པ་འདྲོ། །དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་དཔལ་ཨོ་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་གསོལ་འདེབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་རྩེ་རྩེའི་ཆོག་རྒྱུ་བདུན་མ་འདི་ནི་རང་བྱུང་དོ་རྩེའི་རང་རྒྱུར་ཤར་བའི་ཚུལ་
ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་དང་དངོས་བྱུང་ཀྱི་མཛོད་ཆེན་པོར་བྱུར་པ་སྟེ། རི་རྒྱད་དུ།
ཆོག་བདུན་སྒྲུབ་ཐབས་པར་གར་དབང་འཆི་མེད་གཡུང་དྲུང་གླིང་པའི་གཏེར་
བྱོན་ལས། བདག་ཉིད་པར་ཀུན་ཏུ་འཁར་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་སྦྱོམས་
ཞུགས་ཆེ་ཆོས་ཉིད་རང་ཙུལ་དོ་རྩེའི་སྒྲུ་ཆོག་བདུན་རང་བྱུང་དབྱངས་

ཀྱིས་བསྒྲུལ་ལོངས་སྒྲུ་གཟི་བརྩེད་དཔག་མེད་བཞེངས་མཁའ་བྱུང་ངེས་
པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཞིང་དང་སྒྲུ་ཡི་བཀོད་པ་བསྟན་དེ་ཆོ་དབྱིངས་ཀྱི་ཡུམ་ལྷ་
ཡིས་འགོ་དོན་ཆོག་བདུན་སྒྲུ་ཡིས་བསྒྲུལ་བདེ་ཆེན་ཞིང་དུ་འོ་མའི་འཆོར་
བད་སྤོང་ཅེ་ལ་སྒྲུར་བཞེངས་པ་ཐོད་སྤོང་སྟེ་ལྷ་ཞེས་སུ་གསུགས་རྣམ་
ཐར་མཛོད་པ་བསམ་ལས་འདས་སྒྲུར་ཡང་ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་མ་བྱེ་
བ་སྒྲག་བརྒྱལ་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་འཛམ་གླིང་གྲུ་ཀྱའི་གདུལ་ཞིང་དུ་གསང་
སྒྲགས་བསྟན་པ་སྟེལ་བའི་ཆེད་ཆོག་བདུན་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲུབ་དངས་པས་
སྒྲགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཨོ་རྒྱལ་ཡུལ་རྒྱ་ནག་གོ་ཤའི་མཆོ་གླིང་དུ་རོ་མཆར་
པར་འདི་སྤོང་པོའི་ཅེར་བདེ་ཅན་ཞིང་ནས་སྒྲུལ་སྒྲུར་བྱོན་མཆོ་སྦྱིས་དོ་རྩེ་
ཞེས་སུ་གསུགས་བསམ་མི་བྱུང་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་བསྟན་ཡ་མཆོན་བཀོད་
པ་ཆོད་ལས་འདས་མཆོ་གླིང་དཔལ་པོ་མཁའ་འགོ་མར་གསང་ཆེན་གསང་
བའི་ཡང་སྦྱིང་ནི་པར་སྒྲུ་འཕྲུལ་བྱ་བ་ཡི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་བྱེ་སྒྲག་བརྒྱ་
གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པར་བྱུང་དང་འབྱུང་འབྱུར་དོན་སྦྱིར་གསུངས་
ཀུན་ཀྱང་རྩ་གསུམ་གཅིག་འདུས་དངོས་བདག་ཉིད་གུ་རུ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་
དེ་ཀུན་རྩ་བ་ཆོག་བདུན་པ་གཞི་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བདུན་པོ་ལམ་དུས་
བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དོན་དམ་དགོར་བདུན་འབྲས་བྱར་རྩོགས་དེ་
ལྷ་རྩེ་རྩེའི་སྒྲུ་དབྱངས་འདིས་བསྒྲུལ་བ་ཙམ་ཀྱིས་པར་བདག་དབང་
མེད་བྱོན་ནས་བྱིན་ཀྱིས་རྒྱབས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དབང་བསྒྲུར་སྒྲུལ་རྩ་

གསུམ་ལྟ་ཚོགས་སྤྱོད་བཞིན་འདུག་ དངོས་གྲུབ་རྣམས་གཉིས་ཐོགས་མེད་སྟེ་
 དངོས་ཉམས་མྱི་ལམ་དང་དང་མཇལ་ འཇལ་འོད་འབྱེད་ཞིང་བྱི་བཟང་འབྲུལ་
 བརྟ་དབྱངས་ཅང་ཉེའུའི་སྒྲ་སྒྲ་དཔོས་ ལུས་དག་ཡིད་ལ་བྱིན་ཆེན་མེད་པས་
 རིག་ཅུལ་ཐོད་ཀྱི་ཉེགས་པ་སྒྲིམ་ སྟེ་བརྒྱད་དྲིགས་པར་བཀའ་བཅན་
 ཞིང་ འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྡན་བྱིན་ལུས་ཐོབ་ ལྷུང་དུ་རིག་འཛིན་སར་གཤེགས་
 བས་ བརྒྱ་བདག་དང་དབྱེར་མེད་འབྲུང་ ས་མ་ཡེ་ བདག་ཉིད་ཅུ་བ་
 གསུམ་གྱི་དངོས་ མཚོ་ལས་སྒྲིམ་པའི་དོ་རྩེའི་སྒྲ་ སྒྲ་འབྲུལ་དྲ་བའི་ཚུལ་
 འཆང་བས་ མོས་པ་དང་མཚུངས་གསལ་བཏབ་ན་ དེ་དང་མཐུན་པའི་
 དངོས་གྲུབ་སྟེ་ དེ་བྱིར་ད་ལྟའི་རྩེས་འབངས་དང་ བྱིར་བས་འདུལ་བྱའི་
 དོན་ཆེད་དུ་ ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་སྤྱངས་བཅུ་བས་གདམས་ མ་སྟེལ་ཟབ་མོའི་
 གཏེར་དུ་སྒྲིམ་ ཉེགས་དུས་ཁོ་བོའི་གདུལ་བྱ་འབྲུང་ དེ་ཆེ་བའི་རོའི་སྟོན་
 ལམ་མཐུས་ འོད་གསལ་བརྟ་ཡི་རི་མོར་གཤེད་ སྟོ་ལྡན་ཞིག་གིས་གདུལ་
 ཐབས་སྟོན་ འགྲོ་པན་མཐའ་དུ་རྒྱས་པར་འབྲུང་ ས་མ་ཡེ་ ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་ དོ་རྩེའི་ཚིག་བདུན་འདི་ཡི་ལོ་རྒྱས་སུ། དོ་རྩེ་མཐའ་འགོ་མ་རྣམས་
 གིས་གྲུ་སྤྱི་བོ་ཆེ་ཚོགས་འཁོར་ལ་སྤྱོད་དངས་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་གྲགས་
 ཤིང་། སྟོན་ལྷོ་རྒྱ་ལུ་ལྷོ་ལུ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྒྲ་ཚད་
 ལ་མཐའ་པ་ལྟ་བུ་སྟེགས་ནས་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་པར་བྱས་དུས། བར་
 པའི་པ་རྩེ་ཉ་རྣམས་ཀྱིས་ཚུད་པར་མ་རུས་པའི་ཆོ། པ་རྩེ་ཉ་རྣམས་པལ་ཆེར་

ལ་མི་ལམ་དུ་མཐུན་པར་ མཐའ་འགོ་མ་ཞི་བ་མཚོག་གིས་ལུང་བསྟན་པར།
 བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་སྟེགས་བསྒྲིག་པར་ག་ལ་རུས། ད་ཡི་མིང་པོ་རྩེ་རྩེ་
 ཐོང་ཅུལ་དུར་ཁོད་ལྷན་པ་ཅན་དུ་བཞུགས་པ་དེ་སྤྱོད་མ་དངས་ན་བསྟན་པ་
 འཛིག་པར་འབྲུང་རོ། ཞེས་སྒྲིམ་པ་ལ། དེར་བསྟོད་དཀའ་བས་སྤྱོད་མི་
 དྲོངས་བྱས་པས། མཐའ་འགོ་ན་རོ། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 ཡང་ཐོག་དུ་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཤམས་ནས་སྟོས་དང་རོལ་མོ་བཅས་གསུས་
 པ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མགྲིན་གཅིག་དུ་གསོལ་བ་འདི་ལྷུང་ཐོབ་ཅེས་ཚིག་བདུན་
 གསལ་འདེབས་བསྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་བྱས་པས་སྒྲ་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་གྲུ་སྤྱི་བོ་
 པོ་ཆེ་ནམ་མཐའ་ལས་བྱོན་ནས་པ་ཆ་ཆེན་ལྟ་བུ་བརྒྱུའི་གཙོ་བོར་བཞུགས། ལུ་
 སྟེགས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཆར་བཅད། སྤྱར་མཐུ་འབྲུན་པ་
 ལ། མཐའ་འགོ་མེད་གདོང་མས་བསྟེ་སྟོན་གཏད་ནས་ལུ་སྟེགས་གདུལ་
 བར་བཀའ་བསྟོས་པ་ལྟར། ཐོག་པལ་ནས་ལུ་སྟེགས་མ་དངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཆར་བཅད། ལྷག་མ་རྣམས་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཚུད་དེ་གསོལ་འདེབས་
 འདི་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྤྱར་གྲུ་སྤྱི་བོ་ཆེ་བོད་ཡུལ་དུ་བྱོན་
 བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བཅུགས་པའི་ཆོ་ལས་ཅན་རྩེ་འབངས་རྣམས་
 ལ་གནང་ཞིང་། བྱིར་བས་ལ་དགོངས་ཏེ་སྟོས་པའི་གཏེར་ཁ་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཡང་དོ་རྩེའི་ཚིག་བདུན་པོ་མ་བྱུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ། དེར་སང་གི་བར་དུ་
 མཛོན་ཉེགས་དང་བཅས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོར་

གུར་པ་འདིའི་དོ་རྗེའི་ཚིག་དོན་མདོར་བསྟུམ་སུ་འཆད་པ་ལ། བྱི་གསལ་འདེབས་དཀྱུས་མའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། བད་དོ་རྗེའི་ཚིག་གི་སྟུང་དོན་བཀོལ་བ། ལམ་ཉམས་ལེན་གོ་རིམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དཔལ་ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་དང་ཉིད་རང་བྱུང་གདོད་མ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཆོས་སྤྱད་བྱིངས་ལས། ལྷ་ལྷན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱིར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་ཅིང་། དེའི་རང་མདངས་སྤྱལ་བའི་རོལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཤར་བ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་གཞན་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། གོང་དུ་དོ་རྗེའི་ཡུང་ལས་གསུངས་པ་ལྷར་སྤྱི་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། ཞིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། སྤྱོད་གསུམ་མི་མཛད་ཀྱི་བ་སྤྲལ་བ་རྒྱུ་ཞིང་དང་། དེ་དག་གི་སྤྱིར་ལོག་སྤྱོད་པ་ཞིའི་འཛིག་རྟེན་སོ་དུག་དང་། སོ་སོའི་བྱུང་བར་གྱི་གནས་རིས་རིགས་དུག་སོགས་སུ་མཆོན་དང་སྤྱིའི་བཀོད་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་རོལ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤྱང་བ་དང་། རང་ཅག་གི་གནས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཡང་སྤྱི་གཅིག་མཆོན་བརྒྱུད་འཕྱུལ་མཆོན་ཉི་ཤུ་སོགས་ཀྱི་བཀོད་པ་དང་། ཡང་སྤྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་བཅས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་མཛད་ལ། ད་ལྟ་རྗེ་ཡུལ་གླིང་དུ་དབུས་ན་བཟང་མདོག་དཔལ་རི་བརྒྱ་འོད་སྤྱིར་ལོག་བར་གསུམ་དུ་སྤྱལ་བའི་བཀོད་པ་གསུམ་དང་། སྤྱིར་པོའི་གླིང་ཆེན་པོ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་མཆོན་

དང་སྤྱི་ཡོན་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པའི་སྤྱལ་བ་རེ་རེ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ནས། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲྭས་བར་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་སྤྱིར་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་འདུང་། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་པའི་པོ་ཆེ་གྲུ་རུ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འཕྱུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། འཕགས་ཡུལ་དང་རྒྱ་ནག་གཤམ་རྩེ་ལ་དང་བཟང་གླིང་སོགས་ཡུལ་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྤྱལ་བའི་རོལ་པས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛད་པ་དང་། བོད་ཡུལ་འདིར་ཡང་ཡུལ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ནས་ཟབ་མོའི་གཏེར་ཁ་དུ་མ་སྤྲུལ་ཏེ་དུས་དང་དུས་སུ་འབྱིན་པར་ཡུང་བསྟན། ལྷ་སྤྱིན་རྣམས་དོ་རྗེའི་དམ་འོག་ཏུ་བཅུད། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནམ་གནས་པའི་བར་དུ་སྤྱལ་བས་བོད་འབངས་སྤྱོད་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། བོད་ཡུལ་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་གཏད་དེ་མུ་སྟེགས་པ་མི་འོང་བར་བྱས། མ་འོངས་ཀྱི་གློ་ཉེན་པའི་ཆོ། སྤྲལ་གསུང་གསུང་ཡུང་ལས། བད་འབྱུང་ད་ཉིད་དག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན། །རྗེ་འབངས་ཉིད་ལྷ་རིགས་ལྷན་དཔུང་དང་བཅས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གློ་མཐར་བྱེད་ཅིང་གསུང་སྤྲལ་གྱི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་གསུང་། བསེལ་ལྷན་གྱི་ཡུལ་འདིའི་གསར་རྟེན་རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་པའི་པོ་ཆེ་གྲུ་རུའི་རྣམ་འཕྱུལ་དུ་ཡུང་བསྟན་ཅིང་། གང་ཟག་མཁས་

གྲུ་བ་དམ་པ་པལ་ཆེ་བ་ལ་ཞལ་བསྟན་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ་གདམས་
 པ་གནང་བ་སོགས་ཆད་མེད་དེ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ལས་གསལ་བ་བཞིན་
 འོ། །མ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོན།
 གྲུ་རུ་ཉིད་རྒྱལ་སྤྱོད་འགྲོ་འདུལ་དུ་སྦྱུལ་ནས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་
 ཆེར་སྦྱེལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་འདིའི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་སྟེ་ཡང་པད་འབྱུང་རེ་རེ་འབྱོན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་
 སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་རི་སྤྱོད་དུ་སྦྱུལ་གཞི་འཆི་མེད་རྩོམ་ཆེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་
 བཞུགས་ནས། སྦྱུལ་པའི་རྣམ་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་དུས་ཀྱི་སྦྱང་དང་མཉམ་པར་
 སྦྱོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་གསུངས་ཏེ། གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་
 ཀྱི་རྩོམ་ཆེའི་གསུང་ལ་ས། རང་བྱུང་པར་ཞེས་བྱུང་གྲགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་
 སྤང་བ་མཐའ་ཡས་སྤྲུགས་ལས་སྦྱུལ། །འཕགས་པ་སྦྱོར་རས་གཟིགས་དབང་
 གསུང་གི་འོད། །མཁའ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མིང་པོ་དཔའ་བོའི་རྒྱལ། །དུས་གསུམ་
 རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱིན་ལས་བདག །མཉམ་མེད་ཀུན་བཟང་རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་
 པོ། །སྦྱུལ་པའི་སྦྱར་སྤྱོད་སྤྲུགས་རྩོམ་ཆེན་ཆེན་ལ། །གང་ལ་གང་འདུལ་
 སྤྱིན་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྤོང་། །
 ཞེས་དང་། དད་གྲུས་མོས་གདུང་ཅན་གྱི་སྦྱེ་འགྲོ་ལ། །སངས་རྒྱས་གཞན་
 པས་བདག་ཉིད་སྤྲུགས་རྩོམ་ཆེ་སྦྱར། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མ་
 ཟད་པར། །པར་འབྱུང་གནས་སྤྲུགས་རྩོམ་ཆེ་ཟད་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ལས་རེ་ཞིག་ཞིང་འདིར་
 སྦྱུལ་པའི་སྦྱར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། རང་བྱུང་སྤྲུགས་ཀྱི་ས་བོན་རྩྱུ་ཞེས་པས་
 སྤྲུགས་དམ་བསྐྱལ་བས་ཐོག་མ་བྱས་ནས་རེ་རབ་ཀྱི་སྦྱོ་སྤྲུགས་འཛམ་གུའི་
 སྤྱིང་འདིར་ཡུལ་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། རུབ་ན་རིག་
 པ་འཛིན་པའི་གནས་ཨོ་རྒྱུ་མཁའ་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་རུབ་བྱང་གི་མཆོམས་
 ཤིག་ན། དེ་མེད་ཡན་ལག་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་ཚུགས་ཏེར་རྩྱ་ན་གོ་ཤ་ཞེས་
 པ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་སྟོང་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་བཙུན་མོའི་རང་གཟུགས། སྤུན་
 མོར་གི་སྤང་རོར་ཡང་སྤུན་སྦྱུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མས་སྤྲུག་པ་དེར།
 མེ་ཏོག་པར་འཛིན་ཀུན་ཏུ་ཡོད་པའི་དབུས་སྟེ། དེ་དག་གི་དབང་བོར་གྱུར་
 པའི་མེ་ཏོག་པར་ལོ་འདབ་དང་གྲོ་སར་གྱིས་ཡོངས་སྟེ་མཛེས་པའི་སྦྱང་པོ་
 ལས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་བྱེད་ཁ་དོག་རིགས་ལྷར་གསལ་པའི་མེ་ཏོག་ལྷའི་
 དབུས་སྟེ་པར་འཛིན་པའི་ལྷེ་བ་ལ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་
 ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡེ་གོ་རྩི་ཡི་རྣམ་པར་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་ནས་རྒྱལ་བ་འོད་མཆོན་སྟོང་འབར་གྱི་སྤྲུགས་ཀ་ཟག་མེད་
 རིན་པོ་ཆེའི་མཛོད་བཟུ་ཤིས་དཔལ་གྱི་བེའུ་ལ་གཏམས་པ་དེ་ཉིད། ལྷ་ལྷན་
 འོད་ཟེར་གྱི་སྤང་པོ་དང་བཅས་པ་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན།
 སྤྲུགས་བཙུའི་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་དང་བཅས་པས་སྤྲུག་གིས་མེ་ཏོག་
 འཐོར་ཞིང་། མ་ལུས་པའི་ཞིང་གི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་སྤང་མའི་

ཆོག་ས་དང་བཅས་པས་དོ་རྗེའི་སྤྱ་གར་དང་བཅས་ཏེ་ས་གསུམ་གྱི་སྤྱེད་གུའི་
སྤྱིང་ལ་དགའ་བའི་དབྱུགས་འབྱེན་པའི་སྤྱད་དུ་མེ་ཏོག་དབྱུགས་མའི་ཟེའུ་འབྱར་
བབ་པ་ལས། སྤྱིང་པ་གསུམ་ན་མཚུངས་མེད་འཛིགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་དཔོན་
ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱར་གྱུར་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་
དུ་མས་བྱུང་པར་འཕགས་པ། སྤྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོས་འདུལ་བ། གསུང་
རྗེས་སུ་བསྟན་པས་འདུལ་བ། ཐུགས་རིག་པས་འདུལ་བ། རྩུ་འཕྱུལ་བས་མ་
གྱིས་བྱུང་པས་སྤྱེད་གུ་ཐར་པ་འདྲེན་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རང་བྱུང་ཟག་
མེད་གྱི་སྤྱི་མཚན་དཔེ་བཞིན་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷ་
ཏིའི་སྤྱི་སྤྱེད་དབང་བསྐྱར་བ། རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱང་བ། དུར་ཁོད་བརྒྱད་དུ་བརྟུལ་
ཞུགས་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྐྱར་བ། བྱིན་པ་གི་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོར་སྤྱང་བའི་ཚུལ་མཛད་
པ། རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བཀོད་པ་འདྲུ་མས་སྤྱེད་འཕྱུལ་ལོལ་པ་
མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ། བདུད་སྤོན་དམ་སྤྱི་མཐུན་ལས་དོ་རྗེས་
ཆར་བཅད་ཅིང་སྤྱང་སྤྱིད་དེགས་པ་དབང་དུ་བསྐྱུས་པ། སྤྱི་བོ་མང་པོ་གསང་
ཆེན་སྤོན་གྱོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པ་སོགས། ས་གསུམ་དོ་མཚན་སྟན་པའི་
གཏམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུ་མཚན་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་
སངས་རྒྱས་གཉིས་པའི་རྣམ་ཐར་བཀའ་གཏེར་གྱི་ཡུང་ཚད་མས་ཡིད་ཆེས་
པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པ་ཙམ་
མིན་པར། གདོད་ནས་མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་བདག་ཉིད། མཚོག་གི་

དངོས་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆར་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མངའ་དབང་འབྱོར་བའམ་
མངའ་བཞུགས་པའི་མགོན་པོ་དེ་ལ། མཚན་པར་འབྱུང་གནས་ཞེས་སྤྱི་ཞིང་
རབ་འབྱམས་གྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་མཛོན་པར་གྲགས་པ། དེ་ཉིད་འཁོར་དང་
བཅས་པ་ནི་སྤྱབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་གྱི་དོ་བོ་མི་བསྐྱུ་བའི་སྤྱབས་གནས་
མཐར་ཐུག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པས་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །
དེ་ལྟ་བུར་ཆེ་བའི་ཆེ་མཚོག་རིག་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ། འཁོར་དུ་གསང་
སྤྱགས་གྱི་གདུལ་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་དཔེ་བོ་དང་མཁུའ་འགོ་གངས་མེད་བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་པས་ན་མད་པོས་བསྐྱོར་བའི་གྱི་གང་གི་ཁྲོ་བྱེད་པ་ལྟར་བཞུགས་
ཤིང་དོན་ལ་ཅུ་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་མཛད་པ་མེད་པ་སྟེ། འཁོར་རྣམས་
ཀུང་གཙོ་བོའི་ཡེ་ཤེས་གང་འདུལ་སྤྱི་མའི་ལོལ་པ་ལས་མ་འདས་པས་ན་གཙོ་
འཁོར་ཐ་མི་དད་པའི་རང་བཞིན་དེ་རྣམས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་ལོ། །
རྗེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་གྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། མགོན་པོ་དེ་དག་
གི་ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་གྱི་དད་པ་དང་
མཚུངས་ལྟར་གྱི་སེམས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་སྟེ་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ཡུལ་དག་
ཏུ་ཐོན་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་ཐུག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །
དེའང་སྤྱབས་ཡུལ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མི་བསྐྱུ་བར་ཤེས་ཤིང་། འཛིག་ཏེན་
གྱི་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤྱན་པ་འཕྱུར་བའི་ཚུལ་ལྟར་བཏང་ནས་གཅིག་
ཏུ་སྤྱོད་གཏད་ཁེལ་བའི་བསམ་པས། མགོན་པོ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདུག་གཞན་

ཐམས་ཅད་འཇུག་ཅིང་དེ་ལས་མི་འདེའུ་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལགས་ཀྱིས། རྒྱ་
མཚན་དེས་ན་མི་བསྐྱབ་པའི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཐུགས་རྗེ་ཆོད་མེད་པའི་རང་བཞིན་
ཡིན་པས་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ། རྒྱ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འཕྱུར་པ་བདག་
དང་བདག་འདྲའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་མ་དོར་བར། ཐུགས་གསུང་
རྒྱ་ཡི་གསར་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་བྱིན་གྱིས། རི་ལྷར་ལྷགས་ལ་གསེར་
འབྲུར་གྱི་ཕྱིས་བཏབ་པ་ལྟར། བདག་གཞན་རེ་ལྟོས་སྐྱབས་འཛོལ་རྣམས་
གྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲོབས་ཕྱིར། རྩ་ཡབ་དཔལ་རི་སོགས་རང་བཞིན་
རྒྱལ་བ་སྐྱའི་ཞིང་གང་ན་བཞུགས་ཀྱང་། ཐུགས་རྗེའི་རྩ་ཡུལ་ཆེན་པོས་གནས་
འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། ཞེས་བྱིན་རྒྱབས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་སྒྲོས་ནས་
སྐགས་ཆོག་ཀྱང་བསྐྱགས་པར་བྱ་རྟེ། འདི་ལྷར་གྲུ་རུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་གྱིས་ཕྱི་བ་བྲམ་སྟེ་གོང་ན་མེད་པ། དུས་ནི་ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོའི་མཚན་གྱི་
ཐོག་མ། སྤྱི་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཚོག་ཕུན་གྱི་དངོས་གྲུབ། རྒྱ་ནི་དངོས་
གྲུབ་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ལ་ཅིག་པར་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའོ། རི་ལྷར་མདོར་ན་གང་
གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་དེས་སུ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ན་སངས་རྒྱས་
ཀྱན་འདུས་ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ལ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོག་ཀྱང་པ་དང་པོས་འབྲུངས་
ཡུལ། གཉིས་པས་རི་ལྷར་འབྲུངས་ཚུལ། གསུམ་པས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། བཞི་
པས་དེ་ལྷར་དམིགས་ཕྱི་བའི་གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་དངོས། ལྷ་པས་གང་
འདུལ་ཐུགས་རྗེའི་རོལ་རྩལ། འཁོར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དང་བཅས་པ་

གསོལ་བ་གདབ་བྱའི་ཡུལ་ལོ། རི་ལྷར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་ཆོག་ཀྱང་
དུག་པས་བསྟན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་གྲུ་རུའི་རྗེས་སུ་སྒྲོ་བྱོགས་པ་མི་
སྟོག་པའི་དང་པས་མཐར་ཐུག་གྲུ་རུ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་
པའི་སྒྲོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་བཅས་
ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། རི་ལྷར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བདག་རྒྱུད་བྱིན་
གྱིས་སྒྲོབ་ཅིང་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་དང་བདུན་པ་སྐགས་དང་བཅས་པས་
བསྟན་ཏེ། འདི་ནི་མོས་གྲུས་ཀྱི་བསམ་པས་གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་རང་བཞིན་
རྒྱལ་བ་སྐྱའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་བཞུགས་ནས་
བདག་ཅག་མོས་ལྷན་རྣམས་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐུགས་
རྗེ་བྱིན་རྒྱབས་དེས་པར་འཇུག་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་
ཏེ། གྲུ་རུ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་གི་གཏེར་བྱིན་སྤྱིང་ཏིག་ཆོག་བདུན་པའི་གསོལ་
འདེབས་ལས། ཐུགས་དམ་ལྟ་ལ་ཐུག་འཛོལ་ལོ། ཕྱི་རབས་སྐལ་ལྷན་རིགས་
གྱི་བུ། ཨོ་རྒྱུན་བདག་ལ་སྐྱབས་འཛོལ་ན། དཔེན་པའི་གནས་སུ་རང་འདུག་
ནས། མི་ཏྲག་སྒྲོ་བ་སྒྲེ་བ་དང་། འཁོར་བས་སུན་པ་རབ་ཏུ་གཅིས། སྒྲོ་སྤྱིང་
བྲང་གསུམ་ང་ལ་གཏོད། གཞན་ཡང་སྐྱབས་གྲུར་རེ་ས་རྣམས། ཨོ་རྒྱུན་
བདག་ལ་རྩོགས་པར་སོམས། སྤྱིད་སྤྱག་རེ་ལྟོས་བྱེད་ཤེས་གྱིས། མཚོད་
བསྟོད་མི་འཚོལ་རྒྱ་གསོག་སྤྱོད་སེ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྲུས་པ་ཡིས། ཆོག་
བདུན་འདི་ཡིས་གསོལ་བ་ཐོབ། རྒྱུ་ཨོ་རྒྱུན་ཡུལ་གྱི་ལྷུ་བ་བྱང་མཚམས།

པདྨ་གེ་སར་སྤོང་པོ་ལམ་ ཡ་མཚན་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་ པདྨ་བྱུང་
གནས་ཞེས་སྟེ་གྲགས་ འཁོར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་བསྐྱོར་ བྱེད་ཀྱི་རྗེས་
སྟེ་བདག་སྐྱབ་ཀྱིས་ བྱིན་གྱིས་སྐྱོབས་ཕྱིར་གཤེགས་སྟེ་གསལ་ གུ་རུ་
པདྨ་སྐྱི་རྩི་ ཞེས་པས་ཡང་ཡང་གསལ་བ་གདབ་ གདུང་བ་དྲག་བསྐྱེད་
མཆི་མ་ལྟར་ དད་པས་ཁམས་འདུས་བྱུང་སྤྱིད་ན་ ཉག་ཉ་ཡིས་ཀྱང་གིས་
ཐོབ་ལ་ས་ལེར་ཞོག་ མེད་ཇེ་ཡེ་རེ་མ་ཡེངས་ལྟ་ འདི་ལྟར་གསལ་བ་
འདེབས་པའི་བུར་ ང་ཡིས་སྐྱོབས་པ་སྐྱོས་ཅི་དགོས་ དུས་གསུམ་རྒྱལ་
པའི་སྐས་སྟེ་འགྲུར་ དབང་ཆེན་རང་རིག་སེམས་ལ་ཐོབ་ ཉིང་འཛིན་མཐུ་
བརྟན་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་ བྱིན་རྒྱབས་རང་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡིས་ རང་སྐྱོན་གཞན་
སྐྱོབ་སྟེ་བསྐྱེད་པས་སེམས་ རང་སྐྱུང་འགྲུར་ཆོ་གཞན་སྐྱུང་ནམས་ དུས་མཉམ་
འགྲུར་ཞིང་སྤོན་ལས་འགྲུབ་ ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་རྫོགས་ བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར། །སྐྱོན་ཅིང་གོལ་པའི་ཐབས་ཆེན་འདི་ ཐུགས་
ཀྱིས་སྐས་དང་འཕྲད་པར་ཤོག་ བྱུང་པར་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་ཆོག་
བདུན་པའི་གསལ་འདེབས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཕྱིར་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་གཏོར་གསང་
བར་གདམས་པ། ཤེས་རབ་སྒྲོ་ལྟན་སྤྱིང་རྗེ་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་དེ་དང་
འཕྲད་པར་ཤོག་ ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་མདུན་མཁར་ཨོ་རྒྱུན་
ཡུལ་གྱི་ཆར། དྲི་མེད་རྩ་ན་གོ་ཤིང་རྒྱ་མཚོར་པདྨ་ཉི་མོར་པའི་སྤྱིང་ན་ཆེ་མཚོག་
པདྨ་རྒྱལ་པོ་འཁོར་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་དང་བཅས་པ་ཉིལ་གང་གི་པོ་ལ་བྱེད་པ་

ལྟར་གསལ་བརྟན་དུ་དམིགས་པ་བསྟེན་པ། དེ་ལ་གྲུས་པས་གསལ་བ་འདེབས་
ཤིང་སྐོ་གསུམ་རྩི་རྗེ་གསུམ་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཉེ་བསྟེན་ཏེ་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱི་བསྐྱེས་པ་གཉིས། མཐར་སྒྲ་མ་འཁོར་བཅས་ལ་རབ་འབྱམས་སྟོགས་
བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཁབ་ལེན་ལ་
ལུགས་འདུ་བའི་རྩལ་ལྟར་ཐིམ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ལྷུ་བ་བདག་ལ་
ཐིམ་པ་སྐྱབ་པ། བདག་དང་ལྟ་གདོད་ནས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གནས་ལུགས་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་པ་གང་ཡང་འོག་
ཏུ་མ་གྱུར་པས་གུ་རུ། ལམ་གྱི་བྱ་རྩི་ལ་ལས་གོལ་ཏེ་འབྱུལ་སྤང་ཡེ་དག་
འབས་བྱ་ལྟན་གྲུབ་པདྨ་ལྟར་རྒྱས་པ་པདྨ་དེ་ཉིད་ད་གདོད་བསྐྱབ་ནས་གྲུབ་
པའི་འབས་བྱ་མ་ཡིན་པར། རང་བྱུང་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་དབྱིངས་སྟེ་རང་རིག་
ཡེ་ཤེས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྐྱི་ རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་གཞི་ལམ་
འབས་བྱ་གསུམ་དུ་ལྟོག་པས་བྱེད་པོ་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ཉིད་སོ་སོ་རང་
རིག་པས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་མཚོན་བྱེད་རྩི་ཞེས་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་
བཅས་དེ་གཉིས་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པས་དོན་དུ་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱུང་འཇུག་གི་
ཉམས་ལེན་དང་མ་བུལ་བར་གསལ་བ་འདེབས་པར་བྱ་སྟེ། ཀླང་བ་དང་
པོ་ལུས་དམིགས་ཡུལ་གསལ་བཅས་པས་བསྟེན་པ། དུག་པས་ཡུལ་དེ་ལ་
ཡིད་ཆེས་པས་ཉེ་བར་བསྟེན་པ། བདུན་པས་རང་དང་དབྱེར་མེད་སྐྱབ་པ།
སྟེ་གསུམ་ཀྱིས་ལྟ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱ་ཆེན་པོའི་རང་ཞལ་མཇལ་

བ་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་ཚུལ་ཏེ། ཡན་ལག་བཞིའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཀྱང་ཚད་ལ། དེ་ལྟར་
འབད་བས་དུས་ཀྱི་བསྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མོས་གྲས་ཅི་གཅིག་པས་
སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡེངས་བར་གསོལ་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འདེབས་པ་ནི་བསྟེན་
པ་། དེ་ལས་ནམ་ཞིག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་མཚན་མ་ཉི་བར་གྱུར་པ་ཉི་བསྟེན།
དངོས་ཉམས་མི་ལམ་དུ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཉགས་ངེས་པར་མཐོང་ནས་གསོལ་
འདེབས་ལ་འབད་བ་སྐྱབ་པ། རང་གི་སྒོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ནས་སྒྲ་
མ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ཉོགས་པ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཡང་མངའ་རིས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་གཏོར་བྱོན་བཀའ་བརྒྱུད་ཡོངས་
འདུས་ཀྱི་རིག་འཛིན་བྱི་སྐྱབ་ལས། གཅིག་ཆོག་རྒྱལ་པོ་ཆོག་བདུན་གསལ་
འདེབས་ཡིན། སྟོན་ལམ་དབང་གིས་དངོས་སུ་ཞལ་མཐོང་འགྱུར། ཞག་
བདུན་ཉེར་གཅིག་གསལ་འདེབས་བསྟེན་པ་བྱ། དངོས་གྲུབ་བྱིན་འདེབས་
བར་ཆད་ཀྱན་ལས་གོལ། ཞེས་དང་། གུ་རུ་ཉིད་གྱིས་གསུང་གིས་ཞལ་
བཞེས་ལས། ཆོག་བདུན་གསལ་འདེབས་གདུང་བའི་དབྱངས་དང་བཅས་
ཐོད་པ་ལྟག་སྟོད་རོལ་མོས་དྲག་བསྐལ་ན་ ཡོ་རྒྱན་དེ་ཉིད་རྩ་ཡུལ་དཔལ་
རི་ནས་ གཅིག་པའི་བྱ་རུ་མ་ཡིས་མི་བཟོད་ལྟར་ བྱིན་གྱིས་རྒྱབ་པོ་དམ་
ཆོག་ན་ར་ཀན་ ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་གསང་འདུས་ཐེམ་མེད་ལས། དབང་
ཆེན་སྒྲེལ་ལོ་སྒྲེལ་སྒྲེལ་ཆོས་བཅུ་དང་ དུས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་བཅུ་ཐམས་
ཅད་ལ་ སྐལ་པ་འཛམ་གླིང་ཁྱབ་པར་འགྱེད་ མཆོག་ཐུན་དངོས་གྲུབ་ར་

ཡིས་ཉིར་ མི་ཆོ་སྒྲ་མ་སྐྱབ་པ་ལ་ བསྐལ་ནས་ཆོ་ཡི་དུས་བྱས་ཆོ་ ཡོ་རྒྱན་
ར་ཡི་ཐུགས་ཀར་ཐིམ་ ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་སྐྱབ་པའི་གསང་ཐེམ་གནད་ཡིག་
ལས་ སྐྱབ་ཐབས་གང་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ནི་ གསལ་བར་བསྟོན་པའི་དུས་
ན་ཡང་ ར་ཉིད་དེ་ཡི་དྲུང་ན་གནས་ མཐུལ་མཆོད་རྩིས་གཏོར་མ་ཡི་ བཅའ་
གཞི་ཤོམ་པའི་དུས་ན་ཡང་ ར་ཉིད་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་བྱོན་ ཞེས་དང་། ཤ་
མེད་འོད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ནི་ བསྐྱེད་འགྱུར་གནས་སྐྱུ་རུ་བསྟོན་པས་ དེ་དུས་
ཆོ་བའི་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ ཞེས་དང་། ར་ཉིད་རང་དབང་མེད་པར་བྱོན་ ཡོ་
རྒྱན་པསྐྱེད་དེ་ལ་ མོས་གྲས་གདུང་ལྷགས་དྲག་པོ་ཡིས་ གསོལ་བ་དྲག་
ཏུ་བཏབ་པའི་ཆོ་ ར་ཉིད་དེ་ཡི་དྲུང་དུ་བྱོན་ ཞེས་དང་ རྒྱུད་སྐྱུག་ལེགས་
ཉེས་ལ་སོགས་པ་ ཤི་གསོན་ཆོ་འདི་བྱི་མ་སོགས་ གནས་སྐབས་མཐར་
ཐུག་ཐམས་ཅད་དུ་ རྒྱུད་སྐྱུག་རེ་ལྟོས་ཁྱེད་ཤེས་པའི་ བདག་ལ་རེ་ས་
གཞན་ན་མེད་ ཡོ་རྒྱན་མཁུན་ནོ་སྟམ་པ་ཡི་ སྒོ་ཡི་ཡང་ཡང་གཏད་པར་
བྱ་ ཞེས་དང་། ར་བསྐྱབ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འགྱུལ་ ར་མཐོང་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཐོང་ ར་ནི་བདེ་གཤེགས་འདུས་པ་ཡིན་ ཞེས་དང་།
མོས་གྲས་ཅན་གྱི་དྲུང་དུ་ནི་ ར་ཉིད་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་གནས་ ཞེས་
དང་། ཉམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་ཅི་ཙམ་པ་ སེམས་ཅན་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་
ཏི་ ཅི་ཙམ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་མཐའ་ བདག་གི་ཐིན་ལས་དེ་ཙམ་ལྟར་
འགྱུར་ཡང་ ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱབ་པ་ལུང་གི་བྱང་

བུ་ལས་མཉམ་བུ་གསལ་སྒྲགས་དོ་རྩེ་ཡི་མཉམ་བུ་དང་ལུང་ཆེན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཉམ་བུ་གཉིས་ལྷན་ཆོག་གསལ་སྒྲིབ་པོ་ཡི་མཉམ་བུ་དོན་ཉོན་ལས་འདོད་ན་སྒྲུ་མ་བསྐྱབ་ཞེས་གསལ་སྒྲུ་བདུན་ཅི་འབྱུང་རྒྱུ་ལས་མཉམ་བུ་འབྱུང་སྒྲུ་ལས་སྒྲུ་མཉམ་བུ་བསྐྱབ་པ་བས་སྒྲུ་མཉམ་བུ་གཉིས་ལྷན་ཆོག་པ་མཚོག་ཞེས་སོགས་གསལ་སྒྲུ་པ་དང་། རྒྱ་སྒྲིབ་པའི་གཏེར་བྱོན་ཆོས་བཅུ་བསྐྱེད་པ་ལས་མཉམ་བུ་དང་། འབྱུང་ལྷན་གནས་ཀྱིས་གཞན་པ་དག་པའི་བསམ་པ་ཡིས་དུས་རེར་སྒྲུ་ལ་པའི་གཏེར་སྒྲོན་རེ་དེ་ཡིས་སྒྲིབ་པ་ཟབ་གཏེར་རེ་ཞེས་སོགས་དང་། མདོར་ན་གང་འདུལ་བསམ་ཡས་མོད་ཨོ་རྒྱུ་སྒྲིབ་མི་ཆུང་ཆེ་ཡུལ་ཕྱོགས་རེ་ལ་གནས་ཆེན་རེ་དེ་ཡང་ཨོ་རྒྱུ་བཟུང་དོ་ཡིན་ས་མཚམས་རེ་ལ་གཏེར་ཁ་རེ་དེ་ཡང་ཨོ་རྒྱུ་བཟུང་དོ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྲོང་རེ་ལ་བན་སྒྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་གདུག་པ་འདུལ་ཐབས་སོགས་སྒྲུ་ཆོག་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་ཨོ་རྒྱུ་བཟུང་དོ་ཡིན་ཞེས་དང་། མདོར་ན་གང་འདུལ་བསམ་ལས་འདས་ཐམས་ཅད་ཨོ་རྒྱུ་བཟུང་དོ་ཡིན་མ་འོངས་དང་ལ་མོས་བྱེད་རྣམས་དང་ལ་མོས་པ་སྒྲུ་བྱས་པ་དེ་ཡི་ཕ་ན་དང་ཉིད་འདུག་ལྷན་ཆོས་བཅུ་ཤར་རེས་ཀྱི་དེ་ཡི་བཟུང་དོ་སྒྲུ་འཛིན་པ་དེ་དང་དེ་ལ་འདུ་བྱལ་མེད་ཅེས་དང་། བད་འབྱུང་རྒྱུ་ཆོག་མི་སྒྲུ་ཡི་དགའ་བར་སོམས་ཤིག་མོས་བྱེད་རྣམས་ཞེས་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྒྲོན་བུ་སྒྲོབ་ལ་བྱུང་པོ་སྒྲུ་བའི་ཆོས་བཅུ་ལ་དེ་ཉིད་འབྱོན་པའི་དབུ་

བསྐྱུང་མཛད་པ་འབྱུང་གནས་གཞན་མི་བསྐྱུ་ཞེས་སོགས་དང་། ཆོག་བདུན་མ་ཡིས་གསལ་བ་བཏབ་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་བོད་རྒྱུ་བཞིན་འཕེབས་ཐམས་ཅད་ཉམས་འབར་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ་ཆོད་ཉིད་འཕེབས་པའི་དྲགས་ཞེས་དང་། དོན་ལ་དེ་ལ་འགྲོ་འོང་མེད་རང་གི་ལས་དང་སྒྲིབ་པ་མི་དེ་ཉིད་ནམ་དག་དང་མཛུལ་སྒྲོན་ལས་གྱུ་རྒྱུ་ཆོག་གདུལ་བྱའི་དོས་སྒྲིབ་ཡུལ་བཞུགས་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་སྒྲུགས་རྩེ་རྒྱུ་ཆད་མེད་པའི་བྱིར་སྒྲུ་མོས་ཕ་ན་དེ་ཉིད་འདུག་ཅེས་དང་། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་ཆོས་བཅུ་ལ་བཟོན་ཞིང་གསལ་བ་འདེབས་པ་དེ་ལའོར་བར་ལྷན་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲིབ་བྱུང་གསུམ་དེ་ལ་གཏོད་ཞེས་སོགས་དོ་རྩེའི་ཞལ་བཞེས་སྒྲུ་མེད་མང་པོ་དང་། བསྐྱུ་བཀའ་ཡི་ཐང་ཡིག་ལས་སྒྲུ་ལ་ལ་གསུངས་པ་སངས་རྒྱུས་གདུལ་ཞིང་བྱུང་པར་འཕགས་པ་རུ་འགྲོ་པའི་མདུན་དུ་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་འོ་སྒྲོན་པ་འབྱོན་སྒྲོན་ཆེ་སྒྲུ་བ་མཐའ་ཡས་འོད་དཔག་མེད་རི་བོ་ཏ་ལར་མགོན་པོ་སྒྲུ་རས་གཟིགས་རྒྱ་ནག་གོ་ཤར་བསྐྱུ་འབྱུང་གནས་སྒྲུ་མཚོན་ཚུལ་ཅམ་ལ་གསུམ་དུ་སྒྲུ་བྱུང་གྱུང་། དོན་ལ་དབྱེར་མེད་སོ་སོར་ཐ་མི་དད་ཆོས་དབྱིངས་གནས་སྒྲུ་གྱུ་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། སྒྲུ་པོ་བཀོད་པར་དོ་རྩེ་འཆང་ཆོན་པོ་དོ་རྩེ་གདན་དུ་བྱུང་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་གཉིས་མེད་བསྐྱུ་དང་རྒྱ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་། འགྲོ་དོན་གྱུ་ལས་བྱེད་སྐབས་མེད་པོ་ཆེ་ཞེས་དང་། ཆོག་གཉིས་མཐར་བྱེད་ཡོན་ཏན་རབ་རྒྱུ་གསལ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་ལ་པ་

བསམ་མི་བྱའོ། འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་དུ་ བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཚན་ཕྱོགས་བཅུར་རབ་ཏུ་འཇུགས་། ཞེས་དང་། གསལ་འདེབས་ལེའུ་
བདུན་པའི་མཚོ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པའི་ཡིག་ཅུང་ལས་། ང་ཉིད་ཚོས་སྐྱའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་། འོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར། སྐུ་སྐྱའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བཀའ་བསྟོན་མཛད་དེ། ལྟོ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བསྟན་པ་དར་བར་བྱ་བ་དང་། གསང་སྟགས་འབྲས་བུའི་ཚོས་ཀྱི་འགྲོ་བ་
འབྱོར་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་མཚོ་གླིང་བསྐྱའི་སྣང་པོ་ལས། རང་བྱུང་སྐུ་
པའི་སྐུ་རུ་བརྟེན་ཡོང་། གང་ཞིག་ལས་ཅན་སྐྱེས་བུ་དད་པ་ཅན། བདག་
ལ་གདུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་གསལ་འདེབས་ན། རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྲེལ་སྟོན་
ལམ་བྱུང་པར་གྱིས། སངས་རྒྱས་གཞན་པས་བདག་ཉིད་ཐུགས་རྗེ་ལྷུང་། །
མཚོ་རྒྱལ་མོས་པས་རྒྱན་དུ་འཛོལ་བ་ཐོབ། ཅེས་དང་། བསྟན་བཀའ་ཐང་
ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལས། སྟོན་ལམ་གང་བཏབ་དེ་ཡིས་དེ་ཐོབ་བྱེད། གསལ་
བཏབ་པ་དེ་འབྱུང་ང་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་། ཞེས་དང་། སྐུ་མ་སྐྱབ་པའི་
གནད་ཡིག་ལས། སྟེལ་ལོ་སྟེལ་སྟེལ་ཚོས་བཅུའི་ཉིན་ཞག་ལམ་ ཨོ་རྒྱན་
བདག་ཉིད་བོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ རེས་པར་འབྱོར་པ་ང་ཡི་ཐ་ཚིག་ཡིན་
ཟེ་རེའི་ཚོས་བཅུ་བྱུང་ངོ་ཅོག་ལ་ཡང་། སྐུ་པས་བོད་ཁམས་བྱུང་པར་མི་
འབྱོར་རེ་ དམ་ཚིག་ཡིན་ནོ་པ་དེ་འབྱུང་བསྐྱེད་མི་སྟེང་། བདག་ལ་སྟོ་གཏང་

མོས་གུས་བྱེད་པ་ནུམས་། སྟོན་ལྟར་གཏོར་མ་རིན་ཆེན་འབར་བ་བཞེངས་།
ཐོད་པ་ལྟག་སྟོན་རོལ་མོའི་རྒྱས་བསྐྱུལ་བཞེན་། ཚིག་བདུན་གསལ་འདེབས་
གདུང་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་བོས་། ཨོ་རྒྱན་ང་ཉིད་རྟེན་པ་དཔལ་རིན་སེམས་། གཅེས་
པའི་བྱ་རུ་མ་ཡིས་མི་བཟོད་ལྟར་། བྱིན་གྱིས་སྟོབ་བྱོན་དམ་ཚིག་ན་ར་ཀན་
ཞེས་སོགས་རྟོ་རྟེན་ཞེས་བཞེས་བསྐྱེད་མང་པོ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་
གླིང་པའི་ལྟན་བརྒྱུད་ནོར་བུའི་མཛོད་ཁང་སྐབས་བཞི་པར་མཚོ་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་
གདམས་སྟུ། སྐབས་སུ་རི་ཅེ་ལུང་སྟོང་སྒྲ་བཀའ་བདེའི་སར་བྱིན་ལ། གསལ་
བའོ་དོད་བརྒྱལ་ཐབས་སུ་མགོ་བོ་འགས་པ་འབྲ་བར་གདབ། རེས་འབྱུང་
དང་སྟོ་གསལ་མོས་ཀྱི་ངར་ནས་མཆི་མ་སྟན་འབྱུང་ཅམ་རེས་ལས་སྐྱབ་ཚན་པོ་
ཆེ་འདག་པས་གནད་ཆེ། ཉམས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱུང་ཞེས་དང་། རིག་འཛིན་
གཏོར་བདག་གླིང་པའི་གཏོར་བྱོན་སྐུ་མ་དྲག་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། བྱུང་པར་
བྱིན་རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་ལྷུང་འདོད་ན་། བསྟན་བསྟོན་མཚོད་དང་སྐུས་སྐྱབ་
པམ་ རི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལམ་། གསལ་བཏབ་དགོས་འདོད་
ངར་གིས་འབྱུང་བ་བཞིན་། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོས་བྱིན་སྟོབ་བུ་བཞིན་སྟོང་། དམ་
ཅན་མཁའ་འགྲོའི་དངོས་གྲུབ་ཆར་ལྟར་འབབ་། སྒྲ་སྟོན་དེགས་པས་རི་
བཙོལ་ལས་ནུམས་བསྐྱུང་། བྱིན་ལས་ལྟན་གྲུབ་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་
སྟོལ་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བཞེན་ལས་འབྱུང་། ཐེ་ཚོམ་སྟོང་ལ་
འབད་པས་ཉམས་སུ་འོངས་། བསྐྱེད་ན་པ་དེ་འབྱུང་ཞན་ནོ་རྟེ་འབངས་ནུམས་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནས་ཡང་མི་བསྐྱ་བའི་དོ་རྗེའི་ཐ་ཚིག་འདི་དག་སྟོང་
ལ་འཆང་སྟེ་སྐྱབས་གནས་གཅིག་ཚོགས་ཀྱན་འདུས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུར་གྱ་
རུ་ཉིད་བཟུང་ནས་མོས་གྲུས་ཐང་ལྟོད་མེད་པར་གསལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་
པོ་ཁོན་ལ་ཡི་དམ་དུ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། སྤྲུལ་དགོངས་འདུས་སྐྱུ་རྒྱུད་ཤེལ་
ཀྱི་རི་བོ་ལས་ཀྱི་མེད་མཆོག་གི་སར་རྒྱས་པའི་སྟེང་མངལ་གྱིས་མ་
གོས་བརྒྱ་བརྩེ་རྩལ་བདེ་བའི་རོ་འབྱེན་ལྟ་ལྟམ་མཚུངས་ཐབས་ཤེས་བདེ་
སྟོང་གར་གྱི་དབང་ལྷག་མཆོག་རྒྱལ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩུད་འདུས་པ་
སྟེ། དེ་ཡི་རྩལ་ལས་རྣམ་འབྲུལ་དུ་མར་སྒྲུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གུ་
རུ་རིན་པོ་ཆེ་འཁོར་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་དང་བཅས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གསལ་
བཅུ་ལ་གསལ་འདེབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྐྱེད་ཞིང་དབང་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཡང་
ཡང་ལེན་པའི་འདུན་པ་མ་བོར་བའི་ཐུན་དངོས་གཞི་ཅི་རྒྱས་སུ་བསྐྱུང་། ཐུན་
མཚམས་རྣམས་སུ་ཡང་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་ཐོལ་དུ་མོས་ཤིང་
དག་སྒྲུང་དང་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩལ་སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ལྷང་གོང་
གི་འཕྲོས་སུ། སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་བསྐྱོམ་ལ་རང་གི་བསམ་རྒྱུད་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པ་གང་སྟོང་ཨོ་རྒྱན་གནས་སུ་མོས་སེམས་ཐམས་ཅད་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཁང་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་དམིགས་པ་གནས་མལ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པར་བྱ་པ་གང་ཚོགས་ལྟ་ཡི་རྣམ་པར་བལྟ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྟ་རུ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པ་བཟའ་བཅུང་བདུད་རྩི་རྩོམ་བྱས་ཏེ། མཆོད་པའི་རྩལ་སུ་བྱིན་

གྱིས་བརྒྱབ་པ་དེ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་རྣམ་ལུ་ལས་སྟོས་པའི་ཡན་ལག་བསམ་
མི་བྱུང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་བས་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་
གྲུབ་ལ་རང་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་ནང་སྤྲུལ་དོན་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གྲོལ་ལམ་ལྟར་བཤད་
པ་དང་། ཐབས་ལམ་ལྟར་བཤད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་
ལྟར་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། རྩྱུ་ཞེས་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལུགས་
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་མཆོན་པ་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་པོར་སྟོས་
ནས། ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་ཞེས་པ་གསང་སྤྲུལ་འབྱུང་བའི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་
ཡིན་པས་དེ་ནི་རྩྱུ་དོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རང་གི་སེམས་ཉིད་གསང་སྤྲུལ་གྱི་
གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་གོ་བརྩོད་ཀྱི་རྒྱུ་བྱང་ཞེས་པ་འདམ་སོགས་སུ་
རྒྱུད་པ་དང་། དེ་ལས་གྲོལ་བའང་འཇུག་པས། སྐྱབས་འདིར་རྒྱུ་གྱི་སྐྱས་
འཁོར་བ་དང་། བྱུང་གི་སྐྱས་རྣམ་བྱང་མཆོན་པར་བྱེད་དེ། བྱ་ངན་འདས་
མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བལྟམས་པའི་ཆོ་རུབ་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་
བདུན་པོར་བཞི་སྟེ་བ་ཟད་པ་དང་རྒྱ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པའི་སྐྱེ་ཐ་མ་བསྟན་
པའི་བྱིར་རོ། བྱང་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་པོར་བཞི། སྟོང་པའི་འཁོར་
བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚུམས་
ཞེས་པས་སྟོང་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་བསྟན་ཏོ། དངོས་སུ་མཚུམས་
ཞེས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་མོད་མཐའ་བུལ་ལ་དབུ་མའི་ལམ་ཟེར་བ་བཞིན་ལོ། །

དེས་ནི་སེམས་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡོན་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་གདོད་
 མ་གཞིའི་གནས་ལུགས་འདི་ནི་ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ལོ། །དེའི་
 རང་བཞིན་མ་ལོར་བར་རྟོགས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། བུ་རྩ་ཞེས་དབྱིངས་ཀྱི་དག་
 རྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་པར་ལྟ་རྟོག་དང་བྲལ་ཏེ་གང་དུ་འདུལ་མི་གནས་པའི་རོ་བོ་དེ་ནི་
 རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་རྟོགས་བྱེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་རང་འོད་གསལ་བའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྟག་པར་བཞད་ཅིང་གསལ་
 བ་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་རིག་པའི་རྟོ་རྟེན། །དེ་
 གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད་པ་རྟོ་རྟེན་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་མེད་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། བུ་རྩའི་མེ་ཏོག་དང་ཟེའུ་འབྲུག་གཉིས་
 ཟུང་འབྲེལ་དུ་འཛིན་པའི་སྤྱོད་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱིངས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 དུ་བཞག་ཀྱང་། རོན་ལ་ཡུལ་སྤོང་དུ་ཡོད་པ་ལ་རིག་པས་གཞོད་རྟོགས་པ་
 ལྟ་བུ་མིན་པར། གདོད་ནས་དབྱིངས་ཡེ་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བཞགས་པ་རང་
 བྱུང་བའི་བཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དམ་གཞུག་མ་འོད་གསལ་
 བའི་སེམས་ཞེས་བྱ་ལུ་འཁོར་འདས་དང་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་
 ཀྱན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལས་ཡོད་མེད་ཡིན་
 མིན་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སྒྲིབ་བསམ་བཞེད་པ་ལས་འདས་པ་

སྟེ། དོ་ཏེ་ལས། སེམས་ཉིད་གཅིག་པུ་ཀྱན་གྱི་ས་བོན་ཏེ། གང་ལས་སྤྱིད་
 དང་མྱ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །
 ཡིད་བཞིན་ལོར་འདུའི་སེམས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་ལ་བསྟོད་
 པ་ལས། སྒྲིབ་བསམ་བཞེད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །མ་སྒྲིབ་མི་འགག་
 ཅམ་མཁའི་རོ་བོ་ཉིད། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡུལ་བ། །དུས་གསུམ་
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རིག་པ་རང་ཤར་གྱི་རྒྱུད་
 ལས། རིག་པའི་རྩ་བ་ཤེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 སྒྲིབ་དང་འཆི་མེད་རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། །རྟོགས་མེད་རང་དུ་གཉིས་མེད་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས། །ཀྱན་ལ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བས་སྒྲུང་མཐའ་ཡས། །སྒྲུང་སྤྱིད་
 ཀྱན་བྱུང་ཀྱན་གཞིའི་གྲོང་ཡངས་ན། །རིག་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རོལ་པར་
 སྒྲུང་། །མཐའ་ལ་ཐུག་མེད་ཡེ་ཤེས་རང་ལ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་
 ཆོན་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་རྣམ་དག་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལས། རང་བྱུང་
 སངས་རྒྱས་པར་ལྟེན་པོ་ཅན། །གཉིས་སྒྲུང་གཉིས་མེད་བདེ་ཆེན་བྱུང་བའི་
 དབྱིངས། །སྟོན་པ་གནས་འཁོར་བསྟན་པ་གཉིས་མེད་པའི། །དུས་གསུམ་
 ཉིད་ན་རབ་དུ་མཐར་བྱིན་པའི། །ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་
 ལས་སྒྲུང་། །དེ་དག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། མེ་ལྷེ་བྲེད་
 བའི་རྒྱུད་ལས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད། །དངོས་པོ་རོ་མཉམ་
 མཐའ་ཡས་པའི། །སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ། །བཞི་པའི་དཔལ་ལྷན་

ཉེ་རུ་ག་ ཁེས་དང་། གྱེ་རྩེ་སོགས་ལས། སྤྱི་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཉེ་ནི་རྒྱ་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད། རུ་ནི་ཚོགས་དང་བྲལ་པ་ཉིད། ཀ་ནི་གང་
དུའང་མི་གནས་པའོ། ཁེས་དང་། རྩོ་རྩེ་མི་སྤྱད་ཅེས་བྱར་བཞེད། སེམས་
དཔལ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གཅིག་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་རིགས་པ་ཡིས། རྩོ་རྩེ་
སེམས་དཔལ་ཁེས་བྱར་བཞེད། ཁེས་དང་། དཔལ་མཚོག་དང་པོ་སོགས་
ལས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔལ་ནི། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་བདེ་བ་
ཆེ། ཀྱུ་རུ་བཟང་པོ་ཀྱན་བདག་ཉིད། རྩོ་རྩེ་སྟེམ་ཚུལ་བདག་པོའི་བདག་
ཁེས་དང་། གྱེ་རྩེ་ལས། རྟག་རྟུ་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཅན། འཛིག་རྟེན་
ཁམས་ནི་གང་དུ་ཡང་། སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་རྟེན་མི་འགྱུར། སེམས་ནི་
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཁེས་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱས་པའི་
རྒྱད་ལས། སེམས་ནི་དག་ན་མི་དེ་ཡང་ནི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ་
རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་
རྒྱས་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་གཞན་འདིར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་པ་
མ་ཡིན། ཁེས་དང་། བདེ་མཚོག་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། ཤུབ་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའོ། ཁེས་དང་། གདན་བཞི་པ་ལས། དངོས་དང་
དངོས་མེད་མེད་རྣམ་པར་གྲོལ། དག་དང་མ་དག་རབ་རྟུ་སྤངས། རྩོ་
དངོས་པོ་གཉིས་ནི་རབ་སྤངས་པས། གཉིས་མེད་ཆོས་ཁེས་བྱ་བ་སྟེ། ཁེས་
དང་། འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་

ལས། རྟག་ཆད་སྤྱི་འགག་ལ་སོགས་པའི། མཐའ་སྤངས་སེམས་ཉིད་རང་
རིག་ཅིང་། གདོད་ནས་སྟོས་བྲལ་བདེ་བ་ཉིད། དེ་དོན་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་ངེས། ཁེས་དང་། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་
རྒྱད་ལས། སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་རྩོ་རྩེ་ལ། མ་སྦྱེས་པས་ན་འཛིག་པ་མེད། འདྲུ་
འབྲལ་མཁའ་ལྟར་དག་པ་ཡི། བྱང་ཚུབ་ཚུལ་འདི་བསྟན་པའོ། ཁེས་
དང་། གསང་བ་སྟོང་པོ་ལས། གཅིག་དང་དུ་མར་བྲལ་བ་ཡི། མཐའ་དང་
དབུས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད། སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་མི་གཟིགས་ཏེ། རང་
བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་སྤང་། ཁེས་དང་། གྱེ་རྩེ་ལས། ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་
ཆོས་ལྷ་ཞིང་། རྩོ་རྩེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ། རྩལ་བྲལ་མཐའ་སྟེ་ཞི་བ་
ཉིད། བྱོད་ཉིད་ཀྱང་ནི་བྱོད་ཀྱི་ལ། ཁེས་དང་། དེར་ནི་ཐོག་མ་དབུས་
མཐའ་མེད། སྤྱིད་མེད་ལྷ་རན་འདས་པ་མེད། བདག་མེད་གཞན་ཡང་མེད་
པ་ཉིད། འདི་ནི་མཚོག་རྟུ་བདེ་ཆེན་ཉིད། ཅེས་དང་། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་
ནམ་མཁའ་ཆེ་དང་ཀྱན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་ནམ་
མཁའ་ཆེ། ཀྱན་བཟང་ཡངས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། རྣམ་དག་ལམ་ཆེན་
ཀྱན་སྟོལ་བྱིར། མི་སྦྱེ་མི་འགག་ཅིར་མི་དགོངས། ཁེས་དང་། མཉམ་
སྟོར་ལས། ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་དང་མི་ཉམ་པའི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་
ཀྱི་མཐའ་གྲས་པའི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཀྱན་
ཀྱི་སྐབས་ན་དཔལ། རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས། སངས་རྒྱས་

ཐམས་ཅད་མཉམ་སྦྱར་བ། །མཁའ་འགོ་སྐྱེ་མ་བདེ་བའི་མཆོག་ །ཅིས་དང་།
 ཉེ་རུ་ཀའི་གལ་པོ་ལས། །ཡང་དག་གྲུབ་པ་གཅིག་པུ་ནི། །སངས་རྒྱས་བདེ་
 ཆེན་ཀྱན་འདུས་པ། །རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་སྐྱེ་གསུམ་རྫོགས། །མཁའ་འགོ་
 སྐྱེ་མ་བདེ་མཆོག་བདེ། །ཞེས་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེས་པའི་རྒྱད་ལས།
 གང་ཕྱིར་ཨ་མོགས་ཀ་མོགས་རི་བོང་ཅན་དང་ཉིན་བྱེད་གཅིག་ཉིད་རྩོམ་ཅན་
 གྱི་གདན་མིན་ཞིང་། རྩི་ཡིག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གཞན་
 བ་ཁ་དོག་གཟུགས་དག་མི་འདོད་དེ། འགྱུར་མེད་དག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་འགྱུར་
 བ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་གི་དབང་པོ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀྱན་
 ལྡན་ཐིག་ལེ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱེ་མ་འཛིན་པ་འདི་
 ལའོ། །ཞེས་དང་། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་བའི་རྒྱད་ལས། རྩོད་པ་ལ་ནི་དངོས་
 པོའི་ཚོགས། །བརྟག་པའི་མཐའ་སྤངས་བཅས་པོ་མིན། །འདི་ནི་མཐོང་སྟེ་
 མེ་ལོང་ལ། །བྲ་པ་གཞོན་རྒྱུ་མ་ཡིས་བཞིན། །དངོས་ཀྱན་མཉམ་པ་ཉིད་
 གྱུར་ནས། །དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་གནས། །མི་འགྱུར་ཡེ་ཤེས་ལས་
 བྱུང་བ། །ཆད་པ་མ་ཡིན་རྟག་པའང་མིན། །མིང་གི་བདག་ཉིད་ཡི་གེ་ཀྱན། །
 ཨ་ཡིག་རིགས་ལ་ཡང་དག་བྱུང་། །མི་འགྱུར་ཆེན་པོའི་གནས་ཐོབ་པ། །མིང་
 མེད་མིང་ཅན་དག་ཀྱང་མེད། །སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡི་ཆོས། །འདུ་བྱེད་བྲལ་
 བ་རྣམས་ལ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་བྱང་ཆུབ་མེད། །སེམས་ཅན་མེད་
 ཅིང་སྒོག་ཉིད་མེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཡེ་ཤེས་དག་

པ་གོས་པ་མེད། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱིས་བཞོད་པར་གནས། །ཞེས་ཆོགས་བཅད་ལྡན་རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་
 སོགས་སྤང་པོ་ལྟ་སྒྲིབ་བྲལ་མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་སོར་རྟོག་བྱ་གྲུབ་ཆོས་དབྱིངས་
 ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱེ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་
 བ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཆུལ་
 འཆང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྟན་གྱིས་གྲུབ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་
 ལས་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རིས་
 མེད་པ། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས། །ཞེས་དང་། སྒྲིབ་པ་ཀྱན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ། །མཁའ་ལྟར་
 མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་ཀྱན་ལས་འདས། །དུས་གསུམ་
 དུས་མེད་རྟོགས་པ་པོ། །ཞེས་སོགས་རྩོམ་པ་སྐྱེས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 བརྟན་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དབང་བཞི་པའི་དོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་འདི་
 ཉིད་ཐ་སྟོན་དང་རྟོག་གའི་སྒོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡུ་མཚན་པ་སྟེ་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་དོན་
 གྱི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དངོས་གཞིར་གནས་ཤིང་མཚན་གྱི་དངོས་གྲུབ་
 ཟུང་འཇུག་རྩོམ་པ་འཆང་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་

མངའ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ལྟོན་གྲུབ་རང་བྱུང་དོན་གྱི་
 བརྒྱ་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རི་སྐད་དུ། མ་རིག་གཉིད་ལས་
 སངས་སྤྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒོ་རྒྱས་སྤྱིར། །སངས་རྒྱས་པདྨ་འདབ་
 ལྷ་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཆགས་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་
 སམ་པདྨ་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་། རྣམ་འདས་པ། ད་ལྟ་བཞུགས་པ། མ་འོངས་
 པ་ན་འཆར་རྒྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
 ཉིད་འདི་ཉོགས་པ་ལས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་ཐ་དད་
 དུ་མེད་དེ། བཀྲ་ཤིས་རིག་པའི་བྱ་བྱུག་གི་རྒྱུད་ལས། ཆོས་སྐྱུར་རོ་གཅིག་
 འགོ་དོན་བྱེད་མཉམ་སྟེ། །གདུལ་བྱའི་སྒོ་ལ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་སྤྲང་། །ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ཀུན་གཅིག་སྤྱིར། །བདེ་གཤེགས་གཅིག་སྐྱབ་སངས་
 རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ངེས་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་
 ཐ་སྙད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་སའི་ལམ་བསྐྱབ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དུས་
 གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་པདྨ་ལྷ་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་
 གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡིན་པས་འབྱུང་གནས་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། རེས་པ་
 དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཉིད་ངོས་བཟུང་བའོ། །དེའི་མཚན་གྱི་
 རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། །གཞུང་སོ་སའི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་བཏགས་
 པ་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་ཉིད་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་དང་། སྤྱིད་ཞི་ཀུན་བྱུང་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་
 འོད་གསལ་གཏུག་མའི་སེམས་དང་། འདའ་དཀའ་ཐུགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
 ལྟོན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུའི་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། དཔུ་མ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུག་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
 མཐར་ཐུག་གི་དོན་དང་གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 དུ་མས་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོག་
 ཆས་དབྱེ་བས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པའི་སྐྱེ་འཕུལ་འཕྲོ་བས་ན། འཁོར་དུ་དབྱིངས་སྤྱིབ་མེད་གྱི་མཁའ་ལ་
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་རྩ་ལ་འགག་མེད་དུ་འགོ་བའ་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་
 ཉག་གཅིག་གཅོད་དང་འཁོར་ལ་སོགས་པ་བསམ་ཡས་སྐྱེ་འཕུལ་བྱ་བའི་རོལ་
 པར་འཆར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལས། རིགས་གཅིག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཆོགས། །རིགས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་རིགས་ནི་དུ་མ་རྣམས། །དེ་ཡི་རིགས་
 ལ་གྲངས་མེད་རིགས་རྣམས་ཉིད། །མཚན་ཏུ་དགའ་བའི་རིགས་ལས་བྱུང་
 བ་རྣམས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གདོད་མ་ནས་བཞུགས་སུ་ཟེན་
 ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་བྱུང་པར་གསང་སྟགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་

སྒྲིབ་གྲོལ་ཟབ་མོའི་མཐུས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས། བ་མལ་པའི་དུས་ན་པད་
ནང་གི་སྒྲིབ་ཆོག་གི་ཚུལ་དུ་མངོན་དུ་མི་སྤང་བའི་ཆོན་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་རིམ་ལྔ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། ཡེ་ནས་ལྟན་གྱི་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་
བསྟན་པ་འཁོར་ལོ་བ་མའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་འགལ་
མེད་ཟུང་གཅིག་ཏུ་ཆུད་པར། མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་གྱི་རིགས་ཆོག་པ་དང་བསྟོད་
ཆོག་རྣམས་གྱིས་བསྟན་དོན་དང་། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་རྒྱུད་སྤྲུལ་དང་
མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱིས་རིམ་ལྔ་བར་བཀའ་བའི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་དོན་རྒྱུ་
པའི་མན་ངག་གི་ལམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པ་འདི་ཡི་དུས་ན་མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་
དགོངས་པའི་མཐིལ་སྤྱོད་ཅིང་སོམས་ཉི་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཆེན་
པོས་གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་མི་ལྷོག་
པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་རྩིས་སྤྲུལ་བདུག་སྒྲུབ་གྱིས་ཞེས་ལམ་དང་
གྲུབ་མཐའ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུལ་མར་གྱུར་པ་མཐའ་བྱུག་གི་གནས་ལུགས་
འདི་ལ་ལྟ་བུས་ཐག་ཆོད་ཅིང་། བསྒྲོམ་པས་ཅུལ་སྤྱང་ན་གནས་ལུགས་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་འོད་གསལ་བས་མ་དག་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་ཐམས་
ཅད་དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོར་གནས་གྱུར་པ་ནི། དྲིབ་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ན་འབྲུལ་སྤང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱུལ་རྒྱུ་མི་

འཆད་པས་ན་ལམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་དྲིབ་གྱིས་སྒྲོབ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་
བུ་ཐོས་བསམ་དང་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་གཤེགས་
ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན། །
ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་ཆུ་ལ་རྒྱབས་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་ཐ་དད་མེད་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཤེགས་ཤིང་རྟོགས་པ་ལ་གཤེགས་
སྤྲུ་གསལ་ཞེས་སྒྲོན་ཆོག་སྤྲུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱེ་མདོ་
ནས་བརྒྱུ་སྟེ་འོད་གསལ་དོན་རྟེན་པོའི་བར་དུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རིམ་བཟང་
དུ་བསྟན་པའི་མཐའ་བྱུག་སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་གལ་སྤྱེལ་
སོ་བྱས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རོ་བོ་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཚན་མའི་སྒྲོས་པ་གང་
གི་འོག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་གྲུ་བྱ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་རོལ་བས་འགགས་
མེད་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པོའི་སྤྲུལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་དཔྱིངས་དང་ཐ་དད་
དུ་མེད་པས་ཐ་སྟོད་ཀྱི་མཚན་མས་མ་གོས་པ་བྱུང་། དེ་གཉིས་རོ་བོ་དཔྱིར་
མི་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་བྱབ་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་རོལ་བར་འཆར་ཞིང་
མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རེ་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་སྤྲོད་འོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མཚན་བྱེད་ཐུགས་གྱིས་བོན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་རྩི་
ཞེས་སྒྲོས་པའོ། །

༥ གཉིས་པ་ལ་གསང་སྤྱགས་སྤྲུལ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཐུན་མོང་བསྐྱེད་ལྟར་
བཤད་པ་དང་། ཡང་གསང་སྤྱན་མིན་རྫོགས་ཆེན་འོད་གསལ་སྤྱིང་ཐེག་གི་

དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གོལ་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཏན་
ལ་ཐབ་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མདོན་དུ་རྟོགས་མ་རྟུས་པ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་
བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ལས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རྩོམ་ཞེས་དོན་གྱི་
ལྟན་སྐྱེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་བྱེད། ཨོ་རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ནི་ནང་དོན་ལྟར་
ན་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་དོ་རྩོམ་སྐྱེས་ལས་ལང་ན་དེའི་སྟོང་
པོ་ཅོད་པོ། གྱི་ཡི་སྒྲིལ་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པའོ། རྒྱུ་བྱང་ཞེས་པ་
རོ་རྒྱུང་སྟེ་ཁམ་ཐི་བའམ་རྒྱུ་བར་བྱེད་པ་ནི་མའི་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་གཡས་སུ་རོ་
མ་དམར་མོ་དང་། ཁམས་འཕེལ་བའམ་རྒྱུ་བ་རིག་ཞི་བའི་ལ་དུ་བྱེད་པས་
རྟོགས་པ་དང་བའམ་བྱུང་པར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་གཡོན་རྒྱུ་མ་དགར་
མའོ། མཆོམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་ན་ཞེས་སོ། བུ་སྐྱེ་ནི་སྟོང་གར་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའོ། གཤེད་སུ་མའི་འབྱུང་བ་ལྟའི་དྲངས་མ་
ལྟ་འདུས་པའི་ཐིག་ལའོ། སྟོང་པོ་ནི་སྒྲིག་ཅན་ནམ་མཁའ་འམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱུ་རྒྱ་བའི་དབྱུ་མའོ། རྟེན་ལྟའི་དོ་རྩོམ་ཀྱི་དྲངས་མའི་རྩ་རྒྱུ་ཐིག་
ལོ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ལུ། ག་ལྟར་དང་དེའི་དྲི་བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་གྱུར་པ་
བརྟེན་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣལ་
བྱལ་འགྱུར་མེད་ཀྱི་རང་འོད་གསལ་བའི་ཐིག་ལོ་ནིད་ཤིན་ཏུ་ཡུ་མཆོན་པ་
སྟེ། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་པ་
ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ནིད་བསམ་བརྟོག་ལས་འདས་པའི་

ཆོས་ནིད་རོ་མཚར་རབ་འབྱམས་དང་ལྟན་པའི་བྱིར་རོ། རྟེན་ཡེ་ནས་ཟུང་
འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དངོས་གཞིར་ངས་
ཤིང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དོ་རྩོམ་ཆེན་པོ་འབྲས་ཆོས་རྒྱ་མཆོའི་བདག་
ནིད་དུ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་འམ་མངའ་བཞེས་པ་དེ་ལ་རང་བྱུང་དོན་གྱི་བུ་སྐྱེ་
འབྱུང་གནས་ཞེས་སུ་གྲགས་པའོ། རྟེན་ཡང་ཀྱི་དོ་རྩོམ་སྟེ་སྟོན་ཀྱི་རྒྱུད་ལས།
ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རང་ལྟས་གནས། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྟངས་།
དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་བྱུང་པ་པོ། ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པའོ། ཞེས་
དང་། སམ་ཁ་དང་བདེ་མཆོག་དང་མཉམ་སྦྱར་མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཆོ་སྟོན་
རྒྱུད་ལས་ཆོག་མཐུན་པར། གསང་བ་མཆོག་གི་དབྱིས་པ་ན། ཐམས་ཅད་
བདག་ནིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་དངོས་སེམས་དཔའ་ནི། རྟེན་
དོ་རྩོམ་སེམས་དཔའ་བདེ་བའི་མཆོག་ འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྟན་འདས། རྟེན་
གཅིག་སུ་རབ་ཏུ་ཆེ་བའི་ལྟ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་སྦྱར་བ། ལྟག་
པ་ཡི་ནི་ལྟ་ནིད་དོ། ཞེས་དང་། ཀྱི་དོ་རྩོམ་ལས། ཨོ་ཡི་ཆ་བྱུང་བཟང་པོ་
གང་། དབྱས་སུ་མི་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་
གནས། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་ ཅེས་དང་། སྐྱེ་འབྱུལ་མེ་ལོང་
ལས། མི་ཤིག་ཐིག་ལོ་བདེ་ཆེན་པོ། ཡེ་ཤེས་ལྟ་ལྟན་དང་མའི་བཅུད། རྟེན་
རང་བྱུང་ལུས་ཅན་ཀྱན་གནས་པ། སྟོན་པ་རིག་པའི་གསུང་ཅན་ནིད། རྣམ་
ཅོག་ཆོས་ཀྱི་གནས། ཞེས་སྟོན་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་

མེད་པའི། བེག་ལེ་ཟག་མེད་སྒྲིམ་པའི་དུས། །བསམ་མེད་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་
པའི་ཆེ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་འདོད། །ཅེས་དང་། །བདག་གཞན་ཆོས་
རྣམས་མ་ལུས་པ། །ལྷན་བཅིག་སྒྲིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དངོས་པོ་མ་ཡིན་
དངོས་མེད་མིན། །བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་གཉིས་མེད་མིན། །རང་བྱུང་བདེ་
ཆེན་སྒྲུ་མ་ཉིད། །དོ་རྩེ་བཅན་པོ་རང་སྣང་བ། །ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མ་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ། །ཅེས་དང་། །མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་རྩེ་གྲུང་གི་རྒྱུད་ལས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་
ནི་རི་སྟེང་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྱག་ན། །བདེ་ཆེན་སྒྲུ་མ་ཆོག་གས་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་འབྲུ་བར་བཞུགས། །ཞེས་དང་། །དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས། །ནམ་མཁའ་བུམ་པའི་དབུས་ནས་རྒྱ་ནི་ལོན་པར་
བྱེད་པ་ན་ཡང་འགྲོ་བ་མིན་པ་རི་ལྟ་བུ། །མཁའ་ཁྱབ་མཁའ་ཡི་དོ་རྩེ་ཅན་ནི་
ཡུལ་དང་རྣམ་བུལ་ལུས་ཀྱི་དབུས་དག་ཏུ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
སྟོང་པ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་བསྐྱེས་པ་རོ་མཉམ་འགྲུལ་མེད་ཏུག་པར་ཡང་
ནི་འགྲུལ་བ་སྟེ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་གནས་ཞིབ་རྣམ་གསུམ་སྟིང་པ་ལ་གནས་
རང་གི་ལུས་ལ་རིག་པར་བྱ། །ཅེས་སོགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་
ཟབ་མོར་གསལ་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ནས་བསྟན་དོན་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་
བུར་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བསྐྱོད་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་འཁོར་དུ་ནི་ཡེ་ཤེས་
ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་རྩལ་ལས་དབུ་མ་དང་། །དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩ་ཡི་བྲུ་ག་
སྟོང་པའི་མཁའ་ལ་རྒྱ་བའམ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་སྟེ། །རྩ་འཁོར་ལོ་

བཞི་ལ་སོགས་པར་གནས་པའི་རྒྱུད་ཐིག་གང་ཞིག་ །ཤིན་ཏུ་དྲངས་མར་གྱུར་
པ་དང་། །སྤ་བ་དང་། །རགས་པ་དང་སྟིགས་མར་གྱུར་པའི་རྣམ་པས་ཤིན་ཏུ་
མྱུང་པོས་བསྐྱོར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་འཆར་བའི་གྲོགས་བྱེད་པའི་ནང་གི་མཁའ་འགྲོ་མའི་ཆོག་གས་སོ། །དེ་
ལྟར་དོ་རྩེའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཤེས་ནས་དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་
ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་གིས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ལམ། །ལུས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་
དང་རྒྱུད་གཙུག་པ་དང་། །སྤ་མོའི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས།
ལས་རྒྱུད་དབུ་མར་བསྟེན་ཞིང་ཁྱེད་པ་གཏུམ་མོ་དང་། །གཞན་ལུས་
ཕྱག་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །རྒྱུད་སེམས་དབུ་མར་འཕྲོད་པའི་ཐབས། །དེས་
དྲངས་པའི་རྒྱ་ལུས་དང་། །འོད་གསལ་གྱི་གནས་དང་། །ལམ་གྱི་ཆ་ལག་མི་
ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟགས་ཀྱི་མཚན་བཅས་རྩོགས་པའི་རིམ་པ་ཟབ་མོའི་མཐུས་
ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་བདག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཞེས་
སོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྩེའི་ལུས་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཏེན་ནས་སྒྲུབ་པས་དྲངས་
མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྟོབས་སུ་གྱུར་པས་མ་དག་སྟིགས་མའི་ཁམས་ཐམས་
ཅད་བདེ་བའི་དབྱིངས་སུ་སྒྱུང་བས་སྟོད་བཅུད་སྣང་སྟིང་ཐམས་ཅད་དག་པ་
ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་རོ་བོར་གནས་གྱུར་ཏེ་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་བྱིར་ཞེས་སྟོས་ཏེ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོས་
ན་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་ཀྱང་སྟོ་མཚན་རྟོག་གི་སྒྲིབ་པས་གནས་ལུགས་

བཞིན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར་སྒྲུག་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་དག་འཁོར་བའི་
སྒྲུང་བ་མཉམ་པར་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་རྒྱུད་འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་
ཐམས་ཅད། འཕྲོ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱུ་མ་ཆེན་པོར་རུ་བཞུགས་སྟེ་གཞི་དབྱིངས་
དེ་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཐིག་ལེར་བསྐྱེད་པ་མ་མངོན་པར་བྱུང་
ཆུབ་ནས་ནམ་མཁའ་རི་མོ་དུ་འཁོར་བར་མི་ལྟོག་པ་བདེ་ཆེན་རྩེ་ལྷ་ལུང་
སྒྲུ་བརྟེན་པ་ལ་གཞི་དབྱིངས་ཆོས་སྒྲུ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་
པའི་གྲོང་དེར་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྷ་ལུང་དགོངས་པའི་དངོས་
གཞི་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། འདི་ལྷ་ལུང་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཐོབ་པའི་ཡེ་
ཤེས་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་གུ་ཤུ། ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་པས་དུག་ལྷ་སོགས་ཟག་
བཅས་ཐམས་ཅད། ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་གོགས་སུ་འཆར་ཞིང་རང་གོལ་
བས་པ་དྲུག་བདེན་དོན་མཆོག་གི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
ལྷུང་དུ་འགྱུར་པའི་སྒྲིམ་སྟེ། མདོར་ན་ཡིད་ཤེས་བདེ་ལྷུང་དུ་སྒྲིབ་པའི་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་ཐབས་ལས་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ངོ་མཆོར་ཞིང་དམ་པས་རྒྱལ་
བའི་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་རྩྱུ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྷུང་བདེ་ཆེན་ལྷན་སྐྱེས་ཅིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རིག་པའི་ཆོན་སྣང་གི་དཔལ་ཅད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་འཆར་
ཏེ། ས་ར་ཉལ། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་ལྷུག་གང་གང་མཐོང་བ་
དེ་དེ་ཉིད། །ཞེས་དང་། རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་དེ། །དེ་ལས་
གཞན་པ་སུས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། བཅ་ཞིག་སྒྱུར་གཞི་གནས་

གཅིག་ལ་ཞུགས་ན། བདེ་ཆེན་མཆོག་ནི་ནམ་མཁའ་ཁམས་སུ་མི་ཤིང་ངོ་། །
ཞེས་སོགས་དང་། རིག་པ་རང་ཤར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
འཇམ་དཔལ་ཉིད་ཀྱི་མིང་། །གཏིང་དཔག་དཀའ་འོ་འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་
མཆོག་ །འཇམ་དཔལ་རང་ལས་ཡང་དག་བདེ་བ་སྒྲེས། །འཇམ་དཔལ་ཉིད་
ལ་ཟད་ཅིང་སྟོང་བ་མེད། །ཅིས་དང་། རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱན་དུ་སྒྲིབ་པ་
ལས། འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ལུང་བདག་ཉིད། །གར་མཁན་དག་
དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྒྲུང་། །གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་སུ་ཉིད། །གཅིག་
སུས་ཉམས་ནི་དུ་མའི་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྷུང་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

༥ ། གཉིས་པ་ཡང་གསང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་གསལ་སྟོང་ཐིག་ཐུན་མོང་
མིན་པའི་ལམ་ལྷུང་བཤད་པ་ལ། གནས་ལུགས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
ཏིལ་ལ་མར་གྱིས་བྱུང་བ་ལྷུང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གཞོན་ནུ་བུམ་སྒྲུའི་
ཆུལ་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཐ་མལ་པའི་ཐུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་དང་
ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བས་ཡེ་ཤེས་རང་འོད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་ཁ་དོག་སྒྲུང་བ་དང་ཡེ་
ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་བསྒྲིབ་ནས་རང་ཞལ་མ་མཐོང་བ་ལ། ཐེག་པའི་རྒྱལ་
པོའི་མན་དག་གིས་སོ་སྒྲེ་ཐ་མལ་བས་ཀྱང་ལྷན་གྲུབ་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུབ་ནས་
རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ཞལ་མཐོང་བྱེད་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་གནད་ནི་
རྩྱུ་ཞེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམ་པའོ། །ཞེ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ནི་ཅི་ཏྲ་ཤི་སྒྲོན་

མཐོ། གྱི་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བར་ལྷན་པ་ནི་སྒྲིང་དབྱས་གཞིན་ལྷ་བུམ་སྐྱ་ཡེ་
ཤེས་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དྲོ་རྩེའི་ལུས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ལྷ་བུ་སྟེ་གནས་པ་ནང་གི་དབྱིངས་
དང་། བྱང་བ་ནི་ཕྱིའི་དབྱིངས་སྒྲིན་བྲལ་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྒྲིང་
པའི་མཚུམས་ནི་ནང་གི་མིག་གི་དབང་པོའི་ལམ་སྐྱང་ཞག་ཚུའི་སྒྲོན་མ་ལས་
བརྒྱད་དེ་ཕྱིའི་དབྱིངས་དག་པའི་མཁའ་ལ་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྒྲོན་མ་སྟེ་
ལ་དང་བ་འཇའ་ཟེར་གྱི་དྲ་བ་ཅན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཐིག་རྒྱུམ་གྱིས་མཛེས་པ་
དང་། དེ་ལ་གོམས་པས་ཐིག་ལེ་སྟོང་པའི་སྒྲོན་མ་ཚུ་མིག་ཏུ་དོ་བོར་བའི་
རིམ་ལྟ་བུ་དམར་གསལ་རྒྱུམ་ལ་དྲངས་བ་འཆར་བ་དང་གཉིས་ནི་དཔྱ་སྟེ་སྒྲོན་
བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡུམ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་གཞལ་ཡས་
ཁང་གི་ཚུལ་ལོ། གཞུ་སྐར་ནི་རིག་གདངས་དྲོ་རྩེ་ལྟ་བུ་སྐྱུད། གསེར་དང་མུ་
ཏིག་གི་ཕྱེང་བའམ། ཏྲ་ར་ལ་མདུད་པ་བོར་བ་ལྟ་བུ་བྱང་འབྲེལ་འཁྱེད་
པོ། ཐིག་རྒྱུམ་ཆལ་ཆོལ་དང་བཅས་པ་ནི། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མའི་
གདངས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཀྱི་རང་འོད་དོ། སྒྲོང་པོ་ཞེས་པ་ལམ་གྱི་
མན་རག་བཞིན་དུ་སྒྲོ་གསུམ་རྣལ་དུ་སྤབ། གནད་གསུམ་རབ་ཏུ་གཟིར་ཏེ།
རིག་པ་རང་བབ་རྟོག་མེད་ཀྱི་རང་ལས་དབྱིངས་ཀྱི་ར་བར་རིག་གདངས་
བཙོན་དུ་བཟུང་སྟེ་གནད་གཟིར་བས་དབྱིངས་རིག་དེ་དག་བརྟན་པོར་འཛིན་
པར་བྱེད་པའོ། རྟེ་ཡང་མི་འགྲུལ་བ་གསུམ་ལ་གཞི་བཅས། སྟོད་པ་གསུམ་
གྱི་ཆོད་བཟུང་། ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟིར་བཏབ་པས། མཛོན་སུམ་པའི་

སྒྲིང་ཉམས་གང་ཞིག་ཡིད་དཔྱོད་ལ་རག་མ་ལས་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་
ནས། གདེང་བཞི་རིམ་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་ཉམས་
གོང་འཕེལ་རིག་པ་ཆོད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་བ་ཡུ་མཚུན་པ་རྫོགས་ནས། ཆོས་
ཉིད་ཟད་པའི་ས་མཚུག་གི་དངོས་གྲུབ་དྲོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཆོ་འདི་
ལ་བརྟེས་པ་ལ་ཆོགས་མེད་ཅིང་དེའི་ཆོ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་གུན་ཏུ་བཟང་
པོ་རང་བྱུང་བདུ་ཐོད་སྟེང་དང་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
ཕྱིར་བདུ་འབྱུང་གསུམ་ཞེས་སུ་གྲགས་ཞེས་སོ། རྟེ་ལྟ་བུར་དབྱིངས་རིག་
གི་གདངས་གནད་དུ་གཟིར་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རང་འོད་གསལ་བ་
ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མའི་རང་དུ་མཉམ་པ་དེ་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་དེའི་
རྩལ་ལ་འཁོར་གྱི་ཚུལ་དུ་འཇའ་ཟེར་ཐིག་ལེ་ཐིག་སྤན་སྟགས་མཁའ་ལ་འགོ་
ཞིང་གཡོ་ལ་གསལ་བ་མྱུང་པོས་བསྒྲོར་བའི་ཉམས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཤུགས་གྱིས་
འབྱུང་ཞིང་དེའི་ཆོ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་རིག་པའི་རང་གདངས་ལས་གཞན་
དུ་མེད་པས་ཀ་དག་གི་དགོངས་པ་སོ་མ་ལྷག་པ་ལ་རང་བབ་ཅོག་བཞག་
བཞི་དང་མ་བྲལ་བའི་རང་ནས་སྒྲིང་བའི་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་
པ་ནི་བྱེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་བདུག་སྒྲིབ་གྱིས་ཞེས་སོ། རྟེ་ལྟ་བུར་བསྐྱབ་པས་མ་དག་
ལས་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིང་བ་ཐམས་ཅད་གཞིམ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲོང་
དུ་སྒྱུར་ཏེ་འཕོ་མེད་འཇའ་ལུས་དྲོ་རྩེ་སྐྱུ་གྲུབ་པ་ནི། བྱིན་གྱིས་སྒྲོབས་ཕྱིར་
གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྟགས་ནང་པ་

མ་རྒྱུད་གསང་མཐའ་བ་སོགས་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་གང་ལའང་
 མ་གྲགས་པར་ཤིན་དུ་སྒྲས་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་
 གཞུང་ན་ཡང་མྱོ་སྒྲོར་ནང་སྒྲོར་སོགས་སྒྲ་མིང་ཅམ་ཡང་མ་བསྟན་པ་འོད་
 གསལ་སྒྲིང་ཐིག་སྒྲིང་པོའི་ལམ་མངོན་སུམ་སངས་རྒྱས་ལམ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་
 ཆོས་ཡིན་པས་ལམ་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ། དྲི་མ་མེད་པ། ཆོ་འདི་ལ་མཆོག་
 གི་དངོས་གྲུབ་ཆེས་བདེ་ལྷུང་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པས་གྲུ་རུ་ལ་སོགས་པའི་
 མིང་གསུམ་གྱིས་བདས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་ངོ་མཚར་ཞིང་དམ་པའི་སྒྲ་རང་
 བྱུང་བྲགས་ཀྱི་ས་བོན་སྒྲོས་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། རྫོགས་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་
 གཏིང་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཡེ་ནས་གནས་པའི་རང་བྱུང་སྒྲིང་པོ་འདི། རྒྱ་
 ལས་མ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས། རྩོལ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཆོས་སྒྲུ་
 རུ། རྩེ་རྒྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཡིད་ཀྱང་ཆེས། ཞེས་དང་། རིག་པ་རང་
 ཤར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། རིག་པ་རྟོག་མེད་ཆོས་སྒྲུའི་ངོ་བོ་ཡིན། རིག་པ་
 མ་འགགས་གསལ་བ་ལོངས་སྒྲུ་ཡིན། རིག་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་སྒྲུལ་སྒྲུ་
 ཡིན། ཞེས་དང་། འགྲུར་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་འབྱུལ་པ་ག་ལ་ཡོད། །
 འབྱུལ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འགོ་བ་ཡོངས་ལ་བྱབ། བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མཉམ། རང་རིག་སྒྲོན་མ་རང་སྣང་འོད་ཀྱི་ཡུལ། ཀྱན་
 ལ་གནས་ཏེ་རང་གསང་ཐབས་ཀྱིས་ཆོད། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་དགོངས་
 པའི་མཆོག་དོན་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་མི་གཡོ་མཉམ་པར་གནས། །

ཞེས་དང་། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱན་ཀྱི་རང་
 རྒྱུད་ལ། རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་དུ་གནས། དེ་ཡང་ཅི་ཏྱའི་དཀྱིལ་ན་ནི། །
 ཡུངས་འབྱུང་མ་ནི་ཏིལ་འབྱུང་ཅམ། མ་བསྐྱེད་རྫོགས་པའི་ཚུལ་དུ་གནས། །
 ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཀྱི་ས་བོན་ནི། སེམས་མེད་རིག་གཅིས་ཀྱན་
 ཏུ་གྲགས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཀྱི་ནུམ་དག་སྒྲུབ། སྒྲོན་མ་ནུམ་པ་བཞི་རུ་
 གྲགས། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་རང་བྱུང་འདི། ལྟ་བུ་རིག་
 པའི་ལྟ་བུ་ལ། རིག་གི་དབང་པོ་མ་ཡོངས་པར། འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་
 ཞུགས་པས། རང་གི་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཡང་
 དག་བདེ་བའི་སྒྲུ། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འོད་ལྷུང་ལྷན། ཆོས་སྒྲུ་བ་དོག་མ་
 འདྲེས་འཇམ། དཀྱིལ་འཁོར་འདུ་བལ་མེད་ཕྱིར་དཔལ། སྒྲུང་བ་རང་
 གདངས་འོད་ཕྱིར་འཇམ། མ་རིག་ཐུན་པ་སང་ཕྱིར་དཔལ། སྒྲོན་མེ་འོད་
 ཀྱིས་བྱབ་ཕྱིར་འཇམ། དེ་ལ་དུས་མེད་འཆར་ཕྱིར་དཔལ། ཞེས་སོགས་
 དང་། འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་འོད་པོ་ཆེ། དེ་ལས་འོད་འབྱུང་ཐམས་
 ཅད་རང་དུ་རྟོགས། དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་བཤད། །
 ཅེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུལ་པ་ཉིད། གང་ལྟར་བལྟས་པ་དེ་ལྟར་
 སྣང་། འཇམ་དཔལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ལས་འདས། ཡང་དག་འཇམ་དཔལ་
 ཡེ་ཤེས་ཉིད། ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས། ཞེས་དང་། དོན་དམ་པའི་མཆོན་བརྗོད་པ་ལས། གཟུགས་

མེད་གཟུགས་བཟང་དམ་པ་སྟེ། །སྣ་ཆོགས་གཟུགས་ཅན་ཡིད་ལས་སྟེས། །
 གཟུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བའི་དཔལ། །གཟུགས་བརྟན་མ་ལུས་འཆང་
 བ་པོ། །ཞེས་དང་། རམ་མཁའ་ལས་བྱུང་རང་བྱུང་བ། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
 མེ་བོ་ཆེ། །འོད་ཆེན་རྣམ་པར་སྣང་བར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་ལམ་མེ་བ། །
 འགྲོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་སྟོན། །གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་བ། །སྤྲུགས་
 མཆོག་སྤྲུགས་བདག་རིག་པའི་རྒྱལ། །གསང་སྤྲུགས་རྒྱལ་པོ་དོན་ཆེན་བྱེད། །
 ཞེས་སོགས་དང་། གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་མཛེས་པ་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་འབར་བའི་
 རྒྱུད་ལས། འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རིག་པ་འགག་མེད་རང་
 སྣང་ཡང་། །འདི་ཀྱན་སྤྲུལ་གྱུང་མཐོང་བ་མེད། །ཅིས་དང་། རྒྱུད་ཞག་ཚུ་
 ཡི་སྟོན་མ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟེད། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་
 སྟོན་མ་ཡིས། །ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་གཅོད། །ཐེག་ལེ་སྟོང་པའི་སྟོན་
 མ་ཡིས། །འཁོར་འདས་བསྐྱེད་བའི་མཆོམས་སྟོར་བྱེད། །དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་
 སྟོན་མ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་ཀྱི་བོག་འདོན་བྱེད། །ཅིས་དང་། ཐོག་
 མའི་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ལས། །རང་བཞིན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུ། །སྤྲུལ་གྱུང་མ་
 བྱས་རང་གསལ་བར། །ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བར་
 སྣང་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ལས། །སྣང་བ་རང་ངོ་མ་འགག་པས། །རང་བྱུང་ཐེག་
 ལེ་ཆེན་པོར་གནས། །ཞེས་དང་། སེང་གེ་རྩ་ལ་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། །ཨེ་
 མ་རིག་པའི་གནས་ལུགས་ནི། །རང་རང་ཅི་ཉེ་དཀྱིལ་ན་གནས། །ཡལ་

ཡམ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འཛིན་པའི། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཚུལ་དུ་གནས། །ཞེས་
 སོགས་དང་། །ཨེ་མ་ཏོ། །ཆོས་ལས་འདས་པའི་སྤྱུ་མ་ཤེས་ན། །རིག་པ་ལུ་གུ་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་སྟོན་ཤིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་ཤེས་པར་འདོད་ན།
 །ཡིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་དྲིས་ཤིག །ཅིས་དང་། །ཡང་དག་པའི་རིག་པ་སྤྲུག་
 ལཱ་འི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་ན། །རིག་པ་དོ་རྩེ་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་སྟོན་
 ཤིག །ཅིས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་
 འདོད་པ་དང་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་
 སོགས་ཀྱིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱུ་ལ་བཟུང་བར་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་ཟུར་
 བརྒྱད་གཞལ་ཡས་ཁང་། །འབྲུ་བྱེད་རྩ་ཡི་གཞལ་ཡས་དང་། །དུང་ཁང་
 བརྒྱའི་གཞལ་ཡས་དང་། །ལྟ་བྱེད་མིག་གི་གཞལ་ཡས་སོ། །གཞལ་ཡས་
 ཆེན་པོ་དེ་བཞིན། །གསང་སྤྲུགས་ཀྱན་ཀྱི་གསང་ཆེན་གནས། །རང་རིག་
 སྤྱུ་ལ་གཡོ་བ་མེད། །སྟོན་པ་ལམ་དུ་རང་བྱུང་ནས། །ཞེས་མཁའ་སྟོང་པའི་
 རང་དུ་ཐིམ། །དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཅིར་སྣང་ཡང་། །རང་དུ་རྫོགས་ཤིང་རང་ལས་
 བྱུང་། །གནས་ཚུལ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བཟུང་བའི་དོན་ནི་ལུ་གུ་རྒྱུད། །ཆོས་
 ཅན་སྣང་བ་གྲངས་མེད་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་དོན་ལ་གཅིག་ལས་མེད། །ཅིས་
 དང་། །ལུ་གུ་རྒྱུད་ལ་གོལ་ས་མེད། །ལམ་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གོལ་ས་སྣང་། །ཞེས་
 སོགས་དང་། །དོན་ནི་རང་གི་རིག་པ་ལ། །རྟགས་ནི་མཛོན་སྣང་སྤྱུ་དང་བཅས། །
 སྟོང་པོ་དོན་དམ་འབྱུང་བ་མེད། །གསང་འཆོར་ལྟན་སྤྲུག་འོད་གསལ་བ། །

བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་ཉིད་ལས། །ས་བོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་རྒྱུན་བྲལ། །རྫོགས་པའི་
 རོན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། །ཐབས་མཁས་སྒྲིབ་པའི་དཀྱིལ་ན་གནས། །ཞེས་
 དང་། །གཞན་ཡང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་དུ་བྱེད་ཚུལ་དུས་
 གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱད་ལས། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་དག་ནི་སེམས་དང་
 དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དབང་ནི་རྩི་མེད་རི་
 བོང་ཅན་མཚུངས་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་
 བ་། །དེ་ལས་མུ་འཕྲུལ་འདས་པའི་བདེ་བ་འཕྲོ་མེད་ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་འགྱུར་
 མེད་ཉིད་ནི་བཞེ་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཞལ་འདི་གང་གི་སྒྲིབ་དང་ཁ་ལ་གནས་
 བར་གྱུར་བ་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་གྱི་མཛོད། །ཞེས་དང་། དེ་ཡི་དབུས་སུ་སངས་
 རྒྱས་གཟུགས་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་དུ་མ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་
 རྒྱ་། །ནམ་མཁའ་ཆུ་འཛིན་བྲལ་བ་དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བགྲད་པའི་
 མིག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་མ་ཡ། དབྱིངས་
 གྱི་མཁའ་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་འགོལ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་
 ལྟུང་དུ་གསོལ། །ཨ་ལ་ལ་ཉོ་མ་རྒྱ་སྒྲིམ་རྒྱུ་། །

༥ ། །གསུམ་པ་ལམ་གོང་བཤད་དེ་དག་ཉམས་སུ་བྲལ་བའི་ལག་རྗེས་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་ལྟར་བཤད་པ་ལ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ཐབས་གྲོལ་ལམ་
 དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་འཆར་ཆད་ནི། །རྩྭ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་ལ་དམ་
 བའོ། །ཞུ་རྒྱུ་ཡུལ་ཞེས་པ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཏེ། །ཨྱུའི་ཞེས་

བ་འཕྱུར་འགོ་སྤྲུགས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ཟུར་ཆག་པ་ཨོ་རྒྱན་ཞེས་པས་འཁོར་
 འདས་ཀྱན་གྱི་རྩ་བ་རང་གི་སེམས་ཉིད་འབྱུལ་པའི་མི་ལམ་སད་པ་ལྟར།
 །གཉིས་སྒྲིབ་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་འཕྱུར་ནས་ཐར་བའི་ལམ་ལ་འགོ་བའི་
 རྒྱགས་ཀྱི་རིགས་སད་པ་མཚོན་ཏེ། །འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ལམ་ལའང་
 རྒྱགས་ནི་ཆེས་བདེ་ལྟར་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པས་འཕྱུར་ཏེ་འགོ་བ་ལྟ་བུའོ། །
 དེ་ཡང་འཆིང་གྲོལ་ནི་སེམས་ལ་བརྟེན་པས་སེམས་རྒྱགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་
 ལ་ཞུགས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བས་ན་གྱི་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། །རི་ལྟར་ན་དེ་སྤྱི་འཁོར་
 བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འདམ་ལ་ལྷུང་བའི་ལམ་གྱིང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་ཐར་ཏེ་
 གྲོལ་བའམ་བྱང་བར་གྱུར་བའམ། །ཡང་ན་འབྱུལ་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་
 དབྱིངས་སུ་ལྷུང་བའི་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་བ་འཁོར་འདས་དུ་ཤོན་དབྱེ་བའི་
 ས་མཚུངས་ནི། །འདི་ལྟར་སྒྲིབ་གཤམ་པ་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་གསུང་
 གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དག་ཅིང་། །དཔྱད་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དུ་རྫོགས་པ་དང་། །ཅིར་སྒྲིབ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་འབྱུལ་བྱ་བ་སྒྱུ་
 ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲིབ་པས་རིམ་པ་ལྟར་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པོ་ཞེས་པས་
 བདས་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏེ། །གསུང་དང་དབང་པོ་བད་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་དུ་
 །གཅིག་ཅིང་། དེ་ལས་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རོན་ལ་འཇུག་པས་གསུང་མ་ཆགས་
 བསྐྱེད་བདས་མཚོན་ཏེ་དང་པོར་བསྟན་ཏེ། །དེའི་རྗེས་སུ་གསང་སྤྲུགས་ལམ་
 གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་འཕྲོད་པ་ནི་གོ་སར་གྱི་བདས་

མཚན་ཏེ་མེ་ཏོག་གི་སྒྲིང་པོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷག་པར་གསལ་ཞིང་མཛེས་
 པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིང་པོ་སྐྱས་པ་སྟན་པ་ནི་ཏོགས་པ་བདག་
 གི་དཔལ་ཐོབ་ནས་བྱུགས་རྗེས་གཞན་གྱི་དཔལ་སྒྲུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་རོལ་པ་
 མི་ཟད་པར་འཕྲོ་བ་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ལྷར་མཛོན་མཐོའི་བསེལ་གྱི་བ་དང་
 དེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ། མཚན་དཔེའི་མེ་ཏོག་མཛེས་གིང་ཕན་
 བདེའི་དྲི་བསྐྱར་འཕྲོ་བས་དཔལ་དང་སྟན་སུམ་ཚོགས་པ་ཀུན་གྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་
 པས་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གསང་སྟགས་ཀྱི་བརྟེན་འདི་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ལུང་
 དང་སྟག་ན་ཡི་གེ་མང་བས་བཞག་ལ། མདོ་ཙམ་སྟོས་ན། བར་མཛོད་འབྲུལ་
 ལྷེ་ལམ། མཚན་མའི་རྣམ་པར་ཏོག་པ་ཀུན། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རང་
 དུ་བྱུང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་
 ཉིད་ལ། །ཉོན་མོངས་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བྱང་
 ཕྱོགས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྗེས་ཆེན་ཆེན་སྒྲིང་པོ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྣམ་
 པར་ཏོགས་པའི་མཚན་མེ་ཏོག་སྟེན་རྣམས། །མི་ཏོག་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་
 སུ་བྱུང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཡིན། །ཉོན་མོངས་དགག་སྐྱུབ་
 གཟུང་འཛིན་བྱང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྗེས་
 ཆེན་ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་རྒྱུད་སོགས་ལས། བརྒྱ་འདམ་གྱིས་མ་གོས་
 ལྷར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ། །གཟུང་འཛིན་དྲི་མ་གཞི་ལ་མེད། །
 ཅེས་དང་། རྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲིང་ཡང་དྲི་མས་མ་གོས་པ་བརྒྱ་ལྷ་བྱེད། །ཞེས་

གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྷར་སྒྲིང་གི་དཔལ་སྐྱེད་
 ཅད་གསང་བ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲིང་ལྷ་སྒྲིང་བ་དེ་ཡང་དམིགས་
 བཅས་རིས་ཆད་ཅན་མིན་པར། །རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 པ་གཅིག་གི་རོལ་པ་ཡིན་པས་དེའི་རང་ལས་མ་འདས་པར་ཐམས་ཅད་མཉམ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་ཡུ་མཚན་པའོ། །དེ་ལྷར་
 ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བའི་སྒྲུ་ཡི་རྟོ་རྗེ་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཤོད་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། གསུང་གི་
 རྟོ་རྗེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་སྒྲིང་སྐྱད་རྣམས་དག་གིས་ཚོས་ནི་གོ་བར་
 བྱེད་པའོ། །རྟོ་རྗེ་ཅན་གྱི་བྱུགས་ཀྱི་རྟོ་རྗེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་མཐའ་དག་ས་ལ་གནས། དྲི་མེད་ནོར་བུ་ལྷ་བྱུང་དོས་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་འཛིན་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྗེའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷ་
 བྱུང་རང་བཞིན་ལྷན་གྱུ་བ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དང་པོར་གསུང་
 ལ་བཞེན་ཏེ་ཐོས་པས་འཇུག་ བར་དུ་བསམ་པས་དེས་པ་དང་། མཐར་
 བསྐྱེམས་པས་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བ་དང་། མཐར་བྱུག་གྱུ་བ་འབྲས་དང་བཅས་
 པ་བཞི་དང་། སྤྲ་མ་བརྒྱ་གེ་སར་གཉིས་རྒྱ་ཤེས་པ། བར་མ་སྒྲིང་པོ་སྐྱས་
 ཐོས་པས་མ་གྱི་དོན་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བ་འཇུག་པ་བྱི་མ་ཡ་མཚན་པའི་བརྟེན་
 འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་བདུད་རྣམ་པ་བཞི་འདུལ་བའི་བསྟེན་སྐྱུབ་
 ཡན་ལག་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་བྱུགས་ཀྱིས་

བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་ལྟར་ཀྱང་དོ་རྗེ་བཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲིན་པ་འདིར་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་གནད་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་གདོད་ནས་རྣམ་གྲོལ། ལས་ཀྱིས་མི་འཆིང་ཞིང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འདས་བའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས། སྤྲུག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དམིགས་པའི་ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་གཟའ་གཏད་མེད་པས་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས། ཁོས་ཕྱག་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེབས་ཤིང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་བ་མེད་ལ། ཁོ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་རྒྱུར་མི་རྒྱུགས་མི་བྱེད་པས་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འདའ་བ་མེད་པར་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བརྟན་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བྲིམས་ལ་གནས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་མོ་ལ་མིས་གྲུགས་མི་འཆོལ་བ་ལྟ་བུས་ན་འདའ་ཀ་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་རིག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད། སྤུས་བདེ་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར། གཞི་ཡི་གནས་ལུགས། ཀུན་གཞི་རྒྱ་ཡི་རྒྱུད། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར། བདེན་པ་དབྱེར་མེད། རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར། རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་དགྲིལ་འཁོར། འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་གྲོང་། ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར། ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་སོགས་མཆོན་གྱི་རྣམ་

གྲངས་དུ་མར་བརྗོད་དེ། དོན་དུ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྒྲུ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཆོས་སྒྲུ་དངོས་ཡིན་ཏེ། རང་ངོ་ན་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡེ་སངས་རྒྱས་པར་རྟོགས་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཤེས་ན་གཞི་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་མི་ཤེས་པར་ཕར་བྱེན་ཐེག་པ་ལྷན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པ་མི་ཤེས་པ། དེའི་ཕྱིར་གལ་པོ་ལས། མཆོན་ཉིད་རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་རྒྱ་བུ་ཤེས། །འབྲས་བུ་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་པ་ཡིས། །སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བརྟོམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤང་རྒྱལ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཉིད་ཡེ་ནས་དག་ཀྱང་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མས་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རང་ངོ་ལ་ལྟོས་ན་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་མིན་པའི་རྒྱལ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ན་ཡང་སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱལ་དུ་ཐ་སྟོན་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་གནས་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འགལ་མེད་དུ་གོ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡེ་ནས་ཡོན་ཏན་ལྷན་གྲུབ་ཡིན་པས་ལམ་ཐམས་ཅད་དེའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་མདོ་བྱང་འདས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་སོགས་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པར་གསུངས་པའི་གནད་ཟབ་མོ་ཐུན་

མོང་མེན་པ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ན་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་
 རྩལ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་གདོད་མ་གཞིའི་དགྱིལ་
 འཁོར་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནམ་རྟེན་གས་
 བ་། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱིར་མི་ལྷོག་
 པའི་ས་ཁོན་པས་སྐད་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་མཆོག་གི་དངོས་
 གྲུབ་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེན་པ་ལ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས།
 ལྷོང་མིན་ནམ་དག་ཆོས་སྒྲིའི་དགོངས་པ་དེའི་གདིང་གིས་སྤང་མིན་ཡེ་སངས་
 རྒྱས་པར་ཐག་བཅད་ཅིང་ལ་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རང་བྱུང་དོན་གྱི་པར་
 འབྱུང་གནས་ཞེས་སུ་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་གྲགས་
 པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
 རྩལ་དུ་གྱུར་པ་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་པར་སྤྲོས་འཇམ་དཔལ་དོན་རྗེ་ཆོན་
 པོའང་དེ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྤྲུལ་འབྲུལ་བྱ་བའི་བརྟོད་པ་གྲུར་སྒྲུང་གི་
 ལེའུ་ལས། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་པར་སྤྲོས། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མཛོད་
 འཛིན་པ། རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་འབྲུལ་སྤྲོ་ཆོགས་འཆང་། ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་རིག་
 སྤྲུགས་འཆང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་
 བ་སྤྲུག་བཅས་གང་འདུལ་ཞི་ཁྱོའི་དགྱིལ་འཁོར་རབ་འབྲུམས་ཐམས་ཅད་
 མཚན་དང་སྤྱི་ཡི་ནུམ་འགྱུར་ཐ་དད་དུ་སྤྱང་ཡང་། དོན་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་པར་
 རྟེན་པ་འདིས་ཟིན་ཅིང་བསྐྱོམ་པ་གདིང་དུ་གྱུར་ན་ཕྱིན་ལས་དང་སྤྱོད་པ་

ཅི་སྤྱང་ཅིར་སྤྱད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ནུམ་འགྱུར་དབང་
 ཐུག་གི་དགོངས་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རིག་པ་རང་ཤར་གྱི་རྒྱུད་ལས།
 འཛིན་ཆགས་མེད་ན་སྤྱི་མེད་རྟེན་པ་ཡིན། མཚོན་པ་མེད་ན་ལྷ་ནུམས་འགྲུབ་
 པ་ཡིན། བསྐྱེས་སུ་མེད་ན་སྤྱི་པོ་རྫོགས་པ་ཡིན། བསྐྱེས་དུ་མེད་ན་དངོས་
 གྲུབ་རྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། གུ་རུའི་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ལས། སྤྱོམ་པ་
 པོ་མེད་བསྐྱོམ་པ་འང་མེད། ལྷ་མེད་སྤྲུགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། སྤྱོམ་པ་མེད་
 པའི་རང་བཞིན་ལས། ལྷ་དང་སྤྲུགས་ནི་ཡང་དག་གནས། ཞེས་དང་། སྤྱོམ་
 བུལ་དོན་གསལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། དེ་བྱིར་རང་རིག་སྤྱོ་ཡི་ཡུལ་ལས་
 འདས། བརྟགས་ཆད་མིང་ཡིན་བསམ་ཆད་སྟོ། །སྤྱང་ཆད་ཡུལ་ཡིན་བྱས་
 ཆད་འཛིག །དུས་གསུམ་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་པས་ན། མ་གྱུར་མ་སྤྱོས་
 རང་བྱུང་ཆེན་པོའི་སྤྱ། མ་བཅོས་མ་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེབ་མ་ཞེན་པ། མི་རྟོག་
 མི་འཛིན་མི་ཞེན་མི་ལྷོས་སོ། །རིག་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་གནས་པའོ། །
 ཞེས་དང་། ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་སྤྱང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག །
 འདི་ལ་སུ་ཡང་འཆོས་པར་མ་བྱེད་ཅིག མ་བཅོས་མ་ཉམ་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་
 ལ་ནི། མི་རྟོག་ཆོས་སྒྲིའི་དགོངས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། ཅེས་དང་། གཅིག་
 ལ་རྫོགས་པའི་ལུང་འདི་ཡིས། སངས་རྒྱས་དགོངས་པ་འདི་ལ་གནས། །
 ཀུན་རྫོགས་པ་ཡི་དོན་འདི་ཡིས། ཐམས་ཅད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱེད། །
 བྱུར་མེད་འདི་ལ་གང་གནས་པ། ལུས་འདི་གང་ཟག་ལྷ་མི་ཡང་། །དགོངས་

པ་ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡིན། །འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་དོན་བྱས་ནས། །རྩོལ་
རྒྱུ་མི་བྱེད་བདེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
འདི་ནི། །ཡེ་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་རྩུན་གྲུབ་པས། །རང་བཞིན་བཅུ་ཡིས་
བཅའ་ཞིང་རྒྱུ་མི་དགོས། །ང་ཡི་རང་བཞིན་ཀུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་འདྲ། །
ནམ་མཁའ་དག་ལ་སྲུས་ཀྱང་རྩོལ་མི་བྱེད། །ཅིས་དང་། །རྫོགས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་
ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱུ་ལས། །རང་བྱུང་ཆོས་སྐྱོད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། །
བྱ་བའི་ལས་རྣམས་མི་དགོས་ཏེ། །ཁོར་བ་རིན་ཆེན་རྟེན་པ་འདྲ། །མཛད་
པ་ཐིན་ལས་རང་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། །དེ་དོན་རྫོགས་པའི་ནུལ་འབྱོར་དེ། །
མི་ཡི་ལུས་ལས་སངས་རྒྱས་ཐུགས། །རང་བྱུང་སྐྱེ་ལ་ཆོངས་པའི་གསུང་། །
དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་བཟང་ཉིད། །ཅིས་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཆེ་བ་རང་ལ་
གནས་པའི་རྒྱུ་ལས། །དོན་དམ་བདེན་པ་མ་རྫོགས་ཤིང་། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
མ་ཤར་ན། །དུག་ཏུ་མ་སོང་གང་ཡང་མེད། །དགྲ་ཡང་མི་གཞོད་གང་ཡང་
མེད། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་རྫོགས་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྒོ་བྱེད་ན། །
འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །སངས་རྒྱས་མིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །
ཅིས་དང་། །རྟག་མེད་ཆད་མེད་བདེ་བ་ཆེ། །འགྱུར་མེད་རྩོལ་མེད་རང་བྱུང་
གནས། །ང་མེད་བདག་མེད་ཕྱོགས་རིས་མེད། །ཅིས་དང་། །མ་བསྐྱོད་ཇི་
བཞིན་དབྱིངས་ན་གསལ། །མ་བསྐྱེད་རྫོགས་པས་རྫོགས་ཆེན་དང་། །བྱ་
རྩོལ་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས། །སྒྲོན་དུ་མེད་པར་རང་ལ་རྫོགས། །ཁམས་

གསུམ་སྟོན་བཅུད་མ་ལུས་ཀྱན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན། །ཡོན་ཏན་
ཆེ་བའི་ཞིང་ཁམས་ལ། །མ་ལུས་པར་ཡང་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། །ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་སྟོང་དུག་པའི་རྒྱུ་ལས། །ཐོག་མའི་མགོན་པོ་དྲི་མེད་དག་པ་འོད་
ཀྱི་དབུས་ནས་རང་བྱུང་རང་ཤར་བས། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་མཛད་པའི་བདག་
ཉིད་དུ་ཡང་གསང་མཚོག་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་སྟེ། །དེ་ལ་མི་ལྟོག་ཤེས་
པའི་ནུལ་འབྱོར་སྟོ་རྩལ་སྟོབས་དང་ལྷན་པའི་སྐྱེལ་བ་ཅན། །འབྲས་བུ་ཀུན་
ཀྱི་ཆད་དུ་བྱིན་པའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་སྐྱེལ་བ་མཉམ་པའོ། །ཞེས་དང་།
སྟོང་རབ་འབྲམས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་ལས། །འཁོར་འདས་ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱུར་
ཀྱང་། །མཉམ་པའི་དོན་ལས་གཡོས་པ་མེད། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོར་གཅིག་ །ཅིས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྟོན་པའི་
རྩོ་རྩེའི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་ལྟར་གནས་
ལུགས་ལ་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་གདོད་མ་གཞི་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་
ལྟ་བུ་ལས་ཆོས་གང་ཡང་མ་གཡོས་མི་གཡོ་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། །སྤང་
ཆུལ་ལ་རྩལ་ལམ་འཁོར་གྱི་ཆུལ་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྤང་ཆ་དུ་མ་སྤྲོ་ཆོགས་
པའི་རང་བཞིན་དུ་ཤར་ནས། །མ་རྫོགས་ལོག་རྫོགས་ཕྱོགས་རྫོགས་ཡང་དག་
ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་རྫོགས་པའི་སྤང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་འཕྲོ་བས་
ཐུ་མེད་པ་སྟེ། །དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འབྱུང་
བས་མཁའ་ཞེས་དང་། །དེ་ལྟར་འཕྲོ་ཞིང་འཆར་བས་འགྲོ་ཞེས་དང་ཆད་མེད་

མང་པོས་བསྐྱོར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་རྩ་ལ་སེམས་
 ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལས་མ་འདས་བཞེན་དུ། དུས་
 གསུམ་གྱི་སྣང་བ་མཉམ་པ་དག་དང་མ་དག་སྣ་ཆོགས་སུ་ཤར་ཡང་། གནས་
 ལུགས་ཀྱི་རང་ནས་སྣང་སྤྱིད་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་བཞི་ཡི་རོ་བོར་ཡེ་ནས་རྣམ་
 བར་དག་པའི་རང་བཞེན་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་ལས་མ་འདས་པར་རང་བབ་སོ་མ་
 ཟང་མ་རྣལ་མ་དལ་བ་བག་ཡངས་སུ་འཛོག་པའི་གནད་ཟབ་མོས་ཟེན་པས་
 ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱི་རོར་གསེར་གླིང་དུ་ས་དོ་པལ་པ་མ་རྟེན་པ་ལྟར་མ་དག་པའི་
 སྣང་ཞེན་རང་མཚན་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱམས་སུ་ཤར་ནས་
 ཤར་གོལ་འཛོན་མེད་ཚུ་བོ་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་ཐ་སྟོན་སྒོས་
 བཏགས་ཀྱི་འཆིང་པ་ཀྱུན་ལས་གོལ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་མ་བཅའ་ལྟན་གྲུབ་དུ་རྫོགས་ཏེ་འཛིགས་མེད་ཆོས་སྒྲུའི་གཏན་
 སྤྱིད་ཟེན་པ་ལམ་དང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཚུལ་མེད་ཨ་ཏི་ཡོ་
 གའི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ལ། གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་
 ལ་བསམ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདུག་སྐྱབ་ཀྱིས་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་
 པས་སྣང་སྤྱིད་དོ་རྗེ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་
 གྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་

པ་ནི་གདོད་མ་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་པ་
 སྟེ། ལམ་འདི་ལྟ་བུའི་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་བོ་ཡིན་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་པས་གུ་རུ་རོ་བོ་ཆགས་ཐོགས་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་གཟིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་བློ། བསྐྱབ་བྱའི་མཐར་ཐུག་མཛོན་
 དུ་གྱུར་པས་སི་རྟུ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་དམ་པས་
 ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་རྩྱུ་ཞེས་སྒྲོས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་མདོ་རྒྱུད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྟན་དོན་མཐར་ཐུག་ཟབ་མོ་དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སོ་སོ་
 རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛོན་བྱས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིད་ཡུལ་
 ལ་གནས་པའི་དངོས་དང་དངོས་མེད་སོགས་མཚན་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་རན་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་སར་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མཁའ་འགྲོ་མའི་སྒྲུལ་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ལས། བདུད་ཅི་ཁར་ཟོས་སྤྱར་ལ་དོར་བ་མེད། །རན་སྐྱུགས་ཕྱིར་
 དོར་སྤྱར་ལ་ཟ་བ་མེད། །རང་རིག་བྱང་ཆུབ་བདུད་ཅིའི་རོ་ཆོར་ན། །ལོག་
 རྟོག་འབྱུལ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ག་ལ་ཆོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་ལ། སྣང་
 སྤྱིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟུང་འཇུག་གཏུག་མ་ལྟན་སྒྲིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་
 བཞེན་ལས་འདར་མེད་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་འཛིགས་མེད་རྟོག་པའི་ལམ་
 རྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས། ལུས་ནི་
 དྲངས་ཤིང་རྩལ་ཡན་ཉམས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་མཚན་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་རྫོགས་འགྱུར། །སྣ་ཆོགས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཉིད་

ནི་དྲུངས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྤེལ་མཁས་བཞིན་དུ་སྒྲུང་། །སྐད་ནི་ཀྲུ་
ནས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དུ་མའི་སྐད་གཞན་དག་གིས་གཞན་གྱི་སྒྲིང་ལ་འདྲུག་
པ་སྟེ། །མེས་མཁས་ནི་དམ་པའི་བདེ་བས་གང་ཞིང་མི་གཡོ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་
ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པས་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
དངོས་གྲུབ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་པར་གྱུར་བའོ། །

༥ ། གསུམ་པ་གོང་བརྟན་དེ་དག་ཉམས་ལེན་དཀྲུས་གཅིག་ཏུ་བརྟན་ན།
དང་པོར་སྤྱི་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚུལ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཟབ་མོའི་ཡེ་
ཤེས་འཆར་བའི་རྒྱུན་བྱེད། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་སྤྱི་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་
པ་བརྟན་ཏེ་ཐབས་གྲོལ་གྱི་ལམ་སྒྲིལ་དང་། ལྷུང་ལམ་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོའི་ལམ་གནད་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱས་ལ། ལྷན་ཏན་སྒྲིང་པོར་
བྱས་ཏེ་བརྩོན་པས་ལ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་ནི་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པའི་
གདིང་ཉིད་ནས་རིག་འཛིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འང་
སྒྲུབས་གནས་ཀྱན་འདུས་གུ་རུའི་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ལྷོག་པ་མེད་པས་
སྒྲིལ་བའི་གཙུག་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས་དོ་རྩའི་ཚིག་བརྟན་པས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་
བཏབ། སྤྱི་མའི་སྒྲིལ་ལས་བབ་པའི་བདུད་ཅིས་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ནད་གདོན་
སྤྲིག་སྒྲིག་སྤྲིག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྣལ་ཞུག་སྒྲོག་ཆགས་དུད་ཁུ་མི་གཙང་
བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐོན། མཐར་རང་ལུས་ཀྱང་ལན་ལྷ་ཆུར་ཁུ་བ་ལྟར་
སྒྲུང་བའི་ཁུ་བ་ས་འོག་འཆི་བདག་གི་གཙོས་གདོན་དང་ལན་ཆགས་བདག་

པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁར་སོང་བས་དེ་དག་ཆེས་ཞིང་བུ་ལོན་དང་གཞོན་པ་ཐམས་
ཅད་བྱང་ནས་སྒྲོང་ཉིད་དུ་ཡལ། སྤྱི་མ་རང་རང་ལུས་གང་མོས་ཀྱི་ལྷ་སྒྲུའོད་
ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པའི་སྒྲིང་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ། སྒྲིལ་བའི་སྤྱི་
མ་ཉིད་མར་བྱོན་ནས་མི་ཤིག་པའི་ཐིག་ལེ་དང་རོ་མཉམ་དུ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལྷའི་གསལ་
སྒྲུང་དང་ཟ་བ་དང་འགོ་འདྲུག་མཆོད་སྒོར་སོགས་སུ་ལམ་དུ་བྱེད། ཉལ་བའི་
ཆོ་སྤྱི་མ་སྒྲིང་དབུས་སུ་དམིགས་པ་སོགས་སྒྲོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་མཆོམས་
མེད་པའི་དགེ་སྒྲོར་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་འབད་པ་དང་། མདུན་མཁར་དམིགས་
ལ་མཆོད་བརྟེན་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་བྱིན་དབབ་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྒྲིལ་སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་
ནས་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཟབ་
མོའི་ལམ་གྱི་རྫོགས་པ་སྤྱི་མའི་བྱིན་སྒྲུབས་རང་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་ཁོ་ནར་རག་
ལས་པའི་བྱིར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དོན་དམ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
ཆོགས་བསགས་སྒྲིབ་པ་དག་པའི་ལག་རྗེས་དང་། རྫོགས་ལྷན་སྤྱི་མའི་བྱིན་
སྒྲུབས་ཁོ་ན་ལས། །གཞན་དུ་ཆོལ་བ་མོངས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།
གཞན་གྱིས་བརྫོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྒྲིས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟེན་དེ། །སྤྱི་མས་
དུས་ཐབས་བརྟན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

སྤྲུལ་དུ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྦྱི་དང་། བྱང་
 པར་ཟུང་འཇུག་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཅུ་པོ་ཤིག་རྗེས་པར་དོ་འཕྲོད་པའི་མན་ངག་
 ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བྱས་ནས། ཐབས་
 གྲོལ་གྱི་ལམ་གང་འོས་རང་གི་ཉམས་ཚེད་དང་རྟོགས་ཚད་ཀྱི་དུས་དང་བསྟུན་
 ཏེ་ཚུལ་བཞིན་འབད་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མདོན་
 དུ་འགྲུབ་པར་བྱའོ། །འདྲིར་སྒྲིམ་པ། སྒྲིབ་བཅས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་
 པ་ཡི། རྟོན་རྒྱུད་ཆོག་ཐེང་འགའ་དང་འགའ་ཞིག་ལ། མཁས་པས་ལེགས་
 པར་བཤད་ན་དོ་མཚར་སྟོང་། ཅིག་ཆར་འཛིན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་སྟེང་
 བ། སྒྲིབ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་སྟུན་གྱིས་ཚོས་ཁམས་ཀུན། རི་བཞིན་མདོན་པར་
 གཟིགས་པའི་མཁུན་གྲོང་ལས། ཟབ་དོན་དོ་རྗེའི་གསུང་བཟང་གྲོག་ཐེང་
 གར། རྩོལ་མེད་སྐལ་བཟང་ཡིད་ལ་མདོན་དེ་ནི། བྱིས་སྟོས་རྣམ་པར་
 དབྱུང་པའི་སྒྲོ་བསྐྱར་གྱིས། རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རྒྱུད་པར་མི་སྟིད་ཀྱང་། །
 དད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྐལ་བཟང་ལ། ཡིད་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛོལ་འོ་
 གར་དུ་སྟོན། རྟེན་མེད་ཐེང་གསུང་འདིས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི། ཆོས་ཚུལ་མཐའ་
 དག་མཚོན་པར་རུས་མོད་ཀྱི། འདྲི་ཡིས་འདྲི་ལྟར་མཚོན་ཞེས་དོ་མཚར་
 ཀུན། བདག་འདྲ་ལྟ་ཅི་སེམས་དཔས་ཀྱང་རུས་མིན། ཟབ་མོའི་གནས་
 ལ་མོངས་པའི་སྟོ་རྒྱུད་འགས། ཟབ་དོན་གཟུགས་མཚོག་སྤང་བའི་ཆོག་
 བརྟན་ལ། ཟབ་མོ་རྟོགས་དཀའ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས། ཟབ་རྒྱས་དོ་རྗེའི་

གསུང་ཡང་བསྐྲགས་མི་བྱེད། མཉེན་བྱུང་སྟོ་ཡི་རྒྱ་གཏེར་དྲངས་པ་ལ། རྟོན་
 པའི་རྒྱ་སྐར་སྤང་བརྟན་བཀྲ་བའི་ཆོ། རོ་མཚར་དོ་རྗེའི་གསུང་རྣམས་ཆོག་
 གཞན་ལས། བྱང་པར་འཇགས་པའི་རི་བོང་འཛིན་དེ་མཐོང་། འདྲི་ལྟར་
 ཟབ་དོན་སྟོན་འོག་གཏེར་གྱི་དཔེས། རྒྱུན་དུ་དག་ལ་གསན་པའི་གསལ་འདེབས་
 ཀྱི། རོ་མཚར་ཆོག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་དམ་རྒྱལ་ས། རྟོན་བྱུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་
 བ་བདག་གིས་རྟོན། སྟོང་དབུས་དྲི་མེད་རིག་པའི་ཐིག་ལེ་ལ། རྟེན་ལ་ལྟན་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པདྨ་སྟེས། འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་
 བསྐྱོམ་པས། བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱུད་པའི་ལུང་འདྲི་ཡིད་ལ་ཐོབ། རྟེན་ལ་མིང་
 ཆོག་ཡི་གེའི་ལམ་དྲངས་པ། རྣམ་པཤད་པདྨ་དཀར་པོ་འདྲི་སྟེལ་བས། །
 འགྲོ་ཀུན་ཡིད་མཁར་རོལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟོན་བྱུང་པདྨ་རྒྱལ་པོ་མཐོང་
 གྱུར་ཅིག བདག་དང་འདྲི་ལ་འབྲེལ་བ་ཐོག་པ་རྣམས། ཆོ་རབས་ཀུན་
 ཏུ་བརྒྱས་རྗེས་འཛིན་ཞིང་། ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པ་གེགས་མེད་འགྲུབ་པ་
 དང་། རྟོན་གཞན་དོན་གཉིས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་གྱུར་ཅིག རྒྱལ་བརྟན་སྦྱི་
 དང་ནང་རྒྱུད་ཡོ་ག་གསུམ། བྱང་པར་འོད་གསལ་དོ་རྗེ་སྟོང་བོ་ཡི། བརྟན་
 པ་རིན་ཆེན་སྟོགས་བཅུར་རབ་རྒྱས་ནས། འགྲོ་ཀུན་བདེ་སྦྱིད་ཆོས་འབྱོར་
 རབ་འཕེལ་ཤོག རྟེན་ལྟར་དོ་རྗེའི་ཆོག་བདུན་པའི་རྣམ་པཤད་པདྨ་དཀར་
 པོ་ཞེས་བྱི་ལྟར་ཆོག་ཐེང་བཀྲལ་བས་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བའི་འདབ་མ་རྒྱས་
 པ། བདེ་ལྟར་སྐྱས་དོན་སྤང་ཅིའི་རོ་མངར་བ། ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱབས་

མཆོག་གི་བྱི་བསུང་འབྲུལ་བའི་བྱུང་བར་སྐུ་ལྟན་འདི་ནི། སྐར་རང་ལོ་ཉེར་
ལྷ་པ་ལྷ་གས་ཏྲ་ཏྲ་རྒྱ་དུག་པའི་ཆོས་ལ་རྩ་ཡི་རྒྱལ་པོའི་ཉེ་འདབས་སུ་རྒྱུན་
ཞིག་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་ཕྱལ་བྱུང་དེ་ཉིད་དུ་སྐས་དོན་རྣམས་སེམས་ལ་གཤམ་བ་
ལྷ་རྒྱ་བ་དེའི་ཆོས་བཅོམ་ལྷ་ལ་རྩོགས་པར་བྱིས་པ་དེ་ལ་རྩེས་སུ་སྐྱལ་བའི་
སྐྱེ་འོན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་མཁའ་བརྩེན་བརྩེན་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་སོའི་
གསུང་གནང་ན་ཡང་། རང་ཆུང་དུས་ཀྱི་ཚུམ་པའི་ཞད་ཀྱིས་ཆོག་ཉོབ་ཞད་
སོགས་འདུག་པ་ཅུང་ཟད་བཅོས་རང་ལུས་པ། སྤྱིས་སུ་ཚུམ་ག་ཞིའི་དཔེ་འདྲ་
མ་ལོན་ན་ཡང་། རིང་མོ་ནས་རང་ལ་གྲུས་པས་སྤྱ་མར་བཟུང་སྟེ་སྐྱེ་མེད་པར་
གཡོག་བྱས་པས། གུ་རུ་འོན་པོ་ཆེ་ལ་དད་པ་མཆོག་ཏུ་བརྟན་པ་ཉེར་གནས་
ཤེས་རབ་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོག་བདུན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གསུམ་གྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྐར་ཡང་འདོན་པར་དམ་བཅས་ཐོག་ཁོ་རང་གི་ཚུལ་
བས་བཅའ་ནས་སྐར་གྱི་ཚུམ་ག་ཞིའི་དཔེ་ཡང་རྟོག་ལ། བདག་ལ་འདྲ་ཆོག་
བདུན་རྣམ་བཤད་དེ་ཞིབ་བཅོས་གྲུབ་པ་དང་། སྤྱི་ནང་གསང་བའི་བྱུང་བར་
གྱི་གནད་ཆང་བ་དགོས་ཞེས། རྟོན་དང་བཅས་ཏེ་ཡང་ཡང་ནན་ཏན་གྱིས་
གསོལ་བསྐྱལ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྐྱལ་བ་པོ་སོགས་གུ་རུ་འཛིན་རྩེས་
སུ་མོས་པ་རྣམས་དང་དུས་མཐའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བའི་བསམ་
པས་ནད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་དེ། སྐར་གྱི་ཆོག་ཉོབ་
རྣམས་དོན་བསྐྱུས། སྐར་མེད་པའི་བྱུང་བར་དུ་མ་བསྐྱུན་ཏེ་སྐར་བས་ཆོས་

ལྷ་ག་ཅིང་བཟང་བར། འཕར་བ་ལྷ་གས་གྲུང་གི་ལོའི་ཉོར་རྒྱ་དུག་པའི་ཆོས་
དགོ་བར་ཐེག་གསུམ་ཆོས་རྒྱ་རྒྱོག་པའི་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་རྩོགས་ཆེན་གྱི་སེང་
ཏར་གྲགས་པའི་གཞིམ་ཆུང་དུ་མི་པམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་གྲུབ་
པར་བགྱིས་པ་འདིས་ཆུལ་འདིར་འབྲེལ་ཆད་བསྐྱེད་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྣམ་
བཤད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་འབྱུང་བར་གྲུང་ཅིག་དགོའོ། མདུག་ལོ། །སྐར་ལྷ་གས་ཀྱི་རྒྱ་ལོའི་
ཆོས་ཀྱི་དུས་དུག་པར་འགྲུབ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་བཀྲ་ཤིས་འཕེལ་ལོ། །

༥ ཞོ་སྤྱི་སྟེ། སྐྱེ་ལྷ་ལྷན་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཅན། སྐྱེ་འཆི་མི་མང་འདོན་
གྱི་སངས་རྒྱས་དངོས། འབྲེལ་ཆད་དོན་ལྟན་ཞོ་རྒྱུན་དོ་རྩེ་འཆད། འབྲེལ་
མེད་ཆངས་གནས་རྒྱུན་དུ་རྟག་བཞུགས་གསོལ། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་མཐར་
ཐུག་སྤྱིང་པོའི་བཅུད། རྩོ་རྩེ་གསུང་གསང་ཆོག་བདུན་རྒྱུབ་པའི་ཆུལ། ཟབ་
གསང་མཁའ་འགྲོའི་སྤྱིང་ཁྲག་ཐོ་ལེ་བ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
བཅུད་འདི་མདུག་བྱུང་། རྒྱལ་བའི་ཆོས་མཛོད་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཀྱུན་གྱི་
མཐར་ཐུག་སྤྱིང་པོའི་དགོངས་འབྲེལ་མཆོག་ ཆོག་དོན་བཀོད་ལེགས་སྤྱི་
སྐས་སྤྱིང་པོ་ཡི། ཉམས་ལེན་མཐར་ཐུག་འདི་མཆུངས་གནས་སུ་ཞིག་ བསྐྱེད་
འཇམ་པའི་དོ་རྩེའི་བྱིན་རྒྱུབས་ལས། རིག་སྤྱིང་དགོངས་པའི་གྲོང་ནས་ཆོས་
མཛོད་བཅུད། འཇམ་མགོན་སྤྱ་མས་བརྩེ་བས་པ་པོག་གནང་། སྤྱིང་གསུམ་

གསེར་གྱིས་བཀང་བས་དཔེར་འོས་ཅི། །དེ་ཕྱིར་སྔ་འགྱུར་བརྒྱན་པ་རིན་
པོ་ཆེ། །སྟོན་དང་བསྟན་འཛིན་འཕགས་རྣམས་དགེས་བསྟེན་བསྟེན། །དེལ་
མགོ་མཁུན་སྒྲུལ་བཀྲ་ཤིས་དཔལ་འབྱོར་ནས། །དོ་མཚར་འཕྲུལ་ཆེན་སྒྲར་
གྱི་སྟེགས་བཅ་བསྟེན། །དེལ་སྒྲུང་བའི་རབ་དགེ་བྱི་མེད་གྱིས། །དཔལ་
ལྷན་སྒྲ་མའི་བྱགས་དགོངས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་། །སྟིང་པོའི་བསྟན་པ་མི་
ལུབ་མིན་མཐར་རྒྱས། །མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀྱན་གདོད་གཞིར་ངལ་འཆོ་ཤོག།
སྒྲ་མ་མཆོག་དང་དབྱེར་མེད་མཆོ་སྟེས་རྗེ། །སྟིང་དབྱས་དད་པའི་བསྟོར་རྟག་
བཞུགས་ནས། །དོ་རྗེ་ཅེ་མའི་དགོངས་པའི་བཅའ་ས་ཟིན། །ཆོ་འདིར་སྒྲ་
བཞིའི་རྒྱལ་སར་དབང་འབྱོར་ཤོག། །ཅིས་པའང་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་གསང་
རྟོགས་པའི་མངའ་བདག་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་གྱིས་གསུང་ངོར་འཇམ་དབྱངས་སྒྲོ་གོས་
རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་སྐབས་ཐོབ་ཆོག་ཕྱད་ཅུང་ཟད་བསྟུར་བ་དགེའོ། །དགེའོ། །དགེའོ། །མཛུ་ལྟོ། །

ཡིག་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞག་ན་དཔེ་ཆ་དེར་ཅི་འདྲར་
བཞག་མས་ཀྱང་ཉིས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ། །

སྒྱི་ཁྱབ་སྒྲོ་འདོན་པ། རྒྱལ་ཁྲིམས་སྒྲོ་གོས། ཆོས་དབྱིངས་ཉི་མ།
གཙོ་སྒྲིག་པ། གང་བསམ་ལུན་གྲུབ། སྟོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ།
གཞུང་ལས་དོ་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ། ཤོར་འདུས།
ལུ་དག་པ། ཁོ་རུ་ཀམ་ལུང་རྟོགས། ལྷ་ས་པ་ཤེས་རབ་ཆོས་འབྱོར།
ཡིག་སྒྲིག་པ། གསེར་སྟེ་བཟང་པོ།
ཞིབ་འབེབས་པ། འཛིགས་མེད་རྟོ་རྗེ།
ཕྱི་ཤོག་མཛེས་བཞེད་པ། ཡིག་སྒྲིག་ཆོ་རུང་།